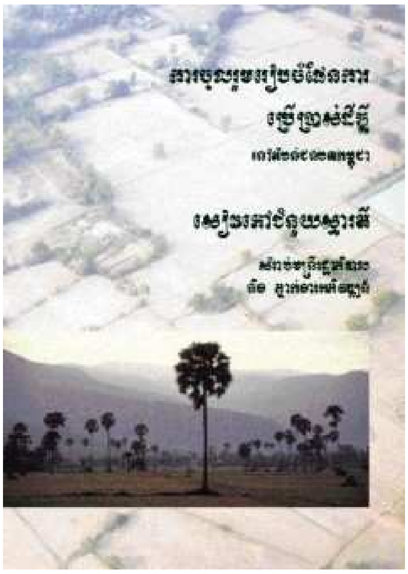

រៀបរៀង និងកែសំរួលដោយ

Florian Rock ទីប្រឹក្សាផ្នែកគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ

ជាមួយនឹងការរួមវិភាគទានពីគ្រប់គំរោង និង សិក្ខាកាមនៃសិក្ខាសាលាសិពី **PLUP**

(ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៩ ខែមេសា ២០០០ មិថុនា ២០០០ មិនា ២០០១"

ផលគំនិត និងបតមដោយ

គំរោងគ្រប់គ្រងធនធានដោយនិរន្តរភាព ក្នុងអាងទន្លេមេគង្គក្រោម MRC/GTZ

ពេទ្ទមរ និងចែកចាយដោយ

ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់ តាមរយៈក្រុមការងារជាតិសីអំពី PLUP

រចនាដោយ **Li Migura**

ភ្នំពេញ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០០១

តារាងមាតិកា

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

សៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះត្រូវបានរៀបរៀងដោយមានការប្រមូលចងក្រងនូវឯកសាររយៈពេល ២ ឆ្នាំ កន្លងមក ។ មានអង្គការ និងបុគ្គលឯកជនមួយចំនួនបានចូលរួមក្នុងការផល់ជាជំនួយក្នុងការផលិតនេះ ទាំងជំនួយផ្នែកបច្ចេកទេស ទាំងការចងក្រង ការផល់ជាករណីសិក្សាផ្សេង ទាំងពតមានពាក់ព័ន្ធនានា កដូចជាជំនួយផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ។

សាប7នរដ

- នាយកដ្ឋាន រុក្ខាប្រមាញ់ នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- នាយកដ្ឋាន ក្សេត្រសាស្រ នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- នាយកដ្ឋាន ជលផល នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- ការិយាល័យរុក្ខា ប្រចាំខេត មណលគីរី នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- នាយកដ្ឋាន ការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ នៃក្រសួង បរិស្ថាន
- នាយកដ្ឋាន រៀបចំដែនដី និងនគរូបនីយកម្ម នៃក្រសួង រៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
- នាយកដ្ឋាន សុរិយោដី និងភូមិសាស្រ នៃ ក្រសួង រៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល

- Concern Worldwide
- Handicap International
- World Wide Fund for Nature

គំរោងផ្សេង2

- ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិផ្អែកតាមសហគមន៍ (គំរោងសារ និងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ឱុជ្រ ខេត រតនគីរី
- គំរោង ព្រៃឈើ កម្ពុជា អាល្លឺម៉ង់ (កិច្ចសហប្រតិបតិការពី សាធារណរដ្ឋសហព័ន្ធអាល្លឺម៉ង់ ខេត កំពង់ស្ពឺ
- ក្រុមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីសំរាប់តំបន់មីន ខេត បាត់ដំបង (គំរោង សារ និងអភិវឌ្ឍន៍ កម្ពុជា និងអង្គការ ទស្សនៀពិភពលោក កម្ពុជា-អនរជាតិ
- គំរោងគ្រប់គ្រងដីធ្លី (កិច្ចសហប្រតិបតិការពី សាធារណរដ្ឋសហព័ន្ធអាល្លឺម៉ង់ ការចូលរួមគ្រប់គ្រង ធនធានធម្មជាតិតំបន់ទន្លេសាប កម្ពុជា នៅខេត សៀមរៀប (អង្គការស្បៀងអាហារ និងកសិកម្ម អង្គការសហប្រជាជាតិ
- កម្មវិធីសមាហរណកម្មសុវត្ថិភាពស្បៀង ខេត កំពត (កិច្ចសហប្រតិបតិការពី សាធារណរដ្ឋសហព័ន្ធអាល្លឺម៉ង

- គំរោងការចូលរួមគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃកោងកាង ខេត កោះកុង
- កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៏ ខេត កំពង់ធំ (កិច្ចសហប្រតិបតិការពី សាធារណរដ្ឋសហព័ន្ធអាល្លឺម៉ង
- គំរោងអនុផលព្រៃឈើ (អុកស្វាម អង់គ្លេស ខេត រតនគីរី
- គំរោងគ្រប់គ្រងធនធានដោយនិរនរភាពក្នុងអាងទន្លេមេគង្គក្រោម នៅកម្ពុជា

បុគ្គលខ្ញុំកជន

• លោក Christoph Feldkötter	ទីប្រឹក្សាផ្នែក GIS កម្ពុជា
• លោក Doug Henderson	ទីប្រឹក្សាផ្នែកសហគមន៏ព្រៃឈើ
• Florian Rock	ទីប្រឹក្សាផ្នែកចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី
• អ្នកស្រី Melissa Marschke	ទីប្រឹក្សាគំរោង ការចូលរួមគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃកោងកាង
• លោក ម៉េង មុនីរក្ស	ទីប្រឹក្សា
• លោក ប៉ូល អ៊ុម	អតីតទីប្រឹក្សា (បច្ចុប្បន្ននៅ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៏អាស៊ីកម្ពុជា
• Wayne Gum	ទីប្រឹក្សា
• Renaud Bailleux	អង្គការ FAO
• Gordon Paterson	គំរោងអនុផលព្រៃឈើ

បញ្ជីរាយឈ្មោះអក្សរកាត់ និងបំព្រួញ

CB-NRM	ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដោយសហគមន៏
CF	សហគមន៏ព្រៃឈើ
CF-WG	ក្រុមការងារសហគមន៏ព្រៃឈើ
CPR	ធនធានរួម
DAFF	មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ
DFW	នាយកដ្ឋានរុក្ខាប្រមាញ់
DoA	នាយកដ្ឋានក្សេត្រសាស្រ
DoE	មន្ទីរបរិស្ថានខេត

DoF	នាយកដ្ឋានជលផល
DRDC	គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទស្រុក
FAO	អង្គការស្បៀង និង កសិកម្មប្រចាំនៅទីក្រុងរ៉ូម
GDCG	អគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និង ភូមិសាស្រ
GDLMUP	អគ្គនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងដីធ្លី និង រៀបចំផែនការក្រុង
GIS	ប្រព័ន្ធពតមានភូមិសាស្រ
GPS	ប្រព័ន្ធទីតាំងនៅលើពិភពលោក
HRD	ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស
IO	អង្គការអនរជាតិ
JFM	ការចូលរួមគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ
MAFF	ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ
MLMUPC	ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
MoE	ក្រសួងបរិស្ថាន
MoEF	ក្រសួងសេដកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
MoI	ក្រសួងមហាផៃ
MoIME	ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល
MRC	លេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មាធិការទន្លេមេគង្គ
MRD	ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ
NGO	អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល
NCFP	គំរោងសហគមន៍ព្រៃឈើជាតិ (CONCERN Worldwide)
NTFP	អនុផលព្រៃឈើ
NR	ធនធានធម្មជាតិ

NRM	ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ
PA	តំបន់ការពារធម្មជាតិ
PLUP	ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី
PRA	ការចូលរួមវាយតំលៃជនបទ
PRDC	គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទខេត្ត
RRA	ការវាយតំលៃជនបទដោយរហ័ស
SMRP	គំរោងគ្រប់គ្រងធនធានដោយនិរន្តរភាពក្នុងអាងទន្លេមេគង្គក្រោម
UNEP	កម្មវិធីបរិស្ថានរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ប្រចាំនៅទីក្រុង នារូប៊ី
VDC	គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ
VR	បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ

របៀបប្រើ ប្រាស់សៀវភៅនេះ ក្នុយស្ន
វគើការចូលរួមរៀបចំផែនការ ប្រើប្រាស់ដីធ្លី

ការចាប់អារម្មណ៍ចំបងរបស់លោកអ្នកគឺ	**សូមអានជំពូក**
ស្វែងយល់ជាដំបូងបង្អស់នូវអត្ថ7យនៃការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រសដីធ៏ និង អ្វីដែលសៀវភៅនេះនឹងបរិយាយ	១.១ ១.២ ១.៣ ១.៤
បង្កើនចំណេះដឹង និងស្វែងយល់ពី ក្របខ7ណចាប់ស្ដីការរៀបចំផែនការ ប្រើប្រសដីធ៏នៅកម្ពុជា	២.១ ២.២ ២.៣ ឧបសម្ព័ន្ធ ២
ការរៀបចំតាក់តែងគោលនយោបាយអំពីការគ្រប់គ្រងដីធ្លីនៅទូទាំងប្រទេស	២.១ ២.២ ២.៥ ឧបសម្ព័ន្ធ ២និង៤
ប្រ7នចំណាត់ថ្នាក់ដីធ៏សំរាប់ធ្វើការគ្រប់គ្រង	២.៣ ២.៤ ៣.៧ ឧបសម្ពន្ធ័ ៣
ដើម្បីដឹងថា តើនរណាខ្លះទាក់7ន ហើយនរណាខ្លះជាអ្នកដឹកនាំ ដំណើរការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ឧបសម្ពន្ធ័ ៤និង៥	២.៥ ៣.១ ៣.៦ ៤.៤ ៤.៦ ៤.៧
ដើមីរៀបចំកម្មវិធីបណ្ដុះបណ្ដាលដែលពាក់ព័ន្ធនឹង ការចូលរួមរៀបចំ ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីសំរាប់មន្ទីមូលដ្ឋាន	៣.១ ៣.២ ឧបសម្ពន្ធ័ ៥ និង ៦
ដើម្បីដឹងកាន់តែច្រើនពីសេវាកម្មគាំទ្រ និងធនធានទិន្ន7យដែលមាន ព្រមទាំង ឧបករណ៍ សំភារៈដែលត្រូវការចាំបាច់ដើម្បីពង្រឹងសកម្មភាពនៃការចូលរួម រៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីដែលកំពុងដំណើរការ បដែលគ្រោងធ្វើ	៣.៣ ៣.៤ ៣.៦ ឧបសម្ពន្ធ័ ៧ ៨ និង ៩
ដើម្បីដឹងអំពីរបៀបធើផែនទី និងបច្ចេកទេសធ្វើផែនទី	៤.២.៣ និង ឧបសម្ពន្ធ័ ៩
ជាពិសេសអត្ថន័យ ឪដោយមានការចូលរួមឪ នៃការរៀបចំផែនការ ប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងដើម្បីដឹងកាន់តែច្រើនអំពី ការចូលរួមវាយតំលៃ ជនបទនៅក្នុងការរៀបចំនេះ	១.២ ៣.២ ៤.២ ឧបសម្ពន្ធ័ ១ និង ១១
ដើម្បីដឹងថា តើការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីចាប់ផើមីត្រឹមណា របៀបជ្រើសរើសតំបន់ធ្វើផែនការយ៉ាងដូចមេច និងរបៀបពង្រីកការ ចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីក្នុងដំណាក់កាលក្រោយទៀត	៣.៩ និង ៤.៩
ដើម្បីដឹង និងស៊ីជំរៅនូវជំហាន និងនិតិវិធីនៃការចូលរួមរៀបចំ ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី	៤ ឧបសម្ពន្ធ័ ១០
ដើម្បីជួយអ្នកភូមិក្នុងការរៀបចំតាក់តែងបទបញ្ញាផៃក្នុង ដែលជាផ្នែកមួយនៃ សកម្មភាពការងារសហគមន៍ព្រៃឈើ ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដោយ ឧទាហរណ៍មួយចំនួនសីពីបទបញ្ជា សហគមន៍ បការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដី ផៃក្នុងភូមិ ក្នុងជំពូក ៨	៤.៥.២ ឧបសម្ពន្ធ័ ១២
ដើម្បីជួយអ្នកភូមិក្នុងការធ្វើសេចក៏ព្រាងផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ ទៅលើវិស7យព្រៃឈើ ជលផល	៤.៥.៣ ឧបសម្ពន្ធ័ ១៣ និង ១៤ ឧទាហរណ៍មួយចំនួនសីពីផែនការ គ្រប់គ្រង ក្នុងជំពូក៨
ដើម្បីដឹងពីតួនាទីនៃការត្រួតិពិនិត្យតាមដាន និងវាយតំលៃនៅក្នុងការចូលរួម រៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី	៤.៨ ករណីសិក្សាពីការវាយតំលៃ ផលប៉ះពាល់ ក្នុងជំពូក ៨
ការយកទៅអនុវត្តនៃការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រសដីធ៏ក្នុងលក្ខ7ណពិសេសនៅកម្ពុជា ដូចជានៅតំបន់ការពារធម្មជាតិ បឧទ្យានជាតិនៅតំបន់ មានជនជាតិដើមភាគតិច បតំបន់ដោះមីនរួច	៥

តារាងមាតិកា

១ សេចក្តីផ្តើម

១.១ ក្រុមគោលដៅ និងគោលបំណងនៃសៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះ

១.២ និយមន័យនៃពាក្យ ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

១.៣ គោលដៅ និងយុតិកម្ម

១.៤ គោលគំនិត និង គោលការណ៍

២ លក្ខណៈគ្រឹះ

២.១ ទិដ្ឋភាពច្បាប់

២.២ គោលនយោបាយជាតិចំពោះការគ្រប់គ្រងដីធ្លី

២.៣ បពោសិទ្ធិគ្រប់គ្រងដីធ្លី

២.៤ ប្រភេទដី

២.៥ ស្ថាប័នជាតិពាក់ព័ន្ធនឹង PLUP

៣ ការចាប់ផ្តើម ១ជំហាន ០ឥ

៣.១ ក្រុមសំរបសំរួល PLUP និង ភារកិច្ចរបស់ក្រុម

៣.២ ការរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងការបងាត់ការងារសំរាប់ក្រុម PLUP

៣.៣ សេវាកម្មទ្រទ្រង់ និង ធនធានទិន្នន័យនៅថ្នាក់ជាតិ

៣.៣.១ បណ្ណាល័យ

៣.៣.២ ប្រព័ន្ធ Internet

៣.៣.៣ ផ្នែកធ្វើផែនទី និងប្រព័ន្ធពតមានភូមិសាស្រ

៣.៣.៤ សេវាកម្មជំនាញដទៃទៀត

៣.៤ សំភារឿ និងឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ពេលធ្វើ PLUP

៣.៥ ការជ្រើសរើសតំបន់ធ្វើផែនការ

៣.៦ ការវិភាគអំពីអ្នកពាក់ព័ន្ធ និងការពិនិត្យឡើងវិញលើពត៌មានដែលមាន

៣.៧ ដីរដ្ឋ និងដីសម្បទាន

៤ ជំហាន និងនីតិវិធីក្នុង PLUP

៤.១ ជំហានទី ១ ការរៀបចំការងារនៅមូលដ្ឋាន

៤.១.១ ការបែងចែកភារកិច្ចក្នុងចំណោមសមាជិកក្រុមសំរបសំរួល PLUP

៤.១.២ ការជូនដំណឹងប្រជាជនមូលដ្ឋាន និងភូមិជិតខាង

៤.១.៣ កិច្ចប្រជុំណែនាំនៅតំបន់ការងារ

៤.២ ជំហានទី ២ ការវិភាគស្ថានភាពនៅក្នុងសហគមន៍

៤.២.១ ដំណាកកាលទី១ ការចូលរួមប៉ាន់ប្រមាណ បការប្រមូលពត៌មាន

៤.២.១.១ ការវិភាគទៅលើសេដ្ឋកិច្ចសង្គមនៅតំបន់ការងារ

៤.២.១.២ ការវិភាគទៅលើស្ថាប័ននៅតំបន់ការងារ

៤.២.១.៣ ការវិភាគទៅលើគំរូនៃការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងធនធានធម្មជាតិបច្ចុប្បន្ន

៤.២.១.៤ ការវិភាគទៅលើទំនាស់នៃការប្រើប្រាស់ដី និងធនធានធម្មជាតិបច្ចុប្បន្ន និងបំរែបំរួល

៤.២.២ ដំណាកកាលទី២ ការវិភាគពត៌មានជាបឋម និងការផល់យោបល់ទៅឱ្យសហគមន៍ទាំងមូល

៤.២.៣ ដំណាកកាលទី៣ ការវាយតំលៃដោយអង្កេត ការធ្វើផែនទី និងការរៀបចំធ្វើជាគំរូ

៤.២.៣.១ ការវាយតំលៃ និងការធ្វើផែនទីប្រើប្រាស់ដីបច្ចុប្បន្ន បការរៀបចំគំរូ

៤.២.៤ ដំណាកកាលទី៤ ការផល់យោបល់ទៅអោយសហគមន៍ទាំងមូល

៤.៣ ជំហានទី ៣ ការកំណត់អត្តសញ្ញាណដំបូង និងលទ្ធភាពជំរើសនានា

៤.៣.១ ការកំណត់តំបន់ប្រើប្រាស់ដីធ្លី ទៅតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង

៤.៣.២ ការវាយតំលៃទៅលើលទ្ធភាពជំរើស

៤.៣.៣ ការវាយតំលៃតាមបច្ចេកទេសសមស្រប

៤.៣.៤ ការសំរេចចិតទៅលើជំរើសដប្រសើរបំផុតសំរាប់ការប្រើប្រាស់ដីធ្លីទៅអនាគត

៥៤ ជំហានទី ៤ ការបង្កើតគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រង

៥៥ ជំហានទី ៥ ការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីទៅអនាគត បទប្បញ្ញត្តិក្នុងភូមិ និងផែនការ គ្រប់គ្រងលំអិត

៤.៥.១ ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីទៅអនាគត

៤.៥.២ បទបញ្ញាផៃក្នុងភូមិ

៤.៥.៣ ផែនការគ្រប់គ្រងតំបន់រួម

៥៦ ជំហានទី ៦ ការដាក់ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី បទប្បញ្ញត្តិក្នុង និងផែនការគ្រប់គ្រង ដើម្បីយល់ព្រម និងអនុម័តដាក់ឲ្យការ

៥៧ ជំហានទី ៧ ការអនុវត្តន៍ផែនការសកម្មភាព និងកម្មវិធីបែងចែកដីធ្លី ដោយភ្ជាប់ទៅនឹងសេវាកម្ម ផ្សព្វផ្សាយ និងដំណោះស្រាយជំលោះ

៥៨ ជំហានទី ៨ ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតំលៃ

៥៩ ការរៀបចំ និងតំរូវការពេលវេលានៃការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

៥ ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីក្រោមលក្ខខណ្ឌពិសេស

៥.១ ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ឧទ្យានជាតិ

៥.២ ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅក្នុងតំបន់ជនជាតិភាគតិច

៥.៣ ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅក្នុងតំបន់ព្រៃសម្បទាន

៥.៤ ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅក្នុងតំបន់ដែនទេសាទ

៥.៥ ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅក្នុងតំបន់ដោះមីនរួច

៦ ឯកសារយោង

៧ ឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធ១ ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

ឧបសម្ព័ន្ធ២ បញ្ជីឯកសារច្បាប់ដែលទាក់ទងទៅនឹងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិនៅកម្ពុជា

ឧបសម្ព័ន្ធ៣ ឧទាហរណ៍នៃប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់ដីសំរាប់កម្ពុជា

ឧបសម្ព័ន្ធ៤ ទិដភាពស្ថាប័ននៃការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅកម្ពុជា

ឧបសម្ព័ន្ធ៥ តំរួតនាទី និងភារកិច្ចសំរាប់ក្រុមចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅមូលដ្ឋាន

ឧបសម្ព័ន្ធ៦ ឱកាស និងមធ្យោបាយអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស

ឧបសម្ព័ន្ធ៧ សេវាគាំទ្រ និងធនធានពតមាន

ឧបសម្ព័ន្ធ៨ មជមណលទ្រទ្រង់ GIS និងកម្រងទិន្នន័យដែលមាន

ឧបសម្ព័ន្ធ៩ ផែនទី រូបថតពីលើអាកាស រូបភាពផ្កាយរណប និងឧបករណ៍ អភ្ស

ឧបសម្ព័ន្ធ១០ ដំណាក់កាល និងនិតិវិធីក្នុងការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

ឧបសម្ព័ន្ធ១១ វិធីសាស្រ PRA សមស្របសំរាប់ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

ឧបសម្ព័ន្ធ១២ គោលការណ៍ និងសំណួរណែនាំលំអិតបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុង និងឧទាហរណ៏ផែនការ សកម្មភាពគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិក្នុងភូមិ

ឧបសម្ព័ន្ធ១៣ គោលការណ៏ណែនាំសីពីការចូលរួមធ្វើសារពើភ័ណព្រៃឈើ និងជលផល

ឧបសម្ព័ន្ធ១៤ ឧទាហរណ៏រចនាសម្ព័ន្ធផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៏ព្រៃឈើ

ឧបសម្ព័ន្ធ១៥ យនការដោះស្រាយទំនាស់

ឌី បសមa7ន្ធិសេស្ប៍ ករណីសិក្សា និងឧទាហរណ៍បទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងភូមិ ផែនការ សកម្មភាពគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ

ឌី១ ឧទាហរណ៏ដំណើរការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ បការបែងចែកដីធ្លីនៅឡាវ និងវៀតណាម

ឌី២ ករណីសិក្សាអំពីសហគមន៏ព្រៃឈើ នៅឃុំខ្នារពោធ3 ដោយ (PNRM) FAO_សៀមរាប

ឌី៣ ឧទាហរណ៏ ផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៏ព្រៃឈើ ឃុំកំពង់ភ្លុក ដោយ (PNRM) FAO សៀមរាប

ឌី៤ ឧទាហរណ៏ ផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៏ព្រៃឈើ ភូមិបូសធំ ដោយ (PNRM) FAO សៀមរាប

ឌី៥ ករណីសិក្សា ការចូលរួមត្រួតពិនិត្យ និងវាយតំលៃហេតុប៉ះពាល់សង្គម ដោយលោក ទ្រោដ ពាលលុខេ (PNRM)_FAO សៀមរាប

ឌី៦ ឧទាហរណ៏ បទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងភូមិដូនល្អ ដោយ (PDP) GTZ កំពង់ធំ

ឌី៧ ឧទាហរណ៏នៃលក្ខនិកៀសហគមន៏ព្រៃឈើចំការភ្នំឃ្លី នៅភូមិព្រះរាមរង្សី ដោយ Concern Worldwide

ឌី៨ ឧទាហរណ៏នៃលក្ខនិកៀសហគមន៏ព្រៃឈើនៅភូមិថ្មី ដោយ CARERE Battambang

ឌី៩ ឧទាហរណ៏នៃលក្ខនិកៀសហគមន៏ព្រៃឈើ នៅឃុំសោមធំ ស្រុកអូរយ៉ាដាវ ខេត រតនគីរី ដោយ (CBNRM) IDRC/CARERE

ឌី១០ ឧទាហរណ៏នៃការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី នៅភូមិភាគឦសានកម្ពុជា និងបទពិសោធន៏របស់ភូមិក្រុឡ គំរោង NTFP_នៅខេត រតនគីរី

ដោយលោក Golden Paterson

ឧ ប្រអប និងក្រាហ្វិក

ប្រអប់ទី១ ក្រុមគោលដៅអំណានសៀវភៅជំនួយស្មារតី

ប្រអប់ទី២ គោលបំណងនៃសៀវភៅជំនួយស្មារតី

ប្រអប់ទី៣ និយមន័យនៃ PLUP ស្នើដោយ FAO/UNEP និង GTZ

ប្រអប់ទី៤ ភាពខុសគ្នារវាង "ការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីតាមទំលាប់ និងការចូលរួម រៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី"

ប្រអប់ទី៥ PLUP គឺជាវិធីសាស្រ

ប្រអប់ទី៦ សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាលស្តីអំពីគោលនយោបាយដីធ្លី

ប្រអប់ទី៧ បញ្ហាកម្មសិទ្ធិក្នុងការគ្រប់គ្រងដីធ្លី

ប្រអប់ទី៨ តួនាទីរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលចំពោះ PLUP

ប្រអប់ទី៩ បញ្ជីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសំរាប់ជ្រើសរើសតំបន់

ប្រអប់ទី១០ វិធីដែលគំរោងនានាបានប្រើប្រាស់ក្នុងការតាក់តែងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ

ប្រអប់ទី១១ បញ្ហាចំបងឆ្ពោះទៅការបង្កើតក្រុម PLUP បណ្តុំកម្មាធិការមគ្គុទេសន៍ថ្នាក់ខេត

ប្រអប់ទី១២ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទៅលើអាទិភាពចំបងរបស់ចំការមីន

ក្រាហ្វិច១ គំនូសបំព្រួញសិទ្ធិប្រើប្រាស់ធនធាននៅកម្ពុជា

ក្រាហ្វិច២ ដំណើរការនៃការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី (PLUP)

ក្រាហ្វិច៣ ការធ្វើផែនការនៅកំរិតខុសគ្នា

១. សេចក្តីផ្តើម

សៀវភៅជំនួយស្មារតីស្តីពីការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី (Partipatory Land-use Planning PLUP) នេះគឺជាលទ្ធផលដែលបានពីការរៀបចំសិក្ខាសាលាជាច្រើនលើកស្តីអំពី PLUP ដែលមានអ្នកសកម្មជា ច្រើនចូលរួមអនុវត្តកម្មវិធីសហគមន៍ព្រៃឈើ និងកម្មវិធីគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដោយសហគមន៍ ។ គ្រប់ អង្គការទាំងអស់ដែលបានចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលា បានចែករំលែកនូវបទពិសោធន៍របស់ពួកគេ ព្រមទាំងបាន ផ្តល់គំនិត និងបច្ចេកទេសដែលទាក់ទងនឹង PLUP ។ ភាគច្រើនអ្នកដែលបានចូលរួមបង្កើតសៀវភៅជំនួយ ស្មារតីនេះសុទ្ធតែជាអ្នកធ្វើការនៅគំរោង និងបានផ្តល់នូវគំនិតទស្សនៈដែលគេបានអនុវត្តផ្ទាល់ ។ ក្រៅពីនេះ នៅមានមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលបានចូលរួមជួយបង្កើតគោលនយោបាយ និងច្បាប់ដែលទាក់ទងនឹងអត្ថន័យនៃការធ្វើ ផែនការប្រើប្រាស់ដីផងដែរ ។ សិក្ខាសាលាត្រូវបានរៀបចំ និងសំរបសំរួលដោយគំរោងគ្រប់គ្រងធនធានប្រកប ដោយនិរន្តរភាពនៃអាងទន្លេមេគង្គខាងក្រោម (SMRP)/(MRC/GTZ) និង GTZ-LMP គំរោងគ្រប់គ្រងដីធ្លី ។ ក្រៅពីសិក្ខាសាលា ទីប្រឹក្សាខាងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និង PLUP បានធ្វើទស្សនកិច្ចនៅតាមគំរោងនានា

ដើម្បីស្វែងយល់ពីសកម្មភាពនៅតាមមូលដ្ឋានក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ របាយការណ៏តាមមូលដ្ឋាន ឯកសារ បច្ចេកទេស និងការសិក្សាជាក់សែងជាច្រើនត្រូវបានប្រមូល និងវាយតំលៃ ។ បនាប់មកដោយមានការគាំទ្រពី បុគ្គលិកគំរោងគ្រប់គ្រងធនធានប្រកបដោយនិរនភាពនៃអាងទន្លេមេគង្គក្រោម ទីប្រឹក្សារូបនេះបានពង្រាង ឯកសារ នេះជាលើកដំបូងដោយដាក់ស្នើឱ្យមានមតិ ។ បនាប់មកទៀតដោយបានធ្វើការកែសំរួលពីការចូលរួម មតិនៅខែឧសភា ២០០១ ពង្រាង ឯកសារចុងក្រោយត្រូវបានបង្កើតឡើង ។

ដូច្នេះមាតិកានៃសៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះផ្អែកលើ

- បទពិសោធន៏ពីកន្លែងនានានៅប្រទេសកម្ពុជាដែលមានការទ្រទ្រង់ពីអង្គការក្រៅរដាភិបាលក្នុងស្រុក អង្គការក្រៅរដាភិបាលអនរជាតិ គំរោងនានាដែលឧបត្ថម្ភដោយជំនួយទ្វេភាគី ពហុភាគី និងរដា ភិបាលកម្ពុជា ។
- បទពិសោធន៏ពីបណាប្រទេសនានានៅក្នុងតំបន់និងនៅលើពិភពលោក ។ បទពិសោធន៏ទាំងនេះបាន ចងក្រងនិងអាចរកមាននៅមជ្ឈមណលធនធាននៅកម្ពុជា (សូមមើលជំពូក ៣.៣ ។

សៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះត្រូវចាត់ទុកជាចំនុចចាប់ផើមនិងត្រូវមានការកសាងនិងកែលំអបន្ថែមទៀត ។ គ្រប់ ភាគីទាំងអស់ចងឱ្យមានការយកឯកសារនេះទៅសាកល្បងនៅមូលដ្ឋាន បនាប់មកធ្វើការកែលំអ និងបញ្ជាក់ នូវផ្នែកណាដែលមិនច្បាស់ ជាពិសេសលើផ្នែកបញា ច្បាប់ ស្ថាប័ន និតិវិធី បកវិធីសាស្រ ។

សៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះត្រូវចាត់ទុកជាឧបកណ៏សំរាប់អ្នកអនុវតន៏ទាំងអស់ ដែលអាចជំរុញឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ ទាំងអស់បនការសិក្សានិងកែលំអទំហំ និងបំរើបំរាស់របស់វា ។ ជាការល្អ ឯកសារនេះគួតែធ្វើការកែលំអជា ប្រចាំដោយមានបណាអង្គការទាំងអស់ដែលបានចូលរួមបង្កើត និងអ្នកដែលនឹងយកវាទៅអនុវតនៅក្នុង ប្រទេសកម្ពុជានាពេលអនាគត ។

អ្នកពិនិត្យនិងអ្នកចូលរួមកសាងឯកសារនេះសង្ឃឹមថាការអនុវតន៏នាឆ្នាំខាងមុខ ព្រមទាំងការបញ្ជាក់បន្ថែម នឹងអាចបង្កើនឆនឿគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីកែលំអសៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះជាប្រយោជន៏ដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ។

១.១ ក្រុមគោលដៅនិងគោលបំណងនៃសៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះ

សៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះគឺសំរាប់បុគ្គលិកបច្ចេកទេស ដែលមានវិជ្ជជីវៀឯកទេសខាង កសិកម្ម រុក្ខកម្ម ជលផល វិទ្យាសាស្រ សង្គម បកសុរិយោដីដែលបំរើការងារនៅតាមបណាស្រុក និងខេតទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា ។ ក្រៅពីនេះសៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះ

កអាចមានប្រយោជន៏ដល់អ្នកធ្វើការខាងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ (ក្រសួងកសិកម្ម ក្រសួងបរិស្ថាន ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ សំរាប់ជាជំនួយក្នុងការបង្កើតគោលនយោបាយ ។ ក្រៅពីនេះអង្គការអ្នកផល់ជំនួយកអាចដកយកបទពិសោធន៏ពីសៀវភៅនេះសំរាប់ កែលំអសកម្មភាពរបស់គេនៅក្នុងវិស័យនេះ បកសំរាប់ធ្វើផែនការគំរោងនិងកម្មវិធីថ្មី ។ ខុសពីសៀវភៅសិក្សាមួយចំនួន សៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះ រៀបរៀងឡើងសំរាប់ អ្នកគ្មានបទពិសោធន៏ផ្នែក PLUP និងជំនាញបច្ចេកទេសតិចតួច ។

> **ប្រអប់ ១ ក្រុមគោលដៅអំណានសៀវភៅជំនួយស្មារតី**
>
> - បុគ្គលិកបច្ចេកទេសដែលមានវិជ្ជជីវៀឯកទេសខាង កសិកម្ម រុក្ខកម្ម ជលផល វិទ្យាសាស្រសង្គម បកសុរិយោដី ដែលបំរើការងារនៅតាមបណាស្រុក និងខេតទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា
> - បុគ្គលិករដធ្វើការនៅតាមក្រសួងនិងនាយកដាននៅភ្នំពេញ (ក្រសួងកសិកម្ម ក្រសួងបរិស្ថាន ក្រសួងរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
> - អង្គការក្រៅរដាភិបាល អង្គការអ្នកផល់ជំនួយដែលផល់ថវិការសំរាប់កម្មវិធីនៃគំរោងនានានៅកម្ពុជា

សៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះ ពិពណនាខ្លឹមសារមូលដាននិងទំរង់បែបបទនៃការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីជាក់សែងនៅ កម្ពុជា ។ សៀវភៅនេះមានគោលបំណងផល់ដំបូនាន បងាញផ្លូវគោលការណ៏ណែនាំដល់អ្នកចាប់អារម្មណ៏វិធីធ្វើការចូលរួម រៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងបញាគ្រប់គ្រងដីធ្លី ។ សៀវភៅនេះមានពតមានសីពីលក្ខខណបច្ចុប្បន្នសំរាប់ PLUP នៅកម្ពុជា ដូចជា ទិដ្ឋភាពច្បាប់ បញាសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងការបង្កើតស្ថាប័ន ។ ថ្វីបើពតមាននេះអាចចាស់ហួសសម័យក្នុងរយៀពេលខ្លីក ពិតមែនតែវានៅតែមានប្រយោជន៏ដល់ បុគ្គលិករដ និងគំរោងដែលបំរើការងារនៅតាមបណាខេត ហើយពុំបានដឹងអំពីការ បង្កើតច្បាប់ថ្មីនៅថ្នាក់ជាតិ ។

សៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះគួរតែជួយដល់អ្នកមានសិទ្ធិសំរេចក្នុងការបង្កើតភាពជាកម្មសិទ្ធទៅក្នុង PLUP និងអាចបំរើដល់ការ ពង្រាងគោលនយោបាយជាតិ PLUP អនុក្រឹត្យ PLUP និងគោលការណ៏ណែនាំសំរាប់ការអនុវត្តន៏ PLUP សំរាប់កម្ពុជា ។ លើសពីនេះទៀត សៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះកអាចជួយបង្ហាញផ្លូវក្នុងការរៀបចំគោលការណ៏ណែនាំ សំរាប់ការកែលំអ ដូចជា ពង្រាងគោលការណ៏ណែនាំសហគមន៏ព្រៃឈើ បកគោលការណ៏ណែនាំការចូលរួមគ្រប់គ្រងព្រៃឈើនៅក្នុងព្រៃសម្បទាន ។

ដោយមានបញ្ហាទំនាស់ដីធ្លីបទល្មើស និងភាពមិនច្បាស់លាស់លើបញ្ហាកម្មសិទ្ធដីធ្លីនៅកម្ពុជា សកម្មភាព PLUP កជាមធ្យោបាយ សំរាប់ដំណោះស្រាយទំនាស់ដីធ្លី និងការគ្រប់គ្រងទំនាស់ផងដែរ ។ សៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះមិនគួរចាត់ទុកជាសៀវភៅផែនការទេ កប៉ុន្តែវាពណនាអំពីវិធីសាស្រ និងដំណាក់កាលដោយឈរ លើបទពិសោធន៏បច្ចុប្បន្ន ។ ពេលណាដែលអាចអនុវត្តបាន សៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះអាចផល់ឱ្យអ្នកអានទូវជំរើសជាច្រើន សំរាប់ដោះស្រាយបញ្ហាជាក់សែង សំរាប់ជ្រើសយកជំរើសដប្រសើរបំផុតសំរាប់ស្ថានភាពជាក់សែង ។ ភាពប្រែប្រួលបាននេះ មានសារ៉ៈសំខាន់ដែលអាចសំរបទៅនឹងវិធីសាស្រសំរាប់សេចក៏ត្រូវការជាក់សែងនៅគ្រប់ទីកន្លែងនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ប្រអប់ ២ គោលបំណងនៃសៀវភៅជំនួយស្មារតី

- បង្ហាញខ្លឹមសារមូលដាននៃ PLUP និងទំរង់បែបបទក្រោមលក្ខខណ្ឌនៅកម្ពុជា
- ដើម្បីចងក្រងបទពិសោធន៏បច្ចុប្បន្នដែល PLUP មាននៅកម្ពុជា
- ដើម្បីផល់ដំបូន្មាន បង្ហាញផ្លូវ គោលការណ៏ណែនាំដល់អ្នកចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និង បញ្ហាគ្រប់គ្រងដីធ្លី
- ផល់ជាសេវាលំនាំដំបូងក្នុងការពង្រាងគោលនយោបាយជាតិ PLUP អនុក្រឹត្យ PLUP និង គោលការណ៏ណែនាំជាតិ សំរាប់អនុវត PLUP នៅកម្ពុជា ។
- ដើម្បីបង្ហាញឱ្យដឹងថា PLUP កជាមធ្យោបាយសំរាប់ដោះស្រាយទំនាស់ដីធ្លី និងការគ្រប់គ្រងទំនាស់ នៅមូលដ្ឋានដែរ
- ដើម្បីចូលរួមចំណែករៀបចំផែនការសមាហរណកម្មសំរាប់ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិប្រកប ដោយនិរន្តភាពផ្អែកតាមសហគមន៏មូលដ្ឋាន

១៍២ និយមន័យនៃការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

អង្គការជាច្រើនបានចូលរួមក្នុងការបង្កើតយុទ្ធសាស្រ្ត វិធីសាស្រ្ត និងឧបករណ៍ សំរាប់ PLUP ។ អ្នកដែលបានចូលរួមចំណែក

ប្រអប់ ៣ និយមន័យនៃ PLUP ស្នើដោយ FAO /UNEP និង GTZ

(ការចូលរួម រៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីគឺជាទំរង់បែបបទជាយថាក្រម និងពណនាហើយអនុវត្តដើម្បី បង្កើតស្ថានភាពមួយ សំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយនិរន្តរភាពនូវធនធានដីធ្លី ក្នុងការបំពេញតំរូវការ និងសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាជន ។ ការប៉ាន់ស្មាន សក្តានុពលរូបសាស្រ្ត សេដ្ឋកិច្ចសង្គម ស្ថាប័ន និងច្បាប់ និងឧបសគ្គនានាដែលទាក់ទងទៅនឹងការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយនិរន្តរភាពសមស្របនៃធនធានដីធ្លី និង ផល់អំណាចដល់ប្រជាជនក្នុងការធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានទាំងនេះ ។១

ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី គឺជាដំណើរការរៀបរាប់ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃការសន្ទនា ក្នុងចំណោមអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ក្នុងទិសដៅចរចា និងការសំរេចចិត្តសំរាប់ការប្រើប្រាស់ដីធ្លីប្រកប ដោយនិរន្តរភាពនៅជនបទ ព្រមទាំងផ្តួចផ្តើម និងត្រួតពិនិត្យតាមដានការអនុវត្តន៍របស់វា ។

ការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីកើតមាននៅគ្រប់សង្គមទាំងអស់និងគ្រប់ពេលវេលាទោះបីពាក្យនេះមិនបានប្រើប្រាស់កដោយ ។ ពេលណាដែលប្រជាជនប្រើប្រាស់ដី និងធនធាន ការប្រើប្រាស់ដីត្រូវតែធ្វើផែនការ ហើយការដាក់កំរិតត្រូវតែតាក់តែងឡើង ។ ជាញឹកញាប់រដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិតែងតែគិតថា ការធ្វើសេចក្តីសំរេចលើការប្រើប្រាស់ដី គួរតែត្រូវបានធ្វើឡើងដោយអ្នក បច្ចេកទេស និងអ្នកនយោបាយនៅថ្នាក់ជាតិ តែការពិតជាក់សែងសេចក្តីសំរេចលើការប្រើប្រាស់ដីធ្លីធ្វើឡើងរាល់ថ្ងៃ ភាគ ច្រើនដោយថ្នាក់ក្រោមហើយដែលការគ្រប់គ្រងធនធានជាក់សែងគឺធ្វើនៅថ្នាក់នេះ ។ សេចក្តីសំរេចលើការប្រើប្រាស់ដីធ្លីផ្សេង ទៀតធ្វើឡើងដោយថ្នាក់ខេត្ត បកថ្នាក់ស្រុកដោយមាន បក៏គ្មានការឯកភាពពីថ្នាក់ជាតិ បកប្រជាជនមូលដ្ឋាន ។ ជាញឹកញាប់ មានការខ្វះតម្លាភាព ការប្រាស្រ័យទាក់ទងនិងការពិគ្រោះយោបល់ពីសាធារណឿនៅក្នុងការសំរេចលើបពាោការគ្រប់គ្រងដីធ្លី ។

វាផ្ទុយទាំងស្រុងទៅនឹងប្រវត្តិខ្លឹមសារ PLUP ដែលបានបង្កើតអស់រយឿពេលជាងពីរទសវត្សមកហើយ ។ វិធីថ្មីនៃ PLUP ផ្តោតទៅលើសមត្ថភាព និងសេចក្តីត្រូវការរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ដីនៅមូលដ្ឋាន ដោយគិតថាការគ្រប់គ្រងធនធានប្រកបដោយ និរន្តរភាពអាចសំរេចទៅបាន ប្រសិនបើធនធានទាំងនោះត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍មូលដ្ឋាន នៅពេលដែលគេយល់ ច្បាស់អំពីសិទ្ធប្រើប្រាស់ និងកាន់កាប់ចំពោះពតមានបន្ថែមអំពីការបែងចែកការចូលរួម (សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធ ១ ។

វិធីចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី តំណាងនូវទស្សនឿថ្មីទាំងស្រុងដើម្បីដោះស្រាយបពាោប្រើប្រាស់ដី និងការគ្រប់គ្រង ធនធាន បើប្រៀបធៀបទៅនឹងការគ្រប់គ្រងតាមខ្សែបណោយ និងការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីតាមបច្ចេកទេសនៅទសវត្ស ទី ១៩៦០ និង ១៩៧០ ។

ប្រអប់ ៤ ភាពខុសគ្នារវាង ការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីតាមទំលាប

ប្រធានបទ	ការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីតាម ទំនៀមទំលាប	ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ ដីធ្លី
ថ្នាក	ថ្នាក់លើ ខេត ស្រុក ទីជំរាល	ថ្នាក់ក្រោម ភូមិ ឃុំ ទីជំរាលតូច
អ្នកអនុវតសំខាន2	បុគ្គលិកបច្ចេកទេសមកពីបណាស្ថាប័ន រដ្ឋបាលស្រុក ខេត	ប្រជាជនមូលដ្ឋាន រដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន អ្នកសំរបសំរួលមាន ចំណេះដឹងបច្ចេកទេសខ្លះ
ផោតអារម្មណ6 ជាចំបង	អតសញ្ញាណកម្មនៃការប្រើប្រាស់ ដីធ្លីឱ្យ បានប្រសើរដោយផ្អែកលើទីតាំងដីសមស្រប ការប្រតិបតិតាម ការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ដោយ ការលើកទឹក ចិតបកច្បាប់	អតសញ្ញាណកម្មនៃការប្រើប្រាស់ដីធ្លីប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងមានសមធមនៅថ្នាក់ក្រោម ដោយមានការសំរបសំរួល រវាងសេចកីត្រូវការ ក្នុងមូលដ្ឋាន អ្នកខាងក្រៅ និងគោល នយោបាយជាតិ ។ តម្លាភាពជាកតាសំខាន់
លក៧ណឿចំបង	ខ្នាតបច្ចេកទេស ដូចជាជំរៅដី ជីជាតិ ជំរាល ជាដើម ។ល ។	ទស្សនៀប្រជាជន អាទិភាព គោលនយោបាយរដ្ឋ និង គោលការណ៍ណែនាំ
សិទិប្រើប្រសដី	ជាទូទៅគេមិនបានគិត	ត្រូវបានគេគិតថាជាបពោសំខាន់ ។ ជាទូទៅ សេចកីត្រូវការ ភាពជាម្ចាស់ច្បាស់លាស់ ប សិទ្ធិប្រើប្រាស់ បូទៅជាសិទ្ធិ ដូចដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុង PLUP
ការអនុវតន6	ជាទូទៅអនុវតតាមការសិក្សាដែល មានរយឿពេលខ្លី	អនុវតទៅតាមលំដាប់លំដោយនៃដំណាក់កាលដោយ យោងទៅតាមល្បឿន និងពេលវេលារបស់ប្រជាជន
ទិសដៅចំបង	ដើម្បីប្រើប្រាស់ធនធានដីឱ្យអស់លទ្ធភាព	ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពអ្នកពាក់ព័ន្ធសហគមន៏មូលដ្ឋានសំរាប់ ការគ្រប់គ្រងធនធានរបស់ពួកគេប្រកបដោយនិរន្តរភាព

ក្រៅពីអ្នកក្នុងស្រុកដែលប្រើប្រាស់ធនធានដីដោយផាល់នៅក្នុងតំបន់ផែនការកនៅមានអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុង PLUP ដែររួម មានស្ថាប័នរដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានដី រដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន គណឿកម្មាធិការពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានដី អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល អង្គការអនរជាតិ ស្ថាប័នផល់សេវាឯកជន និងអ្នកសកម្មខាងក្រៅផងដែរ ។ (សូមមើលជំពូក ៣.៧ ការវិភាគអ្នកពាក់ព័ន្ធ ។

អង្គការមួយចំនួននៅកម្ពុជាបានគាំទ្រការផ្ទួចផើមឱ្យមានសហគមន៍ព្រៃឈើ (CF) និងក្រុមនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុង នាយកដ្ឋានរុក្ខាប្រមាញ់ ក្រសួងបរិស្ថាន ។ បើក្រឡេកមើលបទពិសោធន៍សហគមន៏ព្រៃឈើនៅតាមមូលដ្ឋានក្នុងកម្ពុជាមានការ ជាន់គ្នាទៅនឹង PLUP ។ តែភាពខុសគ្នារវាង CF និង PLUP គឺ PLUP មានទស្សនៀទូលាយជាងហើយគ្របដណប់លើការ ប្រើប្រាស់ដីគ្រប់ប្រភេទ ដូចជាដីកសិកម្ម ដីព្រៃ វាលស្មៅ តំបន់នេសាទក្នុង PLUP តំបន់ផែនការ (ឧ. ភូមិ បឃុំ ។ PLUP មានការផ្សាភ្ជាប់យ៉ាងខ្លាំងជាមួយនឹងសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដី របស់បុគ្គល ក្រុម និងសហគមន៏ទាំងមូល ។ ការអនុវតន៏ CF ដែលមានការគាំទ្រដោយ CONCERN នៅកំពង់ឆ្នាំង និងពោធិសាត់ គំរោងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ នៅសៀមរាបទ្រទ្រង់ ដោយ FAO ប CB-NRM នៅខេតរតនគីរី អាចចាត់ទុកជាផ្នែកមួយនៃវិធីសាស្រ PLUP និងអាចបន្ថែមបានយ៉ាងងាយនៅ គ្រប់ប្រភេទដី នៅក្នុងសហគមន៏មួយ ។ សហគមន៏ព្រៃឈើ ការចូលរួមគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ដោយសហគមន៏ និងទំនាក់ទំនងរបស់វាទៅនឹង PLUP ។

សហគមន៍ព្រៃឈើ ការចូលរួមគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិផ្អែកតាមសហគមន៍ និងទំនាក់ទំនងរបស់វាទៅនឹងការចូលរួមរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងដីធ្លី

វាក្យសព្ទ	**ការពិពណ៌នា**	**ទំនាក់ទំនងរបស់វាទៅនឹង PLUP**
សហគមន៍ព្រៃឈើ ពាក្យគន្លឹះស្រដៀង ដទៃទៀត -ព្រៃឈើសង្គម -ព្រៃឈើអ្នកភូមិ	CF ទាក់ទិនទៅនឹងការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើនៅកន្លែងជាក់លាក់មួយហើយដែលគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍ មូលដ្ឋានជាទូទៅតាមរយៈអង្គការសហគមន៍ដោយ ផ្អែកលើផែនការគ្រប់គ្រង និងគោលការណ៍ណែនាំ ជាក់លាក់ បលក្ខខនិក្សី ។ CF គឺជាទំរង់នៃការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើ ក្នុងទិសដៅបំពេញសេចក្តីត្រូវការរបស់សហគមន៍ (ឧ. ដើម្បីបំពេញសេចក្តី ត្រូវការសង្គមសេដ្ឋកិច្ច វប្បធម អារម្មណ៍សំរាប់ បច្ចុប្បន្ន និងកូនចៅជំនាន់ក្រោយ ការដុះព្រៃឈើ ឡើងវិញ និង និរនរភាព ។	តាមទំរង់បែបបទស្រដៀងនិងដំណាក់កាល PLUP ប៉ុន្តែជាទូទៅផោតទៅលើព្រៃឈើ វិចិរិលបព្រៃមានស្រាប់នៅក្នុងព្រំដែនសហគមន៍ PLUP ទាក់ទិនទៅនឹងដីគ្រប់ប្រភេទនៅក្នុងតំបន់ផែនការមានទស្សនវិទ្ធទូលាយជាង ។ PLUP ជួយកំណត់តំបន់ CF និងបញ្ចូលទៅក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការទូទៅ
ការចូលរួមគ្រប់គ្រង ព្រៃឈើ (JFM) ពាក្យគន្លឹះស្រដៀង ដទៃទៀត ការគ្រប់គ្រងដោយ ពិគ្រោះយោបល់	JFM ទាក់ទិនទៅនឹងការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធព្រៃឈើដែលមានការទទួលខុសត្រូវរួម កាតព្វកិច្ច និងផលប្រយោជន៍រវាងសហគមន៍ មូលដ្ឋាននិងស្ថាប័នរដ្ឋ បអ្នកបណាក់ទុនឯកជន (ឧ. ក្រុមហុនសម្បទានទៅនឹងព្រៃតំបន់ណាមួយ. JFM ផោតខ្លាំងទៅលើ ការធ្វើអាជីវកម្មធនធានព្រៃឈើមានស្រាប់ដោយ គោរពទៅតាមលក្ខខនិក្សី និងកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ចំនួន ។ ជាទូទៅប្រយោជន៍ផាល់ចំពោះសហគមន៍មូលដ្ឋានមានតិចជាងករណីប្រព័ន្ធ CF	ពេលដែល CF ទាក់ទិនទៅនឹងព្រៃឈើគ្រប់ ប្រភេទ JFM ផោតទៅលើការធ្វើអាជីវកម្ម ច្រើនជាង. JFM ជាផ្នែកមួយនៃ PLUP នៅតំបន់ព្រៃឈើមានស្រាប់ដោយមានការ ការពារធនធាននេះនៅថ្នាក់ជាតិបខេត JFM នៅក្នុងតំបន់ការពារ បធ្វើអាជីវកម្មធនធាន ឧ. ក្រោមប្រព័ន្ធសម្បទាន JFM ក្រោម ប្រព័ន្ធសម្បទាន PLUP ជួយកំណត់តំបន់ឱ្យធំសំរាប់ការគ្រោងទុកពេលក្រោយ
ការគ្រប់គ្រង ធនធានធម្មជាតិ ដោយសហគមន៍ (CB-NRM) ពាក្យគន្លឹះស្រដៀង ផ្សេង ការចូលរួមគ្រប់គ្រងធនធាន ធម្មជាតិ	CB-NRM សង្កត់ធ្ងន់ទៅលើការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយនិរនរភាពដោយសហគមន៍ សេចក្តីត្រូវការ និងអទិភាពរបស់ប្រជាជនត្រូវបាន ពេញចិត្តយ៉ាងខ្លាំង រីឯរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋាភិបាលគឺទទួលខុសត្រូវសំរាប់គោលការណ៍ណែនាំទូទៅ តាមរយៈច្បាប់និងគោលនយោបាយ	CB-NRM ប្រហាក់ប្រហែល និងដោយវាទាក់ទិនទៅនឹងធនធានធម្មជាតិភឡូភ ចាត់ទុកជាឧបករណ៍បរិធីសាស្រសំរាប់សំរេច CB-NRM ។ ដូច្នេះ PLUP ជាធាតុសំខាន់ សំរាប់ CB-NRM ប៉ុន្តែ CB-NRM ត្រូវការ លក្ខនិក្សី និងផែនការគ្រប់គ្រងលំអិតជាងកំណត់ដោយសហគមន៍ ដើម្បីសំរេចការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយនិរនរភាព ។ CB-NRM ធ្វើឱ្យសហគមន៍ធ្វើការមួយជំហានទៅមុខ ។

១.៣ គោលដៅ និងយុត្តិកម្ម

តើទិសដៅរបស់ ភឡភមានអ្វីខ្លះ ?

ប្រអប់ ៥ PLUP គឺជាវិធីសាស្រ្ត

- ដែលនាំទៅរកការសំរេចបានការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាពដោយសហគមន៍មូលដ្ឋាន
- ដែលជួយវិភាគការប្រើប្រាស់ធនធានបច្ចុប្បន្ន និងជួយកំណត់នូវតំរូវការផ្លាស់ប្តូរដែលបណ្តាលមកពីការធ្វើ អាជីវកម្មហួសកំណត់ ការប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់ បដោយស្ថានភាពទំនាស់
- ដែលជួយបំភ្លឺសិទ្ធិប្រើប្រាស់ធនធានដីធ្លីនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងជួយរៀបចំទីតាំងសំរាប់ការទុកដាក់ការប្រើប្រាស់ ធនធានធម្មជាតិ និងដីធ្លីក្នុងន័យរក្សាសិទ្ធិប្រើប្រាស់
- ដែលមានស្ថាប័ន និងទិដ្ឋភាពកសាងសមត្ថភាពជួយទ្រទ្រង់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការពង្រឹងសមត្ថភាព គ្រប់គ្រង និងជួយបំភ្លឺអំពីតួនាទីនិងការទទួលខុសត្រូវរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋ និងគណៈកម្មាធិការ
- ជួយបង្កើតឱ្យមានតម្លាភាពលើបញ្ហាប្រើប្រាស់ធនធាន និងបង្កើននូវការប្រាស្រ័យទាក់ទងនៅគ្រប់ថ្នាក់

តើគេត្រូវការ PLUP នៅកន្លែងណាខ្លះ ?

PLUP មានប្រយោជន៍នៅទីដែលមានទំនាស់ក្នុងបញ្ហាប្រើប្រាស់ដីធ្លីពេលបច្ចុប្បន្នបអនាគត បទីដែលធនធានធម្មជាតិត្រូវ វិចរិលដោយសារទំនាស់បប្រើប្រាស់មិនសមស្រប ។ ទំនាស់លើសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីធ្លីគឺជាចំនុចចាប់ផ្តើមមួយទៀតសំរាប់ PLUP ។ ខ្លឹមសារនៃ PLUP ផ្តោតទៅលើការចូលរួមគឺត្រូវមានការអនុវត្តន៍ដោយចាប់ផ្តើមចេញពីសហគមន៍មូលដ្ឋានបរដ្ឋបាលថ្នាក់ ក្រោម (ភូមិ ឃុំ ។ ក្នុងករណី ខ្លះរបៀបនេះកអាចអនុវត្តនៅអាងទីជំរាលតូច ។

PLUP ទាក់ទិនជាមួយតំបន់ដែលធ្លាប់មានប្រើប្រាស់ជាប្រពៃណីដោយសហគមន៍មូលដ្ឋាន (ឧ. តំបន់ព្រៃ ដីព្រៃគុម្ពោត តំបន់ នេសាទ ដីកសិកម្ម ទីលំនៅដ្ឋាន និងចំការមីន ។ PLUP មានលក្ខណៈទូលំទូលាយ និងសំរាប់ដីគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់ ។

ប្រសិន បើ PLUP ត្រូវបានពន្យាបមិនយកទៅអនុវត្តពេលមានទំនាស់ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើទេវានឹងអាចបណ្តាលឱ្យមានវិបត្តិសង្គម បបរិស្ថានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ។ ជាទូទៅតំលៃនៃវិបត្តិទាំងនេះនឹងថ្លៃលើសតំលៃនៃការចាប់អនុវត្តនិងការផ្តួចផ្តើមដំបូងនៃដំណើរការ ធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីទៅទៀត ។

១.៤ គោលគំនិត និងគោលការណ៍[6]

គោលគំនិតនៃ PLUP គឺជាឈុតនៃទិដ្ឋភាពច្បាប់ ទិដ្ឋភាពស្ថាប័ន ទិដ្ឋភាពធនធានធម្មជាតិ និងស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គមរបស់ សហគមន៍មូលដ្ឋាន ។ PLUP តំរូវឱ្យមានការធ្វើផែនការពីថ្នាក់ក្រោមទៅលើ ។ ដោយចាប់អារម្មណ៍លើអ្នកប្រើប្រាស់នៅមូលដ្ឋាន ជាមុនដោយសុំឱ្យមានការប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសងាយ និងមានតំលៃថោកដើម្បីលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាង សកម្ម និងឱ្យមានការឯកភាពក្នុងចំណោមអ្នកភូមិ ។ ចំណែកការចូលរួមរបស់អ្នកខាងក្រៅគួរឱ្យមានកំរិតដោយគ្រាន់តែជាអ្នកសំរប សំរួលក្នុងការធ្វើផែនការ ។ យ៉ាងហោចណាស់ អ្នកខាងក្រៅអាចដើរតួជាអ្នកគាំទ្រនិងការពារគំនិត សហគមន៍ ឧ, ក្នុងករណី មានទំនាស់ជាមួយអ្នកមានអំណាចមកពីខាងក្រៅ ។ ទាំងនេះនាំទៅរកទំនាស់តួនាទីដល់បុគ្គលិករដ្ឋដែលចូលរួមនៅក្នុង សកម្មភាព PLUP ។ តែទោះបីជាក្នុងកាលៈទេសៈណាកដោយអ្នកសំរបសំរួលក្នុង PLUP ត្រូវតែដាច់ខាតចំពោះដំណោះស្រាយ របស់គេចំពោះអ្នកភូមិ បកត្រូវមានតួនាទីផល់យោបល់ឱ្យបានខ្លាំងក្លា ។

គោលការណ៍គ្រឹះរបស PLUP

- ជាវិធីសាស្រមានការចូលរួម និងលើកទឹកចិតតាមទស្សនៈ និងអាទិភាពរបស់ប្រជាជន ។ វាផោតលើការពង្រឹងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រងរបស់សហគមន៍ ។
- អ្នកខាងក្រៅមានតួនាទីជាអ្នកសំរបសំរួល ប៉ុន្តែកអាចក្លាយជាអ្នកទ្រទ្រង់ទូទៅដែរ ។
- PLUP អាច និងគួរតែជាអ្នករៀបចំនិតិវិធីគ្រប់គ្រងដីធ្លី ។
- PLUP ជាទូទៅទាក់ទិនជាមួយដីគ្រប់ប្រភេទដែលអ្នកភូមិប្រើប្រាស់ ។
- ដំណើរការ PLUP នឹងនាំទៅរកការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំងនៅថ្នាក់ភូមិ និងឃុំដោយ មានបង្កើតផែនការ (ជាផែនទី និងច្បាប់ បលក្ខខនិក្ខ័នៃការប្រើប្រាស់ជាឯកជន ជាសហគមន៍ ជាចំហ និងដីរបស់រដ្ឋនៅក្នុងតំបន់រស់នៅរបស់អ្នកភូមិ

២. លក្ខខណ្ឌគ្រឹះ

ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ត្រូវបានគេលើកឡើងទៅតាមលក្ខខណ្ឌផ្សេងនៃ ក្របខណ្ឌការងារ នៅតាមប្រទេស និងតំបន់នីមួយ ដូចជា ទិដ្ឋភាពស្ថាប័ន និងច្បាប់ គោលនយោបាយដីធ្លី សិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លី និង ប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់ដី ។ នៅតាមជំពូកផ្សេងទៀត កមានអធិប្បាយអំពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នទូទៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាផងដែរ ។

២.១ និងតិច្បាប

ច្បាប់ និងអនុក្រឹត្យមួយចំនួនកំពុងស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលនៃការរៀបចំ និងអាចអនុម័តដោយរដ្ឋាភិបាលក្នុងពេលដខ្លីខាងមុខ (សូមមើលបញ្ជីឈ្មោះឯកសារច្បាប់ដែលទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិក្នុងឧបសម្ព័ន ២ ។ ប្រការសំខាន់នោះ គឺថាច្បាប់ដីធ្លីថ្មីបានឆ្លងរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាហើយ និងបានអនុម័តដោយសភាជាតិ ។ ស្របពេលជាមួយគ្នានេះដែរច្បាប់ព្រៃឈើ ច្បាប់ជលផលកកំពុងរៀបចំ ។ ប្រសិនបើច្បាប់ទាំងនេះស៊ីសង្វាក់គ្នា នោះនឹងនាំមកនូវមូលដ្ឋានច្បាប់សំរាប់ PLUP នៅកម្ពុជា ។ ឯកសារច្បាប់ដទៃទៀតបានចុះហត្ថលេខាដោយរដ្ឋាភិបាលដែលមានទាក់ទងទៅនឹង PLUP ដូចជា

- ច្បាប់សីអំពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ
- អនុក្រឹត្យសីអំពីការចាត់តាំងនិងមុខងារនៃក្រសួងរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
- អនុក្រឹត្យសីអំពីនិតិវិធីនៃការបង្កើតលិបិក្រមផែនទី និងបញ្ជីដីធ្លី ច្បាប់រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

ដោយផ្អែកលើច្បាប់មានស្រាប់និងច្បាប់ថ្មី រាជរដ្ឋាភិបាលគួរតែរៀបរាប់អំពីគោលការណ៍ណែនាំលក្ខខនិក្ខ័សំរាប់ PLUP (ឧ.ក្នុងរូបភាពជាអនុក្រឹត្យនិងគោលការណ៍ណែនាំអនុវតច្បាស់លាស់ ។ ឯកសារបែបនេះពុំទាន់មាននៅកម្ពុជានៅឡើយ តែគំរោង១ ផល់ជំនួយមួយចំនួនបានចាប់ផើមបង្កើតនូវវិធីរបស់ខ្លួនគេ និងបានប្រើប្រាស់វានៅក្នុងមូលដ្ឋាន ។

គោលគំនិតរួមនៃគំរោងគឺការពង្រឹងសមត្ថភាពសហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងដើម្បីធ្វើជាគំរូក្នុងវិធី នៃការចូលរួមរៀបចំ ។

គំរោងទាំងនេះបានសហការគ្នាយ៉ាងជិតស្និត បរួមបញ្ចូលរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានទៀតផង (ថ្នាក់ ឃុំ ស្រុក ខេត និងបុគ្គលិកបច្ចេកទេសរដ្ឋ ។ ទោះបីស្ថានភាពច្បាប់ជាទូទៅមិនច្បាស់លាស់កដោយ បទពិសោធន៍ C-BNRM មាននៅ តាមបណាខេតជាច្រើន និងលទ្ធផលខ្លះអាចលើកមកបងាញបាន ។ ទោះបីនៅមានភាពខុសគ្នារវាងវិធីផ្សេងតែការសាកល្បង ជាច្រើនបានកំពុងអនុវតដើម្បីសំរបសំរួលនិងសហប្រតិបតិការក្នុងចំណោមអ្នកអនុវតដែរតាមរយៀសិក្ខាសាលា និងការប្រជ ជាប្រចាំនៅក្នុងក្រុមការងារ (ឧ.ក្រុមការងារសហគមន៍ព្រៃឈើ ។ វិធីផ្សេងទាំងនេះអាចកាន់តែសំបូរប្រសិនបើគេផ្លាស់បូរ បទពិសោធន៍និងការសិក្សាគ្នាទៅវិញទៅមក ។

សកម្មភាពគំរោងបច្ចុប្បន្នផោតលើការស្វែងយល់លើការប្រើប្រាស់ធនធាននាពេលបច្ចុប្បន្ននៅកន្លែងការងាររបស់គេដោយ មានការធ្វើផែនទី តំបន់ប្រើប្រាស់ ព្រំប្រទស់ ការបង្កើតលក្ខនិកៀប្រើប្រាស់ និងការបង្កើតគណកម្មាធិការទទួលខុសត្រូវការ អនុវតនិងការប្រតិបតិលក្ខនិកៀទាំងនេះ ។ បពោចម្បងគឺការពង្រាងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ បលក្ខនិកៀប្រើប្រាស់សំរាប់រៀបចំ ក្របខណគ្រប់គ្រងជាផ្លូវការ ។

លក្ខនិកៀ និងផែនការគ្រប់គ្រងច្បាស់លាស់មួយចំនួនសំរាប់តំបន់ព្រៃឈើបតំបន់នេសាទត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យរដ្ឋអំណាចថ្នាក់លើ (ឃុំ ស្រុក ខេត និងនាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស (ឧ.នាយកដ្ឋានកសិកម្ម រុក្ខា និងនេសាទ ដើម្បីអនុម័ត និងឯកភាព ។ ប្រព័ន្ធ ឯកភាពលើលក្ខនិកៀរបស់អ្នកភូមិសំរាប់ការពារធនធានទ្រព្យសម្បតិសាធារណៀរបស់សហគមន៍ និងគណៀកម្មាធិការគ្រប់គ្រង ដើម្បីឱ្យប្រតិបតិ លក្ខនិកៀ ត្រូវមានការរកដីមកជំនួសដោយមានការចែងច្បាសលាស់នៅក្នុងច្បាប់និងអនុក្រឹត្យ ។ វាជាជំរើស ដប្រសើរបំផុតសំរាប់ច្បាប់បច្ចុប្បន្ន ។

ដោយគោរពតាមនិតិវិធីនេះ សិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីធ្លីដើមពុំត្រូវបានផ្លាស់បូរឡើយ គឺគ្រាន់តែផេរការកាន់កាប់ធនធានទៅឱ្យសហគមន៍ មូលដ្ឋានបនាប់ពីការអនុម័តលក្ខនិកៀ និងផែនការគ្រប់គ្រងជាក់លាក់ (ឧ.ផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ ។ ទោះបីទំរង់បែបបទ នេះបានក្លាយជាការអនុវតន៏យ៉ាងឆាប់រហ័សកពិតមែន តែមានមនិលសង្ស័យថា តើវានឹងធានាបានសិទ្ធិប្រើប្រាស់គ្រប់គ្រាន់ដល់ សហគមន៍ដែរបទេនាពេលអនាគត ។ ណៀកម្មាធិការគ្រប់គ្រងភូមិនៅពុំទាន់មានការទទួលស្គាល់ពីរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋានជា ផ្លូវការនៅឡើយ ។ តួនាទីជាក់សែង និងការទទួលខុសត្រូវរបស់គណៀកម្មាធិការនេះត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យកាន់តែច្បាស់ថែមទៀត ។ ភាគច្រើន ប្រជាជននៅតែពឹងផ្អែកលើបុគ្គលិកបច្ចេកទេសយ៉ាងខ្លាំងចាប់ពីថ្នាក់ស្រុករហូតដល់ថ្នាក់ខេត ដើម្បីជួយការពារលើ ការទទួលខុសត្រូវគ្រប់គ្រងរបស់គេនៅពេលពួកគេមានទំនាស់ជាមួយអ្នកខាងក្រៅ ។

ដើម្បីជំរុញនិងអាចអនុវត PLUP នៅទូទាំងប្រទេស រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាត្រូវដាក់ចេញក្របខណច្បាប់ឱ្យបានច្បាស់ និងគោល នយោបាយជាផ្លូវការអំពីការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងការរៀបចំទុដាក់ដីធ្លី ។ រាល់អនុក្រឹត្យបគោលការណ៏ណែនាំអំពី PLUP គួរតែមានការបញ្ចូលបទពិសោធន៏ដែលបានពីគំរោងសកម្មនានានៅតាមមូលដ្ឋាន ។ តាមលក្ខណៀរបស់ PLUP គឺតំរូវឱ្យមាន ការចូលរួមពីបណាក្រសួងនានា និងការសហការជាមួយគណៀកម្មាធិការចំរុះពីថ្នាក់លើដល់ថ្នាក់ក្រោម (សូមមើលជំពូក ២.៥ ។ កតាសំខាន់ក្នុងករណីនេះគឺការសហការគ្នាយ៉ាងជិតស្និតក្នុងការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងការរៀបចំទុកដាក់ដីធ្លីរវាងបណា ក្រសួងចូលរួមក្នុងការបង្កើតគោលនយោបាយប្រើប្រាស់ដីធ្លីបែបវិមជ្ឈការ និងការប្រតិបតិច្បាប់នៅគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ (ក្រសួង រៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ និងក្រសួងមហាផៃ ជាមួយនិងក្រសួងពាក់ព័ន្ធការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ (ក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងក្រសួងបរិស្ថាន (សូមមើលឧបសម្ព័ន ៤ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានសំរេចឱ្យក្រសួងរៀបចំ ដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់មានកាតព្វកិច្ចជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការកំនត់ច្បាប់ និងវិធីសាស្រអនុវត PLUP នៅកម្ពុជា ។ ថ្មី នេះកាលពី ខែ មេសា ២០០០ បណាញ PLUP បានបង្កើតឡើងក្រោមការដឹកនាំរបស់ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ក្នុងគោលបំណងឱ្យមានតំណាងមកពី ក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងបរិស្ថាន ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៏ជនបទ ក្រសួងឧស្សាហកម្មរ៉ែ និងថាមពល អង្គការអនរជាតិ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នឯកជន ។

៥.២ គោលនយោបាយជាតិចំពោះការគ្រប់គ្រងដីធ្លី

គោលបំណងនៃការបកស្រាយយ៉ាងលំអិតពីគោលនយោបាយដីធ្លីគឺ ដើម្បីលើកទឹកចិតដល់ស្ថេរភាពសេដ្ឋកិច្ចនិងការអភិវឌ្ឍន៏ សង្គម ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនិងការដឹកនាំល្អ ។ មានអាទិភាព ៣ នៃគោលនយោបាយដីធ្លីគឺ រដ្ឋបាលដីធ្លី ការគ្រប់គ្រងដីធ្លី និងការបែងចែកដីធ្លី ដើម្បីបង្កើនសុវត្ថិភាពកាន់កាប់សិទ្ធិស្របច្បាប់លើដីឯកជន និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បតិរដ្ឋ ។ ដោយ ដឹងពីបពោស្មុគ្រស្មាញនៃក្របខណគោលនយោបាយដីធ្លី រដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាអនរក្រសួងសំរាប់គោលនយោបាយ ដីធ្លី ដើម្បីពិភាក្សាបពោពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ និងពង្រាងគោលនយោបាយដីធ្លីថ្មីមួយ ។

កាលពីខែឧសភា ២០០០ រាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជា បានបងាញផែនការសកម្មភាពដឹកនាំល្អមួយដែលទទួលស្គាល់ការខំប្រឹងប្រែងដោះស្រាយបពោដីធ្លីគឺ ជាបពោសំខាន់ ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងដាក់ចេញនូវមូលដ្ឋានគ្រឹះ និងកសាងមូលដ្ឋានសំរាប់នាំមកនូវបរិយាកាសការដឹកនាំល្អក្នុងការ ប្រើប្រាស់ធនធាននៅកម្ពុជា ។ មានកតា ៧ យ៉ាងដែលរៀបរាប់អំពីបពោដីៀ

- ភាពមិនគ្រប់គ្រាន់ផ្នែកនិតិបញ្ញត្តិ
- ភាពទន់ខ្សោយ ក្នុងការដឹកនាំទូទៅ
- ខ្វះសមត្ថភាពក្នុងការចុះបញ្ជីដីធ្លី និងរដ្ឋបាលដីធ្លី
- ពុំបានសង្កត់ធ្ងន់លើការលក់ដូរដីធ្លី ដែលជាញឹកញាប់មានការក្លែងបន្លំលើការខ្ចីបុល
- ប្រើប្រាស់ទិន្នន័យហួសសម័យសំរាប់ចំណាត់ថ្នាក់ប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងការធ្វើផែនការ
- ខ្វះក្របខណ្ឌច្បាប់សំរាប់ការគ្រប់គ្រង និងការប្រើប្រាស់ដីរដ្ឋ និងការជួញដូរអចលនវត្ថុ
- គោលនយោបាយដីធ្លី និងដំណោះស្រាយបញ្ហាដីធ្លី និងការឆ្លើយតបពុំគ្រប់គ្រាន់

កំណែទំរងដីធ្លីនៅកម្ពុជាគឺជាបញ្ហាមួយក្នុងចំណោមបញ្ហាចំបងនៃកម្មវិធីកែទំរង់នានាសំរាប់អភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសដោយនិរន្តរភាព។
រាជរដាភិពលកមរ្យជាក្នុំងតែយកចិតទុកដាកលើផែនការសកម្មភាដូចខាងក្រោម

- ពង្រឹងតួនាទីក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ដែលទើបតែបង្កើតនៅឆ្នាំ ១៩៩៩ ក្នុងនាមជាអ្នក ដឹកនាំសំរបសំរួល និងការគ្រប់គ្រងដីធ្លីនៅកម្ពុជា
- បកស្រាយអំពីក្របខណ្ឌគោលនយោបាយដីធ្លីក្រោមការដឹកនាំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិដែលទើបតែបង្កើតថ្មី
- អនុវត្ត និងផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ដីធ្លីថ្មី បន្ទាប់ពីអនុម័តដោយសភាជាតិ បកស្រាយអនុក្រឹត្យ និងលក្ខនិក្ខិថ្មី និងការ ប្រតិបតិច្បាប់។ អគ្គនាយកដ្ឋានរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ នឹងរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំអំពីការគ្រប់គ្រងដីធ្លី ដើម្បីទ្រទ្រង់ ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំនាពេលអនាគត
- ពង្រឹងគណៈកម្មាធិការជាតិដោះស្រាយដីធ្លី និងគណៈកម្មាធិការខេតសំរាប់សំរបសំរួលទំនាស់ដីធ្លី។ គណៈកម្មាធិការ ទាំងនេះបានបង្កើត ឡើងនៅខែមិថុនា១៩៩៩។ ការទទួលខុសត្រូវរបស់ គណៈកម្មាធិការទាំងនេះ គឺដើម្បីរៀបចំ យនការឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាពសំរាប់ដោះស្រាយជំលោះដីធ្លីនៅក្រៅតុលាការ
- ពង្រឹងការិយាល័យនៅមជ្ឈឹម និងខេត សំរាប់រដ្ឋបាលដីធ្លី និងការគ្រប់គ្រងដីធ្លី
- ពង្រឹងដំណើរការវិមជ្ឈការដោយកំនត់ឱ្យច្បាស់អំពីព្រំព្រទល់ឃុំដោយមានការទ្រទ្រង់ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ និង ការពង្រាងលក្ខនិក្ខិថ្មី អំពីការយកពន្ធដីធ្លី។ វិមជ្ឈការ និងសហវិមជ្ឈការ គឺបំពេញគ្នាទៅវិញទៅមក និង ផ្សព្វផ្សាយអំពីកាតួកិច្ច ទំរង់បែបបទ និងភាពជាដៃគូ
- បង្កើនការចុះបញ្ជីដីធ្លីឱ្យបានឆាប់រហ័ស (ការចុះបញ្ជីដីធ្លីតាមប្រព័ន្ធ និងជាអនាចិន្រៃយ
- បង្កើតបញ្ជីសារពើភ័ណតាមប្រព័ន្ធ និងការគ្រប់គ្រងដីរដ្ឋ
- ពង្រឹងយនការដើម្បីកិច្ចសហប្រតិបតិការឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាពជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ (ស្ថាប័នជាតិ ស្ថាប័ន ទ្វេភាគី ប ស្ថាប័នពហុភាគី អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងការសំរបសំរួលអនរស្ថាប័ន
- កសាងធនធានមនុស្ស និងសមត្ថភាពបច្ចេកទេសគ្រប់ថ្នាក់

ប្រអប់ ៦ សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាលស្តីអំពីគោលនយោបាយដីធ្លី (ខែឧសភា ២០០១)

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាកំពុងខ្នះខ្នែងអនុវត្តសំរបសំរួលច្បាប់ កម្មវិធីការងារ និងការរៀបចំស្ថាប័នដីធ្លី ក្នុងគោលបំណង សំរេចបានការអភិវឌ្ឍន៏សេដ្ឋកិច្ច កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងដឹកនាំល្អ ដូចដែលបានចែងនៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៏ សេដ្ឋកិច្ចសង្គម យុទ្ធសាស្រកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រក្នុងអនរកាល និងផែនការសកម្មភាពដឹកនាំចំពោះដីធ្លី ។

ទិសដៅក្បងការផ្តួចផើមគំនិត្ញាក្7នប្ញាដីធ(មាន

- ពង្រឹងស្ថេរភាពសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដី និងទីផ្សារដីធ្លី និងការពារ បដោះស្រាយជំលោះដីធ្លី
- ដើម្បីគ្រប់គ្រងធនធានដីធ្លី និងធនធានធម្មជាតិឱ្យមានសមភាព និរនរភាព និងមានប្រសិទ្ធិភាព
- បង្កើនការបែងចែកដីធ្លីឱ្យមានសមភាព
- ដើម្បីសំរេចទិសដៅទាំងនេះរដ្ឋាភិបាលនឹងខ្នះខ្នែងឱ្យសំរេចកាតព្វកិច្ចដូចខាងក្រោម

ក្បងវិស7យរដពលដីធ(

- ដាក់ឱ្យដំណើរការច្បាប់ដីធ្លី ច្បាប់បន្ថែម លក្ខនិក្បឹ និងបណាបទបញ្ញតិដទៃទៀត
- ការប្រតិបតិរបស់ក្រុមប្រឹក្សាគោលនយោបាយដីធ្លីដើម្បីជំរុញ និងត្រួតពិនិត្យតាមដានការអនុវតន៏ គោល នយោបាយដីធ្លីឱ្យស្របទៅនឹងទិសដៅរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាន់ខ្ពស់កំនែទំរង់
- បង្កើតឱ្យមានបញ្ជីសារពើភ័ណដីរដ្ឋ និងប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់ដីរដ្ឋ
- ការអនុវតន៏ និងការប្រតិបតិការនៃប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីដីធ្លីរដ្ឋទូទាំងប្រទេស ដោយប្រើនិតិវិធី ចុះបញ្ជីដីធ្លីតាម ប្រព័ន្ធ និងជាអនាចិន្រៃយ៏ ក្នុងនោះរួមមានដំណោះស្រាយជំលោះដីធ្លី តាមរយះរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន គណះ កម្មាធិការខេត គណះកម្មាធិការដោះស្រាយជំលោះសីពីការតាំងទីលំនៅដ្ឋាននៅទីក្រុង និងស្ថាប័នតុលាការ

ក្បងវិស7យគ្របគ្រងដីធ(

- បង្កើតផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីសំរាប់តំបន់អាទិភាព រួមមាន តំបន់ទេសចរណ៏ តំបន់បណាក់ទុន ក្រុង និងផ្លូវ របៀងសំខាន់
- សំរបសំរួលការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីជាមួយនិងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ព្រៃឈើ ជលផល ឆ្នេរ ផ្លូវទឹក រ៉ែ ឱ្យមានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នានៅក្នុងក្របខ័ណច្បាប់
- ធ្វើវិមជ្ឈការគ្រងគ្រងដីធ្លី និងធ្វើផែនការឱ្យទៅរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន និងខេត បនាប់ពីមានការបង្កើតគោល ការណ៏ណែនាំជាតិអំពីការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងរចនាសម្ព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ
- បង្កើតទំរង់បែបបទសំរាប់ការគ្រប់គ្រងដីក្រុង និងការតាំងលំនៅនៅតំបន់បែងចែកដីធ្លី

ក្បងវិស7យបែងចែកដីធ(

- ប្រតិបតិដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ឱ្យបានទូលំទូលាយ និងគំរោងសាកល្បងដើម្បីបង្កើតយុទ្ធសាស្រការ បែងចែកដីធ្លីសំរាប់ក្រុមដែលត្រូវការ
- ទប់ស្កាត់ការកាន់កាប់ដីខុសច្បាប់ និងការប្រមូលផ្តុំដីធ្លី

ចំពោះ ៣ ចំនុចខាងលើ ការពង្រឹងស្ថាប័ន ការកសាងសមត្ថភាពនៅក្នុងការអនុវតន៏គោលនយោ្បាយដីធ្លី និងការបង្កើនការ យល់ដឹងជាសាធារណះ អំពីបទបញ្ញតិដីធ្លីគឺជាអទិភាព។ ដើម្បីសំរេច្បានកាតព្វកិច្ចទាំងនេះរាជរដាភិ្បាលត្រូវតែមើលឱ្យឃើញ ថា កម្មវិធីរដ្ឋ្បាលដីធ្លី ការគ្រប់គ្រង និងការបែងចែកដីយូរអង្វែងនឹងត្រូវអនុវត។ ដោយចាប់ផើមការសាកល្បងវិធីទាំងអស់ ក្នុងដំណាក់កាលដំបូង ត្រូវសំរេចការផ្លាស់ប្តូរ បញ្ជាក់តួនាទីស្ថាប័ន និងកំណត់តំរូវការហិរញ្ញវត្ថុ។ វត្ថុសំខាន់សំរាប់ជោគជ័យ នៃកម្មវិធីនេះ គឺការបង្កើតបណាញប្រថពីវិភាគត្រឹមត្រូវ រូបថតអាកាស ផែនទី និងការបង្កើតប្រព័ន្ធពតមានភូមិសាស្រថ្មី។ ២៣ ប្ញាសិទិប្រើព្រសដីធ(

ជាទូទៅ ស្ថានភាពច្បាប់នៅកម្ពុជាទទួលស្គាល់តែសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីធ្លីរដ និងឯកជនប៉ុណ្ណោះ។ ច្បាប់ដីធ្លីចាស់ចែងថាគ្រប់ដីធ្លី ទាំងអស់នៅកម្ពុជា ជាទ្រព្យសម្បតិរបស់រដ។ ប៉ុនែ

ជនកម្ពុជាមានសិទ្ធិកាន់កាប់ និងប្រើប្រាស់ដីធ្លីនេះ ។ សិទ្ធិកាន់កាប់ឯកជន ពេញលេញ គឺដីសំរាប់សង់លំនៅដ្ឋាន រីឯការកាន់កាប់ដីដាំដុះ សិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងសិទ្ធិកាន់កាប់អាចប្រព្រឹតទៅបាន ។ ដូច្នេះដីធ្លី ទាំងអស់នៅជនបទជាទ្រព្យសម្បតិរដ លើកលែងតែដីលំនៅដ្ឋាន ដីស្រែមួយចំនួនតូចតែប៉ុណ្ណោះ អាចមានកម្មសិទ្ធិឯកជនដោយ មានវិញ្ញាប័ណ្ណប័ត្រកម្មសិទ្ធិដីធ្លីត្រឹមត្រូវ ។ មានប្រជាជនជនបទមួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះដែលមានកម្មសិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លីត្រឹមត្រូវ និងវិញ្ញាប័ណ្ណប័ត្រសិទ្ធិប្រើប្រាស់សំរាប់ដីលំនៅដ្ឋាន ដីស្រែ បដីកសិដ្ឋានដទៃទៀត ។ នឹងមានស្ថានភាពប្លែកនៅពេលក្រឡេក មើលសិទ្ធិប្រើប្រាស់ធនធាន ។ មានគំនូសបំព្រួញនៃសិទ្ធិប្រើប្រាស់ធនធានសំខាន់ ៤ ដែលទទួលស្គាល់នៅទូទាំងកម្ពុជា

ធនធានរួម (CPR) - តាមច្បាប់វាជាកម្មសិទ្ធិរដតែធនធានទាំងនេះបើកជាចំហចំពោះសាធារណជ ដូចជាតំបន់ព្រៃឈើគ្រប់ ស្ថានភាព វាលស្មៅ និងគ្រប់ដីលិចទឹកនៅជុំវិញបឹងទន្លេសាប ។

ធនធានសាធារណៈ - មានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាមូលដ្ឋាន តំបន់ការពារ តំបន់សម្បទាន ដែលជួលឱ្យអ្នកបណាក់ទុន និងក្រុមហ៊ុន ។

ធនធានបុគ្គល ឯកជន បង្កបពោចំពោះលំនៅដ្ឋាន ដំណាំជុំវិញផ្ទះ វាលស្រែ កសិដ្ឋាន ដំណាំចំការ និងកសិកម្មពនេចរ ។

សិទ្ធិប្រើប្រាស់របស់សហគមន៍ - ជាផ្នែកតូចជាងគេក្នុងចំណោមប្រព័ន្ធធនធានសំខាន់ទាំង ៤ ហើយដែលវាទាក់ទង និងតំបន់ ព្រៃសហគមន៍ បតំបន់នេសាទ ដែលបង្កើតក្រោមការចូលរួមរបស់គំរោងជាច្រើននាពេលថ្មី ។

គំនូសបំរួញសិទិប្រើព្រសធនធាននៅកមរុជា

ក្រាហ្វិក ១

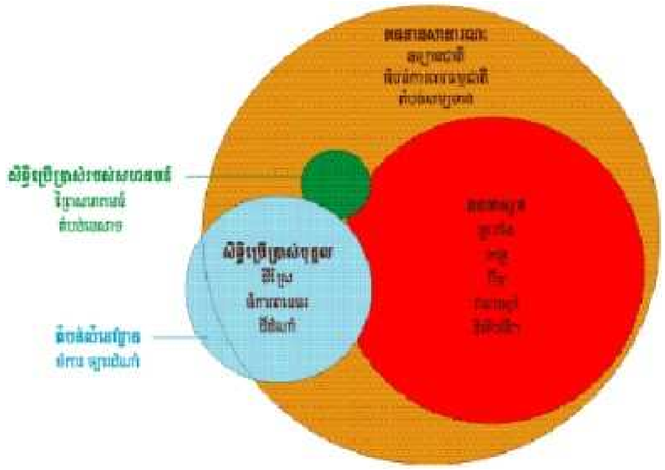

ក្នុងច្បាប់កម្ពុជាពុំមាននិយាយច្បាស់អំពីសម្បតិសាធារណជ និងសម្បតិរដ្ឋឡើយ ។ តែទោះជាយ៉ាងនេះកដោយគេសង្កេតឃើញ មានតំបន់ធនធានសាធារណជជាច្រើនដូចជា ព្រៃឈើ ព្រៃកុម្មោច មាត់ទន្លេ បឹង និងត្រពាំងមានការគ្រប់គ្រងដោយឯកជន ។
ការយកទ្រព្យសម្បតិសាធារណជមកធ្វើជាឯកជនមានន័យថាអ្នកដែលធ្លាប់ប្រើប្រាស់ធនធានទាំងនេះកាន់តែអស់សិទ្ធិទៅ ជាលទ្ធផល ផលប្រយោជន៍សំរាប់ប្រជាជនភាគច្រើនត្រូវបានថយចុះ ។ សិទ្ធិប្រើប្រាស់របស់សហគមន៍ឱ្យទៅជាស្របច្បាប់នៅ តែជាករណីលើកលែង ។

ការផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងរហ័សឆ្ពោះទៅរកទីផ្សារសេដ្ឋកិច្ចសេរី និងភាពទន់ខ្សោយរបស់រដ្ឋាភិបាលនៅកម្ពុជាបណាលឱ្យមានការចាប់ យកនៅពាសពេញទូទាំងប្រទេស ។ គឺមានន័យថា ធនធានសាធារណជត្រូវបានបំផ្លាញ់យ៉ាងឆាប់រហ័ស ដោយប្រជាជនគ្រប់ ស្រទាប់ ដូចជាការចាប់យកដីស្រែដោយអ្នកជំនួញទីក្រុង យោធាវិសាយ បកសិករ ។ ដោយសំអាងលើច្បាប់ចាស់ រដ្ឋាភិបាល មជ្ឈឹម ថ្នាក់ខេត ជូនកាលថ្នាក់ស្រុកបាន ជួល លក់ បធ្វើសម្បទានឱ្យក្រុមហ៊ុន បអ្នកបណាក់ទុនឯកជន រាល់តំបន់ព្រៃឈើ បឹងបួរជាច្រើន ។ ឧ. ព្រៃសម្បទាន ឡូត៍នេសាទ បទ្រព្យសម្បតិឯកជន ។

ហេតុផលនៃការផេរធនធានសាធារណជទៅជាកម្មសិទ្ធិឯកជនយ៉ាងឆាប់រហ័សបែបនេះ គឺដោយខ្វះគ្រោងការណ៍ គ្រប់គ្រងនៅ តំបន់ចំហជាច្រើន និងការកើនឡើងនៃសេចកីត្រូវការដីធ្លី និងធនធានដែលចេះតែកើនឡើងពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃដោយសារ កំនើនប្រជាជនសំរាប់បំពេញសេចកីត្រូវការជាមូលដ្ឋាន និងការរកជាចំណូលផងដែរ ។ ជាអកុសល ប្រការនេះធ្វើឱ្យមានការ ទិញដី ពុករលួយ ការកើនទំនាស់ និងភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជនជនបទយ៉ាងច្រើនថែមទៀតនាពេលកន្លងមក ។ ការសិក្សានា ពេលថ្មី និងទិន្នន័យអំពីភាពគ្មានដី ២ កម្មសិទ្ធិដី ការលក់ដូរ ការប្រមូលផ្ដុំ និងភាពក្រីក្រ បានបញ្ជាក់មកពីទិន្នាការនេះ ។

ប្រអប់ ៧ ប្រាកដសិទ្ធិក្នុងការគ្រប់គ្រងដីធ្លី

- ចំណេះដឹងអំពីសិទ្ធិដីធ្លីសាធារណៀនិងឯកជន (រួមមានបញ្ជីសារពើភ័ណដីធ្លីរដ្ឋ និងសម្បទាន គឺ
- សំខាន់សំរាប់ការគ្រប់គ្រងដីឱ្យបានត្រឹមត្រូវនៅមូលដ្ឋាន
- ការចុះបញ្ជីដីទៅតាមប្រព័ន្ធ និងជាអនាចិន្ត្រៃយ៍ត្រូវតែមានកំរិត
- សិទ្ធិទីពីរ (សិទ្ធិប្រើប្រាស់ផ្លូវ សិទ្ធិប្រើប្រាស់ត្រពាំង បអុស គួរតែមានការចុះបញ្ជីផងដែរ
- រាល់បញ្ហាដីធ្លីទាំងអស់គួរតែមានការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៀ (ការបិទប្រកាសសាធារណៀ
- គោលការណ៏ច្បាប់ដីធ្លីគួរតែបានដឹងដល់ប្រជាជនជនបទ និងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន
- ស្ថានភាពដី បផែនទីប្រើប្រាស់ដីបច្ចុប្បន្ន (ដែលបងាញពីសម្បតិរដ្ឋ សម្បតិឯកជន ព្រៃសហគមន៏ តំបន់សម្បទាន និងតំបន់ការពារ គួរតែរៀបចំ
- ការគូសព្រំប្រទល់រដ្ឋបាលឱ្យបានច្បាស់ (ព្រំប្រទល់ភូមិ ព្រំប្រទល់ឃុំ គឺជាការសំខាន់
- ទំរង់បែបបទសំរាប់ដោះស្រាយទំនាស់ ដីធ្លី (គណៀកម្មាធិការទំនាស់ដីធ្លីខេត តំរូវឱ្យមានជាចាំបាច

ប្រព័ន្ធសិទ្ធិប្រើប្រាស់ជាប្រពៃណីដែលបានបង្កើតឡើងយ៉ាងល្អរបស់ប្រជាជននៅក្នុងតំបន់ជនជាតិភាគតិចនៅកម្ពុជា ត្រូវបាន បង្កើតឡើង និងត្រូវបានគោរពអស់ជាច្រើនជំនាន់មកហើយ ។ ការសិក្សាជាច្រើននៅ ខេត រតនគីរី បងាញអំពីប្រសិទ្ធិភាពនៃ ប្រព័ន្ធនេះនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងតំបន់ព្រៃ និងតំបន់ការពារធនធាន៥ ។

ឧទាហរណ៏ ការសិក្សារបស់ Dr. Jefferson Fox of East West Center នៅសហគមន៏ពួយ ខេត រតនគីរី (១៩៩៦ បាន បងាញថា ដង់ស៊ីតេប្រជាជនគឺ ៣០ នាក់ ក្នុងមួយ គ.ម២ (ក្នុងព្រំប្រទល់ប្រពៃណី ទោះបីជាភូមិនោះមានទំហំប៉ុណ្ណាកដោយ ។ នេះសបញ្ជាក់ ឱ្យឃើញថាមានសមភាពក្នុងការបែងចែកដីធ្លីនៅក្នុងប្រព័ន្ធទំលាប់ជាប្រពៃណីរវាងសហគមន៏របស់ជនជាតិ ភាគតិចនេះ ។ នៅក្នុងព្រំប្រទល់ភូមិ ដី ៨% សំរាប់ដាំដុះក្នុងពេលណាកដោយ ។ រីឯដីទំនេរដទៃទៀតជាដីព្រៃដំណុះថ្មីដែល ស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលលូតលាស់ផ្សេងគ្នា ។ ារវិភាគតាមរូបភាពផ្កាយរណបនៅក្នុងសហគមន៏ពួយនេះ បានបងាញថា ដីព្រៃចាស់មាន ៥០% ព្រៃដំណុះថ្មីមាន ៤០% និងដីវាលមាន ៥%នៃដីទាំងមូល ។ រីឯផ្សេងទៀត ជាផ្លូវ ជាទីលំនៅដ្ឋាន និង ជាប្រព័ន្ធទឹក ។ និរនរភាពនៃប្រព័ន្ធនេះអាស្រ័យលើការរក្សាបាននូវដង់ស៊ីតេប្រជាជនទាប និងប្រព័ន្ធសិទ្ធិប្រើប្រាស់របស សហគមន៏ជាប្រពៃណី ។

ការទាមទាររបស់សហគមន៏នេះ គឺសុំឱ្យចេញវិញ្ញាបនប័ត្រដីធ្លីដើម្បីដាក់ចូលទៅក្នុងច្បាប់ដីធ្លីថ្មី ។ ការទាមទារបែបនេះ អាច មានករណីលើកលែង ហើយមានប្រសិទ្ធិភាពតែនៅក្នុងជនជាតិភាគតិច នៅប៉ែកព្សសានប្រទេសតែប៉ុណ្ណោះ ។ ទោះជាការសុំ បែបនេះមានតំលៃ និងអាចអនុវតបានសំរាប់ព្រៃសហគមន៏នៅកន្លែងដទៃទៀតកដោយ តែច្បាប់ពុំបានអនុញ្ញាតិឡើយ ។

នៅក្នុងសហគមន៏ អ្នកភូមិអាចលៃលកដីទុកសំរាប់សកម្មភាពបង្កបង្កើនផលតាមគ្រួសារ)ាន ។ នេះជាឧទាហរណ៏ដែលអ្នកភូមិ នៅ ខេត រតនគីរី បានអនុវតនៅព្រៃដំណុះថ្មីសំរាប់ចំការពនេចរ ។ ការលក់ដូរដីអាចមានតែចំពោះដីឯកជនតែប៉ុណោះ ។ លក្ខនិកៀរបស់ភូមិមួយចំនួននៅ ខេត រតនគីរី អនុញ្ញាតិឱ្យលក់ដីបានប្រសិនមានការឯកភាព ៦ ពីអ្នកភូមិយ៉ាងហោចណាស់ ៨០% ។

៥.៤ ប្រភេទដី

ដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងដើម PLUP គួរតែទាក់ទិននឹងគ្រប់ ប្រភេទដីទាំងអស់ នៅភូមិបនៅឃុំ ។ នៅកម្ពុជា PLUP គួរតែ ទាក់ទិននឹងដីកសិកម្ម ដូចជា ដីស្រែ ដីចំការឈើផ្លែ ដីបន្លែ ចំការពនេចរ ដីព្រៃ ដូចជា ព្រៃអ្នកតា ព្រៃលិចទឹក បតំបន់ សំរាប់រកអុស និងតំបន់ទឹកនឹង បហួរ ជាច្រើនដែលប្រើប្រាស់ សំរាប់ការនេសាទ ដូចជាបឹង ត្រពាំង ទន្លេ បព្រែកតូច ។ ក្រៅពីនេះ នៅមានតំបន់សំរាប់តាំងទីលំនៅរបស់អ្នកភូមិ សំរាប់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដូចជាផ្លូវ ។ អាស្រ័យទៅតាមខេត និមួយ អាចមានវាលស្មៅ និងចំការមីន ។ ក្នុងដំណើរការ PLUP ការប្រើប្រាស់ និងមុខងារនៃដីធ្លីទាំងអស់នឹងត្រូវ ធ្វើការស្រាវជ្រាវ ព្រមទាំងស្ថានភាពសិទ្ធិប្រើប្រាស់ស្របច្បាប់ និងជាប្រពៃណី ។

ជាញឹកញាប់អ្នកភូមិមានចំណាត់ថ្នាក់ដីផាល់របស់គេ ឧ.ដោយ ផ្អែកលើប្រភេទដីបការប្រើប្រាស់ ។ ចំណាត់ថ្នាក់ជាទំលាប់នេះ ប្រែប្រួលពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយ ជាហេតុធ្វើឱ្យមាន ការលំបាកក្នុងការអនុវតន៏ បប្រៀបធៀបទៅសង់ដាដីធ្លី ។ តែគេត្រូវតែបកប្រែឱ្យទៅជាប្រព័ន្ធរួមមួយ ដែលអាចយល់ បាន ។

ដូច្នេះវាមានសារៈសំខាន់ក្នុងការមានប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់ ដីសង់ជាមួយដោយផ្អែកលើលក្ខណៈមុខងារ ការប្រើប្រាស់ និង ប្រព័ន្ធសិទ្ធិប្រើប្រាស់ (សូមមើលឧទាហរណ៍នៃប្រព័ន្ធចំណាត់ ថ្នាក់ដីនៅកម្ពុជា ឧបសម្ព័ន ៣ ។ នៅតាមភូមិ និងឃុំជាច្រើន តែងមានប្រព័ន្ធរួមមួយ ដែលត្រូវបានគេបែងចែករួចរាល់ហើយ

សំរាប់ជាអចលនទ្រព្យ បជាចំការដល់ក្រុមហ៊ុនទានា ។ ពេល ខ្លះដីកម្មសិទ្ធិភូមិកអាចត្រូវបានបង្កើតជាដីសម្បទាន បជា ឡូតឌនេសាទជាបទាន់ផងដែរ ។ ករណីខ្លះទៀត តំបន់ភូមិដែល គ្របដណប់ព្រំប្រទល់ជាមួយតំបន់ការពារធម្មជាតិ (ឧ. ឧទ្យាន ជាតិ បតំបន់ការពារធម្មជាតិកំនត់ដោយរដ្ឋអំណាចខេត (ឧ. ដែនជំរកសត្វព្រៃ បតំបន់ស្ថិតក្រោមនាយកដ្ឋានវប្បធម និងទេសចរណ៍ ។ ដើម្បីឱ្យ PLUP ប្រព្រឹតទៅបានជោគជ័យ នៅថ្នាក់ភូមិ និងឃុំ ចាំបាច់ត្រូវមានតម្លាភាពតមាន អំពីការ រៀបចំតំបន់សំរាប់ការពារ បគ្រប់គ្រងពីថ្នាក់ខេត បជាតិឱ្យ បានដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន (សូមមើល ជំពូក ៣.៧ ។

ជាការពិតណាស់ដែលថា កតាសំខាន់មួយទៀតនៃ PLUP គឺ ការឱ្យនិយមន័យច្បាស់ ការធ្វើផែនទី និងការកំនត់ព្រំប្រទល់ រវាងចំណាត់ថ្នាក់ដីគ្រប់ប្រភេទ ។

វិធីសាស្រ PLUP អាចជាវិធីដែលមានប្រយោជន៍សំរាប់ការ ស្រាយបំភ្លឺ និងដោះស្រាយទំនាស់អំពីព្រំប្រទល់រវាង ទស្សនៈ របស់រដ្ឋាភិបាល និង ទស្សនៈរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន និង អាទិភាព(សូមមើលជំពូក៤.២.១.៤ ។ ព្រំប្រទល់រដ្ឋបាលរវាងភូមិ និងឃុំត្រូវតែកំនត់ឱ្យបានច្បាស់នៅ ក្នុងដំណើរការណ៍ PLUP ។

២.៥ ស្ថាប័នជាតិ និង PLUP

នៅក្នុងកំរិតថ្នាក់ជាតិ បណាក្រសួង និងនាយកដ្ឋានមួយចំនួន នឹងពាក់ព័ន្ធកម្មវិធីធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីនៅកម្ពុជា ទោះបីគេ ពុំទាន់មានការពាក់ព័ន្ធជាក់លាក់ណាមួយជាមួយ PLUP ក ដោយ ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ត្រូវ បានតែងតាំងជាស្ថាប័នកណាល និង ដឹកនាំបណាញ PLUP ។ ក្រសួងរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និង សំណង់ មានកាតព្វកិច្ច បង្កើតគោលនយោបាយដីធ្លី ការគ្រប់គ្រងដីធ្លី រដ្ឋបាលដីធ្លី និង ការបែងចែកដីធ្លី (សេវាកម្មសុរិយោដី ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ក្រសួងមហាផ្ទៃទទួលខុសត្រូវណែនាំដំណើរការ វិមជ្ឈការ នៅកម្ពុជាដែលមានទាក់ទងនឹង PLUP នាពេលអនាគត ។

ក្នុងចំណោមស្ថាប័នរដ្ឋ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងនាយកដ្ឋានរបស់ខ្លួនជាអ្នកអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម ការគ្រប់ គ្រងធនធានព្រៃឈើ ជលផលនៅក្រៅតំបន់ ការពារធម្មជាតិ មុនគេ ។ ក្រសួងបរិស្ថានទទួលខុសត្រូវការពារធនធានធម្មជាតិ នៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិទូទាំងប្រទេស ។ ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ ជនបទ (ឧ.ការសំរបសំរួល នៅក្នុងខេត និងក្រសួងសេដកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ (ឧ.សំរាប់ការយកពន្ធដី នឹងចូលរួមចំណែកខ្លះ នៅក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីនៅកម្ពុជា ។

ដើម្បីរក្សាសន្តិសុខក្នុងប្រទេស កងកំលាំងប្រដាប់អាវុធ និង នគរបាល នឹងត្រូវមានវតមាននៅក្នុងគណៈកម្មាធិការ បក្រុម ការងារ ដែលទាក់ទិនទៅនឹងការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីនៅ ថ្នាក់ជាតិ ។

គ្រប់ក្រសួង និងនាយកដ្ឋានទាំងអស់មានបុគ្គលិកបច្ចេលទេស ធ្វើការនៅថ្នាក់ខេត និងនៅថ្នាក់ស្រុក ។

បសិនបើកម្មវិធី PLUP ជាតិ ដែលផ្អែកលើគោលការណ៍ណែនាំអនុវតជាក់លាក់ត្រូវបានផ្តួចផ្តើមឡើង នោះសេចកីត្រូវការ បង្កើតគណៈកម្មាធិការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីជាតិមួយដែលមានតំណាងមកពីក្រសួង និងនាយកដ្ឋានទាំងអស់ ដូចបានរៀប រាប់ខាងលើត្រូវតែបង្កើតឡើងដែរ ។ ប្រព័ន្ធគណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទខេត និងគណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទស្រុក ដែលមានស្រាប់ ត្រូវមាននាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍ជនបទខេតជាប្រធាន អាចជាអ្នកសំរបសំរួល PLUP នៅថ្នាក់ខេតនិមួយ (រចនាសម្ព័ន្ធ SEILA ។

លើសពីនេះទៅទៀត គណៈកម្មាធិការដោះស្រាយទំនាស់ដីធ្លីខេតដែលមានអភិបាលខេតជាប្រធាន បានបង្កើតដោយមជ្ឈដ្ឋាន ជាតិមួយ កំពុងតែប្រតិបតិការនៅតាមបណាខេតមួយចំនួន

។ គណៀកម្មាធិការទាំងនេះអាចដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការទ្រទ្រង់ PLUP ។ ជាអវសាន គណៀកម្មាធិការសំរបសំរួលពិសេសសំរាប់ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិនៅតំបន់ទន្លេសាបដែលមាននៅ តាមបណាខេតជុំវិញបឹងទន្លេសាប និងគណៀកម្មាធិការទើបបង្កើតថ្មីមួយត្រូវបានកើតឡើងសំរាប់ការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារ ធម្មជាតិ និងឧទ្យានជាតិ ។

ក្នុងចំណោមគណៀកម្មាធិការមានស្រាប់ទាំងនេះនៅតាមថ្នាក់ខេតដែលមានការប្រមូលផ្តុំពីស្ថាប័នផ្សេងដោយ PLUP ហើយ ដែលមានកាតព្វកិច្ចជាន់គ្នាខ្លះ តែការចូលរួមរបស់គណៀកម្មាធិការទាំងនេះមាននៅក្នុងការសំរបសំរួល PLUP នៅថ្នាក់ខេត និងស្រុក គឺមានសារៀសំខាន់ ។ ទាំងនេះអាចឱ្យមានការបង្កើតលើសនូវគណៀកម្មាធិការ PLUP នៅតាមបណាថ្នាក់ទាំងនេះ ។

ប្រអប់ ៨ តួនាទីរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលចំពោះ PLUP

ស្ថាប័ន	តួនាទី និងមុខងារចំពោះ PLUP នៅកម្ពុជា
ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទ	ការគ្រប់គ្រងកសិកម្ម ព្រៃឈើ ជលផលនៅក្រៅតំបន់ការពារធម្មជាតិ អភិវឌ្ឍន៍ និង ផ្សព្វផ្សាយការប្រើប្រាស់ដីប្រកបដោយនិរន្តរភាពនិងសន្សំសំចៃ។
នាយកដ្ឋានកសិកម្ម	• ការប្រើប្រាស់ដីនិងបពោកសិកម្ម • ការស្រាវជ្រាវកសិកម្ម • ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
នាយកដ្ឋានរុក្ខាប្រមាញ់	• គោលនយោបាយព្រៃឈើ ធ្វើផែនការនិងការគ្រប់គ្រង • លើកទឹកចិតប្រជាជនឱ្យចូលរួមការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ • តាមដានត្រួតពិនិត្យ និងប្រតិបតិច្បាប់ និងបទបញ្ជាព្រៃឈើនៅកម្ពុជា • ណែនាំការងាររដ្ឋបាលព្រៃឈើ • សិក្សាស្រាវជ្រាវព្រៃឈើ
នាយកដ្ឋានជលផល	• គ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យធនធានជលផលទាំងអស់នៅក្នុងវិស័យជលផល • តំបន់លិចទឹក តំបន់ដីសើម ទន្លេធំ និង ឡូត៍នេសាទ នៅក្រៅតំបន់ការពារ • ធម្មជាតិ និងឧទ្យានជាតិ
ក្រសួងបរិស្ថាន	• គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីនៅតំបន់ការពារធម្មជាតិ • និងឧទ្យានជាតិ
នាយកដ្ឋានការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ	• គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងការពារនៅក្នុង PLUP
នាយកដ្ឋាន DEDM	• សំភារៀអប់រំអំពី PLUP
ក្រសួង មហាផៃ	• ណែនាំខ្លឹមសារ និងគោលនយោបាយនៃដំណើរការវិមជ្ឈការ និងសហវិមជ្ឈការ • នៅកម្ពុជា
ក្រសួង រៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	• ដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងដីធ្លី ធ្វើផែនការទីក្រុង និងសំណង់ សុរិយោដី និងភូមិសាស្រ • នៅកម្ពុជា
អគ្គនាយកដ្ឋាន សុរិយោដី និងភូមិសាស្រ	• ស្រាវជ្រាវ និងបង្កើតបទបញ្ជាបណោះអាសន្នចំពោះការប្រើប្រាស់ និងរដ្ឋបាល • ដីធ្លី • អនុវតសិក្សាសុរិយោដី និងធ្វើផែនទី ចេញកម្មសិទ្ធិដីធ្លី • អនុវតចុះបញ្ជីសុរិយោដីនិងត្រួតពិនិត្យសភាពដូចគ្នា • កំនត់ព្រំប្រទល់ក្បាលដី • ចុះបញ្ជីទ្រព្យសម្បតិរដ្ឋ
អគ្គនាយកដ្ឋានរៀបចំដែនដី និង នគរូបនីយកម្ម	• រៀបចំសំណើ និងអនុវតយុទ្ធសាស្រ គោលនយោបាយការគ្រប់គ្រងដីធ្លី និងការ • ធ្វើផែនការទីក្រុង • ប្រមូលពតមាន និងទិន្នន័យ • ផល់យោបល់ ត្រួតពិនិត្យតាមដាន និងលើកទឹកចិតការអនុវតន៍គោលនយោបាយ • គ្រប់គ្រងដីធ្លី និងការធ្វើផែនការទីក្រុង

ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ	• អភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ និងគណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និង (គណៈកម្មាធិការ • អភិវឌ្ឍន៍ភូមិ គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទស្រុក គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ • ជនបទខេតទំនាក់ទំនងជាមួយសកម្មភាព PLUP
ក្រសួងសេដកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	• ពន្ធដីធ្លី
កងកំលាំងប្រដាប់អាវុធ	• បញ្ហាសន្តិសុខ ការកាន់កាប់ដីធ្លីរដ្ឋដោយខុសច្បាប់ និងការបែងចែកដីធ្លីឱ្យយោធា • រំសាយ
នគរបាល	• ករណីប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងធនធានខុសច្បាប់ ការចាប់យកដី ការប្រើប្រាស់អំណាចខុស

៣. ការចាប់ផ្តើម

ជំពូកជាបនាប់ទៅនេះ នឹងឆ្លើយតបទៅនិងសំណួរគោលសំខាន់ ក្នុងដំណើរការចាប់ផើមរៀបចំផែនការ ការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅតំបន់ ជនបទក្នុងកម្ពុជា ។

- តើនរណាជាអ្នកដើរតួនាទីសំរបសំរួល និងពង្រឹងដំណើរការនៅ កំរិតមូលដ្ឋានពិតប្រាកដ?
- តើការរៀបចំប្រភេទណាដែលអ្នកសំរបសំរួលត្រូវការ ដើម្បី បំពេញ ការងារថ្មីរបស់ខ្លួន ហើយតើពួកគេអាចទទួលការបណ្តុះ បណ្តាលសមស្របនៅកន្លែងណា?
- តើពួកគេអាចទទួលពតមានបន្ថែម សេវាត្រឹមត្រូវ និងការ គាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសនៅទីណា?
- តើមានសំភារឿ និងឧបករណ៏ចាំបាច់ណាខ្លះដែលត្រូវការ?
- តើត្រូវចាប់ផើម និងជ្រើសរើសតំបន់ការងារអោយបានសម ស្របនៅទីណា?

៣.១ ក្រុមសំរបសំរួល PLUP និងភារកិច្ចរបសក្រុម

ជាការចាំបាច់គេត្រូវការក្រុមអនុវតជាក់សែងដែលមានពហុជំនាញ ដោយសារ PLUP ជួយដោះស្រាយរាល់ប្រភេទដីដែលមាន នៅក្នុងភូមិ និងឃុំ ។ ហេតុនេះ ក្រុមសំរបសំរួល PLUP នេះ គួរជាមន្រ្ទីមកពីស្ថាប័នកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ព្រម ទាំងមកពីមន្ទីរបរិស្ថាន ។ សមាជិកក្រុមថ្នាក់បនាប់ គួរជាមន្រ្ទីមកពីស្ថាប័នជំនាញខាងលើថ្នាក់ខេត បស្រុក ។ ជាគំនិត ក្រុម សំរបសំរួលនេះ គួរមានសមាជិកពី ៣-៥ នាក់ ហើយក្រុមនេះចាត់ទុកជាក្រុមស្នូលសំរាប់អនុវតភារកិច្ច PLUP ទាំងអស់ ។ សមាជិកក្រុម មានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវរួមក្នុងការសំរបសំរួល PLUP នៅក្នុងតំបន់ការងារណាមួយ ឧទាហរណ៏ ក្នុងស្រុក បផ្នែកមួយនៃស្រុក (សូមអាន ជំពូក ៣-៥ ។

សមាជិកក្រុមស្នូល គួរតែបន្ថែមមន្រ្ទីការិយាល័យសុរិយោដីខេតនៃមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត នៅក្នុងដំណាក់កាលការងារដោះស្រាយជាមួយបញ្ហាកំណត់ព្រំប្រទល់ និងជាពិសេសបញ្ហាព្រំប្រទល់រដ្ឋបាល ។ រាល់ពេលមាន ឱកាស ក្រុមនេះគួរមានការចូលរួមពីមន្រ្ទីអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍នៃមន្ទីរអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ បបុគ្គលិកបច្ចេកទេសគំរោងរបស់ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល បអង្គការអនរជាតិ ។ ក្នុងករណីធ្វើការជាមួយគំរោងនានាដែលទទួលការគាំទ្រពីប្រទេសផល់ជំនួយនៅជនបទកម្ពុជា គេគួរតែជៀសវាងប្រើប្រាស៏ មន្រ្ទីគំរោងដែលជួលដោយផាល់ដើម្បីអនុវតសកម្មភាព PLUP ដោយសារហេតុផលនិរនរភាព និងការអនុវតសារឡើងវិញនៃ

វិធីនេះ ។ ជាជំនួសវិញ ការទទួលខុសត្រូវរួមចំពោះកិច្ចការ PLUP ជានិច្ចកាល គួរតែស្ថិតនៅក្នុងដៃរបស់មន្រ្ទីរដ្ឋាភិបាលដែល មកពីស្ថាប័នពាក់ពន្ធ័ផ្សេង ។ គេបានផល់យោបល់ទៅដល់ក្រុមសំរបសំរួល PLUP ថាគួរតែជ្រើសរើសអ្នកដឹកនាំក្រុម បអ្នក សំរបសំរួលម្នាក់ ។

ករណីខ្លះ និងជាពិសេសនៅប្រទេសវៀតណាម ដំណើរការនៃ PLUP ចាប់ផ្តើមដោយបង្កើតគណៀកម្មាធិការរៀបចំផែនការ ប្រើប្រាស់ដីធ្លីថ្នាក់ស្រុក សំរាប់គ្រប់គ្រងក្រុមសំរបសំរួលនេះ ។ ករណីខ្លះ គណៀកម្មាធិការប្រហាក់ប្រហែលនេះ ត្រូវបានកកើត ឡើងដោយផាល់នៅថ្នាក់ខេត ។ គណៀកម្មាធិការណាកដោយ ត្រូវព្យាយាមនាំមកនូវតំណាងផ្សេង មកពីស្ថាប័ន សំខាន់ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹង PLUP (សូមអានជំពូកទី ២.៥ ។ យ៉ាងណាកដោយ បទពិសោធន៍ជាក់សែងបងាញថាការបង្កើតគណៀកម្មា ធិការបែបនេះ ត្រូវការពេលវេលាច្រើន ហើយជានិច្ចកាលវាមានការលំបាក នឹងបញ្ជាក់អោយបានច្បាស់ពីភារកិច្ច និងការ ទទួលខុសត្រូវចំពោះគណៀកម្មាធិការថ្មីមុនពេលចាប់ផ្តើមអនុវត PLUP ។ ជារឿយ បណាស្ថាប័ន និងអង្គការពាក់ព័ន្ធនានា ឆាប់បាត់បង់ការចាប់អារម្មណ៍ទៅលើកិច្ចការរបស់គណៀកម្មាធិការនេះ បមានបពាក្នុងការរៀបចំដើម្បីបំពេញតួនាទី ថ្មីរបស់គេដែលអាចនាំទៅដល់ការដួលរលំនៃគណៀកម្មាធិការ ។

ចំពោះករណីកម្ពុជា ជំរើសមួយផ្សេងក្រៅពីបង្កើតគណៀកម្មាធិការថ្មី គឺត្រូវចាប់ផ្តើមកិច្ចការមូលដ្ឋានជាមុនសិន ហើយជា បណើរ យកគណៀកម្មាធិការខេតដែលមានស្រាប់ ដូចជាគណៀកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទខេត (បើមាន គណៀកម្មាធិការ ខេតដោះស្រាយវិវាទដីធ្លី គណៀកម្មាធិការខេតគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ (ខេតដែលមាន ឱ្យចូលរួមក្នុងដំណើរការរបស់ PLUP ហើយអាចពង្រីកវិសាលភាព និងការទទួលខុសត្រូវ (សូមមើល ឧបសម្ព័ន្ធ ៤ ។

គំរូតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ក្រុមសំរបសំរួល PLUP ថ្នាក់មូលដ្ឋាន មាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៥ ។ ៣ៗ២ ការរៀបចំវគ្គបណ្ដុះបណាល និងការបងាតការងារសំរាបក្រុម PLUP អ្វីដែលជាតំរូវការមុនពេលសមាជិកក្រុមសំរបសំរួលចាប់ផ្តើមដំណើរការ PLUP នៅថ្នាក់មូលដ្ឋាននោះ គឺត្រូវយល់ដឹងឱ្យបាន ច្បាស់លាស់ពីទស្សនៀ និងការអនុវតន៍នៃការចូលរួម ។ ក្រៅពីចំណេះដឹងផ្នែកបច្ចេកទេស សមាជិកក្រុម ភឡូភទាំងអស់ នឹង ទាមទារឱ្យមានជំនាញ និងបច្ចេកទេសសំរបសំរួល ហើយនិងការយល់ដឹងអំពីការធ្វើទំនាក់ទំនង និងអំពីការកសាងក្រុម ។

មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលភាគច្រើនបំរើការងារនៅតាមមនីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បមនីរបរិស្ថានខេត និងស្រុកក្នុងប្រទេស កម្ពុជា មានការខ្វះខាតចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ ។ ហេតុនេះ ការចូលរួមវគ្គបណ្ដុះបណាលណាមួយសំរាប់ក្រុម PLUP នេះ ត្រូវបញ្ចូលសេចកីផ្តើមជាទូទៅលើវិធីសាស្រនៃ PLUP និងត្រូវមានវគ្គបណ្ដុះបណាលជាសេរីសីពីបច្ចេកទេស សំរបសំរួល និង វិធីសាស្រធ្វើកិច្ចការដោយមានការចូលរួម ។ លើសពីនេះ ជាការពិតសមាជិកក្រុមនេះចាំបាច់ត្រូវមានចំណេះដឹង ក្របខ័ណ ច្បាប់សំរាប់កិច្ចការ PLUP មានជំនាញធ្វើទំនាក់ទំនងទូទៅ និងមានបច្ចេកទេសកសាងក្រុម ។

បច្ចុប្បន្ន ឱកាសបណ្ដុះបណាលលជាពិសេសសីពី PLUP បបពាដែលពាក់ព័ន្ធ គឺនៅមានកំរិតបំផុតនៅកម្ពុជា សូម្បីតែនៅក្នុង អនុតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ។ នេះជាហេតុផលមួយដែលសៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះត្រូវដើរតួនាទីជាការណែនាំនៃវិធី សំរាប់អ្នក អនុវតផាល់ ។ បញ្ជីបរិក្ខា និងឱកាសបណ្ដុះបណាលដែលមាននាពេលបច្ចុប្បន្ននេះនៅកម្ពុជា និងអនុតំបន់មាននៅក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធ ៦ក ។

ឱកាសដល្អមួយដើម្បីអោយមន្ត្រីមូលដ្ឋានថ្មីកទៅនឹងវិធីនេះ គឺត្រូវរៀបចំអោយចុះអនុវតជាក់សែង និងមានអនរទំនាក់ទំនង ជាមួយនឹងគំរោងនានាដែលកំពុងធ្វើកិច្ចការលើផ្នែកការចូលរួមគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ បសហគមន៍ព្រៃឈើនៅកម្ពុជា ។ បញ្ជីឈ្មោះគំរោង ជាមួយអាស័យដ្ឋាន និងបទពិសោធន៍ជំនាញមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៦ក ។ ជំរើសមួយទៀតគឺ ជួលទីប្រឹក្សា ដែលមានបទពសោធន៍ និងគ្រូបង្គោលធ្វើការនៅក្នុងអនុតំបន់សំរាប់វគ្គបណ្ដុះបណាលពិសេសសីអំពី PLUP ។

អ្នកផល់សេវាកម្មពិសេសលើការបណ្ដុះបណាលសីពីបច្ចេកទេសធ្វើផែនទី ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ GPS និងមូលដ្ឋាននៃ GIS មានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៨ ។ ជាការពិតក្រុម PLUP មិនត្រឹមតែត្រូវការវគ្គបណ្ដុះបណាលជាមូលដ្ឋានដើម្បីចាប់ផ្តើមប៉ុណ្ណោះទេ តែថែមទាំងការអនុវតន៍ ជាក់សែងជាប្រចាំ និងការត្រួតពិនិត្យទៀតផង ។ បច្ចុប្បន្ននេះវគ្គបណ្ដុះបណាលអាចរៀបចំទៅបានតាមរយៀមធ្យោបាយបណ្ដុះ បណាលដែលមានស្រាប់នៅកម្ពុជា បនៅអនុតំបន់ បតាមរយៀបេសកកម្មទីប្រឹក្សាដទៃទៀត ។ ទស្សនកិច្ចសិក្សា និងការចុះ អនុវតន៍ជាក់សែង អាចជាវិធានការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សដល្អមួយ ប្រសិនបើរៀបចំអោយបានល្អ និងប្រសិនបើកន្លែងធ្វើ ទស្សនកិច្ចសិក្សាត្រូវបានជ្រើសរើសដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ។ បច្ចុប្បន្ន នៅមានការសាក់សើរថាតើក្រុមនៅមូលដ្ឋានរបស់ PLUP ដែលកកើតថ្មីនឹងទទួលបានបទពិសោធន៍ជាច្រើនចេញពីការធ្វើទស្សនកិច្ចរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី បសកម្មភាពបែងចែក ដីនៅតាមប្រទេសជិតខាងមាន វៀតណាម ឡាវ បថៃ ដែរបទេ ដោយសារតែភាពខុសគ្នាស្រឡះនៅលើស្ថានភាពច្បាប់របស់ ប្រទេសទាំងនោះដែរទេ ។ ជាជំនួសវិញ គេគួរតែពិចារណាពីការប្រើប្រាស់ឱ្យបានល្អនូវឱកាសដែលមាននៅកម្ពុជា ។ ៣ៗ៣ សេវាកម្មទ្រទ្រង់ និងធនធានទិន្នន7យនៅថ្នាកជាតិ

៣ៗ៣ៗ១ គាមបណាល7យ

នាយកដ្ឋានភាគច្រើននៃបណាក្រសួងនានា និងស្ថាប័នជំនាញមួយចំនួន ដូចជា NGO និង FAO និងគំរោងមួយចំនួនមាន បណ្ណាល័យផាល់ខ្លួនរបស់គេ ដែលបណ្ណាល័យទាំងនោះមានសៀវភៅទាក់ទងនឹង PLUP ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ដោយ សហគមន៍ បសហគមន៍ព្រៃឈើ ។ តារាងបញ្ជីឈ្មោះបណ្ណាល័យ

និងបញ្ជីឈ្មោះសៀវភៅទាំងនោះមាននៅក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធ ៧ក ។ ការអនុញ្ញាតិអោយចូលទៅក្នុងបណ្ណាល័យទាំងនោះនៅមានកំរិតនៅឡើយ កប៉ុន្តែ បុគ្គលិកគំរោង និងអ្នករៀបចំផែនការអាច ទទួលបានការអនុញ្ញាតិពីអ្នកគ្រប់គ្រងដើម្បីអាចប្រើប្រាស់ឯកសារបណ្ណាល័យនោះបាន ។

៣៣២ តាមប្រព័ន្ធ អ៊ីនធរណេត

អ៊ីនធរណេត ជាមធ្យោបាយមួយក្នុងការស្រាវជ្រាវរកពតមានទាក់ទងនឹងកិច្ចការ PLUP នៅបណាប្រទេសផ្សេង ។ ជាអកុសល យ៉ាងហោចណាស់កមានការកំរិត ២ ចំពោះការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអ៊ីនធរណេត ដែលរារាំងដល់ប្រតិបតិការកម្ពុជា ក្នុងការ ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអ៊ីនធរណេតនេះ

- ចំនួនអ្នកប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ អ៊ីនធរណេត នៅតែមានតិចតួចបំផុត ព្រោះវាមានតំលៃថ្លៃ
- ឯកសារភាគច្រើនមានជាភាសាអង់គ្លេស ហើយសមាជិកក្រុម PLUP ភាគច្រើនមិនមានចំណេះដឹងភាសា អង់គ្លេសល្មមគ្រប់គ្រាន់សំរាប់អានឯកសារទាំងនោះ

Mekonginfo Site (www.mekonginfo.org) ជាប្រព័ន្ធ Website ដែលទាក់ទងទៅនឹងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងសហគមន៍ព្រៃឈើនៅក្នុងតំបន់ដែលមាន និងងាយស្រួលបំផុតក្នុងការប្រើប្រាស់ ។ Mekonginfo កអាចភ្ជាប់ទៅនឹងប្រព័ន្ធ Website ដទៃទៀតដែរ ដែលមានពតមានល្អអំពីវិស័យផ្សេង និងបទពិសោធន៍ នានានៅជុំវិញពិភពលោក ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ៧ខ បងាញពីតួនាទី និងសេវាកម្មសង្ខេបខ្លី សំខាន់ ដែលមាននៅក្នុងប្រព័ន្ធ Website របស់ Mekonginfo ។

៣៣៣ ផ្នែកលើផែនទី និងប្រព័ន្ធពមានភូមិសាស្រ្ត

ផែនទី និងទិន្នន័យតាមប្រព័ន្ធ GIS ជាធាតុមួយដ៏សំខាន់បំផុតនៅក្នុងដំណើរការរបស់ PLUP ។ នៅប្រទេសកម្ពុជា មានស្ថាប័ន ជាច្រើននៅភ្នំពេញ និងមួយចំនួនតូចនៅតាមខេត បានផល់សេវាកម្មធ្វើផែនទី និង GIS ។ រាល់ផែនទីផលិតនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវទទួលការបញ្ជាក់ពីនាយកដ្ឋានភូមិសាស្រ ដើម្បីចាត់ទុកថាជាផែនទីផ្លូវការ ។ ស្ថាប័នដែលផល់សេវាកម្មផែនទី និង GIS ទៅអោយភ្ញៀវខាងក្រៅ នូវទិន្នន័យសំខាន់ និងដំណើរការផល់សាលាកប័ត្រផ្លូវការសំរាប់ផែនទី មានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៨ ។

៣៣៤ សេវាកម្មពមានផ្សេងទៀត

ពតមានលំអិត និងថ្មី អំពីតំបន់មានមីន និងតំបន់ដោះមីនរួចនៅកម្ពុជា អាចរកបានពីអង្គការ Handicap Internationalរ្យ៉ាំអ និង ជាំជ នៅភ្នំពេញ បតាមរយៀការិយាល័យរបស់អង្គការទាំងនេះដែលមានការិយាល័យនៅតាមខេត ។ ស្ថិតិទូទៅដូចជា ចំនួនប្រជាជនអាចរកបានតាមរយៀវិទ្យាស្ថានស្ថិតិជាតិ នៅក្រសួងផែនការ នៅទីក្រុងភ្នំពេញ ។

៣៤ សំភារៈ និងឧបករណ៍ប្រើប្រាស់លើ PLUP

បរិមាណសំភារៀបរិក្ខាមួយចំនួនទាមទារអោយមានជាចាំបាច់សំរាប់អនុវតធ្វើកិច្ចការ PLUP ។ ដោយសារឧបករណ៏មួយចំនួន ចាំបាច់ត្រូវបញ្ជាទិញអោយបានមុនពេលចាប់ផើមអនុវតការងារនៅមូលដ្ឋាន តំរូវការជាមូលដ្ឋានទៅលើសំភារៀបរិក្ខា ទាំងនោះអាចនឹងមានរាយនាមដូចតទៅ

ដើម្បីធ្វើកិច្ចការវាយតំលៃជនបទដោយមានការចូលរួម ក្រុមការងារ PLUP នេះ ត្រូវការក្រដាសផាំងធំ ហ្វឹតច្រើនពណ និង បើអាចមានក្រដាសរឹងមួយចំនួន និងកន្ទ្រៃ ។ ក្រៅពីនេះ វត្ថុនានានៅទីនោះអាចប្រើប្រាស់សំរាប់ធ្វើជាឧបករណ៏វាយតំលៃ ជនបទដោយមានការចូលរួម ។ ការធ្វើផែទីទាមទារធនធានច្រើន ។ ក្រុម PLUP ត្រូវការផែនទីឋានលេខា ១ៀ៥០,០០០ និង ១ៀ១០០,០០០ សំរាប់តំបន់ការងារនិមួយ ។ ផែនទីទាំងនេះអាចរកបាននៅនាយកដ្ឋាន ភូមិសាស្រ នៅរាជធានីភ្នំពេញ និង នៅតាមតូបលក់សំភារៀការិយាល័យសិក្សានៅផ្សារមួយចំនួន ។ តំបន់ភាគច្រើននៃប្រទេសកម្ពុជា មាននៅក្នុងផែនទីឋាន លេខា ១ៀ៥០០០០ និង ជាប្រភេទផែនទីដែលមានខ្នាតធំ ហើយអាចរកបាន ។ ជាអកុសល ផែនទីឋានលេខាទាំងអស់របស់ ប្រទេសកម្ពុជា មានអាយុកាលចាស់ជ្រុល ជាមួយនឹងពតមានមូលដ្ឋានដែលចងក្រង និងបង្កើតឡើងនៅទសវត្សទី ៧០ ។

ជាទូទៅមានជំរើសបីយាង ១ូតមានលំអិត សូមអានបសមរ7ន ៩ច សំរាប្ញតមានថ្មី2បំផុតអ្វីសានភ្វធនធាន នៅតាមតំបន ហើយជាមូលដានសំរាបរៀបចំធើផែនទីក្បែងរូលធើកិច្ចការ PLUP

ជំរើសទី១ មានតំលៃថោក គឺទិញរូបថតពីលើអាកាសផលិតនៅឆ្នាំ ១៩៩២-១៩៩៣ អាចជារូបថតដើម បថតចំលង បយក រូបថតពីលើអាកាសទៅស្កែន (scan) ។ រូបថតពីលើអាកាសផលិតនៅឆ្នាំ ១៩៩២-១៩៩៣ ពណស-ខ្មៅ គ្របដណប់ទូទាំងផៃ ប្រទេសមានខ្នាតប្រហែល ១រ្យី២០,០០០ ។ រូបថតទាំងនេះមានភាពងាយស្រួល មានតំលៃថោក កប៉ុនែមានគុណវិប្បតិដោយសារ វាមានអាយុកាលចាស់ពេក ក្នុងការបងាញវតមានគំរបព្រៃឈើភាគច្រើន កប៉ុនែមានការប្រែប្រួលលើការប្រើប្រាស់ដីជាច្រើន ដែលបានកើតឡើងតាំងពីទសវត្សកន្លងទៅ ។ គេអាចរកបានរូបថតពីលើអាកាសថ្មី សំរាប់តំបន់ពិសេសមួយចំនួននៅកម្ពុជា ដូចជា តំបន់សម្បទានភាគច្រើន ភាគខ្លះនៃបឹងទន្លេសាប និងគំរោងអភិវឌ្ឍន៏ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទ្រង់ទ្រាយធំមួយចំនួន ។

ជំរើសទី២ គឺត្រូវមានរូបថតពីលើអាកាសថ្មី ថតដោយក្រុមហុនស្រាវជ្រាវពីលើអាកាស ។ នេះមិនមែនជាដំណោះស្រាយ ថោកទេ ប៉ុនែប្រសិនបើមានធនធានគ្រប់គ្រាន់ ការប្រើប្រាស់រូបថតពីលើអាកាសថ្មី អាចជាជំនួយដអស្ចារ្យដើម្បីជួយក្រុម PLUP ក្នុងពេលធ្វើផែនទីអ្វីមួយ ។ គេអាចបញ្ជាទិញរូបថតពណ ខ្នាតប្រមាណ ១រ្យី២០,០០០ បាន បើសិនជាមានថវិកាគ្រប់គ្រាន់ សំរាប់អោយធ្វើរូបថតពីលើអាកាសថ្មី ។ ការប្រើប្រាស់រូបថតពណ អាចបន្ថែម ១០-១៥ ភាគរយថែមទៀតទៅលើតំលៃ រូបថតស-ខ្មៅ ប៉ុនែតំលៃបន្ថែមនេះវាមិនសមល្មមក្នុងគោលបំណងនៃការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីនោះឡើយ ។ រូបថតពណ ដែលអាចពង្រីកខ្នាត ១រ្យី៥,០០០ ប ១រ្យី១០,០០០ នៅតែជាឧបករណ៏ធ្វើផែនទីដែលអាចល្អបំផុត ពីព្រោះអ្នកភូមិមានភាព ងាយស្រួលក្នុងការស្គាល់វាលស្រែ ដីភូមិ ដីព្រៃ និង បឹងរបស់ពួកគេនៅលើរូបថតនោះ ។ ផុយទៅវិញវាកនៅមានភាព លំអៀងដែរ រូបថតពីលើអាកាស អាចជាឧបករណ៏ចូលរួម ដល្អមួយសំរាប់ក្រុមការងារនេះ ដើម្បីធ្វើការពិភាក្សាពីបញា ប្រើប្រាស់ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ន ទំនាស់នៃការប្រើប្រាស់ និងជំរើសនានាសំរាប់ការគ្រប់គ្រងអោយកាន់តែប្រសើរឡើង ។

ជំរើសទី ៣ មានភាពស្មុគ្រស្មាញ ប៉ុនែវាកជាជំរើសមួយថ្លៃបំផុត គឺទិញរូបភាពផ្កាយរណបមកធ្វើជាឧបករណ៏ ធ្វើផែនទី ។ រូបភាពផ្កាយរណប នឹងជួយឱ្យក្រុម PLUP នេះដោយផល់នូវពតមានថ្មីបំផុតអំពីធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់ពិសេសណាមួយ និងចៀសវាងបាននូវភាពចាំបាច់នៃការកែតំរូវរបស់រូបភាពនេះ ។ សំរាប់ការអនុវតន៏លើការធ្វើផែនទី ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៏ GPS គឺមានប្រសិទ្ធភាពបំផុត និងសន្សំសំចៃពេលវេលា ។ អង្គការមួយចំនួនដែលកំពុងធ្វើការនៅកម្ពុជា មានឧបករណ៏ GPS ហើយឧបករណ៏ GPS អាចរកជួលបានសំរាប់ការងារនៅមូលដាន កប៉ុនែលទ្ធភាពដែលអាចផល់អោយរបស់ឧបករណ៏ប្រភេទ នេះ គឺកំពុងតែធ្វើការកែលំអជាប្រចាំ (សូមអាន លំអិតនៅឧបសម្ព័ន្ធ ៩ ។

ការធ្វើផែនទីនៅក្នុងការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីអាចធ្វើជាប្រភេទផែនទីពង្រាងដោយដៃ ។ ផែនទីគូសចេញពីរូបថតពី លើអាកាសដែលបានពង្រីក បផែនទីលំអិតបំផុត ផលិតចេញដោយការវាស់វែងរបស់ឧបករណ៏ GPS នឹងដាក់ពីលើរូបថតពី លើអាកាស បរូបភាពផ្កាយរណប ។ ការសំរេចចិតថា តើបច្ចេកទេសណាមួយគួរយកមកប្រើប្រាស់ នឹងអាស្រ័យជាចំបងទៅ លើថវិកាដែលមានសំរាប់កិច្ចការ PLUP ទៅលើជំនាញរបស់បុគ្គលិក និងទៅលើឱកាសដើម្បីភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងការងារនេះទៅ នឹងសេវាកម្ម GPS ដែលមាននៅក្នុងប្រទេសនេះ ។ ក្នុងករណីប្រើប្រាស់រូបថតពីលើអាកាស បរូបថតផ្កាយរណប ជាការ ប្រសើរត្រូវយកផ្លាសឹកថ្លា (transparency) មកដាក់ពីលើផែនទីគោល ហើយគូសផែនទីប្រើប្រាស់ដីទៅលើផ្លាសឹកថ្លានោះ ។ បទពិសោធន៏ PLUP និង សហគមន៏ព្រៃឈើ បងាញថាផែនទីនៃការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីដែលឆ្លើយតបនឹងបទដ្ឋាន គុណភាពតិចតួចបំផុត គឺមានភាពងាយស្រួលយល់ និងអាចទទួលយកបានពីសំណាក់រដ្ឋាភិបាលនៅពេលផែនទីនេះក្លាយជា ផែនទីផ្លូវការ ចៀសជាងផែនទីគូរដោយដៃមានលំអៀងខ្ពស់មិនមានខ្នាត ។ ឧទាហរណ៏ បទពិសោធន៏របស់គំរោង ការចូលរួម គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិរបស់អង្គការ FAO ខេតសៀមរាប បានបងាញថាផែនទី ប្រើប្រាស់ដីផលិតចេញពី Computer ដែលចម្លងចេញពីផែនទីភូមិគូសដោយដៃបង្កើននូវសារៈប្រយោជន៏របស់វា នូវភាពអាចទទួលយកបាននៅក្នុងដំណើរការ ទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការ និងជួយអ្នកភូមិអោយយល់ឃើញហាក់ដូចជារូបភាពពិត និងពន្យល់ពីទ្រព្យធនរបស់ពួកគេនៅក្នុងន័យ ប្រើប្រាស់ និងការពារទៅថ្ងៃអនាគត (សូមអានបន្ថែមជំពូក ៤.២.៣ ពីការធ្វើផែនទី និងការធ្វើជាគំរូ ។

៣៥ ការជ្រើសរើសតំបនធើផែនការ

សំណួរសំខាន់មួយគឺថា តើត្រូវចាប់ផើមសកម្មភាព PLUP នៅពេលណា ។ មានជំរើសមួយចំនួន ពីវិធីដោះស្រាយបញានេះ ។ ការជ្រើសរើសតំបន់ការងារកន្លែងណាមួយអាចមានច្រើនយ៉ាង អាស្រ័យទៅនឹងធនធានរួមដែលមាន (ថវិកា បុគ្គលិក សំភារះ បរិក្ខានានា ហើយអាស្រ័យទៅនឹងទស្សនៈបង្កប់នៅក្នុង PLUP ។ គំរោងទ្រទ្រង់ថវិការបស់ប្រទេសផល់ជំនួយ ដែលដោះស្រាយ បញាការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិនៅកន្លែងបងាញណាមួយ នឹងជ្រើសរើសតំបន់ការងារមួយដោយធ្វើការប្រៀបធៀបទៅ នឹងកម្មវិធីរដ្ឋាភិបាលក្នុងទ្រង់ទ្រាយទូលំទូលាយ ដែលគ្របដណប់លើផៃដីធំទូលាយ និងដែលអាចយកទៅអនុវតបាននៅ កន្លែងផ្សេងទៀត គឺជាប្រធានបទដសំខាន់បំផុត ។ ភាពខុសគ្នានេះ អាចអោយឈ្មោះថា ការងាររបស់ PLUP "កើតមាន មងម្កាល" ធៀបទៅនឹងការងាររបស់ PLUP មានលក្ខណ "ជាប្រព័ន្ធ" ។ ហេតុនេះការធ្វើសេចកីសំរេចចិតដសំខាន់ដំបូង គឺថាតើដំណើរការរបស់ PLUP គួរអនុវតជាបឋមនៅលើតំបន់សំខាន់ ដូចជា តំបន់ទំនាស់ទៅលើការប្រើប្រាស់ប្រភពធនធាន

ធម្មជាតិ និងសិទ្ធប្រើប្រាស់ដីធ្លី បតំបន់ទទួលរងការបំផ្លាញដជធន់ធ្ងរ បថាតើវា គួរតែមានគោលបំណងដោយចាប់ផ្តើមដំណើរ ការ PLUP ដោយគ្របដណប់ជារួម ឧទាហរណ៍ ស្រុកទាំងមូល បខេតទាំងមូល ។ ក្នុងករណើដំបូងនេះលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យលើការ ជ្រើសរើសតំបន់ប្រឈមមុខនឹងបញោគួរតែបង្កើតឡើង និងអនុវតបើសិនជានៅក្នុងពេលប្រជុំថ្នាក់ខេត បថ្នាក់ស្រុក ដើម្បីរកតំបន់ដែលមានទំនាស់ បតំបន់ទទួលរងការបំផ្លាញ ។ សំណួរផ្សេងទៀត គឺថាតើពតមានគ្រប់គ្រាន់អំពីតំបន់ប្រឈមមុខនឹង បញោទាំងនេះមានហើយបនៅ ជាមួយនឹងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន បថាតើការសិក្សាពិសេសនៅមូលដ្ឋានក្នុងការរកអតសញ្ញាណនៅ តែជាតំរូវការចាំបាច់បយ៉ាងណា ។ ទាំងនេះត្រូវការចំណាយថវិកា និងពេលវេលាច្រើនណាស់ ។

នៅក្នុងករណើនេះ ជារឿយតំបន់សំខាន់ដែលបានកំណត់ នឹងធ្វើទៅតាមព្រំប្រទល់ធម្មជាតិ (ឧទាហរណ៍ យកតំបន់ព្រៃឈើ ដធំទូលាយមួយទាំងមូល បយកតំបន់ផែរងទឹកភ្លៀងទាំងមូលចៀសជាងព្រំប្រទល់រដ្ឋបាល (ដូចជាយកតែភូមិមួយ បឃុំមួយ ។ នេះមិនមែនជាចំណោទបញោដោយសារតែវិធីដែលមានសុពលភាពនោះទេ ប៉ុន្តែទិសដៅចំបងគឺ សហគមន៍ព្រៃឈើ បគ្រប់គ្រង ព្រៃឈើមួយកន្លែង បគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតដោយ ស្របទៅនឹងតំបន់សំខាន់ វីធីធ្វើការជាទូទៅ នឹងគ្របដណប់លើតំបន់ទាំងមូលដូចជា ភាពលំបាកនៅក្នុងស្រុក បនៅក្នុងឃុំដើម្បីសំរេចអោយបានសូម្បីតែក្នុងរយឿពេលយូរក៏ ។

ប្រអប់ ៩ ប្បីលក្ខណវិនិច7 យសំរាប ជ្រើសរើសតំបន

- ទំនាស់ទៅលើការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិ (ឧទាហរណ៍ ភូមិនៅក្នុង បក្បែរតំបន់ព្រៃសម្បទាន បឡូត៌ នេសាទ ទំនាស់លើការប្រើប្រាស់រវាងសហគមន៏ក្បែរខាង
- ចំនួនទំនាស់ដីធ្លីមានច្រើនករណី ចាប់ដី កាន់កាប់ដីខុសច្បាប់ បកាន់កាប់ធនធានធម្មជាតិខុសច្បាប់
- មានសំពាធខ្លាំងទៅលើធនធានសហគមន៏ និងការបំផ្លាញបរិស្ថាន (ឧទា. ភូមិដែលមានប្រជាជនច្រើន និងដី ភូមិតូច ភូមិដែលមានអ្នកប្រើប្រាស់ធនធានពីក្រៅតំបន់ហូរចូលយ៉ាងគំហុកប្រចាំរដូវ
- បរិមាណនៃការបំប្លែងនាពេលថ្មី នេះទៅលើការប្រើប្រាស់ដី បការប្រែប្រួលកម្មសិទ្ធដីធ្លីមានច្រើន (ឧទា. ក្នុងតំបន់ដែលមានផលិតផលដំណាំសេដ្ឋកិច្ចកើនឡើង ដីឯកជន បស្រែចំការនៅតំបន់ភ្នំថ្មី
- មានទំនាស់លើព្រំប្រទល់រដ្ឋបាល
- វតមាននៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធធំ និងគំរោងអភិវឌ្ឍន៏ដីធ្លី (ឧទា. នៅក្បែរគំរោងធារាសាស្រក្បែរចំការធំ
- មានតំបន់តាំងទីលំនៅ

ជំរើសផ្សេងទៀត គឺត្រូវចាប់ផ្តើមធ្វើកិច្ចការភ្លាម ដោយផ្តើមពីចំនុចតាមព្រំប្រទល់រដ្ឋបាល ក្នុងករណីនេះលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ជ្រើសរើសអាចផោតការយកចិតទុកដាក់ដល់សកម្មភាពដែលជាតំណាងនៃភូមិ បដីភូមិដែលបានជ្រើសរើស (ឧទា. ភូមិរបស់ ជនជាតិនិមួយ ភូមិនៅតាមតំបន់ទំនាប ភូមិនៅតាមតំបន់ភ្នំជាដើម ។ ការជ្រើសរើសនេះ គួរតែផ្អែកទៅលើភាពចាំបាច់ ជាបទាន់សំរាប់ដោះស្រាយទំនាស់ និងសារធនធានឡើងវិញ ប៉ុន្តែជានិច្ចកាលស្ថិតនៅក្នុងព្រំប្រទល់រដ្ឋបាល ។

នៅពេលចាប់ផ្តើមដំណើរការ PLUP នៅតំបន់ណាមួយនៃប្រទេសកម្ពុជា មានសារឿសំខាន់ណាស់ធ្វើការពិចារណាទៅលើ ទស្សនឿ ដែលយើងចង់ពង្រីក ។ ជាទូទៅ ក្រោយពេលជ្រើសរើសដោយផ្អែកទៅលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលបានតាក់តែងឡើង ដំបូងការស្វែងយល់គួរតែពង្រីកសកម្មភាពបន្ថែមទៀត ។ មានន័យថា ភូមិ បឃុំ ជិតខាង បនាប់ពីបានឃើញលទ្ធផលជាវិជ្ជមានរបស់ PLUP ពួកគេអាចទទួលយកវិធីនោះដែល ឧទា. អ្នកភូមិអាចសួរក្រុមអនុវត PLUP ដើម្បីអោយជួយក្នុងការងារ ។ តាមវិធីនេះជាបណើរ PLUP នឹងពង្រីកនៅក្នុងតំបន់ ។

ដើម្បីជំរុញ PLUP រាល់គំរោង បស្ថាប័នជំនាញថ្នាក់ខេត ស្រុក កអាចផ្តួចផ្តើមយុទ្ធនាការពតមាន និងបង្កើនការយល់ដឹងលើ សកម្មភាព PLUP ក្នុងទស្សនឿពង្រីកតំរូវការបានដែរ ។ បើសិនជាអាច ការជំរុញនេះកអាច ជាវិធីសំរាប់តំបន់អាទិភាព ប អាចជាការពង្រីកជាបណើរពីភូមិទៅភូមិ ។ ទៅថ្ងៃអនាគត រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបង្កើតកម្មវិធីរៀបចំផែនទីប្រើប្រាស់ដីធ្លីជាតិមួយ ហេតុនេះវានឹងមានសារឿប្រយោជន៏ ក្នុង ការកំនត់តំបន់ជាអាទិភាព បអាចនៅតាមបណាខេតនានាសំរាប់ការអនុវត PLUP ដោយស្របទៅនឹងគោលនយោបាយ ឯកភាពគ្នាមួយ ។ នៅក្នុងខេតមួយ កិច្ចខិតខំលើការធ្វើសារឡើងវិញរបស់ទ្វេភាគី បគំរោងរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនៅលើតំបន់ដែលមានភាពជាន់លើគ្នា គួរតែជៀសវាងដោយហេតុផលពិតប្រាកដ ។ ពី៦ ការវិភាគអ្វីអ្នកពាក់7ន និងការិនិត្យឡើងវិញល្អើតមានដែលមាន

ពេលរៀបចំសកម្មភាព PLUP នៅតំបន់ជនបទនៃប្រទេសកម្ពុជា វាជាការសំខាន់ដែលត្រូវដឹងនូវអ្វីដែលបានកើតឡើងនៅ តំបន់នោះ សីអំពីសកម្មភាពទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងសហគមន៏ព្រៃឈើ ។ គឺយើងត្រូវដឹងថា តើស្ថាប័ន ណាបភ្នាក់ងារណាខ្លះនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន (ភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ក្រុមឯកជន មានវតមាននៅតំបន់នោះ ជាមួយនឹងធនធានអ្វីខ្លះ (ឧទា. បុគ្គលិក ថវិកាសំរាប់សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ដែលស្ថាប័ន បភ្នាក់ងារទាំងនោះកំពុងប្រតិបតិ និងជាមួយសមត្ថភាពអ្វីខ្លះ (ទំហំនៃការងារ បទពិសោធន៏ ។

ការវិភាគពីអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅថ្នាក់ខេត បស្រុកអាចធ្វើក្នុងរូបភាពសំភាសន៏ និងសិក្សាស្រាវជ្រាវជាផ្លូវការ បរៀបចំជួបប្រជុំ ក្រៅផ្លូវការទៅតាមលំដាប់ ។

វាមានសារឹប្រយោជន៏ណាស់នៅក្នុងបរិបទនៃ PLUP ក្នុងការចងក្រងឯកសារដែលជាលទ្ធផល នៃការវិភាគអ្នកពាក់ព័ន្ធ ឧទា. តារាងសង្ខេបពីតួនាទី និងសមត្ថភាពរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ ចាំបាច់ត្រូវពិនិត្យមើលឱ្យទាន់ស្ថានភាព ។

ការវិភាគអំពីអ្នកពាក់ព័ន្ធ អាចជួយកំនត់រកតំបន់សហការណ៏ជាមួយស្ថាប័ន និងភ្នាក់ងារឱ្យបានជាក់លាក់ ។ វាថែមទាំងជួយ បញ្ចៀសការធ្វើ ច្រំដែល
និងអាចបង្កើនការដល់យល់ដឹងពីសកម្មភាព PLUP ក្នុងចំណោមអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ។ អ្នកពាក់ព័ន្ធ ដែលបានធ្វើទំនាក់ទំនងនៅក្នុងដំណាក់កាលធ្វើអតសញ្ញាណកម្ម
កអាចបង្កើនការគាំទ្រកាន់តែច្រើនឡើងនូវកិច្ចការ PLUP នៅឯដំណាក់កាលចុងក្រោយដែរ ឧទា, តាមរយៈការរកឱ្យបានអ្នកជំនាញការសំរាប់គាំទ្រ ប ផល់យោបល់ជាបណោះអាសន្ន
ទៅដល់សមាជិកក្រុមស្នូល PLUP ។

ការវិភាគអំពីអ្នកពាក់ព័ន្ធ គួរតែធ្វើដោយអ្នកទទួលបន្ទុកកិច្ចការ PLUP របស់គំរោងបកម្មវិធីណាមួយ ហើយការវិភាគនេះ មិនត្រូវធ្វើដោយសមាជិកក្រុម PLUP តែឯងនោះទេ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតសមាជិកក្រុម PLUP ចាំបាច់ត្រូវតែចូលរួមគ្រប់ ដំណាក់កាលនៃការប្រមូល និងវិភាគពតមាន ។

នៅពេលតំបន់ការងារណាមួយត្រូវបានកំនត់ គេគួរតែពិគ្រោះយោបល់ និងពិនិត្យឡើងវិញនូវពតមានដែលមានទាំងអស់អំពី តំបន់នោះ ។ ជាទូទៅ
គេអាចរកបាននូវទិន្នន័យទាក់ទងនឹងសហគមន៏ដែលគេបានជ្រើសរើសរួចដូចជា ចំនួនប្រជាជន ចំនួន គ្រួសារ ហេដ្ឋារចនាសម្ពន្ធ័គ្រឹះ ព្រំប្រទល់រដ្ឋបាលជាដើម ចេញពីទិន្នន័យជំរឿនជាតិ បពីវិទ្យាស្ថានស្ថិតិជាតិនៃ ក្រសួងផែនការ នៅរាជធានីភ្នំពេញ ។ គេកអាចទទួលបាននូវទិន្នន័យបន្ថែមពីបណាមនីរជំនាញ នៅតាមខេតនានា (ឧទា, ផ្នែក កសិកម្ម ជលផល ព្រៃឈើ សុរិយោដី និង ស្ថិតិនានា ។

លើសពីនេះវាមានសារឹប្រយោជន៏ក្នុងការប្រមូល និងពិនិត្យឡើងវិញនូវ ពតមាន របាយការណ៏ បឯកសារផ្សេងអំពីសហគមន៏ តំបន់ការងារដែលគេបានជ្រើសរើសរួច ។ សាវតាពតមានដែលមានទាំងអស់ នឹងជួយដល់ក្រុមសំរបសំរួល PLUP ធ្វើអោយ មានភាពស៊ាំទៅនឹងការងារថ្មីរបស់ពួកគេ ។

នៅក្នុងបរិបទកម្ពុជា ការវិភាគអ្នកពាក់ព័ន្ធជារឿយ បងាញពីបណាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក និងអនរជាតិបាន និង កំពុងប្រតិបតិកិច្ចការនាពេលថ្មីនេះ
នៅក្នុងតំបន់ការងារដែលបានជ្រើសរើស ។ ជាទូទៅ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលទាំងនេះមាន ពតមានសម្បូរបែប និងល្អ ដែលអាចមានសារឹប្រយោជន៏ដល់ការធ្វើផែនការ ។ ក្នុងករណីខ្លះ វាអាចចាត់ទុកជាកិច្ចការបឋម តាមរយៈអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលណាមួយដែលកំពុងប្រតិបតិនៅទីនោះ បដែលកំពុងទទួលការយកចិតទុកដាក់ពីសហគមន៏ ផ្សេង ។ វាជាចំនុចល្អសំរាប់ក្រុម PLUP ក្នុងការបញ្ចូលខ្លួនទៅក្នុងសហគមន៏ទាំងនោះ (សូមយោងទៅ ជំពូក ៣.១ ។

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក និងអនរជាតិជាច្រើនប្រើប្រាស់បច្ចេកទេស ការវាយតំលៃជនបទដោយមានការចូលរួម បការ វាយតំលៃជនបទដោយរហ័សបំផុត
ក្នុងការប្រមូលពតមាន ។ ក្នុងករណីវិធីសាស្រណាមួយត្រូវបានគេយកមកប្រើប្រាស់ក្នុង តំបន់ការងារក្នុងរយៈពេលកន្លងទៅនេះ វិធីសាស្រនោះនឹងមានសារឹប្រយោជន៏ខ្លាំងសំរាប់ក្រុម PLUP នេះដើម្បីធ្វើអោយ ក្រុមនេះមានភាពថ្នឹកទៅនឹង ឯកសារទាំងនេះ ។

៣៧ ដីរដ និងដីសមធាន

ដូចបរិយាយខាងលើ រដ្ឋាភិបាលភ្នំពេញ ព្រមទាំងអភិបាលខេតក្រុង បស្រុក កាលពីអតីតកាល បានបែងចែកដីសំខាន់សំរាប់ ធ្វើការគ្រប់គ្រងទៅអោយអង្គភាពឯកជន (ឧទា, ឡូត៍នេសាទ ព្រៃសម្បទាន និង ដីកសិកម្មរដ្ឋ ។ តំបន់ដទៃទៀតត្រូវបាន ប្រកាសជាតំបន់ការពារធម្មជាតិជាតិ បខេត (ឧទា, ឧទ្យានជាតិ ដែនជំរកសត្វព្រៃ បតំបន់ការពារសំរាប់វប្បធម និង ទេសចរណ៏ ។ ទោះជាការបែងចែកដីទាំងនេះ មិនអាចនិយាយបានថា ដើរតាមយុទ្ធសាស្ររៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីជាតិ បខេតកដោយ កការបែងចែកនេះមានឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងទៅលើ PLUP នៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ។

ទោះយ៉ាងណាក៏ មុនចាប់ផ្ដើម PLUP នៅក្នុងភូមិ បឃុំ ដែលគេបានជ្រើសរើសណាមួយ ចាំបាច់គឺត្រូវប្រមូលពតមានដែល មានឱ្យបានច្បាស់អំពីព្រំប្រទល់ថ្មីរបស់តំបន់សម្បទាន បតំបន់ការពារធម្មជាតិ (សូមអាន ឧបសម្ព័ន្ធ ៨ ស៊ីពីបញ្ជីទិន្នន័យ ដែល មាននៅថ្នាក់ជាតិ ។ ពតមានបែបនេះ អាចរកបានដោយត្រូវបង់ថ្លៃ ជាពិសេសនៅថ្នាក់ខេត ហើយភាគច្រើនជា ព្រំប្រទល់ ឧទា, ដីសម្បទានសំរាប់ធ្វើកសិកម្ម មិនមាននៅលើផែនទីទាល់តែសោះ ។ ពេលខ្លះតំបន់ទាំងនេះ មានពណនាតែ ទីតាំង និង
ការកត់សំគាល់តាមព្រំប្រទល់ខាងក្រៅដែលមានចែងនៅក្នុងប្រកាសរបស់ខេតតែប៉ុណ្ណោះ បឯកសារមានភាពពាក់កណាល លាក់ការណ៏ ។ ព្រំប្រទល់តំបន់ការពារធម្មជាតិ
ភាគច្រើនត្រូវបានគូសចាប់ពី ជើងភ្នំ គិតតាមចំនួនក្រឡានៃផែនទីឋានលេខា ជាទូទៅ តំបន់ដែលបានគូសព្រំប្រទល់ទាំងនេះ មានទំហំធំទូលាយជ្រុល និងហួសពីអ្វីដែលត្រូវការពារ

បគ្រប់គ្រងឱ្យមាន ប្រសិទ្ធភាពក្រោមរូបភាពជាតំបន់សម្បទាន ។ ភាគច្រើននៃតំបន់ទាំងនេះ មានភូមិ និងជួនកាលឃុំទាំងមូលក្នុងតំបន់នោះ ។

ករណីខ្លះ ដីដែលចែកឱ្យសម្បទានិក បម្ចាស់ថ្មី មានជាន់គ្នាលើតំបន់តែមួយ ។ មានករណីថៃដន្យខ្លះ ភាពខុសគ្នានៃព្រំប្រទល់ កើតឡើងចំពោះតំបន់ការពារធម្មជាតិតែមួយ ដោយសារភាពមិនច្បាស់លាស់នៃការកំនត់ព្រំប្រទល់នៅលើផែនទីឋានលេខា ខ្នាតតូច ។ កង្វះខាតនូវតំលាភាពនៅសើរតែគ្រប់និតិវិធីនៃការបែងចែក សូម្បីតែមន្ទីរ និងស្ថាប័នជំនាញតាមខេតតែងតែ ចោទថា ពួកគេមិនត្រូវបានប្រាប់ឱ្យដឹងពីការធ្វើសេចកីសំរេចចិតលើការបែងចែកនៅថ្នាក់ជាតិឡើយ ។ ដូចគ្នានេះដែរ រដ្ឋអំណាចថ្នាក់ស្រុកតែងបនោសថ្នាក់ខេតថាជានិច្ចកាលមិនធ្វើទំនាក់ទំនងលើការសំរេចចិតពីការបែងចែកដីទៅឱ្យឯកជន ។ យ៉ាងណាកដោយ ពតមានមូលដ្ឋានខ្លះនៅតំបន់ទាំងនោះដែលបានចែកចាយរួចទៅហើយដោយអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាល គឺវាមាន សារៈសំខាន់ណាស់សំរាប់ជៀសវាងទំនាស់បន្ថែមទៀតនៅពេលដែលដំណើរការ PLUP នៅថ្នាក់មូលដ្ឋានត្រូវបានចាប់ផើម ។ ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ បច្ចុប្បន្ននេះបានបនកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួនដើម្បីធ្វើជាប្រព័ន្ធសារពើភ័ណ រាល់ដីរដ្ឋ និងដើម្បីកំណត់ព្រំប្រទល់អោយបានច្បាស់លាស់ ។ គេនៅតែគិតថាតើនៅពេលណាទើបពតមានបែបនេះនឹងអាច រកបានជាសាធារណឿសំរាប់ការអនុវតន៏រៀបចំធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ។

រាល់ដីបែងចែកពីមុនទៅឱ្យឯកជន (ដីសម្បទាន ត្រូវតែដោះស្រាយតាមវិធីផ្សេងដោយឡែកក្នុងដំណើរការធ្វើ PLUP ។ គោលបំណង PLUP នៅលើដីរដ្ឋ និងដីសម្បទាន គឺដើម្បីកំនត់អតសញ្ញាណកម្មដីទាំងនោះ ដែលបច្ចុប្បន្ននេះប្រជាជនបាន ប្រើប្រាស់ដើម្បីវិភាគពីទំនាស់ និងភាពតឹងតែងលើការប្រើប្រាស់ និងដើម្បីចងក្រងជាឯកសារសំណើមួយចំនួនសីពីការចូលរួម គ្រប់គ្រង បចែកចាយផលប្រយោជន៍ ឧទា. ការចូលរួមគ្រប់គ្រងព្រៃឈើនៅតំបន់ព្រៃសម្បទាន ។

នៅក្នុងរយឿពេលយូរអង្វែង នៅកម្ពុជានឹងមានការពុះពារយ៉ាងខ្លាំងដើម្បីបញ្ចូល និងធ្វើសមាហរណកម្ម PLUP ថ្នាក់មូលដ្ឋាន ទៅនឹងការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីថ្នាក់តំបន់ ដែលធ្វើនៅឯក៏រិតផែនការថ្នាក់ខ្ពស់ (ឧទា. ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ ខេត ប ស្រុក ។ វាមានភាពរហ័សបនិច និងមិនមែនជាកម្មវត្ថុរបស់សៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះទេ ដើម្បីផល់ទស្សនឿសីពីថា តើការធ្វើសមាហរណកម្ម អាចទទួលបានជោគជ័យតាមរបៀបណា ។ វាមានសារឿសំខាន់ក្នុងការកត់សំគាល់ថា PLUP នៅថ្នាក់មូលដ្ឋាននឹងមិនទទួលបានជោគជ័យទេនៅក្នុងរយឿពេលយូរអង្វែង ដរាបណាគ្មានការឆ្លើយតបទៅនឹងយនការរៀបចំផែនការ ធ្វើនៅឯរដ្ឋបាលថ្នាក់ លើ (ឧទា. ផែនការមេ ដែលផែនការនេះនឹងកំណត់អាទិភាពថ្នាក់តំបន់ និងជួយធ្វើអោយមានតុល្យភាពរវាងសេចកីត្រូវការ អភិវឌ្ឍន៏ជាតិជាមួយនឹងផលប្រយោជន៏សហគមន៏ ។

ក្នុងក្របខ័ណវិមជ្ឈការដែលកំពុងដំណើរការនៅកម្ពុជា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលនឹងត្រូវជាប់ឆ្នោតត្រូវការពេល ១២ខែ (ការបោះ ឆ្នោតនឹងប្រព្រឹតិទៅនៅដើមឆ្នាំ ២០០២ ដើម្បីរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៏ឃុំឱ្យបានពេញលេញ ។ ទ្រង់ទ្រាយ និងមាតិកាពិត ប្រាកដ នៃផែនការអភិវឌ្ឍន៏ឃុំ នៅមិនទាន់បានកំណត់នៅឡើយ ប៉ុនែជាការចាំបាច់ផែនការនេះត្រូវបញ្ចូលភាពលំអិតខ្លះ អំពីការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងឃុំ ។ ក្នុងបរិបទនេះ ឃុំមួយណាកដោយឱ្យតែមាន សកម្មភាពរបស់សហគមន៏ព្រៃឈើ ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដោយសហគមន៏ ប PLUP នឹងមានផលប្រយោជន៏ច្រើន ។

៤. ជំហាន និងនិតិវិធីក្នុង PLUP

កតាសំខាន់សំរាប់ដំណើរការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីគឺ បរិមាណនៃជំហានការងារ និងនិតិវិធី ។ នៅក្នុងសៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះ ជំហានការងារ ត្រូវបានរាយទៅតាមលំដាប់លំដោយជាក់សែងរបស់វា ។ ប៉ុនែកមិនមានន័យថា ទាំងលំដាប់លំដោយ បក ទាំងចំនួននៃជំហាន និងកតាទាំងនោះ គឺជាគោលការណ៏ណែនាំចាំបាច់ដែលយើងត្រូវតែអនុវតតាមឥតខ្ចោះនោះឡើយ ។ ជាថ្មីមងទៀត ទាំងដំណាក់កាល និងនិតិវិធី ដែលមានដាក់ជូននេះគឺគ្រាន់តែផ្អែកទៅតាមបទពិសោធន៏បច្ចុប្បន្ន ដែលមាននៅក្នុង ប្រទេស និងនៅក្នុងតំបន់តែប៉ុណ្ណោះ ។ ទោះបីយ៉ាងណាកដោយ អ្នកអំណានគប្បី ត្រូវធ្វើការវាយតំលៃឱ្យបានច្បាស់លាស់ ថាតើ ជំហានការងារណាមួយដែលត្រូវយក

មកអនុវតលើស្ថានភាពជាក់សែងរបស់ខ្លួន ហើយតើកំណែប្រែណាមួយដែលត្រូវយក មកប្រើដើម្បីឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងអ្វីដែលមាននៅក្នុងសៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះវិញ ។

នៅទីណាកដោយ អ្នកនិពន្ធតែងព្យាយាមស្វែងរកចំណុចខុសគ្នារវាងជំហានសំខាន់ និងកតាផ្សេង និងអ្វីដែលជាជំរើស បអាចបង្កើនគុណភាពការងារទាំងមូលបាន ។

ជំហាន និងនិតិវិធី ដែលត្រូវបានដាក់ស្នើសំរាប់ការងារ កមានបងាញ និងសង្ខេបជូន នៅក្នុងតារាង ឧបសម្ព័ន្ធ ១០ ផងដែរ ។

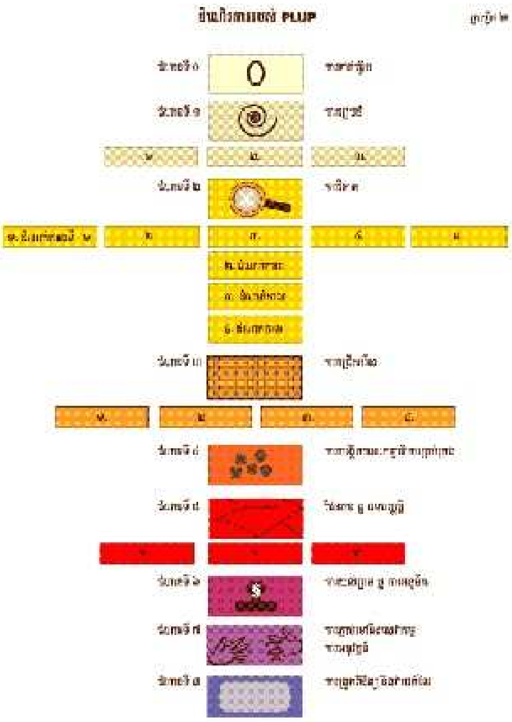

៥១ ការរៀបចំការងារនៅមូលដ្ឋាន

៥១១ ការបែងចែកភារកិច្ចក្នុងចំណោមសមាជិកក្រុមសំរបសំរួល PLUP សមាជិកក្រុមនេះ

គួរតែត្រៀមខ្លួនអោយបានល្អដើម្បីចាប់ផ្តើមអនុវត្តសកម្មភាពកិច្ចការនៅមូលដ្ឋាន ក្នុងតំបន់ធ្វើផែនការ ដែលបានជ្រើសរើសបន្ទាប់ពីក្រុម PLUP មានភាពស៊ាំជាមួយនឹងភារកិច្ចថ្មីតាមរយៈវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ការធ្វើទស្សនកិច្ចសិក្សា ការពិនិត្យឡើងវិញ លើទិន្នន័យ និងពត៌មានដែលមាន ព្រមទាំងបង្កើតការធ្វើទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាកម្ម ពាក់ព័ន្ធថ្នាក់ជាតិ ។ នៅពេលអនុវត្តសកម្មភាពកិច្ចការនៅមូលដ្ឋានដែលសកម្មភាពទាំងនេះមានអធិប្បាយយ៉ាងលំអិតនៅក្នុងជំពូកបន្ទាប់នោះ វាមានសារៈប្រយោជន៍ធំធេងណាស់សំរាប់សមាជិកក្រុមទាំងអស់ដែលអាចមានឱកាសស្មើគ្នាដើម្បីអនុវត្ត ចំណេះដឹងតាមទ្រឹស្តី ។ ហេតុនេះសហសេវិកត្រូវធ្វើការផ្លាស់ប្តូរតួនាទីក្នុងការបង្កើតកិច្ចការផ្សេងៗដែលពួកគេត្រូវការ ។

ភារកិច្ចរបស់ពួកគេនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំជាមួយអ្នកភូមិរួមមាន៖

- ការសំរបសំរួលបការធ្វើជាគំរូនៃដំណើរការ
- សង្កេតប្រតិកម្មរបស់សមាជិកសហគមន៍ និងក្រុម PLUP និងផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ទៅដល់សមាជិកក្រុមទាំងអស់
- ចងក្រងឯកសារលទ្ធផល បយ៉ាងហោចណាស់ត្រួតពិនិត្យមើលឯកសារដោយអ្នកភូមិផាល់តែមង

ទោះយ៉ាងណាកដោយ ដោយសារតែបទបញ្ញាបទដ្ឋាន សមាជិកក្រុម PLUP គួរប្តូរតួនាទីនិងភារកិច្ចពិសេសរបស់ពួកគេពីតំបន់ ធ្វើការងារមួយទៅតំបន់មួយទៀត ហើយប្តូរវេនធ្វើជាអ្នកសំរបសំរួល អ្នកសង្កេត និងអ្នកចងក្រងឯកសារ ។ សមាជិកក្រុមក គួរប្តូរវេនក្នុងពេលធ្វើការជាមួយអ្នកភូមិ ដូចជាក្នុងពេលធ្វើផែនទី ការធ្វើពង្រាងលក្ខនិក្ខ័ បក្នុងពេលធ្វើផែនការគ្រប់គ្រង ។

ជាគំនិត សមាជិកក្រុម PLUP ម្នាក់ គួរតែធ្វើកិច្ចការរាល់ជំហាន ។ ចំណេះដឹងបច្ចេកទេសពិសេសរបស់សមាជិកម្នាក់ គឺជា ការសំខាន់បទ ។ប់ នៅក្នុងដំណើរការ PLUP ភាគច្រើន ។ ជំនាញបច្ចេកទេស នឹងត្រូវការតែពេលធ្វើការវាយតំលៃការប្រើប្រាស់ ធនធានព្រៃឈើ ជលផល និងកសិកម្មនាពេលបច្ចុប្បន្នរបស់សហគមន៍ក្នុងពេលធ្វើសារពើភ័ណ្ឌធនធានពិសេស និងក្នុងពេលផ្តល់ ការប្រឹក្សាជាមួយអ្នកភូមិ ក្នុងពេលពង្រាងលក្ខនិក្ខ័ បក្នុងពេលរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងលំអិត ដូចជា សំរាប់តំបន់សហគមន៍ ព្រៃឈើ បឡូត៍ទនេសាទពិសេសណាមួយ ។

ដោយមិនគិតដល់វិធី ទូទៅ ដូចពណ៌នាខាងលើ ក្រុម PLUP គួរជ្រើសរើសអ្នកសំរបសំរួលម្នាក់ បអ្នកដឹកនាំក្រុមម្នាក់ដើម្បី ទទួលខុសត្រូវចំពោះផែនការ ការងារសរសេររបាយការណ៍ និងអ្នកតំណាងអោយក្រុមនៅក្នុងអង្គប្រជុំថ្នាក់ខេត បស្រុក ។

៥.១.២ ការជូនដំណឹងដល់ប្រជាជនមូលដ្ឋាន និងភូមិជិតខាង

នៅពេលក្រុម PLUP ត្រៀមខ្លួនរួចរាល់សំរាប់ចាប់ផ្តើមចុះមូលដ្ឋានជាក់ស្តែង ពួកគេចាំបាច់ត្រូវជំរាបជូនអ្នកភូមិថា តំបន់របស់ពួកគាត់ត្រូវបានជ្រើសរើសសំរាប់ធ្វើការងារ PLUP បថានៅពេលនេះក្រុមការងារ PLUP ត្រៀមខ្លួនជាស្រេចក្នុង ការឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើចេញពីតំបន់ណាមួយ ។

នៅពេលធ្វើទស្សនៈកិច្ចភូមិបតំបន់ការងារជាលើកដំបូកក្រុមនេះត្រូវណែនាំខ្លួននៅចំពោះមុខអ្នកដឹកនាំមូលដ្ឋានពន្យល់ត្រួស អំពី PLUP និងធ្វើជាសំណើប្រជុំ ភូមិជាលើកដំបូង ។ វាជាការសំខាន់ណាស់ក្នុងការជ្រើសរើសរដូវកាលត្រឹមត្រូវ និងពេល វេលាត្រឹមត្រូវសំរាប់ចាប់ផ្តើមដំណើរការ PLUP ។ រដូវកាលធ្វើការងារដប្រសើរបំផុតសំរាប់កសិករ ដូចជាពេលរៀបចំស្រែ ចំការ បពេលប្រមូលផល គេគួរជៀសវាង ។ ពេលវេលារវល់របស់អ្នកភូមិសំខាន់ ជាមួយនឹងបពោដទៃទៀតកអាចប៉ះ ពាល់ផងដែរ (ដូចជា ទំនាស់ធ្ងន់ធ្ងរ អស្ថេរភាព រដូវរៀបអាពាហ៏ពិពាហ៏ និង រដូវបុណ្យទានធំ ។ ក្នុងករណីណាកដោយ គេត្រូវពិគ្រោះយោបល់ជាមួយ អាជ្ញាធរភូមិដើម្បីរកពេលវេលា ត្រឹមត្រូវបំផុត សំរាប់ការងារ PLUP និងបើសិនជាអាច ក្រុម កចាំបាច់ត្រូវមានប្រតិកម្មទន់ភ្លន់ចំពោះសំណើពិសេសរបស់អ្នកភូមិ ដូចជាចង់ប្រជុំនៅពេលល្ងាច ។ ល ។

លើសពីនេះក្រុម PLUP នឹងត្រូវធ្វើសេចក៏សំរេចចិតថាតើវតមានរបស់តំណាងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន (ឧទា, ខេត បស្រុក ចាត់ទុក ថាមានសារះប្រយោជន៏ក្នុងពេលប្រជុំនៅក្នុងភូមិលើកដំបូងដែរបទេ ។ ប្រការនេះចាំបាច់ត្រូវថ្លឹងថ្លែងមួយករណីមង ។ វតមាន របស់មន្រ្តីជាន់ខ្ពស់នៅក្នុងពេលប្រជុំលើកដំបូងនេះ នឹងបង្កើនសារះសំខាន់ និងយុតាធិការរបស់វា ប៉ុន្តែកអាចបន្ទុចបង្អាក់អ្នក ភូមិ រារាំងពួកគេមិនអោយចូលរួមដោយស្មគ្រ័ចិត បមិនអោយនិយាយសីដោយសេរីក្នុងពេលប្រជុំភូមិបានដែរ ។

៥.១.៣ កិច្ចប្រជុំណែនាំនៅតំបនការងារ

នៅពេលមានការឯកភាពលើថ្ងៃខែសំរាប់ប្រជុំភូមិ ប្រធានភូមិ គួរតែអញ្ជើញសមាជិកពេញវ័យម្នាក់ក្នុងមួយគ្រួរសារ តំណាង អង្គការទាំងអស់ដែលមានក្នុងភូមិ តំណាងរបស់ភូមិជិតខាង និង ប្រធានឃុំសំរាប់ប្រជុំជាលើកដំបូងសីពី PLUP ។ ក្នុងអង្គ ប្រជុំសមាជិកក្រុម PLUP ត្រូវណែនាំខ្លួនម្នាក់មង និយាយពីគំនិតចំបងរបស់ សកម្មភាព PLUP ទៅថ្ងៃអនាគត ប៉ុន្តែពណនា ត្រួស ពីទិសដៅសំខាន់នៃកិច្ចការទាំងមូល ។ យ៉ាងហោចណាស់ សមាជិកក្រុមម្នាក់ នឹងធ្វើជាអ្នកសំរបសំរួល ឯសមាជិក ដទៃទៀតធ្វើជាអ្នកសង្កេត និងក្រុមទីពាបមនុស្សម្នាក់ទៀត នឹងកត់ត្រាកំណត់ហេតុអង្គប្រជុំ ។

បនាប់ពីណែនាំអោយស្គាល់វិធីល្អក្នុងការចាប់ផ្តើម គឺសាកសួរអ្នកភូមិពីប្រវតិរបស់ភូមិ បនាប់មកទៀតអោយពួកគាត់ពណនា ពីការប្រើប្រាស់ធនធាន និងដីធ្លីទូទៅនាពេលបច្ចុប្បន្ននៅក្នុងតំបន់របស់ខ្លួនពីការប្រើប្រាស់ដីកសិកម្ម សកម្មភាពនេសាទ សកម្មភាពបរបាញ់ បសកម្មភាពប្រមូលអនុផលព្រៃឈើ និងចុងក្រោយបំផុតគឺការប្រើប្រាស់ធនធានព្រៃឈើ ។ នៅពេលមាន ការបញ្ជាក់ច្បាស់លាសគ្រប់គ្រាន់ពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន សំណួរពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រែប្រួលការប្រើប្រាស់ធនធានទាំងនោះក្នុង រយះពេល ១០ ទៅ ១៥ ឆ្នាំ កន្លងទៅនេះត្រូវតែលើកឡើង ។ ជាទូទៅ នៅដំណាក់កាលចុងក្រោយនេះអ្នកភូមិនឹងលើកឡើង នូវបពោទំនាស់លើការប្រើប្រាស់មួយចំនួនដែលកើតមានឡើងអស់រយះពេលជាច្រើនឆ្នាំកន្លងទៅនេះ និងពណនាពីការខូចខាត បរិស្ថានទូទៅរបស់គាត់ ។

ទាក់ទងនឹងបពោដីធ្លី និងធនធានដែលបានបរិយាយខាងលើ ក្រុមគួរចាប់ផ្តើមដោយពន្យល់បកស្រាយលំអិតពីដំណើរការ PLUP និងពណនាពីទិសដៅចំបង ។ ជាការសំខាន់ ការសន្យារបស់ក្រុម គួរមានតែការព្យាយាមជួយអ្នកភូមិក្នុងការកំនត់រក មធ្យោបាយផ្សេងដើម្បីពុះពារជំនះបពោទាំងនោះតាមរយះ

- មានលទ្ធភាពយល់ដឹងជាទូទៅពីស្ថានភាពរបស់ខ្លួនជាមួយនឹងការយកចិត ទុកដាក់ដល់ទិដ្ឋភាពសង្គមការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិ និង ទិដ្ឋភាពស្ថាប័ន (សូមអាន ការវិភាគស្ថានភាពក្នុងដំណាក់កាលទី ២
- ធ្វើការវាយតំលៃ និងធ្វើផែនទីរួមគ្នានូវតំបន់ប្រើប្រាស់ដីធ្លីផ្សេងគ្នា និងព្រំប្រទល់របស់ពួកគេ
- ជួយអ្នកភូមិដើម្បីកំណត់រកជំរើសនានា និងដំណោះស្រាយដប្រសើរសំរាប់ការប្រើប្រាស់នាថ្ងៃអនាគត (ជំហានទី៣
- ជួយអ្នកភូមិក្នុងការបង្កើតគណះកម្មការដើម្បីគ្រប់គ្រងដំណើរកិច្ចការងារ និងដើម្បីពង្រឹងកែលំអ ការគ្រប់គ្រងធនធាន ក្នុងភូមិ
- ជួយពួកគេក្នុងការរៀបចំពង្រាងផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីទៅថ្ងៃអនាគត លក្ខនិកះ និងផែនការគ្រប់គ្រង (ជំហានទី៥

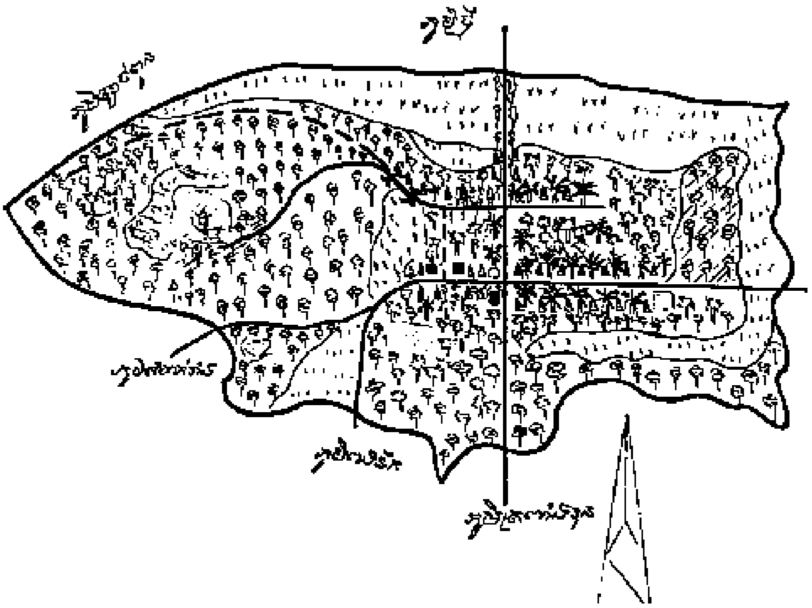

- អនុវត្តជាមួយពួកគាត់ដើម្បីទទួលការឯកភាពជាផ្លូវការទៅលើផែនការ និងលក្ខន្តិកៈ ហើយបើអាចមានលទ្ធភាពផល់ការគាំទ្រពួកគេដើម្បីធ្វើជាសំណើការបែងចែកដីជាផ្លូវការចំពោះតំបន់ពិសេសដែលមាននៅក្នុងសហគមន៍ (ជំហានទី៦
- ផល់ការគាំទ្រដល់ពួកគេក្នុងការអនុវត្តន៍ និងប្រតិបត្តិផែនការ និងលក្ខន្តិកៈ (ជំហានទី៧ និង ៨ ដូចបានបរិយាយខាងលើ វត្តមានរបស់អាជ្ញាធរថ្នាក់ខ្ពស់នៅក្នុងអង្គប្រជុំលើកដំបូងគ្រាន់តែជាជំរើស ប៉ុន្តែយ៉ាងហោចណាស់ ចាំបាច់ត្រូវតែមានតំណាងមកពីថ្នាក់ឃុំ និងជាពិសេសតំណាងមកពីភូមិជិតខាង ។

ក្នុងករណីតំបន់ការងារត្រូវបានជ្រើសរើស ដោយរដ្ឋអំណាចថ្នាក់លើ ហើយអ្នកភូមិមិនមានសំណើអ្វីសោះ (សូមអានជំពូក ៣.៥ នេះអាចមានន័យថាសហគមន៍មូលដ្ឋានជំទាស់ទៅនឹង PLUP ដោយហេតុផលអ្វីមួយ ។ ក្នុងករណីបែបនេះក្រុម PLUP មិនត្រូវរឹងត្អឹង ប៉ុន្តែត្រូវជ្រើសរើសកន្លែងផ្សេង បើសិនជាអាចជ្រើសរើសយកតំបន់ជិតខាង ។ ការចូលរួម និងការរួមវិភាគទានរបស់អ្នកភូមិដោយស្ម័គ្រចិត្តក្នុងដំណើរការ PLUP គឺជាការសំខាន់បំផុត ។

៥២ ជំហានទី៧ ការវិភាគស្ថានភាពនៅក្នុងសហគមន៍

(ការប្រមូលពតមាន និងទិន្នន័យ - ការបកស្រាយ និងការវិភាគ

ក្រុម PLUP ចាំបាច់ត្រូវមានការយល់ដឹងអោយច្បាស់លាស់ពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នក្នុងសហគមន៍និមួយ ដើម្បីគាំទ្រអ្នកភូមិ ក្នុងការកំនត់វកមធ្យោបាយកែលំអការគ្រប់គ្រងបរិស្ថានរបស់ពួកគេ ។ ដើម្បីឈានដល់ទិសដៅនេះក្រុមនេះនឹងចាប់ផ្តើមការងារ នៅមូលដ្ឋាន ដោយធ្វើការវិភាគស្ថានភាពអោយបានស៊ីជំរៅ សិក្សាសេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងធនធានធម្មជាតិដែលពាក់ព័ន្ធ ។ ការ ប្រើប្រាស់ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ននៅក្នុងតំបន់ការងារ និងទំនាស់លើការប្រើប្រាស់ជាទូទៅ នឹងត្រូវតែកំណត់រក ព្រមទាំងវិភាគ ជាមួយនឹងប្រជាជនមូលដ្ឋាន ។ ជាការពិត វាមានសារៈសំខាន់ក្នុងការផល់យោបល់ជាប្រចាំទៅអោយសហគមន៍ទាំងមូលនឹងការវិភាគស្ថានភាពច្បាស់លាស់លើផ្នែកណាមួយនោះជាមួយនឹងក្រុមអ្នកភូមិតូច ។ សកម្មភាពនេះនឹងអនុញ្ញាតិអោយគ្រប់គ្រួសារ នៃសហគមន៍នេះនឹងបានជ្រាប និងចូលរួមវិភាគទានដោយអនុលោមទៅនឹងដំណើរការ PLUP ជាទូទៅ ។ នៅពេលណាអាចធ្វើ ទៅបាន ពតមានដែលទទួលបានត្រូវតែផ្ទៀងផាត់រួមគ្នា និងវិភាគទៅចំពោះមុខអ្នកភូមិ ។

៥២.១ ដំណាក់កាលទី១ ការចូលរួមពេលប្រមាណ បការប្រមូលពតមាន

តំរូវការពតមាន និងទិន្នន័យនៅក្នុង PLUP ត្រូវតែកំណត់ដោយប្រុងប្រយ័ត្នបំផុតដើម្បីជៀសវាងពតមានមិនបានការ ។ ជាញឹកញយ ស្ថាប័នជំនាញកម្ពុជា និងអង្គការអនរជាតិចូលចិតប្រមូលពតមាន (មិនត្រឹមតែអ្នកចូលរួមកិច្ចការស្រាវជ្រាវ នោះទេ ដោយមិនបានវាយតំលៃពតមានសំខាន់ដែលមានពិត បដែលជាតំរូវការជាអប្បបរិមា ។

លោក រ៉ូបរេត ជហាមបរេស ដែលជា "បិតា" នៃការប៉ាន់ប្រមាណជនបទដោយមានការចូលរួម (PRA) បានបង្កើតឃ្លាចាប់ អារម្មណ៍នៃ "ការមិនអើពើដប្រសើរបំផុត"

ដើម្បីពណនាពីអ្វីដែលអ្នកសំរបសំរួលខាងក្រៅព្យាយាមនៅក្នុងដំណាក់កាល វិភាគស្ថានភាព។ អ្នកសំរបសំរួលទាំងនេះ នឹងមិនអាចប្រមូល និងយល់អោយបានពេញលេញនូវបញ្ហា និងហេតុការណ៍ពិត ដែលកើតមាននៅក្នុងតំបន់ការងារណាមួយឡើយ ហេតុនេះអ្នកសំរបសំរួលនេះ ជាទូទៅនឹងធ្វើជាមិនដឹងមិន្ន។ ទោះយ៉ាង ណាកី ពួកគេត្រូវព្យាយាមរិះរកហេតុការណ៍ និងពតមានសំខាន់ ដើម្បីផោតការយកចិតទុកដាក់ទៅលើទិដ្ឋភាពទាំងនោះ និងដើម្បីគោលបំណងឈានដល់កំរិតនៃការយល់ដឹងដប្រសើរបំផុតតាមដែលអាចធ្វើបាន (ការមិនអើពើដប្រសើរបំផុត។

បញោដសំខាន់មួយទៀត គឺសំណួរសីអំពី "ម្ចាស់កម្មសិទ្ធ" ទៅលើទិន្នន័យ និងពតមានដែលប្រមូលនៅដំណាក់កាលដំបូង។ ទស្សនឹនៃវិធីចូលរួមទាមទារអោយអ្នកខាងក្រៅគាំទ្រសហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការវិភាគពីស្ថានភាពរបស់ខ្លួន ពីសេចកីត្រូវការ របស់ខ្លួន និងពីអាទិភាព។

នេះជាជំហានដំបូងឆ្ពោះទៅរកគោលបំណងដទូលំទូលាយនៃការបង្កើតសេចកីត្រូវការនៃការប្រែប្រួលខ្លួនឯង។ ហេតុដូចនេះ ជាមូលដ្ឋានគ្រឹះ ទិន្នន័យ និងពតមានគួររក្សាជាទ្រព្យសម្បតិរបស់អ្នកភូមិ និងនៅក្នុងភូមិ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត វាអាចរារាំងក្រុម PLUP ពីតួនាទីអ្នកគាំទ្រ អ្នកសន្យា និងពេលខ្លះពីអ្នកបញ្ចុះបញ្ចូល។ ការបញ្ចូលគ្មានសមហេតុផលមួយ គឺការធ្វើកិច្ចការទៅ តាមគោលការណ៍នៃឯកសារដើមទាំងអស់។ វិធីប៉ាន់ប្រមាណជនបទដោយមានការចូលរួម គួរតែស្ថិតនៅក្នុងភូមិ បកត្រឡប់ទៅរកភូមិវិញនៅពេលក្រុម PLUP បានថតចំលងរួចរាល់។ បនាប់មកសមាជិកក្រុម PLUP អាចប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ និងពតមាន ទាំងអស់ដើម្បីជំរុញដំណើរការងារ PLUP អោយមានការលូតលាស់ទៅមុខ។ ក្នុងករណីមាននរណាម្នាក់ចង់ប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ និងពតមានទាំងនេះសំរាប់គោលបំណងស្រាវជ្រាវ បផ្សព្វផ្សាយ គេត្រូវតែមានការអនុញ្ញាតិពិសេសពីសហគមន៍។

៥.២.១.១ ការវិភាគទៅលើសេដកិច្ចសង្គមនៅតំបនការងារ

ក្រុម PLUP ត្រូវតែមានចំណេះដឹងជាមូលដ្ឋានពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គមរបស់ភូមិ បតំបន់ការងារ។ ទិសដៅចំបងមួយក្នុង ចំណោមនោះ គឺយល់ដឹងឱ្យបានច្រើនបំផុតពីស្ថានភាពតំរូវការនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងទៅអនាគតទៅលើដីធ្លី និងធនធានធម្មជាតិ។ ធាតុសំខានឿ ចំនួនប្រជាជន និងគ្រួសារទាំងអស់របស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច និងកតាបងាញមួយចំនួនពីកំណើន ប្រជាជន (ដោយធម្មជាតិ និងដោយជនចំណូលថ្មី។ វាកជាតំរូវការផងដែរសំរាប់ពតមានអំពីអ្នកចំណូលថ្មីតាំងពីយូរយារ ប តាមរដូវកាលនៅតំបន់ទាំងនោះ ដែលស្ថិតនៅខាងក្រៅព្រំប្រទល់របស់តំបន់ទាំងនោះ។

លើសពីនេះ គេចាំបាច់ត្រូវតែប្រមូលពតមានអំពីមុខរបរចំបងរបស់អ្នកភូមិ និង ប្រភពចំណូលរបស់ពួកគេ។ ក្នុងបរិបទនេះ វាមានផលប្រយោជន៍ក្នុងការចងក្រងរួមគ្នានូវបញ្ជីឈ្មោះគ្រួសារដែលមានសកម្មភាពរកបានតែមួយគ្រប់ហូប និងរកចំណូល របស់អ្នកភូមិ និងក្នុងការសាកសួររាល់សកម្មភាពថាតើគ្រួសារនិមួយប្រកបមុខរបរយ៉ាងដូចមេច។

ជាទីបញ្ចប់ កតាបងាញខ្លះពីកំរិតភាពក្រីក្រនៅក្នុងតំបន់បភូមិនិមួយ គឺជាទិដ្ឋភាពដសំខាន់។ ក្រុម PLUP ត្រូវព្យាយាម កំណត់រក តើមានគ្រួសារប៉ុន្មានរស់នៅក្នុងតំបន់កំពុងធ្វើផែនការដែលចាត់ទុកថាក្រ មធ្យម បគ្រប់គ្រាន់ធៀបទៅនឹងអ្នកភូមិ របស់គេ។ គេកគួរតែវាយតំលៃផងដែរពីអ្នកភូមិដែលគ្មានដីធ្លី បអ្នកភូមិដែលមានដីមិនគ្រប់គ្រាន់។

តមានអាចជាជំរើសឿ ពេលខ្លះ វាមានប្រយោជន៍ក្នុងការយល់ដឹងអោយជ្រៅជ្រះពីប្រវតិ និងប្រភពដើមរបស់សហគមន៍។ ក្នុងករណី ក្រុម PLUP មិនសុំទៅនឹងសង្គមមូលដ្ឋាន និងការប្រតិបតិ បប្រពៃណីរបស់សហគមន៍។ គេអាចប្រមូលពតមាន បន្ថែម ដូចជាអំពីសកម្មភាពសំខាន់របស់គ្រួសារនិមួយតាមភេទ ប្រចាំឆ្នាំ និងប្រចាំថ្ងៃរបស់បុរស និងស្រី វិភាគរកគ្រួសារ មាន មធ្យម និងក្រអោយបានលំអិត និងវិភាគរកចំនួនសត្វស្រុកក្នុងមួយគ្រួសារ។ ពតមាន លំអិតដទៃទៀត អាចជាចំនួន មេគ្រួសារជាស្រី អាយុ អត្រាកើត និងស្លាប់។ គេកព្យាយាមកំនត់រក និងវិភាគពីទំនាស់ដែលកើតមាននៅក្នុងភូមិផងដែរ។

វិធីសាស្រឿ គេអាចប្រមូលពតមានអំពីចំនួនប្រជាជន សកម្មភាពចំបង និងសកម្មភាពរកចំណូល ដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្រ ដោយផាល់ បសំភាសន៍នៅក្នុងពេលប្រជុំភូមិ។ គេអាចវាយតំលៃបានយ៉ាងប្រសើរ ចំពោះគ្រួសារក្រីក្រតាម វិធីការផល់ពិនុ លើទ្រព្យធន ទីពេលតហ រានកិនងច (សូមមើល ឧបសម្ព័ន្ធ ១១។

៥.២.១.២ ការវិភាគទៅលើសាប7ននៅតំបនការងារ

គេចាំបាច់ត្រូវតែវិភាគពីអ្នកដឹកនាំ និងពីរតមានរបស់អង្គការដែលមានការចូលរួមគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍ ដើម្បីស្វែងយល់ ពីកំរិតពឹងពាក់របស់ខ្លួន និងកំរិតនៃសម្ព័ន្ធភាពនៅក្នុងសហគមន៍។

ធាតុសំខានឿ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើការកំណត់រកវតមានស្ថាប័នមូលដ្ឋាន និងអង្គការដែលមានការចូលរួមគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍ រួមទាំងអ្នកដឹកនាំផ្លូវការ និងមិនផ្លូវការនៅក្នុងភូមិ ។ ត្រូវកំនត់ពីតួនាទី និងមុខងាររបស់ស្ថាប័ន និងអង្គការទាំងនោះ និងភាព ជាអ្នកដឹកនាំរបស់គេចំពោះសហគមន៍ទាំងមូល ។ តើបណាអង្គការ និងគណៀកម្មការទាំងនោះបានបង្កើតឡើងតាមវិធីណា? ត្រូវកំនត់រកមនុស្សសំខាន់ នៅក្នុងសហគមន៍ដែលមានឥទ្ធិពលទៅលើការរស់នៅរបស់ភូមិ និងត្រូវរកអោយឃើញថាតើជន នោះមានតំណែងសព្វថ្ងៃតាមរបៀបណា? ។ តើស្ថាប័ន និងអង្គការក្នុងស្រុកទាំងនោះបានដោះស្រាយបញាដែលពាក់ព័ន្ធទៅ នឹងការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងធនធានធម្មជាតិដែរបទេ? ។ តើមានសកម្មភាពជំនួយហិរញ្ញវត្ថុ បសកម្មភាពគំរោងណាខ្លះដែលបាន អនុវតនៅក្នុងសហគមន៍នេះ?

្តមានអាចជាជំរើសឿ មុខងារខាងក្រៅរបស់គណៀកម្មការ និងអង្គការដែលមានការចូលរួមពីសហគមន៍ដែលមានសព្វថ្ងៃ ត្រូវវិភាគបន្ថែមទៀត ។ គេអាចធ្វើទស្សនៀកិច្ច និងវាយតំលៃពីលទ្ធផលនិងសកម្មភាពព្រមទាំងអ្វីដែលប្រតិបតិដោយគំរោង បអ្វីដែលទទួលការគាំទ្រពីបណាអ្នកផល់ជំនួយដទៃទៀត ។ គេត្រូវកំណត់រកតំណាងស្រីអោយមាននៅគ្រប់ក្រុម ។ វិធីសាស្រឿ សំភាសន៍ដោយផាល់ បដោយមានការណែនាំជាមុន ។ គេអាចវាយតំលៃបន្ថែមទៀតពីសារឿសំខាន់ផងដែរនៃ បណាស្ថាប័ននានា និងអង្គការដែលមានការចូលរួមពីសហគមន៍ដែលបានកំណត់រួចតាមការប្រើប្រាស់វិធី្ នេន ឌ្យាមងរាម (សូមមើល ឧបសម្ព័ន្ធ ១១ ។

៥.២.៣ ការវិភាគទៅលើគំរូនៃការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងធនធានធម្មជាតិបច្ចុប្បន្ន

ក្រុម PLUP គួរលើកទឹកចិតអ្នកភូមិអោយមានវតមាន និងចូលរួមពិភាក្សាជាចំហទៅលើការប្រើប្រាស់ដីធ្លីបច្ចុប្បន្នរបស់ ពួកគេ ។ ទិសដៅរបស់ក្រុម PLUP គឺស្វែងយល់ពីបញាសំខាន់ដែលកើតមាននាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ។ ឧទាហរណ៍ តើមានដី និងធនធានធម្មជាតិគ្រប់គ្រាន់នៅតំបន់នោះដែរបទេ? តើមានអ្វីទៅជាដំណោះស្រាយ បើសិនជាដី និងធនធានធម្មជាតិមិន គ្រប់គ្រាន់? តើអ្នកភូមិមានប្រើប្រាស់ធនធានច្រើនពីខាងក្រៅសហគមន៍ បតំបន់រៀបចំផែនការដែរបទេ? តើមានទំនាស់ ចំបងជាមួយប្រជាជនខាងក្រៅ បអ្នកភូមិក្បែរខាងដែរបទេ? តើមានតំបន់អាចចេញចូលដោយសេរីនៅជុំវិញសហគមន៍ ដែលគ្មានគោលការណ៍ត្រួតពិនិត្យ បគ្រប់គ្រងដែរបទេ? តើមានការតឹងតែងលើការប្រើប្រាស់ជាប្រពៃណី បយុទ្ធការការពារ នៅក្នុងតំបន់ពិសេសណាដែរបទេ? ។ ល ។

ធាតុសំខានឿ គេត្រូវកំណត់រកតំបន់ប្រើប្រាស់ដីធ្លីសំខាន់ ។ គេថែមទាំងចាំបាច់ត្រូវកំណត់តើសហគមន៍មូលដ្ឋានគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងសហគមន៍ជាក់សែងយ៉ាងដូចមេចខ្លះ? បនាប់មកវាយតំលៃពីស្ថានភាពកម្មសិទ្ធិ ដីធ្លីនៅក្នុងសហគមន៍ ដូចជាតាមរយៀការឆែកឆេររកចុងសន្លឹក អ្នកដាក់ពាក្យសុំកាន់កាប់វិញ្ញាបនប័ត្រដីធ្លី និងប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ កាន់កាប់ដីធ្លី (ផ្លូវការបមិនផ្លូវការ ។ វាយតំលៃសិទ្ធិប្រើប្រាស់ជាទំនៀមទំលាប់ ដូចជា ទៅលើព្រៃឈើ ប តំបន់នេសាទ (នរណាប្រើប្រាស់ធនធានទាំងនេះ? ក្នុងគោលបំណងអ្វី? ជាមួយនឹងក៏រិត និងភាពញឹកញាប់នៃធ្វើការដកហូត? តើព្រំប្រទល់ សំខាន់នៅឯណា? ។ នៅតំបន់ភាគច្រើននៃប្រទេសកម្ពុជា អ្នកភូមិប្រើប្រាស់ធនធានព្រៃឈើ និងធ្វើនេសាទនៅឆ្ងាយពីភូមិ របស់ពួកគេទៅតាមរដូវកាលបជាប្រចាំ ។ ការប្រើប្រាស់ធនធានដែលស្ថិតនៅខាងក្រៅព្រំប្រទល់ភូមិ បឃុំកចាំបាច់ត្រូវតែពិចារណាដែរ ។ ផុយទៅវិញមានអ្នកប្រើប្រាស់ ដទៃទៀតជាច្រើនបានដកហូតធនធានធម្មជាតិទាំងនេះដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់រៀបចំផែនការ ហើយអ្នកទាំងនោះកចាំបាច់ ត្រូវតែដឹងផងដែរ (នរណាខ្លះមកពីខាងក្រៅ និងពេលណា? តើពួកគេប្រើប្រាស់អ្វីខ្លះ? ក្នុងបរិមាណប៉ុន្មាន និងរដូវកាលណា? តើមានសិទ្ធប្រពៃណី បផ្លូវការអ្វីខ្លះដែលពួកគេមាន? ។ តើច្បាប់គ្រប់គ្រងចំពោះតំបន់ពិសេសទាំងនោះមានលក្ខណឿជា

ប្រពៃណី បជាទំនៀមទំលាប់រួម? បើមានមែនច្បាប់ និងបទបញ្ជាដែលប្រើប្រាស់សព្វថ្ងៃដឹងគ្រប់គ្នាដែរបទេ? មានការ គោរពបទេ? មានចងក្រងជាឯកសារបទេ? តើសហគមន៍ទាំងនោះ ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធបែងចែកដីធ្លីតាមប្រពៃណីដែរបទេ? បើសិនមាន តើធាតុចំបង និងតើវាដំណើរការយ៉ាងដូចមេច? ចុងបញ្ចប់វាជាការសំខាន់ណាស់ត្រូវដឹងថាតើការបែងចែកដីធ្លី របស់រដ្ឋទៅអោយអ្នកខាងក្រៅបានធ្វើអោយប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងការប្រតិបតិជាទំនៀមទំលាប់ របស់ពួកគេយ៉ាងណាដែរ? ។

វិធីសាស្រឿ គេគួរតែសុំអ្នកភូមិអោយគូរ ផែនទីធនធានរបស់សហគមន៍ ដសាមញ្ញ (កអាចហៅថា ផែនទីមូលដ្ឋានរបស់ ភូមិ នៅលើក្រដាសដធំមួយជាមួយនឹងហ្វឺតច្រើនពណ ។ ផែនទីគូសដោយដៃនេះ គួរធ្វើអោយមានភាពខុសគ្នារវាងភូមិករ ផ្លូវសំខាន់ និងតំបន់គួរអោយកត់សំគាល់សំខាន់ ព្រំប្រទល់របស់ភូមិត្រួស និងតំបន់កសិកម្មរួមមាន ដីស្រែបោះបង់ចំការ ស្រែនៅលើភ្នំ តំបន់ព្រៃឈើទាំងអស់ បើសិនជាអាចភាពខុសគ្នាជាមួយនឹងលក្ខណបច្ចុប្បន្ន (ដូចជា តំបន់ព្រៃក្រាស់ខ្លាំង ខូចខាតបនិចបនួច ខូចខាតគ្មានសល់ដើមឈើធំ ព្រៃគុម្ពោត តំបន់វាលស្មៅ និងតំបន់នេសាទទាំងអស់ (ដូចជា បឹង ត្រពាំង សឹង ទន្លេ ព្រែក ប្រឡាយ (សូមមើលពតមានលំអិតនៅលើផែនទីធនធាន នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១១ ។

ចូរចងចាំថា មិនជាសំខាន់ត្រូវមានផែនទីដែលមានមាត្រដ្ឋានពិតប្រាកដទេ នៅឯចុងបញ្ចប់នៃការធ្វើផែនទីលើកដំបូង ។ ផែនទី ភូមិនេះគឺជាឧបករណ៍មួយក្នុងការវាយតំលៃត្រួសពីស្ថានភាពទូទៅលើការប្រើប្រាស់ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ន ។ ផែនទីលំអិត នឹងធ្វើ បនាប់នៅឯដំណាក់កាលលើកក្រោយ (សូមមើល ជំពូក ៤.២.៣ ។ មិនគួរភ្លេចថា សមាជិកក្រុម PLUP ម្នាក់ត្រូវធ្វើការ សំរបសំរួលកិច្ចការ គូរផែនទីភូមិនេះហើយថាសមាជិកម្នាក់ទៀត កត់ត្រារាល់គំនិត និងយោបល់របស់សហគមន៍ដែលមិន ជានិច្ចកាលចូលរួមក្នុងការគូរផែនទីនេះ ។ សមាជិកក្រុមទាំងអស់គួរបនសំណួរដោយចង្អុលទៅលើផែនទី ដើម្បីបំពេញកន្លែង ទទេ និងដើម្បីទទួលបានរូបភាពពេញលេញ ។ ចុងបញ្ចប់ កំណត់សំគាល់ងាយគួរបន្ថែមទៅលើផែនទីនោះ ។ នៅក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធ ១១ មានគំរូផែនទីធនធាននៅក្នុងភូមិមួយ ។

៥.២.៤ ការវិភាគទៅលើទំនាស់នៃការប្រើប្រាស់ដី និងធនធានធម្មជាតិបច្ចុប្បន្ន និងបំរែបំរួលទា

ប្រហែលជាភាគច្រើននៃទំនាស់ទៅលើការប្រើប្រាស់ដីធ្លីរវាងសហគមន៍ បជាមួយនឹងអ្នកខាងក្រៅ នឹងអាចកើតមានជាស្រេច នៅពេលណាមួយនៃដំណាក់កាលពីមុនមក ។ យ៉ាងណាកដោយក្រុម PLUP ត្រូវតែគិតគូរបញ្ហារឿងនេះម្តងទៀតពីព្រោះ ក្រុម PLUP កអាចចូលរួមវិភាគទានក្នុងការគ្រប់គ្រងទំនាស់ផងដែរ ។ ហេតុនេះ ក្រុមនេះចាំបាច់ត្រូវតែកំណត់រកអោយ ឃើញថាតើជាអ្វីទៅ និងនរណាជាអ្នកបង្កអោយមានទំនាស់ ហើយថាតើអ្វីទៅជាការខិតខំប្រឹងប្រែងពីមុនមកក្នុងការ ដោះស្រាយទំនាស់ទាំងនេះ ។ ក្រុម PLUP ត្រូវតែយល់អោយបានច្បាស់ពីការប្រែប្រួលការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិដែល បានកើតមាន ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងទៅនេះ ។

ទិដ្ឋភាពសំខាន់2 - តើអ្វីទៅជាទំនាស់ចំបងទៅលើការប្រើប្រាស់ធនធានជាមួយនឹងអ្នកចំណូលថ្មី? តើសហគមន៍មូលដ្ឋាន ដោះស្រាយស្ថានភាពទំនាស់ទៅលើការប្រើប្រាស់ដីធ្លីយ៉ាងដូចមេច? តើមានហេតុផលនៃការដណើមដី បការលក់ដីទៅអោយ ឈ្មួញកណាល បអ្នកមានអំណាចដែរបទេ? តើធនធានដែលប្រើប្រាស់ពីអ្នកចំណូលថ្មីក្នុងគោលបំណងបំពេញសេចកីត្រូវការ ផ្នែកជីវភាព បក្នុងគោលបំណងរកប្រាក់ចំណូល? អ្នកចំណូលថ្មីជានរណា? តើស្ថានភាពទូទៅនៃការប្រើប្រាស់ដីធ្លី បធនធាន ធម្មជាតិរយៀពេល១០ ទៅ ១៥ ឆ្នាំកន្លងទៅនេះយ៉ាងណាដែរ?

តមានគ្រានជាជំរើស - បើអាចក្រុម PLUP អាចដំណើរការភ្លាមក្នុងការចុះអង្កេតទស្សនៀរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងទំនាស់ ប្រើប្រាស់ដីធ្លីដស្រួចស្រាវនៅក្នុងតំបន់កំពុងធ្វើផែនការ ។ ដោយសំឡឹងមើល "ភាគីម្ខាងទៀត" ក្រុម PLUP នឹងអាចយល់ កាន់តែច្បាស់ថែមទៀតពីស្ថានភាពទូទៅ និងពីមូលហេតុនៃការកើតទំនាស់ ។ ការផ្ទៀងផាត់ពតមាននៅមូលដានលើទំនាស់នៃការប្រើប្រាស់ និងសិទ្ធប្រើប្រាស់ដីធ្លី នឹងមានភាពងាយស្រួលក្នុងករណីមានការចូលរួមពីអ្នកភូមិ ។ ក្នុងករណីទំនាស់មាន ការពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នកធ្វើជំនួញ ក្រុមហុនសម្បទាន ទាហានរំសាយជាដើម វាមានការលំបាកកាន់តែខ្លាំងឡើង និងត្រូវតែពន្យា ពេលទៅដំណាក់កាលចុងក្រោយនៃដំណាក់កាល PLUP (សូមអាន ជំពូក ៤.៣.២ ។

វិធីសាស្រ្ត - អ្នកភូមិត្រូវចំលងទៅក្នុងផែនទីគូសដោយដៃលើកទី២ (ជាញឹកញយសំដៅយក " ផែនទីទំនាស់" នូវតំបន់ ប្រើប្រាស់ដីធ្លីសំខាន់ចេញពី " ផែនទីភូមិ" និងបនាប់មកគូសតំបន់ដែលមានការប្រើប្រាស់ធនធាននានារបស់អ្នកចំណូលថ្មី នាពេលបច្ចុប្បន្ន ដូចជា ឈ្មោះភូមិបតំបន់ ពួកគេមកពីណា និងផលិតផលសំខាន់ដែលពួកគេប្រើប្រាស់ ព្រមទាំងរដូវកាល និងចំនួនអ្នកចំណូលថ្មីដែលបានប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិទាំងនោះ ។ ជាពិសេសគូសតំបន់ដែលនាំទៅដល់ទំនាស់ជាមួយនឹង ពណចាប់អារម្មណ៍ បសញ្ញាទាក់ទាញអារម្មណ៍ ។

ប្រើប្រាស់វិធីសាស្រដូចគ្នារាល់តំបន់នានាដែលអ្នកចំណូលថ្មី បានដណើមយកធ្វើជាកម្មសិទ្ធិខុសច្បាប់ដែលប្រឆាំងទៅនឹងឆន្ទៀ របស់អ្នកភូមិកត្រូវតែកត់សំគាល់ផងដែរ ។ ចុងបញ្ចប់ គំនូសបំព្រួញត្រូវគូសកាត់ព្រំប្រទល់ភូមិឆ្ពោះទៅរកតំបន់ដែល ប្រើប្រាស់របស់សហគមន៍មូលដ្ឋានដែលតំបន់នោះស្ថិតនៅខាងក្រៅការកំនត់តំបន់ធ្វើផែនការ ។ ជាឧទាហរណ៍ បើសិនអ្នកភូមិ ធ្វើបំលាស់ទីទៅតាមរដូវ ទៅតំបន់បឹងទន្លេសាបក្នុងគោលបំណងធ្វើនេសាទ បដកហូតធនធានព្រៃឈើលើកំណាត់ផ្លូវឆាយ ក្នុងរយៀពេលមួយចំនួនក្នុងមួយឆ្នាំ ។ គំនូសបំព្រួញនៅលើផែនទីឆ្ពោះទៅតំបន់ទាំងនោះ ត្រូវតែសសេរកំនត់សំគាល់ ។ វាជា ការសំខាន់ក្នុងការគូសជាមួយនឹងគំនូសបំព្រួញពីរដូវកាលរបស់អ្នកភូមិធ្វើដំណើរ ផលិតផលប្រើប្រាស់ ចំនួនគ្រួសារដែល ពាក់ព័ន្ធ និងចំងាយធ្វើដំណើរប្រហាក់ប្រហែល (គិតជាថ្ងៃ ប គីឡូម៉ែត្រ ។

ក្រុម PLUP ជានិច្ចកាលត្រូវចងចាំថាតួនាទីរបស់ពួកគេ គឺសួរសំណួរ និងមិនត្រូវផល់ចំលើយឡើយ ។ ក្នុងករណីគូសផែនទី ធនធានរបស់ភូមិជាលើកដំបូងសំខាន់បំផុតនោះ គឺផែនទីទាំងនេះត្រូវគូសដោយអ្នកភូមិដាច់ខាត និងមិនត្រូវធ្វើដោយបុគ្គលិក បច្ចេកទេសឡើយ ។ ក្រុម PLUP អាចចំលងផែនទីទាំងនោះបាននៅឯដំណាក់កាលចុងក្រោយ ។ ចំនុចសំខាន់មួយនៃការ វិភាគស្ថានភាពរួម គឺត្រូវបង្កើតការទុកចិត និងយោគយល់គ្នារវាងក្រុម PLUP និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ។

ភាពជឿជាក់ និងទំនុកទុកចិត នឹងមិនអាចកើតមានឡើងឡើយ ប្រសិនបើសមាជិកក្រុមនេះមានអាកប្បកិរិយាត្រួតត្រាលើស លប់លើ និងបញ្ជាអ្នកទាំងនោះអោយធ្វើនេះ បមិនត្រូវធ្វើនោះ ។ នៅពេលបញ្ចប់កិច្ចការនិមួយ អ្នកសំរបសំរួលត្រូវសួរ សំណួរចុងក្រោយ គឺតើយើងមានមើលហួសអ្វីទេ បយើងមានភ្លេចបញ្ហាណាមួយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និង ធនធានធម្មជាតិដែលចាំបាច់ត្រូវតែដោះស្រាយដែរបទេ? តើអ្នកមានអ្វីត្រូវបន្ថែមដែរបទេ? អត្ថបទដកស្រង់កាសែត ជាមប្បជិា ឌាិលយ (ការដកស្រង់នេះមិនបានបញ្ជាក់ថ្ងៃខែទេ ។

៥.៣.២ ដំណាក់កាលទី ២ ៖ ការវិភាគពត៌មានជាបឋម និងការផ្តល់យោបល់ទៅឱ្យសហគមន៍មូលដ្ឋាន ស្ថិតក្រោមបរិយាកាសធម្មតា

គេត្រូវចំណាយពេលប្រមាណ២ថ្ងៃនៅមូលដ្ឋាន នៅក្នុងដំណាក់កាលប៉ាន់ប្រមាណដោយមាន ការចូលរួម និងដំណាក់កាលប្រមូលពតមាន ។ នៅដំណាក់កាលនេះ ក្រុម PLUP នឹងត្រូវការពេលវេលាដើម្បីពិនិត្យសើរើ វិភាគ និងចំលងពតមានដែលប្រមូលបាន ។ នេះគឺជាកិច្ចការការិយាល័យ ក្រុមចងក្រង និងប្រៀបធៀបរាល់កំណត់ហេតុ និង វិធីសាស្រនៃការប៉ាន់ប្រមាណជនបទដោយមានការចូលរួមដើម្បីបង្កើតអោយចេញជារូបភាពសហគមន៍ ។ វាថែមទាំងផល់ ឱកាសដល់ក្រុម PLUP ក្នុងការពិនិត្យ និងពិភាក្សាថាតើពតមានអាចចាត់ថាពេញលេញ និងលំអិតល្មមគ្រប់គ្រាន់ដែរបទេ ។

ករណីខ្លះបទដ្ឋាននៃ "ប្រវតិភូមិ ១វិលលាងរ ផរ្សថិលជេ" ត្រូវចងក្រងឡើងធ្វើជាបទដ្ឋានពតមានរួមមួយ ដើម្បីអោយមានភាព ងាយស្រួលក្នុងការរែកឆេរពតមានពីភាពពេញលេញ និងដើម្បីធ្វើអោយទិន្នន័យងាយប្រៀបធៀបរវាងតំបន់ការងារផ្សេង ។

នៅពេលក្រុមយល់ឃើញថាការវិភាគពតមានដែលបានទទួលមានភាពពេញលេញហើយ ក្រុមនេះត្រូវរៀបចំការប្រជុំភូមិមួយ ទៀតដើម្បីបងាញថាតើក្រុម PLUP នេះ មានការយល់ដឹងពីអ្នកភូមិ ដើម្បីពិនិត្យផ្ទៀងផាត់ពតមានរួមគ្នាយ៉ាងដូចមេច និង ដើម្បីផល់ឱកាសដល់សហគមន៍ធ្វើការកែតំរូវពតមានទាំងនោះ ។ សម័យប្រជុំផល់យោបល់ (ស្លាបនា ជាមួយនឹងសហគមន៍ ទាំងមូលមានសារៀសំខាន់បំផុតក្នុងពេលដំណើរការទាំងមូល ដើម្បីជៀសវាងការយល់គ្នាខុស ដើម្បីផល់ពតមានទៅគ្រប់អ្នក ភូមិ និងដើម្បីរក្សាបរិយាកាសយោគយល់គ្នាទៅវិញទៅមក ។

៥.៣ ដំណាក់កាលទី ៣ ៖ ការវាយតំលៃដោយអង្កេត ការធ្វើផែនទី និងការរៀបចំធ្វើជាគំរូ

៥.៣.១ ការវាយតំលៃ និងការធ្វើផែនទីប្រើប្រាស់ដីបច្ចុប្បន្ន និងការរៀបចំគំរូ

នៅពេលក្រុម PLUP បានធ្វើការផ្ទៀងផាត់ពតមានរួមគ្នា និងប្រជុំផល់យោបល់ (ស្លាបនា នៅតំបន់ការងាររួច វាគឺជាពេល វេលាដើម្បីធ្វើកិច្ចការនៅលើតំបន់ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីអោយកាន់តែលំអិត ។ បច្ចេកទេសសមស្របក្នុងការចាប់ផើមដំណាក់ កាលរុករកនៅមូលដ្ឋាននោះ គឺការវាយតំលៃដោយដើរអង្កេត ១តវានសចេតី ាលកប (សូមអានឧបសម្ព័ន្ធ ១១ ។ នៅក្នុងពេល ធ្វើការវាយតំលៃដោយដើរអង្កេត ក្រុម PLUP នឹងបែងចែកជាច្រើនក្រុម ។ អ្នកភូមិមួយចំនួននឹងដឹកនាំក្រុមតូចរបស់ក្រុម PLUP នៅក្នុងដំណើរកាត់ដីភូមិ ។ គេអាចបង្កើតជាក្រុមដើរត្រង់ ដូចជា ពីជាយព្រំប្រទល់ភូមិទៅទិសមួយផ្សេងទៀត ក្នុង ទិសកើត-លិច និងជើង-ត្បូង បសមាជិកក្រុមអាចស្នើសុំអ្នកភូមិបងាញពួកគេពីតំបន់ បចំនុចនានាដែលពួកគេចាត់ទុកថាមាន សារៀសំខាន់បំផុត ។ ជាថ្មីមងទៀត ការវាយតំលៃដោយអង្កេត និងការសង្កេតនានា ធ្វើឡើងនៅពេលដើរកាត់ភូមិចាំបាច់ត្រូវ តែចងក្រងជាឯកសារអោយបានត្រឹមត្រូវ ។ ផែនទីហ៊ានលេខា បល្អជាងនេះ រូបថតពីលើអាកាសអាចជួយក្នុងការកំនត់ទិសដៅ ក្នុងពេលដំណើរកាត់ភូមិ ។

បនាប់ពីក្រុម PLUP បានស្គាល់លក្ខណៀភូមិសាស្រ្តរបស់តំបន់ធ្វើផែនការរួចហើយ ក្រុម PLUP សហការជាមួយអ្នកភូមិធ្វើ សេចកីសំរេចចិតៀ

- តើផ្នែកណាខ្លះនៃតំបន់ធ្វើផែនការ ចាំបាច់ត្រូវចុះនៅក្នុងផែនទីការប្រើប្រាស់ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ន?
- តើការធ្វើផែនទី នឹងទទួលបានកំរិតលំអិតប៉ុណ្ណា?
- តើត្រូវប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់ប្រើប្រាស់ដីធ្លីបែបប្រពៃណី បទំនើប ក្នុងការធ្វើផែនទី?

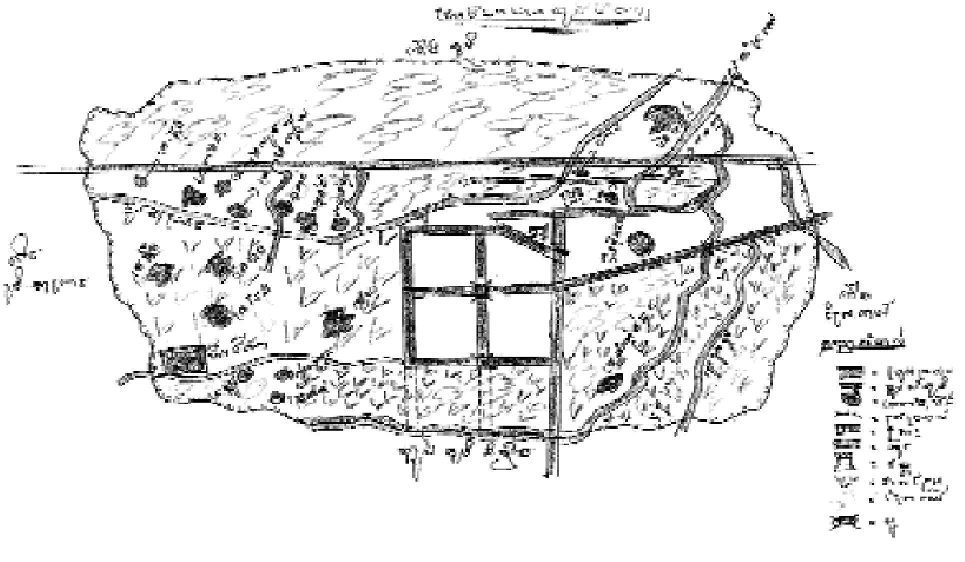

ចូរយើងពិនិត្យឧទាហរណ៍មួយចំនួនដើម្បីបញ្ជាក់ពីការធ្វើសេចកីសំរេចចិតដែលត្រូវតែធ្វើនៅពេលនេះៀ នៅក្នុងភូមិមួយនៃ បឹងទន្លេសាប គ្រួសារភាគច្រើនមានលទ្ធភាពធ្វើស្រែរបស់គេ មានដីភូមិ ចេញចូលបឹងត្រពាំងមួយចំនួនធំ សំរាប់ធ្វើនេសាទ និងពេលខ្លះធ្វើស្រែចំការនៅលើដីខ្ពស់ ដូចជា ដាំចំការស្វាយចាន់ទី ។ ក្នុងករណីនេះ សំណួរចោទឡើងគឺថា តើអ្នកភូមិ និង ក្រុម PLUP នឹងធ្វើផែនទីរាល់វាលស្រែ រាល់បឹង ត្រពាំង បរាល់ស្រែចំការនៅតំបន់ខ្ពស់រួមទាំងទិន្នន័យនៃការប្រើប្រាស់នា ពេលបច្ចុប្បន្ន និងបពោកម្មសិទ្ធបយ៉ាងណា ។ ស្ថានភាពនៅតំបន់ខ្លះនៃភូមិភាគឦសាន ប្រទេសកម្ពុជា មានភាពខុសពីនេះ ទាំងស្រុង ។ នៅទីនោះ សំណួរអាចសួរថាតើរាល់កសិកម្មពនេចរ និងដីបោះបង់ចោល ដែលប្រកាសថាជារបស់គ្រួសារមួយ បជារបស់បងប្អូនជនជាតិទាំងមូល ចាំបាច់ត្រូវចុះនៅក្នុងផែនទីដែរបទេ ។ ចូរចងចាំថា វាមានការលំបាកបំផុតក្នុងការបែងចែក ភាពខុសគ្នារវាងព្រៃដុះឡើងវិញ (ព្រៃរបោះ ជាមួយនឹងព្រៃចាស់ក្រោយពីការធ្វើកសិកម្មពនេចរ ។

ពុំសូវមានច្បាប់បទដ្ឋានដែលត្រូវចុះនៅក្នុងផែនទី នៅដំណាក់កាលធ្វើផែនទីប្រើប្រាស់ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ន និងក៏វិតលំអិតប៉ុន្មានទេ។ នេះជាបពោមួយដែលក្រុម PLUP ត្រូវសំរេចចិតមួយករណើមង។ យ៉ាងណាកដោយ តំរូវការអប្បរមាមួយចំនួនអាចត្រូវ បង្កើតឡើង។

្មតមាននិងតំរូវការសំខាន2ឿ

- ផែនទីប្រើប្រាស់ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ននៃតំបន់ការងារ ត្រូវមានមាត្រដ្ឋាន ១ៀ៥0,000 និង ១ៀ២0,000។ ជាការល្អ ផែនទីនេះ គួររៀបចំនៅលើជ័របួសឹកថ្លា ១ទរានសផារនេចយច លើរូបថតពីលើអាកាស បរូបភាពផ្កាយរណបដែល បានពង្រីក។ ផែនទីឋានលេខាដែលបានពង្រីករួច ជាទូទៅវាមានភាពគ្រប់គ្រាន់ដូចផែនទីកំពុងគូរ (សូមអាន ឧបសម្ព័ន្ធ ៩។
- គំរោងមួយចំនួនដែលប្រើឧបករណ៏ GIS ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ន គឺធ្វើឡើងដោយប្រើប្រាស់ផែនទីធនធានរបស់សហគមន៏ គូរដោយដៃ សូមអាន (៤.២.១.៣។ ផែនទីពង្រាងនេះ ដោយមានជំនួយពីការវាស់វែង អភូ នឹងត្រូវគូស បញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ។ ដោយហេតុនោះ ផែនទីដែលគូសដោយអ្នកភូមិ ជាបណើរ បំប្លែងទៅជាផែនទីពិតប្រាកដ ដែលមានមាត្រដ្ឋានច្បាស់លាស់ដែលជាផែនទីឆ្លុះបងាញពីការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនាពេលបច្ចុប្បន្ន។
- គេត្រូវព្យាយាមគូរឱ្យបានពិតនូវព្រំប្រទល់ភូមិ បព្រំប្រទល់តំបន់ការងារនៅលើផែនទីប្រើប្រាស់ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ន។ មន្រីការិយាល័យសុរិយាដីខេត ជួយចូលរួមកំណត់ព្រំប្រទល់រដ្ឋបាលដែលមាន។
- លើសពីនេះ ផែនទីប្រើប្រាស់ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ន ត្រូវបងាញអោយឃើញរាល់ធនធានសាធារណឿ បតំបន់ប្រើប្រាស់រួមជា មួយនឹងការចង្អុលបងាញពីមុខងាររបស់តំបន់នោះ (ដូចជាព្រៃឈើសំរាប់ផល់អុសឲ្យសហគមន៏ ព្រៃអារក្ស ពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន (ដូចជា បំផ្លិចបំផ្លាញយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរនិងត្រូវពណនាពីសិទ្ធចេញចូលប្រើប្រាស់ទូទៅ (ដូចជា ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយ អ្នកស្រុកមកពី ភូមិ ក ខ គ។ នេះមានន័យថា យ៉ាងហោចណាស់ក្នុងពេលធ្វើផែនទី បញ្ជីសារពើភ័ណពេញលេញនៃតំបន់ព្រៃឈើ និងតំបន់នេសាទទាំងអស់កត្រូវបានបំពេញបំណងមួយដែរ។ ពតមានលំអិតសីពីឯកតាផែនទីនិមួយ ត្រូវចងក្រងអោយមាននៅក្នុងតារាងមួយ បនៅក្នុងបញ្ជីទិន្នន័យ។ ការប្រើប្រាស់កូដ (សូមមើល ឧទាហរណ៏ប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់ នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៣ សំរាប់ឯកតាផែនទីនិមួយគឺសន្សំសំចៃពេលវេលា និងកែលំអការប្រើប្រាស់ផែនទី។
- ក្នុងស្ថានភាពប្រទេសកម្ពុជា ផែនទីប្រើប្រាស់ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ន ជានិច្ចកាល ត្រូវមានពតមានសីពីចំការមីននៅក្នុងតំបន់ ផែនការ បើសិនជាអាច ត្រូវមានកំណត់សំគាល់បន្ថែម ពីសកម្មភាពដោះមីននៅក្នុងផែនការពីពេលកន្លងទៅ និងពីដង់ស៊ីតេមីនជាដើម។
- ជាធម្មតា ក្នុងលក្ខ័ណក្រុម PLUP ធ្វើកិច្ចការនៅមូលដ្ឋានមានរយៀពេលលើសពី១០-១៥ថ្ងៃ តំបន់ណាកដោយ ដែលបង ាញពីការប្រែប្រួលឆាប់រហ័សពេកនៃប្រភេទការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងជាពិសេសនៃប្រព័ន្ធសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីធ្លី កត្រូវតែដៅ នៅក្នុងផែនទីអោយបានលំអិត។ តំបន់ប្រែប្រួលទាំងនេះ អាចជាតំបន់ស្រែចំការថ្មីនៅតំបន់ភ្នំដែល ធ្វើនៅក្នុងព្រៃដំណុះថ្មី (ព្រៃរបោះ បនៅលើតំបន់ដីព្រៃគុម្ពោត ចំការថ្មីដែលប្រកាសថាជារបស់អ្នកមកពី ខាងក្រៅ បអាចជាតំបន់នៃការពង្រីកដីស្រែ។
- ម្យ៉ាងវិញទៀត វាលស្រែចាស់ (ដូចជា ស្រែធ្វើប្រវាសនឹងមេឃ ស្រែលិចទឹក ជាទូទៅមិនចាំបាច់ចុះនៅក្នុង ផែនទី ថាជាវាលស្រែរបស់បុគ្គល ប ទ្រព្យសម្បតិរបស់គ្រួសារ ប៉ុនែជាវាលស្រែទូទៅ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ វាលស្រែពនេចរ និងតំបន់ដែលបោះបង់ចោលកមិនត្រូវចុះនៅក្នុងផែនទីថាជារបស់គ្រួសារដែរ គ្រាន់តែបញ្ជាក់នៅ លើផែនទីថាជាតំបន់ ធ្វើកសិកម្មពនេចរ ជាមួយនឹងព្រៃឈើផ លស់ផលបនាប់បន្សំ។ មន្រីនៃក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូប នីយកម្ម និងសំណង់ នឹងចុះធ្វើការសិក្សា និងធ្វើផែនទីលំអិតពីតំបន់វាលស្រែ ចំការ ស្រែនៅតំបន់ភ្នំ និងស្រែកសិកម្ម ពនេចរនៅពេលដែលកម្មវិធីការចុះបញ្ជីក្បាលដី និងការបែងចែកដីធ្លីជាមួយនឹងកេតនភ័ណនៃការប្រគល់វិញ្ញាបនប័ត្រ កាន់កាប់ដីដែលធ្វើឡើងក្នុងតំបន់ពិសេសបនាប់កិច្ចការធ្វើផែនទីរបស់ PLUP រួច។

ដំណើរការពិតប្រាកដនៃការធ្វើផែនទីប្រើប្រាស់ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ន នឹងពឹងផ្អែកមួយភាគធំទៅលើគុណភាព និងភាពត្រឹមត្រូវនៃ ផែនទីដើម។ ឧទាហរណ៏ ក្នុងករណីដែលក្រុម PLUP បានពង្រីករូបថតពីលើអាកាសដែលមានទិន្នន័យថ្មី បគុណភាពរូបភាព ផ្កាយរណបកាន់តែខ្ពស់រួចរាល់ហើយ ភាពចាំបាច់នៃការងារកំនត់ព្រំប្រទល់នៅមូលដ្ឋាន នឹងកាត់បន្ថយបានច្រើន។ ប្រសិនបើ ក្រុមនេះមានតែរូបថតចំលងពីលើអាកាសចាស នេះមានន័យថាការងារត្រួតពិនិត្យផ្ទៀងផាត់ នៅលើដីត្រូវធ្វើច្រើនដើម្បី កំណត់ព្រំប្រទល់ថ្មីរវាងឯកតាប្រើប្រាស់ដីទាំងអស់នៅលើជ័របួសឹកថ្លា។ ការកំណត់ព្រំប្រទល់នៅលើផែនទី និងការងារ ស្រាវជ្រាវ នឹងប្រហែលជាត្រូវការពេលវេលាយូរជាង ប្រសិនបើក្រុមនេះធ្វើការជាមួយនឹងផែនទីព្រាងនៃធនធានរបស់ សហគមន៏ដែលគូរដោយដៃ ដោយផែនទីឋានលេខាពង្រីក និងដោយឧបករណ៏ អភូ។

ប្រសិនបើគំរោង បអង្គការដែលគាំទ្រ PLUP មានលទ្ធភាពអាចរកបានសេវាកម្ម GIS ពីការងាររបស់ខ្លួន បពីអ្នកផល់សេវា កម្មខាងក្រៅ (សូមមើល ឧបសម្ព័ន្ធ ៨នោះកំណែថ្មីបំផុតនៃផែនទីប្រើប្រាស់ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ន ត្រូវតែធ្វើឌីឃីតាយ ១ឌិមិតិឋចេ ហើយដែលនាំទៅដល់ការផលិតជាផែនទីពណ។ ដើម្បីធ្វើឌីឃីតាយពង្រាងផែនទីប្រើប្រាស់ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ន គេត្រូវការដឹងទីតាំង តាមរយៀ អភូ ពី ៦ ទៅ ២០ កន្លែងរបស់តំបន់សំគាល់សំខាន់ ដូចជា (អគារចាស់ ស្ទឹង ព្រៃកោង បកំពូលភ្នំ បផ្លូវ ឆ្លងកាត់ដែលអាចមើលឃើញច្បាស់។ នេះកជាករណីមួយដែរ ប្រសិនបើផែនទីគោល ជារូបថតពីលើអាកាស បរូបភាព ផ្កាយរណបដែលមិនមានការកែតំរូវ។

នៅតំបន់ភ្នំ គេអាចប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសដទៃផ្សេងទៀតក្នុងការវាយតំលៃការប្រើប្រាស់ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ន និងពិភាក្សាលើការ ប្រើប្រាស់ដីធ្លីទៅថ្ងៃអនាគត។ បច្ចេកទេសនេះ ហៅថា គំរូ

១មរ្យដលេលិនងច គឺជាគំរូដែលមានវិជ្ជមាត្រ ៣ នៅភូមិ បតំបន់ ផែនការដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង ។ ជាការប្រសើរ អ្នកភូមិត្រូវតែធ្វើកិច្ចការទាំងនេះ ។ គំរូនេះអាចធ្វើជា លក្ខណឿបណោះ អាសន្ន (ដូចជាគំរូភូមិដោយប្រើប្រាស់ដីខ្សាច់ ប ដីឥដ្ឋ ពាក់កណាលអចិន្ត្រៃយ៍ (ដូចជាគំរូដីឥដ្ឋភ្ជាប់ដោយ ការពីលើ ប អចិន្ត្រៃយ៍ (គំរូកាតុងរឹង បសាយរូហ្វូម ត្រយរៀថ្មើរាម ។ វិធីសាស្រនេះមិនអាចយកមកអនុវតនៅក្នុងតំបន់ភាគច្រើននៃ ប្រទេសកម្ពុជា ដែលតំបន់ទាំងនោះមានស្ថានភាពដីភាគច្រើនជាជំរាលរាបស្មើ ពីព្រោះបច្ចេកទេសនេះមានន័យតែចំពោះតំបន់ ភូមិសាស្រដីខ្ពស់ទាប ។ ប៉ុន្តែវាអាចជាជំរើសមួយគួរអោយចាប់អារម្មណ៍ចំពោះតំបន់ភ្នំភាគឦសានប្រទេស ។

ការធ្វើគំរូនេះ មានផលប្រយោជន៍ដោយសារវាជាវិធីចូលរួមដសកម្មចំពោះករណីគំរូដីជាបណោះអាសន្ន បពាក់កណាល អចិន្ត្រៃយ៍ដែលចូលរួមធ្វើដោយសហគមន៍មូលដ្ឋាន ។ មួយវិញទៀត ការធ្វើគំរូទាមទារពេលវេលាច្រើន និងមានករណីជាច្រើន ដែលមិនអាចជំនួសភាពចាំបាច់នៃការធ្វើផែនទី ពីព្រោះជាទូទៅ ការឯកភាពជាផ្លូវការទៅលើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីទាមទារ អោយមានផែនទីក្រដាស ។

ជាថ្មីមងទៀតៀ ដើម្បីធ្វើផែនទីអោយ៸ានល្អ វាទាមទារអោយមានបទដ្ឋានមួយចំនួននៃប្រភេទធនធាន និងដីធ្លី ។ ការប្រើប្រាស់ ប្រព័ន្ធចាត់ថ្នាក់ជាបទដ្ឋានសំរាប់ឯកតាប្រើប្រាស់ដី (សូមមើល ឧបសម្ព័ន្ធ ៣ និងការប្រើប្រាស់ GIS សំរាប់បោះពុម្ពអោយ ច្បាស់ នឹងបង្កើនការទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការ ការផ្ទេងផាត់គ្នាបាន និងការយកមកប្រើប្រាស់បាននៃផែនទីដើម ។ បញោមួយ ដែលជាគ្រឿងងាយចាប់អារម្មណ៍ក្នុងពេលធ្វើផែនទីប្រើប្រាស់ដីធ្លីនាបច្ចុប្បន្ននោះ គឺការកំណត់ព្រំប្រទល់ភូមិ បឃុំ ។ ជាផ្លូវការ គេកំនត់ព្រំប្រទល់រដ្ឋបាលមានរហូតដល់ថ្នាក់ឃុំ ។ សូម្បីតែព្រំប្រទល់ថ្នាក់ឃុំកនៅតែមានភាពមិនច្បាស់លាស់ដែរ ។ នៅតាម ខេតមួយចំនួន មន្ទីក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ កំពុងធ្វើការស្រាវជ្រាវសារឡើងវិញទៅលើព្រំប្រទល់ ទាំងនោះនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ។

យោងតាមបទពិសោធន៍បច្ចុប្បន្ន អ្នកភូមិនៅតំបន់ជាច្រើននៃប្រទេសកម្ពុជា មានគំនិតផ្សេងគ្នាចំពោះព្រំប្រទល់ភូមិ ។ នៅ តំបន់មានដង់ស៊ីតេច្រើនបង្គួរ ព្រំប្រទល់ភូមិហាក់ដូចជាកំណត់បានច្បាស់លាស់គ្រាន់បើ និងដឹងគ្រប់គ្នា ។ តែទោះជាយ៉ាង នេះកី គេកបានធ្វើការកត់ត្រាទុកផងដែរ ចំពោះព្រំប្រទល់ភូមិដែលកាត់ព្រំប្រទល់ឃុំ ។

ក្នុងករណីដែលភូមិមានតំបន់ចេញចូលជាចំហធំទូលាយ ដូចជាតំបន់ព្រៃឈើដ៏ធំល្វឹងល្វើយ បតំបន់លិចទឹកបឹងទន្លេសាប អ្នកភូមិ មាននិន្នាការកំនត់ព្រំប្រទល់ភូមិ ថាជាតំបន់ដែលស្ថិតនៅជិតភូមិតែមង ។ ធនធានសាធារណឿជាច្រើន មិនត្រូវបានគេគិតថាជា ផ្នែករបស់ដីភូមិឡើយ ។ ហេតុដូច្នេះ ចំនុចណាមួយកដោយនៃប្រទេសកម្ពុជា គឺត្រូវស្ថិតនៅក្នុងព្រំ ប្រទល់ភូមិ ឃុំ ស្រុក ។ល ។ ហេតុនេះភូមិនិមួយ ត្រូវមានព្រំប្រទល់ច្បាស់លាស់ជាមួយភូមិជិតខាងរបស់ខ្លួន ហើយកមិនអាចមានព្រំប្រទល់ជាប់ជាមួយ "ដីគ្មានម្ចាស់" ដែរ ។

សារឿសំខាន់បំផុតនៅក្នុងពេលធ្វើផែនទី គឺត្រូវផ្ទេងផាត់ពតមានរួមគ្នារវាងព្រំប្រទល់ភូមិមួយទៅភូមិមួយ ដោយគូសនៅលើ ផែនទីនៅចំពោះមុខវតមានរបស់សហគមន៍ជិតខាងគ្នា ជានិច្ចកាលកិច្ចការនេះមិនងាយស្រួលនឹងរៀបចំឡើយ ។ បញោទំនាស់ ព្រំប្រទល់មួយចំនួនរវាងភូមិជិតខាង អាចដោះស្រាយបានតែតាមរយៀសេចកីសំរេចចិតរបស់រដ្ឋអំណាចថ្នាក់ខ្ពស់ (ថ្នាក់ ឃុំ ប ស្រុក ហើយទំនាស់បែបនេះអាចនឹងពន្យាពេលយូរដល់ដំណើរការ PLUP ។ ទោះជាយ៉ាងណាកដោយ វាជាការសំខាន់ក្នុងការ កំនត់តំបន់រៀបចំផែនការអោយច្បាស់លាស់ និងព្រំប្រទល់រដ្ឋបាលរបស់តំបន់ធ្វើផែនការ គឺដើម្បីធ្វើអោយច្បាស់លាស់នូវ ភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវ ក្នុងការគ្រប់គ្រងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ។

ខណឿពេលនៃដំណាក់កាលចាប់ផើមនៃការវិភាគស្ថានភាព ជានិច្ចកាលអ្នកភូមិត្រូវតែមានតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការវិភាគ ស្ថានភាពថ្មីរបស់ពួកគេ ហើយនៅពេលជាមួយគ្នានេះដែរ សមាជិកក្រុម PLUP ចាំបាច់ត្រូវតែដើរតួនាទីអោយសកម្មក្នុង ដំណើរការរៀបចំធ្វើផែនទីសីពីការប្រើប្រាស់ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ន ។ អ្នកភូមិគួរតែលើកទឹកចិតតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីចូលរួមដល់កិច្ចការរៀបចំធ្វើផែនទី កប៉ុន្តែជាទូទៅ និងដោយសារតំរូវការខាងបច្ចេកទេស អ្នកភូមិ នឹងដើរតួនាទីភាគ ច្រើនជាអ្នកផល់ពតមាន ក្នុងពេលធ្វើការនៅមូលដ្ឋាននិងធ្វើការវាស់វែង អភ្យ ។ ប្រសិនបើក្រុម មានរូបថតពីលើអាកាស ដែលបានពង្រីកធំនៅត្រង់កន្លែងធ្វើការងារ នោះរូបភាពប្រភេទនេះ នឹងបង្កើតឱកាសសំរាប់ការចូលរួមរបស់អ្នកភូមិពីព្រោះ ជាទូទៅពួកគេអាចមាន លទ្ធភាពអាន និងបកស្រាយរូបភាពទាំងនេះ ។

៥.២.៤ ដំណាក់កាលទី៤ ការផ្តល់យោបល់ទៅអោយសហគមន៍មូលដ្ឋាន (សិក្ខាសាលាថ្នាក់ភូមិ)

នៅចុងបនាប់នៃការធ្វើផែនទីប្រើប្រាស់ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ន គេគួររៀបចំការប្រជុំផល់យោបល់ដល់អ្នកភូមិជាទូទៅនៅលើកទី ២ ។ គំរោងខ្លះនៅកម្ពុជា (ដូចជា FAO-PMNR សៀមរាប ចាត់ទុកប្រភេទប្រជុំបែបនេះថាជាសិក្ខាសាលាភូមិ ដែលនៅពេល នោះ គំរោងកបានអញ្ជើញតំណាងរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន (ឃុំ ស្រុក មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទកងកំលាំងប្រដាប់ អាវុធជាដើម អោយចូលរួមផងដែរ ។

ទិសដៅរបស់ប្រជុំ បសិក្ខាសាលាបែបនេះ គឺដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងអោយកាន់តែច្រើនឡើងក្នុងការប្រើប្រាស់ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ន ដើម្បី ពិនិត្យឆែកឆេរផែនទីពីភាពពេញលេញនៃពតមាន និងដើម្បីចាប់ផើមការពិភាក្សាពីជំរើសនានាសំរាប់ការផ្លាស់ប្តូរការប្រើប្រាស់ ដីធ្លី ការប្រើប្រាស់ដីធ្លីទៅអនាគត និងការបែងចែកដីធ្លីបើសិនជាអាច ។

៥.៣ ការកំណត់អត្តសញ្ញាណដំបូង និងលទ្ធភាពជំរើស

៥.៣.១ ការកំណត់តំបន់ប្រើប្រាស់ដីទៅតាមសានភាពជាក់ស្តែង

ក្រោយពីធ្វើវិភាគល្អិតល្អន់ទៅលើស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៅក្នុងតំបន់ធ្វើផែនការច្បាស់លាស់រួចរាល់ហើយ វាជាដំណាក់កាលសំខាន់ សំរាប់ក្រុម PLUP ជួយអ្នកភូមិក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍លើទស្សនវិស័យនៃការប្រើប្រាស់ដីធ្លីសំរាប់អនាគត និងជួយកំណត់អាទិភាពលើ តំរូវការកែប្រែរបស់ពួកគាត់ ។ ដោយផ្អែកទៅតាមពត៌មាន និងទិន្នន័យប្រមូលបានពីភូមិ ពីផែនទីភូមិ ពីផែនទីតំបន់វិវាទ និង ពីផែនទីលំអិតប្រើប្រាស់ដី កដូចជាប្រភពពត៌មានផ្សេងទៀត ក្រុម PLUP អាចជំរុញដល់ការពិភាក្សាលើតំរូវការកែប្រែតំបន់ ធ្វើផែនការ ។ ការកែប្រែទាំងនេះអាចជាប្រភេទថ្មី

- កែប្រែការប្រើប្រាស់ដីនៅលើផៃណាមួយ ដោយមិនកែប្រែលើសិទ្ធិប្រើប្រាស់ស្របច្បាប់ (ឧ. កែប្រែដីកសិកម្ម ពនេចរទៅជាកសិកម្មតំបន់ខ្ពង់រាបជាអចិន្រ្តៃយ៍ បជាតំបន់ឈើហូបផ្លែ ។
- កែប្រែ បយ៉ាងហោចណាស់កឱ្យនិយមន័យឱ្យបានច្បាស់លាស់ទៅលើសិទ្ធិប្រើប្រាស់ស្របច្បាប់ (ឧ. ការកំណត់ទៅ លើផៃដីព្រៃណាមួយឱ្យបានច្បាស់លាស់ដូចជា "សហគមន៍ព្រៃឈើ" ព្រមទាំងឱ្យមានការឯកភាពជាផ្លូវការសំរាប់ ផៃដីនេះ បឱ្យមានការកំណត់អំពីធនធានសាធារណៈពីមុន ចំពោះគ្រួសារដែលខ្វះខាតដីធ្លី បដែលគ្មានធនធានសំរាប់ទាញយកផល ។
- ធ្វើការកំណត់ឡើងវិញនូវដីធ្លី ដល់អ្នកដែលធ្លាប់បានកាន់កាប់ ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្នមិនមានឈ្មោះជាផ្លូវការ (ឧ. ការបែង ចែកផៃដីកាន់កាប់ខុសច្បាប់ ចំពោះប្រជារាស្រ្តដែលគ្មានដីនៅក្នុងភូមិ ។
- កំណត់ឡើងវិញនូវព្រំប្រទល់ភូមិ តំបន់ការពារធម្មជាតិ បតំបន់សម្បទាន កដូចជាការធ្វើសំណើសំរាប់ជាគំរូក្នុងការ ចូលរួមគ្រប់គ្រងលើផៃដីព្រៃធំ ក្នុងករណីដែលអាចប្រើប្រាស់បានដោយអ្នកភូមិនោះ មិនមានចំនួនគ្រប់គ្រាន់ ។
- ក្នុងជំរើសចុងក្រោយ សំរាប់តែក្នុងកាលៈទេសៈដោយឡែកណាមួយនោះ ការរៀបចំតាំងលំនៅដ្ឋានជាថ្មីនៅទូទាំង ភូមិ នឹងត្រូវបានលើកយកមកពិចារណា ។

ប៉ុន្តែត្រូវចងចាំផងដែរថា រាល់សំណើកែប្រែដែលលើកឡើងដោយអ្នកភូមិជាមួយនិងក្រុម PLUP អាចនឹងត្រូវបានពិចារណា តែក្នុងរយៈពេលបណ្តោះអាសន្នតែប៉ុណ្ណោះ ហើយត្រូវមានការព្រមព្រៀងពីកិរិតរដ្ឋបាលថ្នាក់លើផងដែរ ។ ក្នុងដំណាក់កាល នេះក្រុម PLUP ពេលខ្លះត្រូវបំពេញតួនាទីពីរដលំបាកក្នុងពេលតែមួយ ។ ម៉្យាងគឺ PLUP ត្រូវធ្វើការតស៊ូមតិ និងបញ្ចុះបញ្ចូល ដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់ភូមិ ។ ម្យ៉ាងទៀតក្នុងនាមជាសមាជិករដ្ឋាភិបាលក្រុម PLUP ត្រូវមានភក្តីភាពចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំ របស់ខ្លួន និងជាតំណាងផលប្រយោជន៍របស់រដ្ឋផងដែរ ។

នៅពេលដែលក្រុម PLUP ឋិតក្នុងដំណាក់កាលពិភាក្សាបញ្ហាចាំបាច់ក្នុងការកែប្រែដីបច្ចុប្បន្ន និងការអនុវត្តន៏គ្រប់គ្រងធនធាន ធម្មជាតិ កដូចជាបញ្ហាពាក់ព័ន្ធសិទ្ធិប្រើប្រាស់ កំណត់ហេតុសីអំពីតម្រូវការដីបន្ថែម បសិទ្ធិកាន់កាប់បន្ថែមដល់គ្រួសារក្រីក្រ ក្នុងតំបន់ផែនការ គឺមានសារៈសំខាន់ណាស់ ។ មានន័យថា ពតមាន និងទិន្នន័យដើមដែលបានប្រមូលក្នុងកំឡុងពេលវិភាគ ស្ថានភាព ក្រុម PLUP ត្រូវតែដឹងថា តើមានគ្រួសារប៉ុន្មាននៅក្នុងភូមិដែលមានដី និងមានធនធានធម្មជាតិគ្រប់គ្រាន់ ហើយមានគ្រួសារប៉ុន្មានដែលមិនគ្រប់គ្រាន់ ។ ជាគោលការណ៍ពួកគេត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យនៅលើរាល់ផៃ ដីដែលប្រជារាស្រ្តបាន ប្រកាសក្នុងតំបន់ផែនការ ។

នៅតាមប្រទេសខ្លះ បទដ្ឋានច្បាប់ត្រូវបានគេកំណត់លើតម្រូវការអប្បបរមាដីសំរាប់ផលិតផលកសិកម្ម (ឧ. ម៉ែត្រការ៉េផលទុន បហ.ត,គ្រួសារ សំរាប់ការប្រើប្រាស់ព្រៃឈើ (ឧ. ម៉ែត្រគូប,ផលទុន បហ.ត,គ្រួសារ ។ល ។ ភាគច្រើននៃបទដ្ឋានទាំងនេះ មានកំរិតខុសគ្នាច្រើន និងមានភាពលំបាកក្នុងការយកមកអនុវត្ត ។ ជារួមភាពស្មើគ្នានៃបទដ្ឋាន មិនត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់ និងម៉្យាងមិនពាក់ព័ន្ធទៅលើទស្សនវិស័យនៃកំណើនដ៏ឆាប់រហ័សរបស់ប្រជារាស្រ្ត និងម៉្យាងទៀតចំពោះការបាត់បង់នូវធនធានឡើយ ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាកដោយកក្រុម PLUP ចាំបាច់ត្រូវចូលរួមធ្វើការវាយតំលៃជាមួយអ្នកភូមិក្នុងពេលដែល PLUP ដំណើរការ ទំនាក់ទំនងរវាងតម្រូវការរបស់ប្រជារាស្រ្ត និងធនធានសរុបដែលអាចទាញយកបាន ។ វាជាករណីកិច្ចសំរាប់ក្រុម PLUP ក្នុង ការកំណត់ដំណោះស្រាយជាក់ស្តែងចំពោះអ្នកដែលគ្មានដី បអ្នកក្រីក្រនៅក្នុងភូមិក្នុងកិច្ចសហការជាមួយអាជ្ញាធរភូមិ ។

ក្នុងករណីដែលដំណោះស្រាយមួយត្រូវបានរកឃើញហើយនោះ គេត្រូវធ្វើកត់ត្រាសំរាប់បញ្ចូលទៅក្នុងការធ្វើផែនទីប្រើប្រាស់ ដីធ្លី និងបទបញ្ជានៅក្នុងភូមិសំរាប់ថ្ងៃអនាគត ។ នៅពេលដែលការប្រកាសអំពីដីធ្លីរបស់ប្រជារាស្រ្តនៅមូលដ្ឋានត្រូវបានត្រួត ពិនិត្យហើយផ្អែកខ្លះនៃបទបញ្ជា បច្បាប់ទំលាប់ ចាំបាច់ត្រូវតែបញ្ចៀសនូវភាពខុសគ្នា និងល្មើសនៃធនធានសមស្របរបស់ ភូមិ ។ ទស្សនវិស័យនេះគួរតែបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់នៅក្នុងការអនុវត្តន៏គោលការណ៏ណែនាំបែងចែកដីធ្លីទៅតាមច្បាប់ដីធ្លីថ្មី ។

PLUP

- កអាចដើរតួនាទីសំខាន់ក្នុងការធ្វើឱ្យមានលំនឹងភាពចំពោះការធ្វើកសិកម្មពនេចរផងដែរ ជាក់សែងដូចជា ៖
- លើកទឹកចិតប្រជារាស្រនៅមូលដ្ឋានឱ្យធ្វើកសិកម្មពនេចរឱ្យមានកិរិត និងឱ្យមានការគូសព្រំប្រទល់ផៃដីផលិតកម្ម ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ដែលជានិច្ចជាកាលអាចកាត់បន្ថយនូវព្រៃដំណុះថ្មី ។
- កំណត់ផៃដីព្រៃដំណុះថ្មីទាំងនេះឱ្យបានច្បាស់លាស់ចំពោះសហគមន៍ក្នុងការគ្រប់គ្រង ដោយយោងទៅតាម បទបញ្ញតិ និងបទបញ្ជាផៃក្នុង (មើលជំពូក ៤.៥ បកំណត់ឱ្យបានច្បាស់ (ជាមួយលិខិតបញ្ជាក់ដីធ្លី នូវទីវាល និងផៃដីទំនេរចោល សំរាប់ប្រព័ន្ធខួបកសិកម្មពនេចរគ្រួសារ ។
- ជួយដល់កសិករពនេចរក្នុងការកែប្រែជាបណើរ នូវទីវាលពនេចររបស់ពួកគេឱ្យទៅជាតំបន់កសិកម្មខ្ពង់រាបនៅ នឹងកន្លែង បទៅជាដំណាំឈើហូបផ្លែវិញ (ឧ. ជាមួយប្រព័ន្ធដំណាំចម្រុះ កសិ-រុក្ខកម្ម ។ល ។

អាជ្ញាធរ ខេត រតនគីរី បានស្នើឱ្យមានការគូសព្រំប្រទល់ឡូត3កសិកម្មពនេចរតាមគ្រួសារនៅក្នុងតំបន់រួម ។ ធនធានដីសំរាប់ ប្រភេទកសិកម្មនេះ នឹងអាចមានដល់ ៥ ហិកតា សំរាប់មួយគ្រួសារ (តែវាអាស្រ័យទៅនឹងចំនួនពលកម្ម ដែលមាន បតាម ចំនួនសមាជិកគ្រួសារ ។ ជាប្រពៃណីនៅក្នុងតំបន់នេះ្ក ដែលបានកាប់ឆ្ការដីធ្លីធ្វើពនេចរ បធ្វើកសិកម្មនៅនឹងកន្លែងត្រូវ បានគេទទួលស្គាល់ថា មានសិទ្ធិប្រមូលផល ហើយអាចបនសិទ្ធិនេះឱ្យទៅបងប្អូនកូនចៅគេជំនាន់ក្រោយបានទៀត ។ ច្បាប់ ដែលនិយាយអំពី ៥ ហ.ត នេះ កមានន័យផងដែរថា ចំនួន ៥ ហ.ត សំរាប់ប្រភេទគ្រួសារស្នូល (សមាជិកគ្រួសារមានតែ បី ប្រពន្ធ កូន តែប៉ុណ្ណោះ គឺត្រូវប្រើប្រាស់ចំពោះផៃដីពនេចរឱ្យទៅជាផៃដីកសិកម្មនៅនឹងកន្លែងវិញ ។ ច្បាប់នេះម៉្យាងអាច ការពារដល់គ្រួសារខ្សត់ខ្សោយនៅក្នុងសហគមន៍ (គ្រួសារមេម៉ាយ បគ្រួសារដែលធនធានពលកម្មមានកំរិត ពីការរំលោភ បំពានពីសមាជិកផ្សេងទៀតក្នុងសហគមន៍ ។ ប៉ុន្តែគេកគិតដែរថា សំរាប់ផៃដី ៥ ហ.ត ណាដែលពុំសូវមានជីរជាតិនៅ រតនគីរី វានៅតែមិនគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ការចិញ្ចឹមជីវិតគ្រួសារមួយចំនួនដែរ ។ ជារួម ការផល់ដី ៥ ហ.ត នេះ នឹងអាចជួយលើក ទឹកចិតតាមគ្រួសារ ដើម្បីអាចចូលរួមដាំដំណាំគ្រប់រដូវ និងអាចជួយគាំទ្រដល់ការកែប្រែការប្រើប្រាស់ដីធ្លីបានដែរ ។

ក្នុងករណីខ្លះទៀតការពិភាក្សាឡើងវិញទៅលើព្រំប្រទល់ភូមិអាចកើតមានឡើងក្នុងពេលដែលក្រុម PLUP ចុះមូលដ្ឋាន ។ វាអាចជាករណីនៅពេលដែលអ្នកភូមិមួយភាគធំ គ្មានធនធានគ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងភូមិពួកគេ ស្របពេលដែលអ្នកភូមិជិតខាង បែជាមានធនធានច្រើនសំរាប់ប្រើប្រាស់ទៅវិញ ។ ក្នុងករណីនេះក្រុម PLUP ត្រូវតែថ្លឹងថ្លែងឱ្យបានច្បាស់នូវការបែងចែក ធនធានដីធ្លីឱ្យបានត្រឹមត្រូវរវាងសហគមន៍ជិតខាង និងកតំរូវឱ្យមានកិច្ចសហការបនាន់ជាមួយមន្ត្រីសុរិយោដីខេតផងដែរ ។

នៅតំបន់ភ្នំ ការផ្លាស់ប្ដូរតំបន់លំនៅដ្ឋានទាំងមូល ពេលខ្លះអាចពង្រឹងនូវនិរនរភាពក្នុងការប្រើបាស់ធនធាន និងធ្វើឱ្យកាន់តែ ប្រសើរឡើងនូវការត្រួតពិនិត្យទៅលើតំបន់ជាក់លាក់ណាមួយនៅក្នុងភូមិ ។ នៅកម្ពុជា បញ្ហានេះពាក់ព័ន្ធទៅនឹងទំនៀមទំលាប់ របស់ក្រុមជនជាតិភាគតិចដែលតែងតែផ្លាស់លំនៅដ្ឋានក្នុងព្រំប្រទល់មួយច្បាស់លាស់ ដោយផ្អែកទៅនឹងជំនឿរបស់ពួកគេ ។ បំលាស់លំនៅដ្ឋានទៅតាមទំនៀមទំលាប់នេះធ្វើឡើងតែក្នុងព្រំដែនដែលជាជំនឿទំនៀមទំលាប់របស់ពួកគេប៉ុណ្ណោះ គឺមិនបិត នៅក្រៅព្រំប្រទល់ពួកគេដូចដែលអ្នកភូមិផ្សេងទៀតធ្វើនោះឡើយ ។ ទោះបីជាបញ្ហានេះមានកើតឡើងជាក់សែងនៅក្នុង ប្រទេស កម្ពុជា ឡាវ និងវៀតណាម បញ្ហានេះគឺមិនមានទាក់ទងជាមួយនិងទំរង់បែបបទរបស់ PLUP ទេ ប៉ុន្តែក្នុងករណី ផ្សេងទៀត បញ្ហានេះកអាចជះផលវិបាកដល់បញ្ហាផលិតផលផងដែរ ។

៥.៣.២ ការវាយតម្លៃទៅលើជម្រើស

ក្នុងករណីជាច្រើនដែលមានការផ្លាស់ប្ដូរមិនច្បាស់លាស់ ដំណោះស្រាយសាមញ្ញត្រូវយកមកអនុវត ។ ភាគច្រើននៃការ អនុវតន៏ការងាររបស់ PLUP អាចមានជំរើសច្រើន សំរាប់ការកែប្រែ លើការប្រើប្រាស់ដីធ្លី លើធនធានធានធម្មជាតិ លើសិទ្ធិ ប្រើប្រាស់ដីធ្លី ។ វាទាមទារឱ្យមានផងដែរនូវការព្រមព្រៀងពីសង្គម ពីផ្នែកបរិស្ថាន និងពីដំណោះស្រាយជាក់សែងផ្សេងទៀត លើបញ្ហាដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ។ គោលការណ៍ដែលអាចឈានទៅដល់ជំរើសផ្សេងក្នុងការវាយតម្លៃគួរតែ ៖

- យ៉ាងហោចណាស់ តំរូវការសំរាប់ជីវភាពអ្នកភូមិកឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដែរ
- មានលក្ខណ ៖ត្រឹមត្រូវ និងមានសមធមលើការសំរេចចិត
- ពង្រឹងបន្ថែមលើការការពារធនធាន និងនិរនរភាពចំពោះការប្រើប្រាស់
- ឱ្យមានការកំណត់នូវឱកាសរកចំណូលបន្ថែមក្នុងករណីខ្លះ

វាទាមទារនូវការវិភាគឱ្យបានហ្មត់ចត់លើជំរើសដែលអាចមានសំរាប់គ្រប់ផ្នែកប្រើប្រាស់ដីធ្លីចំបង ។ តួនាទីក្រុម PLUP គឺធ្វើ ផែនការណែនាំ និងបញ្ជាក់

ឱ្យបានច្បាស់នូវលទ្ធភាពជ្រើសរើសផ្សេង និងធ្វើការសំរបសំរួលកិច្ចពិភាក្សារបស់ភូមិទៅលើជំរើស ទាំងនោះ ។ ការពិភាក្សាលើការផ្លាស់ប្តូរចាំបាច់ផ្សេងក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធានក្នុងសហគមន៍ អាចប្រើប្រាស់នូវវិធីវាយតម្លៃ ដោយមានការចូលរួម ដូចជាគំនូសពង្រាងផ្សេង ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ការឱ្យពិន្ទុតាមតារាងម៉ាទ្រីក (មើលឧបសម្ព័ន្ធ ១១ ។

នៅពេលដែលសហគមន៍ធ្វើការសំរេចចិតទៅលើលទ្ធភាពនៃការជ្រើសរើសណាមួយហើយ ជំរើសទាំងនោះគួរតែត្រូវបាន សរសេរដោយអ្នកតំណាងភូមិក្នុងន័យបញ្ជាក់ឡើងវិញនៅក្នុងការរៀបចំផែនទីប្រើប្រាស់ដីនាពេលអនាគត និងរៀបចំបទ បញ្ជាផៃក្នុងភូមិ ។

កំណែប្រែដីកសិកម្មភាគច្រើនពាក់ព័ន្ធទៅនឹងដីតំបន់ខ្ពង់រាប (ឧ. តំបន់ពនេចរ បកសិកម្មតំបន់ខ្ពង់រាបហើយកទាមទារឱ្យមាន់ ការកំណត់ជាក់លាក់ និងការលើកទឹកចិតដល់ការកែប្រែផងដែរ ។ ជាញឹកញាប់ផៃដីស្រែបច្ចុប្បន្នតំរូវឱ្យមានការកែប្រែមួយ ចំនួន ។

ការកែប្រែលើការប្រើប្រាស់ធនធានសាធារណឿ គួរតែប្រម៉ើលមើលទៅលើផៃដីព្រៃ វាលស្មៅ និងផៃទឹកនានា ។ ការគ្រប់គ្រង ទៅលើការកែប្រែនេះ គួរតែផោតទៅលើស្ថានភាពជាក់សែងដូចជា (តាមរដូវ តាមវិធីសាស្រ តាមការជ្រើសរើសអ្នក ប្រើប្រាស់ ។ល ។ បឈានដល់ការការពារតំបន់នេះជារួម ។

រាល់គំរោងការគ្រប់គ្រងនេះ តំរូវឱ្យមានការត្រួតពិនិត្យទៅលើប្រព័ន្ធសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងប្រព័ន្ធសិទ្ធិប្រើប្រាស់ធនធាន ។ ដីរដ្ឋ (ផៃដីសម្បទាន បតំបន់ការពារផ្សេងគឺជាចំណុចអាទិភាពដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យមានការកែប្រែសិទ្ធិប្រើប្រាស់ឡើយ ។

ក្នុងករណីមួយចំនួន សហគមន៍មូលដ្ឋានអាចនឹងស្នើសុំឱ្យមានសិទ្ធិបន្ថែម និងការទទួលខុសត្រូវគ្រប់គ្រងរួមទៅលើផៃដី សម្បទាន បតំបន់ការពារធម្មជាតិ ។ ដូចដែលបានរៀបរាប់នៅខាងដើមរួចហើយថា វាអាចនឹងមានលទ្ធភាពជ្រើសរើសជាច្រើន សំរាប់ជាគំរូក្នុងការចូលរួម បសហការគ្រប់គ្រងនៅក្នុងតំបន់ទាំងនោះ ដែលអាស្រ័យទៅលើកំរិតនៃការសំរេចពីថ្នាក់មួយទៅ ថ្នាក់មួយទៀត និងពីការរៀបចំចាត់ចែងរបស់ស្ថាប័នទាំងនោះ ។ ពេលខ្លះវាចាំបាច់តំរូវឱ្យមានការឱ្យនិយមន័យឡើងវិញ និង ការទទួលយកនូវព្រំដែនទាំងនោះដែរ ។

សំរាប់ការកំណត់លើផៃដីសហគមន៍ព្រៃឈើ គឺមានលទ្ធភាពជ្រើសរើសខ្លះ ។ វាអាចថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរួមគ្នាដែល វាអាស្រ័យទៅនឹងកំរងច្បាប់ បទៅនឹងការបែងចែកតាមការគ្រប់គ្រងឡូត3របស់គ្រួសារនិមួយ ។

ចំណុចសំខាន់មួយដែលតែតែងតែមើលរំលងនោះគឺ និយមន័យនៃតំរូវការ និងធនធានសំរាប់ជំនាន់ក្រោយទៀត ។ ក្នុងពេល ធ្វើការវាយតម្លៃលទ្ធភាពជ្រើសរើស ជាការប្រសើរ គឺថាក្រុម PLUP គួរតែពិភាក្សាដោយឡែកនូវផៃដីត្រូវការសំរាប់ក្រុម គ្រួសារក្មេងជំនាន់ក្រោយទៀត ។ បញានេះ គឺវាទាក់ទងទៅនឹងផៃដីកសិកម្ម ប៉ុនែកអាចទាក់ទងទៅនឹងផៃដីព្រៃ និងតំបន់ នេសាទផងដែរ ។ នៅក្នុងតំបន់ដែលកំរិតនៃការធ្វើអាជីវកម្មបច្ចុប្បន្នជិតឈានដល់ បលើសកំរិតកំណត់សកានុពលនៃការទាញ យកធនធានធម្មជាតិ បញានេះត្រូវប្រឈមនឹងភាពលំបាកក្នុងការដោះស្រាយ ។

ការរៀបចំឡើងវិញនូវទ្រព្យសម្បតិឯកជនសំរាប់ផលិតផលកសិកម្ម (ឧ. កសិដ្ឋានដែលបានមកពីអ្នកក្រៅ បពីម្ចាស់ដីធំនៅ ក្នុងភូមិ គឺជាបញាមួយក្នុងចំណោមបញាជាច្រើនដស្រួចស្រាវក្នុងពេលដំណើរការរបស់ PLUP ។ ក្នុងករណីដែលអ្នកភូមិធ្វើ សំណើចំពោះលទ្ធភាពជំរើសនេះ វិវាទជាមួយកំរិតរដ្ឋបាលថ្នាក់លើអាចនឹងកើតមានឡើង ។ អាជ្ញាធរភូមិ និងក្រុម PLUP នឹងត្រូវធ្វើការសំរេចលើករណីនេះ ហើយអាចនឹងលើកយកទៅពិភាក្សាក្នុង "គណៀកម្មាធិការដោះស្រាយជំលោះដីធ្លី" ។

៥៣៣ ការវាយតម្លៃ(តាមបច្ចេកទេសសមស្រប

នៅពេលដែលគេបានកំណត់អតសញ្ញាណកម្មតំបន់កែប្រែលើការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងធនធានរួចហើយនោះ ការប៉ាន់ប្រមាណ លំអិតបន្ថែមទៅលើដីធ្លី និងធនធានគួរតែធ្វើ ។ ក្នុងការអនុវតន៍ជាក់សែង ការប៉ាន់ប្រមាណនេះពាក់ព័ន្ធទៅនឹងពេលវេលា កំណត់តម្លៃ និងទាមទារនូវជំនាញបច្ចេកទេសល្អផងដែរ ។ ហេតុដូច្នេះ ការអនុវតន៏លើការប៉ាន់ប្រមាណឱ្យបានសមស្របនោះ គឺជាលទ្ធភាពជំរើសក្នុងពេលដំណើរការរបស់ PLUP ។ ក្នុងការបង្កើតផែនការគ្រប់គ្រងសាមញ្ញដោយសហគមន៍ ការចូល រួមធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណធនធាន និងវិធានការណ៏ច្បាស់លាស់មួយចំនួនគួរតែយកមកអនុវត (សូមអាន ជំពូក ៤.៥.៣ ។ ប៉ុនែការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណទាំងនេះ គឺមានលក្ខណៀខុសប្លែកអំពីសមត្ថភាពយល់ដឹងអំពីដីធ្លី និងការប៉ាន់ប្រមាណលើធនធាន ។

ជាទូទៅអ្នកភូមិតែងតែដឹងច្បាស់អំពីស្ថានភាពផាល់ ហើយអាចពិចារណាបានច្បាស់លាស់ទៅលើភាពសមស្របនៃផៃដីដើម្បី បំពេញសេចកីត្រូវការរបស់ពួកគាត់ ។ ជំនាញទាំងនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាគោលសំរាប់ PLUP និងសំរាប់បំពេញនូវចំណេះ ដឹងជំនាញដល់សមាជិកក្រុម PLUP ។

គឺថាមានលក្ខណឿខុសប្លែកក្នុងករណីចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីក្នុងការតាំង លំនៅដ្ឋានជាថ្មី បតំបន់ដោះមីនដែលជាទូទៅគឺទាមទារឱ្យមានការប៉ាន់ប្រមាណនូវសកានុពលនៃការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ។

៥៣៤ ការសំរេចនៅលើលទ្ធជំរើសជ%ប្រសើរសំរាបការប្រើប្រាស់ដីពេលអនាគត

នៅពេលដែលសហគមន៍បានធ្វើការពិភាក្សា និងវាយតម្លៃលើលទ្ធភាពជំរើសផ្សេងហើយនោះការសំរេចចិតចាំបាច់ត្រូវតែធ្វើ និងចងក្រង ។ ការសំរេចចិតទាំងនេះ នឹងត្រូវបានយកទៅប្រើនៅក្នុងការធ្វើផែនទីប្រើប្រាស់ដីពេលអនាគត ការរៀបចំបទ បញ្ញតិផ្សេង របស់ភូមិ និងការធ្វើផែនការគ្រប់គ្រងផ្សេងទៀតផងដែរ ។

៥៤ ការបង្កើតគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រង

វាមានលក្ខណឿចាំបាច់ក្នុងការបង្កើតគណឿកម្មាធិការនៅក្នុងដំណាក់កាលមួយនៃដំណើរការរបស់ PLUP សំរាប់គ្រប់គ្រងដីធ្លី និងធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់ផែនការ ។ វាអាចជាគណឿកម្មាធិការភូមិដែលបោះឆ្នោតឱ្យដោយអ្នកភូមិនៅក្នុងសហគមន៍មួយ បអាចជាគណឿកម្មាធិការតំណាងមកពីភូមិដទៃទៀតក្នុងតំបន់ផៃរងទឹកភ្លៀងតូចតាច បជាតំបន់ព្រៃធំទូលាយ ។ វាអាចជា គណឿកម្មាធិការគ្រប់គ្រងនៅកំរិតឃុំ ដោយមានអ្នកចូលរួមពីភូមិនៅក្នុងឃុំនោះ ។ ការបង្កើតគណឿកម្មាធិការនេះ អាចកើតមានឡើងមុនតំណាក់កាលទី ៤ ។ ឧទាហរណ៏ ក្នុងដំណាក់កាលវិភាគស្ថានភាព បមុននឹងមានការវាយតម្លៃលើលទ្ធភាពជំរើស នៃការកែប្រែការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ។ បទពិសោធន៏ជាក់សែងបានបងាញថា ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសគណឿកម្មាធិការនៅដំណាក់ កាលដំបូងនៃដំណើរការនេះ នឹងធ្វើឱ្យអ្នកភូមិមានការភាន់ច្រឡំ ពីព្រោះការងាររបស់ PLUP នៅមិនទាន់ចាប់ផើម ហើយ ការងាររបស់សមាជិកគណឿកម្មាធិការនៅស្រពិចស្រពិលមិនទាន់ច្បាស់លាស់ ។

រាល់ការងារគំរោង និងការងារអង្គការក្នុងសហគមន៏ព្រៃឈើ បក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដោយសហគមន៏នៅកម្ពុជា បានលើកទឹកចិតដល់អ្នកភូមិក្នុងការបង្កើតជាគណឿកម្មាធិការគ្រប់គ្រងការងាររបស់ពួកគាត់នៅក្នុងដំណាក់កាលមួយ ។ យោងទៅតាមការទទួលខុសត្រូវចំបងរបស់ពួកគាត់ គណឿកម្មាធិការនេះមានឈ្មោះផ្សេងពីគ្នាក្នុងតំបន់ធ្វើគំរោងខុស គ្នា ខ្លះគឺជាគណឿកម្មាធិការគ្រប់គ្រងភូមិ គណឿកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសហគមន៏ព្រៃឈើ (FAO) សៀមរាប គណឿកម្មាធិការ ពិគ្រោះយោបល់អនុផលព្រៃឈើ ១ណទធភច គណឿកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ (PDP) កំពង់ធំ ការគ្រប់គ្រងធនធាន ធម្មជាតិដោយសហគមន៏ក្នុង ខេតរតនគីរី គណឿកម្មាធិការអ្នកប្រើប្រាស់ធនធាន បគណឿកម្មាធិការ PLUP ។ ជាការពិត គឺថា ការងារទាំងនេះវាមានភាពខុសគ្នាបនិចបនួចប៉ុណ្ណោះរវាងសហគមន៏ព្រៃឈើ ក្រុមពិគ្រោះយោបល់ និងគណឿកម្មាធិការ គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ។ ដូច្នេះតួនាទីចំបងរបស់គណឿកម្មាធិការទាំងនេះនឹងរួមបញ្ចូលនូវចំណុចដូចជាឿ

- តំណាងអ្នកភូមិ បបង្កើនការងារសំរបសំរួលរវាងអ្នកភូមិនៅក្នុងក្រុម PLUP ក្នុងសហគមន៏ព្រៃឈើ បក្នុងដំណើរ ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដោយសហគមន៏ ។
- ព្រមព្រៀង និងជួយដល់ក្រុមសំរបសំរួល (ក្រុម PLUP បក្រុមស្នូល ។
- គាំទ្រដល់ក្រុមអ្នកសំរបសំរួលក្នុងកិច្ចដឹកនាំពិភាក្សាជាមួយអ្នកភូមិ បង្កើនចំណេះដឹងទៅលើការងាររបស់ PLUP និងបញោគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់នោះ ។
- ជួយដោះស្រាយជំលោះនៅក្នុងភូមិ បជាមួយអ្នកក្រៅភូមិ (ឧ. គូសផែនទីព្រំប្រទល់ ។
- ណែនាំដល់ដំណើរកិច្ចសហការនូវបទបញ្ញោផៃក្នុងភូមិទៅលើការងារប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ទៅតាមសេរីនៃកិច្ចប្រជុំនៅភូមិ ។
- ជំរុញផែនការសកម្មភាពរបស់សហគមន៏លើបញោដីធ្លី និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ រួចចាត់ចែងអនុវត ។
- ត្រួតពិនិត្យការអនុវតន៏ និងពង្រឹងបទបញ្ញោផ្សេង រួមទាំងការផនាទោសដល់សកម្មភាពខុសច្បាប់ផ្សេង ពិន័យ ប៉ុន្តែកត្រូវឱ្យមានការផល់ជារង្វាន់លើកទឹកចិតដល់សកម្មភាពល្អផ្សេងផងដែរ ។
- គ្រប់គ្រងទឹកប្រាក់ដែលប្រមូលបានពីការផាកពិន័យ និងធ្វើការសំរេចចំពោះការប្រើប្រាស់ប្រាក់នេះសំរាប់សកម្មភាព គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ។
- រក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកភូមិជិតខាងកំរិតឃុំ ស្រុក និងខេត តាមការចាំបាច់ ។
- ធ្វើរបាយការណ៏ជូនដល់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ (កំរិតឃុំ បុគ្គលិកជលផល និងបុគ្គលិករុក្ខានៅកំរិតស្រុក ។ល ។ នូវសកម្ម ភាពខុសច្បាប់ និងស្ថានភាពវិវាទលើការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់ដែលមិនអាចដោះស្រាយបាននៅក្នុង ជួរគណឿកម្មាធិការរបស់ខ្លួន ។
- ជាទូទៅវាមិនគួរឱ្យមានគណឿកម្មាធិការ ភូមិ បឃុំ ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងបញោគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ បក្នុង ទិដ្ឋភាពនេះ មានច្រើនលើសពី១ នោះទេ។

  មានន័យថាប្រសិនបើការងាររបស់ PLUP ត្រូវបានចាប់ផើមក្នុងតំបន់ ដែលមានគណឿកម្មាធិការសហគមន៏ព្រៃឈើរួចហើយនោះ កិច្ចការរបស់គណឿកម្មាធិការនេះ គួរតែត្រូវបានរំលឹក និងបំពេញឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ។ គ្រប់គណឿកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ គួរតែត្រូវបានពិចារណាជាអនុគណឿ កម្មាធិការ នៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៏ភូមិ ប្រសិនបើអង្គការនេះមានវតមាននៅក្នុងភូមិនេះស្រាប់ ។ វាកអាចជា ទំនាក់ទំនងរវាងគណឿកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ជាមួយគណឿកម្មាធិការភូមិដទៃទៀត (ឧ.

គណៀ្យ កម្មាធិការវត សមាគមមាតាបិតា បមនុស្សចាស់ ចាំបាច់ត្រូវឱ្យមានការបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ពីដំបូងផងដែរ ។

ជាការប្រសើរ គណៀ្យកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិគួរតែត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសរើសដោយគ្រប់សមាជិកវ័យកណ្តាល ទាំងអស់របស់សហគមន៍ ។ គំរោងខ្លះតំរូវឱ្យមានការបនសមាសភាពគណៀ្យកម្មាធិការ ដោយស្នើឱ្យអ្នកភូមិធ្វើការបោះឆ្នោត ប ចាត់តាំងចំនួនស្រី មនុស្សចាស់ យុវជន បប្រធានភូមិ ក្នុងកំរិតអប្បបរមា ។ ជាពិសេសតំណាងស្រីនៅក្នុងជួរគណៀ្យកម្មាធិការ សូមឱ្យបានគ្រប់ និងគួរផោតទៅលើបញោ យេនឌ័រ ។ ក្នុងករណីខ្លះទៀត វាអាចនឹងបញ្ចូលអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងមកពីក្រុម និង ឋានៀសង្គមខុសគ្នាជាអ្នកតំណាងទៅក្នុងជួរគណៀ្យកម្មាធិការនោះដោយឱ្យមានសមធម ទោះបីជាពួកគេទាំងនោះរស់នៅ ឆ្ងាយពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ បពីតំបន់គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិរួមកដោយ ។ ការគ្រប់គ្រងដោយពួកអ្នកមានអំណាចខ្លាំង និងពួកអ្នកមាននៅក្នុងតំបន់នោះ មិនត្រូវឱ្យមានឡើយ ។

ដោយយោងទៅតាមការងារចងក្រងឯកសារ (ឧ. ពង្រាងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង និងការងារទទួលខុសត្រូវផ្នែកគណនេយ្យ សមាជិកគណៀ្យកម្មាធិការទាំងអស់គួរតែជាបញ្ញាជន ។ ចំនួនសមាជិកគណៀ្យកម្មាធិការភូមិ អាចមានចាប់ពី ៥ ទៅដល់ ៨នាក់ (សំរាប់ភូមិធំ ។ ក្នុងករណីខ្លះទៀតអ្នកភូមិធ្វើការជ្រើសរើសអ្នកផល់យោបល់ បទីប្រឹក្សាពិសេស ដូចជា ព្រះសង្ឃ បព្រះចៅអធិការវតនៅក្នុងតំបន់នោះ និងចាស់ទុំដែលមានចំណេះដឹង ។ សំរាប់គណៀ្យកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិនៅ កំរិតថ្នាក់ឃុំ ចំនួនសមាជិកអាស្រ័យទៅលើចំនួនភូមិដែលពាក់ព័ន្ធ ។

តាមបទបញ្ញតិទូទៅរបស់ភូមិ បរបស់គណៀ្យកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិឃុំ គណៀ្យកម្មាធិការនេះត្រូវធ្វើការបោះឆ្នោត ជ្រើសរើសរៀងរាល់ ៣ ឆ្នាំ ទៅ ៥ ឆ្នាំមង ។ តាមបទពិសោធន៍បងាញឱ្យឃើញថា ការសំរបសំរួល និងការគ្រប់គ្រងបែបបទ នៃការបោះឆ្នោតដែលរៀបចំធ្វើដោយអ្នកមកពីខាងក្រៅ (ក្រុម PLUP ជាទូទៅមានការគាំទ្រពីអ្នកភូមិ មានតម្លាភាព និងមានយុតិធម ។ គំរោងខ្លះទៀតកទាមទារឱ្យមានវតមានរបស់អ្នកតំណាងឃុំ និងស្រុកផងដែរក្នុងពេលដំណើរការបោះឆ្នោត នេះ (FAO) សៀមរាប ។ សមាជិកដែលបានជាប់ឆ្នោតនៅក្នុងគណៀ្យកម្មាធិការនេះគួរតែមានគំនិតបង្កើតនូវកិច្ចការថ្មី ដែល ផ្អែកទៅលើគោលការណ៍ស្ម័គ្រចិត ប៉ុន្ដែសហគមន៍នោះកត្រូវតែបង្កើតយនការទូទាត់សងសំរាប់ផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន ដូចជា តម្លៃ ទូទាត់សងពន្ធ និងភារកិច្ចការងាររួម បជំនួយការអ្នកជិតខាងសំរាប់ប្រតិបតិការនៅមូលដ្ឋានរបស់គេផងដែរ ។ល ។

៤.៥ ការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីនាពេលអនាគត បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ និងផែនការគ្រប់គ្រងលំអិត

៤.៥.១ ផែនការប្រើប្រាស់ដីនាពេលអនាគត

ផែនការប្រើប្រាស់ដីនាពេលអនាគត គឺជាផែនទីមួយដែលមានមាត្រាដ្ឋានដូចជា ផែនទីប្រើប្រាស់ដីនាពេលបច្ចុប្បន្នក្នុងតំបន់ ធ្វើផែនការ (សូមមើលជំពូក ៤.២.៣.១ ។ ផ្អែកទៅតាមលើផែនទីប្រើប្រាស់ដីនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងកំរិតត្រឹមត្រូវរបស់ ផែនទីគោល (ឧ. រូបថតផ្កាយរណប បរូបថតពីលើអាកាស ត្រូវបានគូសឡើងដោយដៃ ប៉ុន្ដែក្រោយមកត្រូវបានគូស និង បោះពុម្ពដោយការប្រើប្រាស់តាមប្រព័ន្ធពតមានភូមិសាស្រ ។ គ្រប់តំបន់ទាំងអស់ដែលតម្រូវឱ្យមាននូវប្រភេទកែប្រែណាមួយ និងគ្រប់ការសំរេចចិតដែលប្រកាន់យកក្នុងពេលពិភាក្សាអំពីលទ្ធភាពជំរើសគួរតែត្រូវបានថតចំលងសំរាប់ផែនការប្រើប្រាស់ ដីនៅពេលខាងមុខ ។ ប្រភេទដីខុសគ្នាគួរតែដាក់កូដថ្មី ដោយយោងទៅតាមប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់ (មើលឧបសម្ព័ន្ធ ៣ ហើយដែលតម្រូវឱ្យមានការកែប្រែនៅក្នុងផ្នែកពិសេសណាមួយនោះ គួរតែបញ្ចូលបន្ថែមទៅក្នុងតារាងទិន្នន័យ ។

ជាមួយឯកសារសីអំពីបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ និងផែនការគ្រប់គ្រងលំអិតខ្លះក្នុងតំបន់ជាក់លាក់មួយ ដែលឋិតនៅក្រោមការ គ្រប់គ្រងរបស់ឃុំ ផែនទីប្រើប្រាស់ដីនាពេលអនាគត គឺជាលទ្ធផលចំបងនៃដំណើរការ PLUP ទាំងមូល ។ ផែនទីប្រើ ប្រាស់ដីនាពេលអនាគត និងបទបញ្ញតិផ្សេង គឺជាឯកសារសំខាន់ដែលត្រូវបានដាក់ជូនឱ្យរដ្ឋអំណាចពិនិត្យ និងអនុម័តជា ផ្លូវការចំពោះការងារ PLUP ។ យោងទៅតាមកាលវិភាគការងារលំអិតរបស់ផែនទីប្រើប្រាស់ដីនាពេលអនាគត នៅក្នុងករណីជាច្រើន ត្រូវអនុវតដោយផាល់ ទៅតាមដំណើរការសំរេច ដូចដែលមានអធិប្បាយក្នុងជំពូក ៤.៣.៣ និង ៤.៣.៤ ។

៤.៥.២ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ

បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិជាធាតុសំខាន់មួយផ្សេងទៀតនៃការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដី ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងនូវការសំរេចចិត របស់សហគមន៍ សីពីការរៀបចំគ្រប់គ្រងធនធានទាំងអស់នៅមូលដ្ឋាន ។ ការយល់ព្រមទៅលើបទបញ្ញតិ និងបទបញ្ជាផ្សេងមានភាពខុស ប្លែកគ្នាពីភូមិមួយទៅភូមិមួយ ។ ដូច្នេះពង្រាងនៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ គួរតែមានការទទួលយកដោយផ្អែកទៅតាមលក្ខ័ណ នៅមូលដ្ឋាននោះ ។ វាមានការស្មុគ្រស្មាញយ៉ាងខ្លាំងប្រសិនបើគំរោង បអ្នកសំរបសំរួលតាមភូមិបង្កើតនូវ "សង់ដា" បទបញ្ជា ផ្ទៃក្នុង ដោយយកទៅតាមគំរូឯកសារល្អដែលបានមកពីតំបន់ផ្សេងឱ្យដល់អ្នកភូមិរបស់ខ្លួន ។ ជាជំនួសវិញសហគមន៍ និមួយ

គួរតែត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យធ្វើការវាយតំលៃនូវស្ថានភាពផាល់របស់ពួកគេ ដោយធ្វើការពិភាក្សាបើកចំហរដែល នឹងនាំទៅដល់ទីបញ្ចប់ដោយខ្លួនឯងផាល់ ។ ប្រសិនបើបញ្ហានេះមិនត្រូវបានធ្វើទេ ជានិច្ចជាកាល អ្នកភូមិនឹងគិតថាបទបញ្ញា ផែក្នុងភូមិនេះជារបស់អ្នកដទៃ មិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ ។ មានន័យថា បទបញ្ញត្តិ បបទបញ្ញា ផែក្នុងទាំងនេះនឹងត្រូវបាន គេគោរពកាន់តែតិច ហើយមិនសូវមានប្រសិទ្ធិភាពទៀតផង ។

អ្នកភូមិ និងក្រុម PLUP ត្រូវការគោលការណ៍ច្បាស់លាស់សំរាប់ធ្វើការងារបទបញ្ញាផែក្នុងភូមិរបស់ខ្លួន ។ ក្រុម PLUP ត្រូវ ការបងាញនូវគោលគំនិតសីពីបទបញ្ញាផែក្នុងភូមិ និងអធិប្បាយពីប្រធានបទសំខាន់ដែលត្រូវបញ្ចូលទៅក្នុងបទបញ្ញាផែក្នុងភូមិ និងផល់ជាចំណាប់ផើមខ្លីមួយសីពីការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកភូមិ និងរបស់ក្រុម PLUP ក្នុងកំឡុងពេលរៀបចំធ្វើដំណើរការ ពង្រាង ។ លទ្ធភាពជំរើសដប្រសើរបំផុតសំរាប់ក្រុម PLUP ត្រូវប្រើសំណួរណែនាំធម្មតាងាយ ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រាកដថាអ្នកភូមិ និងគណៀកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិបានគិតដល់ទិដ្ឋភាពសំខាន់ទាំងអស់ និងរាល់បញ្ហាផ្សេងដែលអាចកើត មានឡើង ។ ឧទាហរណ៍សំរាប់សំណួរបែបនេះ ហើយនិងគោលការណ៍មិនច្បាស់លាស់មួយ ត្រូវបានបងាញក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធ ១២ ។

ប្រអប់ ១០ វិធីដែលគំរោងនានាពនប្រើប្រាស់ក្នុងការតាក់តែងបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងភូមិ

CONCERN ១ក្ំងឆ្នង,ព្រាធិសាតច	FAO-PMNR ១សៀមរាបច	CARERE ១ពតដំបង,តំបនខរងរាបច	CB-NRM (CARERE) ១រតនគីរីច
១. បុគ្គលិក Concern ធ្វើពង្រាងបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងសំរាប់ គណៈកម្មាធិការភូមិ (រចនា សម្ព័ន្ធគណៈកម្មាធិការមាននៅក្នុងបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងភូមិ ។	១. ដោយមានការសំរបសំរួលពីបុគ្គលិកគំរោង សហគមន៍ជួយជំរុញពង្រាងបទបញ្ញាផ្អែកទៅលើគំនិតរបស់ភូមិនិមួយនៅក្នុងតំបន់គំរោង ។	១. អ្នកភូមិទទួលបទ បញ្ញាផ្ទៃក្នុងដែលមាន ស្រាប់ពីអ្នកសំរបសំរួល ដើម្បីមានជាគំនិតខ្លះ ។	១. អង្គប្រជុំនៅក្នុងភូមិមួយត្រូវបានរៀបចំដើម្បីផ្តួចផ្តើម ជំរុញបទបញ្ញា ផ្ទៃក្នុង ។
២. ពង្រាងបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងភូមិត្រូវបានត្រួតពិនិត្យដោយ ថ្នាក់ដឹកនាំគណៈកម្មាធិការ ភូមិ និងសមាជិកគណៈកម្មាធិការគំរោង ។	២. ពង្រាងបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងភូមិត្រូវបានបញ្ជូនទៅឱ្យស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ជាពិសេសមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដើម្បីផ្តល់ជាយោបល់ និងវាយតំលៃថាតើឯកសារស្នើសុំនោះ វាស្របទៅនឹងច្បាប់ និងគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាលដែរបទេ ។	២. អ្នកសំរបសំរួល និងគណៈកម្មាធិការភូមិ អង្គុយរួមគ្នាដើម្បីធ្វើការ អភិវឌ្ឍន៍នូវពង្រាងបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងភូមិ ។	២.អ្នកសំរបសំរួលប្រមូលគំនិតទាំងអស់ពីភូមិ និមួយ ហើយធ្វើពង្រាង បទបញ្ញាផ្ទៃក្នុង (សំរាប់ ភូមិច្រើនរួមគ្នា ។
៣. បុគ្គលិក Concern អាន មាត្រាវាក្យខណ្ឌនិមួយនៃ ពង្រាងបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងនៅមុខអ្នកភូមិ និងឆ្លើយនូវគ្រប់សំណួរទាំងអស់ដែលអ្នកភូមិបានលើកឡើងរហូតដល់គេទទួលយកនូវមតិរួមមួយរបស់ មហាជន ។ ចំណុចនិមួយក្នុងបទបញ្ញារបស់ភូមិត្រូវ បានគេទទួលយកដោយការបោះឆ្នោត (លើកដៃ ។	៣. ពង្រាងបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងភូមិត្រូវបានត្រួតពិនិត្យក្នុងអង្គប្រជុំភូមិ ហើយយោបល់ទាំងអស់របស់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធចាំបាច់ត្រូវពិភាក្សា និងទទួលយកប្រសិនបើអាច ។	៣. ការប្រជុំនៅតាមភូមិ ជាទូទៅមួយ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បី ពិភាក្សា និងត្រួតពិនិត្យទៅលើពង្រាងបទបញ្ញា ផ្ទៃក្នុងភូមិ ។	៣. អ្នកសំរបសំរួលបង្ហាញបទបញ្ញាពង្រាងទៅឱ្យគណៈកម្មាធិការភូមិនិមួយធ្វើការពិភាក្សានឹងដាក់បញ្ចូលនូវការផ្លាស់ប្តូរគំនិតថ្មី ហើយបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងនោះនឹងត្រូវបានត្រួតពិនិត្យជាថ្មីម្តងទៀតដោយអ្នកសំរបសំរួល ។
៤. បុគ្គលិក Concern កែ សំរួលពង្រាងបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងជាលើកទីពីរ ហើយយកវា ត្រឡប់មកវិញដើម្បីធ្វើបទ បង្ហាញនៅក្នុងអង្គប្រជុំភូមិ មួយទៀត ។	៤. នៅពេលដែលពង្រាងបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងភូមិ ត្រូវបានគេទទួល និងយល់ព្រមនៅក្នុងភូមិហើយវាត្រូវបានចុះហត្ថលេខាជាដំបូង ដោយប្រធានគណៈកម្មាធិការភូមិ និងបន្ទាប់មកអ្នកដឹកនាំឃុំរដ្ឋអំណាចស្រុក និងមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។ បន្ទាប់ពីចុះហត្ថលេខាជាចុងក្រោយដោយអភិបាលខេត្តហើយបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងភូមិនេះចាប់	៤. អ្នកសំរបសំរួល កែ សំរួលជាថ្មីនូវបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងភូមិម្តងទៀត ដោយបញ្ចូលនូវគំនិតផ្សេងដែលមាននៅក្នុងការប្រជុំនៅតាមភូមិ ។	៤. ពង្រាងទីពីរ ត្រូវបានដាក់បង្ហាញនិងត្រួតពិនិត្យនៅក្នុងសិក្ខាសាលាថ្នាក់ឃុំ ។ បទបញ្ញានេះត្រូវបានចែកចាយទៅគ្រប់ភូមិទាំងអស់ ។

	មានប្រសិទ្ធិភាពជាផ្លូវការ ។		
៥. បុគ្គលិក CONCERN ដាក់ ពាក្យស្នើអនុម័ត និងរៀបចំ ឱ្យមានការចុះហត្ថលេខាទៅលើឯកសារចុងក្រោយដោយគណៀកម្មាធិការភូមិ ថ្នាក់ដឹក នាំឃុំ អភិបាលស្រុក និង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៃមនីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។		៥.សំណើរបស់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ត្រូវបានលើកយកមកពិភាក្សាឡើងវិញជាមួយគណៀកម្មាធិការភូមិ ។	៥. ភូមិនិមួយត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ។
		៦. ពង្រាងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងចុង ក្រោយត្រូវបានចុះហត្ថលេខា ដោយគណៀកម្មាធិការភូមិ ថ្នាក់ដឹកនាំឃុំ អភិបាលស្រុក ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៅថ្នាក់ខេត ។	៦. បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងត្រូវបានដាក់ជូនទៅស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ នៅថ្នាក់ខេត ដើម្បីផល់ជាយោបល់ ។
			៧. សិក្ខាសាលាត្រូវបានរៀបចំធ្វើឡើងសំរាប់ថ្នាក់ខេត ដើម្បីឯកភាពទៅលើបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ។
			៨.បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងត្រូវចុះហត្ថ-លេខាដោយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងរដ្ឋអំណាចខេត ។
			៩.បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងត្រូវដាក់ជូនទៅគណៀកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទខេត ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ ។

បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ គឺជាគ្រឿងសំខាន់ដែលធ្វើឱ្យការប្រើប្រាស់បទបញ្ញតិ និងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងតាមប្រពៃណី ត្រូវបានគេទទួល ស្គាល់ (ជានិច្ចកាលមិនមានថែងទេមានតម្លាភាពជាផ្លូវការ ។ ក្នុងករណីដែលបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង (ប្រពៃណីមានហើយ នោះវា គឺជាចំណុចចាប់ផើមនៃដំណើរការពង្រាងនេះ ។ ឧទាហរណ៍មួយគឺ ព្រលឹង (សកិសិទ្ធ បអារុក្ខអារក្សនៅក្នុងព្រៃ គឺជាអ្នកការពារព្រៃព្រឹក្សាដឆ្នើមក្នុងប្រទេសកម្ពុជា កដូចជានៅតាមបណាប្រទេសជិតខាងផ្សេងទៀតដែរ អ្នកភូមិទាំងអស់ និង សហគមន៍ជិតខាងកបានទទួលស្គាល់ថា ពួកគាត់មិនអាចចូលទៅកាប់ព្រៃនៅតាមតំបន់ព្រៃឈើទាំងនោះបានទេ ។ ម៉្យាងវិញ ទៀត មន្រ្តីរដ្ឋាភិបាល និងមន្រ្តីមកពីក្រៅតំបន់នោះកមិនបានដឹងអំពីវតមាននៃបំរាមនោះដែរ ។ ដោយធ្វើការបញ្ចូលបពោនេះ ទៅក្នុងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ បទបញ្ញតិទាំងនេះ នឹងកាន់តែមានតម្លាភាព ដឹងពកាន់តែច្រើន ហើយកមានឱកាសច្រើនសំរាប់ ឱ្យគេគោរព រួមទាំងអ្នកមកពីក្រៅតំបន់ផងដែរ ។ ក្នុងករណីនៃបទបញ្ជាជាប្រពៃណីមិនមានវតមានទេនោះបទបញ្ញតិសាមញ្ញ ទាំងនោះត្រូវតែមានការពង្រឹងបន្ថែមជាដំណាក់ និងមានបញ្ចូលទៅគ្រប់ប្រភេទដីទាំងអស់ ។ ឯកសារសីអំពីបទបញ្ជាផ្សេង គួរតែធ្វើឱ្យបានហ្មត់ចត់ ព្រោះថាផែនទីវាមិនបានលំអិត បមានគុណភាពល្អទេ ។ តាមបទបញ្ញតិទូទៅ ឯកសារគួរតែមានបញ្ចូល នូវការអធិប្បាយទូទៅទៅលើទីតាំងរបស់ភូមិ ហើយនិងធនធានសាធារណៀសំខាន់ជាច្រើនដែលមាននៅក្នុងតំបន់ ។ ការកំណត់ តំបន់ប្រើប្រាស់ដី (កន្លែងបង្កបង្កើនផល ច្បារដំណាំនៅផះ វាលស្រែ គោលការណ៍ណែនាំសំរាប់ការគ្រប់គ្រងធនធានសាធារណៀ ការកំណត់ទៅលើយនការដោះស្រាយជំលោះ និងវិធីត្រូវធ្វើការងារជាមួយនឹងដីដែលកាន់កាប់ បគ្រប់គ្រងដោយជនអនោ-ប្រវេសន៍ និងជនចំណូលស្រុក (មកក្នុងភូមិ ។ នៅឧបសម្ព័ន្ធ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ គួរតែមានបងាញនូវពតមានអំពីគណៀ កម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិបច្ចុប្បន្ននៅក្នុងភូមិ និងបញ្ជីកាតាឡុក ដែលវាអាចងាយស្រួលក្នុងការត្រួតពិនិត្យមើលជាញឹកញាប់ជាងឯកសារបទបញ្ជាទាំងមូលរបស់ភូមិ (សូមមើល ឧបសម្ព័ន្ធ ១២ ។ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិចាំបាច់ត្រូវតែធ្វើពង្រាង ដោយអ្នកភូមិខ្លួនឯង ។ វាអាចធ្វើឡើងដោយគណៀកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិក្នុងក្រុមតូចបនាប់មកធ្វើការ ផ្សេងផាត់ពតមានរួមគ្នា និងមានការឯកភាពដោយសហគមន៍ទាំងមូល បក្រោយពេលប្រជុំនៅភូមិ (ពេលល្ងាច ដើម្បីពិភាក្សា និងសំរេចគ្រប់មាត្រារបស់ឯកសារនៅក្នុងក្រុមធំវិញ ។ ជាការប្រសើរគឺថា តំណាងនៅតាមក៏រិតឃុំ គួរតែមានវតមាននៅក្នុងដំណាក់កាលពិភាក្សាបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិនោះ ។ ក្រុម PLUP នឹងត្រឡប់មកកាន់ភូមិវិញជាប្រចាំដើម្បីស្វែងយល់អំពីពង្រាង ទាំងនោះសួរជាសំណួរ បរំលឹកដល់អ្នកភូមិនូវបពោដែលមិនទាន់បានរៀបរាប់នៅក្នុងឯកសារ ។ គ្មានករណីណាមួយដែលពួក គេអាចធ្វើការកែប្រែទៅលើបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិដោយខ្លួនឯង បបង្ខំអ្នកភូមិឱ្យកែប្រែឡើងវិញនោះឡើយ លើកលែងតែ មាត្រាណាមួយនៅក្នុងឯកសារនោះថែងផុយអំពីច្បាប់របស់កម្ពុជា ។ បទពិសោធន៍ជាក់ស្តែងបងាញឱ្យឃើញថា ក្រុម PLUP ត្រូវសាប់ និងផល់យោបល់ទៅលើបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិយ៉ាងហោចណាស់ក ២-៣ ដងដែរនៅរវៀងរាល់ ៣-៤ សបាហ៍ ។ នៅពេលដែលឯកសារបទបញ្ជាសរសេរដោយដៃចប់សព្វគ្រប់ និងបានឯកភាពដោយអ្នកភូមិហើយ ពង្រាងជាភាសាខ្មែរគួរតែ វាយឱ្យហើយ ។ ជាធម្មតាឯកសារបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងតែងតែមានមាត្រា និងកថាខណ្ឌមួយចំនួន និងមានប្រហែលជា ១៥ ទៅ

៣០ ទំព័រ គិតទាំងឧបសម្ព័ន្ធ ។ នៅចុងបញ្ចប់ឯកសារនេះ តែងមានចន្លោះសំរាប់គ្រប់ភាគីដែលបានឯកភាពទៅលើបទបញ្ជា ទាំងនោះចុះហត្ថលេខា (មើលជំពូក ៤.៦ ។

ស្របពេលដែលបទបញ្ជាផៃក្នុងភូមិត្រូវបានអនុម័តហើយ ការអនុវត្តន៍សកម្មភាពធនធានធម្មជាតិទៅក្នុងផែនការសកម្មភាព មានសារៀសំខាន់ណាស់ (មើលឧទាហរណ៍នៅឧបសម្ព័ន្ធ ១២ ។ ផែនការការងារនេះអាចត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ជាមូលដ្ឋាន សំរាប់ផ្សព្វផ្សាយ និងគាំទ្រដល់សកម្មភាពរបស់គំរោង និងកម្មវិធីផ្សេង បន្ទុះបញ្ចាំងនូវកិច្ចព្រមព្រៀងរួមគ្នាលើសកម្មភាពស្វ័យជំនួយរបស់សហគមន៍ នៅពេលដែលឯកសារ PLUP ត្រូវបានអនុម័តជាផ្លូវការហើយ (មើលជំពូក ៤.៧ ។

នៅពេលដែលមានបទបញ្ជាផៃក្នុងរបស់ភូមិមួយចំនួននៅក្នុងឃុំមួយត្រូវបានអនុម័តដោយរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានហើយនោះ បទ បញ្ជាសង្ខេប ចាំបាច់តំរូវឱ្យមានការរៀបចំដើម្បីបង្កើតឡើងនូវលក្ខនិកៀឃុំ ដែលក្នុងនោះគោលការណ៏ណែនាំសំខាន់សំរាប់ គ្រប់គ្រងធនធាននៅក្នុងឃុំទាំងមូលត្រូវតែមានចែង ។ ជាពិសេសធនធានសាធារណៀសំខាន់របស់ឃុំនិមួយត្រូវតែមានរាយ មុខទៅតាមឈ្មោះ និងការប្រើប្រាស់របស់វា ហើយច្បាប់ការពារផ្សេងទៀតកចាំបាច់ត្រូវតែចែងផងដែរ ។ ចំណុចសំខាន់ របស់លក្ខនិកៀឃុំទាំងនេះ គួរតែត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ ដែលព្រាងដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលបាន ជាប់ឆ្នោតចាប់ពីឆ្នាំ ២០០២ តទៅ ។ ឧទាហរណ៏ផ្សេងនៃបទបញ្ជាផៃក្នុងរបស់ភូមិសំរាប់អនុវត្តនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមាន នៅក្នុងជំពូក ៩ ក្នុងឯកសារនេះ ។

៥៥៣ ផែនការគ្រប់គ្រងតំបន់រួម (តំបន់សហគមន៍ព្រៃឈើ សហគមន៍នេសាទ)

នៅពេលដែលបទបញ្ជាផៃក្នុងរបស់ភូមិត្រូវបានទទួលស្គាល់ និងអនុម័តជាផ្លូវការហើយ គណៀកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធាន ធម្មជាតិភូមិ គួរតែត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យធ្វើពង្រាងជាក់លាក់បន្ថែមទៅលើផែនការគ្រប់គ្រងសំរាប់តំបន់រួម ។ វាអាចជាតំបន់ នេសាទដូចជា បឹង ស្ទឹង ដៃទន្លេ ផ្លូវទឹក បតំបន់ព្រៃផ្សេងដូចជាសហគមន៍ផលិតផលព្រៃឈើ បតំបន់ការពារព្រៃឈើ ។

ផែនការគ្រប់គ្រងនេះបានកំណត់នូវសកម្មភាព និងពេលវេលាយ៉ាងច្បាស់លាស់ ។ ផែនការនេះមានសារៀសំខាន់ផ្នែកបច្ចេកទេសច្រើនជាងផ្នែកបញ្ញត្តិ ។ សហគមន៍ថ្មីជាអ្នករៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងក្រោយពីធ្វើ ការវិភាគទៅលើតំរូវការរបស់អ្នកប្រើប្រាស់លក្ខខណព្រៃឈើ អង្គទឹក និងការពិភាក្សាបញ្ហាដូចជាបំរាមឃាត់ ការការពារ និងការទទួលខុសត្រូវលើផ្នែកគ្រប់គ្រង និងយនការចូលរួមចែករំលែកផលប្រយោជន៏ ។

ផែនការទាំងនេះត្រូវផ្អែកទៅលើការចូលរួមអនុវត្តធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ ដោយត្រូវគិតបញ្ចូលទាំងការប៉ាន់ប្រមាណនូវចំនួន ដើមឈើដែលមាននៅក្នុងតំបន់សហគមន៏ព្រៃឈើក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ការប៉ាន់ប្រមាណទៅលើទំហំ និងនិរន្តរភាព អត្រា ទិន្នផល (សំរាប់ឧទាហរណ៍នៃការចូលរួមធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណព្រៃ មើលឧបសម្ព័ន្ធ ១៣ ។ ឆ្លើយតបទៅនឹងធនធានជលផល ត្រីសំខាន់ និងប្រភេទសត្វទឹកមួយចំនួន អត្រាផលិតផលប្រហាក់ប្រហែល និងតំរូវការការពារដច្បាស់លាស់ (រដូវពង និង ក្នុងកំឡុងពេលបំលាស់ទី ។ល ។ ចាំបាច់ត្រូវឱ្យមានការកំណត់ ។ ការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណត្រូវធ្វើរួមជាមួយគណៀកម្មាធិការ គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ជាមួយអ្នកភូមិដែលមានចំណេះដឹង និងជាមួយគ្រប់សមាជិកក្រុម PLUP ។ ក្នុងករណីដោយឡែក នេះ ក្រុម PLUP ត្រូវធ្វើការបំបែកខ្លួនដោយយោងទៅតាមជំនាញឯកទេសរបស់ពួកគេជាមួយនិងមន្ត្រីជលផល ដែលអ្នកភូមិបានជួយក្នុងការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ និងដោយមានការគាំទ្រពីពួករុក្ខាក្នុងការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណព្រៃឈើផងដែរ ។ លទ្ធផលនៃការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណទាំងនេះ នឹងជួយធ្វើឱ្យសំរេចបាននូវផែនការគ្រប់គ្រង ។

ឯកសារចុងក្រោយនៃផែនការគ្រប់គ្រងរួម រាប់បញ្ចូលនូវចំណុចលំអិតដូចជាៀ ទិសដៅ ប្រភេទព្រៃឈើ និងលក្ខខណការប្រមូល ផលព្រៃឈើ ភាពចាំបាច់នូវការសារព្រៃឈើឡើងវិញ ការប្រើប្រាស់ដី ការបែងចែកដី និងការបែងចែកផលប្រយោជន៏ សកម្ម ភាពគ្រប់គ្រង ការគិតគូពីជីវសាស្រចំរុះ តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវ (មើលឧបសម្ព័ន្ធ ១៤ ។

នៅក្នុងគំរោងចូលរួមគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិរបស់អង្គការ FAO នៅ ខេត សៀមរាប ដំណាក់កាលជាក់លាក់នៃការរៀបចំ ផែនការគ្រប់គ្រងគឺៀ

- ការចូលរួមក្នុងការធ្វើផែនទីក្នុងតំបន់គ្រប់គ្រង
- បែងចែកនូវការទទួលខុសត្រូវ គ្រប់គ្រងក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងដោយយោងទៅតាមព្រៃធម្មជាតិ និងទីតាំងភូមិ
- ចូលរួមធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណព្រៃឈើ
- វិភាគទិន្នន័យ និងពិភាក្សាជាមួយសមាជិកសហគមន៏
- ធ្វើពង្រាងផែនការគ្រប់គ្រង
- ត្រួតពិនិត្យ និងបញ្ចប់ផែនការគ្រប់គ្រងជាមួយសហគមន៏
- ដាក់ផែនការគ្រប់គ្រងជូនទៅការិយាល័យព្រៃឈើខេត (បការិយាល័យជលផល និងតំបន់នេសាទ អនុម័ត

ក្នុងករណីជាច្រើនរបស់សហគមន៍ព្រៃឈើនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងអ្នកតំណាងផ្នែករុក្ខា ឯកភាពទៅ លើការថយចុះ បយ៉ាងហោចណាស់តំបន់ព្រៃឈើដែលមានផលិតផលតិចសំរាប់ផែនការគ្រប់គ្រងរួម ។ ដូចនេះបញ្ជីសារពើភ័ណ ធនធាននៅក្នុងតំបន់ព្រៃឈើនឹងឈានទៅដល់ចំណុចបញ្ចប់ ។ ជារឿយ អាចឱ្យគេសន្និដ្ឋានបានថាតំបន់ បបរិមាណធនធាន បែងចែកទៅឱ្យសហគមន៍ មិនគ្រប់គ្រាន់សំរាប់តម្រូវការរបស់មនុស្សឡើយ ។ រដ្ឋាភិបាលរំពឹងថា អ្នកភូមិនឹងអនុវត្តនូវវិធានការ សារឡើងវិញ ។

នៅក្នុងករណីដែលសហគមន៍ធ្វើការសំរេចចិតទប់ស្កាត់ជាបណោះអាសន្ន ហើយនឹងចាត់វិធានការសារឡើងវិញនៅក្នុងព្រៃ ដែលគេបំផ្លាញ មានន័យថាការគំរាមកំហែងចំពោះធនធាននៅក្នុងតំបន់ជិតខាងដទៃទៀតនឹងកើនឡើង ។ ក្នុងករណីនេះនៅ តែបននាំឱ្យមានការកើនឡើងនូវការបាត់បង់ធនធាននៅខាងក្រៅតំបន់ការងារ ។ ឧទាហរណ៍ នៅក្នុងខេត សៀមរាប (FAO) បកកំពង់ឆ្នាំង ១ជឿណជព្រៃច បានបងាញឱ្យឃើញថា ការសារព្រៃឈើឡើងវិញ និងការកែលំអនៅក្នុងតំបន់សហគមន៍ ត្រួតពិនិត្យអាចជាចំណុចសកម្ម ប៉ុនែការជះឥទ្ធិពលទៅលើតំបន់ជុំវិញ គឺមិនដែលបានចាត់វិធានការឡើយ ។ នៅតែមានសេចកី

ត្រូវការជាក់សែ ងមួយនៅឡើយ ដើម្បីស ារឡើងវិញនឹងទប់ស្កាត់ជាបណោះអាសន្ននូវសហគមន៍ព្រៃឈើបែបនេះ ។ បច្ចុប្បន្ន វានៅតែបន្សល់ទុកនូវការលំបាកជាខ្លាំងដើម្បីធ្វើនិទស្សន៍ទៅលើផលិតផលព្រៃឈើពេលអនាគត និងនិរនរភាពរបស់ទិន្នផល ។ ដូចជាបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិដែរ ផែនការគ្រប់គ្រងតំបន់រួមចាំបាច់ត្រូវរៀបចំ និងដាក់ជូនដើម្បីសុំសេចកីសំរេចយល់ព្រមជាផ្លូវ ការដល់ដំណើរការនេះ (មើលជំពូក ៤.៦ ។

នៅពេលដែលការអនុម័តត្រូវបានផល់ឱ្យដល់សហគមន៍រួចហើយ តំបន់ទាំងនេះចាំបាច់ត្រូវធ្វើព្រំប្រទល់ដីតាមភូមិសាស្រដោយ ប្រើផ្លាកសញ្ញាសំគាល់មាន បង្គោលលាបថ្នាំពណ បសញ្ញាសំគាល់ផ្សេងទៀត ។ គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ ត្រូវទទួលខុសត្រូវរួមក្នុងការគ្រប់គ្រង និងអនុវតផែនការនេះដាក់បញ្ចតិបំរាម និងធ្វើឱ្យច្បាស់លាស់ថា រាល់ចំណូលទាំងអស់ ត្រូវបានចែកជាចំណែកស្មើគ្នា ដូចដែលបានធ្វើផែនការនៅក្នុងឯកសារស្រាប់ ។ ការជ្រើសរើសផែនការគ្រប់គ្រងរួមតាមបែបកម្ពុជា មានបញ្ជាក់នៅក្នុងជំពូកទី ៩ នៃឯកសារនេះ ។

៥.៦ ការដាក់ផែនការប្រើប្រាស់ដីភូមិ បទប្បញ្ញាផ្ទៃក្នុង និងផែនការគ្រប់គ្រង ដើម្បីយល់ព្រម និងអនុម័តជាផ្លូវការ

បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ ជាឧបករណ៍មួយធ្វើឱ្យមានការទទួលស្គាល់សិទ្ធិរួមសំដៅលុបបំបាត់សកម្មភាពខុសច្បាប់ និងអនុវតនូវការ គ្រប់គ្រងដោយនិរនរភាពមួយនៅក្នុងតំបន់ ភូមិ ឃុំ និងឱ្យមានការទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការពីថ្នាក់ ស្រុក ខេត និងជូនកាលរហូត ដល់ថ្នាក់ជាតិ ។ ផែនការប្រើប្រាស់ដីនាពេលអនាគតឆ្លុះបញ្ជាំងឱ្យឃើញនូវតំបន់ដីរដ្ឋទាំងអស់ និងតំបន់ឯកជនផ្សេង ដែលគួរ ឋិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់សហគមន៍ពេលអនាគត ។ ផែនការគ្រប់គ្រងទាំងនេះបងាញឱ្យឃើញនូវគោលការណ៍គ្រប់គ្រង លំអិតសំរាប់តំបន់ដែលឋិតនៅក្រោមការត្រួតត្រារបស់សហគមន៍ ។ នៅទំព័រចុងក្រោយបង្អស់ បផ្នែកខាងក្រោម នៃឯកសារ ត្រូវបន្សល់ទុកនូវកន្លែងសំរាប់ចុះហត្ថលេខាជាផ្លូវការ ។ គ្រប់សំណើទាំងអស់ដែលស្នើឡើងដោយអ្នកភូមិអំពីទស្សនៈពួកគាត់ ចាំបាច់ត្រូវផ្ទៀងផាត់ឡើងវិញ និងយល់ព្រមដោយមន្រីបច្ចេកទេសថ្នាក់ខ្ពស់រដ្ឋាភិបាល និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានជាអាទិភាព ។

ដូចក្នុងករណីគំរោង FAO នៅខេត សៀមរាប បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងចុងក្រោយត្រូវបានដាក់ជូនទៅអភិបាលខេតដើម្បីទទួលស្គាល់ ជាផ្លូវការ និងអនុម័តក្រោយពីត្រួតពិនិត្យ និងចុះហត្ថលេខាដោយគណៈកម្មាធិការភូមិ ប្រធានឃុំ អភិបាលស្រុក ការិយាល័យ ព្រៃឈើ បជលផល និងប្រធានមនីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត ។ ក្នុងករណីដែលតំបន់ធ្វើផែនការឋិតនៅក្នុងតំបន់ លិចទឹកទន្លេសាប (ដែននេសាទ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង និងផែនការគ្រប់គ្រងចុងក្រោយ ត្រូវតែដាក់ជូនទៅដល់ប្រធាននាយកដ្ឋាន ជលផល នៅក៏រិតជាតិ ហើយដែលជាញឹកញយការផល់ហត្ថលេខាតែងតែចំណាយពេលអស់រាប់ខែ ។

ផ្នែកគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ខេត កំពង់ធំ ឧបត្ថម្ភដោយ GTZ PDP-KT បានចាប់ផើមដាក់ពង្រាងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងទី ១ ទៅដល់សមាជិកគណៈកម្មាធិការខេតទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិតំបន់ទន្លេសាបក្រោមអធិបតីយភាពអភិបាលខេត ។ មុនពេលដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការនេះ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងត្រូវបានត្រួតពិនិត្យ និងចុះហត្ថលេខាដោយគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រង ធនធានធម្មជាតិភូមិ ប្រធានឃុំ និងអភិបាលស្រុកផងដែរ ។ ក្នុងពេលជួបប្រជុំគណៈកម្មាធិការ គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិខេត ច្បាប់ចម្លងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងត្រូវចែកជូនដល់ប្រធានមនីរ និងមន្រីសនិសុខជាតំណាងនៅក្នុងជួរគណៈកម្មាធិការដើម្បីជាគំនិត ក្នុងការវាយតម្លៃ ។ ក្នុងពេលជំនួបបន ាប់ទៀត សមាជិកគណៈកម្មាធិការ អាចធ្វើកំណត់ត្រា បធ្វើសំណើកែប្រែ ។ ក្នុងករណី មានសំណើឱ្យកែប្រែឯកសារនោះ ពួកគេត្រូវតែត្រឡប់ទៅភូមិវិញដើម្បីពិភាក្សា និងដាក់ឆ្លងថ្នាក់ឃុំ និងស្រុកម ងទៀតប្រសិន បើមានការព្រមព្រៀង ។ នៅក្នុងគំរោងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដោយសហគមន៍ក្នុងខេត រតនគិរី និតិវិធីនៃការដាក់បទ បញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះក មានលក្ខណៈដូចគ្នាដែរ លើកលែងតែថាគំរោងនោះរៀបចំបើកជាសេរីសិក្ខាសាលាពាក់ពន្ធ័ដល់ថ្នាក់ស្រុក មនីរ និងអាជ្ញាធរខេត ។ ចុងបញ្ចប់ បទបញ្ជានេះត្រូវបានចុះហត្ថលេខា

និងអនុម័តដោយគណៀកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទខេត និងមានសម្ពោធជាផ្លូវការនៅក្នុងសហគមន៍នោះដែរ ។

ជារួម តួនាទីរបស់ក្រុម PLUP គឺដាក់ជូននូវបទបញ្ហាផ្ទៃក្នុងដល់គណៀកម្មាធិការតាមដាននិតិវិធីអនុម័ត និងជួយសំរបសំរួល រវាងការកែប្រែផ្សេងរបស់មន្រ្តីថ្នាក់ស្រុក ថ្នាក់ខេត ជាមួយនិងអ្នកភូមិ ។ ជាញឹកញយ លទ្ធផលផែនការចុងក្រោយ បទបញ្ហា និងផែនការគ្រប់គ្រង នឹងបង្កើតឡើងនូវសម្បទានមួយរវាងទស្សនៀ និងយោបល់ផ្សេងគ្នា ។ សមាជិកក្រុម PLUP ដើរតួនាទី ក្នុងការធ្វើអនរាគមន៍ ប៉ុន្តែពេលខ្លះកអាចបញ្ចុះបញ្ចូលដែរ ។ ការពិភាក្សាលើការបង្កើតស្ថាប័នសំរាប់ទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការនូវ សកម្មភាពផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៅទូទាំងខេតក្នុងប្រទេសកម្ពុជា មាននៅក្នុង ឧបសម្ព័ន ៤ ។

៥.៧ ការអនុវតនផែនការសកម្មភាព និងកម្មវិធីបែងចែកដីធ ដោយផ្លាស្សាបនៅនិងសេវាកម្ម ផ្សព្វផ្សាយ និងដំណោះស្រាយជំលោះ

នៅពេលដែលឯកសារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីត្រូវបានព្រមព្រៀង និងអនុម័តជាផ្លូវការហើយ ដំណាក់កាលអនុវតការងារ នឹង ត្រូវចាប់ផើម ។ ជាការប្រសើរ ការអនុវតន៏ការងារគួរធ្វើតាមផែនការសកម្មភាពគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ (អាចហៅថា ផែនការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ បផែនការការងារភូមិដោយអង្គការ ។ ផែនការនេះ ជានិច្ចជាកាលត្រូវបានគេបង្កើតឡើង និងកំណត់យ៉ាងច្បាស់លាស់ក្នុងពេលដំណើរការផែនការលំអិតប្រើប្រាស់ដីក្នុងពេលអនាគត ដំណើរការបទបញ្ហាផ្ទៃក្នុង ភូមិ និងដំណើរការផែនការគ្រប់គ្រង ។ តួយ៉ាងផែនការសកម្មភាព នឹងត្រូវគិតបញ្ចូលទាំងការបង្កើតថ្នាលបណ្ដុះកូនឈើក្នុងភូមិ ការដាំដើមឈើ ការបង្កាត់ពូជត្រី ការអប់រំបរិស្ថាន ចង្រ្កានសន្សំសំចៃឋាមពល ជំរុញការដាំឈើហូបផ្លែ បង្កើនផលិតផល កសិកម្ម បសកម្មភាពឥណទានជនបទ ។

ដើម្បីឱ្យការកែប្រែផែនការប្រើប្រាស់ដីសំរេចបាន ទាមទារឱ្យមានការឧបត្ថម្ភពីសំណាក់ខាងក្រៅ ក្នុងពេលដំណើរការនេះ ។ ការឧបត្ថម្ភនេះត្រូវតែផល់ឱ្យតាមរយឺមន្រ្តីជំនាញផ្នែកកសិកម្ម រុក្ខា និងជលផល ដែលជាអ្នកផ្សព្វផ្សាយ និងបណ្ដុះបណ្ដាល ។ ប្រសិនបើឯកសាររៀបចំបានល្អនោះ ផែនការភូមិអាចចាត់ទុកថាជាមូលដ្ឋានសំរាប់ការងារផ្សព្វផ្សាយ និងការឧបត្ថម្ភគាំទ្រ ដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ និងកជាកម្មវិធីបងាញ (វិធីបង្កើនការគ្រប់គ្រងដី តាមរយៀអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងសេវាកម្មរបស់ រដ្ឋាភិបាលដែរ (មើលឧបសម្ព័ន្ធ ១២ ។

ការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ គួរតែទទួលនូវច្បាប់ចម្លងផែនការលំអិតសីពីការប្រើប្រាស់ដីសំរាប់ពេល អនាគត សំរាប់តំបន់ដែលនៅក្នុងខេត ។ ផែនទីនោះ នឹងបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់លាស់នូវតំបន់ដែលត្រូវការសំរាប់ការកំណត់ព្រំដី និងនិតិវិធីផ្សេងទៀតខាងក្រៅតំបន់កម្មសិទ្ធិឯកជន (ដីស្រែ ច្បារដំណាំ លំនៅដ្ឋាន ។ ជាបន្ថែម ក្រុម PLUP គួរតែជូន ដំណឹងឱ្យបានច្បាស់ដល់មន្រ្តីសុរិយោដីសីពីការសុំសិទ្ធិអនុញ្ញាតិកាន់កាប់ដី និងតំរូវការផ្សេងទៀតនៃតំបន់ធ្វើផែនការ ប ភូមិនិមួយ ។ នៅពេលដែលច្បាប់ដីធ្លីថ្មី ត្រូវបានអនុម័តដោយសភាជាតិ ហើយគោលការណ៏ណែនាំដច្បាស់លាស់ក្នុងការ អនុវតន៏ទៅលើការបែងចែកដីធ្លីមានរួចរាល់ហើយនោះ ការងារគូសព្រំប្រទល់ និងការងារចុះបញ្ជីរបស់ក្រុមសុរិយោដីនៅ ក្នុងតំបន់ដែលក្រុម PLUP ធ្វើគួរតែចាប់ផើមដោយយោងទៅតាមផែនការប្រើប្រាស់ដីនាពេលអនាគត ។

នៅក្នុងករិតភូមិ បឃុំ PLUP អាចនាំឱ្យមានការចរចារឡើងវិញអំពីព្រំប្រទល់នៃតំបន់ការពារ បតំបន់សម្បទាន (ឡូត3នេសាទ ។ ការវាយតំលៃទៅលើព្រំប្រទល់ឡើងវិញនេះអាចអនុវតបានក្រោមការត្រួតពិនិត្យមើលដោយគណៀកម្មាធិការដោះស្រាយ ជំលោះនៅក្នុងខេតផ្សេង បកគណៀកម្មាធិការពិសេសសីពីការកំណត់ព្រំប្រទល់ (ឡូត3នេសាទនៅទន្លេសាប ។

PLUP ក្រៅតែពីជាយនការដោះស្រាយជំលោះដីធ្លីតាមរយៀការស្វែងរកដំណោះស្រាយប្រកបដោយសមធម និងមានតម្លាភាព នៅក្នុងការគ្រប់គ្រងដី ជាញឹកញាប់ PLUP កនៅតែមានជួបបញោមួយចំនួនសីពីការប្រើប្រាស់ដីដែរ ។ ជំលោះភាគច្រើនកើត មានឡើងរវាងអ្នកក្នុងភូមិជាមួយអ្នកនៅក្រៅភូមិ ។ អ្នកដែលនៅក្រៅភូមិអាចជាអ្នកភូមិជិតខាង ។ ទោះបីជាញឹកញយ វាឋិតនៅក្រោមលក្ខខណកម្ពុជាកដោយ អ្នកក្រៅទាំងនេះគឺជាជាទាហានរំសាយ បបច្ចុប្បន្នជាទាហាន ជាអ្នកជំនួញឯកជន បជាមន្រ្តីរដ្ឋាភិបាល ។ ដូច្នេះហើយទើបដំណោះស្រាយជំលោះ បន្សល់ទុកនូវបញោលំបាកមួយចំនួនសូម្បីតែក្រោយពេល ឯកសាររបស់ PLUP ត្រូវបានយល់ព្រមជាផ្លូវការហើយកដោយ ។ ការអធិប្បាយអំពីយនការដោះស្រាយជំលោះសំខាន់ ដែលមាននៅក្នុង PLUP មានបងាញជូននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ទី ១៥ ។

ការគូសព្រំប្រទលដីរបសក្រុមសុរិយោដី

៥៨ ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតំលៃ

ក្នុងករណីនេះ PLUP មានទំរង់ពាក់ព័ន្ធផ្សេងគ្នាទៅលើសកម្មភាពត្រួតពិនិត្យ និងវាយតំលៃ។ នៅក្នុងភូមិដែល PLUP អនុវត្តទៅបានសំរេចជោគជ័យនោះ អាចជា ៗ

- ស្វ័យត្រួតពិនិត្យលើដំណើរការ PLUP ទាំងមូល ឧ.តាមរយៈសកម្មភាពផ្សេងផាត់ចំរាស់របស់ក្រុម PLUP ដែល ផ្ញើទៅនឹងអនុសាសន៍នៅក្នុងសៀវភៅជំនួយស្មារតីរបស់ PLUP នេះ។

- ត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយ និងណែនាំអនុវត្តដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល បសេវាកម្មរដ្ឋាភិបាលក្នុងការ គាំទ្រនូវផែនការកែប្រែការប្រើប្រាស់ដី។

- ត្រួតពិនិត្យនូវសកម្មភាពរួម ទាំងសកម្មភាពផែនការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ។

- ត្រួតពិនិត្យបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ និងផែនការគ្រប់គ្រង ៗ ការងារប្រតិបត្តិ ក៏រឹតអនុវត្ត ការប្រមូលប្រាក់ផាកពិន័យ ឧប្បត្តិហេតុនៃជំលោះជាមួយអ្នកក្រៅ ។ល។ ដែលអាចនាំឆ្ពោះទៅដល់ការកែប្រែឯកសារក្នុងពេលមួយ។
- ត្រួតពិនិត្យនូវការកែប្រែលើការប្រើប្រាស់ដី និងប្រព័ន្ធសិទ្ធិប្រើប្រាស់ កដូចជាផលប៉ះពាល់ដោយផាល់របស់វា។

- ត្រួតពិនិត្យរាល់ផលប៉ះពាល់របស់ការងារ PLUP ទៅលើធនធានធម្មជាតិ និងស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គម (ផលជាវិជ្ជមាន និងអវិជ្ជមាន។

ផែនការសកម្មភាពគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងភូមិ និងសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយផ្សេងទៀតដែលបានជំរុញនៅក្នុងតំបន់ គួរតែត្រួតពិនិត្យមើលជាប្រចាំដោយអ្នកភូមិ និងបុគ្គលិកផ្នែកផ្សព្វផ្សាយ (អាចរៀងរាល់ ៦ខែ។ បណោះនេះនឹងជួយឱ្យភាគី

ទាំងពីរអាចវាយតំលៃយ៉ាងល្អិតល្អន់នូវសកម្មភាពដែលទទួលបានជោគជ័យនូវអ្វីដែលមិនធ្លាប់អនុវតទាល់តែសោះ បគ្រាន់តែជាការពន្យាពេលនឹងជួយក្នុងការធ្វើអោយប្រសើរឡើងដល់ភាពប្រាកដប្រជានៃផែនការការងារនៅពេលអនាគត ។ ជាពិសេស ការផ្សព្វផ្សាយដែលទទួលបានជោគជ័យបសកម្មភាពបងាញឯទៀតដែលអាចជួយជំរុញបនឱ្យដល់តំបន់ផ្សេងទៀត ។

គណៀកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ នឹងត្រួតមើលនូវការអនុវតបទបញ្ជាផៃក្នុងភូមិ និងផែនការគ្រប់គ្រង ។ គណៀ កម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ គួរតែជួបប្រជុំជាមួយក្រុម PLUP ដើម្បីពិភាក្សារួមគ្នា និងអាចជំរុញដល់ផែនការ គ្រប់គ្រងបទបញ្ជាផៃក្នុង ។ កិច្ចប្រជុំនេះគួរតែមានបញ្ចូលទស្សនកិច្ចសិក្សានៅមូលដ្ឋាន ។ សនស្សន៍នៃការវាយតំលៃក្នុងការ អនុវតន៍បទបញ្ជាផៃក្នុង ត្រូវបានប្រព្រឹតិទៅដោយជោគជ័យ បយ៉ាងណានោះ គឺជាចំនួនរំលោភបំពានដែលគេបានសង្កេតឃើញតាមរយៀចំនួនទឹកប្រាក់ដែលគេប្រមូលបានពីការផាកពិន័យ តាមរយៀករណីវិវាទជាមួយអ្នកក្រៅភូមិ និងដំណោះស្រាយ របស់វា ។ ក្រុម PLUP ត្រូវធ្វើឱ្យបានច្បាស់ថា គណៀកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិទទួលបាននូវការគាំទ្រជាប្រចាំ ពីការត្រួតពិនិត្យ និងការចូលរួមវាយតំលៃរួមគ្នានៅតាមភូមិ ។ នៅពេលចាប់ផើមដំបូង ទស្សនកិច្ចសិក្សានេះ គួរតែប្រព្រឹតិ ទៅអោយបានញឹកញាប់ (ឧទាហរណ៏ រវៀងរាល់ ២ សបាហ៏ ហើយកំឡុងពេលនេះគួរតែកាត់បន្ថយបនិចមង នៅពេល ដែលគណៀកម្មាធិការកាន់តែមានទំនុកចិត និងមានឯករាជ្យ ។

សិក្ខាសាលាថ្នាក់ភូមិដែលរៀបចំដោយ PLUP ទៅលើការងារធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងតំបន់ប្រើប្រាស់ដី និងបពោសិទ្ធិ ប្រើប្រាស់ក្នុងមួយឆ្នាំមងនោះ គួរតែត្រូវបានពិនិត្យពិចារណា ។ តំណាងឃុំ មន្រីស្រុក និងមន្រីខេត គួរតែត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យ ចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលាបែបនេះ ។ សិក្ខាសាលានេះ កគួរតែមានបញ្ចូលនូវទស្សនៀកិច្ចសិក្សានៅមូលដ្ឋាន ។ ក្នុងករណីដែលមានការថតរូបក្នុងដំណាក់កាលដំបូងនៃការងាររបស់ PLUP (ឧទាហរណ៏ ការគូសផែនទីប្រើប្រាស់ដីធ្លី រូបថតទាំងនេះត្រូវបាន គេប្រៀបធៀបទៅនិងស្ថានភាពជាក់សែង (ឧទាហរណ៏ ១ ឆ្នាំ ប ២ឆ្នាំក្រោយមក ។

ប្រហែលជា៥ឆ្នាំក្រោយមក ផលប៉ះពាល់រួម និងឥទ្ធិពលវិជ្ជមាន និងអវិជ្ជមាន នៃការងារនេះអាចនឹងកើតមានឡើង ។ និស្សិត សាលកវិទ្យាល័យ ទីប្រឹក្សា បបុគ្គលិកស្រាវជ្រាវ គួរតែត្រូវបានផល់នូវការងារនេះឱ្យធ្វើ ។ គេអាចនឹងធ្វើការប្រៀបធៀបនូវ ទិន្នន័យដើម និងពតមានដែលប្រមូលបានក្នុងពេលវិភាគនៅក្នុងតំបន់ផែនការ ដោយផោតទៅលើវិធីសាស្រវាយតំលៃតាមការ ចូលរួមទៅលើផែនទី ទៅលើឯកសារ និងធ្វើការប្រៀបធៀបទៅនឹងស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន ។ យកល្អការងារដូចនេះ គួរតែត្រូវបាន ធ្វើដោយអ្នកមកពីខាងក្រៅដំណើរការ PLUP ដើម្បីអាចទទួលបាននូវចំលើយដែលប៉ះពាល់ទៅដល់ PLUP ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល និង គំរោងផ្សេង ។

ការសិក្សាវាយតំលៃទៅលើផលប៉ះពាល់ទាំងមូលគួរតែបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់នូវសារៀសំខាន់ផ្សេងសំរាប់ PLUP ក្នុងប្រទេស កម្ពុជា ក្តខណសំរាប់អនុវតឱ្យបានជោគជ័យ និងឧបសគ្គចំបង ។

៥៩ ការពង្រីក និងគាំទ្រការងារសំរាប់ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

ដូចបានរៀបរាប់នៅក្នុងសៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះស្រាប់ ក្រុម PLUP នឹងផល់នូវការគាំទ្រយ៉ាងមុតមាំក្នុងដំណាក់កាលពី ទី ១ ទៅទី ៦ របស់ PLUP ។ សំរាប់ប្រទេសកម្ពុជាក្នុងស្ថានភាពធម្មតា ដំណាក់កាលទាំងនេះទាមទារនូវពេលធ្វើការពី ២០ ទៅ ៣០ថ្ងៃ សំរាប់សមាជិកក្រុម PLUP ក្នុងមួយភូមិ និងពេលសរុបពី ៦ ទៅ១០ ខែ ។ ក្នុងដំណាក់កាលទី ៧ និងទី ៨ ការងារ ផ្សព្វផ្សាយ និងការគាំទ្រ នឹងត្រូវថយចុះជាបណើរ ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ ។ គឺអាចអនុញ្ញាតឱ្យក្រុម PLUP ចាប់ផើមធ្វើសកម្មភាពនៅភូមិដទៃទៀត និងអាចពង្រីកការងារជាបណើរ ។ តាមការប៉ាន់ប្រមាណក្រុម PLUP មួយក្រុមដែលមានចំនួន សមាជិកពី ៣ ទៅ៥ នាក់ អាចទទួលខុសត្រូវពី ២០ ទៅ ៣០ ភូមិក្នុងពេលមួយ ដែលអាស្រ័យទៅតាមមធ្យោបាយធ្វើដំណើរ និងចំងាយផ្លូវ ។ ក្រោយពីធ្វើសហប្រតិបតិការជាមួយគណៀកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិបានពី ៣ ទៅ ៥ ឆ្នាំ ក្រុម PLUP គួរតែមានលទ្ធភាពអាចកាត់បន្ថយនូវទស្សនកិច្ចត្រួតពិនិត្យមកត្រឹមមួយឆ្នាំមងវិញ ។ ជាក់សែង កំរិតនៃការគាំទ្រពីខាងក្រៅចំពោះគណៀកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ ត្រូវបានកាត់បន្ថយពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ អាស្រ័យទៅលើ សមត្ថភាព កំរិតទំនុកចិតទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគេ ។

វាមានសារៀសំខាន់ខ្លាំងណាស់សំរាប់ក្រុម PLUP ដើម្បីសំរេចបាននូវតំបន់ពិតប្រាកដមួយ និងសំរេចបាននូវកំរិតនៃការពង្រីក ខ្លួននៅក្នុងសកម្មភាព PLUP របស់ពួកគេ ដើម្បីធ្វើឱ្យសមស្របចំពោះបុគ្គលិក និងតំលៃបណ្ដុះបណាលរបស់ពួកគេ ។ ការងារ PLUP ចាំបាច់ទាមទារឱ្យមានការពង្រីកបន្ថែមទៅក្នុងតំបន់ដទៃទៀត ដើម្បីសំរេចបាននូវផលប្រយោជន៏ស្មើគ្នា សំរាប់ភូមិ ជាច្រើន អ្នកភូមិ និងធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់របស់ពួកគេ ។

៥. PLUP ក្រោមលក្ខខណ្ឌ ពិសេស

៥.១ ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីនៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ឧទ្យានជាតិ

ប្រទេសកម្ពុជាបានជ្រើសរើសតំបន់ ២៣ កន្លែង សំរាប់ធ្វើជាតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដោយឋិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ ក្រសួងបរិស្ថាន ។ ទោះបីជាមិនទាន់ត្រូវបានអនុម័តយកមកប្រើប្រាស់នូវអនុក្រឹត្យសីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិកដោយ កអនុក្រឹត្យនេះត្រូវបាន ពង្រាងឡើងតាំងពីចុងឆ្នាំ ១៩៩៩ មកម្លេះ គឺសំរាប់ការគ្រប់គ្រង និងការពារធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ទាំងនោះ ។ ប្រទេសកម្ពុជា មានបទពិសោធន៏តិចតួចបំផុតក្នុងការធ្វើការជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋាននៅក្នុងតំបន់ការពារ ធម្មជាតិ តួយ៉ាង ជំលោះសីពីការប្រើប្រាស់ដី ។ តាមច្បាប់ អ្នកភូមិដែលរស់នៅក្នុងតំបន់ការពារតាំងពីមុនរហូតមកដល់ឆ្នាំ ១៩៩៣ គឺមានសិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ប៉ុន្តែពួកគាត់មិនអាចធ្វើការលក់ដូរ បទិញដីនៅក្នុងតំបន់ការពារ ទិញដីនៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិទាំងនោះបានឡើយ ។

យោងតាមអនុក្រឹត្យ តំបន់ការពារធម្មជាតិ ត្រូវបានបែងចែកជា ៣ តំបន់គឺ តំបន់ស្នូល តំបន់ទ្រនាប់ និងតំបន់អភិវឌ្ឍន៍ សហគមន៍ ។ គ្រប់ដំណើរការផែនការប្រើប្រាស់ដីចាំបាច់ត្រូវតែធ្វើការពិចារណានូវបញាទាំងនេះ ជាពិសេសនៅពេលដែល ប្រទេសកម្ពុជាចាប់ផ្ដើមអនុវតដំណើរការផល់កម្មសិទ្ធិ (ដំណើរការផល់កម្មសិទ្ធិទាំងនោះ និងមិនត្រូវបានអនុវតនៅក្នុងតំបន់ ការពារធម្មជាតិទេ ដូចនេះបញានៃការផល់កម្មសិទ្ធិដីធ្លីទាមទារឱ្យមានការបញ្ជាក់ និងពិនិត្យមើលឱ្យបានជាក់លាក់នៅក្នុង តំបន់ការពារធម្មជាតិទាំងអស់ ។

បទពិសោធន៏ការងារក្នុងការចូលរួមគ្រប់គ្រងតំបន់ឆ្នេររបស់គំរោងគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃកោងកាងក្នុងខេតកោះកុង នៅក្នុង តំបន់ការពារ PLUP អាចធ្វើការក្នុងលក្ខណៈជាអ្នកសំរបសំរួលដោយអព្យាក្រិត្យ រវាងអ្នកភូមិ និងភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល ។ ឧទាហរណ៏ ការគាំទ្ររបស់ក្រសួងបរិស្ថានចំពោះសហគមន៏ក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងក្នុងផែនការសកម្មភាព (ជាពិសេសជាប់ទាក់ទងទៅនឹងបញានេសាទ និងព្រៃឈេ នៅក្នុងដែនជំរកសត្វព្រៃពាមក្រសោប ។ ការផ្តួចផ្ដើមក្នុងការ គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដំណើរការទៅបាននៅពេលដែលប្រធានភូមិគាំទ្រដល់គំនិតផ្តួចផ្ដើម ហើយកគាំទ្រដល់ភូមិដែល មានចំណាប់អារម្មណ៏ក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិនេះដែរ ។

ដូចនៅគ្រប់ទីកន្លែងនៃប្រទេសកម្ពុជាដែរ បញានៃការកាន់កាប់ដីកើតមាននៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ។ ឧទាហរណ៏ អ្នកភូមិ ដែលជាអ្នកធូរធារខ្លះ បានធ្វើការអះអាងបញ្ជាក់អំពីសិទ្ធិក្នុងការទទួលកម្មសិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លីសំរាប់ធ្វើជាដីកសិដ្ឋាន (ដែលមាន ក៏រីតកំណត់នៅបណ្ដាភូមិតាមឆ្នេរសមុទ្រ ទោះបីជាកម្មសិទ្ធិមិនត្រូវបានផល់ឱ្យក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិកដោយ ។ ហើយ បណ្ដាគ្រួសារផ្សេងទៀតបានធ្វើការអះអានូវកម្មសិទ្ធក្នុងតំបន់ស្រែបង្គា (មានន័យថាអ្នកផ្សេងពុំអាចចូលទៅតំបន់នោះ បានទេ។ ទោះបីជាទៅតាមផ្លូវច្បាប់ អ្នកភូមិមានសិទ្ធិត្រឹមតែជាអ្នកប្រើប្រាស់ធនធាននៅក្នុងតំបន់ការពារកដោយ កគេ ជាអ្នកដែលទទួលបាននូវការគាំទ្រច្រើន គឺអាចចូលទៅតំបន់នេសាទបាន បទៅក្នុងតំបន់ស្រែបង្គា ។

៥.២ ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីនៅក្នុងតំបន់ជនជាតិភាគតិច

តំបន់ជនជាតិភាគតិចសំខាន់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា គឺស្ថិតនៅក្នុង ខេត រតនគិរី មណលគិរី សឹងត្រែង ភាគខ្លះនៃខេតក្រចេះ និងព្រះវិហារ ។ ក្នុងតំបន់ទាំងនេះ លក្ខ័ណរបស់ PLUP ខុសប្លែកពីតំបន់ផ្សេងទៀតក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដូចជា ការអនុវតន៏ ការគ្រប់គ្រងដី សិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីទៅតាមទម្លាប់ និងអង្គការសង្គមមានភាពខុសប្លែកពីតំបន់សំខាន់ដែលមានខ្មែររស់នៅ ។

កតាទ្បងនេីគឺ

- ការកាប់ និងដុតព្រៃសំរាប់ធ្វើកសិកម្ម (ពនេចរ គឺជាការងារដែលផល់ចំណូលដសំខាន់សំរាប់ជនជាតិដើម ។
- ការកំណត់ព្រំប្រទល់ជាក់លាក់ដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកចាស់ទុំនៅជំនាន់មុនក្នុងការញែកឱ្យដាច់ពីគ្នារវាងតំបន់អ្នក ប្រើប្រាស់ដែលជាប់ទៅនឹងសហគមន៏ ។
- សមាជិកភាពនៅក្នុងសហគមន៏ គឺជាតំរូវការជាដំបូងដសំខាន់បំផុតសំរាប់ជាអាទិភាពក្នុងការទទួលបាននូវដីកសិកម្ម ក្នុងព្រំប្រទល់របស់សហគមន៏ ។

- ព្រៃពិសិដ្ឋ ប ព្រៃអារក្សគឺជាតំបន់ការពារដែលពួកគេជឿជាក់ថាត្រូវបានពួកអារក្សដែលមានឥទ្ធិពលតាំងនៅក ដូចជាកន្លែងបញ្ចុះសព។
- តំបន់ព្រៃចាស់ធំ (ក្នុងឃុំខ្លះមានផៃរហូតដល់ ៥០ភាគរយ នៃផៃដីទាំងអស់ ត្រូវបានថែរក្សាទុកសំរាប់ការ ប្រមូលផលព្រៃឈើ ដែលតំបន់ទាំងនេះស្ថិតនៅខាងក្រៅព្រំប្រទល់សំរាប់ធ្វើកសិកម្មភូមិ។
- ការប្រកាន់ខ្ជាប់នូវប្រពៃណី សីអំពីសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងធនធានរួម ការចូលរួមធ្វើការសំរេចចិត និងការដឹកនាំ ដោយចាស់ទុំក្នុងភូមិ។

គំរោងអនុផលព្រៃឈើបានចាប់ផើមគាំទ្រដល់សកម្មភាពផែនការប្រើប្រាស់ដីនៅក្នុងសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចផ្សេងទៀត នៅក្នុងខេត រតនគីរី។
ខាងក្រោមនេះគឺជាសេចកីលំអិតនៃដំណើការ PLUP ក្នុងភូមិជនជាតិដើមភាគតិចមួយ ឿ

បពោព្រៃសម្បទាន និងតំបន់ពាណិជ្ជ-កសិកម្ម ។ល។ បានធ្វើឱ្យអ្នកភូមិប្រឈមមុខនឹងការបាត់បង់ដីធ្លី។ នៅចុងឆ្នាំ ១៩៩៧ អ្នកដឹកនាំភូមិក្រឡាញ់មួយចំនួន (ជនជាតិ ត្រឹង បានសំរេចសុំជំនួយពីគំរោងអនុផលព្រៃឈើ។ ក្រោយពីធ្វើការពិចារណាលើ លទ្ធភាពជំរើសសិទ្ធិប្រើបាស់ដីធ្លីមក (រួមបញ្ចូលទាំងសិទ្ធិទទួលកាន់កាប់ជាបុគ្គល និងសិទ្ធិកាន់កាប់ជាសមូហភាព អ្នកភូមិ ទាំងអស់បានជ្រើសរើសនូវតំបន់ប្រើប្រាស់ផែនទីដែលមានការចូលរួមពីសំណាក់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ដោយយោងទៅដល់ ជំរើសក្នុងការកាន់កាប់ស្របច្បាប់។ ហេតុផលរបស់ពួកគេគឺការទទួលស្គាល់ពីអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានដែលផល់នូវការការពារ ចៀសជាងសិទ្ធិស្របច្បាប់។ ផែនការប្រើប្រាស់ដីអាចបង្កលក្ខណឿងាយស្រួលដល់ពួកគេឱ្យបនប្រើប្រាស់ ផៃដីរួម (ឧទាហរណ៍ ការបង្កបង្កើនផលពនេចរ និងបែងចែកផៃដីសំរាប់ប្រើប្រាស់ឯកជន (ស្រែ និងចំការឈើហូបផ្លែមន្ទីរ ដែលមកពីនាយកដ្ឋាន សុរិយោដី ដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងគំរោងគ្រប់គ្រងដីធ្លី (ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់, GTZ ផល់ជាជំនាញ បច្ចេកទេសក្នុងការបង្កើតផែនទីការប្រើប្រាស់ដីដោយមានការចូលរួមនៅក្នុងតំបន់ភូមិប្រើប្រាស់។

មានតំបន់តូចចំនួន១២ ត្រូវបានធ្វើអតសញ្ញាណកម្ម និងត្រូវបានគូសជាផែនទីដែលរួមមាន

- ព្រៃចាស់សំរាប់ប្រមូលអនុផលព្រៃឈើ
- ព្រៃអារក្ស បព្រៃពិសិដ្ឋ
- ព្រៃបស្សី (សំរាប់ជាសំភារឿសាងសង់
- ព្រៃសំរាប់ការពារទីជំរាល
- ព្រៃសំរាប់កប់សាកសព
- ព្រៃទ្រនាប់ (ជុំវិញភូមិ
- តំបន់ភូមិ (សំរាប់លំនៅដ្ឋាន
- វាលស្រែ
- កសិកម្មពនេចរ និងដីទំនេរ
- ចំការផ្លែឈើដែលមានរាល់ឆ្នាំ
- តំបន់វិនិយោគសំរាប់ផលិតផលដែលផល់កំរៃ

ផែនទីប្រើប្រាស់គ្របដណប់លើផៃដីសរុបប្រមាណ ១២០០ ហ.ត។ ក្នុងចំនួននេះមានប្រហែល ៣០ភាគរយ ជាដីសំរាប់កសិកម្ម (កសិកម្មពនេចរ ដីទំនេរ ដីស្រែ ដីចំការ។ ផៃដីចំនួនប្រហែល ៥ ហ.ត ក្នុងមួយគ្រួសារនេះ (៧៩ គ្រួសារ ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយ អំពីការប្រើប្រាស់ដីក្នុង ខេត រតនគីរី។

ក្នុងចំណោមតំបន់តូចទាំង ១២ មានតំបន់តូចមួយដែលបទបញ្ជាផៃក្នុងសីពី ការប្រើប្រាស់ និងការគ្រប់គ្រងត្រូវបានធ្វើឱ្យ ប្រសើរឡើង។ ហើយការងារនេះត្រូវបានធ្វើឡើងដោយក្រុមការងារប្រើប្រាស់ដីភូមិដោយមានការផល់ជំនួយបច្ចេកទេសពី គំរោងអនុផលព្រៃឈើ និងសមភាគីបច្ចេកទេសមកពីនាយកដ្ឋានសុរិយោដី។

ដំណើរការចងក្រងបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងមានបញ្ចូល នូវទស្សនវិស្ថាបនារបស់សមាជិកភូមិទាំងអស់ជាទៀងទាត់ក្នុងកិច្ចប្រជុំ ។

គ្រប់សហគមន៍ប្រើប្រាស់ផៃដីដែលជាប់នឹងភូមិក្រឡាញ់បានបញ្ជូននូវតំណាងរបស់ខ្លួនដើម្បីចូលរួមក្នុងដំណើរការគ្រប់ដំណាក់កាលទាំងអស់ ។ តំណាងរបស់អ្នកភូមិក្រឡាញ់កបានទៅចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំជាមួយគ្រប់ភូមិជិតខាងទាំងអស់របស់ខ្លួនវិញដែរ ដើម្បីស្វែងយល់ ឱ្យបានច្បាស់នូវដំណើរការប្រើប្រាស់ផៃដីរវាងសហគមន៍ជិតខាង ។ ក្រោយពីការពិភាក្សាទាំងអស់ត្រូវបាន បញ្ចប់ហើយ អ្នកចាស់ទុំ និងអ្នកដឹកនាំទាំងអស់ដែលមកពីភូមិជិតខាងបានផិតមេដៃរបស់ពួកគេលើផែនទីប្រើប្រាស់ដីដើម្បី ជាសក្ខីភាពនៃការគាំទ្ររបស់ពួកគេ ។

មានការគាំទ្រដែលទទួលស្គាល់ពីអាជ្ញាធរដែនដី គឺជាកតាសំខាន់បំផុតដើម្បីធ្វើអោយប្រាកដពីសុវត្ថិភាពដី ធនធាន អាជ្ញាធរ និងនាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យចូលរួមក្នុងដំណើរការនៅគ្រប់ដំណាក់ទាំងអស់ ។ ដំណើរការធ្វើផែនទី និងកែសំរួល បទបញ្ញាប្រើប្រាស់ទាមទារពេលវេលាប្រហែល ៤ ខែ នៅតំណាក់កាលនេះ គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងដីធ្លី ត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសរើស ។ បទបញ្ញាក្នុងការគ្រប់គ្រងដី រួមមានបញ្ចូលទាំងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសគណៈកម្មាធិការ ឡើងវិញ និងគោលការណ៍នៃកិច្ចប្រតិបតិរបស់ពួកគេ ។

ទាហរណ6នៃបទប្បា

- ការលក់ដី (ទោះបីជាមួយចំណែកតូច ត្រូវមានការឯកភាព និងយល់ព្រមព្រមយ៉ាងហោចណាស់ ៨0 ភាគរយ នៃសម្លេងឆ្នោតគាំទ្រពីសមាជិកភូមិ ។ (អ្នកភូមិយល់ឃើញថាបញ្ញាទាំងនេះនឹងជួយក្នុងការការពារនូវសកានុពល ផលិតកម្ម ម្ហូបអាហាររបស់អ្នកភូមិសំរាប់កូនចៅជំនាន់ក្រោយ ។
- លទ្ធភាព និងសិទ្ធិនៃការប្រើប្រាស់ត្រូវបានលៃទុកដោយសហគមន៍សំរាប់បុគ្គល បគ្រួសារដែលជាសមាជិកភូមិ ។ រាល់សកម្មភាពសំខាន់ដែលផល់ជាផ្លែផ្កា គឺជាអាទិភាពដែលត្រូវអនុវតទៅលើគ្រួសារ ។
- ដីពនេចរ (ធ្វើចំការ អាចត្រូវបានគេធ្វើការផ្លាស់ប្ដូរជាដីសំរាប់ប្រើប្រាស់ជាប្រចាំ ដូចជាចំការផ្លែឈើដែលផល់ ផលរាល់ឆ្នាំ បផ្លែឈើដែលលក់បានកំរៃ ។ គ្រួសារណាដែលបានអភិវឌ្ឍលើផៃដីមួយចំណែកត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ និងមានសិទ្ធិផាច់មុខក្នុងការប្រមូលផល (ហើយអាចមានសិទ្ធិបនជាមរតក ។ ដី ៥ ហ.ត សំរាប់១គ្រួសារ ដែលមានឪពុក មាយ និងកូន (គ្រួសារស្នូលត្រូវបានកែប្រែពីដីកសិកម្មពនេចរឱ្យទៅជាដីប្រើប្រាស់ជាប្រចាំវិញ ។ ដូចនេះគឺអាចជួយដល់គ្រួសារមេម៉ាយ និងគ្រួសារផ្សេងទៀតដែលមានធនធានកំលាំងពលកម្មកំណត់ និងពីការ ធ្វើទុក្ខបុកម្នេញពីពួកអ្នកខិលខូចនៃសមាជិករបស់សហគមន៍ ។ ការផល់អោយនូវដីចំនួន ៥ ហ.ត គឺជាការលើក ទឹកចិតដល់បណាក្រុមគ្រួសារដើម្បីអោយពួកគេមានលំនឹងក្នុងការដាំដុះនូវដំណាំដែលផល់ផលអាចលក់បាន និង ទទួលផលបានរាល់ឆ្នាំទៅតាមគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍របស់ខេត ។ ប្រជាជនអាចពង្រីកផៃដី នៅពេលដែល ដំណាំទាំងនោះផល់ផលពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំបាន អាស្រ័យដោយលទ្ធភាព និងសមត្ថភាពរបស់ពួកគេផាល់ ។ ប្រសិនបើដំណាំទាំងនោះផល់ផលយើងអាចសង្ឃឹមថា នឹងមានការបន្ថយនូវពំនឹងផ្អែកទៅលើកសិកម្មពនេចរ ។

- នៅពេលដែលចំនួនប្រជាជនកើនឡើងនៅក្នុងភូមិ (ចំនួនគ្រួសារស្នូលកដូច្នោះដែរ សភាពការណ៍អាចកើតឡើង នៅពេលដែលផៃដីពនេចរត្រូវបានបែងចែកសំរាប់គ្រួសារឯកជន ។ នៅដំណាក់កាលនេះ ចំណែកដីតូច អាចចាប់ ផើមបែងចែកទៅឱ្យកូនចៅសំរាប់ទុកជាកេរ3 ។ ស្ថានភាពនេះអាចនឹងមានការខុសប្លែកគ្នាបនិចអំពីការកាន់កាប់ដី ជាលក្ខណៈឯកជន ដែលមានលក្ខណៈដោយឡែកមួយគឺពុំអាចមានការអនុញ្ញាតិឱ្យលក់បានទេ ។
- តំបន់ព្រៃចាស់ និងព្រៃអារក្សគឺត្រូវបានការពារពីការលុកលុយទន្រាន ។
- តំបន់សំខាន់ត្រូវបានដាក់ឱ្យនៅដោយឡែក សំរាប់ការធ្វើវិនិយោគរួមទៅលើផលិតផលដែលលក់បានកំរៃ ។ សហគមន៍ស្វាគមន៍គ្រប់វិនិយោគិនដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍លើដីនេះសំរាប់ដំណាំដែលអាចលក់ បានកំរៃ ។ វាទាមទារឱ្យមានកិច្ចព្រមព្រៀង និងមានកំណត់រយឿពេលធ្វើសហប្រតិបតិការ គួបផ្សំនិងការទទួល ខុសត្រូវ និងប្រាក់ចំណេញរវាងក្រុមហ៊ុនវិនិយោគ និងសហគមន៍ក្នុងស្រុក ។ ស្របពេលដែលរដ្ឋាភិបាលផល់ អាទិភាពលើកទឹកចិតដល់អ្នកវិនិយោគទុន ការការពារផលប្រយោជន៍សហគមន៍ក៏ត្រូវមានការគិតគូផងដែរ ។ វានឹងមានការទទួលស្គាល់យ៉ាងពេញលេញពីរដ្ឋ ពីបណាសហគមន៍ក្នុងស្រុក និងបណាអ្នកវិនិយោគដែលជាអ្នក ដើរតួនាទីស្របច្បាប់ទៅលើដីនេះ ។ វិធីនេះបងាញឱ្យឃើញនូវជំហានសំរេចចិតថ្មីក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ និងការវិនិយោគ នៅលើដីដែលជាប្រពៃណី ដែលមានការពិគ្រោះយោបល់រួម និងការពិភាក្សាជាមួយសហគមន៍ ។

អាស្រ័យទៅតាមប្រពៃណីរបស់ពួកគេ សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចនៃភូមិក្រឡាញ់ បងាញនូវចំណូលចិតយ៉ាងច្បាស់អំពី ការកាន់កាប់ដីរួម (ដោយមានការលើកលែងដីស្រែ និងចំការ ហើយបច្ចុប្បន្នស្នើឱ្យមានការបែងចែកសិទ្ធិកាន់កាប់ដីសំរាប់ តំបន់តូចផ្សេងទៀតក្នុងអំឡុងពេលដំណើរការ PLUP (សំរាប់សេចកីលំអិតសូមមើលករណីសិក្សា ៨.១០ ស៊ីពី PLUP ក្នុង តំបន់ជនជាតិភាគតិចនៃភាគឦសាន ប្រទេសកម្ពុជាក្នុងភូមិក្រឡាញ់ ។

៥៣ ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅក្នុងតំបន់ស្រែមនាន

បច្ចុប្បន្នវាមានការលំបាកក្នុងការទទួលយកបទពិសោធន៍ដែលមាននៅក្នុងសហគមន៍ព្រៃឈើ ប PLUP ក្នុងតំបន់ព្រៃសម្បទាន ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ គំរោងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ FAO ក្នុងខេត សៀមរាបថ្មីនេះ បានជួយគាំទ្រដល់សហគមន៍ព្រៃឈើ មួយនៅក្នុងតំបន់ព្រៃសម្បទាន ដោយអនុវតទៅតាមទំរង់បែបបទរបស់តំបន់ព្រៃផ្សេងទៀត។ ភាពខុសគ្នាចំបង គឺទំនាក់ ទំនងរបស់សម្បទានិកក្នុងគ្រប់ដំណាក់កាលការងារទាំងអស់ និងដំណើរការចុងក្រោយរបស់សម្បទានិក ក្នុងការចុះហត្ថលេខា ព្រមព្រៀងជាផ្លូវការ (ក្នុងករណី ខេត សៀមរាប នៅមិនទាន់ទទួលបាននូវលទ្ធផលទេ។

ការអនុវតន៍របស់ PLUP គួរតែអោយសមស្របសំរាប់ភូមិដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រៃសម្បទាន ដូចក្នុងករណីវិវាទទៅលើបពោជី និងធនធានជាច្រើនដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងរបាយការណ៍។ ក្នុងស្ថានភាពបែបនេះ PLUP គួរតែជួយគាំទ្រលើផ្នែកពិគ្រោះ យោបល់ និងដំណើរការក្នុងការពិភាក្សាគ្នារវាងអ្នកភូមិ និងសម្បទានិក។
យនការក្នុងការដោះស្រាយជំលោះគួរតែដើរតួសំខាន់ (មើលឧបសម្ព័ន្ធ ១៥។

៥.៤ ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅក្នុងតំបន់ដែននេសាទ

សំរាប់សហគមន៍ព្រៃឈើ ប PLUP ក្នុងដែននេសាទ (តំបន់លិចទឹកតាមរដូវនៅជុំវិញទន្លេសាប ទន្លេមេគង្គ និងតំបន់ឆ្នេរ សមុទ្រទាំងអស់ និតិវិធី និងដំណាក់កាលធ្វើការងារដូចគ្នា នឹងត្រូវយកទៅអនុវតនៅក្នុងតំបន់ដទៃទៀតដែរ។ ភាពខុស ប្លែកគ្នាចំបង គឺផែនទីប្រើប្រាស់ដីសំរាប់ពេលអនាគត បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ហើយឯកសារផ្សេងទៀតសីពីការគ្រប់គ្រងតំបន់ព្រៃឈើ និងដែននេសាទចាំបាច់ត្រូវមានការចុះហត្ថលេខាដោយ នាយកដ្ឋានជលផល ក្នុងកិរិតជាតិដើម្បីឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាព។

អនុក្រឹត្យសីពីសហគមន៍នេសាទបច្ចុប្បន្នមាននៅក្នុងច្បាប់ពង្រាង និងត្រូវបានត្រួតពិនិត្យនៅក្នុងដំណើរការផល់យោបល់ជា សាធារណឿ (មើលឧបសម្ព័ន្ធ ២។
ពង្រាងអនុក្រឹត្យសីអំពីការបង្កើតសហគមន៍នេសាទមានចំណុចសំខាន់ដូចតទៅ

- សហគមន៍អ្នកនេសាទត្រូវបានចាត់ទុកជាក្រុមនៃប្រជាជនដែលស្ម័គ្រចិតក្នុងការព្រមព្រៀង និងធ្វើកិច្ចសហ ប្រតិបតិការ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីបង្កើតឡើងនូវអង្គការក្នុងស្រុកដោយមានគោលដៅដើម្បីគ្រប់គ្រង អភិរក្ស និងប្រើប្រាស់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយនិរនរភាពនូវធនធានជលផលក្នុងគោលបំណងការពារសិទ្ធិ និងប្រាក់ចំណូល របស់ប្រជាពលរដ្ឋ។

- គំរោងសហគមន៍អ្នកនេសាទអាចត្រូវបានចាប់ផើមនៅគ្រប់ដែននេសាទ រួមមានតំបន់សមុទ្រ ទន្លេ បឹង ដីសើម ប តំបន់នេសាទផ្សេងទៀតដែលបើកចំហជាសាធារណឿ។ ទាំងនេះពុំបានបញ្ចូលនូវបណាតំបន់ដែលជាប់នឹងកន្លែង សាធារណឿដូចជាកន្លែងសំរាប់ចិញ្ចឹមត្រី ជំរកត្រី និងទ្រព្យសម្បតិឯកជនឡើយ។
- ការចូលរួមក្នុងគំរោងសហគមន៍អ្នកនេសាទ គឺធ្វើឡើងដោយស្ម័គ្រចិត និងបើកចំហរសំរាប់គ្រប់ប្រជាជនកម្ពុជា ទាំងអស់។ អ្នកចូលរួមអាចមកពីបណាភូមិជាច្រើន។
- សហគមន៍អ្នកនេសាទគឺជាដៃគូររវាងប្រជាជន និងអាជ្ញាធរដែលពាក់ព័ន្ធ ដូចជានាយកដ្ឋានជលផលជាដើម។ អ្នកចូលរួមអាចមានលទ្ធភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ខ្លួនគេដោយពឹងផ្អែកលើច្បាប់ជាអ្នកគ្រប់គ្រង ស្ថាប័នសហគមន៍នេសាទ និងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ដើម្បីគ្រប់គ្រងនូវធនធានជលផលដោយប្រកាន់ខ្ជាប់នូវច្បាប់ដែលមាន។
- អាជ្ញាធរ ដូចជានាយកដ្ឋានជលផល ដោយមានកិច្ចសហការជាមួយអាជ្ញាធរដែនដី ត្រូវជួយដល់ប្រជាជនដែលចង់ អនុវតនូវគំរោងសហគមន៍អ្នកនេសាទ។

- អ្នកចូលរួមក្នុងគំរោងសហគមន៍អ្នកនេសាទ គឺជាតំណាងគណៀកម្មាធិការដែលត្រូវបានបោះឆ្នោតដោយអ្នកចូលរួម។ សមាជិកគណៀកម្មាធិការមិនត្រូវជាបុគ្គលិករដ្ឋាភិបាលទេ។
- សហគមន៍អ្នកនេសាទត្រូវបានកំណត់ឱ្យប្រើឧបករណ៍នេសាទជាលក្ខណឿគ្រួសារក្នុងតំបន់ដីគោក និងឧបករណ៍ធុន កណាលសំរាប់តំបន់សមុទ្រ។
- ដើម្បីឱ្យមានការទទួលស្គាល់នូវគំរោង បអង្គការសហគមន៍អ្នកនេសាទ ទាមទារនូវឯកសារព្រមព្រៀងមួយដែល រួមមានឈ្មោះ និងរចនាសម្ព័ន្ធរបស់គណៀកម្មាធិការជលផលដែលបានជ្រើសតាំងពីសហគមន៍ដោយផ្អែកទៅ លើច្បាប់ និង បទបញ្ជា ផែនការគ្រប់គ្រង និងផែនទីតំបន់គ្រប់គ្រង។ ឯកសារនេះត្រូវតែចុះហត្ថលេខាដោយ ប្រធានការិយាល័យជលផលខេត។
- ក្រោយពេលចុះហត្ថលេខាដោយប្រធានការិយាល័យជលផលខេតហើយ គំរោងសហគមន៍អ្នកនេសាទ មានសិទ្ធិក្នុងការអនុវតន៍ច្បាប់ និងបទបញ្ជាដោយមានកិច្ចសហការ និងគាំទ្រយ៉ាងពេញលេញពីអាជ្ញាធរដែលពាក់ព័ន្ធ។

ដំណើរការទូទៅក្នុងការបង្កើតសហគមន៍អ្នកនេសាទ ប្រព្រឹតដូចនិតិវិធី និងទំរង់បែបបទរបស់ PLUP គួបផ្សំនិងការរួមបញ្ចូល នូវគ្រប់ទំរង់បែបបទទាំងអស់ដែល PLUP បានអនុវតនៅក្នុងដែននេសាទ។

៥.៥ ការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅក្នុងតំបន់ដោះមីនរួច

ក្រុមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីនៅ ខេត បាត់ដំបង ដែលបានការឧបត្ថម្ភគាំទ្រពីសំណាក់ CARRERE/UNDP និងក្រុម ការងារគ្រប់គ្រងការប្រើប្រាស់ដីនៅ ខេត បនាយមានជ័យ ក្រោមការឧបត្ថម្ភគាំទ្រពី Handicap International ទទួល បាននូវបទពិសោធន៍លើការប្រើប្រាស់ដីធ្លីក្នុងតំបន់ដែលដោះមីនរួច ។ ខាងក្រោមនេះគឺជាការបងាញនូវទិដ្ឋភាពសំខាន់របស់ស្ថាប័ន និងការអធិប្បាយនូវវិធីសាស្រ្តក្នុងការដោះស្រាយ

ទិដ ភា្ញសាប7ន

នៅខេត បាត់ដំបង អនុគណៀកម្មាធិការខេត និងក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី សំរាប់ដីដែលដោះមីនរួច ត្រូវបានបង្កើត ឡើងនៅឆ្នាំ ១៩៩៩ ។ ភារកិច្ចសំរាប់ក្រុមការងារនេះ គឺត្រូវសំរបសំរួលជាមួយនឹងផែនការបោសសំអាតមីន បនាប់មក គឺ ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី កដូចជាពង្រឹងរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង ជាពិសេសគឺនៅក៏រិតថ្នាក់ស្រុក ដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយចំការមីន ។ ក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី បានអភិវឌ្ឍន៏ផែនការប្រើប្រាស់ដី ដាយផ្អែកទៅលើការពិភាក្សា និងសហការ ជាមួយអាជ្ញាធរដែនដីថ្នាក់ខេត ស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៏ និងស្ថាប័នកំចាត់មីន ។ ផែនការទាំងនោះត្រូវបានដឹកនាំគ្រប់គ្រងដោយ អនុគណៀកម្មាធិការខេត និងអនុគណៀកម្មាធិការខេត គឺជាអ្នកដោះស្រាយទំនាស់ដីធ្លី ។

អនុគណៀកម្មាធិការខេត មានសមាសភាពចូលរួមគ្រប់គ្រងពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក្នុងនោះរួមមានមន្រ្ទីថ្នាក់ខេត កងយោធពល ខេមរភ្មិនតំបន់៥ មនីរអភិវឌ្ឍន៏ជនបទខេត ជំាជ គណៀកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៏ជនបទខេត មនីរកសិកម្ម មនីរផែនការ មនីររៀបចំដែនដី នគូរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី មនីរបរិស្ថាន អភិបាលស្រុក និងតំណាងស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៏នានាផងដែរ ។ គោលបំណងនៃការបង្កើតនេះ គឺធ្វើឱ្យមានភាពធូរស្រាលនូវរាល់ដំណោះស្រាយបញាក្នុងស្ថានភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដើម្បីឱ្យមានភាពសមស្របទៅតាមភារកិច្ចរបស់អនុគណៀកម្មាធិការខេត គឺ

- ធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាពការងារសមស្រប និងការប្រើប្រាស់ដីត្រឹមត្រូវ ការគ្រប់គ្រងដី និងកំណត់តំបន់ដែលមានមីន
- ធានាបាននូវដំណើរការដោះមីន ដែលជាផែនការជាក់លាក់ និងមានតម្លាភាព
- កាត់បន្ថយនូវទំនាស់ដីធ្លីតាមរយៀការគ្រប់គ្រងដីដោយមានប្រសិទ្ធភាព និងផែនការច្បាស់លាស់ទៅតាមរបៀបវារៀ

ក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ដោយផាល់ទៅអនុគណៀកម្មាធិការខេត ។ រាល់សមាជិកភាពនៃក្រុម ការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ដែលមកពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធរបស់រដ្ឋាភិបាល រួមមានៀ មនីរអភិវឌ្ឍន៏ជនបទខេត DLUCC មនីរផែនការ មន្រីរាជការ និងកងយោធពលខេមរភ្មិមិនលេខ ៥ ។ ភារកិច្ចរបស់ក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីរួមមានៀ

- លើកទឹកចិតដល់ការពិភាក្សា និងការសំរបសំរួលរវាងអាជ្ញាធរដែនដី ស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៏ ទីភ្នាក់ងារកំចាត់មីន ។ អនុគណៀកម្មាធិការខេតត្រូវមានភាពច្បាស់លាស់ និងតម្លាភាពក្នុងការកំណត់ចំការមីន ។ កំណត់នូវអាទិភាពចំការ មីនដែលត្រូវធ្វើការបោសសំអាត និងអភិវឌ្ឍតំបន់ដោះមីនរួច កដូចជាលើកឡើងនូវផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី
- រៀបចំរាល់ឯកសារដែលយល់ឃើញថាជាប្រយោជន៏ (អ្នកដែលមានសិទ្ធិកាន់កាប់ដី សំរាប់អ្នកដែលទទួលផលពីដី
- រៀបចំកំណត់តំបន់បនាប់ពីដោះមីនហើយដោយចងក្រងជាឯកសារ និងត្រូវមានតម្លាភាព
- កំណត់ឱ្យបាន និងបងាញនូវបញាក្នុងការប្រើប្រាស់ដីធ្លី កដូចជាទំនាស់ដីធ្លី បនាប់ពីដោះមីនរួចក្នុង និងក្រោយឆ្នាំ ២000 ។ បញាគន្លឹះដែលឈានទៅដល់ការបង្កើតឱ្យមានក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី បអនុគណៀ កម្មាធិការខេតៀ

ប្រអប់ ១១ បញ្ហាចំបងនៅពេលបង្កើតក្រុម PLUP គណៈកម្មាធិការមន្ត្រីទេសចរណ៍ខេត្ត

- ទំនាស់ដីធ្លី

- ការចាប់យកដី ការកំណត់ដីមិនបានត្រឹមត្រូវ និងដីប្រើប្រាស់ដោយអ្នកមានអំណាចបអ្នកមានសុកសម្ត ក្នុងនោះរួមមានតំបន់មួយចំនួនធំនៃដីមីនក្រោមការត្រួតពិនិត្យ និងគ្រប់គ្រងដោយយោធា
- ខ្វះលទ្ធភាពក្នុងការបោសសំអាតចំការមីន

- ខ្វះការសំរបសំរួលរវាងក្រុមការងារដោះមីន និងស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៍ដទៃទៀត គឺថាការកំចាត់មីនមិននាំមកនូវផលចំណេញពីស្ថាប័នដែលគាំទ្រ និងគ្មានការត្រួតពិនិត្យដីដោះមីនរួច

- អត្រាខ្ពស់បំផុតនៃចំការមីនមាននៅក្នុង ខេត បាត់ដំបង និងបនាយមានជ័យ

បនាប់ពីបានបង្កើតក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីហើយ ក្រុមនេះកបានបង្កើតក្រុមការងារថ្នាក់ស្រុក និងក្រុមការងារ ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីថ្នាក់ស្រុក នៅតាមស្រុកចំនួន ៩ ជាបនាន់ដែរ ។ ក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីប្រចាំស្រុក ធ្វើរបាយការណ៍ទៅក្រុមការងារស្រុកនិងក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីថ្នាក់ខេត ។ ក្រុមការងារស្រុក និងក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីថ្នាក់ស្រុកជាអ្នកជួយជ្រោមជ្រែងក្នុងការជ្រើសរើសអ្នកដែលត្រូវបានទទួលផលប្រយោជន៍លើដីដែល បានកំណត់ ការបែងចែកដីធ្លី និងការកំណត់នូវដីដែលមានវិវាទ។

វិធីសាស្រ្តរួងការធើផែនការប្រើប្រសដីធ(

យោងទៅតាមដំណើរការក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី សិក្ខាសាលាសីអំពីផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី តាមបណាស្រុកដែល ជាប់ពាក់ព័ន្ធត្រូវបានចាប់ផើម ។ អ្នកចូលរួមសិក្ខាសាលានេះមាន ក្រុមការងារស្រុក ក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី អាជ្ញាធរដែនដី ស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៍ និង ស្ថាប័នកំចាត់មីនផងដែរ ។ ក្នុងអំឡុងពេលសិក្ខាសាលានេះ អាទិភាពនៃតំបន់មីនត្រូវបាន ពិភាក្សា និងលើកឡើងនូវកម្មវិធីក្នុងការបោសសំអាតមីនសំរាប់ឆ្នាំក្រោយឱ្យកាន់តែមានភាពល្អប្រសើរឡើង ។

ប្រអប់ ១២ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៅលើអាទិភាពចំបងបោសចំការមីន

១- បនាប់ពីបោសសំអាតមីនរួច ដីគួរត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយអ្នកភូមិក្នុងការតាំងទីលំនៅជាថ្មី ផលិតផល ស្រូវ វាលស្រែ បហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈ

២- អ្នកដែលត្រូវទទួលផលប្រយោជន៍ពីដី គឺត្រូវតែជាអ្នកក្រ និងអ្នកគ្មានដីធ្លី

៣- តំបន់អភិវឌ្ឍន៍គំរោង ត្រូវតែអភិបាលកិច្ចដោយអាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ (លើកលែងតែដី ឯកជន និងស្ថាប័នដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ ដែលមានលទ្ធភាពបំពេញកិច្ចការនៅក្នុងតំបន់ ។

៤- វាជាផែនការកំណត់នូវប្រភេទដី និងបានការទទួលស្គាល់ក្នុងការប្រើប្រាស់ដីដោយអ្នកដែលទទួលផល ។

៥- វាត្រូវតែឋិតនៅក្នុងតំបន់ដែលមានអត្រាមីនខ្ពស់ (ការប្រមូលទិន្នន័យអំពីមីនដោយអង្គការ Handicap International និងកាកបាទក្រហមកម្ពុជា ។

៦- រាល់សកម្មភាពប្រតិបតិរបស់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធក្នុងការកំចាត់មីន នឹងត្រូវបានធ្វើការពិចារណានៅពេល ជ្រើសរើសតំបន់មីនថា តើតំបន់នោះមានសនិសុខអាចចូលទៅបានដែរបទេ?

ស្ថាប័នកំចាត់មីន និងក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ត្រូវស្រាវជ្រាវចំការមីន កំណត់ឱ្យបាននូវរាល់ចំណុចខាងលើ ។ ក្នុង រយៈពេលនេះ ស្ថាប័នកំចាត់មីនអាចប៉ាន់ប្រមាណផងដែរ នូវតំបន់ដែលអាចចូលទៅបាន ចំនួនមីនដែលចាំបាច់ក្នុងការដោះ កដូចជាទិដ្ឋភាពប្រតិបតិការក្នុងរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា ។ តារាងស្នើចុះបញ្ជីតំបន់មីន ត្រូវដាក់បងាញដល់ប្រធានភូមិ ដើម្បីសុំការអនុម័ត ។

សិក្ខាសាលាថ្នាក់ខេត បានប្រព្រឹតឡើងដោយមានការចូលរួមពី អនុគណៀកម្មាធិការខេត ក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ក្រុមការងារស្រុក ស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៍នានា និងស្ថាប័នកំចាត់មីន ដើម្បីបញ្ចប់ផែនការដោះមីនប្រចាំឆ្នាំរបស់ខ្លួន ។ សិក្ខាសាលា នេះកបានទុកឱកាសផងដែរសំរាប់ ក្រុមការងារស្រុក និងស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងការធ្វើសំណូមពរ បផ្លាស់បរផែនការរបស់ខ្លួន ក្នុងករណីមានភាពចាំបាច់ បសំណូមពរបនាន់ ។

តបតាមការអនុម័ត ពីការដាក់ពាក្យសុំរបស់ស្ថាប័នកំចាត់មីនដោយអនុគណៀកម្មាធិការខេត ការងារប្រតិបតិមួយទៀតត្រូវ បានដំណើរការងាររបស់ខ្លួន ។ ស្ថាប័នកំចាត់មីន និងក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីត្រូវចុះត្រួតពិនិត្យ និងកំណត់តំបន់ មានមីន ។

ស្ថាប័នកំចាត់មីនបានទទួលនូវពតមានពិតប្រាកដអំពីព្រំប្រទល់ចំការមីនដោយការប្រើប្រាស់ផែនទីភូមិសាស្រ និង GPSs

ក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីបានធ្វើសហការជាមួយមន្ទីថ្នាក់ស្រុកនៃ LUCC ជាមួយប្រធានភូមិ និងអង្គការ ក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ។

ព្រំប្រទល់នៃចំការមីន និងដីប្រើប្រាស់ត្រូវបានកំណត់ធ្វើការបោស សំអាតជាបនបនាប់ និងដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងពតមានភូមិសាស្រ ។

ដំណើរការដោះមីន និងធើផែនការប្រើប្រាសដី

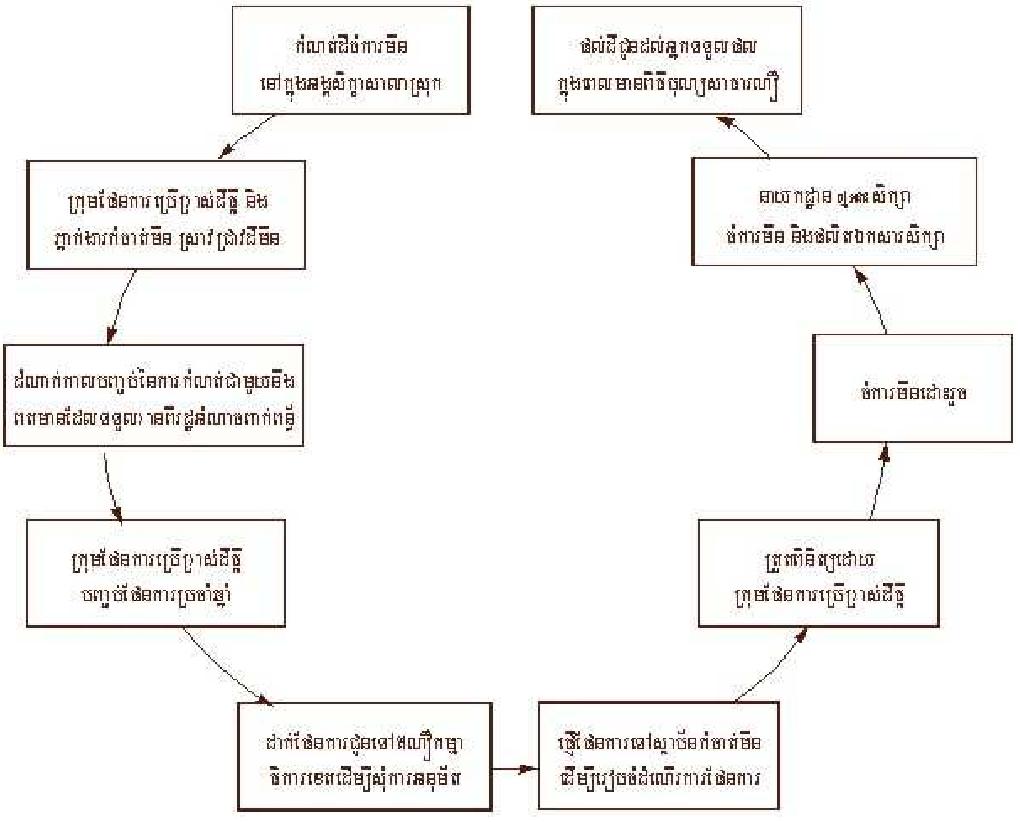

ដំណើរការជ្រើសរើសអ្នកទទួលផល

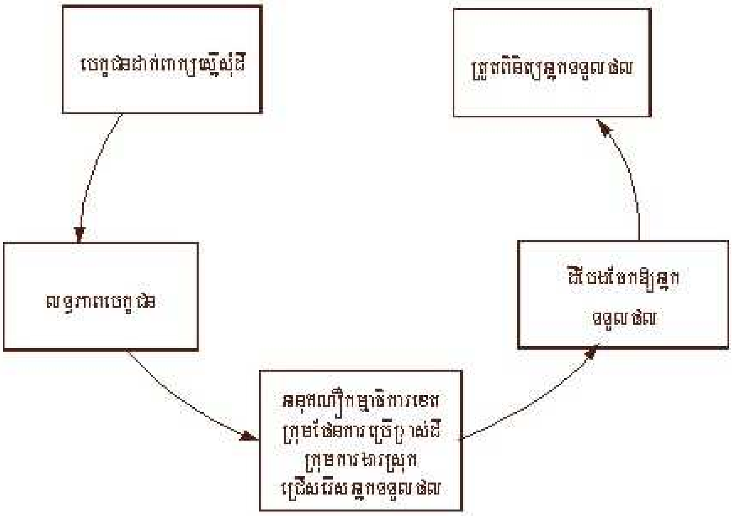

អ្នកដែលទទួលផលបាន ត្រូវបានផល់នូវទំរង់បែបបទនៃពាក្យស្នើសុំដើម្បីដាក់ពាក្យសុំកាន់កាប់ដីឡូត៍3 ។ ទំរង់បែបបទកបាន រៀបរាប់ផងដែរ អំពីលក្ខ័ណក្នុងការរស់នៅលើដីរបស់ខ្លួន ។ រាល់ពាក្យស្នើសុំត្រូវបានអនុម័តដោយអាជ្ញាធរដែនដី ។

បនាប់មកស្ថាប័នកំចាត់មីន LUCC ក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ស្ថាប័នកំចាត់មីន និងស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៍នានា ត្រូវចុះ ជាប់ដោយផាល់ទៅតំបន់ចំការមីន ។ តំណាងភាគីត្រូវពិភាក្សាលើសំណើដីក្នុងការប្រើប្រាស់ដីជាមួយនឹងអ្នកដែលទទួលផល និងជាមួយអាជ្ញាធរដែនដី ។ នៅក្នុងករណីប្រែប្រួល ចាំបាច់ត្រូវមានការពិភាក្សាឡើងវិញ ។ នៅពេលបានការព្រមព្រៀងលើ ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី មន្ត្រី LUCC ត្រូវធ្វើអង្កេតនិងបែងចែកផៃដីចំការមីន ។ ឆ្លើយតបទៅនឹងប្រការ ខាងលើ LUCC ត្រូវចេញនូវប័ណ្ណបងាញពីទំហំនៃដីឡូត៍និមួយ កដូចជាផល់បែបបទស្នើសុំទៅអ្នកដែលទទួលផល ។

លក្ខ័ណទាំងនោះគឺថា អ្នកដែលទទួលផលគួរតែមានទីលំនៅជាប់លាប់លើដីដែលខ្លួនតាំងនៅ ។ ជាបន្ថែមទៀតនោះទាក់ទង ទៅនឹងបញ្ហាខាងលើដោយអនុគណៈកម្មាធិការខេត ត្រូវអនុលោមទៅតាមដីដែលបានកំណត់បំរុងទុក ។

១. ប្រជាជនដែលអនុញ្ញាតិឱ្យសង់ទីលំនៅ និងដាំដំណាំផ្សេង លើដីដែលបានកំណត់ វ៉ឺ

- ដីសំរាប់តាំងលំនៅដ្ឋានជាថ្មី
- ដីកសិកម្ម
- ដីសម្បទាន

២. តំបន់តាំងទីលំនៅជាថ្មីសំរាប់មួយគ្រួសារ គឺកំណត់មិនលើសពី ២០០០ម៉ែត្រការេ និងអនុម័តដោយអភិបាលខេត

៣. ដីកសិកម្មសំរាប់ដំណាំស្រូវ និងសំរាប់ដំណាំផ្សេងទៀត គឺមិនលើសពី ៥ ហ.ត ឡើយក្នុងមួយគ្រួសារ ហើយត្រូវ មានការអនុញ្ញាតិពីអភិបាលស្រុក ។

៤. ដីសម្បទាន ដែលលើសពី ៥ ហ.ត ក្នុងមួយគ្រួសារត្រូវមានការអនុញ្ញាតិដោយក្រសួងកសិកម្ម ។

នៅក្នុងអំឡុងពេល ៣ខែ នៃការតាំងទីលំនៅ ក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងអាជ្ញាធរដែនដី ត្រូវចុះជាប់ក្នុងការត្រួត ពិនិត្យ ដើម្បីធានាបានថា តើអ្នកដែលទទួលផលប្រយោជន៍ប្រកាន់ខ្ជាប់តាមគោលការណ៍របស់ អនុគណៈកម្មាធិការខេត និងលក្ខខ័ណទាំងនោះដែរបទេ? ។ ក្នុងករណីដែលពួកគាត់ (ប្រជាជន មិនគោរពទៅតាមគោលការណ៍ខាងលើ អាជ្ញាធរ ដែនដីនឹងរឹបអូសយកវិញ ហើយត្រូវកំណត់ផេរទៅឱ្យគ្រួសារផ្សេងវិញ ។

ពេលណាកដោយក្នុងដំណើរការប្រព្រឹតរបស់ក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី រាល់វិវាទដីធ្លីដែលកើតមានឡើង ត្រូវបញ្ជូន ទៅអនុគណៈកម្មាធិការខេត ដើម្បីធ្វើការពិភាក្សា និងដោះស្រាយ ។ ក្រុមការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅខេត បាត់តំបង បានបងាញឱ្យឃើញពីប្រសិទ្ធភាពនិងជោគជ័យដល្អក្នុងការធ្វើផែនការ បោសសំអាតមីន និងកំណត់ដីសំរាប់អ្នកដែលទទួលផល ។ គំរោងនេះទទួលបាននូវការគាំទ្រពីសំណាក់ស្ថាប័ន កំចាត់មីន ស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៍នានា កដូចជាអាជ្ញាធរដែនដី ។

ទាំងនេះដោយមានការយល់ព្រមទៅនឹងដំណើរការនៃប្រព័ន្ធផែនការប្រើប្រាស់ ដីថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីផល់នូវការទទួលស្គាល់ការងារដែលបានអនុវត្តន៏កន្លងមក ។ ហើយវាកជាកីសង្ឃឹមសំរាប់បទដ្ឋានគំរូការទទួល ស្គាល់ស្របច្បាប់របស់ទំរង់បែបបទផងដែរ ។ ទិន្នន័យសីអំពីមីននៅកម្ពុជា អាចផល់ឱ្យដោយ Handicap International, MAG, CMAC.

៦ ឯកសារយោង

Biddulph, R., Interim Report on Findings of Landlessness and Development, OXFAM et al. (June 2000)

Bottomley, R. Structural Analysis of Deforestation in Cambodia, Non-Timber Forest Products Project, for Mekong Watch and Institute for Global Environmental Strategies (March/April 2000)

Butterfield, R.: Land Use Allocations in Cambodia and Mechanisms for National and Provincial Level Coordination, Forest Policy Reform Project, Technical Paper No.1 (March 1998)

Degen, P. et al: Taken for granted: Conflicts over Cambodia's freshwater fish resources (2000)

FAO: Guidelines for Land-Use Planning, FAO Development Series 1, (1993)

FAO/UNEP/GTZ: The Future of Our Land - Facing the Challenge (1999)

FARM Program: Participatory Assessment and Planning (PAP) Process for Community Planning and Natural Resource Management - A Training Manual, FAO/UNDP (1998)

Greve, S.: Land Tenure and Property Rights in Cambodia (1996)

GTZ: Experiences of Land-use Planning in Asian Projects - Selected Insights (1996)

GTZ: Land-Use Planning: Methods, Strategies and Tools (1999)

Gum, W.: Inland Aquatic Resources and Livelihoods in Cambodia - A Guide to the Literature, Legislation, Institutional Framework and Recommendations, OXFAM (Nov. 2000)

Hobley, M.: Participatory Forestry: The Process of Change in India and Nepal, ODI (1996)

IGCEDP: Participatory Rural Appraisal for Village Integrated Resource Management Planning, Himachal Pradesh (1995)

Ingles, A., et al.: The Participatory Process for Supporting Collaborative Management of Natural Resources, FAO (1999)

Kirk, M.: Land Policy, Land Legislation and Land Management in Cambodia, Land Management Project, GTZ-MLMUPC (March/June 2000)

Meijers, H.: Land Tenure and Agriculture in Cambodia (1994)

MLMUPC, SMRP/LMP: Participatory Land-use Planning

in Cambodia, Proceedings of the National Workshop on PLUP (15-16 March 2001), Phnom Penh

Nhem, Sovanna: Community-Based Natural Resource Management Project, UNDP/UNOPS, CARERE/IDRC (Dec. 1999)

OXFAM: Land Ownership Disputes in Cambodia: A study of the capacity of five provinces to resolve conflicts over land (Feb. 2000)

OXFAM: Interim Report on Findings of Landlessness and Development Information Tool (LADIT) Research, Cambodia Land Study Project (June 2000)

Paterson, G.: Resource Management by Indigenous People in North-East Cambodia, NTFP (2000)

Pretty, J.N.et al.: A Trainer's Guide for Participatory Learning and Action, IIED, London (1995)

RGC: Initial Document on Land Policy Framework, Unofficial Translation (Feb. 2001) Schoenhuth, M.;

Kievelitz, U.: Participatory Learning Approaches - An introductory guide, GTZ, Rossdorf (1994)

Sik, Boreak: Land Ownership, Sales and Concentration in Cambodia, CDRI (2000) SMRP (MRC/GTZ)

Christ, H. Participatory Land-use Planning in Cambodia - Proceedings of the Introductory Workshop (14-15 September 1999), Phnom Penh, Main Report and

Annexes, SMRP (MRC/GTZ)

Rock, F. Participatory Land-use Planning in Cambodia - Proceedings of the Second Workshop (03-04 April 2000), Phnom Penh, Report and Appendices, SMRP (MRC/GTZ)

Rock, F. Participatory Land-use Planning in Cambodia - Proceedings of the Third Workshop (29-30 June 2000), Phnom Penh, Report and Appendices

Williams, S.: Where has all the land gone? A Review of Published and Unpublished Materials Relating to Land Rights and Access in Cambodia (OXFAM) (1998)

ឧបសម្ព័ន ១

ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

តើការចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីយ៉ាងដូចមេចដើម្បីងាយយល់? ជាច្រើនឆ្នាំមកហើយពាក្យថា ការចូលរួមត្រូវបានផល់នូវអត្ថន័យផ្សេងគ្នាទៅតាមមនុស្ស និងទៅតាមក្រុមក្នុងការប្រើប្រាស់ ។ ខាងក្រោមនេះមានកតាចំនួន ៧ ជាមូលដ្ឋានដែលអង្គការអភិវឌ្ឍន៏មួយចំនួនបានធ្វើការបកស្រាយអំពីការចូលរួម ការចាត់ថ្នាក់តាមលំដាប់ពីតំណាងការ ចូលរួម រហូតដល់ការចូលរួមធ្វើសកម្មភាពបជាស្វ័យសេវាដោយខ្លួនឯង ។

ប្រភេទផ្សេង2នៃការចូលរួម

១៏ - ការចូលរួមដោយចាតតាំងឿ គឺជាការចូលរួមដោយតំណាងប្រជាជនទៅក្នុងជួរមន្រ្តីគណឿកម្មការ ប៉ុនែមិនមានការបោះឆ្នោតជ្រើសរើស និងគ្មានអំណាចអ្វីឡើយ ។

២៏ - ការចូលរួមដោយអកម្មឿ ប្រជាជនចូលរួមដោយគ្រាន់តែត្រូវបានគេប្រាប់នូវអ្វីដែលគេបានធ្វើរួចមក ហើយ និងអ្វីដែលបំរុងនឹងធ្វើក្នុងពេលខាងមុខ ។ វាសែងឡើងតាមរយឿការប្រកាសជាឯកតោភាគីដោយ រដ្ឋបាលមួយ បដោយគំរោងមួយ គឺមិនបានសាប់ដល់ទំនោរចិតរបស់ប្រជាជនឡើយ ។

៣៏ - ការចូលរួមដោយការពិភាក្សាឿ ប្រជាជនចូលរួមដោយត្រូវបានអនុញ្ញាតិឱ្យមានការពិភាក្សា បដោយការឆ្លើយតបនឹងសំណួរ ។ ភ្នាក់ងារដែលមកពីខាងក្រៅជាអ្នកកំណត់បពោ ក្នុងកិច្ចដំណើរការប្រមូលពតមាន និងត្រួតពិនិត្យទៅលើការវិភាគ និងផ្សព្វផ្សាយ ។

៤៏ - ការចូលរួមដោយមានការបតម អ្នកចូលរួមត្រូវបានផល់ឱ្យនូវធនធានផ្សេងដូចជា កំលាំងពលកម្ម ការផល់អាហារ លុយកាក់ បសំភារឿលើកទឹកចិត ។

៥៏ - ការចូលរួមតាមបែបវិជ្ជាជីវៀឿ ការចូលរួមនេះសែងឡើងតាមរយឿស្ថាប័នពីខាងក្រៅក្នុងន័យធ្វើឱ្យសំរេចគោលដៅរបស់គំរោង ។ ប្រជាជនអាចចូលរួមបានដោយរៀបចំជាក្រុមដើម្បីអាចសំរេចបាននូវគោលបំណងទាក់ទងទៅនឹងគំរោងជំហានដំបូង ប៉ុនែហាក់ដូចជាពឹងផ្អែកទៅលើអ្នកដែលផើមគំនិតពីខាងក្រៅដែរ ។

៦៏ - ការចូលរួមជាលក១ណឿអនរកម្មឿ ប្រជាជនចូលរួមក្នុងការធ្វើវិភាគអភិវឌ្ឍន៏ផែនការសកម្មភាព និង ការបង្កើតបពង្រឹងស្ថាប័នមូលដ្ឋាន ។ ការចូលរួមនេះសែងឡើងនូវសិទ្ធិ តែមិនមែនជាមធ្យោបាយដែលគ្រាន់តែដើម្បីសំរេចនូវគោលដៅរបស់គំរោងនោះឡើយ ។ ដំណើរការនេះវាទាក់ទងទៅនឹងការទទួលខុសត្រូវជាលក្ខណឿអនរៀវិស័យនៃវិធីសាស្រស្វែងយល់រៀនសូត្រអំពីទស្សនឿចំរុះ និងធ្វើការប្រើប្រាស់តាម យថាក្រុម និងរៀបចំតាមដំណើរការសិក្សា ។ ប្រជាជនទទួលយកនូវការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញទៅលើការ សំរេចផ្សេងនៅមូលដ្ឋាន និងកំណត់ឱ្យបានថាតើធនធានប្រភេទណាខ្លះ ដែលអាចប្រើប្រាស់ ។

ពី - ការផើស7យសេវាឿ ប្រជាជនចូលរួមដោយទទួលយកនូវគំនិតជាឯករាជ្យ របស់ស្ថាប័នពីខាងក្រៅដើម្បី ផ្លាស់ប្តូរប្រព័ន្ធ ។ ពួកគេអាចពង្រឹងកិច្ចសន្យាជាមួយស្ថាប័នពីខាងក្រៅសំរាប់ការណែនាំលើផ្នែកធនធាន និងបច្ចេកទេសដែលគេត្រូវការ ប៉ុន្តែនៅតែចាំអ្នកសំរេចថា តើធនធានអាចនឹងត្រូវប្រើប្រាស់របៀបណា ។

PLUP ត្រូវបានគេសង្កេតឃើញថាឿ កំរិតនៃការចូលរួមមានខ្ពស់អាស្រ័យទៅលើបរិបទ ប៉ុន្តែការចូលរួមគួរតែមានលក្ខណឿ អន្តរឿកម្មផងដែរទើបអាចទទួលបានជោគជ័យ (FAO & UNEP 1999). និយាយដល់ GTZ (1999) គេអាចយល់បានថា PLUP គឺដូចជាអន្តរឿកម្ម និងដំណើរកិច្ចសហការនៃការវិភាគ ការធ្វើផែនការ និងការធ្វើសេចកីសំរេចដែលក្នុងនោះ គ្រប់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ត្រូវចូលរួម ។ ដំណើរការនេះទាមទារនូវភាពច្បាស់លាស់នៃផលប្រយោជន៏ និងគោលដៅផ្សេង របស់អ្នកទទួលផលក្នុងការសន្ទនាផល់នូវមូលដ្ឋានសំរាប់ការចរចារលើទំនាស់ផលប្រយោជន៏ និងការស្រុះស្រួលគ្នាលើ ការប្រើប្រាស់ដីទៅអនាគត ។ គោលដៅចំបង គឺដើម្បីបង្កើនសមត្ថកិច្ចក្នុងការធ្វើផែនការស្វ័យភាពក្នុងការទទួលខុសត្រូវ និង ស្វ័យាភិបាលក្នុងការធ្វើសេចកីសំរេចកដូចជាការពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័នប្រជាជនមូលដ្ឋាន ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ២

បញ្ជីឯកសារច្បាប់ដែលទាក់ទងទៅនឹងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ នៅកម្ពុជា

ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពចុងក្រោយ ថ្ងៃ ១ ឧសភា ២០០១

ដី

ឈ្មោះឯកសារច្បាប់	កាលបរិច្ឆេទចុះហត្ថលេខា	ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន
ច្បាប់ដីថ្មី	១៩៩២	នឹងត្រូវជំនួសវិញដោយច្បាប់ដីធ្លីថ
ច្បាប់ដែនដី នគរូនីយកម្ម		បច្ចុប្បន្នឋិតនៅក្រោមការពិនិត្យ ឡើងវិញ ដោយក្រសួងរៀបចំ ដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
សារាចរណ៍សីពីការបង្កើតគណៈកម្មាធិការ ដោះស្រាយទំនាស់ដីធ្លីនៅថ្នាក់ ខេត-ក្រុង ទូទាំងប្រទេស		បានចុះហត្ថលេខាហើយ
ច្បាប់សីពីការគ្រប់គ្រងដីធ្លីរៀបចំក្រុង និងសំនង់	១០ សីហា ១៩៩៧	ចុះហត្ថលេខាដោយសមេច ជា ស៊ីម
អនុក្រឹត្យសីអំពីការរៀបចំ និងប្រព្រឹតិទៅ របស់ក្រសួង រៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	២០ កក្កដា ១៩៩៩	ចុះហត្ថលេខា និងត្រា ដោយ សមេចនាយ រដ្ឋមន្រ្តី ហុន សែន
អនុក្រឹត្យសីពី ការផលិតផែនទី នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ការគ្រប់គ្រង និងការប្រើប្រាស់	២៧ ធ្នូ ១៩៩៩	ចុះហត្ថលេខា និងត្រា ដោយ សមេចនាយ រដ្ឋមន្រ្តី ហុន សែន
អនុក្រឹត្យសីពីទំរង់ការនៃការបង្កើតលេខ សំគាល់ផែនទីសុរិយោដី និងការចុះបញ្ជីដីធ្លី	២២ មិនា ២០០០	ចុះហត្ថលេខា និងត្រា ដោយ សមេចនាយ រដ្ឋមន្រ្តី ហុន សែន
អនុក្រឹត្យសីពីការចាត់បញ្ជូនសមាជិកនៃ គណៈកម្មាធិការដឹកនាំគោលនយោបាយដីធ	៧ ធ្នូ ២០០០	ចុះហត្ថលេខា និងត្រា ដោយ សមេចនាយ រដ្ឋមន្រ្តី ហុន សែន

ព្រៃឈើ

ឈ្មោះឯកសារច្បាប់	កាលបរិច្ឆេទចុះហត្ថលេខា	ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន
ច្បាប់ព្រៃឈើ		ទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី បានដាក់ទៅស្ថាប័នច្បាប់ផ្សេងទៀត
អនុក្រឹត្យស្ដីពីការគ្រប់គ្រងព្រៃសម្បទាន	៧ កុម្ភៈ ២០០០	ចុះហត្ថលេខា និង ត្រា ដោយ សម្ដេចនាយ រដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន
អនុក្រឹត្យស្ដីពីការបង្កើតសហគមន៍ព្រៃឈើ		ឋិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យដោយ ទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
គោលនយោបាយព្រៃឈើជាតិ		ចុះហត្ថលេខា និងត្រា ដោយរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
ច្បាប់ពិសេសស្ដីអំពី បទឧក្រិដ្ឋ និងបំរាមលេវិស័យព្រៃឈើ		ចុះហត្ថលេខា និងត្រា ដោយរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
គោលការណ៍ណែនាំសហគមន៍ព្រៃឈើ		ឋិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
ផែនការយុទ្ធសាស្រ្តសហគមន៍ព្រៃឈើជាត		ឋិតនៅក្រោមការរៀបចំរបស់ នាយកដ្ឋាន រុក្ខាប្រមាញ់
បំរាមការកែប្រែដីព្រៃ និងការពិនិត្យឡើងវិញរាល់ព្រៃសម្បទាន		ចុះហត្ថលេខា និងត្រា ដោយ នាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន
ច្បាប់អនុវត្តលើការប្រមូលផលព្រៃឈើ		ចុះហត្ថលេខា និងត្រា ដោយរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ជលផល

ឈ្មោះឯកសារច្បាប់	កាលបរិច្ឆេទចុះហត្ថលេខា	ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន
ច្បាប់គ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍អភិរក្សជលផល		
ច្បាប់ទឹក		ពង្រាង នៅឋិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យ
អនុក្រឹត្យស្ដីពីការអភិវឌ្ឍន៍ សហគមន៍នេសាទ		បច្ចុប្បន្នកំពុងពង្រាង និងពិនិត្យសំរាប់ដាក់ពិគ្រោះយោបល់សាធារណៈ

បរិសាន

ឈ្មោះខ្ញុំកសារចាប	កាលបរិចេទចុះហតលេខា	សានភាបច្ចុប្បន្ន
ច្បាប់សីពីកិច្ចការពារបរិស្ថាន និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ		ចុះហត្ថលេខា និងត្រាហើយ
ព្រះរាជក្រឹត្យសីពីការបង្កើត និងកំណត់តំបន់ការពារធម្មជាតិ		ព្រះហស្ថលេខា និងត្រា ដោយ ព្រះមហាក្សត្រ នរោតម សីហនុ
ព្រះរាជក្រឹត្យសីពីការបង្កើត និងការគ្រប់គ្រងមណលឋាបនីយជីវ៉ៃទន្លេសាប		ព្រះហស្ថលេខា និងត្រា ដោយ ព្រះមហាក្សត្រ នរោតម សីហនុ
អនុក្រឹត្យសីពី ការគ្រប់គ្រងតំបន់ ការពារធម្មជាតិ		បច្ចុប្បន្ន កំពុងត្រូវបានត្រួតពិនិត្យ

វិមជការ

ឈ្មោះខ្ញុំកសារចាប	កាលបរិចេទចុះហតលេខា	សានភាបច្ចុប្បន្ន
ច្បាប់សីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់		បានការយល់ព្រមពីសភាជាតិនៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ច្បាប់រចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាល		កំពុងរៀបចំ
ផែនការសកម្មភាពអភិបាលកិច្ចល្អ	ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០០	បានធ្វើបទបងាញដោយរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជា នៅទីក្រុងប៉ារីស

ច្រាខចាបដីធ(

ថ្ងៃទី ២១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០០ ទីសីការគណៀរដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានអនុម័តពង្រាងច្បាប់អចលនវ្យិវត្ថុ (ច្បាប់ដីធ្លីថ្មី និងបានបញ្ជូនច្បាប់នេះទៅសភាជាតិដើម្បីពិភាក្សា ។ ការទទួលយកពង្រាងច្បាប់អចលនវ្យិវត្ថុ ត្រូវបានឈានដល់ដំណាក់កាលបញ្ចប់ក្នុងរយៀពេល ២ ឆ្នាំ លើកិច្ចសហការរវាងរាជ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលចំរុះ និងអង្គការអនរជាតិ រាប់បញ្ចូលទាំងការស្ថាប័នជំនួយផ្នែកច្បាប់ អង្គការសិទ្ធិ មនុស្ស និងស្ថាប័នអប់រំ ។

គោលបំណងនៃពង្រាងច្បាប់អចលនវ្យិវត្ថុនេះ គឺការពិនិត្យឡើងវិញដើម្បីផល់ឱ្យបានទូលំទូលាយអំពីច្បាប់ដីធ្លីនៅកម្ពុជាដែល មានស្រាប់ និងដើម្បីដាក់ច្បាប់នេះឱ្យឋិតនៅក្នុងខ្សែបនាត់សិទ្ធិ កម្មសិទ្ធិឯកជន និងសាធារណៀដែលបានផល់ដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ ឆ្នាំ ១៩៨៩ កម្មសិទ្ធឯកជននៅមិនទាន់មាននៅឡើយទេ ។ នាឆ្នាំ ១៩៨៩ រដ្ឋាភិបាលបានអនុញ្ញាតិ ជាលើកដំបូងឱ្យមានកម្មសិទ្ធផាល់ខ្លួន ដីធ្លីលំនៅដ្ឋាន ប៉ុន្តែការកាន់កាប់ដីដែលមិនមែនជាដីលំនៅដ្ឋាននោះ នៅមិនទាន់ត្រូវបាន អនុញ្ញាតិឱ្យមាននៅឡើយទេ ។

ឆ្នាំ ១៩៩២ ច្បាប់ដីធ្លីរបស់រដ្ឋកម្ពុជា បានពង្រីកវិសាលភាពលើសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិឯកជន ក្នុងនោះមានសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិបណោះអាសន្ន សិទ្ធិអាស្រ័យផលការប្រើប្រាស់ និងសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដទៃទៀត ប៉ុន្តែនៅមិនទាន់មានការអនុញ្ញាតិឱ្យមានជាសិទ្ធិជាម្ចាស់ពេញលេញ នៅឡើយ ទៅលើដីធ្លីដែលមិនមែនជាលំនៅដ្ឋាន ។

មាត្រា ៤៤ ឆ្នាំ ១៩៩៣ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញបានចែងថា " ជនគ្រប់រូបជាឯកជន បជាសមូហភាព ត្រូវមានសិទ្ធិលើកម្មសិទ្ធិផាល់ខ្លួន មានតែជនជាតិខ្មែរស្រេបច្បាប់ទេដែលមានសិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លីរបស់ខ្លួន" ។

នៅក្នុងមាត្រានេះ ពង្រាងច្បាប់អចលនវ្រីវត្ថុបានចែងថា រាល់ប្រភេទដីទាំងអស់អាចឋិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងជាលក្ខណៀ ឯកជន លើកលែងតែសម្បតិបំរុងសាធារណៀរបស់រដ្ឋប៉ុណ្ណោះ ។

ពង្រាងច្បាប់អចលនវ្រីវត្ថុ កបានចែងផងដែរអំពីការដែលអាចទទួលបាននូវកម្មសិទ្ធិឯកជន រួមបញ្ចូលទាំងការទិញជាឯកជននូវ សម្បតិរដ្ឋ បសម្បតិលំនៅដ្ឋានឯកជន បជំនួយសម្បទានសង្គម ដីដែលរដ្ឋផល់ឱ្យដល់ជនក្រីក្រ៉ បជំនួយរបស់រដ្ឋ និងអំណោយ បមរតកកម្មសិទ្ធិឯកជនផ្សេង ។

មធ្យោបាយសំខាន់បំផុតក្នុងការទទួលបាននូវកម្មសិទ្ធិទ្រព្យឯកជន គឺតាមរយៀ "ការទទួលកាន់កាប់កម្មសិទ្ធិ" ។ មានន័យថា រាល់បុគ្គលណាដែលបានកាន់កាប់ដីអស់រយៀពេល ៥ឆ្នាំ ដោយស្របទៅនឹងពង្រាងច្បាប់អចលនវ្រីវត្ថុ គឺអាចមានសិទ្ធិនឹងទទួល បាននូវលិខិតកាន់កាប់ដីស្របច្បាប់ ។ ហើយបើសិនជាកម្មសិទ្ធិនោះត្រូវបានកាន់កាប់អស់ត្រឹមរយៀពេល ២ឆ្នាំ នោះលិខិត បញ្ជាក់អំពីសិទ្ធិប្រើប្រាស់នឹងត្រូវបានផល់ជូន ជាមុន ដើម្បីអាចឈានដល់រយៀពេល ៥ឆ្នាំ នៃការទទួលប័ណ្ណកាន់កាប់ស្រប ច្បាប់ដែរ ។ បើសិនជាបុគ្គលនោះបានកាន់កាប់ដីត្រឹមរយៀពេលតិចជាង ២ ឆ្នាំ ចំពេលដែលពង្រាងច្បាប់នេះមានសុពលភាពរួច រាល់នោះ បុគ្គលនោះ នឹងមិនមានសិទ្ធិក្នុងការកាន់កាប់ដីនោះស្របច្បាប់ឡើយ ។

ពង្រាងច្បាប់នោះកបានផ្សាភ្ជាប់ទៅនឹងបញោការចាប់យកដី ដោយបញ្ជាក់ផងដែរថា រាល់ដីធ្លីណាដែលត្រូវបានចាប់យកដោយ រំលោភ បដោយការប្រើអំណាចខុសច្បាប់ដោយអាជ្ញាធរនោះត្រូវបង្វិលទៅឱ្យរដ្ឋវិញ លើកលែងតែមានការប្រកាសតវ៉ាពី ម្ចាស់កាន់កាប់ស្របច្បាប់ ។ ប៉ុន្តែបញោនៃភាគីទី ៣ ដែលជាអ្នកទិញដី ហើយមិនបានដឹងពអំពីការកាន់កាប់នេះ មិនត្រូវបាន បញ្ជាក់អ្វីនៅក្នុងពង្រាងនោះទេ ។

ពង្រាងច្បាប់អចលនវ្រីវត្ថុកនៅបានចែងទៅដល់ការបង្កើតមណលចុះបញ្ជីដីធ្លីនៅកំរិត ខេត ក្រុង ដើម្បីចុះបញ្ជីកាន់កាប់ កម្មសិទ្ធិ ហើយដែលទាក់ទងទៅនឹងរាល់សម្បតិទាំងអស់ ទាំងសម្បតិសាធារណៀ និងសម្បតិឯកជន និងដើម្បីផល់នូវលិខិតកាន់កាប់ ផងដែរ ។ លិខិតកាន់កាប់នេះ គឺជាភស្តុតាងក្នុងការកាន់កាប់កម្មសិទ្ធិដី ហើយដែលអាចធ្វើជំនួញ បប្រើប្រាស់ជាកិច្ចសន្យាក្នុង កម្ចីផ្សេង ។ ចំពោះដីដែលមិនបានចុះបញ្ជី នឹងមិនត្រូវមានសិទ្ធិពាក់ព័ន្ធជាមួយភាគីទី ៣ នោះឡើយ ។ ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ នឹងត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការបង្កើត និងត្រួតពិនិត្យការចុះបញ្ជី និងត្រូវទទួលខុសត្រូវលើឱសានវាទ សំរាប់រាល់ការចេញលិខិតកាន់កាប់ទាំងអស់ ។

ការចុះបញ្ជីនៅថ្នាក់មជ្ឈឹម មានសារៀសំខាន់ណាស់ក្នុងការការពារ និងដំណោះស្រាយវិវាទទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លី ។ ក្នុងករណីខ្លះអាចមានការថតចំលង បក្លែងបន្លំដាក់ឈ្មោះកម្មសិទ្ធ និងចេញសំរាប់ម្ចាស់ផ្សេងវិញលើចំណែកដីតែមួយប្រភេទ ។ ករណីខ្លះទៀត ទ្រព្យសម្បតិរដ្ឋត្រូវបានលក់ដោយខុសច្បាប់ឱ្យទៅឯកជន ។ ប្រព័ន្ធនៃការចុះបញ្ជីដោយកាតព្វកិច្ចនេះ ជាការ នាំមកនូវប្រសិទ្ធភាពល្អលើយនការដំណោះស្រាយវិវាទដីធ្លី ដែលអាចកាត់បន្ថយរាល់បញោវិវាទទៅអនាគត ។ ពង្រាងច្បាប់អចលនវ្រីវត្ថុ កបានទទួលស្គាល់ផងដែរនូវសិទ្ធរបស់សហគមន៏កុលសម្ព័ន្ធជាម្ចាស់ដីសហគមន៏ (រួមដែលបានកាន់ កាប់ និងប្រើប្រាស់សំរាប់ដាំដុះតាមបែបប្រពៃណីរបស់ខ្លួន ។ សហគមន៏កុលសម្ព័ន្ធ កាន់កាប់ដីរបស់ខ្លួនជានិរន ហើយបើសិនវា ជាទ្រព្យសម្បតិសាធារណៀរបស់រដ្ឋ សហគមន៏កមិនអាចលក់ទៅឱ្យបុគ្គលណាម្នាក់ បក្រុមដែលមកពីសហគមន៏ខាងក្រៅឡើយ ។

ពង្រាងច្បាប់នេះកបានទទួលស្គាល់ផងដែរនូវ "សិទ្ធិរួម" សិទ្ធិជាម្ចាស់លើផ្នែកនៃអាគារ ដូចជាផះល្វែងនៃអាគារខ្ពស់ និង សិទ្ធិនៃការទទួលខុសត្រូវជាម្ចាស់រួម សំរាប់ទ្រព្យសម្បតិទូទៅ (កន្លែងក្រោមដី ចំណតរថយន ជណើរ បំពង់បង្ហូរផ្សេង ។ ការទទួលយកនូវពង្រាងច្បាប់អចលនវ្រីវត្ថុ នៅក្នុងទំរង់ដែលអាចទទួលយកបានជាទូទៅមួយរបស់រដ្ឋាភិបាល របស់សង្គមស៊ីវិល និងម្ចាស់ជំនួយ គឺមិនអាចធ្វើទៅបានដោយគ្មានកិច្ចសហប្រតិបតិការរវាងក្រុមទាំង ៣ នេះឡើយ ។

ឧបសម្ព័ន ៣

ខែាមផលេ ្វថ ា ឡានដ ជលាសសិថិចាតិ្យន ្សយសតមេ ថ្យរ ជាមប្យដា

ការេប្រើព្រសដី	ប្រ7នកម្មសិទ					
	កម្មសិទិរដ			កម្មសិទិ សហគមន6	កម្មសិទិឯកជន	
	ជាតិ	ខេត	ស្រុក		គ្រួសារ	អ្នកវិនិយោគ
ព្រៃឈើ						
១. ព្រៃការពារ	PA1	PA2	PA3	PA4	-	-
- ព្រជំនឿ សក្ការៈ បព្រៃតអារាម	PA1a	PA2a	PA3a	PA4a	-	-
- ព្រការពារតំបន់ទីជំរាល	PA1b	PA2b	PA3b	PA4b	-	-
- ព្រលិចទឹក	PF1c	PF2c	PF3c	PF4c	-	-
២. ព្រៃអភិរក្ស (សំរាប់អភិរក្ស ជីវៈចំរុះ	CF1	CF2	CF3	CF4	-	-
៣. ផលិតផលព្រៃឈើ	PR1	PR2	PR3	PR4	PR5	PR6
- ឈើព្រៃសម្បទាន	-	-	-	-	-	PR6a
- ឈើសំរាប់អុស ធ្យូង និងសំណង	-	-	-	PR4b	PR5b	-
- ព្រឫស្សី	-	-	-	PR4c	PR5c	PR6c
- ព្រលិចទឹក	-	-	-	FF4d	-	-
៤. ព្រៃដាំដុះ	PL1	PL2	PL3	PL4	PL5	PL6
៥. ព្រៃរិចរិល ដីបោះបង់ចោល	DE1	DE2	DE3	DE4	DE6	-
៦. កសិ-រុក្ខកម្ម	-	-	-	-	-	-
៧. ព្រៃកោងកាង	MA1	MA2	MA3	MA4	-	-
ប្រភេទដី						

ផ្ទែង2	**អក្ខរកាត និងការប្រើព្រស្វណ**	**្រតមានលំអិតនៅក្បួងផែនការប្រើព្រសដីធ(**
១. ល្បាប	្រឹ មូលដ្ឋានកងទ័ពើ ឡ តំបនតាំងទីលំនៅ	្រា
តំបនរងទឹកតេ(ង		
១. ទន្លេ សឹង	**ខ្សែគំនូសពណខៀវ និងឈ្មោះទន្លេ សឹង**	
២. របបទឹកទន្លេ	គំនូសចុចពណខៀវ	
៣. តំបន់លិចទឹកតាមរដូវ	ពណខៀវជាំ	
៤. បឹង	គំនូសមូលពណខៀវ	
៥. ត្រពាំង	គំនូសមូលពណខៀវ , កាត់ ភ្ញឺ	
១. ផ្លូវមេ		
១. ផ្លូវមេ	គំនូសច្បាស់ពណខ្មៅ	
២. ផ្លូវដឹកជញ្ជូន	គំនូសពណខ្មៅ	
៣. ផ្លូវដែក	គំនូសឆ្នារពណខ្មៅ	
៤. ផ្លូវលំ ផ្លូវថ្មើជើង	គំនូសខ្មៅចុច	
្ររំប្រទលភូម	គំនូសក្រហម (ក្រហមចុចក្នុងករណីព្រំប្រទល់ មើលមិនច្បាស	
្ររំប្រទលឃ	គំនូសក្រហមពីរ	
បង្គោលសំគាល	ឈ្មោះភ្នំ ថ្ម ព្រៃសំខាន	

ដីចំការមីន	ក្រហមជ៊ាំ ណ	

ឧបសម្ព័ន្ធ ៤

ដើម្បីទទួលបានជោគជ័យក្នុងការអនុវត្តន៍ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅថ្នាក់ជាតិទាំងមូល ចាំបាច់ត្រូវផើមដោះ ស្រាយដោយតំរូវឱ្យមានគណៀកម្មាធិការដឹកនាំ បក្រុមការងារ ថ្នាក់ខេត ស្រុក និងឃុំ ។ ជំនួសដោយការបង្កើតគណៀកម្មា ធិការថ្មីលើគ្រប់ស្ថាប័នរដ្ឋបាលពាក់ព័ន្ធ សំណូមពរចាំបាច់មួយគឺធ្វើឱ្យបានប្រសើរនូវការប្រើប្រាស់គណៀកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ ដូចជាការបង្កើតទៅតាមរចនាសម្ព័ន្ធរបស់សីលា ។

ការបង្កើតជាថ្មីនូវគណៀកម្មាធិការដោះស្រាយវិវាទ កអាចដើរតួនាទីចាំបាច់ផងដែរក្នុងដំណោះស្រាយទំនាស់ដីធ្លី ដែលទទួល បានស្របច្បាប់ និងធនធានប្រើប្រាស់ក្នុងពេលដំណើរការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ។

ដូច្នេះតួនាទីច្បាស់លាស់ និងការទទួលខុសត្រូវនៃគណៀកម្មាធិការ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើការពិនិត្យ និងពង្រីកបន្ថែមតាមតែអាចធ្វើទៅបានដើម្បីដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ហាផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ។ បច្ចុប្បន្នកម្មវិធីសីលា ការចូលរួមអភិវឌ្ឍន៍ផែនការមូលដ្ឋាន ប ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ស្រុកដែលរៀបចំឡើងដោយគណៀកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទថ្នាក់ខេត គួរតែពង្រីកឱ្យដល់ការចូលរួមរៀបចំ ធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ។ នៅក្នុងបរិបទ សីលា ទាមទារនូវភាពចាំបាច់ក្នុងឃុំសំរាប់ក្រុមស្នូលក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ក្រោមការពិនិត្យរបស់គណៀកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិក្រោមគណៀកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ។ នៅតាមបណាខេតទាំងនោះ មិនមានរចនាសម្ព័ន្ធសីលានៅឡើយទេ គោលការណ៍ដោះស្រាយផ្សេងទៀតសំរាប់ការសំរបសំរួល ទៅលើសកម្មភាពការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ថ្នាក់ខេត ស្រុក គួរតែត្រូវបានកំណត់ ។

នៅកំរិតថ្នាក់ជាតិ គណៀកម្មាធិការជាតិដឹកនាំការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដី ទាមទារឱ្យបង្កើតឡើងនូវតំណាងមកពី ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ក្រសួងមហាផៃ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងបរិស្ថាន ក្រសួងឧស្សាហកម្មរ៉ែ និងថាមពល កំលាំងប្រដាប់អាវុធ និងសេវាកម្មនយោបាយ ។ បើអាចធ្វើទៅបានគណៀកម្មាធិការដឹកនាំ គួរតែជ្រើសរើសឡើងពីក្រុមប្រឹក្សានយោបាយដីធ្លី ។ គណៀកម្មាធិការដឹកនាំការចូលរួមរៀនចំផែនការប្រើប្រាស់ដីនេះ មាន ភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- សហការណ៍ជាមួយសកម្មភាព ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី នៅទូទាំងខេត ក្រុង នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ជូនយោបល់ទៅរដ្ឋាភិបាល អំពីបញ្ហាដែលទាក់ទងនឹងដីធ្លី និងការគ្រប់គ្រងធនធានដី
- សំរបសំរួលការផ្លាស់ប្ដូរពតមាន នៅថ្នាក់ខេត ស្រុក ឃុំ និងជំរុញឱ្យមានដំណោះស្រាយរួម និងធ្វើសមាហរណកម្ម ដែលពាក់ព័ន្ធ និងបញ្ហាដីធ្លី
- អភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធពតមានលើធនធានដី ការប្រើប្រាស់ដី និងឥទ្ធិពលទៅលើបរិស្ថាន
- ធ្វើការទស្សទាយទុកជាមុន និងគំនូសស្នាម ការប្រើប្រាស់ដីចាំបាច់ និងអាទិភាព
- គាំទ្រកិច្ចសហការលើដំណោះស្រាយដឹកនាំជាទំរង់ច្បាស់លាស់ ការអនុវត្តន៍ និងត្រួតពិនិត្យផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ភូមិ ឃុំ
- ធ្វើការកែប្រែ និងធ្វើឱ្យទាន់សម័យនូវគោលនយោបាយនៃការប្រើប្រាស់ដីធ្លីដែលទាក់ទងទៅនឹងច្បាប់ បស្ថាប័ន

គណៀកម្មាធិការដឹកនាំចំរុះថ្នាក់ជាតិ សីពីការចូលរួមគ្រប់គ្រងផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ត្រូវមានកិច្ចសហប្រតិបតិការយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ជាមួយនឹងគណៀកម្មាធិការជាតិដោះស្រាយទំនាស់ដីធ្លី (បានបង្កើតឡើង នាខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៩៩ និងរាល់គណៀកម្មាធិការ ខេតដោះស្រាយទំនាស់ដីធ្លី ។

កំរិត សាប7ន និងកិច្ចការ

កំរិតរដពល	ផែនការគោលនយោពយ ប្រើព្រសដីធ៏	សាប7ន	កិច្ចការ
ថ្នាកជាតិ	ក្រុមប្រឹក្សាគោលនយោបាយ ដីធ្លី	គណៀកម្មាធិការជាតិរៀបចំ គោលនយោបាយដីធ្លី	ទទួលខុសត្រូវបំពេញតំរូវ ការថ្នាក់ជាតិ (សេដ្ឋកិច្ច នយោបាយ បរិស្ថាន ។ល ។ ធ្វើការសំរេចចិត
ថ្នាកខេត	ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ថ្នាក់ខេត	គណៀកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ខេត (សីលា បគណៀកម្មាធិការ គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិថ្នាក់ ខេត ការចូលរួមរៀបចំផែនការ ប្រើប្រាស់ដីធ្លីថ្នាក់ខេត	កំណត់អាទិភាពថ្នាក់ខេត ធ្វើការដឹកនាំ ចំណេះដឹង បច្ចេកទេស ធ្វើការសំរប សំរួល ធ្វើការសំរេចចិត
ថ្នាកស្រុក	ផែនការមេថ្នាក់ស្រុក	គណៀកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ ជនបទ ខេត (សីលា	ធ្វើការដឹកនាំ ចំណេះដឹង បច្ចេកទេស
ថ្នាកឃុំ	ផែនការមេថ្នាក់ឃុំ	ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ បច្ចុប្បន្នជាគណៀ កម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ (សីលា អនុគណៀកម្មាធិការគ្រប់គ្រង ធនធានធម្មជាតិឃុំ (នៅក្រោម ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ	រដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ចំណេះដឹងជាប្រពៃណី កំណត់អាទិភាពនៅ មូលដ្ឋាន ធ្វើការសំរេចចិត
ថ្នាកភូមិ	ផែនការប្រើប្រាស់ដីថ្នាក់ភូមិបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ ផែនការគ្រប់គ្រងសំរាប់ តំបន់សហគមន៏	គណៀកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ គណៀកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធាន ធម្មជាតិភូមិ បអនុគណៀកម្មា ធិការចូលរួមរៀបចំផែនការ ប្រើប្រាស់ដីធ្លីភូមិ	ចំណេះដឹងជាប្រពៃណីតំរូវការ និងការផ្គត់ផ្គង់

នៅកំរិតរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅដើមឆ្នាំ ២០០២ និងគូសបញ្ជាក់នូវដំណាក់កាលសំខាន់ ក្នុងដំណើរការធ្វើវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ ។ ការបង្កើតនូវក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលបានជាប់ឆ្នោត នឹងបនធ្វើឱ្យប្រសើរថែម ទៀតនូវដំណើរការធ្វើផែនការពីថ្នាក់ក្រោមទៅលើ ដែលអាចអនុវតទៅតាមលំដាប់លំដោយដូចជាៀ

ក្រាហ្វិក ៣ ការធ្វើផែនការនៅកំរិតខុស2គ្នា

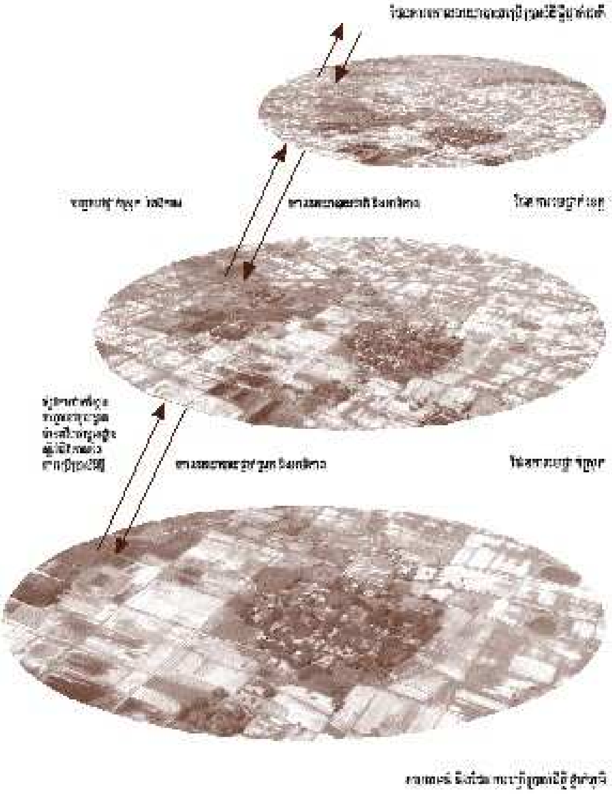

ជាការប្រសើរ ដំណើរការត្រូវចាប់ផ្តើមពីកំរិតភូមិឡើងទៅ ។ នៅពេលដែលបទបញ្ហាផែក្នុងភូមិ ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី សំរាប អនាគត ផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ព្រៃឈើ បនេសាទ សំរាប់ភូមិភាគច្រើននៅក្នុងឃុំដែលមានស្រាប់ បញ្ហាទាំងអស់នេះគួរ តែឱ្យមានការត្រួតពិនិត្យដោយម៉ត់ចត់ ត្រូវបានបញ្ចូលគ្នា និងជាក់សែងត្រូវបានប្រើប្រាស់សំរាប់ជាកិច្ចការងារ លំអិតទៅលើ ការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីឃុំ កដូចជាទៅលើលក្ខនិក្បឹឃុំ បច្បាប់ ។ ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំដែលតម្រូវឱ្យ មានការអនុវតន៍ សហគមន៍លំអិតពីក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងត្រូវគិតបញ្ចូលនូវសមាសភាគថ្មី ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីសំរាប់ការអនុវតន៍នៅក្នុងកំឡុង ពេលធ្វើផែនការ ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ

គំរោងការស្នើឱ្យមានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ នឹងត្រូវមានការបោះឆ្នោត និងជាអង្គភាពស្របច្បាប់នាពេលអនាគត ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ នឹងត្រូវមានអំណាចនិតិប្រតិបតិ និងនិតិបញ្ញាតិ ។ ក្រុមប្រឹក្សានេះនឹងត្រូវបានផល់អំណាច ក្នុងការកំណត់ជាពន្ធ និងទទួលនូវមូលនិធិអំពីថវិកាជាតិ និងសំរាប់អនុវតនូវសកម្មភាពការងាររបស់ខ្លួន ។ ប្រាក់ដែលប្រមូលបាននឹងត្រូវរក្សាទុកក្នុងមូលនិធិរបស់ឃុំ ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ នឹងត្រូវបានជ្រើសរើសឡើងទៅតាមដំណើរការបោះឆ្នោត ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់បោះឆ្នោតឃុំ ។ ក្រុមប្រឹក្សានេះ នឹងត្រូវមានសមាសភាពពី ៥-១១ រូបអាស្រ័យទៅតាមប្រជាសាស្ររបស់ឃុំនិមួយ ។ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ដែលនឹងក្លាយទៅជាមេឃុំ គឺជាអ្នកដឹកនាំក្រុមប្រឹក្សា ។ មេឃុំនឹងត្រូវមានជំទប់ទី ១ និងជំទប់ទី ២ ក្នុងការជួយការងារ ។ មេឃុំ កមានសិទ្ធិក្នុងការតែងតាំងគណៀកម្មាធិការឱ្យជួយដល់ការងារ រដ្ឋបាលឃុំបានដែរ ។ លេខាធិការឃុំ នឹងត្រូវបានតែងតាំងឡើងដោយក្រសួងមហាផៃ ដែលជាជនស៊ីវិល អណតិរបស់ឃុំ ៥ ឆ្នាំ ។

នៅកំរិតភូមិ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ជាអ្នកតែងតាំងមេភូមិ ក្រោមយុតាធិការនៃកិច្ចដំណើរការបោះឆ្នោត ។ មេភូមិ មានអំណាចក្នុងការតែងតាំងអនុ និងអ្នកជំនួយការរបស់ខ្លួន ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ នឹងត្រូវមានតួនាទីសំខាន់ដូចជាៀ

ក. បំរើការងារមូលដ្ឋាន ដើម្បីផលប្រយោជន៍ឃុំ និងប្រជាជនក្នុងឃុំ និង

ខ. អនុវតច្បាប់ ព្រះរាជក្រឹត្យ ប្រកាសក្រសួង និងបទបញ្ញាតិផ្សេង ។ ក្រុមប្រឹក្សានឹងមិនត្រូវមាន យុតាធិការ ទៅលើព្រៃឈើ ប្រៃសណីយ៏ និងទូរគមនាគមន៏ ការពារជាតិ សន្តិសុខជាតិ គោល នយោបាយរូបិយ៏វត្ថុ គោលនយោបាយសារពើពន្ធប្រចាំឆ្នាំ និងទៅលើវិស័យផ្សេងទៀត ដូចដែល មានចែងនៅក្នុងលក្ខនិក្បៀ បបទដ្ឋានពាក់ពន្ធ័នានា ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំនឹងរៀបចំប្រជុំជារៀងរាល់ខែ ដើម្បីពិភាក្សាលើបញ្ហាផ្សេង ។

ក្នុងកិច្ចការយូរអង្វែង ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងលក្ខនិក្បៀឃុំ នឹងតម្រូវឱ្យមានការសំរបសំរួល និងកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយ ផែនការមេថ្នាក់ស្រុក និងខេត ។

សានភាសា7នបច្ចុប្បន្ននៅក្នុងខេត និងក្រុងនៅកម្ពុជាធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពចុងក្រោយ ថ្ងៃ ១ ឧសភា ២០០១

ខេត ក្រុង	រចនាសមរ7ន សីលា	គណៀកម្មាធិការ គ្របគ្រងធនធាន ធម្មជាតិ ខេត	គណៀកម្មាធិការ ដោះស្រាយប្ញា ទំនាសដីធ(	ជំរើសផ្លេង2សំរាប ការសំរបសំរួលរបស PLUP
បនាយមានជ័យ	មាន	គ្មាន	អត់ប្រតិបតិ	ផ្នែកគ្រប់គ្រងការ ប្រើប្រាស់ដីធ្លី
បាត់ដំបង	មាន		មាន	PSC/LUPU
កំពង់ចាម	មាន			
កំពង់ឆ្នាំង	គ្មាន	?	?	គ្មាន
កំពង់ស្ពឺ	គ្មាន			
កំពង់ធំ	ទៅតាមផ្នែក	មាន	មាន ប៉ុនែអត់ប្រតិបតិ	គ្មាន
កំពត	មាន		មាន	
កណាល	គ្មាន			
កោះកុង	គ្មាន	គ្មាន (១	គ្មាន	គ្មាន
ក្រចេះ	គ្មាន			
ក្រុងកែប	គ្មាន			
ក្រុងប៉ៃលិន	មាន			
មណលគីរី	គ្មាន			
ឧតរមានជ័យ	មាន			
ភ្នំពេញ	គ្មាន			
ព្រះវិហារ	គ្មាន			
ព្រៃវែង	មាន			
ពោធិសាត់	មាន	មាន	មាន	គ្មាន
រតនៀគីរី	មាន	មាន	មាន	គ្មាន
សៀមរាប	មាន	គ្មាន	មាន	គ្មាន
ក្រុងព្រះសីហនុ	គ្មាន			
សឹងត្រែង	គ្មាន			
ស្វាយរៀង	គ្មាន			
តាកែវ	មាន			

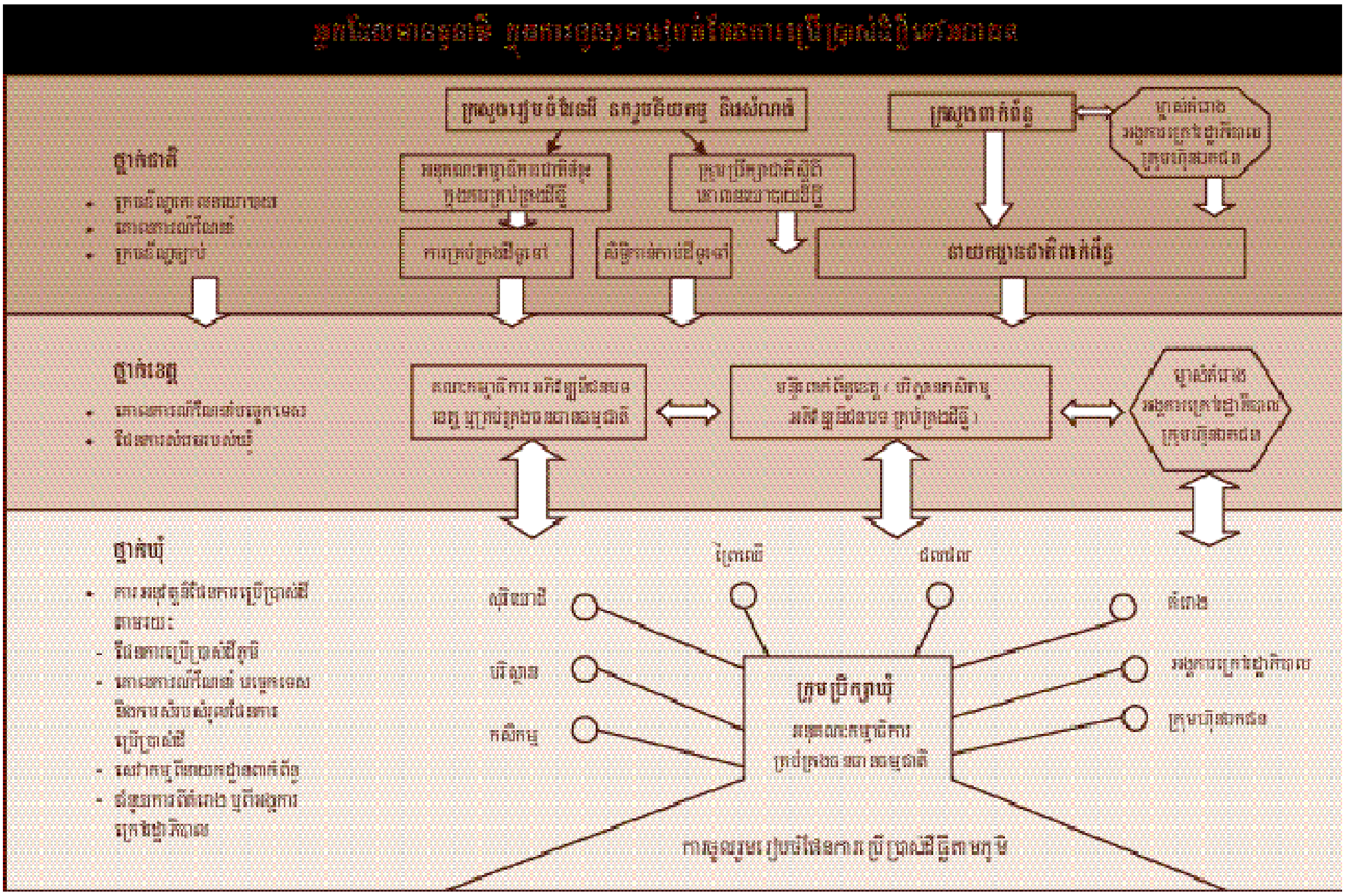

ឧបសម្ពន្ធ ៥

គំរូតួនាទីនិងភារកិច្ចសំរាប់ក្រុមចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី នៅមូលដ្ឋាន

កិច្ចការរបស់សមាជិកក្រុម

រៀបចំ និងសំរបសំរួលការងារវាយតំលៃបន្ទាន់ដោយមានការចូលរួម កដូចជាធ្វើការប្រជុំ រាល់ភូមិគោលដៅ ក្នុងន័យធ្វើការ វិភាគស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន សីអំពីការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងធនធានធម្មជាតិ ចងក្រងឯកសារ និងវិភាគលទ្ធផល ។ កំណត់នូវអង្គការ មូលដ្ឋានដែលមានសមត្ថភាពស្ថាប័ន បថ្នាក់ដឹកនាំភូមិ ដើម្បីធ្វើជាដៃគូរការងារក្នុងកំរិតភូមិ ក្នុងការជួយដល់ដំណើរការ ការងារឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង លើការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិនៅភូមិ ។

ដឹកនាំការសិក្សាលំអិត និងការធ្វើផែនទីសីពីការចូលរួមធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី (ទាំងបច្ចុប្បន្ន និងអនាគត នៅរាល់គ្រប់ ំបន់ប្រើប្រាស់ដីធ្លីសំខាន់ក្នុងតំបន់ធ្វើផែនការ ។ ជួយដល់សហគមន៍ក្នុងការអធិប្បាយអំពីការប្រើប្រាស់របស់ពួកគាត់នាពេល បច្ចុប្បន្នការបាត់បង់ធនធានផ្សេង ការប្រកាសកម្មសិទ្ធិ ការវិវាទ ។ បំលែងនូវប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់ដីបែបប្រពៃណីទៅជាបែប ទំនើបសំរាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងប្រទេសទាំងមូល ។ គាំទ្រដល់ការបោះឆ្នោតគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិដោយសេរី និងយុតិធមនៅទូទាំងសហគមន៍ ។

សំរបសំរួលដល់ការប្រជុំ និងការពិភាក្សានៅភូមិសីពីការកែប្រែការប្រើប្រាស់ដីធ្លី លទ្ធភាពជំរើសកម្មសិទ្ធិ ។ល ។ និងជួយដល់ អ្នកភូមិក្នុងការចងក្រងឯកសារសំរេចចុងក្រោយ ។

ជូនដំណឹងដល់ថ្នាក់ដឹកនាំ និងនាយកស្ថាប័នដែលជាដៃគូរក្នុងការចូលរួមធ្វើផែនការគ្រប់គ្រងដីធ្លី សីអំពីលទ្ធផលនៃការវិភាគ ស្ថានភាពភូមិ គោលដៅបញ្ហាចំបង និងដំណោះស្រាយសំរាប់តំបន់ធ្វើផែនការ ។

ធ្វើការសំរបសំរួលយ៉ាងល្អិតល្អន់នូវបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិដោយផោតចំ ទៅលើស្ថានភាពភូមិនិមួយ ។ ប្រើប្រាស់បញ្ជីសមាសភាគ សំខាន់ ដើម្បីបញ្ចូលទៅក្នុងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងជាគោលលំនាំ ប៉ុន្តែមិនត្រូវកំហិតបទបញ្ញត្តិផ្សេងទៅលើអ្នកភូមិឡើយ ។ បទបញ្ជា ផ្ទៃក្នុងទាំងនោះត្រូវមានការទទួលស្គាល់ដោយអ្នកភូមិថាជារបស់ខ្លួនគឺមិនមែនជាការកំហិតពីអ្នកក្រៅនោះឡើយ ។

វាយបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង និងដាក់ជូនទៅរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន ថ្នាក់ដឹកនាំឃុំ ស្ថាប័នបច្ចេកទេស និងរដ្ឋអំណាចស្រុក ដើម្បីសុំចុះ ហត្ថលេខា ។ លើកទឹកចិតដល់អ្នកភូមិឱ្យធ្វើការប្រកាសបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ដែលបានចុះហត្ថលេខាហើយក្នុងអង្គប្រជុំភូមិ និងដល់ អ្នកភូមិជិតខាងជាថ្មីមងទៀត ។

ធ្វើសំណើរ និងធ្វើការបញ្ចុះបញ្ចូលឱ្យមានការគាំទ្រពីស្ថាប័នដៃគូ រដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន (ស្រុក ខេត និងគណៈកម្មាធិការពាក់ ព័ន្ធនានានៅកំរិតខេត ដើម្បីធានាឱ្យបានច្បាស់នូវសិទ្ធិរបស់អ្នកភូមិ ដើម្បីដោះស្រាយជំលោះដីធ្លី និងអនុម័តលើឯកសារ ការ ចូលរួមរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងដីធ្លីរបស់ភូមិ ។

កំណត់សកម្មភាព និងវិធានការចាំបាច់សំរាប់ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងដល់ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ដោយផ្អែកទៅតាមបទបញ្ជា ផ្ទៃក្នុងភូមិនិមួយ ដោយបញ្ចូលបញ្ហាទាំងនេះទៅក្នុងផែនការសកម្មភាពភូមិ ។ សកម្មភាពទាំងនេះ គួរតែបញ្ចូលនូវវិធានការ ការពារផ្សេង (ដាក់ផ្លាកសញ្ញា ព័ទ្ធរបង សកម្មភាពដាំដុះ (ដាំដើមឈើជុំវិញ សួនច្បារផះ និងនៅក្នុងតំបន់ព្រៃធម្មជាតិ និងសកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រី ។

គាំទ្រដល់អ្នកភូមិ និងគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិក្នុងការចូលរួមវាយតំលៃធនធាន និងសេចក្តីព្រាងផែនការគ្រប់គ្រងបែបសាមញ្ញសំរាប់តំបន់គ្រប់គ្រងរួម (តំបន់ព្រៃ និងតំបន់នេសាទ ។ វាយតំលៃផែនការគ្រប់គ្រង និងដាក់ជូនទៅ គណៈកម្មាធិការចាត់តាំង និងតំណាងដើម្បីសុំការអនុម័ត ។ រៀបចំរបាយការណ៍សកម្មភាពសង្ខេបសំរាប់អនុវត ។

តាមដាន និងត្រួតពិនិត្យនូវការអនុវតន៍ ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងវិធានការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិនៅ ក្នុងភូមិ និងធ្វើការត្រួតពិនិត្យមើលពីការអនុវតន៍ចំពោះបទបញ្ជាផៃក្នុងភូមិមានប្រសិទ្ធភាព បអត់ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ៦

ឱកាស និងមធ្យោបាយអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស

ការកសាងសមត្ថភាពរបស់សមាជិកក្រុមសំរបសំរួល រៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីដោយមានការចូលរួម គឺមានសារៈសំខាន់ សំរាប់ការជំរុញសហគមន៍ឱ្យទទួលយកនូវផែនការនេះ ។ ការពិចារណាទៅលើលទ្ធភាពជំរើសក្នុងពេលអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីបណ្ដុះបណ្ដាលសំរាប់ផែនការប្រើប្រាស់ដី គឺត្រូវហ្វឹកហ្វឺនទៅលើការវាយតំលៃវគ្គសិក្សានៅពាសពេញផ្ទៃប្រទេស ។ ក្រោយពីការវិភាគទៅលើការយល់ដឹងរបស់អ្នកចូលរួមទទួលផល និងទៅលើភាពច្បាស់លាស់របស់តួនាទីក្នុងការអនុវត្តន៍ផែនការប្រើ ប្រាស់ដីជាមួយរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋាភិបាល យុទ្ធសាស្រ្តវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល ចាំបាច់ត្រូវតែបនពង្រឹង ។ ជាដំបូងវាគួរតែមានការណែនាំ ឱ្យបើកវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលកម្មវិធីគ្រូបង្គោល ។ បនាប់មកវិធីបណ្ដុះបណ្ដាលក្រុមចល័ត ដែលអាចនឹងយកមកប្រើប្រាស់ផងដែរ ។ ក្នុងករណីខ្លះទៀត ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ និងបណ្ដាញនៃការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីដែល ទើបបង្កើតឡើងថ្មី គួរតែដើរតួជាអ្នកសំរបសំរួល ។

រាល់គោលគំនិតសីពីការកសាងសមត្ថភាព ផែនការប្រើប្រាស់ដី គួរតែត្រូវបានធ្វើការបញ្ចូលទៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធនៃការកសាង សមត្ថភាពមនុស្សនៅថ្នាក់ខេត្ត ស្រុក និងឃុំរបស់សីលាដែលមានស្រាប់ ។ ជាការប្រសើរ កម្មវិធីបណ្ដុះបណ្ដាលសំរាប់ក្រុម
គួរតែមានការណែនាំឱ្យមានជាគោលគំនិតក្នុងការចូលរួមរៀបចំផែនការ ប្រើប្រាស់ដីធ្លីដូចជាៈ

- ការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីៈ ទំរង់បែបបទ វិធីសាស្រ្ត និងការណែនាំ
- ជំនាញ និងវិធីសាស្រ្តសំរបសំរួល
- គោលការនៃវិធីធ្វើការងាររួមគ្នា និងការវាយតំលៃបនាន់ដោយមានការចូលរួម
- ជំនាញទំនាក់ទំនង
- វិធីសាស្រ្តធ្វើផែនទី និងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធទីតាំងភូមិសាស្រ្ត ១អក្សរប
- យនការដោះស្រាយជំលោះ
- គោលការណ៍ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតំលៃ

មានអង្គការមួយចំនួនដែលត្រូវបានផល់ការជួយជ្រោមជ្រែង ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីបណ្ដុះបណ្ដាលដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការចូលរួម រៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី បើទោះបីជាបច្ចុប្បន្នគ្មានកម្មវិធីបណ្ដុះបណ្ដាលនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បនៅក្នុងអនុតំបន់ឱ្យចំ សំរាប់អនុវត្តការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីកដោយ ។ អង្គការ និងក្រុមឯកជនមួយចំនួនកអាចផល់ជាវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល បកជា មជ្ឈមណ្ឌលធនធានបានដែរ ។

ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពចុងក្រោយ ថ្ងៃ ១ ឧសភា ២០០១

ការសំរបសំរួលលើការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស

ឈ្មោះអង្គការ	អាសយដ្ឋាន	ជំនាញខ្ជុំកទេស	កំណត់សំគាល
CAMCOFTT - ក្រុមបណ្ដុះបណ្ដាលសហគមន៍ព្រៃឈើ កម្ពុជា	ផ្ទះលេខ ៣៦ ផ្លូវ ៣៥២ បឹងកេងកង១ ខ័ណ្ឌចំការមន ភ្នំពេញ P.O.Box 485	វគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលសហគមន៍ព្រៃឈើរឿ គំនិតនៃការបង្កើត CF និងវិធីសាស្រ្តនៃការបង្កើត ជំនាញការសំរបសំរួល CF ការផលិតគ្រាប់ពូជ បច្ចេកទេសដាំឈើ	សមាគមន៍បណ្ដុះបណ្ដាលនៅក្នុងប្រទេសដែលអាចផល់ជាគោលគំនិតជាច្រើនទាក់ទងទៅនឹងដំណើរការរបស់ PLUP និងកិច្ចប្រតិបតិការនៅទូទាំងប្រទេស
RECOFTC	P.O. Box 1111, មហាវិទ្យាល័យ ក្សេត្រសាស្រ បឹងកក ១០៩០៣ E-mail Ftcsss@nontri.ku.ac.th HTTP://www.recoftc.org	សហគមន៍ព្រៃឈើ ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ផ្អែកតាមសហគមន៍	ជំនាញក្នុងការសំរបសំរួល និងគ្រប់គ្រងវិវាទនៃសហគមន៍ ព្រៃឈើ
PNRM, FAO សៀមរាប	P.O.Box 2 សៀមរាប	សហគមន៍ព្រៃឈើ សហគមន៍នេសាទ ការបណ្ដុះកូនឈើ កសិ-រុក្ខកម្ម យេនឌ័រ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង ពតមានភូមិសាស្រ អ៊ីរ្យ	កំពុងស្នើ
CFRP គំរោងស្រាវជ្រាវសហគមន៍ព្រៃឈើ នៅកម្ពុជា	ផ្ទះលេខ ៤៨ ផ្លូវ សមេច ព្រះសីហនុ ភ្នំពេញ P.O.Box 2114	ការស្រាវជ្រាវសហគមន៍ ព្រៃឈើ គោលនយោបាយសហគមន៍ព្រៃឈើ និងការតម្រាប់តាម ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស	កំពុងស្នើ
DFW ក្រុមសហគមន៍ ព្រៃឈើរបស់រុក្ខា	ផ្ទះលេខ ៤០ ផ្លូវ ព្រះនរោតម ភ្នំពេញ	គោលនយោបាយសហគមន៍ព្រៃឈើ គោលការណ៍ណែនាំសហគមន៍ព្រៃឈើ	តាមរយៈ CAMCOFTT

សកលវិទ្យាល័យភ្នំពេញ បានបងាញការចាប់អារម្មណ៍ ដើម្បីចូលរួមទទួលខុសត្រូវលើកម្មវិធីបណ្ដុះបណ្ដាល នៃការគ្រប់គ្រងដីធ្លី ។

ជាងនេះទៅទៀតបទពិសោធន៍ លើការអនុវតន៍បានជាមួយនឹងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល មន្រ្ទីគំរោងផ្សេងទៀត ដូចជាគំរោង សហគមន៍ព្រៃឈើ និងនេសាទ PRA បច្ចេកទេសនៃការចូលរួមធ្វើផែនទី ការធ្វើព្រាងបទបញ្ជាផៃក្នុងជាដើម ។ ដូច្នេះគំរោង

ថ្មីគំរោង,សាប7នគាំទ្រសហគមន6ព្រៃឈើ ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិផែកតាមសហគមន6 ការគ្រប់គ្រងដីនៅកម្ពុជា

ឈ្មោះគំរោង	ទីតាំងភូមិសាស្រ	ជំនាញខ្ញុំកទេស	៝កាសនៃការបណ្ដុះបណ្តាល
PNRM, FAO	សៀមរាប	អនុវតន៏សហគមន៏ព្រៃឈើ និងនេសាទ ផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៏ ព្រៃឈើ ច្បាប់សហគមន៏ ការគាំទ្រសកម្មភាពរឿ ប្រព័ន្ធពតមានភូមិសាស្រ ការសិក្សា យេនឌ័រ កសិ-រុក្ខកម្ម និង ឥណទាន	វិគ្គបណ្ដុះបណ្តាលអំពីសហគមន៏ ព្រៃឈើ និងសហគមន៏នេសាទ ភព្ចា និង ប្រព័ន្ធពតមាន ភូមិសាស្រ
CB-NRM-Carere	រតនគីរី	ផែនការប្រើប្រាស់ដី ភូមិ ឃុំ ច្បាប់ និង តួនាទីរបស់សហគមន៏ព្រៃឈើ និង នេសាទ សិទ្ធនៃជំរើសក្នុងការប្រើផែនទី និងគ្រប់គ្រង គំនិតគ្រប់គ្រង ធនធាន ធម្មជាតិ (ជជ និង ភឡ្សភ ជាមួយ សហគមន៏ គាំទ្រនូវផ្នែកពតមាន	វិគ្គបណ្ដុះបណ្តាលអំពីផែនការ ប្រើប្រាស់ដី ការគ្រប់គ្រង ធនធានធម្មជាតិ ការអនុវត នៅសហគមន៏ព្រៃឈើសំរាប់ សហគមន៏មូលដ្ឋាន និង បុគ្គលិកខេត
PDP-GTZ	កំពង់ធំ	ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិផ្អែកតាមសហគមន៏ បទបញ្ជាផែក្នុងភូមិ ការធ្វើ ផែនទីតាមប្រព័ន្ធពតមានភូមិសាស្រ	
CONCERN Worldwide	ពោធិសាត់ កំពង់ឆ្នាំ	លក្ខនិកឿសហគមន៏ព្រៃឈើ ផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៏ព្រៃឈើ	វិគ្គបណ្ដុះបណ្តាលសីពី PRA
MCC	តាកែវ	សហគមន៏ព្រៃឈើ	
HANDICAP International	បនាយមានជ័យ ឧតរមានជ័យ ព្រះវិហារ	ផែនការប្រើប្រាស់ដី និងការកំណត់បែង ចែកដីបនាប់ពីដោះមីនរួច ការពង្រឹង ស្ថាប័នមូលដ្ឋានក្នុងការគ្រប់គ្រងដី ការសំរបសំរួលពិបពោជំលោះដីធ្លី	
NTFP	រតនគីរី	ការប្រើប្រាស់ដីជាលក្ខណឿប្រពៃណី ច្បាប់បញ្ញតិ និងបទបញ្ញា សហគមន៏ សិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីរបស់ជន ជាតិដើម ផែនការប្រើប្រាស់ដី	
គំរោង សហគមន៏ នេសាទ CAA	ក្រចេះ សឹងត្រែង	សហគមន៏នេសាទ នៅទន្លេមេគង្គ	
SMRP-DFW (MRC/GTZ)	មណលគីរី	ការចូលរួមធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី	
BPAMP: គំរោងគ្រប់គ្រងជីវ៉ាចំរុះ និងតំបន់ ការពារធម្មជាតិ	ក្រសួងបរិស្ថាន មនីរបរិស្ថាន រតនគីរី	គោលនយោបាយសហគមន៏ព្រៃឈើ គោលការណែនាំសហគមន៏ព្រៃឈើ គោលការណ៏ ណែនាំតំបន់ការពារ ធម្មជាតិ	
LUPU- Carere	បាត់ដំបង	ផែនការប្រើប្រាស់ដី និងដំណើរការ កំណត់បែងចែកដីក្រោយពេលដោះ មីនរួច	

		ការពង្រឹងស្ថាប័នមូលដ្ឋាន សំរាប់ការគ្រប់គ្រងដី ការសំរប សំរួលបញ្ហាទំនាស់ដីធ្លី	
CGFP (DFW-GTZ)	កំពង់ស្ពឺ	សហគមន៍ព្រៃឈើ ផ្សព្វផ្សាយអំពីព្រៃឈើ	
MRC/Danida/DoF	កំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ	ធ្វើ ភព្ ក្នុងតំបន់ករណីសិក្សា និង សំរបសំរួលសាធារណឿ	
	បាត់ដំបង ពោធិសាត់	ការពិភាក្សាអនុក្រឹត្យសិពី សហគមន៍ នេសាទ ការស្រាវជ្រាវអំពីអភិបាល កិច្ច និងសិទ្ធិមានធនធានត្រី	
គំរោងគ្រប់គ្រងដី (MLMUPC-GTZ)	កំពង់ធំ កំពត តាកែវ កណ្ដាល	ការចុះបញ្ជីដី បញ្ហាគោលនយោបាយ ដី ការបែងចែកដី និងការចុះអង្កេត ដល់ទីកន្លែង	
CFRP - គំរោង ស្រាវជ្រាវសហគមន៍ ព្រៃឈើ (IDRC)	កំពត សៀមរាប កោះកុង	ការសិក្សាសហគមន៍ព្រៃឈើនៅ មូលដ្ឋាន និងការអនុវត្តន៍ ការផល់ យោបល់ទៅលើគោលនយោបាយ សហគមន៍ព្រៃឈើ និងការពង្រឹង ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស	
គំរោង ការចូលរួម គ្រប់គ្រងធនធាន ព្រៃកោងកាង (PMMR) MoE/IDRC	កោះកុង	ការធ្វើផែនការ និង ការគ្រប់គ្រង ធនធាននៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ការរៀបចំសហគមន៍ ដំណើរការ PLUP	
សេវាសាសនាពិភព លោក (CWS)	កំពង់ធំ និង ខេតដទៃទៀត	សហគមន៍ព្រៃឈើ	

ឧបសម្ព័ន្ធ ៧

សេវាគាំទ្រ និងធនធានពតមាន ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពចុងក្រោយ ថ្ងៃ ១ ឧសភា ២០០១

បណាល7យ សៀវភៅ និងសំភារើ ដែលទាកទងជាមួយ កឡ្យុ ជផ និង NRM

ឈ្មោះ អង្គការ	អាស7យដាន	បណាល7យជំនាញ	បទប្បតិក្ឈ្យងការប្រើព្រស
CAMCOFTT	ផ្ទះលេខ ៣៦ ផ្លូវ ៣៩២ បឹងកេងកង ១. ចំការមន ភ្នំពេញ P.O.Box 485	វគ្គបណ្តុះបណ្តាលសហគមន៍ ព្រៃឈើ របាយការណ៍សីពី សហគមន៍ព្រៃឈើ និងការចងក្រងឯកសារ	បើកចំហរ
CF Unit of DFW	ផ្ទះលេខ ៤០ វិថីព្រះនរោតម	សហគមន៍ព្រៃឈើ	បើកចំហរ
MRC-S			
CONCERN Worldwide	ផ្ទះលេខ ៣៦ ផ្លូវ ៣៩២ បឹងកេងកង១ ចំការមន ភ្នំពេញ P.O.Box 485	មជ្ឈមណ្ឌលធនធានអនុផលព្រៃឈើ (NCFP)	ភ្នាក់ងារដែលមានការចាប់អារម្មណ៍ ក្រុម បុគ្គលជា ឯកជនអាចអនុញ្ញាតិឱ្យប្រើប្រាស់បាន
OXFAM			
DFW នាយកដ្ឋានរុក្ខា ប្រមាញ់	ផ្ទះលេខ ៤០ ព្រះនរោតម ភ្នំពេញ	រាល់កិច្ចការដែលទាក់ទងនឹងព្រៃឈើទាំងអស់	អាចប្រើប្រាស់បានបើមានការអនុញ្ញាតិ
MoE ការិយាល័យគ្រប់គ្រងសហគមន៍ព្រៃឈើ និងតំបន់ទ្រនាប់	ផ្ទះលេខ ៤៨ ផ្លូវសម្តេច ព្រះសីហនុ ទន្លេបាសាក់ ចំការមន ភ្នំពេញ	សហគមន៍ព្រៃឈើ	បើកចំហរ
MoE នាយកដ្ឋាន គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងទិន្នន័យបរិស្ថាន (ផ្នែកគ្រប់គ្រងពតមាន	ផ្ទះលេខ ៤៨ ផ្លូវសម្តេច ព្រះសីហនុ ទន្លេបាសាក់ ចំការមន ភ្នំពេញ	បណ្ណាបរិស្ថាន	បើកចំហរ
IRIC មជ្ឈមណ្ឌលប្រមូលផ្តុំពតមានភូមិសាស្រនាយកដ្ឋាន ភូមិសាស្រ	ផ្ទះលេខ ៤ ផ្លូវ ៦៥ ភ្នំពេញ	ប្រព័ន្ធពតមានភូមិសាស្រ និង ការបកប្រែរូបថត	អាចប្រើប្រាស់បានបើមានការអនុញ្ញាតិ
PNRM FAO សៀមរាប	P.O. Box 2 សៀមរាប	កសិកម្ម ព្រៃឈើ អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ	បើកចំហរ

FAO ភ្នំពេញ	ផះលេខ ៥ ផ្លូវ ៣៧០ បឹងកេងកង ភ្នំពេញ	កសិកម្ម និងអាហារ	បើកចំហរ
UNDP	ផះលេខ ៥៣ ផ្លូវប៉ាស័រ បឹងកែងកង ភ្នំពេញ	បណ្ណាល័យទូទៅ (ភាគច្រើនជាភាសាអង់គ្លេស និងពុំសូវសរសេរអំពីកម្ពុជាទេ	បើកចំហរ
NGO Forum វេទិកាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល	ផះលេខ ២៤៥ ផ្លូវ ៥១ បឹងកែងកង ភ្នំពេញ	វិទ្យាសាស្រសង្គម អភិវឌ្ឍន៍ សហគមន៍ បញ្ហាព្រៃឈើ	បើកចំហរ ផ្នែកព្រៃឈើ អាចទាក់ទងជាមួយ លោក Andrew Cock
BPAMP (គំរោង គ្រប់គ្រងជីវ៉ៅចំរុះនិងតំបន់ការពារធម្មជាតិរតនគីរី	ការិយាល័យគំរោង គ្រប់គ្រងជីវ៉ៅចំរុះ និង តំបន់ការពារធម្មជាតិ ខេត រតនគីរី	តំបន់ការពារធម្មជាតិ សហគមន៍ព្រៃឈើ	បើកចំហរ
RUA សកលវិទ្យាល័យ ភូមិនកសិកម្ម	សកលវិទ្យាល័យភូមិនកសិកម្ម (ខ័ណដង្កោ ភ្នំពេញ នៅមាន បណ្ណាល័យតូច ចំនួន ៥ តាមមហាវិទ្យាល័យ នីមួយទៀត	កសិកម្ម	បើកចំហរ
CARERE រតនគីរី	CARERE ខេត រតនគីរី	ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ	បើកចំហរជាសាធារណឿ
NTFP (គំរោងអនុផល ព្រៃឈើ ខេត រតនគីរី	ការិយាល័យ គំរោង អនុផលព្រៃឈើ ខេត រតនគីរី	សហគមន៍ព្រៃឈើនៅតំបន់ ជនជាតិភាគតិច	បើកចំហរ
គំរោងគ្រប់គ្រងការនេសាទ វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវនេសាទទឹកសាបនៅកម្ពុជា (IFRIC)	ផះលេខ ៨៦ ព្រះនរោតម នាយកដ្ឋាន ជលផល ភ្នំពេញ	ការនេសាទ វារីវប្បកម្ម ការគ្រប់គ្រងជលផល	មិនមានថៃ
PNMR កោះកុង	ផះលេខ ៤៨ សមេចព្រះ សីហនុ ទន្លេបាសាក់ ចំការមន ភ្នំពេញ (ក្រសួងបរិស្ថាន	ធនធានតាមឆ្នេរសមុទ្រ វិធី ចូលរួមវាយតម្លៃការគ្រប់គ្រង ធនធានធម្មជាតិផ្អែកតាម សហគមន៍	បើកចំហរ

MekongINFO

MekongINFO គឺជាប្រព័ន្ធពតមានតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធ័រណេតសំរាប់ចែកចាយពតមាន និងចំណេះដឹងពីការចូលរួមគ្រប់គ្រង ធនធានធម្មជាតិនៅប្រទេស កម្ពុជា ឡាវ ថៃ និង វៀតណាម ។ គំរោងគ្រប់គ្រងធនធានដោយនិរនរភាពក្នុងអាងទន្លេមេគង្គ ក្រោម ជាអ្នកបង្កើតកម្មវិធី MekongINFO នេះឡើងដោយផ្អែកទៅតាមកម្មវិធីជាដៃគូរមួយក្នុងគោលបំណងកសាង សមត្ថភាពរបស់អង្គការដែលបានជ្រើសរើសនៅក្នុងប្រទេសរៀងខ្លួន ដើម្បីថែរក្សា និងគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធនេះ ។ ការគាំទ្រក្នុង ការបង្កើត MekongINFO នេះគឺដើម្បីបណ្តុះបណ្តាលអ្នកផល់ និងអ្នកគ្រប់គ្រងពតមាន និងដើម្បីរួមវិភាគទានដល់ការលូតលាស់នៃការផ្លាស់ប្តូរបណ្តាញពតមានសីពីការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិរបស់តំបន់ ។

MekongINFO មានគោលបំណងដើម្បីៗ

- ផល់លទ្ធភាពរកពតមានអំពីការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ដោយសង្កត់ធន់ទៅលើវិស័យព្រៃឈើនៅក្នុងប្រទេស កម្ពុជា ឡាវ ថៃ និងវៀតណាម ។
- ពង្រឹង និងគាំទ្រអ្នកមានវិជ្ជាជីវ៉ៈក្នុងវិស័យនេះ ដើម្បីចែកចាយបទពិសោធន៍ និងរៀនសូត្រពីគ្នានូវមេរៀននិមួយ
- ធ្វើអោយបណ្តាអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងតំបន់មានលទ្ធភាពផ្សារភ្ជាប់ចំណេះដឹងពីខាងក្រៅ
- សំរបសំរួលភាពចាំបាច់ចំពោះមុខនៃប្រពន្ធ័ចំណេះដឹងទៅតាមវិស័យនិមួយ និងទំនាក់ទំនងនានានៃការអនុវត ជាក់ស្តែង

MekongINFO ផល់ជូននូវសេវាពតមានដោយឥតគិតថ្លៃ សំរាប់អ្នកពាក់ព័ន្ធទៅតាមវិស័យ រួមមានៗ

- បណ្ណាបណ្ណាល័យ ជាមួយនឹងរបាយការណ៏ករណីសិក្សា និងឯកសាររបស់គំរោងផតចំលងដែលមានការពាក់ព័ន្ធទៅ នឹងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ដោយសង្កត់ធ្ងន់លើវិស័យព្រៃឈើ (ប្រពន្ធ័នេះ មានជាភាសា ខ្មែរ ថៃ វៀតណាម និងអង់គ្លេស ។

- ប្រព័ន្ធសេវាពតមាននៅតាមប្រទេស

- បនប់តាំងសំភារឿងឯកសារនានា ឯកសារណែនាំ ឯកសារបណ្តុះបណ្តាល ជាដើម

- ពតមានអំពីព្រឹតិការណ៏នានា ពតមានផ្សេង បណ្តាវិស័យដែលកំពុងដំណើរការ

- វេទិកាពិភាក្សាតាមបណ្តាញរៀងខ្លួន

- CD-ROMs

- ពតមានប្រចាំខែតាមរយៈ e-mail

ពតមានបន្ថែមទៀតសូមបើកមើល www.mekonginfo.org ប e-mail hoapp@mekonginfo.org

ឧបសម្ព័ន្ធ ៨

មជ្ឈមណ្ឌលទ្រទ្រង់ GIS និងកំរងទិន្នន័យដែលមាន

ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពចុងក្រោយ ថ្ងៃ ១ ឧសភា ២០០១

អង្គភាព GIS ដែលកំពុងដំណើរការ

តារាងខាងក្រោមបងាញពីអង្គភាព GIS ផ្សេងដែលអាចផល់ការគាំទ្រអោយមានភាពងាយស្រួលដល់កិច្ចការ PLUP ដែលអង្គភាពទាំងនោះផល់ការយកចិតទុកដាក់វិស័យនាបច្ចុប្បន្ន ។ មានអង្គភាព GIS ដទៃទៀតដែលមិនបានផោតជាសំខាន់ទៅលើបពាាដែលពាក់ពន្ធ័នឹងការប្រើប្រាស់ដី កប៉ុនែផោតការយកចិតទុកដាក់ដល់បពាាដឹកជញ្ជូន បគមនាគមន៏ ។

លេខ	អង្គភាព	អ្នកអាចធ្វើការទាក់ទងបាន	អ៊ី-មែល	ទូរស័ព្ទ
១	នាយកដ្ឋានភូមិសាស្រ	លោក អ៊ិត សុធា	geographydpt@camnet.com.kh	០១៦ ៨៥៩៥៧៦
២	ក្រសួងបរិស្ថាន	លោក ជួន ចាន់បទ្ធី	Chanrithy_Ch@hotmail.com	០១២ ៨៧២៤៥៨
៣	នាយកដ្ឋានរុក្ខាប្រមាញ	លោក មាស មករា	dfwgis@bigpond.com.kh	០២៣ ២១១៦៣៦
៤	PNRM, FAO សៀមរាប	លោក គិម វេង	faofish@rep.forum.org.kh	០៦៣ ៩៦៣៤៦១ ០៦៣ ៩៦៣៩២៥
៥	CARERE រតនគីរី	លោក ផាត ផល្លិត Mr. Grame Brown	carererat@caminet.com	០៧៥ ៩៧៤០៥៨
៦	អគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និងអគ្គនាយកដ្ឋាន ភូមិសាស្រ	លោក ហេ សុផាន់ណារ៉ា	GTZ.LMP@bigpond.com.kh	០២៣ ២១៣៨១៧
៧	ក្រុមហុនបច្ចេកវិជ្ជា អារុនណា	លោក ចែវហ្រ្វី ហីមែល Mr. Jeffrey Himel	jmh55@cornel.edu	០១២ ៩៧៨២៦៩
៨	FINNMAP	លោក វៃកគូ ចាន់ទូនន្ទ Mr. Veikko Jantunen	veikko.jantunen@bigpond.com.kh	០១៦ ៨៣២៨៨០

សេវាផលជូនមាន ្ប

តារាងខាងក្រោម បងាញពីសេវាផល់ជូនរបស់អង្គភាព GIS ដូចមានរាយនាមខាងលើ ។ លេខដែលមាននៅក្នុងបនាត់ជួរលើ របស់តារាងនេះ សំដៅយកលេខរៀងនៅក្នុងតារាងខាងលើនៃអង្គភាព GIS ដែលកំពុងដំណើរការ ។ តារាងនេះបងាញពី ពតមានទូទៅ និងមិនចាំបាច់ត្រូវតែបំពេញទាំងអស់នោះទេ ។

សេវាផលជូន	**ផលជូនតាមអង្គភា**								**កំណតសំគាល**
	១	២	៣	៤	៥	៦	៧	៨	
ការផលិតរូបថតពីលើអាកាស								យ	គុណភាពអាចផ្សេងគ្នា
ស្កេនរូបថតពីលើអាកាស	យ	យ	យ	យ	យ	យ	យ	យ	
កែលំអរូបភាពផ្កាយរណប							យ		
រូបថតពីលើអាកាសធៀបនឹងចំនុចប្រថពី	យ			យ	យ	យ	យ	យ	
សង់ដារកំណែរូបថតពីលើអាកាស	យ					យ	យ		
ការបកស្រាយរូបថតពីលើអាកាស	យ	យ	យ				យ		ការប្រើប្រាស់ដី បគំរបដី
រូបភាពផ្កាយរណបធៀបនឹងចំនុចប្រថពី			យ				យ		
ការបកស្រាយរូបភាពផ្កាយរណប		យ	យ				យ		ការប្រើប្រាស់ដី បគំរបដ
គូសផាំងផែនទី		យ	យ			យ			
ការស្រាវជ្រាវដោយប្រើឧបករណ៍ GPS សាមញ្ញ	យ	យ	យ	យ	យ	យ	យ	យ	
ការស្រាវជ្រាវដោយប្រើឧបករណ៍ GPS ផ្សេងគា	យ					យ	យ	យ	
ការស្រាវជ្រាវតាមឡូត3ដី						X		X	រូបថតពីលើអាកាស
ការប្រឹក្សាពីទស្សនវិទ្យាទៅលើ GIS	យ						យ		
	១	២	៣	៤	៥	៦	៧	៨	

ទិន្នន័យ GIS ដែលត្រូវមាន និងដែលអាចរកបាន

តារាងខាងក្រោមបងាញពីទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ដែលគេដឹងថាជារបស់អ្នកនិពន្ធនូវឧបសម្ពន្ធ័នេះ ។ មានទិន្នន័យដទៃទៀត ដែលអាចមានការពាក់ព័ន្ធ បមិនពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីនៅទីនេះ បដែលមានហើយ តែមិនដឹង ។ ចំពោះការចុះបញ្ជីជាច្រើនថែមទៀតនៃទិន្នន័យ GIS សូមសំដៅទៅរកមូលដ្ឋានទិន្នន័យ GIS របស់ ETAP/IRIC នៅក្នុងដំណាក់កាលទីមួយ (១៩៩៧ ប ដំណាក់កាលទីពីរ (១៩៩៩ បកអាចសំដៅទៅរកទិន្នន័យថ្មីបំផុត ដែលទិន្នន័យ ទាំងនេះនឹងត្រូវបោះពុម្ព នៅក្នុងខែកក្កដា ២០០១ ។ គេអាចរកបាននូវមូលដ្ឋានទិន្នន័យទាំងនោះ តាមរយៈអាស័យដាន e-mail ដូចតទៅ គឺ geographydpt@camnet.com.kh ។

ក្រោមការនាំមុខរបស់អង្គភាពចែកចាយសំខាន់មួយចំនួន សំដៅទៅរកតារាងអង្គភាព GIS ដែលកំពុងដំណើរការខាងលើ ។ ជាការពិត អង្គភាពចែកចាយសំខាន់ គឺជាអ្នកផលិតទិន្នន័យរៀងខ្លួន ។ សូមកត់សំគាល់ថា សើរតែគ្រប់ទិន្នន័យ GIS ដែល មាននៅក្នុងតារាងខាងលើ កអាចរកបានពីអង្គភាពចែកចាយផ្សេងទៀត ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ ការចែកចាយទិន្នន័យទាំងនោះ មិនផ្លូវការ បស្រេបច្បាប់ឡើយ ។

អង្គភាពចែកចាយសំខាន់មួយចំនួន ដែលមិនមាននៅក្នុងតារាងអង្គភាព GIS ដែលកំពុងដំណើរការខាងលើនោះគឺ ៖

MPWT	ក្រសួងសាធារណការ និង ដឹកជញ្ជូន	ផះលេខ ២០០ មហាវិថីនរោតម ភ្នំពេញ
RCS	គណៈកម្មាធិការជាតិទន្លេមេគង្គផ្នែកគាំទ្របច្ចេកទេស	០២៣ ៧២០៩៧៩ ត ២០២៩ dirk@mrcmekong.org
NMC	គណៈកម្មការជាតិទន្លេមេគង្គ	ផះលេខ ២៣ មហាវិថីម៉ៅសេទុង ភ្នំពេញ
NPC	ជំរឿនប្រជាជនទូទាំងប្រទេសក្រសួងផែនការ	e-mail: census@camnet.com.kh

បណ្ណាល្យេ្មាះនៃទិន្នន7យនានាដែលមិនអាចរកពនធាលតែសោះនោះ គឺមានឬ្បាកក្ស្សខខខក្រចករាខចតុកោណ

ទិន្នន7យ	ផែដីគ្របដណប	កាលបរិចេទ	មាត្រដាន របស Landsat	អង្គភាពផ្គតផ្គង សំខាន2
ព្រំប្រទល់រដ្ឋបាល (ប្រទេស ខេត ស្រុក ឃ	កម្ពុជា	ចុងទសវត្សទី១៩៩0	១.៥0000	១
ទីតាំងភូមិនានា	កម្ពុជា	ចុងទសវត្សទី១៩៩0	១ៃ៥0000	១
ទិន្នន័យពីជំរឿនប្រជាជន	កម្ពុជា	១៩៩៨	១ៃ៥0000	NPC
ផែនទីឋានលេខាស្តែន	កម្ពុជា	ដឹមទសវត្សទី១៩៧0	១ៃ៥0000	១
ផែនទីឋានលេខា [១] ជារ៉ិចទ័រ	កម្ពុជា	ដឹមទសវត្សទី១៩៧0	១ៃ៥0000	១
ឱ្យផែនទីឋានលេខាស្តែនឧ	តំបន់កណាលកម្ពុជា	១៩៩៨	១ៃ៥0000	៣
ផែនទីឋានលេខា [១] ជារ៉ិចទ័រ	តំបន់កណាលកម្ពុជា	១៩៩៨	១ៃ៥0000	MPWT
គំរូរយ្យឹកំពស់ជាឌីយីថល	កម្ពុជា	ទសវត្សទី១៩៩0	១ៃ៥0000	MRC
ផ្លូវសំខាន់ស្ថិតក្នុងផែនការ	កម្ពុជា	ទសវត្សទី១៩៩0	១ៃ១00000	MPWT
រូបថតពីលើអាកាស [២]	កម្ពុជា	ទសវត្សទី១៩៩0	១ៃ២៥000	១ + NMC
រូបថតពីលើអាកាសការប្រើប្រាស់ដីបគំរបដី	មិនទាន់ចងក្រង	ទសវត្សទី១៩៩0	១ៃ២៥000	១
រូបភាពផ្កាយរណប (Landsat TM/ETM)	កម្ពុជា	២000	រហូតដល់៥0000	១៣
រូបភាពផ្កាយរណប (SPOT)	តំបន់កណាលកម្ពុជា	ពាក់កណាលទសវត្សទី១៩៩0	រហូតដល់២៥000	MPWT
រូបភាពផ្កាយរណបពីការប្រើប្រាស់ដីបគំរបដ	កម្ពុជា	ទសវត្សទី១៩៩0	១ៃ២៥0000	MRCS+៣
រូបភាពផ្កាយរណបពីការប្រើប្រាស់ដី បគំរបដ	មិនទាន់ចងក្រង	ទសវត្សទី១៩៩0	១ៃ១00000	៣
ព្រំប្រទល់តំបន់ការពារធម្មជាតិ	កម្ពុជា	ទសវត្សទី១៩៩0	១ៃ២៥0000	២
ព្រំប្រទល់តំបន់ការពារ	មិនទាន់ចងក្រង	ទសវត្សទី១៩៩0	១ៃ៥0000	២
ព្រំប្រទល់ព្រៃសម្បទាន	កម្ពុជា	១៩៩៩	១ៃ៥0000	៣
ពតមានពីការផល់ការកាន់កាប់ដីធ្លី	មិនទាន់ចងក្រង	ចុងទសវត្សទី១៩៩0	១ៃ៥0000	៦

១ រួមទាំងការដឹកជញ្ជូន និងធារាសាស្រ

២ មានតែរូបភាពមួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះដែលបានធ្វើឌីយីថល គឺភាគច្រើនជារូបភាពថតធំលង

សូមមើលបន្ថែមនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៩ ចំពោះពតមានលំអិតពីរបៀបប្រើប្រាស់ទិន្នន័យខាងលើ ជាពិសេសពីរូបថតលើអាកាស និងរូបភាពផ្កាយរណប។

អង្គភាពសំរបសំរួល GIS

ទិដ្ឋភាពរបស់ស្ថាប័នជាមួយនឹងអង្គភាព GIS និង បណាសេវាកម្ម GIS និងលទ្ធភាពអាចរកបាននូវទិន្នន័យ GIS ជាទូទៅ គឺ ាស្រ័យទៅនឹងការប្រែប្រួលយ៉ាងឆាប់រហ័ស ។ ថ្មីនេះអង្គភាពសំរបសំរួល GIS ថ្មីមួយសំរាប់ប្រទេស កម្ពុជា ទើបនឹងបង្កើត ឡើងដោយមានសមាជិកមកពីស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល គំរោងអភិវឌ្ឍន៏ និងក្រុមហុនឯកជននានា ។ អង្គភាពសំរបសំរួល GIS នេះ មានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវក្នុងការសំរបសំរួលរាល់សកម្មភាព GIS ជាមួយនឹងការកសាងសហគមន៏ ប្រើប្រាស់ និន្នាការ និងការអភិវឌ្ឍន៍ថ្មី ក្នុងវិស័យ GIS និងជាមួយការធ្វើអោយទាន់សភាពការណ៏មូលដ្ឋានស្វ័យទិន្នន័យរបស់ GIS ខាងលើ ។ គេអាចធ្វើការទាក់ទងជាមួយនឹងអង្គភាពសំរបសំរួល GIS នេះបានក្នុងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពពតមាន ដូចដែលបាន បងាញក្នុងតារាងខាងលើជាមួយនឹងអាស័យដ្ឋាន e-maiĺ geographydpt@camnet.com.kh.

សិទិថតចំលងទិន្នន7យ **GIS**

បញាសិទ្ធិថតចំលងដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងទិន្នន័យ GIS នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា នៅមិនទាន់បានដោះស្រាយនៅឡើយទេ ព្រោះនៅ មិនទាន់មានប្រព័ន្ធផ្លូវច្បាប់ដែលអាចការពារអោយមានប្រសិទ្ធិភាពខាងធនធានប្រាជ្ញា បធនធានទិន្នន័យ ។ មានករណីជាច្រើនកន្លងមកក្នុងការដោះដូរ បធ្វើអាជីវកម្មទិន្នន័យក្រៅផ្លូវការ ។ គុណវិបតិនៃការអនុវតទាំងនេះគឺថា ទិន្នន័យ ដែលទទួលបានមិនផ្លូវការ ជារឿយមិនត្រូវបានគេប្រើប្រាស់នៅក្នុងឯកសារផ្លូវការ បពាក់កណាលផ្លូវការ ដូចជានៅក្នុងផែន ការប្រើប្រាស់ដីធ្លីទៅថ្ងៃអនាគតដែលបានធ្វើរួចរាល់សំរាប់សុំការចុះហត្ថលេខាពីអាជ្ញាធរខេតឡើយ ។ អនុសាសន៏សំខាន់បានចែងថា រាល់អ្នកថតចំលងទិន្នន័យ GIS ត្រូវតែធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខ័ណ៏អក្សរមួយឡើង ជាមួយនឹងស្ថាប័នផល់ទិន្នន័យទាំងនោះ ។ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះគួរចែងថា (ក ទិន្នន័យដែលផល់អោយនេះ (ខ ការប្រើ ប្រាស់ទិន្នន័យតាមបំណង និង (គ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ទិន្នន័យនេះមិនមានការជំទាស់ទៅនឹងការប្រើប្រាស់ក្នុងបំណងអ្វីមួយ ។

ដំណើរការផលិ្វាបនប7ត្រផែនទីជាផ(វការ

នៅកម្ពុជាផែនទី និងការបោះពុម្ពផែនទី គឺអាស្រ័យទៅនឹងដំណើរការផ្លូវការនៃការធ្វើវិញ្ញាបនប័ត្រ ។ ដំណើរការលំអិតមាន ចែងនៅក្នុងអនុក្រឹត្យ ការផលិត ការគ្រប់គ្រង និងការលក់ដូរផែនទីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងនៅក្នុងគោលការណ៏ណែនាំ សំរាប់ប្រតិបតិរៀងខ្លួន ។ គោលការណ៏ណែនាំក្នុងការអនុវតន៏ទាំងនោះ ត្រូវបានចែងដូចជា (បកប្រែក្រៅផ្លូវការឿ

១. រាល់ភ្នាក់ងារ (ស្ថាប័ន អង្គការ ក្រុមហុន និងបុគ្គល អាចផលិតផែនទីគ្រប់ប្រភេទសំរាប់ប្រើប្រាស់ និងចែកចាយនៅក្នុង កិច្ចការរបស់គំរោងតែប៉ុណ្ណោះ ។ រាល់ផែនទីត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកទៅលើទិន្នន័យផែនទីជាមូលដ្ឋានដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្នុង នាយកដ្ឋានភូមិសាស្រនៃអគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយាដី និងភូមិសាស្រ ។

២. រាល់ប្រភេទផែនទី ដែលបានបោះពុម្ពទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេសសំរាប់ការប្រើប្រាស់របស់សាធារណជ្ជឿន ត្រូវតែទទួលការ អនុម័ត និងចុះបញ្ជីពីក្រសួងរៀបចំដែនដី នគូរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ។

៣. រាល់ផែនទីដែលបានបោះពុម្ពសំរាប់សាធារណជ្ជឿ ដូចមានចែងក្នុងចំនុច ២ ខាងលើ ត្រូវបញ្ជាក់ឈ្មោះអ្នកផលិត កាល បរិច្ឆេទនៃការផលិត អាស័យដ្ឋានបោះពុម្ព និងចំនួនផែនទីដែលត្រូវបោះពុម្ព ។ គេត្រូវបញ្ជូនផែនទី ២ ច្បាប់ទៅតំកល់ទុកជា ឯកសារនៅអគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយាដី និងភូមិសាស្រ និងត្រូវមកដល់កន្លែងទទួលក្នុងរយៀពេល១០ថ្ងៃក្រោយពេលបោះពុម្ព ។

-----

៥. រាល់ប្រភេទផែនទីដែលធ្វើក្នុងទំរង់ជាឌីយីថល ក្នុងបំណងផ្គត់ផ្គង់ជាសាធារណជ្ជឿ ត្រូវតែគោរពតាមចំនុច ២ ៣ និង ៤ ។ ចំពោះអត្ថបទទាំងស្រុងរបស់អនុក្រឹត្យ បគោលការណ៏ណែនាំប្រតិបតិ បការប្រើក្សាលំអិតបន្ថែមលើការផល់វិញ្ញាបនប័ត្រផ្លូវ ការនៃផែនទី សូមទាក់ទងអគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយាដី និងភូមិសាស្រ នៃក្រសួងរៀបចំដែនដី នគូរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ។

ពតមានបន្ថែមៗ ប្រសិនបើត្រូវការបញ្ជាក់បន្ថែម សូមទាក់ទងនឹងអ្នកនិពន្ធដូចតទៅនេះៗ Christoph Feldkötter ទូរស័ពលេខៗ (៨៥៥ 0១២ ៩៨២៥៧0 e-mail: cfeldko@gmx.net

ឧបសម្ព័ន្ធ ៩

ផែនទី រូបថតពីលើអាកាស រូបភាពផ្កាយរណប និងឧបករណ៍ GPS ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពចុងក្រោយ ថ្ងៃ ១ ឧសភា ២០០១

សេចក្តីផើម

ឧបសម្ព័ន្ធនេះ មានគោលបំណងជំរាបជូនអំពី "ការធ្វើផែនទីតាមបច្ចេកទេស" ធៀបទៅនឹង " ការធ្វើផែនទីរបស់ប្រជាជន ដោយដៃ (គំរូ ភ៦" ។ ជាពិសេស ឧបសម្ព័ន្ធនេះ ចង់ជំរាបពីបច្ចេកទេសធ្វើផែនទីដែលអាចគាំទ្រដំណើរការ PLUP ដោយ សង្កត់ធ្ងន់ទៅលើប្រភពសំភារឿ ដែលធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃការបង្កើតផែនទីដូចជា ផែនទីឋានលេខា និងរូបថតពីលើអាកាស ។ វាព្យាយាមធ្វើឱ្យអ្នកប្រតិបតិ PLUP ទទួលបាននូវគំនិតត្រឹមត្រូវនៅពេលគាត់ស្វែងរកការ ចរចារគាំទ្រខាងបច្ចេកទេស ជាមួយនឹងក្រុម អ៊្យ ណាមួយ ដែលមានរាយនៅក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធ ៨។

ឧបសម្ព័ន្ធនេះ មិនមែនផល់ពីគោលការណ៍ណែនាំខាងបច្ចេកទេសលំអិតសីពីរបៀបធ្វើផែនទីទេ។ ការផលិតផែនទី គឺជាភារកិច្ច របស់អ្នកជំនាញ ដែលទាមទារការបណ្តុះបណ្តាលយ៉ាងច្រើន ប្រសិនបើនរណាម្នាក់ចង់បានលទ្ធផលអោយមានភាពសុក្រឹត្យ ។ គោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសលំអិត គឺហួសពីវិសាលភាពរបស់សៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះ ។

ទាហរណ6មួយចំនួននៃផែនទី និងរូបភា្ទ

រូបភាពដែលមានបង្ហាញជាបន្ទាប់ទៅនេះ គឺកាត់ចេញពីប្រភពផែនទី និងរូបភាពផ្កាយរណបផ្សេងគ្នា ។ រូបភាពទាំងនេះ ត្រូវ បានដាក់បញ្ចូលដើម្បីជាជំនួយដល់មិតអ្នកអានដែលមិនធ្លាប់មានជំនាញលើផ្នែកនេះ និងដើម្បីបង្កើនគុណភាព និងសុក្រឹត្យភាព ដល់ប្រភពឯកសារទាំងនេះផង ។ រូបភាពទាំង ៤ នេះគ្របដណប់លើតំបន់តែមួយប៉ុណ្ណោះ (បឹងយក្សឡោម ស្រុកបានលុង ខេត រតនគិរី និងត្រូវបានពង្រីកឡើងតាមមាត្រដ្ឋានដូចគ្នាគឺ ១ៀ២៥ ០០០ ។

រូបភា្ទតាមផ្កាយរណប ផល់នូវទិដ្ឋភាពរួមជាទូទៅលើគំរបផៃដី បចំណាត់ថ្នាក់ការប្រើប្រាស់ដី (ព្រៃក្រាស់មានពណ ក្រហមក្រមៅ តំបន់កសិកម្ម មានពណខៀវ បពណប្រផេះ ប៉ុន្តែរូបភាពនេះពុំមានសុក្រឹត្យភាពគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ធ្វើការគូស ព្រំប្រទល់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវល្អនោះឡើយ ។ សូមចំណាំថា នៅមានរូបភាពតាមផ្កាយរណបផ្សេងទៀតដែលមានសុក្រឹត្យភាព ខ្ពស់ជាងនេះ ។ គឺរូបភាពមានភាពច្បាស់ប្រហាក់ប្រហែលនឹងរូបថតពីលើយនហោះដែរ ។ វាពុំមានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការ រករូបភាពផ្កាយតាមរណបដែលមានសុក្រឹត្យភាពខ្ពស់ឡើយនៅពេលដែលសៀវភៅជំនួយស្មារតីនេះត្រូវបានសរសេរចប់ ។

មានតែ រូបថតតាមអាកាស ប៉ុណ្ណោះ (បរូបភាពតាមផ្កាយរណបដែលមានលក្ខណឿប្រហាក់ប្រហែលរូបភាពពិត ដែលមាន លក្ខណឿគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ការងារផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី នៅក្នុងកំរិតតូចតាចទៅតាមទំហំក្បាលដីឡូត3 ។

ផែនទីឋានលេខា មានលក្ខណឿហួសសម័យ (មើលឧទាហរណ៍ ផ្លូវដែលឆ្ពោះទៅរកបឹង គឺនៅក្នុងរូបថតពីលើអាកាសមិនមាន បង្ហាញទៀតឡើយ ។ ប៉ុន្តែវាកអាចជាគោលសំរាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការទទួលបាននូវផលិតផលបន្ទាប់បន្សំផ្សេងទៀត ដូចជា ផែនទី ចំណោត ។

ផែនទី ចំណោត (បជាផែនទីផៃក្រឡា ត្រីវិជ្ជមាត្រ ត្រូវបានយកមកបង្ហាញសំរាប់ជាផលប្រយោជន៍ដល់ដំណើរការចូលរួម រៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅតាមតំបន់ជើងភ្នំ បតំបន់ភ្នំ ។

ជាទីបញ្ចប់ ផែនទីបច្ចេកទេសទាំងនេះ អាចជួយផល់នូវចំណេះដឹងសីអំពីបពោប្រើប្រាស់ដីធ្លី ដែលផែនទីជំនួយស្មារតីផ្សេងទៀត មិនអាចធ្វើបាន ។

ក្នុងករណីមួយចំនួនទៀត ផែនទីទាំងនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាស្ពានសំរាប់ទទួលបាននូវដំណើរការ PLUP ជា មួយរដ្ឋអំណាចពាក់ព័ន្ធផ្សេង។

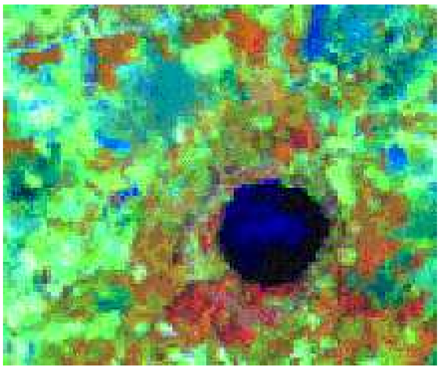

រូបភាពតាមផ្កាយរណប Landsat ETM (រ៉េសូលុយស្យុង ៣0ម ឆ្នាំ ២000

រូបថតតាមអាកាស មាត្រដ្ឋាន ១ៀ២៥000 (ពង្រីកពី ១ៀ៣0000 ឆ្នាំ ២00១

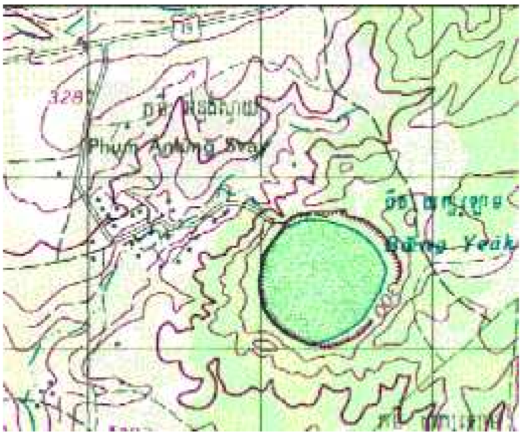

ផែនទី ឋានលេខា មាត្រដ្ឋាន ១ៀ២៥000 (ពង្រីកចេញពីខ្នាត ១ៀ៥0000 ឆ្នាំ ១៩៧0

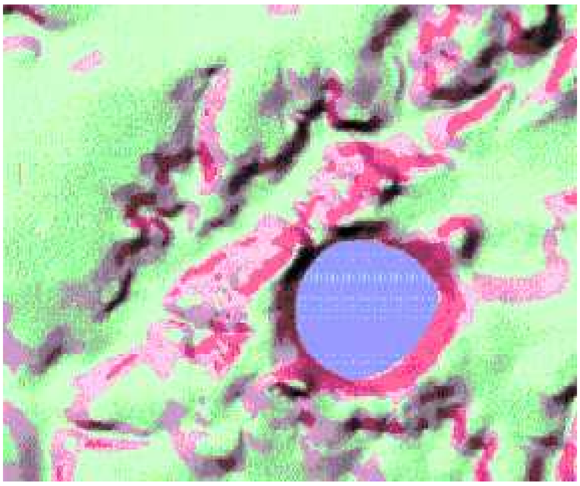

ផែនទី ចំណោត មាត្រដ្ឋាន ១ៈ២៥០០០ ដកស្រង់ចេញពី ផែនទីឋានលេខា ខាងលើ
(រាប ចំណោតតិច ចំណោតខ្លាំង

មាត្រដ្ឋាន និងភាពលំអៀង

មាត្រដ្ឋានផែនទី	ភាពលំអៀង គិតជាម៉ែត្រ មាត្រដ្ឋានផែនទី	ភាពលំអៀង គិតជាមីលីម៉ែត្រនៅលើក្រដាស
១ៈ១០ ០០០	៨	០,៨
១ៈ៥០ ០០០	២៥	០,៥
១ៈ១០០ ០០០	៥០	០,៥
១ៈ២៥០ ០០០	១០០	០,៥
១ៈ៥០០ ០០០	២៥០	០,៥

មាត្រដ្ឋាន និងភាពលំអៀងរបស់ផែនទី មានការពាក់ព័ន្ធគ្នាទៅវិញទៅមកយ៉ាងជិតស្និទ្ធ។ ជាទូទៅផែនទីដែលមានមាត្រដ្ឋាន តូចមានភាពលំអៀងតិចតួច។ ករណីនេះ វានៅតែជាការពិតចំពោះទិន្នន័យ អ៊ីរ ដែលជាធម្មតាមានប្រភពចេញពី ផែនទី ប រូបភាពនានាដែលមានមាត្រដ្ឋានកំណត់ណាមួយ។ សូម្បីតែកម្មវិធី អ៊ីរ ខ្លួនឯង កអនុញ្ញាតិអោយអ្នកប្រើប្រាស់ត្រូវតែពង្រីក ឱ្យបានជិតទៅនឹងទិន្នន័យទាំងមូល បបោះពុម្ពវាតាមមាត្រដ្ឋានធំបំផុត ដូចនេះការពង្រីក បការបោះពុម្ពវា មិនអាចធ្វើអោយ មានភាពលំអៀងកើនឡើងជាងផែនទី បរូបភាពនានាដែលមានមុនពេលបញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធី អ៊ីរ នោះឡើយ ។

តារាងខាងក្រោម បងាញពីទិដ្ឋភាពទូទៅនៃទំនាក់ទំនងរវាងមាត្រដ្ឋាន និងភាពសុក្រឹត្យ។ គ្មានករណីណាមួយដែលទិន្នន័យ អ៊ីរ មានភាពលំអៀងច្រើនជាងផែនទីដើមដែលគេយកមកនោះទេ។ ដើម្បីប៉ាន់ប្រមាណពីភាពសុក្រឹត្យរបស់ទិន្នន័យ អ៊ីរ ភាគ ច្រើនដែលបានប្រើប្រាស់នៅកម្ពុជា ជាទូទៅគេត្រូវគុណនឹង ២ ជាមួយនឹងតំលៃភាពលំអៀងដូចមានបងាញក្នុងតារាងខាងលើ។

មាត្រដ្ឋាន និងបន្សុកការងារ

ជាញឹកញយគេមិនដឹងថាការពង្រីកផែនទី ទិន្នន័យ អ៊ីរ មាត្រដ្ឋាន បភាពលំអៀងដែលបានពិភាក្សាខាងលើ មិនបង្កើនមាតិកា ពតមាននោះឡើយ។ ដើម្បីបង្កើនឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ចំពោះមាតិកាពតមាន គេត្រូវធ្វើផែនទីនោះឡើងវិញនៅលើតំបន់ ដែលសង្ស័យ គឺជំនួសឱ្យដោយគ្រាន់តែពង្រីកផែនទី បទិន្នន័យ អ៊ីរ ដែលមានស្រាប់។ ម្យ៉ាងវិញទៀត នេះជាមូលហេតុ នៃបន្ទុកការងារដែលបង្កើនឡើងតាមរយៈ សកានុភាពនៃអត្រាមាត្រដ្ឋានទាំងពីរ។

ម្យ៉ាងទៀត ការធ្វើផែនទីតំបន់ណា មួយជាមួយមាត្រដ្ឋាន ១រឿ៥០ ០០០ ត្រូវការខិតខំប្រឹងប្រែង ៤ដង ច្រើនជាងការធ្វើផែនទីមានមាត្រដ្ឋាន ១រឿ១០០ ០០០ ។

ជាពិសេស គេត្រូវផលិតតែករណីមួយចំនួនប៉ុណ្ណោះនូវផែនទីដែលទាមទារពតមានលំអិតមានក៏រិតខ្ពស់ ដូចជាផែនទីភូមិសំរាប់ កិច្ចការ PLUP ដែលបងាញពីប្រភេទនៃការប្រើប្រាស់ដីធ្លីដាច់ពីគ្នា ។ ផែនទីប្រើប្រាស់ដីធ្លី ជារឿយមានលក្ខណៈទូទៅ និង អាចរកបានតាមមាត្រដ្ឋានតូចប៉ុណ្ណោះ ។ ម្យ៉ាងទៀត បើការធ្វើផែនទីបែបបច្ចេកទេសសំរាប់កិច្ចការ PLUP មិនតំរូវឱ្យ មានពតមានលំអិតក្នុងក៏រិតខ្ពស់ឡើយ គេត្រូវតែមានថវិកាគ្រាប់គ្រាន់ (ការផល់ពេលវេលាធ្វើការងារ បការផល់ថវិកាទៅឱ្យ សេវាខាងក្រៅសំរាប់កិច្ចការនេះ ។

មាត្រដាន និងទំហំនៃការធើផែនការ

ចំពោះការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីអោយបានពិសារដល់ថ្នាក់ភូមិ បឃុំ វាមានការលំបាកដើម្បីទទួលអោយបានលទ្ធផលល្អ ដោយមិនប្រើប្រាស់រូបថតពង្រីកពីលើអាកាស (រូបភាពដើម មានមាត្រដ្ឋានប្រហែល ១រឿ២៥ ០០០ អាចពង្រីក រហូតដល់ ទៅមាត្រដ្ឋាន ១រឿ៥ ០០០ បរូបភាពផ្កាយរណបដែលមានរេសូលុយស្យុងខ្ពស់ដូចជាៃ គ៊ីណឿរ ។ ចំពោះការធ្វើផែនការមេ ការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅថ្នាក់ខេត បស្រុក កម្រងទិន្នន័យដែលមានមាត្រដ្ឋានតូច (១រឿ៥០ ០០០ និងតូចជាងនេះអាចជាការ គ្រប់គ្រាន់ ដូចជារូបភាពផ្កាយរណប ឡានដសាត ទំ បងាញខាងលើ ។

ការប្រៀបធៀបធនធានសំភារឿដែលមាន

តារាងចុងក្រោយបងាញពីទិដ្ឋភាពទូទៅនៃគុណភាព ភាពសមស្រប និងតំលៃនៃសំភារឿផ្សេងសំរាប់ធ្វើផែនទីនៅកម្ពុជា ដែលមានរួចមកហើយ បដែលអាចរកទិញបានពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម ។

ចូរកត់សំគាល់ថា ផែនទីឋានលេខាដែលមានមាត្រដ្ឋានធំបំផុត គ្របដណប់ទូទាំងប្រទេស ដែលអាចរកបាននៅកម្ពុជានោះគឺ ផែនទី មានមាត្រដ្ឋាន ១រឿ៥០ ០០០ ។ គេបានផលិតផែនទីមានមាត្រដ្ឋានធំល្មមមងម្គាល កប៉ុន្តែគ្របដណប់តែលើផៃដីតំរោង ប ផៃដីតូច ។ ហេតុនេះ ផែនទីទាំងនោះ មិនបានឆ្លើយតបនៅទីនេះទេ ។

ផែនទី រូបភាព	កំណត់សំគាល់	តំលៃជា US$ ក្នុង១គម២
	- បង្កើតឡើងដោយយោធារុស្ស ទសវត្សឆ្នាំ ៦០-៧០ - តំបន់ភាគខ្លះនៃប្រទេស និងបោះពុម្ពថ្មីដោយវៀតណាម - ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ធារាសាស្រ្ត តំបន់ភូមិករមានសភាពថ្មី - សូមមើលផែនទីបោះពុម្ពដូចមានក្នុងគំរូខាងលើ - ផែនទីក្នុងទំរង់ជាឌីយីថលអាចរកបានពីនាយកដ្ឋាន - ភូមិសាស្រ្តសំរាប់តំលៃរដ្ឋបាលប្រហែល១០០ដុល្លា	0,000៥ (ឌីជីថល
១រឿ១០០ ០០០ ផែនទីឋានលេខា	- បង្កើតឡើងដោយមានជំនួយពីជប៉ុន ឆ្នាំ ១៩៩៨ - គ្របដណប់តែតំបន់មានប្រជាជនរស់នៅច្រើនជុំវិញ បឹងទន្លេសាប និងភ្នំពេញ - ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធធារាសាស្រ្ត តំបន់មានប្រជាជនរស់នៅ ច្រើនមានសភាពថ្មី - ផែនទីក្នុងទំរង់ជាឌីយីថលអាចរកបានពីក្រសួង សាធារណៀការសំរាប់តំលៃរដ្ឋបាលប្រហែល ៥០ដុល្លា	0,000៥ (ឌីជីថល
១រឿ២៥០ ០០០ ផែនទីឋានលេខា	- ធ្វើដោយរុស្ស ឌុំ នៅទសវត្សឆ្នាំ ៦០-៧០ - ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ធារាសាស្រ្ត តំបន់មានប្រជាជនរស់ នៅច្រើន ភាគច្រើនមានសភាពថ្មី - ភាពលំអៀងនៃទីតាំងមានតិចតួចជាងបទដ្ឋានរឿ គឺប្រហែល ៥០០ ម៉ែត្រ - ផែនទីអាចរកបានតែបោះពុម្ពហើយ អាចទិញបានតាមផ្សារ	មិនដឹង
រូបភាពផ្កាយរណប Landsat ETM	- ប្រភេទរឿ មានពណ - រ៉េសូលុយស្យុងរឿ ៣០ ម៉ែត្រ - គ្របដណប់ (រូបភាពមួយរឿ ១៨៥ ខ ១៨៥ គម - ទំហំបញ្ជោអប្បរមារឿ ៦០០ដុល្លារ (រូបភាពមួយ	0,0២

	- រូបភាពអាចរកបានតែជាឌីយីថល - សូមមើលអ្វីដែលជាគំរូបងាញខាងលើបោះពុម្ពរួច	
រូបភាពផ្កាយរណប SPOT	- ប្រភេទ ៖ ពណស និង ខ្មៅ - រ៉េសូលុយស្យុង ៖ ១០ ម៉ែត្រ - គ្របដណប់ (រូបភាពមួយ ៖ ៦០ ខ ៦០ គម - ទំហំបញ្ជោអប្បរមា ៖ ២ ៦០០ដុល្លារ (រូបភាពមួយ - រូបភាពអាចរកបានតែជាទំរង់ឌីជីថល	០,៧២
រូបភាពផ្កាយរណប IRS	- ប្រភេទ ៖ ពណខ្មៅ និង ស - រ៉េសូលុយស្យុង ៖ ៥,៨ ម៉ែត្រ - គ្របដណប់ (មួយរូបភាព ៖ ៧០ ខ ៧០ គម - ទំហំបញ្ជោអប្បរមា ៖ ២ ៥០០ ដុល្លារ (រូបភាពមួយ - រូបភាពអាចរកបានតែជាទំរង់ឌីជីថល	០,៥១
រូបភាពផ្កាយរណប IKONOS	- ប្រភេទ ៖ ពណខ្មៅ និង ស - រ៉េសូលុយស្យុង ៖ ១ ម៉ែត្រ - គ្របដណប់ ៖ មានការប្រែប្រួល (ប្រមាណ ២០ ខ ២០គម - ទំហំបញ្ជោអប្បរមា ៖ ៣ ៥០០ ដុល្លារ (១០ ខ ១០ គម - រូបភាពអាចរកបានតែជាទំរង់ឌីជីថល	៣៤,០០
រូបថតពីលើអាកាស	- ប្រភេទ ៖ ភាគច្រើន ខ្មៅ និង ស មាត្រដ្ឋាន ១ ៖ ២៥ ០០០ - រ៉េសូលុយស្យុង ៖ ០,៥ ម៉ែត្រ (មាត្រដ្ឋាន ១ ៖ ២៥ ០០០ - គ្របដណប់ ៖ ៦ ខ ៦គម (មាត្រដ្ឋាន ១ ៖ ២៥ ០០០	១៥,០០-២៥,០០ (ថ្មី ០,១០ (រូបថតចំលង មួយផាំង

	- ទំហំបញ្ជោអប្បរមា ប្រមាណ ១០ ០០០ ដុល្លារ - ដំណើរការជាទំរង់ឌីជីថល តំលៃកើន (ចំណែកតំលៃដក ស្រេងទីនេះគឺសំរាប់តែការបោះពុម្ពប៉ុណ្ណោះ - អាចពង្រីកអោយបានធំជាង ៥ ដង - សូមមើលគំរូបងាញខាងលើ (១៥ - ២៥ ថ្មី	

ពតមានលំអិតបន្ថែមសីពីផែនទី និងរូបភាពដែលអាចរកបាន សូមយោងទៅឧបសម្ព័ន្ធ ៨។

ដំណើរការដែលតំរូវឱ្យមាន

ផែនទីដូចមានក្នុងតារាងខាងលើមិនចាំបាច់មានដំណើរការបន្ថែមទៀតទេ បើសិនគេចង់បានផែនទីជាទំរង់ឌីជីថល ។ រូបថតពី លើអាកាសចាំបាច់ត្រូវស្កេន ហើយទាំងរូបភាពផ្កាយរណប និងរូបថតពីលើអាកាសដែលមានទំរង់ជាឌីជីថលចាំបាច់ត្រូវដើរ តួនាទីជារូបប្រថពីយោង ប្រសិនបើគេប្រើកម្មវិធី អ៊ីបកម្មវិធីធ្វើផែនទី។ ប្រថ្វីយោង ជាដំណើរការដែលតាមរយឿនេះ រូបភាពត្រូវស៊ីទៅនឹងប្រព័ន្ធកូអ័រដោនេ។

រូបថតពីលើអាកាស និងរូបភាពផ្កាយរណបដែលមានរ៉េសូលុយស្យុងខ្ពស់ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើជាសង់ដារកំណៃ ដើម្បីបំរើឱ្យសកម្មភាពដែលទាមទារនូវភាពសុក្រឹត្យខ្ពស់ផ្នែកធរណីមាត្រ (ដូចជាការធ្វើផែនទីស៊ុរិយោដី។ សងដារកំណៃ គឺជាដំណើរការមួយដែលតាមរយឿនេះភាពខុសគ្នាផ្នែកធរណីមាត្ររបស់ឋានលេខាត្រូវបានដកចេញ។

បករណ6ជំនួយ GPS សំរាបធើផែនទី

GPS (ប្រព័ន្ធចំនុចទីតាំងធៀបផែនដី គឺជាប្រព័ន្ធមួយដែលមានមូលដ្ឋានជាផ្កាយរណបដែលនៅក្នុងនោះអ្នកប្រើប្រាស់ ឧបករណ៍នេះ ដើរតួនាទីជាអ្នកទទួលនៅលើដី (កាន់ដោយដៃ បដោយជើងទំរបី ដើម្បីចាប់សញ្ញាបញ្ជូនដោយផ្កាយរណបនានា។ នៅពេលនោះ គ្រឿងទទួលនេះនឹងកំណត់ទីតាំងរបស់ខ្លួន (ចំណុចកូអរដោនេ នៅលើផៃផែនដីចេញជាសញ្ញាទទួលបាន។

តារាងខាងក្រោមនេះ ចង្អុលបងាញនូវភាពលំអៀងតំលៃ និងសកានុពលភាពរបស់ឧបករណ៍ទទួល GPS ។

ប្រភេទ	ភាពលំអៀង ១មច	តំលៃបងាញ (US$)	ទាហរណ6នៃការអនុវតន6
បទដ្ឋានគ្រឿងទទួល ដោយគ្មានការកែតំរូវ ភាពខុសគ្នា (១	± ៥ - ២0	២00 - ៥00	- ផែនទីព្រំប្រទល់ភូមិ បឃុំ - ផែនទីព្រៃសម្បទាន - ការបែងចែកការប្រើប្រាស់ដីធ្លី - ស្រាវជ្រាវផ្លូវថ្នល់ងាយ
គ្រឿងទទួលដែលមានការកែតំរូវភាពខុសគ្នា (២	± ១ - ៥	១ 000 - ១0 000	- ដូចខាងលើ - ការស្រាវជ្រាវរកភាពលំអៀង របស់ផ្លូវថ្នល់ - ផែនទីដីឡូត3 (ជាមួយនឹងគ្រឿងទទួលមានគុណភាពខ្ពស់
ស្រាវជ្រាវក៏រិតគ្រឿងទទួលជាមួយនឹងការកែតំរូវភាពខុសគ្នា (២	± 0,00៥ - 0,0៥	> ១0 000	- ការផល់សិទ្ធកាន់កាប់ដីឡូត3 - ការស្រាវជ្រាវប្រថពីវិភាគ

(១ ភាពលំអៀង គឺអាស្រ័យទៅនឹងកំហុសជាបទដានធ្វើឡើងដោយទាហានអាមេរិក ។ ភាពលំអៀង អាចកាត់បន្ថយអោយ មានតិចតួចរហូតដល់ទៅ ១00 ម ។ ភាពលំអៀង ពី ៥ - ២0 ម គឺជាកំហុសមួយមិនអាចកែប្រែបាន ។

(២ ការកែតំរូវភាពខុសគ្នាទាមទារនូវប្រដាប់ទទួល ២ គ្រឿង ដំណើរការក្នុងពេលតែមួយ បការចាប់សញ្ញាឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ។

កត់សំគាល់ៗ ជាទូទៅ ភាពលំអៀងនៃការវាស់វែងរបស់ឧបករណ៍ GPS អាស្រ័យទៅនឹងពេលវេលាទទួលយក ។ ការចាប់ចំណុចទីតាំងណាមួយដោយគ្រឿងទទួលកាន់តែយូរពេល នោះភាពលំអៀងនឹងមានកាន់តែតិច (នៅក្នុងបំរែបំរួលនៃលំអៀង និមួយដូចបានបងាញខាងលើ ។ នេះសបញ្ជាក់ថាការស្រាវជ្រាវ "ដោយបំលាស់ទី" (ដូចជាដោយប្រើរថយនកំពុងធ្វើចលនា ថ្មើជើង បដើរតាមព្រំប្រទល់ គឺជាទំរង់មានភាពលំអៀងខ្ពស់ ។

ការអនុវតន៏ទាំងអស់ដូចមានខាងលើ ទាមទារអោយចំណុចកូអរដោនេដែលកំណត់ដោយឧបករណ៏ទទួលចាំបាច់ត្រូវតែបញ្ជូន ទៅលើផែនទីណាមួយ ។ ផ្ទុយទៅវិញ វាថែមទាំងទាមទារឧបករណ៏ទទួល GPS និងផែនទីដែលប្រើប្រាស់ ត្រូវមានប្រព័ន្ធ កូអរដោនេដូចគ្នា ។ មានចំនុចខ្វះខាតមួយចំនួននៅពេលព្យាយាមបញ្ចូលទៅលើផែនទី ។ កំហុសមួយដែលត្រូវបានគេបំភ្លេច សើរតែទូទៅនោះគឺ ឧបករណ៍ GPS ត្រូវតែកែតំរូវនៅពេលប្រើប្រាស់អោយដូចទៅនឹងប្រព័ន្ធគន្លងរបស់ផែទីដែលយកមក ប្រើប្រាស់ ។ លើសពីនេះ វាចាំបាច់ដែលអ្នកប្រើប្រាស់ឧបករណ៏នេះ ត្រូវតែមានភាពថ្នឹកទៅនឹងឧបករណ៏នោះ ជាមួយនឹងការ ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកូអរដោនេភូមិសាស្រ ប ជារតសោន ជាពិសេសនៅពេលបញ្ចូលលចំនុចកូអរដោនេដោយដៃ ។

ដោយសារតែវាមានភាពស្មុគ្រស្មាញនៅពេលអនុវត និងកំហុសឆ្គងកើតមានជាទូទៅ គេបានផល់អនុសាសន៏យ៉ាងមុតមាំថាអ្នក

ប្រើប្រាស់ឧបករណ៏នេះ ដែលមិនថ្នឹកទៅនឹងបច្ចេកវិទ្យានេះ គួរតែចាប់ផើមដោយមានជំនួយបច្ចេកទេសពីសមាជិកម្នាក់នៃ អង្គភាព អ៊ីរ ដូចមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៨ ។ សូម្បីតែអ្នកប្រើប្រាស់ឧបករណ៏នេះមានភាពថ្នឹកទៅនឹង បច្ចេកវិទ្យាកដោយ កអាចធ្វើទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអង្គភាព GPS ទាំងនោះដែរ ដើម្បីសុំយោបល់ពីការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាទំនើប បពីការ បញ្ចូលទិន្នន័យកូអរដោនេដោយស្វ័យប្រវតិចេញពីឧបករណ៏ GPS ។

គេតែងប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ GPS ជាមួយនឹងសំភារឿស្រាវជ្រាវដូចជា ឧបករណ៍សង់កំពស់ theodolites នូវរាល់ចំណុចទីតាំង ទាំងអស់ដែលត្រូវការ ជាពិសេសអ្នកប្រតិបតិទទួលការបណ្ដុះបណ្ដាលរួចហើយ ។

ផលប្រយោជន៍នៃការប្រើប្រាស់ផែនទី និងរូបភាព្លងដំណើរការ PLUP

ជារឿយ គេនឹងជួបទស្សនៀមួយដែលថា "ការធ្វើផែនទីបែបបច្ចេកទេស" គឺជាការមិនសមហេតុផលសំរាប់កិច្ចការ PLUP នៅ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ពីព្រោះវាមានភាពស្មុគ្រស្មាញពេក និងមានតំលៃថ្លៃ ។ គេមិនគួរឆ្ងល់ថា "ការធ្វើផែនទីភូមិដោយដៃ (តាមវិធីសាស្រ ភព្" គឺជាមធ្យោបាយចាំបាច់មួយសំរាប់ PLUP បាននោះទេ ។ ហេតុនេះគេគួរតែរួមបញ្ចូលគ្នាជាមួយនឹង ការធ្វើផែនទីដោយបច្ចេកទេសសំរាប់ហេតុផលដូចខាងក្រោមឿ

- មានភាពលំអៀងតិច ជាខ្នាតរូបភាពទំហំផ្សេង និងចៀសវាងភាពគ្មានទំនាក់ទំនងនៃចំណាត់ថ្នាក់ការប្រើប្រាស់ ដីខុសគ្នា ។ ឧទាហរណ៍ វាមានសារឿសំខាន់ក្នុងការកំណត់ព្រំប្រទល់ដែលសហគមន៍ប្រកាសពីការជាន់គ្នា ។ បរិវេណព្រំដែលជាន់លើគ្នានៅតែមានភាពមិនច្បាស់លាស់ដដែល ចំពោះផែនទីដែលធ្វើដោយដៃអ្នកភូមិ ។
- ផែនទីធ្វើដោយបច្ចេកទេស អាចបំបាត់ភាពមិនច្បាស់លាស់ និងអ្វីដែលអាចមានន័យពីរយ៉ាង (ដូចជាទំហំពិត ប្រាកដ និងទីតាំងឡូត3ក្បាលដី និងធ្វើជាវត្ថុយោងសំរាប់ការចុះបញ្ជី ។ ហេតុនេះ ផែនទីធ្វើដោយបច្ចេកទេសមាន ការទទួលស្គាល់បានល្អពីសំណាក់អាជ្ញាធរ ជាងផែនទីធ្វើដោយដៃអ្នកភូមិ ។ នេះជាបញ្ហាមួយដសំខាន់នៅពេលដែល គេយកមកប្រើប្រាស់ ដើម្បីរៀបចំផែនទីដែលបានចុះបញ្ជីរួចរាល់ និងដើម្បីលើកជាសំណើពីសិទ្ធប្រើប្រាស់ទៅថ្ងៃ អនាគតអោយបានយូរអង្វែង ដែលចាំបាច់ត្រូវតែមានការឯកភាព និងចុះហត្ថលេខាដោយរដ្ឋអំណាច ។
- ផែនទីធ្វើដោយដៃអ្នកភូមិ និងផែនទីធ្វើដោយបច្ចេកទេស មិនអាចខ្វះគ្នាទៅវិញទៅមកបានឡើយ ។ ឧទាហរណ៍ ការប្រើប្រាស់ផែនទីបច្ចេកទេស អាចមានផលប្រយោជន៍ជាច្រើន ដូចជា រូបភាពពីលើអាកាសដែលបានពង្រីក ប ផែនទីស្ថានភាពដី ដែលអាចមើលឃើញបីជ្រុង ដូចបានបងាញខាងលើ យកមកធ្វើជាសំភារឿមូលដ្ឋានសំរាប់ការធ្វើ ផែនទីគូរដោយដៃអ្នកភូមិ ។
- ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍និមួយមានប្រព័ន្ធរដ្ឋបាល និងសុរិយោដី ដែលផ្អែកទៅលើផែនទីបច្ចេកទេស ។ ពិតប្រាកដណាស់ នៅពេលណាប្រទេសកម្ពុជាអាចទាញប្រយោជន៍ចេញពីតួនាទីប្រព័ន្ធរដ្ឋបាល និងសុរិយោដី បញ្ហាធ្វើផែនទី ដោយ បច្ចេកទេស នឹងត្រូវបានដោះស្រាយក្នុងពេលឆាប់នេះ ។ ការមិនបញ្ចូលផែនទីធ្វើដោយបច្ចេកទេសនៅពេលនេះ មានន័យថាគេនឹងធ្វើវានៅពេលក្រោយ ។ គឺថា យ៉ាងហោចណាស់ផ្នែកខ្លះនៃដំណើរការ PLUP នឹងត្រូវធ្វើសារ ឡើងវិញ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ដោយសារតែធ្វើពីរដងនៃផ្នែកខ្លះ តំលៃសរុបនៃដំណើរការនេះនឹងមានកំរិតខ្ពស់ ។

សូមអានបន្ថែមទៀត

Delattre, Eឿ វិធីសាស្រធ្វើផែនទី និងស្រាវជ្រាវ សំរាប់ការចូលរួមធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី (PLUP)ឿ បទពិសោធន៍សហគមន៍ព្រៃឈើ គាំទ្រដោយអង្គការ FAO. សិក្ខាសាលាសីពី PLUP លើកទី ៣ ពីថ្ងៃទី ២៩ - ៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០០០ ។

Feldkötter, Cឿ ជំរើសនៃការធ្វើផែនទីសំរាប់ PLUP ។ សិក្ខាសាលាសីពី PLUP លើកទី ១ ពីថ្ងៃទី ១៥ - ១៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៩ ។

្តមានបន្ថែម

បើមានការចាំបាច់ត្រូវបញ្ជាក់បន្ថែម សូមទាក់ទងអ្នកនិពន្ធខាងក្រោមឿ Christoph Feldöktter ទូរស័ពលេខឿ (៨៥៥ ០១២ ៩៨២ ៥៧០ Email: cfeldko@gmx.net

ឧបសម្ព័ន្ធ ១០

ដំណាក់កាល និងនីតិវិធីក្នុងការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

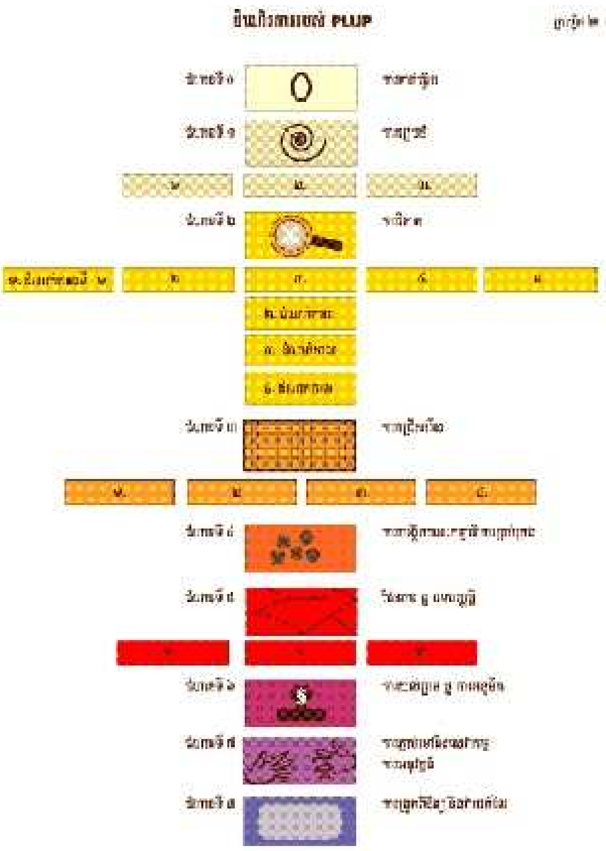

0 ជំហាន O ការចាប់ផ្តើម

សកម្មភាព

- កសាងក្រុមសំរបសំរួលការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

- រៀបចំក្រុមសំរាប់ធ្វើការងារថ្មី (បណ្តុះបណ្តាល និងត្រួតពិនិត្យ

- ពិគ្រោះយោបល់លើសកម្មភាពគាំទ្រ និងធនធានទិន្នន័យដែលមានស្រាប់

- ទិញសំភារឹ និងឧបករណ៍ចាំបាច់

- ជ្រើសរើសតំបន់ធ្វើផែនការ

- វិភាគ លើអ្នកទទួលផលនៅកំរិត ខេត បស្រុក

- ពិនិត្យឡើងវិញនូវរាល់ពតមានដែលមានស្រាប់ សីពីតំបន់ធ្វើផែនការថ្មី

មានអីខ្លះ? (សំភារឹ,ឧបករណ៍

ផែនទី

រូបថតពីលើយនហោះ

រូបភាពផ្កាយរណប

ឧបករណ៍ចាប់ប្រព័ន្ធទីតាំងភូមិសាស្រ អក្ស

ស្ថិតិ

ទិន្នន័យទូទៅសីពីតំបន់ធ្វើផែនការ

វិធីវាយតំលៃ ភព្ស ដែលមានស្រាប់

សំភារឹបណ្តុះបណ្តាល

អ្នកណា? (អ្នកធ្វើសកម្មភាព,អ្នកចូលរួម

រាល់អ្នកដឹកនាំការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅកំរិតខេត

គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទខេត
គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ

គ្រូបណ្តុះបណ្តាល,ទីប្រឹក្សា (អាចជាក្រុមបណ្តុះបណ្តាលចល័ត

ក្រុមចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ដែលបង្កើតឡើងថ្មី

ម្ចាស់ជំនួយឧបត្ថមគំរោង ទឹ,ណអឹុជ

រយៈពេលប៉ុន្មាន? ពេលណា?

៤-៦ សប្តាហ៍

រួមបញ្ចូលទាំងការអនុវតន៏ជាក់សែង

លើការបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេលពី

១០-១២ ថ្ងៃ

ដោយវិធីអី? (មធ្យោបាយ,វិធីសាស្រ

វគ្គបណ្តុះបណ្តាលដោយមានការចូលរួម

ការអនុវតន៏ជាក្រុម

ការសំរបសំរួល

ជួបប្រជុំ និងធ្វើបទសំភាសន៏

ការវាយតំលៃទិន្នន័យរួម

លទ្ធផល

ក្រុមសំរបសំរួល ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើព្រសដីធ្លី ៣-៥ នាក ដែលទទួលពនការបណ្តុះបណ្តាល និងរៀបចំពនល

អាចចាប់ផ្ដើមសកម្មភាពផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីក្នុងតំបន់ជ្រើសរើសសំរាប់ធ្វើផែនការ ។

ជំហានទី ១

ជំហានទី ១ ការត្រៀមរៀបចំការងារនៅមូលដ្ឋាន

សកម្មភាព

- បែងចែកការងារក្នុងចំណោមសមាជិកក្រុមចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

- ជូនដំណឹងដល់ប្រជាជនមូលដ្ឋានក្នុងតំបន់ជ្រើសរើសធ្វើផែនការ

- ដឹកនាំចំណាប់ផ្តើមអង្គប្រជុំក្នុងភូមិ បឃុំដែលត្រូវបានជ្រើសរើស

មានអ្វីខ្លះ? (សំភារៈ,ឧបករណ៍

គ្មាន

ដោយវិធីណា? (មធ្យោបាយ,វិធីសាស្រ

ការជួបប្រជុំជាមួយរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន

ការជួបប្រជុំជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំ ឃុំ ភូមិ

ការសំរបសំរួលអង្គប្រជុំដំបូងនៅភូមិ

អ្នកណាខ្លះ? (អ្នកធ្វើសកម្មភាព បអ្នកចូលរួម

ក្រុមចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

រដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន

ថ្នាក់ដឹកនាំនៅមូលដ្ឋាន

អ្នកភូមិ

រយៈពេលប៉ុន្មាន? ពេលណា?

រហូតដល់ ៣ ថ្ងៃ
ដោយគិតទាំងការប្រជុំមួយថ្ងៃនៅភូមិផង

គួរចៀសវាងពេលសំខាន់ (ឧទាហរណ៍.
ពេលប្រមូលផល ពេលស្ទូង...

លទ្ធផល

រដអំណាចមូលដាន ថ្នាកដឹកនាំនៅមូលដាន និងអ្នកភូមិ
ត្រូវពនជូនដំណឹងអ្វីដំណើរការចាបផើមការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើព្រសដីធ(ក្សងតំបនរបសគាត និងដឹងអ្វីការ
ទទួលខុសត្រូវរបសសមាជិកក្រុមចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើព្រសដីធ(។

ជំហានទី ២

ជំហានទី ២ ការវិភាគស្ថានភាពនៅក្នុងសហគមន៍

<table>
<tr>
<td colspan="2">ដំណាក់កាលទី ១៖ ការចូលរួមវាយតំលៃ និងប្រមូលព័ត៌មាន

សកម្មភាព

- វិភាគទៅលើស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គមនៅតំបន់ការងារ

- វិភាគទៅលើទិដ្ឋភាពស្ថាប័ននៅតំបន់ការងារ

- វិភាគគំរូដី និងការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិបច្ចុប្បន្ន

- វិភាគគំរូដី និងទំនាស់សីពីការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិបច្ចុប្បន្ន និងអតីតកាល</td>
<td rowspan="2">មានអ្វីខ្លះ? (សំភារៈ,ឧបករណ៍

ផាំងក្រដាសធំ ហ្វឺត កាតរឹង កន្ទ្រៃ

ម៉ាស៊ីនថតឯកសារ

ដោយវិធីណា? (មធ្យោបាយ,វិធីសាស្រ្ត

ការប្រជុំជាក្រុម

វិធីសាស្រ្ត ភព

សំភាសន៍ពាក់កណ្ដាលផ្លូវការ

ចំណាត់ថ្នាក់ធនធាន

ដ្យាក្រាមវ៉ែន

ផែនទីធនធានភូមិ

ផែនទីប្រវត្តិ

ការវិភាគនិន្នាការ

ផែនទីប្រើប្រាស់ធនធាន និងទំនាស់</td>
</tr>
<tr>
<td>អ្នកណាខ្លះ? (អ្នកធ្វើសកម្មភាព បអ្នកចូលរួម

ក្រុម ភឡភ អ្នកភូមិ និងអ្នកផល់ពតមាន</td>
<td>រយៈពេលប៉ុន្មាន? ពេលណា?

២-៣ ថ្ងៃនៅក្នុងភូមិ និងការចងក្រងឯកសារ</td>
</tr>
<tr>
<td colspan="2">ដំណាក់កាលទី ២៖ ការវិភាគព័ត៌មានដំណាក់កាលដំបូង ចំលើយតបចំពោះសហគមន៍ទាំងមូល

សកម្មភាព

- ត្រួតពិនិត្យ និងវិភាគពតមានដែលប្រមូលបាន

- ចងក្រងឯកសារ

- ដឹកនាំប្រជុំក្នុងភូមិសំរាប់ត្រួតពិនិត្យ និងផល់ចំលើយ</td>
<td>មានអ្វីខ្លះ? (សំភារៈ,ឧបករណ៍

ផាំងក្រដាសធំ

ហ្វឺត

កាតរឹង

កន្ទ្រៃសំរាប់ការងារទាក់ទង ភព</td>
</tr>
</table>

		ម៉ាស៊ីនថតឯកសារ
អ្នកណាខ្លះ? (អ្នកធ្វើសកម្មភាព បអ្នកចូលរួម ក្រុម ភឡូភ និងអ្នកភូមិ	**រយៈពេលប៉ុន្មាន? ពេលណា?** ២ ថ្ងៃ នៅក្នុងការិយាល័យ និង ១ ថ្ងៃ នៅអង្គប្រជុំភូមិ	**ដោយវិធីណា?** (មធ្យោបាយ.វិធីសាស្រ ពិភាក្សាតាមក្រុម ផ្លាស់ប្តូរការងារសង្កេត ប្រជុំតាមភូមិដើម្បីទទួលចំលើយ
ំណាកកាលទី ៣ៗ ការធើផ្ទើជើង ការគូសផែនទី និងការធើគំរូតំណាង **សកម្មភាព** - អនុវត្តដោយផ្ទើជើងកាត់តាមតំបន់ធ្វើផែនការ - ដឹកនាំការងារគូសផែនទីព្រំប្រទល់ និងធ្វើការងារបោះបង្គោលព្រំនៅមូលដ្ឋាន - ត្រៀមផែនទីប្រើប្រាស់ដីថ្លីបច្ចុប្បន្ន(និងគំរូតំណាងបរិវេណដី		**មានអ្វីខ្លះ?** (សំភារៀ ឧបករណ៍ ក្រដាសផាំងធំ ហ្វឹតសរសេរ ផែនទីឋានលេខា រូបថតពីលើយនហោះ រូបភាពផ្កាយរណប ឧបករណ៍ចាប់ប្រព័ន្ធទីតាំងភូមិសាស្រ ១អក្សរច ក្រដាសជ័រថ្លា **ដោយវិធីអ្វី?** (មធ្យោបាយ វិធីសាស្រ ផ្ទើថ្មើជើង ធ្វើផែនទីដោយការពង្រីករូបថតពីលើយនហោះជាមួយនិងអំណានប្រព័ន្ធទីតាំងភូមិសាស្រ ១អក្សរច
អ្នកណាខ្លះ? (អ្នកធ្វើសកម្មភាព អ្នកចូលរួម (មន្ត្រីក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់	**រយៈពេលប៉ុន្មាន? ពេលណា?** ៣-៥ ថ្ងៃ នៅមូលដ្ឋាន អាស្រ័យទៅនឹងស្ថានភាពតំបន់	
ដំណាកកាលទី ៤ៗ ការធេ ៍យតបទៅសហគមន៍ ១សិក៦សាលាថ្នាកភូមិច **សកម្មភាព** - ត្រៀមរៀបចំច្បាប់ចម្លងនូវផែនទីប្រើប្រាស់ដីបច្ចុប្បន្ន		**មានអ្វីខ្លះ?** (សំភារៀ ឧបករណ៍ ផែនទីប្រើប្រាស់ដីបច្ចុប្បន្ន

<table>
<tr><td colspan="2">- បង្ហាញ និងពិភាក្សាលើផែនទី នៅក្នុងអង្គប្រជុំថ្នាក់ភូមិជាទូទៅ</td><td rowspan="2">ដោយវិធីអ្វី? (មធ្យោបាយ វិធីសាស្រ្ត
ការប្រជុំពិភាក្សាតាមភូមិ
សំរាប់ទទួលចម្លើយតប</td></tr>
<tr><td>អ្នកណាខ្លះ? (អ្នកធ្វើសកម្មភាព អ្នកចូលរួម
ក្រុមចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដី អ្នកភូមិ</td><td>រយៈពេលប៉ុន្មាន? ពេលណា?

១ ថ្ងៃ សំរាប់កិច្ចប្រជុំទូទៅថ្នាក់ភូមិ</td></tr>
<tr><td colspan="3">

លទ្ធផល

អ្នកភូមិ និងក្រុមចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី(ពនចូលរួមធើការវិភាគសានភាពបច្ចុប្បន្ន និងពនយលយាងចាសនូវការងាភ្ញក្ខ7ន និងការប្រើប្រាសដីធ(៊ី និងទំនាសនៅ ក្បួងតំបនធើផែនការ ហើយផែនទីប្រើប្រាសដីធី(បច្ចុប្បន្នត្រូវពនត្រៀមរៀបចំរួចរាល ។

ជំហានទី ៣

</td></tr>
</table>

ជំហានទី ៣ ការកំណត់ជំហានដំបូង និងលទ្ធភាពជំរើស

សកម្មភាព

- ចូលរួមកំណត់តំបន់ប្រើប្រាស់ដីដែលតំរូវឱ្យមានការកែប្រែ (លើផែនទី និងនៅមូលដ្ឋានផាល់

- ធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណលើជំរើសផ្សេង

- ដឹកនាំធ្វើការវាយតម្លៃបច្ចេកទេសសមស្រប

- សំរបសំរួលលើការសំរេចចិតសីអំពីជំរើសដ៏ប្រសើរសំរាប់ការប្រើប្រាស់ដីនាពេលអនាគត

អ្នកណាខ្លះ? (អ្នកធ្វើសកម្មភាព អ្នកចូលរួម

ក្រុមចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

អ្នកភូមិ

អ្នកថ្លែងបឋកថាសំខាន់

រយៈពេលប៉ុន្មាន? ពេលណា?

១-២ ថ្ងៃ អាស្រ័យលើស្ថានភាពស្មុគ្រស្មា

មានអ្វីខ្លះ? (សំភារឿ ឧបករណ៍

ផែនទីប្រើប្រាស់ដីបច្ចុប្បន្ន

រាល់មធ្យោបាយចូលរួមវាយតម្លៃតាម ភព្

ដែលបាន

រៀបចំក្នុងជំហានទី ២

ដោយវិធីណា? (មធ្យោបាយ វិធីសាស្រ

ប្រជុំថ្នាក់ភូមិ

សំរាប់ការពិភាក្សាស្វែងរកជំរើសផ្សេង

ការត្រួតពិនិត្យមើលនៅមូលដ្ឋាន

ផែនទីគំនូសព្រាង

រៀបលំដាប់ការងារ

លទ្ធផល

អ្នកភូមិពនធើការជ្រើសរើសលើការសំរេចចិតដ% ប្រសើរសំរាបការប្រើព្រសដីនាទ្វលេអនាគតនៅក្នុងតំបនធើផែនការ
និងជំរើសទាំងនេះត្រូវពនចងក្រងជាខ្ញុំកសារទុក ។

ជំហានទី ៤

ជំហានទី ៤ ការបង្កើតគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រង

សកម្មភាព - ជូនដំណឹងដល់អ្នកភូមិសីអំពីកិច្ចការរបស់គណៀកម្មាធិការគ្រប់គ្រង - ត្រៀមរៀបចំការងារបោះឆ្នោត និងកំណត់បេក្ខជន - ដឹកនាំការបោះឆ្នោត		**មានអ្វីខ្លះ?** (សំភារៈ ឧបករណ៍ ក្រដាសផាំងធំ និងហ្វឺតសរសេរ (ជ្រើសរើសឈ្មោះបេក្ខជន ក្រដាសធម្មតាធ្វើជាសន្លឹកឆ្នោត
អ្នកណាខ្លះ? (អ្នកធ្វើសកម្មភាព អ្នកចូលរួម ក្រុមចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី អ្នកភូមិ	**រយៈពេលប៉ុន្មាន? ពេលណា?** ១ ថ្ងៃ	**ដោយវិធីណា?** (មធ្យោបាយ វិធីសាស្រ ការប្រជុំជាទូទៅក្នុងភូមិ

លទ្ធផល

គណៀកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសំរាប់តំបនធៃផែនការត្រូវពនបង្កើតឡើងដោយការពេះឆ្នោតដោយសេរី និងត្រឹមត្រូវ ។

ជំហានទី ៥

ជំហានទី ៥ ការត្រៀមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីនាពេលអនាគត បទប្បញ្ញត្តិផ្ទៃក្នុងភូមិ និងផែនការគ្រប់គ្រងលំអិត

សកម្មភាព

- ត្រៀមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីនាពេលអនាគត (ផែនទី

- ជូនដំណឹងដល់អ្នកភូមិអំពីខ្លឹមសារសំខាន់ ក្នុងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ

- សំរបសំរួលពង្រាងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ

មានអ្វីខ្លះ? (សំភារៈ ឧបករណ៍

ច្បាប់ចម្លងផែនទីប្រើប្រាស់ដីបច្ចុប្បន្ន

រូបថតពីលើយន្តហោះ

គោលការណ៍ណែនាំសំរាប់រៀបចំបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ

គោលការណ៍ណែនាំសំរាប់ការចូលរួមធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ

ព្រៃឈើ

បង្កើតទំរង់សំណួរ

ដោយវិធីណា? (មធ្យោបាយ វិធីសាស្រ

ធ្វើផែនទីនៅលើការប្រើប្រាស់ដីបច្ចុប្បន្ន

បនៅលើរូបថតពីលើយន្តហោះ

សំរបសំរួលក្រុមពិភាក្សា

សាប់ និងធ្វើពង្រាងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ

ចូលរួមធ្វើសារពើភ័ណព្រៃឈើ និងជលផល

អ្នកណាខ្លះ? (អ្នកធ្វើសកម្មភាព អ្នកចូលរួម

ក្រុមចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រង

អ្នកភូមិ

រយៈពេលប៉ុន្មាន? ពេលណា?

១០-១៥ ថ្ងៃធ្វើការ រវាងជាប៉ុន្មានសបាហ៍

លទ្ធផល

ផែនការប្រើប្រាស់ដី ព្រាងបទប្បញ្ញាផ្ទៃក្នុងភូមិ និងផែនការគ្រប់គ្រងលំអិតមួយចំនួនសំរាបតំបន់រួមត្រូវពនអនុវត ។

ជំហានទី ៦

ជំហានទី ៦ ការដាក់ស្នើផែនការប្រើព្រសដី បទប្បញ្ញាផ្ទៃក្នុង និងផែនការគ្រប់គ្រងសំរាប់សុំ ការយល់ព្រម និងអនុម7តជាផ(វការ

សកម្មភាព

- ត្រៀមរៀបចំប្រភេទកំណែបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងថ្មី
- រៀបចំការចុះហត្ថលេខាទៅលើរាល់ឯកសារពាក់ព័ន្ធនានានៅកំរិតភូមិ ឃុំ និងស្រុក
- រៀបចំគូសផែនទីផែនការប្រើប្រាស់ដីថ្មីដោយសេវាប្រព័ន្ធពតមានភូមិសាស្រ
- សំរបសំរួលការផ្លាស់ប្តូរផ្សេងចំពោះឯកសារពង្រាងនៅកំរិតភូមិ
- ដាក់ផែនការប្រើប្រាស់ដី បទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងភូមិ និងផែនការគ្រប់គ្រង ជូនដល់គណៈកម្មាធិការខេត
- ដើម្បីសុំការយល់ព្រម និងចុះហត្ថលេខាជាចុងក្រោយ

មានអ្វីខ្លះ? (សំភារៈ ឧបករណ

ផែនការប្រើប្រាស់ដីនាពេលអនាគត

ប្រភេទបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងភូមិ

ផែនការគ្រប់គ្រង

ដោយវិធីណា? (មធ្យោបាយ វិធីសាស្រ

ការជួបប្រជុំ

អ្នកណាខ្លះ? (អ្នកធ្វើសកម្មភាព អ្នកចូលរួម

ក្រុមចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដី

អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងថ្នាក់ដឹកនាំ

គណៈកម្មាធិការខេត (ឧ.
គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទខេត ប
គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិខេត
សម្បទានិក វិនិយោគិនឯកជន

អ្នកភូមិ

រយៈពេលប៉ុន្មាន? ពេលណា?

៥-៧ ថ្ងៃ គិតទាំងការងារត្រៀម

លទ្ធផល

ផែនការប្រើព្រសដី បទប្បញ្ញាផ្ទៃក្នុងភូមិ និងផែនការគ្រប់គ្រងលំអិតមួយចំនួនសំរាប់តំបន់រួមត្រូវបានយល់ព្រម
និងទទួលយកថ្មីសំណាកភាគីទាំងអសជាផ(វការ ។

ជំហានទី ៧

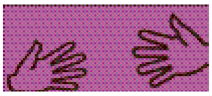

ជំហានទី ៧ ការផ្សារភ្ជាប់សេវាផ្សព្វផ្សាយដើម្បីការគ្រប់គ្រងដីឱ្យប្រសើរឡើង និងសេវាសុរិយោដីសំរាប់កម្មវិធីបែងចែកដី

សកម្មភាព

- ត្រៀមរៀបចំ និងអនុវតផែនការសកម្មភាពគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ

-ផល់ពតមានសីអំពីផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីដល់សេវាផ្សព្វផ្សាយពាក់ព័ន្ធនានាសំរាប់គាំទ្រដល់ការអនុវតន៏

- ផល់ផែនការប្រើប្រាស់ដីដល់សេវាសុរិយោដីសំរាប់ចុះបញ្ជីដី និងធ្វើការចែកចាយ

- ប្រើប្រាស់យនការដោះស្រាយវិវាទ បើសិនជាអាច

មានអ្វីខ្លះ? (សំភារឿ ឧបករណ៏

ផាំងក្រដាសសំរាប់ធ្វើផែនការសកម្មភាពគ្រប់គ្រង

ធនធានធម្មជាតិភូមិ

ដោយវិធីអ្វី? (មធ្យោបាយ វិធីសាស្រ

ការប្រជុំប្រមូលពតមានការជួបជុំគ្នា

អ្នកណាខ្លះ? (អ្នកធ្វើសកម្មភាព អ្នកចូលរួម

ក្រុមចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

មនីរ កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

សេវាកម្មសុរិយោដីខេត

អ្នកភូមិ

រយៈពេលប៉ុន្មាន? ពេលណា?

៣- ៥ ថ្ងៃធ្វើការងារ

លទ្ធផល

សេវាផ្សព្វផ្សាយដែលពាក់7ន និងសុរិយោដីត្រូវពនជូនដំណឹងអ្វីលទផលនៃការធើផែនការប្រើព្រសដីធ(ការប្រើព្រសដី និងកំណែប្រែសិទិកានកាបត្រូវពនគាំទ្រ ជាចាំពច ។

ជំហានទី ៨

ជំហានទី ៨ ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ

សកម្មភាព

- ត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលផ្សព្វផ្សាយ និងសកម្មភាពបង្ហាញបំភ្លឺផ្សេង ៗ ដោយមន្ទីរកសិកម្ម-រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

- ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តន៍ផែនការសកម្មភាពគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិនៅភូមិជាមួយនិង គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រង

- ត្រួតពិនិត្យការពង្រីងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិ និងផែនការគ្រប់គ្រងជាមួយនិងគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រង

- ដឹកនាំការវាយតម្លៃប៉ះពាល់ផ្សេង

មានអ្វីខ្លះ? (សំភារៈ ឧបករណ៍

សំភារៈសំរាប់មធ្យោបាយវាយតម្លៃតាម ភក់

ដោយវិធីអ្វី? (មធ្យោបាយ វិធីសាស្រ

ជួបប្រជុំជាមួយគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រង

មធ្យោបាយវាយតម្លៃតាម ភក់ សំរាប់ការចូលរួម ត្រួតពិនិត្យផលប៉ះពាល់

ការសំភាសន៍ពាក់កណ្តាលផ្លូវការ

វិភាគនិន្នាកា

ការដាក់ពិន្ទុ និងចាត់ថ្នាក់តាមតារាងចំាត់ខ

ការធ្វើផែនទី

ការធ្វើថ្មើជើង

អ្នកណាខ្លះ? (អ្នកធ្វើសកម្មភាព អ្នកចូលរួម

ក្រុមចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រង

អ្នកវាយតម្លៃព្យាករណ៍

រយៈពេលប៉ុន្មាន? ពេលណា?

ជាដំបូង ២ ថ្ងៃ ក្នុងមួយខែ និងកាត់បន្ថយជាបន

ការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់ ពី ២-៣ ថ្ងៃក្នុងមួយភូមិ

លទ្ធផលសរុប

សហគមន៍មូលដ្ឋានត្រូវពង្រឹងសមត្ថភាពាតថែង មានកម្មសិទ្ធិចាសលាស មានសិទ្ធិប្រើប្រាស និងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិក្នុងភូមិរបសខ្លួនដោយនិរន្តរភាព។

ឧបសម្ព័ន្ធ ១១

វិធីសាស្រ្ត PRA សមស្របសំរាប់ចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

ការចូលរួមសិក្សាពីសហគមន៍ដោយរហ័ស ប PRA ជាមធ្យោបាយមួយអាចជួយអោយប្រជាជន (តាមជនបទ និងទីប្រជុំជន ធ្វើការវិភាគអំពីជីវភាពរស់នៅ រួមចំណែកក្នុងការសំរេចលទ្ធផល និងធ្វើផែនការសកម្មភាពរបស់គេ។ វាជា "ការបោះបង្គោល មួយដល់អ្នកខាងក្នុង" តាមរយៈវិធីសាស្រ និងសកម្មភាព។ តួនាទីរបស់អ្នកខាងក្រៅ គឺជាអ្នកជួយជំរុញបន្ថែម ជាអ្នកសំរប

សំរួល និងកំណត់ដំណើរការនៅក្នុងសហគមន៍មួយដែលត្រូវបានរៀបចំសំរាប់ផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពពួកគេ។

ក្នុងបរិបទនៃការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី វិធីសាស្រមួយចំនួន PRA ,ប្រ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីស្វែងរកពីតំរូវ ការពិតជាក់សែង និងវិភាគស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន បង្កើតជាអាទិភាពដែលតំរូវអោយមានការផ្លាស់ប្តូរសិក្សាទៅលើប្រធានបទ មួយជាក់លាក់ តួយ៉ាង អំពីព្រៃឈើ ជលផល កំណត់អំពីទំនាស់រវាងក្រុមនានា និងដើម្បីអនុវតការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតំលៃ។

វិធីសាស្រ PRA ខាងក្រោមត្រូវបានប្រើប្រាស់ជារួមក្នុងការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីហើយត្រូវបានគេអនុវត ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា មានរៀបរាប់ត្រួសក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនេះ៖

- សំភាសន៍ពាក់កណ្តាលផ្លូវការ
- ចំណាត់ថ្នាក់ទ្រព្យសម្បត្តិ និងប៉ាន់ស្មានពីភាពក្រីក្រ
- រៀបតាមលំដាប់
- ផែនទីធនធានក្នុងភូមិ
- ផែនការប្រើប្រាស់ធនធាន និងទំនាស
- គូសផែនទីផ្សេងទៀត
- ពំនុះកាត់ទទឹង
- វិភាគនិន្នាការ
- ដ្យាក្រាមវេន
- ផែនទីអនាគត

ដំណាក់កាលនៃបទិ្ធសោធន៩ជាមួយវិធីសាស្រ ដោយគំរោងគ្របគ្រងធនធានធម្មជាតិខ(៖2នៅកមវុជា

គំរោង	Concern World Wide	CBNRM CARERE Ratanakiri	PNRM, FAO Siem Reap	GTZ- PDP, Kompong Thom	CFRP IDRC	PMMR Koh Kong	FCFMP MRC/ DoF
សំភាសន៍ពាក់កណ្តាលផ្លូវការ	x		x	x	x	x	x
ចំណាត់ថ្នាក់ទ្រព្យសម្បត្តិ	x		x		x		
រៀបតាមលំដាប់	x		x			x	
ផែនទីធនធានក្នុងភូមិ	x	x	x	x	x	x	x
ផែនការប្រើប្រាស់ធនធាន និងទំនាស							
គូរផែនទីផ្សេងទៀត				x ផែនទីអនាគត		x ប្រវត្តិភូមិ	
ពំនុះកាត់ទទឹង	x	x	x	x	x	x	x
វិភាគនិន្នាការ		x	x	x	x	x	
ដ្យាក្រាម វែន	x				x	x	
ធ្វើគំរូលំនាំ		x				x	

៦ និទានរឿង

ការនិទានរឿង ជាវិធីសាស្រល្អបំផុតសំរាប់ការពិភាក្សានៅតាមភូមិ ដែលញ៉ាំញ៉ាំក្រប់ប្រជាជនមានចំណូលចិត្តខ្លាំងក្នុងការចែក រំលែករឿង ។ ក្នុងវប្បធម៌ខ្មែរ ចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យត្រូវបានគេគោរព ។ ដូច្នេះពត៌មានសំខាន់ ត្រូវបានចាស់ទុំដំណាលឡើងហើយ ក្មេងអាចត្រងត្រាប់ ដែលពេលខ្លះពត៌មានទាំងនោះមានតំលៃដល់ការពិភាក្សាផងដែរ ។

ចំណុចសំខានសំរាបអ្នកសំរបសំរួលរឿ

- ទុកពេលអោយចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យចែករំលែករឿងទូទៅរបស់គាត់មុនពេលសួរលំអិត
- សំដែងនូវការគោរពចំពោះចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ

- ប្រមូលមនុស្សជុំវិញដែលអាចអោយអ្នកឯទៀតរៀនសូត្រពីបទពិសោធន៍ (ពតមានខ្លះគេមិនចែករំលែកទេ ។

២៍ សំភាសន៍ពាក់កណ្តាលផ្លូវការ

ការសំភាសន៍ផ្លូវការ ជាការសំភាសន៍ធ្វើតាមបញ្ជីសំណួរបត់បែនធ្វើឱ្យអ្នកចូលរួម និងអ្នកសំរបសំរួលមានការរង្កៀសចិត ។ ម្យ៉ាងទៀតការពិភាក្សាជាផ្លូវការពិតប្រាកដ គឺមានការលំបាកក្នុងការប្រមូលផ្តុំពតមានដែលអ្នកសំរបសំរួលអាចប្រមូលបាន តិចតួច ហើយតាមផ្នែកខ្លះប៉ុណ្ណោះ ។ ជាការចាំបាច់ត្រូវធ្វើការបំផុសគំនិតជាមួយក្រុមអ្នកសំរបសំរួលក្នុងកំឡុងពេលធ្វើការ តាមមូលដ្ឋានអំពីប្រភេទពតមានខ្លះដែលមានប្រយោជន៍សំរាប់គំរោង និងខ្លះទៀតមានប្រយោជន៍សំរាប់សហគមន៍ ។

សំភាសន៍ពាក់កណ្តាលផ្លូវការ ជាវិធីសាស្រសំខាន់បំផុត ដែលអាចនឹងប្រើប្រាស់យ៉ាងទូលំទូលាយនៅគ្រប់ដំណាក់កាល នៃការ ធ្វើ PRA ។ មធ្យោបាយនេះមានភាពខុសប្លែកពីទំរង់នៃការសំភាសន៍តាមទំលាប់ តាមលក្ខណៈផ្លូវការ ។ ទោះបីជាគ្មានការ ត្រៀមជាមុន និងមិនប្រើបញ្ជីសំណួរកដោយ ការសំភាសន៍បែបនេះកអាចបត់បែនបានដែរ ។ ក្នុងពេលសំភាសន៍ សំណួរនានា ត្រូវបានបង្កើតឡើង និងបានចោទសួរដោយអ្នកសំភាសន៍ ហើយរក្សាការពិភាក្សាឱ្យត្រូវតាមប្រធានបទ ។ ការសំភាសន៍ពាក់ កណ្តាលផ្លូវការដែលល្អ ត្រូវឱ្យមានជាការពិភាក្សាជាងការសំភាសន៍ ដែលអ្នកសំភាសន៍ជំរុញដំណើរការដោយមិនចាំបាច់ តម្រូវអោយគេឆ្លើយទាំងស្រុងនោះទេ ។

សំភាសន៍ពាក់កណ្តាលផ្លូវការ អាចមានភាពខុសប្លែកគ្នា ដូចជាការសំភាសន៍មនុស្សជាក្រុម ជាបុគ្គល ពិភាក្សាជាមួយក្រុមដែល ចាប់អារម្មណ៍ បសំភាសន៍ទៅលើពតមានសំខាន់ ។

មុនពេលធ្វើសំភាសន៍ពាក់កណ្តាលផ្លូវការ

- ប្រធានបទពិភាក្សា និងសំនួរជាក់លាក់គួរកំណត់ និងពិភាក្សាជាមួយសមាជិកក្រុមមុនពេលចាប់ផ្តើមសំភាសន៍ ។

កំឡុងពេលសំភាសន៍ពាក់កណ្តាលផ្លូវការ

- បង្កើតបរិយាកាសដោយសាកសួរជាសំនួរទូទៅ ដូចជាហេតុការណ៍ថ្មីៗ អាកាសធាតុ
- ជ្រើសរើសកន្លែងសមរម្យដើម្បីអោយការសំភាសន៍ប្រព្រឹតទៅបានល្អ
- ទាញចូលប្រធានបទពិភាក្សាបណើរ
- ជានិច្ចកាលសួរសំនួរបើក ជៀសវាងការសួរសំនួរបិទ បន្ថែមយោបល់ បបងើបសំនួរហួត
- ជៀសវាងការសួរសំនួរមិនទាក់ទងនឹងគាត់ហើយពិបាកឆ្លើយ
- ស្តាប់ដោយយកចិតទុកដាក់ ផ្តោតអារម្មណ៍ ព្យាយាមយល់នូវមូលហេតុផ្សេងទាក់ទងនឹងចំណុចសំខាន់
- ប្រើប្រាស់នូវសំនួរគន្លឹះ៧ គឺ ឬ អ្វី? ពេលណា? នរណា? ហេតុអ្វី? ដូចមេច? ជាមួយនរណា? និងនៅឯណា?
- ជានិច្ចកាលត្រូវគោរព ដោយមិនត្រូវរំខាន ប សុំបន្ថែមគំនិត បផល់មេរៀន

- មិនត្រូវសាកសួរលើសពីមួយសំនួរក្នុងពេលតែមួយ
- មិនគួរមានសមាជិកណាម្នាក់នៃក្រុមចាកចេញកំឡុងពេលធ្វើសំភាសន៍
- អ្នកសំភាសន៍ និងអ្នកដែលត្រូវសំភាសន៍គួរអង្គុយលាយគ្នាជាក្រុមក្នុងកន្លែងតែមួយ មិនត្រូវអង្គុយបែកគ្នាឡើយ
- ផ្លាស់ប្តូរបទិចមងពីប្រធានបទមួយទៅប្រធានបទមួយទៀត
- ធ្វើការកត់ត្រាអោយបានលំអិតនូវរាល់ពតមាន និងកត់ពីអ្វីដែលគាត់បាននិយាយ
- គួរជៀសវាងការងក់ក្បាលបងាញនូវការយល់ស្រប និងមិនយល់ស្របតាម
- ប្រើប្រាស់នូវភាសាសាមញ្ញតាមមូលដ្ឋាន បគ្រាមភាសាមូលដ្ឋានតាមតែអាចធ្វើទៅបាន
- ធ្វើអោយប្រាកដថាពតមានសំខាន់ដែលបានផល់ត្រូវបានអង្កេត និងធ្វើការផ្ទៀងផាត់ពីប្រភពនានា
- ថ្លែងអំណរគុណដល់អ្នកដែលផល់ពតមាន

៣៉ ចំណាត់ថ្នាក់ទ្រព្យសម្បត្តិ និងពនស្ថានភាពក្រីក្រ

ចំណាត់ថ្នាក់ធនធាន ជាបច្ចេកទេស PRA ប្រើដើម្បីស្វែងយល់ពីទំរង់សេដ្ឋកិច្ច និងសុខុមាលភាពក្នុងភូមិ ។ វិធីសាស្រនេះ គេ អាចរៀនសូត្របានច្រើនអំពីការខុសប្លែកគ្នារវាងក្រុមអ្នកមាន និងក្រុមអ្នកក្រនៅក្នុងសហគមន៍ ។ តាមរយះនេះអាចដឹងពី អ្នកមាន អ្នកមធ្យម និងអ្នកក្រ អ្នកគ្មានដី និងស្រីជាមេគ្រួសារ ។

គំនិតសំខាន់គឺថា អ្នកភូមិប្រើចំណេះដឹង និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យរបស់គេដើម្បីធ្វើការចាត់ថ្នាក់ ហើយអ្នកខាងក្រៅអាចយល់បាន នូវការបកស្រាយពីស្ថានការណ៍ សេដ្ឋកិច្ចនៃគ្រួសារនិមួយរបស់អ្នកភូមិ ។

៤៉ ការរៀបចំផែនទីសង្គមក្នុងភូមិ

ជាជំរើសមួយសំរាប់សួរអ្នកភូមិ ដើម្បីគូសផែនទីសាមញ្ញរបស់ភូមិ ដែលមានផ្លូវលំ ផ្លូវថ្មើរជើង និងប្រភពទឹក ដើម្បីបងាញពី ផ្លូវ វត និងទីតាំងផ្ទះទាំងអស់ក្នុងភូមិជារាងការ៉េ ។ បនាប់ពីពិភាក្សាអំពីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសំខាន់នៃភាពក្រីក្រដែលបានលើក ឡើងដោយប្រជាជនក្នុងសហគមន៍ គេត្រូវសួរអ្នកភូមិដើម្បីធ្វើការកត់សំគាល់ពីផ្ទះអ្នកមាន ដោយប្រើពណមួយ និងផ្ទះអ្នកក្រ ដោយពណផ្សេងមួយទៀត ហើយផ្ទះដែលនៅសល់ជាគ្រួសារមធ្យមដោយពណមួយទៀត ។ ជាការចាំបាច់ត្រូវធ្វើកំណត់សំគាល់ រាល់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៅផ្នែកណាមួយនៃផែនទី ។

ម្យ៉ាងទៀត ផែនទីសង្គមអាចប្រើប្រាស់សំរាប់កត់សំគាល់ទៅលើផ្ទះដែលមានមុខងារពិសេសណាមួយ (ឧ. មេភូមិ ជាដើម គ្រួសារមានតូបលក់ទំនិញ រោងម៉ាស៊ីនកិនស្រូវ បគ្រួសារដែលមានសាច់ញ្ញាតិនៅក្រៅប្រទេស ។ល ។ ដោយប្រើនូវសញ្ញាពិសេស ផ្សេងហើយគួរតែមានពន្យល់នៅក្នុងកំណត់សំគាល់ផែនទី ។

ខ-ចំណាតថ្នាកទ្រព្ធសមតិដោយប្រើក្រដាសតូច2

ចំណាត់ថ្នាក់ទ្រព្យសម្បតិអាចប្រើក្រដាស់តូចតំណាងជាការល្អ ។ អ្នកភូមិសរសេរឈ្មោះគ្រួសារទាំងអស់ក្នុងភូមិលើក្រដាស់ តូច (ក្រដាស់មួយសរសេរមួយគ្រួសារ ហើយធ្វើការចាត់ថ្នាក់ ។ ស្នើសុំឱ្យអ្នកភូមិដាក់បញ្ចូលគ្នានៅក្នុងភូមិ ដោយផ្អែកលើ ទ្រព្យសម្បតិរបស់គ្រួសារនិមួយ ។ អ្នកភូមិគួរតែបង្កើតនូវលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសមស្របសំរាប់បំពេញគោលបំណងនេះ ។

ចុងបញ្ចប់វានឹងមានបី បបួនគំនរនៃក្រដាស់ដែលតំណាងអោយក្រុមគ្រួសារផ្សេង ។ ពតមាននេះអាចផ្ទៀងផាត់ជាមួយនឹង ក្រុមមនុស្សផ្សេងគ្នា និងកន្លែងខុសគ្នានៅក្នុងភូមិដោយប្រើវិធីសាស្រដូចគ្នា ។

៥ ការរៀបតាមលំដាប

គំរោងការចូលរួមគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃកោងកាងនៅខេតកោះកុង អនុវតទៅតាមលំដាប់ផ្សេងគ្នា ។ ឧទាហរណ៍ បនាប់ពី អ្នកភូមិបានពិនិត្យអំពីបញ្ហានានាទាក់ទងនឹងបរិស្ថាន គាត់ត្រូវបានស្នើឱ្យរៀបចំលំដាប់បញ្ហាទៅតាមសារៈសំខាន់របស់វា ។ ការរៀបតាមលំដាប់នេះ ជួយក្នុងការកំណត់អាទិភាពគោលដៅ និងសកម្មភាព ។ វាជាការចាំបាច់ដែលអាទិភាពត្រូវបាន កំណត់ និងនាំឱ្យការងារចាប់ផ្តើម ។ ឧទាហរណ៍ ផែនការគ្រប់គ្រងថ្នាក់ភូមិ តំបន់មួយចំនួននៅជិតភូមិត្រូវបានកំណត់សំរាប់ ធ្វើការដាំដុះដើមកោងកាង ។ តំបន់ទាំងនេះបានរៀបតាមលំដាប់ដោយយោងទៅតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលបានជ្រើសរើស (សរសេរដោយអ្នកភូមិហើយកម្មវិធីដាំដុះ និងការត្រួតពិនិត្យកត្រូវបានចាប់ផ្តើម ។

ចំណុចកតសំគាល់សំខាន2សំរាបអ្នកសំរបសំរួល

- ការរៀបចំតាមលំដាប់នេះ ដើម្បីធ្វើឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាព ដំបូងគេត្រូវកំណត់បញ្ហាឱ្យបានច្បាស់ និងត្រូវពិភាក្សា ។ លើកលែងតែអ្នកចូលរួមដែលយល់ច្បាស់ពីបញ្ហា ទើបអាចរៀបវាតាមលំដាប់បាន ។
- ការរៀបតាមលំដាប់អាចមានប្រយោជន៍នៅពេលគេជួយឱ្យសហគមន៍ចាប់ផ្តើមអនុវតបញ្ហាណាមួយ ឧ. បើសិនជា សហគមន៍កំពុងធ្វើការគ្រប់គ្រងធនធាន និងបានកំណត់ចំណុចចាប់អារម្មណ៍លើវិស័យ ៣ (ជំរុញការអនុវតន៍ ការ ដាំឡើងវិញ ការផ្គត់ផ្គង់ទឹក បនាប់មកគេអាចអនុវតការរៀបនេះដើម្បីសំរេចលើចំណុចណាដែលសំខាន់ ។
- ចូរចាំថាសំណួរ ហេតុអ្វីចាំបាច់ត្រូវរៀបតាមលំដាប់ (គឺជាពតមានសំខាន់ ។

ឧទាហរណ៍ តារាងមាទ្រីករៀបតាមលំដាបស្ទីប្រយោជន៍នៃប្រភេទឈើ

លក្ខណៈវិនិច7យប្រភេទឈើ	គុណភាព សងផ្ទះ	គុណភាព សំរាបអុស	សកសំរាប ចំណើសត	ផលផែ(	ឱសថបុរាណ	លូតលាស លឿន
គគី						
ក្រវ៉ាន់						
មឿនជើង						
គោកផៅ						
អាកាស្យា						
។ល។						

៥ ផែនទីធនធានក្នុងភូមិ

វាមានសារៈប្រយោជន៍ក្រៃលែង ហើយជាវិធីសាស្រ្តកណាល ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ផែនការប្រើប្រាស់ដី បផែនការគ្រប់គ្រងធនធាន ធម្មជាតិ ។ ផែនទីគូសឡើងដោយអ្នកភូមិ នឹងជួយអោយអ្នកខាងក្រៅយល់អំពីលក្ខណៈភូមិសាស្រ្ត និងព្រំប្រទល់រដ្ឋបាល ផ្លូវ តំបន់ព្រមព្រៀងដីព្រៃឈើ តំបន់ខ្ពង់រាប ទីវាល ស្រះ បឹង ទន្លេ បសឹង និងឈ្មោះតាមអ្នកភូមិហៅ ។

មុនពេល

- តើត្រូវគូសផែនទីដែលនឹងគូរ ដើម្បីគោលបំណងអ្វី
- មានការពិភាក្សាហ្មតចត់ទៅលើការគូរផែនទី ក្នុងចំណោមអ្នកសំរបសំរួល មុនពេលចាប់ផ្តើមដំណើរការ
- ព្យាយាមអោយមានការចូលរួមពីមនុស្សសំខាន់ក្នុងភូមិដើម្បីព្រាងជាផែនទី
- ប្រើក្រដាស់និងហ្វឺត បប្រើវត្ថុពីធម្មជាតិដូចជា ថ្ម ឈើ គ្រាប់ធញ្ញជាតិ ។ល។ ដើម្បីព្រាងជាផែនទី

ក្នុងកំឡុងពេល

- ស្នើអោយអ្នកភូមិគូសផែនទីភូមិរបស់គាត់នៅកន្លែងសមរម្យដែលពួកគាត់បានសន្មត់
- អនុញ្ញាតិឱ្យគាត់គូសផែនទីតាមគំនិតរបស់គាត់ដែលមានបងាញអំពីព្រំប្រទល់ ផ្លូវ លំនៅដ្ឋាន ព្រៃឈើ វាលស្មៅ ព្រៃលិចទឹក ដីដាំដំណាំ ។ល។
- មិនត្រូវរំខានពីខាងក្រៅ មិនត្រូវបង្គាប់ពួកគាត់ក្នុងការគូសផែនទីឡើយ
- គួរមានអ្នកភូមិពី ៥-៦ នាក់ បច្រើនជាងនេះ ដើម្បីព្រាងចេញនូវផែនទីក្នុងពេលតែមួយ។ ការចូលរួមកាន់តែច្រើនពីអ្នកភូមិនឹងធ្វើអោយគុណភាពផែនទីកាន់តែប្រសើរឡើង។ នៅពេលពួកគាត់បានបញ្ចប់ការគូស ហើយសូមសាក សួរទៅអ្នកឯទៀត តើគេចង់បន្ថែមអ្វីទៀតបទេ? ។

បើផែនទីប្រវតិភូមិ (មើលខាងក្រោមត្រូវបានព្រាងហើយ ប្រៀបធៀបផែនទីទាំង ២ តើមានអ្វីខ្លះផ្លាស់ប្តូរ? ហេតុអ្វី?

៦ ផែនទីប្រើប្រាស់ធនធាន និងទំនាស់

នេះជាវិធីសាស្រសំខាន់មួយ ដើម្បីស្វែងយល់ពីអ្នកប្រើប្រាស់ខាងក្រៅ និងការប្រើប្រាស់ធនធានដោយអ្នកទាំងនោះនៅតំបន់ របស់គាត់។ ជួនកាលអ្នកភូមិអាចនឹងគូសផែនទីថ្មីមួយទៀត។

បនាប់មកអ្នកសំរបសំរួលសួរថា តើតំបន់ក្រៅភូមិណាខ្លះដែលពួកគាត់ប្រើប្រាស់ ឧ. រកអុស រកឈើសំរាប់សាងសង់ នេសាទ ប្រមាញ់ ។ល។ ស្រង់រាល់ឈ្មោះធនធានធម្មជាតិដែលពួកគាត់ប្រើប្រាស់ ហើយគូសលើពង្រៀងផែនទី គួរព្រួញសំគាល់ទិសដៅ ហើយសួរអ្នកណាកំពុងទៅទីនោះ ឧ. ស្រី បបុរស គ្រួសារទើបចំណូលថ្មី ។ល។ មានអ្នកភូមិប៉ុន្មានដែលទៅ?

តើតំបន់ណាដែលអ្នកក្នុងភូមិប្រើប្រាស់ ហើយអ្នកខាងក្រៅកប្រើប្រាស់ដែរ? រៀបរាប់ពីតំបន់ទាំងនោះ និងការប្រើប្រាស់ ព្រម ទាំងគូរព្រួញពីខាងក្រៅចូលទៅតំបន់នោះ។ សួរថាតើមាននរណាចូលទៅទីនោះ (ឧ. ស្រី បបុរស គ្រួសារទើបចំណូលថ្មី ។ល។ អ្នកភូមិប៉ុន្មាននាក់មក?

ក្នុងករណីនេះ ការប្រើប្រាស់ដី និងធនធានដោយអ្នកខាងក្រៅ ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាបញ្ហា ដែលនាំអោយមានទំនាស់កើតឡើង ហើយស្នើអោយអ្នកភូមិធ្វើកំណត់សំគាល់តំបន់នោះ ដោយពណ៌ក្រហម បសញ្ញាផ្សេងទៀត។

៧ ការធ្វើផែនទីផ្សេងៗទៀត

ក៑ ផែនទីប្រវតិ

ការគូសផែនទីជួយកំណត់ និងវិភាគចំពោះការផល់ ព្រមទាំងទំនាក់ទំនងធនធានជាក់លាក់នានា បលក្ខណៈពិសេសរបស់វា។ ពេលខ្លះអាចជាប្រយោជន៍សំខាន់ដើម្បីពិនិត្យអំពីស្ថានភាពដីនៅពេលខាងមុខ និងធនធានប្រើប្រាស់ប៉ុន្មានឆ្នាំមុន។ នរណា

កដោយដែលបានចូលរួមក្នុងការអនុវត្តន៍ការងារនេះ ត្រូវបានស្នើសូមអោយគិតត្រឡប់ទៅក្រោយវិញថា តើជីវិតរស់នៅកាល ពីមុនដូចមេច (តាមដែលពួកគាត់អាចចាំបាន ។ ជួនកាលវាមានន័យចាំបាច់សំរាប់ការចាប់ផ្តើមគូសផែនទី " បច្ចុប្បន្ន" កំណត់ ដីសំខាន់ បលក្ខណឿពិសេសផ្សេង ហើយបនាប់មកគូសផែនទីលើកទី ២ "នៅពេលបនាប់" ។ ការដែលមានផែនទី ២ អាច ឱ្យក្រុមធ្វើការពិភាក្សាអំពីបំលាស់ប្តូរការប្រើប្រាស់ដី និងធនធានកន្លងមក ។

សំណួរសំខាន់លើកឡើងដោយអ្នកសំរបសំរួលទៅកាន់អ្នកចូលរួមទាំងអស់ ឿ

- តើភូមិសព្វថ្ងៃខុសពីមុនយ៉ាងដូចមេច?
- តើមេរៀនណាខ្លះអាចរៀនសូត្រពីការប្រើប្រាស់ធនធាន និងការគ្រប់គ្រងកន្លងមក?
- តំរូវមានពតមានប្រវតិសាស្រអ្វីខ្លះ ដែលអាចបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការប្រើប្រាស់ដីថ្មីនេះ?

ខ៉ី ផែនទីអនាគត

វិធីសាស្រចូលរួមដសមស្របដើម្បីកំណត់ទស្សនឿប្រជាជនក្នុងភូមិរបស់គេត្រូវបានហៅថាផែនទីស្រមើស្រមៃ បអនាគត ។ ករណីនេះក្រុមចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី គួរតែចែកក្រដាស់ និងហ្វឹតពណ ផ្សេងដល់អ្នកតំណាងក្រុមតូចក្នុងភូមិ ដែលមានមនុស្សចំរុះគ្នា ចាស់ ក្មេង ប្រុស ស្រី ក្រុមជនជាតិផ្សេង ។ល ។ បនាប់មកក្រុមមនុស្សដែលបានជ្រើសរើសត្រូវបាន ស្នើសុំឱ្យគូររូបមួយ បផែនទីមួយនៃភូមិរបស់ពួកគេ និងផៃដីភូមិតាមតែពួកគេប្រាថ្នាឱ្យមានក្នុងរយឿពេល ៥-១០ ឆ្នាំ ពីពេល នេះទៅមុខ ។ បនាប់ពីផែនទីស្រមើស្រមៃត្រូវបានបងាញដោយ " អ្នកច្នៃប្រឌិត" តួនាទីរបស់ក្រុមចូលរួមរៀបចំផែនការ ប្រើប្រាស់ដីធ្លីគឺសំរបសំរួលការពិភាក្សាលើរូបភាព និងគាំទ្រអ្នកភូមិក្នុងការអភិវឌ្ឍន៏ទស្សនឿរួមគ្នាមួយនៅពេលអនាគតលើ ផៃដីភូមិរបស់គេ ។ ជាទីបញ្ចប់ គេបានសង្ខេបឡើងវិញនូវពតមានទាក់ទងទៅនឹងសេចកីសន្និដ្ឋានលើដីប្រើប្រាស់ក្នុងភូមិ ។

ជី៉ ការធើដំណើរកាត

ការដើរកាត់ភូមិដោយក្រុមចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីជាមួយអ្នកភូមិ ជួយឱ្យពួកគាត់បង្កើតនូវគំនិតច្បាស់លាស់មួយ ទៅលើធនធានធម្មជាតិ ការប្រើប្រាស់ដីបច្ចុប្បន្ន បំរែបំរួលការរស់នៅតាមលក្ខណឿរូបសាស្រពិសេស និងប្រពន្ធ័ដំណាំ ។ល ។ នៅក្នុងភូមិ ។ ពួកគេអាចចែករំលែកជាមួយសហគមន៏យ៉ាងទូលំទូលាយនូវពតមាន និងការអនុវត្តន៏របស់ជនជាតិ ។ ការដើរ កាត់ភូមិមានប្រយោជន៏ដល់ក្រុម PRA ដើម្បីមានទិសដៅសង្កេតធនធានភូមិ និងផ្ទៀងផាត់ទិន្នន័យដែលបានប្រមូលតាម រយឿវិធីសាស្រផ្សេងទៀត ។

មុនពេល

- ជ្រើសរើសអ្នកភូមិមួយក្រុម ដែលមានចំណេះដឹងខាងធនធានរូបសាស្រ និងអ្នកស្ម័គ្រចិតដើរកាត់ភូមិ
- ពិភាក្សាតាមផ្លូវដើរជាមួយអ្នកភូមិដោយផ្អែកលើផែនទីធនធាន ។ គិតឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងគ្រោងនូវអ្វីដែលអ្នក ចង់ឃើញក្នុងពេលដើរ
- សមាជិកក្រុមអាចផ្លាស់ប្តូរការទទួលខុសត្រូវសំរាប់សកម្មភាពដូចជា សំភាសន៏ ប្រមូលគំរូផ្សេង កំណត់ពេលវេលា ព្រាងផែនទី និងកត់ត្រា

កំឡុងពេល

- សង្កេត និងកត់ត្រាឱ្យបានលំអិតរាល់ចំណុចសំខាន់នៅពេលដើរកាត់ នឹងប្រមូលពតមានឱ្យបានច្រើនពីអ្នកភូមិ ។

- នៅពេលកំពុងដើរ ដើម្បីកុំឱ្យអ្នកភូមិមានអារម្មណ៍ធុញថប់ ត្រូវប្រើសំណួរជំនួយចំនួន ៦ ដូចជា អ្វី? ពេលណា? នរណា? ហេតុអ្វី? ដូចមេច? និងនៅឯណា?
- ធ្វើការកត់ត្រារាល់ពតមានចាំបាច់ដែលប្រមូលបាន និងព្រាងផែនទីត្រង់ណាដែលសំខាន់
- មិនចាំបាច់ប្រកាន់ខ្ជាប់តាមផ្លូវណាមួយសំរាប់ដើរកាត់ភូមិនោះឡើយ ។ ងាកចេញពីផ្លូវគ្រប់ពេល ដើម្បីសង្កេតតំបន់ជុំវិញហើយប្រមូលពតមានដែលទាក់ទង និងមានប្រយោជន៍
- ធ្វើដំណើរយឺត និងអំណត់ ហើយព្យាយាមស្វែងយល់អំពីលក្ខណៈពិសេសនៃរូបសាស្រក្នុងភូមិតាមទិដ្ឋភាព ផ្សេងគ្នា ។

បនាប់

- បនាប់ពីការដើរបានចប់សព្វគ្រប់ហើយ សំរាកនៅកន្លែងសមរម្យជាមួយអ្នកភូមិដើម្បីធ្វើការពិភាក្សា និងកត់ត្រា ពតមាន និងទិន្នន័យដែលប្រមូលបាន
- រៀបចំដ្យាក្រាមរូបភាពនៃការដើរកាត់ភូមិ ដោយប្រើប្រាស់ពតមានដែលប្រមូលបាន ។ លើកយកពតមានទាំងនោះ ផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយអ្នកភូមិផ្សេងទៀត

៥ៈ វិភាគនិន្នាការ

ការវិភាគនិន្នាកាម៉ាទ្រីកជួយឱ្យវិភាគ និងពិភាក្សាបំលាស់ប្ដូរប៉ារ៉ាម៉ែត្រនានាទៅតាមពេលវេលា ។ ជាទូទៅប៉ារ៉ាម៉ែត្រ និង ប្រធានបទគួរលើកឡើងដោយអ្នកភូមិខ្លួនឯង ហើយក្រុម PLUP អាចបន្ថែមលើគំនិតទាំងនោះ ។

ក្រុមអ្នកសំរបសំរួលគួរតែប្រាកដថាមានមនុស្សចាស់នៅក្នុងក្រុម ហើយគួរចាប់ផ្ដើមពីប្រធានបទងាយស្រួល ដូចជា ប្រជាជន ភ្លៀង បទឹកជំនន់ បនាប់មកទើបបង្វែរទៅលើការប្រែប្រួលធនធានធម្មជាតិ ។

ឧទាហរណ៍ ៧ បំលាស់ប្តូរនិងនិន្នាការណ៍ភូមិ

ប្រធានបទ	១៩៧០	១៩៧៥	១៩៨០	១៩៨៥	១៩៩០	១៩៩៥	២០០១	២០១០
ចំនួនប្រជាជន								
ទឹកភ្លៀង (ពណនា								
ទឹកជំនន់ (ពណនា								
ដើមឈើ បព្រៃឈើ (ចំណុច ១-៥								
ធនធានជលផល (ចំណុច១-៥								
ទីផ្សារត្រី (ចំនុច១-៥								
ប្រភេទសត្វព្រៃ (ចំនុច១-៥								
តំបន់ស្រូវវស្សា (ចំណុច១-៥								
តំបន់ស្រូវប្រាំង (ចំណុច១-៥								
ប្រើថ្នាំកំចាត់ស្មៅនិងសត្វល្អិត (ចំណុច១-៥								
អុសប្រើប្រាស់ (ចំណុច ១-៥								
ផលិតធ្យូង (ចំនុច១-៥								
វាលស្មៅសំរាប់សត្វនៅរដូវប្រាំង (ចំណុច១-៥ ។ល។								

ពិភាក្សាអំពីការប្រែប្រួល និន្នាការ និងធ្វើសន្និដាន ។ បនាប់មកសួររកហេតុផលដែលបណាលអោយមានការប្រែប្រួល ហើយ ពិភាក្សារកនូវអ្វីដែលបញ្ចៀសទំនោរអវិជ្ជមាននេះចេញ ។

១០ី ដ្យាក្រាមវ៉ែន

នេះជាវិធីសាស្រ PRA ជួយអោយអ្នកក្រៅបានយល់ពីសារឿសំខាន់នៃទំនាក់ទំនងជាមួយអង្គការខាងក្រៅ និងខាងក្នុងតាម រយឿអ្នកភូមិ ។ វាសែងឡើងនូវផលប៉ះពាល់របស់អង្គការទាំងនោះ វិសាលភាពនៃការងារជាន់គ្នា និងផលប៉ះពាល់ដល់ភូមិ តាមការយល់ដឹងរបស់អ្នកភូមិ ។

ក្នុងពេលដែលប្រើប្រាស់នូវវិធីសាស្រងាយស្រួលនេះ អ្នកភូមិមានក្រដាសមូលទំហំខុសគ្នា សំរាប់តំណាងអោយអង្គការ ទាំងនោះ និងវិនិច្ឆ័យនូវគំលាតនៃក្រដាសទាំងនោះពីភូមិ ផ្អែកទៅលើទំនាក់ទំនង បផ្សាភ្ជាប់ទៅនឹងតំរូវការរបស់អ្នកភូមិ ។

ក្នុងពេលរៀបចំដ្យាក្រាមវ៉ែន ជួនកាលអ្នកភូមិធ្វើវាយ៉ាងសាមញ្ញ ដោយផោតទៅលើការពាក់ព័ន្ធជាពិសេសជាមួយអង្គការ ដូចជារាល់អង្គការក្នុងភូមិ អ្នកផល់សេវាកម្ម គំរោង បស្ថាប័នឥណទាននានា ។ ពេលខ្លះចាំបាច់ត្រូវរៀបចំដ្យាក្រាមវ៉ែនដាច់ ដោយឡែកពីគ្នារវាងក្រុមបុរស និងក្រុមស្រី ។

មុនព្វេ

- កាត់ក្រដាសទំហំខុសគ្នាត្រៀមទុកជាស្រេច ។ អ្នកភូមិអាចគូសរង្វង់មានទំហំខុសគ្នាលើក្រដាសពណស

- ត្រៀមក្រដាសផាំងធំ និងហ្វឺត

- រកកន្លែងសមរម្យ និងមានបរិយាកាសល្អមិនរំខានដល់ការពិភាក្សា

- អញ្ជើញមនុស្សពីផ្នែកផ្សេងក្នុងភូមិដើម្បីចូលរួមពិភាក្សា បនាប់មកបែងចែកជាក្រុម ស្រី បុរស និងកុមារ

- សំរេចបញ្ចូលប្រធានបទណាមួយឱ្យបានមុន ឧ. អង្គការផ្សេងក្នុងភូមិ

កំឡុងពេល

- ស្នើសុំឱ្យអ្នកភូមិធ្វើបញ្ជីស្ថាប័នដែលបំរើការងារនៅក្នុងតំបន់ ដូចជា ស្ថាប័នរដ្ឋ ស្ថាប័នភូមិ និងគំរោងអង្គការ ក្រៅរដ្ឋាភិបាល

- ស្នើសុំអោយអ្នកភូមិគូសជារង្វង់មូលលើក្រដាសផាំងធំ សំគាល់ជាភូមិពួកគាត់

- ស្នើសុំអោយពួកគាត់ជ្រើសរើសក្រដាសមូលធំ បត្ថរលើក្រដាសជារង្វង់ធំតំណាងស្ថាប័នសំខាន់ ហើយតូចតំណាង ស្ថាប័នមិនសូវសំខាន់ (តាមគំនិតរបស់គាត់ ។ សរសេរឈ្មោះស្ថាប័នលើរង្វង់ និងគូសរង្វង់ជុំវិញឈ្មោះនោះ ។ ក្រដាសរាងមូលអាចត្រួតស៊ីគ្នា បមិនត្រួតស៊ីគ្នា ។ ចំងាយនៃក្រដាសមូលពីផ្នែកកណ្តាលនៃភូមិបញ្ជាក់អំពីកំលាំង ចូលរួម បសារៈសំខាន់នៃស្ថាប័នពិសេសនៅក្នុងភូមិ ។
- អនុញ្ញាតិអោយពួកគាត់ផ្លាស់ប្តូរទីតាំងក្រដាស បើសិនពួកគាត់ចង់ ឧទាហរណ៏ បនាប់ពីការពិភាក្សាលើកទី ២ ។ ដ្យាក្រាមផ្គុំគ្នាមួយអាចនឹងកើតមានឡើង ។
- ចុងបញ្ចប់នៃការចូលរួមធ្វើការងារនេះ ស្នើអោយអ្នកភូមិពិនិត្យរាល់ក្រដាសមូលទាំងអស់ *កំណត់សំគាល់ៗ ចំងាយក្រដាសមូលមួយពីរង្វង់ តំណាងភូមិ មិនមានន័យថាជាចំងាយភូមិសាស្រ្តទេ ។*

បនាប

- ព្យាយាមស្វែងយល់អំពីទំនាក់ទំនងនៃអង្គការទាំងនោះ ជាមួយអ្នកភូមិ តាមរយៈដ្យាក្រាមនេះ
- កត់ត្រាអ្វីដែលបានរកឃើញ និងរាល់ភាពខុសគ្នានៃទស្សនៈរវាងបុរស និងស្រី អ្នកមាន និងអ្នកក្រក្នុងភូមិ
- ទំនាស់ និងការរង្គាសចិត្តក្នុងចំណោមអង្គការក្នុងភូមិ បជាមួយអង្គការក្រៅភូមិ អាចនឹងសែងឡើង និងទាមទារ នូវចំណេះដឹងដើម្បីរៀបចំធ្វើផែនការពិតប្រាកដទៅអនាគត ។

១១ី គំរូលំនាំ

គំរូមួយនៃគំរោងការចូលរួមគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃកោងកាងនៅខេតកោះកុងៗ គំរូក្នុងសហគមន៏តំបន់ឆ្នេរ ការធ្វើផែនទី គឺ ជាវិធីសាស្រ្តចំរុះដែលបានប្រើដើម្បីបងាញនូវលក្ខខណ្ឌក្នុងតំបន់ឆ្នេរ ។ អ្នកសំរបសំរួល ណែនាំអំពី "បំរែបំរួល" នៃសកម្មភាព ផែនទីដែលជាគំរូលំនាំត្រីវិជ្ជមាត្រធ្វើអំពីដីឥដ្ឋ ។ កិច្ចការនេះ អាចធ្វើជំនួសឱ្យផែនទី ព្រោះអ្នកចូលរួមត្រូវបានផល់ឱកាសឱ្យ ដើម្បីឆ្លៃប្រឌិត និងបងាញគំនិតសីពីលក្ខខណ្ឌនៃធនធានតំបន់ឆ្នេរ ។ ជំនួសអោយដីឥដ្ឋ អ្នកចូលរួមអាចប្រើដូចជា ដីខ្សាច់ ថ្ម និងឈើចំរុះគ្នាតំណាងឱ្យផ្នែកផ្សេងនៃដី ។

សំនួរសំខាន2សំរាបអ្នកសំរបសំរួលៗ

- ធនធានអ្វីខ្លះនៅក្នុងសហគមន៍ដែលអ្នកគិតថាសំខាន់?
- តើប្រជាជនផ្តោតទៅលើធនធានទាំងនោះបទេ? មូលហេតុអ្វី បហេតុអ្វីមិយកចិតទុកដាក់?
- តើបញ្ហាអ្វីដែលលេចធ្លោ ហើយមានសារៈសំខាន់?
- សង្កេតលើក្រុមដំបូងដែលបានធ្វើរូបសំណាកពីដីឥដ្ឋ ហេតុដូចមេចបានជាក្រុមលើកឡើងអំពីប្រវត្តិតំបន់ឆ្នេរ ហេតុអ្វីបានជាត្រូវពិភាក្សាអំពីតំបន់ឆ្នេរ ត្រី និងព្រៃឈើ?

សិក្ខាលំអិតទៅលើខ្ញុំកសារូតមានស្វីការចូលរួមវាយតំលៃជនបទ (ទាហរណ6ខាងលើដកស្រងចេញពីឯកសារឡុងនេះ)

Pretty, J.N.; Guijt, I; Scoones, I; and Thompson, J.: A Trainer's Guide for Participatory Learning and Action, IIED, London, 1995

Schoenhuth, M.; Kievelitz, U.: Participatory Learning Approaches - An introductory guide, GTZ, Rossdorf, 1994

FARM Programme: Participatory Assessment and Planning (PAP) Process for Community Planning and Natural Resource Management - A Training Manual, FAO/UNDP, 1998

Indo-German Changar Eco-Development Project: Participatory Rural Appraisal for Village Integrated Resource Management Planning, Himachal Pradesh, 1995

ឧបសម្ព័ន្ធ ១២

គោលការណ៍ និងសំណួរណែនាំលំអិតបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុង និងឧទាហរណ៍

ផែនការសកម្មភាពគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិក្នុងភូមិ

កឹ បទប្បាផៃក្បងភូមិ

ក្រុមការងារចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដធ្លី គួរតែប្រកាន់យកនូវវិធីសាស្រមួយបត់បែនបំផុតឈានទៅរកភាពលំអិត របស់បទបញោផៃក្នុងភូមិ និងមិនប្រកាន់ខ្ជាប់នូវបែបបទនេះ ហើយត្រូវបានប្រើប្រាស់ និងបងាញដល់អ្នកភូមិ ។ បនាប់នេះ គឺជាគំនិតមួយចំនួនថាតើក្រុមការងារអាចបង្កើតនូវសំណួរដូចមេចចំពោះសហគមន៍ដែលនឹងលើកទឹកចិត្តអោយពួកគាត់ ចូលរួមធ្វើពង្រាងបទបញ្ញោផៃក្នុងរឿ

¸ណនាអ្វីភូមិ និងព្រំប្រទលជាបគ្គា

សំណួរណែនាំដែលគួរសួរមានរឿ តើអ្នកអាចចាប់ផើមបង្កើតបទបញ្ញោផៃក្នុងភូមិដោយអោយ ឈ្មោះភូមិ ឃុំ និងស្រុករបស់អ្នក បានបទេ? ចំនួនគ្រួសារក្នុងភូមិ? សូមរៀបរាប់ពីព្រំប្រទល់ភូមិរបស់អ្នកជាមួយភូមិជិតខាង ។ សូមរៀបរាប់ផងដែរអំពីលក្ខណឿ សំគាល់សំខាន់នៅក្នុងភូមិរបស់អ្នកដូចជា ភ្នំដែលអ្នកភូមិស្គាល់ បឹងធំ វតចំណាស់ និង ផះបុរាណ ។

¸ណនាអ្វីតំបនព្រៃឈើ និងបទប្បាផៃក្បងសំរាបប្រើព្រស្ ការពារសំរាបអនាគត

សំណួរមានរឿ តើនៅក្នុងភូមិរបស់អ្នកមានប្រភេទព្រៃអ្វីខ្លះ? (ឧទាហរណ៍ ដូចជាព្រៃអរក្ស ព្រៃកប់ខ្មោច តំបន់ការពារព្រៃ ផល់ផលជាឯកជន និងសំរាប់ប្រើប្រាស់រួមគ្នា ។ល ។ រៀបរាប់ពីព្រៃទាំងនេះដោយប្រើឈ្មោះដែលធ្លាប់ហៅ ។ បនាប់មក ឱ្យឈ្មោះព្រៃឈើនោះដែលបទបញ្ញោផៃក្នុងសំរាប់គ្រប់គ្រងត្រូវតែអនុវតតាម ។ ព្រៃឈើនោះអាចសំគាល់ដោយប្រើសញ្ញា តូច បដាក់ពណសំរាប់សំគាល់ ។ តើអ្វីខ្លះត្រូវបានគេអនុញ្ញាតិ និងអ្វីខ្លះដែលមិនបានអនុញ្ញាតិនៅក្នុងតំបន់ព្រៃទាំងនេះ? ចុះ ចំពោះការរកអុស បផលិតធ្យូង ការកាប់ឈើ ការប្រមូលផ្លែឈើ និងបរបាញ់សត្វ ។ល ។ ដូចមេចដែរ? តើមានអ្វីកើតឡើង បើមានអ្នកមិនគោរពបទបញ្ញោផៃក្នុងនេះ? តើយើងផាកពិន័យ បដាក់ទោសចំពោះអ្នកទាំងនោះដូចមេច? តើអ្នកណាខ្លះមាន សិទ្ធិប្រើប្រាស់ធនធានព្រៃរួមគ្នា ដូចជា រកអុស បផលិតធ្យូង? តើមានផែនការសកម្មភាពដាំដុះលើដីព្រៃរួមសំរាប់ថ្ងៃអនាគត ដែរបទេ? ប្រសិនបើមាន តើនៅក្នុងតំបន់ណា? ចុះចំណែកការដាំឈើជាលក្ខណឿឯកជនសំរាប់ធ្វើអុសដុត បដាំលំអរផះតួយ៉ាង សួនច្បារ និងជុំវិញផះ? តើអ្វីជាវិធានការចំពោះការងារនេះ? តើអាចជំរុញលើកទឹកចិត្តឱ្យប្រជាជនអនុវតយ៉ាងដូចមេច?

¸ណនាអ្វីតំបននេសាទ និងធនធានជលផលសំខាន2ក្បងបឹង ត្រាំង សឹង តាមដងទនេ(ដងសឹង អូរ និង វាលស្រែ និងបទប្បាសំរាបការប្រើព្រស និងការការពារទៅអនាគត សំរាប់កន្លែងនេសាទនិមួយនៅក្នុង បក្បែរភូមិសូមលើកឡើងនូវអ្នកដែលមានសិទ្ធិទៅនេសាទនៅទីនោះ ។ តើមានកំរិតការនេសាទ (រដូវបិទនេសាទ ដែរបទេ? តើមានកំរិតប្រភេទណាខ្លះ (ប្រភេទត្រី បប្រភេទសត្វទឹកផ្សេងទៀត?

តើប្រភេទ ណាដែលអនុញ្ញាតិអោយចាប់? តើមានកំណត់ឧបករណ៍នេសាទ និងបច្ចេកទេសត្រូវប្រើប្រាស់បទេ? ឧទាហរណ៍ដូចជា ហាម ឃាត់ចំពោះការនេសាទដោយប្រើឧបករណ៍ឆក់ បគ្រឿងផ្ទុះជាដើម ។ តើគួរមានវិធានការចំពោះការប្រើជី ថ្នាំសំលាប់សត្វល្អិត សត្វចង្រៃ និងថ្នាំកំចាត់ស្មៅក្បែរតំបន់នេសាទ? ចុះការកាត់ស្មៅនៅក្បែរបឹង និងត្រពាំង? ការគ្រប់គ្រងតំបន់វាលភក់?

តើមានអ្វីកើតឡើងប្រសិនបើមាននរណាម្នាក់ពុំគោរពបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះ? តើត្រូវផាកពិន័យ និងដាក់ទណ្ឌកម្មកំរិតណាចំពោះ អ្នកទាំងនោះ? តើមានវិធានការពិសេស សំរាប់ការគ្រប់គ្រងរាល់ស្រះឯកជននៅក្នុងភូមិដែរបទេ? តើមានលទ្ធភាពផល់ការ លើកទឹកចិតបន្ថែម ដល់សហគមន៍ដែលគ្រប់គ្រងធនធានត្រីបានល្អដែរបទេ? ឧទាហរណ៍ៗ ផល់កូនត្រីដោយឥតគិតថ្លៃសំរាប់ ការចិញ្ចឹមនៅក្នុងស្រះរួមរយៈពេលមួយឆ្នាំ បនាប់ពីលក្ខខណនានាដែលចែងអំពីការគ្រប់គ្រងធនធានត្រី ត្រូវបានគេអនុវត ដោយជោគជ័យ និងបានត្រួតពិនិត្យ?

ណនាអ្វីធនធានសតព្រៃនិងអនុផលព្រៃឈើ ១ទាហរណ6ៗ ផែ(ឈើ ផ្តិត និងរុក៧ជាតិផ្សេង2ដែលពនមក្តីព្រៃ និងបទប្បញ្ញាផ្ទៃក្បួងសំរាបប្រើព្រស និងការការពារទៅអនាគតៗ តើសកម្មភាពប្រមូលផល និងបរបាញ់សត្វក្នុងព្រៃ ព្រៃគុម្ពោធមួយណាត្រូវបានគេអនុញ្ញាតិ ហើយមួយណាមិនអនុញ្ញាតិ? តើមានប្រភេទសត្វ បអនុផលដែលត្រូវការពារដែរបទេ? តើត្រូវធ្វើការផាកពិន័យ និងដាក់ទោសចំពោះរាល់បទល្មើសដែរបទេ?

ូណនាអ្វីកសិកម្មតំបនខរងរាប និងបទប្បញ្ញាផ្ទៃក្បួងសំរាបគ្របគ្រង

កសិកម្មនៅលើតំបន់ខ្ពង់រាប់មិនមាននៅក្នុងភូមិច្រើន ប៉ុន្តែវាជាតំបន់ធនធានដ៏សំខាន់ចំពោះភូមិមួយចំនួន ។ តើយើងត្រូវធ្វើ យ៉ាងដូចមេច ដើម្បីធ្វើអោយប្រសើរឡើង និងការពារចំពោះតំបន់ទាំងនេះ? តើការប្រើប្រាស់ភ្លើង ត្រូវបានគេអនុញ្ញាតិអោយ អនុវតនៅលើតំបន់កសិកម្មទាំងនោះដែរបទេ? គួរតែបង្ការមុន? តើគួរមានការការពារចំពោះប្រភេទឈើសំខាន់មួយចំនួន ដែរបទេ? តើប្រភេទឈើណាខ្លះ? តើម្ចាស់កម្មសិទ្ធិអាចត្រូវបានលើកទឹកចិតអោយចាកចេញពីតំបន់មួយចំនួនដើម្បីទុកអោយ ដើមឈើដុះឡើងវិញ និងផល់អុសដែរបទេ? ចុះចំពោះការកាប់អុសលើដីកសិកម្មដោយអ្នកភូមិផ្សេង លើដីកសិកម្មឯកជន នោះ? តើមានកន្លែងណា (មិនមែនម្ចាស់ចំការ អាចកាប់ឈើធ្វើអុស ផលិតធ្យូង ធ្វើរបងសង់ បជួសជុលផ្ទះ? តើគួរមានការកំរិតកំណត់ក្នុងការលក់ដូរដីកសិកម្មទៅអ្នកខាងក្រៅដែរបទេ?

វិធានការ និងបទប្បញ្ញាផ្ទៃក្បួងមួយចំនួនស្តីការដុតសំរាមរបសអ្នកភូមិនៅលើទីកែរលំនៅ ។ល ។ តើអ្នកភូមិទាំងអស់ចង់បញ្ចូលនូវរាល់វិធានការណាមួយ ក្នុងន័យកែលំអអនាម័យភូមិ និងការកាត់បន្ថយការបំផ្លាញ បបំពុល បរិស្ថានក្នុងភូមិដែរបទេ?

ជាចុងក្រោយៗ តើអ្នកភូមិចង់បញ្ចូលអ្វីផ្សេងទៅក្នុងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងដែរទេ? បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងភូមិគួរតែបញ្ជាក់ថា តើអ្នកណាទទួលខុសត្រូវក្នុងការត្រួតពិនិត្យនូវរាល់ការអនុវតន៍បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងទាំងនេះ (ឧទាហរណ៍ គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ ហើយនិងការប្រមូលប្រាក់ពិន័យ ។ តើមានអ្វីកើតឡើងប្រសិនបើ ជនល្មើសប្រព្រឹតបទល្មើសមិនរាងចាល ?

ប្រសិនបើគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិប្រមូលប្រាក់ពិន័យ តើអ្នកភូមិអាចប្រើប្រាស់ថវិកាទាំងនេះបានដែរបទេ? (គំរូស្តីពីការផាកពិន័យថ្មី និងសមាជិករបស់គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ គួរតែវាយនាមក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃបទបញ្ជា ផ្ទៃក្នុងភូមិ ។ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះមិនត្រឹមតែបញ្ជាក់ពីការហាមឃាត់ និងការផាកពិន័យប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងបញ្ចូល នូវការលើកទឹកចិត ដើម្បីបង្កើនចំនួនប្រជាជនអោយមានការចូលរួមផងដែរ ។

តើក្នុងករណីណា និងអាជ្ញាធរកំរិតណានឹងត្រូវចូលរួមដោះស្រាយទំនាស់ ? វិធានការទូទៅគួរតែដោះស្រាយនូវរាល់បញ្ហានានា ដែលកើតឡើងនៅត្រឹមកំរិតភូមិតាមដែលអាចធ្វើបាន ?

វាគួរតែបញ្ជាក់ថា ស្ថិតនៅក្រោមកាលៈទេសៈណាមួយ បនៅពេលវេលាណាមួយដែលបទញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះអាចធ្វើវិសោធនកម្ម បត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ ។

គួរតែច្បាស់លាស់ដែលថា បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងទាំងនេះ គឺវាមានប្រសិទ្ធិភាពចំពោះរាល់អ្នកខាងក្រៅទាំងឡាយណាដែលប្រើប្រាស់ ធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងភូមិ ។ ដូច្នេះជនណាប្រព្រឹត្តផ្ទុយបទញ្ជានេះ ទោះជាអ្នកខាងក្រៅកដោយនឹងត្រូវដាក់ទោសទណ្ឌកម្ម ដូចគ្នានឹងអ្នកភូមិទូទៅដែរ ។

នៅចុងបញ្ចប់នៃឯកសារនេះ វាគួរតែមានកន្លែងសំរាប់ចុះហត្ថលេខា និងបោះត្រាដោយគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ជាតិភូមិ ប្រធានឃុំ អភិបាលស្រុក ប្រធានមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងអភិបាលខេត្តផងដែរ ។ ថតចម្លងនូវបទ បញ្ជាផ្ទៃក្នុងដែលបានចុះហត្ថលេខានេះ ហើយផល់អោយភូមិជិតខាង ។

តារាងប្រមូលព័តមានសំរាបត្រួតពិនិត្យផ្លាងបទប្បញ្ញាផែនក្បួងភូមិ ដើមីអោយមានលក្ខណៈពេញលេញ

ប្រភេទដី	ឈ្មោះក្បួង តំបន	ក្រុមជន	រូម	អ្នកណាខ្លះ អាចប្រើប្រាសតំបននេះ?	អីខ្លះត្រូវ អនុញ្ញាតិ?	អីខ្លះត្រូវ ហាមឃាត?	តើអីទៅជាគំនិតប្រមូលផល ការការពារ សំរាបថ្ងៃអនាគត?
តំបន់ព្រៃ							
ព្រៃកប់ខ្មោច							
ព្រៃអារក្ស							
តំបន់ការពារ ផ្សេង							
ព្រៃលិចទឹក							
ព្រៃឯកជន							
ព្រៃឈើ សហគមន៍							
ព្រៃបស្សី							
ព្រៃគម្លោធ							
ព្រៃផ្សេង							
តំបននេសាទ							
បឹង							
ត្រពាំង							
វាលភក							
ទន្លេ							
ស្ទឹង							
អូរ							
វាលស្រែ							
តំបន់នេសាទ ផ្សេង							
កសិកម្មតំបន់ ខ្ពង់រាប							

ខ៏ ផែនការសកម្មភាពគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិក្បាលភូមិ

សកម្មភាព១១ជ	រយៈពេល	អ្នកទទួលខុសត្រូវ	តម្រូវការនៃសកម្មភាព ការកតសំគាល

ជាបន្ថែមទៅលើតារាងខាងលើ ពតមានបន្ថែមសីពីការប៉ាន់ប្រមាណនូវពេលវេលាសំរាប់សកម្មភាពនិមួយ ភាពខុសគ្នារវាង ស្វ័យសកម្មភាព និងសកម្មភាពគាំទ្រពីខាងក្រៅព្រមទាំងកតាចង្អុលបងាញ បសនស្សន៏ផ្សេង គួរតែបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការ ការងារ ។

ឧបសម្ព័ន ១៣

គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការចូលរួមធ្វើសារពើភណ្ឌព្រៃឈើនិងផលផល

ក៏ ការចូលរួមធើសារពើភ7ណព្រៃឈើ

វិធីសាស្រចូលរួមធ្វើសារពើភ័ណព្រៃឈើនេះ ត្រូវបានអនុវតសាកល្បងក្នុងគំរោង ការចូលរួមគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ របស់ អង្គការ ផឡឹ ខេតសៀមរាប ហើយត្រូវបានធ្វើបទបងាញដោយលោក ប្រាក់ ម៉ារីណា ក្នុងសិក្ខាសាលាលើក ទី៤ សីពីការ ចូលរួមធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីដែលបានប្រព្រឹតទៅនៅភ្នំពេញ ពីថ្ងៃទី ១៥-១៦ ខែ មិនា ឆ្នាំ ២០០១។

ការប៉ាន់ប្រមាណអំពីលក្ខខណ និងផលិតភាពរបស់ធនធានធម្មជាតិមានសារៀសំខាន់ណាស់ចំពោះផែនការគ្រប់គ្រង។ នៅក្នុង សហគមន៏ព្រៃឈើ ការចូលរួមប៉ាន់ប្រមាណពីធនធានត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបង្កើតនូវពតមានចាំបាច់ សំរាប់ការរៀបចំធ្វើ ផែនការគ្រប់គ្រង។ វាគឺជាសារពើភ័ណលំអិតអំពីលក្ខខណព្រៃឈើ និងក្រុមឯកភាពទៅលើកំរិតនៃផលិតភាពព្រៃឈើ ប្រចាំឆ្នាំប្រកបដោយនិរនភាពទាំងផល និងអនុផលព្រៃឈើ។ ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតំលៃទ្បេងទាត់លើសកម្មភាពគ្រប់គ្រង ទាំងនោះ ត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ដើម្បីវិនិច្ឆ័យទៅលើកំរិតនៃការប្រមូលផលឱ្យធានានូវនិរនភាព។

១៏ គោលបំណង

គោលបំណងនៃការចូលរួមធ្វើសារពើភ័ណព្រៃឈើ គឺដើម្បីប៉ាន់ស្មាននូវគុណភាព និងលក្ខខណធនធានព្រៃឈើតាមរយឹភ្នែក អ្នកប្រើប្រាស់ និងធ្វើឱ្យឈានទៅដល់ការឯកភាពថាតើ ផលិតផលព្រៃឈើប៉ុន្មាន ដែលអាចដកហូតដោយនិរនភាព។ រាល់ ពតមានដែលបានប្រមូលនិងបានកត់ត្រាទុក គឺជាពតមានដែលត្រូវការសំរាប់រៀបចំផែនការគ្រប់គ្រង និងអនុវត។

២៏ វិធីសាស្រ

អ្នកសំរបសំរួលម្នាក់ដែលបានទទួលការបណ្ដុះបណាល ធ្វើការជាមួយសមាជិកសហគមន៏មូលដ្ឋាន ហើយសំរបសំរួលឱ្យមានការ ពិភាក្សានៅពេលដើរឆ្លងកាត់នានា។

២៏១ ការរៀបចំសំរាបការងារនៅមូលដាន

- ពិនិត្យឡើងវិញនូវរាល់ពតមានដែលមានស្រាប់ដែលបានមកពីការសិក្សាពីមុន ជាពិសេសករណីសិក្សា អំពីសហគមន៏ព្រៃឈើ ការប្រើប្រាស់ធនធាន (ការប្រើប្រាស់ដី ប្រព័ន្ធកសិកម្ម ដំណោះស្រាយទំនាស់
- កំណត់នូវចំនួនសរុបនៃអ្នកប្រើប្រាស់ (ចំនួនគ្រួសារ
- កំណត់គោលបំណងអ្នកប្រើប្រាស់ចំពោះការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ (ព្រៃផល់ផល ព្រៃជំនឿ ផល់ចំណូល
- រៀបចំផែនទីព្រំប្រទល់ព្រៃឈើ ផែនទីប្រើប្រាស់ដី និងផែនទីបែងចែកដី
- កំណត់នូវរចនាសម្ព័ន្ធភូមិដែលមានស្រាប់

- ពិនិត្យឡើងវិញនូវរាល់គោលបំណង ដំណើរការ និងជំហាននានានៃការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌ តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវក្នុងចំណោមសមាជិកក្រុមការងារនៅមូលដ្ឋាន ។

៦២ ការរៀបចំសហគមន6សំរាបធើសារ្ងភ7ណ

- កំណត់នូវអ្នកតំណាងចំនួនប្រហែល ៣០ នាក់ ដោយរាប់បញ្ចូលគណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ ប្រធានភូមិ គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ និងអ្នកភូមិ
- ពិនិត្យឡើងវិញនូវទស្សនវិស័យនៃសហគមន៍ព្រៃឈើជាមួយក្រុម និងគោលបំណងព្រមទាំងតំរូវការសំរាប់ធ្វើ សារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើដោយមានការចូលរួម
- ណែនាំ និងពិភាក្សាអំពីវិធីសាស្រ្តនៃការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌដោយមានការចូលរួមជាមួយអ្នកភូមិ
- ជ្រើសរើសតំណាង ១២រូប ពីគណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ ប្រធានភូមិ គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ ភូមិ និងអ្នកភូមិដើម្បីចូលរួមក្នុងការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើ

៦៣ ការចូលរួមធើផែនទី

- ការចូលរួមធ្វើផែនទីពង្រាងដើម្បីសំរបសំរួលដល់ការពិភាក្សាអំពីការប្រើប្រាស់ធនធានពីមុន បច្ចុប្បន្ន និងអនាគត (តើអ្វីខ្លះ និងកន្លែងណា? អ្នកណាជាអ្នកប្រើប្រាស់?
- កំណត់ទីតាំងសំខាន់ និងឈ្មោះនៃទីតាំងទាំងនោះ (ប្រភពទឹក សាលារៀន ផ្លូវ បឹង វាលស្មៅ...
- សំភាសន៍ពាក់កណ្តាលផ្លូវការ ដោយប្រើតារាងត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីញែកអោយដាច់នូវការប្រើប្រាស់ធនធាន ក្នុងចំណោមអ្នកប្រើប្រាស់ទាំងនោះ

៦៤ ការបែងចែកប្ល្រក និងឡូត3

តំបន់ព្រៃនិមួយត្រូវបានចែកជាប្លុក និងឡូត៍ដូចគ្នា ដោយផ្អែកទៅលើប្រភេទ និងផលិតភាពរបស់ព្រៃ ។ ការបែងចែកត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈការពិភាក្សាជាមួយតំណាងសហគមន៍ និងព្រាងផែនទី ។ រូបថតពីលើអាកាសគួរតែត្រូវបានប្រើប្រាស់ ប្រសិនបើអាចព្រោះវាអាចធ្វើអោយងាយស្រួលដល់ដំណើរការ និងជួយអោយប្រសើរឡើងនូវគុណភាពការងារ ។

- សំរបសំរួលសហគមន៍ដើម្បីបែងចែកប្លុក និងឡូត៍លើផែនទីពង្រាង
- ជួយសហគមន៍កំណត់គោលបំណងគ្រប់គ្រងប្លុក និងឡូត៍(តើធនធានមួយណាមានសារៈសំខាន់ជាងគេ
- កំណត់ឈ្មោះប្លុក និងឡូត៍នៅមូលដាន

៦៥ ការធើសារ្ងភ7ណនៅតាមមូលដាន

អ្នកសំរបសំរួល និងអ្នកតំណាងសហគមន៍ ត្រូវរៀបចំពេលវេលាដើម្បីធ្វើសារពើភណ្ឌធនធាន ។ រយៈពេលដែលត្រូវធ្វើគឺ អាស្រ័យទៅលើទំហំព្រៃ និងចំនួនប្លុក បប្រភេទព្រៃ ។ សារពើភ័ណ្ឌត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយការដើរជាក្រុមចូលទៅក្នុងប្លុក និមួយ ហើយបនាប់មកធ្វើការជ្រើសរើសទីតាំងមួយសំរាក និងពិភាក្សា នូវអ្វីដែលពួកគេបានឃើញ ។ អ្នកសំរបសំរួលបាន ធ្វើការសំរបសំរួលការពិភាក្សានេះ ហើយកត់ត្រានូវរាល់ពត៌មានជាមួយលេខារបស់គណៈកម្មាការគ្រប់គ្រង ។ ប្លុកនិមួយត្រូវរៀបរាប់

- គោលបំណងនៃការគ្រប់គ្រង
- ការពណ៌នាទូទៅអំពីព្រៃ និង ប្រវត្តិនៃការប្រើប្រាស់
- ពណ៌នាទូទៅអំពីដី បឋានលេខា បទិដ្ឋភាពផ្សេង

- ការប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្ន (ស្មៅសំរាប់ចំណីសត្វ ការនេសាទ....
- អាយុមធ្យមនៃដើមឈើតាមប្រភេទសំខាន់
- កំពស់មធ្យមនៃដើមឈើប្រភេទសំខាន់
- ចំនួនដើមឈើជាមធ្យមក្នុងមួយហិកតា គិតតាមប្រភេទឈើ
- ពណនាពីដំណុះឈើ (តាមប្រភេទ
- រាយមុខរាល់ផលិតផលសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងប្លុក
- រាយមុខការប្រើប្រាស់ព្រៃផ្សេងទៀត

ចំពោះប្លុកនិមួយសមាជិកសហគមន៍ទាំងអស់ ត្រូវបានស្នើអោយធ្វើការប៉ាន់ស្មានថា តើផលិតផលនិមួយដែលពួកគាត់គិត ថាអាចដកហូតរៀងរាល់ឆ្នាំ ដោយមិនធ្វើអោយប៉ះពាល់ បខូចខាតដល់ព្រៃនោះ?

គួរតែឈានដល់ការឯកភាព និង កត់ត្រានូវរាល់ការប៉ាន់ស្មានសំរាប់ៗ

- អុស
- បង្គោល
- សសរផ្ទះ
- ឈើហុប
- ផ្តៅ
- បស្សី
- រុក្ខជាតិឱសថ
- អនុផលផ្សេងទៀត

សំរាប់ប្លុកនិមួយការពិភាក្សាអាចត្រូវចំណាយរយះពេល ១ ទៅ ២ ម៉ោង នៅទីតាំងកណ្តាលនៃប្លុក ហើយការងារនេះត្រូវធ្វើ បន្ថែមទៀតដោយការដើរផង និងពិភាក្សាផងនូវអ្វីដែលប្រជាជនបានឃើញដើម្បីធ្វើការកែសំរួលឡើងវិញនូវសារពើភ័ណ លំអិតនេះ ហើយផ្ទៀងផ្ទាត់នូវប្លុកពិតប្រាកដលើផែនទី និងការគ្រប់គ្រងទៅអនាគត ។

៦.៦ ការឬបការងារក្រោយុចុះផាលក្នុងព្រៃ

បនាប់ពីការធ្វើសារពើភ័ណលំអិត នៅតាមប្លុកនិមួយបានចប់សព្វគ្រប់ហើយនោះ ការប្រជុំទូទៅមួយ គួរត្រូវបានរៀបចំឡើង ជាមួយគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ និងសមាជិកសហគមន៍ដទៃទៀត ដើម្បីធ្វើការពិភាក្សាអំពីលទ្ធផលនៃការធ្វើសារពើភ័ណ ដើម្បីទៅរកការឯកភាពគ្នាលើលទ្ធផល និងផ្តើមគំនិតរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រង ។ ធ្វើសារពើភ័ណលំអិតក្នុងប្លុកនិមួយគួរតែ សរសេរអោយបានច្បាស់លាស់ ហើយត្រូវបញ្ចូលក្នុងផែនការគ្រប់គ្រង ។ តាមរយះសារពើភ័ណនេះ អ្នកអាននូវផែនការគ្រប់គ្រង គួរតែមានរូបភាពច្បាស់លាស់របស់ព្រៃឈើ ព្រោះវាជាលក្ខខណ និងសកានុពលនៃផលិតភាពព្រៃ។

៦.៧ ការកែសំរួលឡើងវិញ

ការចូលរួមត្រួតពិនិត្យ និងវាយតំលៃគួរតែធ្វើឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំ ហើយកំរិតនៃការប្រមូលផល និងលក្ខខណព្រៃឈើគួរតែ ត្រួតពិនិត្យអោយបានដិតដល់ ។ ផែនការគ្រប់គ្រងគួរតែពិនិត្យឡើងវិញជារៀងរាល់ឆ្នាំ និងកែសំរួលទៅតាមសកម្មភាព ជាក់ស្តែង និងបទពិសោធន៍ដែលទទួលបាន ។

៣៑ ការបណ្តុះបណ្តាលនៃអ្នកសំរបសំរួល

ការិយាល័យរុក្ខា-ប្រមាញ់ដែលនៅតាមបណ្តាខេតនិមួយ គួរតែកំណត់នូវសមត្ថកិច្ច និងជំរុញដល់បុគ្គលិកដើម្បីអោយពួកគេ ក្លាយទៅជាអ្នកជំនាញផ្នែកសារពើភ័ណព្រៃឈើនៅក្នុងខេត ។ បុគ្គលិកទាំងនេះ គួរតែត្រូវបានបណ្តុះបណ្តាលនូវបច្ចេកទេស សារពើភ័ណ និងអនុវត្តរហូតទាល់តែពួគេអាចប៉ាន់ស្មានពីទំហំ និង មាឌឈើឱ្យបានច្បាស់លាស់ដោយភ្នែករបស់គេ។ អ្នកជំនាញ សារពើភ័ណព្រៃឈើទាំងនេះ គួរតែផល់នូវការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែសារពើភ័ណព្រៃឈើដល់អ្នកសំរបសំរួលដែលធ្វើការតាម ខេតនិមួយ ។ ឡូត៣គំរូសំរាប់អនុវតជាក់សែងគួរតែបង្កើតឡើងដើម្បីផល់អោយអ្នកសំរបសំរួលយល់ដឹងច្បាស់លាស់អំពី ការធ្វើសារពើភ័ណធនធាន និងមាឌឈើពិតប្រាកដនៅក្នុងតំបន់ព្រៃដែលប្រគល់អោយ ។ ការងារនេះធ្វើឡើងដើម្បីសំរួលដល់ ភ្នែក និងគំនិតប្រាជ្ញារបស់ពួកគេ សំរាប់សំរបសំរួលការធ្វើពើភ័ណលំអិតជាមួយសហគមន៏មូលដ្ឋាន ។

បញ្ហាសំខាន់មួយទៀតនៅក្នុងការធ្វើសារពើភ័ណព្រៃនោះគឺ ជាការវាស់សង់នូវសមត្ថភាព បក៏រិតនិរនរភាពនៃទិន្នផល ។ វាជា ការចាំបាច់ណាស់ ចំពោះពតមានខ្វះសីអំពីទំនាក់ទំនងក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន រវាងការផ្គត់ផ្គង់តំរូវការឈើ និងផលិតផលព្រៃឈើ ផ្សេងទៀត ។ ការធ្វើអង្កេតថ្មីនេះ ដែលធ្វើឡើងនៅតាមបណ្តាខេតនៃប្រទេសកម្ពុជាបានផល់នូវទិន្នន័យដែលគួរអោយចាប់ អារម្មណ៏អំពីការប្រើប្រាស់ឈើអុស និងផលិតភាពឈើក្នុងស្រុក (Degen, et al 2000) ការសិក្សាទៅលើគ្រួសារគំរូចំនួន ៨១៥ គ្រួសារនៅក្នុងខេតកំពង់ឆ្នាំង បានបងាញថា ក្នុងមួយឆ្នាំ មួយគ្រួសារត្រូវការអុសដុត ជាមធ្យមដល់ទៅ ៥,២៧ តោន ។

រង្វាស់ផលិតភាពតាមតំបន់ព្រៃបានផល់នូវលទ្ធផលដូចខាងក្រោម ÷

- ព្រៃលិចទឹក - 4,4 t/ha/ឆ្នាំ
- ព្រៃជ្រុះស្លឹក - 3,1 t/ha/ឆ្នាំ
- ព្រៃល្បោះ - 1,4 t/ha/ឆ្នាំ
- ព្រៃគម្លោច - 1,2 t/ha/ឆ្នាំ
- ព្រៃល្បោះលិចទឹក - 1,4 t/ha/ឆ្នាំ
- ព្រៃស្រោង - 5,7 t/ha/ឆ្នាំ

៤៑ ការចូលរួមធើសារភ៏ភេ7ណជលផល

នេះជាឧទាហរណ៏ សីពីសហគមន៏ជលផលតាមតំបន់ឆ្នេរ ដែលបានផល់ដោយគំរោង ការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃកោងកាងដោយ មានការចូលរួម ១៊ីរ៉ែ,ឧជ្រដ ក្នុងខេតកោះកុង ÷

សហគមន៏ជលផលតំបន់ឆ្នេរបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងជីវភាពរស់នៅ និងជាអាយុជីវិតរបស់អ្នកភូមិ ។ ភូមិបានចូលរួម យ៉ាងសកម្មភាពនៅក្នុងកាធ្វើនេសាទ តាំងពីកូនក្មេង មនុស្សជំទង់ និងមជ្ឈឹមវ៍យ ។ ទោះបីជាការគ្រប់គ្រងវិស័យជលផលជា ផ្នែកនៃដំណើរការផែនការប្រើប្រាស់ដីកដោយ តែវាជាទំនាក់ទំនងថ្មីមួយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ ការចាប់អារម្មណ៏នោះគឺជា គំរូមួយចំនួននៃការង្កើតនូវសហគមន៏ជលផលប្រកបដោយជោគជ័យ (ជាទូទៅបានបង្កើតឡើងដោយមានអ្នកជួយសំរប សំរួលពីខាងក្រៅ ។

នៅក្នុងឧទ្យានជាតិរាម សហគមន៏បានបង្កើតក្រុមនេសាទភូមិដោយផ្អែកលើប្រភេទនៃឧបករណ៏នេសាទ ហើយបនាប់មកធ្វើ ការជ្រើសតាំងគណៈកម្មការនេសាទភូមិ ។ គេបានបង្កើតនូវបទបញ្ជាផៃក្នុងដើម្បីអនុវតក្នុងសហគមន៏នេសាទតំបន់ឧទ្យានជាតិ រាម ហើយសកម្មក្នុងការល្បាត និងជំរុញនូវការអនុវតន៏បទបញ្ជានេះ ដោយធ្វើការជាមួយឧទ្យានុរក្ស និងភ្នាក់ងារបច្ចេកទេស នានាដើម្បីការពារតំបន់នេះ ។ ទោះបីជាគំរោងនេះ

ទទួលបានន្ទូវជោគជ័យយ៉ាងណោកដោយ កពុំមានបទដ្ឋានច្បាប់ណាមួយ គាំទ្រដល់សកម្មភាពទាំងនេះដែរដូចជា លក្ខណឿបច្ចេកទេស
ការបង្កើតសហគមន៍ទាក់ទងនឹងបញ្ហាគ្រប់គ្រងធនធាននោះ គឺពុំ ទាន់បានទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការនៅឡើយ ។
មានតែនៅពេលអនុក្រឹត្យជលផលថ្មីត្រូវបានអនុវតទេ ទើបទទួលស្គាល់សហគមន៍ នេះជាផ្លូវការចំពោះសិទ្ធិក្នុងការរៀបចំ និងការពារធនធានរបស់ពួកគាត់ ។

នៅក្នុងតំបន់ដែនជំរកសត្វព្រៃពាមក្រសោប គណឿកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅក្នុងភូមិចំនួន ២ ។
អ្នកភូមិទាំងនោះបានការបង្កើតគោលការណ៍ណែនាំគ្រប់គ្រងធនធាន ហើយពួកគាត់កំពុងតែអនុវតន៍នូវសកម្មភាពជាបន បន្ទាប់ដូចជា
ការអនុវតន៍ច្បាប់ទាំងអស់គ្នាជាមួយឧទ្យានុរក្ស ក្នុងការដាំដើមកោងកាងឡើងវិញនិងការកាត់បន្ថយសកម្មភាព ផលិតធ្យូង ។ សម្ភាធអតិថិជន
ពិសេសអ្នកមានអំណាច សហគមន៍ដាក់កំហិតដោយខ្លួនឯង ចំពោះការប្រើឧបករណ៍នេសាទ និងទំហំសំណាញ់ ។

សំរាប់ក្រុមចូលរួមគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃកោងកាង គឺវាត្រូវចំណាយពេលវេលាដើម្បីធ្វើការពិចារណាទៅលើបញ្ហាគ្រប់ គ្រងជលផល
(ប្រហែលដោយសារតែត្រីជាធនធានចល័តមួយ ហើយជាបញ្ហាលំបាក ។ អ្នកភូមិ និងអ្នកសំរបសំរួលត្រូវមាន
ពតមានជាមូលដ្ឋានមុនពេលចាប់ផ្តើមគ្រប់គ្រងជលផល ។

ពេលដែលធ្វើការចាប់ផ្តើមគ្រប់គ្រងជលផល គំរោងបានសួរថា តើវិធីសាស្រណាខ្លះដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹង ការគ្រប់គ្រងជលផល? សកម្មភាពសំខាន់មួយគឺ
ទាំងអ្នកសំរបសំរួល និងសហគមន៍ ជាអ្នកចូលរួមលេងល្បែងនេសាទ ។ ល្បែងនេះបានបង្ហាញយ៉ាង
ច្បាស់នូវអ្វីដែលកើតឡើងក្នុងតំបន់មានការនេសាទហួសកំរិត ហើយមិនអាចចូលរួមដើម្បីចាប់ផ្តើមគិតអំពីការគ្រប់គ្រងតំបន់ នោះយ៉ាងដូចមេច ។
នេះគឺជាមធ្យោបាយមួយយ៉ាងពិសេសដើម្បីបង្ហាញនូវគំនិតពីការគ្រប់គ្រងជលផលក្នុងសហគមន៍ ។

សកម្មភាពនេសាទឿ លែងនេសាទ

ល្បែងនេសាទនេះ គឺប្រហាក់ប្រហែលទៅនឹងសកម្មភាពនេសាទមួយ ។ អ្នកចូលរួមត្រូវបានបែងចែកជា ៣ ក្រុមហើយក្រុម
និមួយត្រូវបានគេផល់នូវសំភារឿដូចខាងក្រោមឿ

- ចំនួនស្មើគ្នានៃគ្រាប់ស្រូវលាយពណ ដូចជា ពណទឹកក្រូច ពណស ពណបៃតង (ដោយរៀបជា ត្រីពេញវ័យ ត្រីជំទង់ និងត្រីតូច
- ក្រដាស់ពណបៃតង តំណាងនូវជំរកត្រី
- ក្រដាស់ផាំងធំ
- ម៉ាស៊ីនគិតលេខ

គ្រាប់ពូជត្រូវបានពង្រាយនៅលើក្រដាសពណបៃតង បនាប់មកបង្កើតជាអ្នកនេសាទចាប់ត្រីចេញ ។ ក្រុមនិមួយឯកភាព រយឿពេលប៉ុន្មានក្នុងការចាប់នេះ
ឧទាហរណ៍ ១០ វិនាទី ១ នាទី ។ អ្នកនេសាទត្រូវតែធ្វើការចាប់ត្រីតាមតាមពេលកំណត់ ។ ខួបនៃការនេសាទនិមួយត្រូវបានគេគិតរយឿពេលមួយឆ្នាំ ។
ក្នុងពេលបញ្ឈប់នេសាទ ឧទាហរណ៍ដូចជាពេលកំណត់បានមក ដល់អ្នកនេសាទត្រូវកត់ត្រាចំនួនត្រីដែលចាប់បាននៅលើក្រដាសផាំងធំ
ហើយគណនាស្របតាមតំលៃនៃត្រីចាប់បាន ។

ទាហរណ6ឿ ក្រុមមួយពនយលស្របទៅលើតំលៃដូចខាងក្រោមឿ

ឆ គ្រាប់ពូជពណទឹកក្រូច = ត្រីពេញវ័យ = តំលៃ ២០ រៀល

ឆ គ្រាប់ពូជពណស = កូនត្រី = តំលៃ ១០ រៀល

ឆ គ្រាប់ពូជពណខៀវ = ត្រីជំទង់ = តំលៃ ៥ រៀល

ទាហរណ6ឿ

ឈ្មោះរបស់អ្នកនេសាទ នីន ណុង

ត្រីដែលចាប់បានឿ

ពេញវ័យ = ១៥ គ្រាប់ពូជ ឃ ២០ = ៣០០

កូនតូច = ៣០ គ្រាប់ពូជ ឃ ១០ = ៣០០

ជំទង់ = ១៧ គ្រាប់ពូជ ឃ ៥ = ៨៥ សរុបឿ ៦៨៥

និតិវិធីនេះត្រូវធ្វើដដែលឱ្យបាន ៣ដង ។ នៅចុងបញ្ចប់នៃខួបទី ៣ អ្នកចូលរួមត្រូវបានស្នើឱ្យកត់ត្រានូវការចាប់ និង ការគណនាចំនួនត្រី ដោយប្រើតារាងដូចខាងក្រោមឿ

ឆ្នាំ	បរិមាណត្រីដំបូង			បរិមាណត្រីចាបសរុប			បរិមាណត្រីចុងឬប		
	ព្រេញវ7យ	ជំទង	កូនតូច2	ព្រេញវ7យ	ជំទង	កូនតូច2	ព្រេញវ7យ	ជំទង	កូនតូច2
១	៤០	៤០	៤០	១៥ =៣៥*	៣០ = ១០	(៤០-១៥ =២៣**	(៤០-៣០	(៤០-១៧	
២	១០៎៣៥ =៤៥	២៣**	៣៥*						

ក្នុងការគណនាបរិមាណត្រីសំរាបរយឿលៃ ២ ឆ្នាំ អ្នកចូលរួមត្រូវពនណែនាំឱ្យអនុវតដូចខាងក្រោមឿ

- ឆ្នាំបនបនាប់ ត្រីតូចដែលនៅសល់ធំធាត់ទៅវ័យជំទង់ ។ កត់ត្រាបរិមាណត្រីតូចដែលនៅសល់ទៅជាត្រីជំទង់នៅឆ្នាំទី២ ។
- ត្រីពេញវ័យទាំងអស់ ដែលគេមិនទាន់ចាប់បានបង្កើតកូនចំនួនទ្វេរជាពីរ ឧ.ចំនួន២ដង ។ កត់ត្រានូវចំនួនកូនត្រីតូចថ្មី ទាំងនោះនៅឆ្នាំទី២ ស្មើទៅនឹងចំនួនត្រីពេញវ័យដែលនៅសល់កាលពីឆ្នាំមុន ។
- ត្រីជំទង់ដែលមិនទាន់ចាប់ រីកធំធាត់ទៅជាត្រីពេញវ័យ ។ បន្ថែមចំនួនត្រីជំទង់នៅសល់ទៅក្នុងចំនួនត្រីពេញវ័យពីឆ្នាំទី១ ។ កត់ត្រានូវលទ្ធផលទាំងនេះជាត្រីពេញវ័យនៅឆ្នាំទី ២ ។

បនាប់ពីអ្នកចូលរួមបានបញ្ចប់នូវល្បែងនេសាទនេះ តំណាងនៃក្រុមនិមួយត្រូវបានស្នើអោយធ្វើបទបងាញនូវលទ្ធផលដែល ទទួលបាន ។

សំនួរសំខាន2ចំព្វោះអ្នកសំរបសំរួលឿ

- តើអ្នកនឹងពណនានូវនិន្នាកាក្នុងបរិមាណត្រីយ៉ាងដូចមេច ?

- ប្រសិនបើវាមាននិន្នាការថយចុះ តើអ្នកគិតថាវាបណាលមកពីមូលហេតុអ្វី ?
- តើត្រូវដោះស្រាយចំពោះស្ថានភាពតំហយចុះនូវបរិមាណត្រីនេះយ៉ាងដូចមេច ?

សកម្មភាពសំខាន់ផ្សេងទៀតក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានជលផលនោះគឺការត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពចាប់ត្រី ។ អ្នកភូមិអាច ចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងកិច្ចការនេះ ហើយគំនូសតាងផ្សេងអាចគូសឡើង និងតំកល់ទុកនៅក្នុងភូមិដើម្បីបងាញពីប្រភេទផ្សេងគ្នា និងបរិមាណត្រីដែលបានចាប់ ព្រមទាំងតំលៃផងដែរ ។ ជាច្រើនខែបនាប់ពីការប្រមូលទិន្នន័យមក អ្នកភូមិនឹងមានគំនិតល្អលើ ធនធានរបស់ពួកគេ ហើយបនាប់មកពួកគេអាចចាប់ផើមរៀបចំផែនការដូចជាឿ តំបន់ណាខ្លះត្រូវការពារ ប្រភេទត្រីណាត្រូវ ការពារ ថែមទាំងពង្រាងនូវផែនការគ្រប់គ្រងធនធានជលផលទៀតផង ។

ការត្រួត្ងិនិត្អការចាបត្រីឿ

ឈ្មោះអ្នកស្រាវជ្រាវឿ

ខែពេញបូរមី បខែងងឹតឿ

អ្នកនេសាទឿ

ប្រភេទឧបករណ៏នេសាទឿ

ភូមិឿ

ទូក (ទូកចែវ រឺ ម៉ាស៊ីនឿ

ទីកន្លែងនេសាទឿ

កាលបរិច្ឆេទឿ

ប្រភេទត្រី	ទំងន	ភាគរយ	តំលៃចាប	កំណតសំគាល

ជាថ្មីមងទៀត ទិន្នន័យខ្លះមានទំទាក់ទំនងរវាងការផ្គត់ផ្គង់ និងតំរូវការ ។ ចំពោះការនេសាទត្រី គឺទាមទារអោយមានពង្រាង នូវរាល់ផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៏នេសាទ ។ ការសិក្សាថ្មីនេះនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាបានផល់នូវតួលេខដូចខាងក្រោម ១ឌុងេនេ តេ ាល ។ ២០០០ចឿ

ផលិតភាពត្រីនៅតាមវាលស្រែ គឺប្រហែលជាឿ ២៥-២៦ គ.ក្រ,ហ.ត,ឆ្នាំ

អត្រាប្រើប្រាស់ត្រីជាមធ្យមគឺឿ ៦៧ គ.ក្រ,បរិមាណ,ឆ្នាំ

(ច្រើនជាង ៧៥% នៃប្រូតេអ៊ីនសត្វដែលបរិភោគនៅតាមជនបទ

ឧបសម្ព័ន្ធ ១៤

ឧទាហរណ៍រចនាសម្ព័ន្ធផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ព្រៃឈើ

ឧទាហរណ៍ខាងក្រោមបរិយាយយ៉ាងលំអិត និងសាកល្បងក្នុងគំរោងគ្រប់គ្រងធនធានដោយមានការចូលរួមក្នុងតំបន់បឹង ទន្លេសាប ១ធឿង ខេតសៀមរាប ។

ផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ព្រៃឈើ

១. ទំរង់ព្រៃឈើ

- ឈ្មោះសហគមន៍ព្រៃឈើ៖
- ទីតាំង៖
- ស្ថានភាពសង្គមសេដ្ឋកិច្ច៖
- ព្រំប្រទល់លក្ខណៈរូបសាស្រ និងធម្មជាតិ៖
    - ខាងលិច៖
    - ខាងកើត៖
    - ខាងជើង៖
    - ខាងត្បូង៖
- ផៃដីសរុប និងផៃដីបែងចែកតាមតំបន់៖
- លក្ខខ័ណព្រៃឈើ៖
- ដំណុះឈើ៖

២. ផែនទីព្រៃឈើ

៣. ប្រវត្តិព្រៃឈើ និងទំលាប់នៃការគ្រប់គ្រង

៤. ការបែងចែកជាប្លុក និងរៀបរាប់លំអិតក្នុងប្លុក

ប្លុកទី ១	ប្លុកទី ២
ឈ្មោះ៖	ឈ្មោះ៖
ព្រំប្រទល់៖	....
ផៃដី៖	....

គោលបំណងឿ ....

ប្រភេទព្រៃឈើឿ

ប្រភេទឈើសំខាន់ឿ

- លក្ខខណៈនៃដំណុះឈើឿ
- លក្ខខណៈព្រៃឈើឿ
- លក្ខខណៈដីឿ
- សកម្មភាពគ្រប់គ្រងឿ
- បទបញ្ញត្តិ និងការបែងចែកផលឿ

៥៏ ការរៀបចំកាភ្វារ

- ការបរបាញ់ឿ
- ការរំលោភឿ
- ឈើហុបឿ
- អុសឿ
- បង្គោលឿ

៦៏ សកម្មភ្វអភិវឌ្ឍន៍ព្រៃឈើ

- ការរៀបចំថ្នាលឿ
- ការដាំដុះព្រៃឈើឡើងវិញឿ
- សកម្មភាពអភិវឌ្ឍផ្សេងឿ

៧-ការប្រើព្រសធនធាន និងការផលផលដោយព្រៃឈើ

ប្រភេទផលិតផលព្រៃឈើ	គោលការណ៍សំរាប់ធ្វើអាជីវកម្ម	កំណត់សំគាល់
ឈើហុបឿ អុសឿ ផ្លែឈើព្រៃឿ ផ្សិតឿ វល្ល3ឿ		

ផ៏ សកម្មភាគ្របគ្រង

- គណឿកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើឿ
- កំណត់ព្រំប្រទល់តំបន់ការពារឿ
- ដាក់ផ្លាកសញ្ញាឿ
- សកម្មភាពត្រួតពិនិត្យ ត្រួតពិនិត្យអ្វី ដូចមេច ពេលណា ទីណា?ឿ

ឧបសម្ព័ន្ធ ១៥

យន្តការដោះស្រាយទំនាស់

យន្តការដោះស្រាយទំនាស់ជាដំណើរការមួយដែលភាគីពីរ បច្រើនធ្វើឱ្យស្ថានភាពរបស់ពួកគេប្រសើរឡើង ដោយសហការណ៍ (ពិភាក្សាមិនផ្លូវការ បផ្លូវការ ផ្អែកលើការសំរុះសំរួលទាំងសងខាង (២ ។

ទំរង់នៃការដោះស្រាយមាន ១ទូទៅច

- ការចរចារគ្នាតាមទំលាប់
- អ្នកសំរបសំរួល (ជំហរអព្យាក្រឹត ផ្អែកលើគោលការណ៍គ្រឹះទទួលខុសត្រូវ ហើយគោរពអាជ្ញាធរ បែបទំនៀមទំលាប់
- តុលាការបែបបុរាណ
- តុលាការបែបសម័យ

ប្រភេទនៃទំនាស

ក្នុងផែនការប្រើប្រាស់ដីនៅកម្ពុជា ដែលទំនាស់ជាច្រើនប្រភេទទាក់ទងទៅនឹងការប្រើប្រាស់ដី និងធនធាន អាចជា ៀ

- ទំនាស់រវាងបុគ្គលក្នុងភូមិតែមួយ
- ទំនាស់រវាងក្រុមមួយបច្រើនក្នុងភូមិតែមួយ
- ទំនាស់រវាងអ្នកភូមិមួយនឹងអ្នកភូមិមួយទៀតពីសហគមន៏ជិតខាង បអ្នកចល័តតាមរដូវកាល
- ទំនាស់រវាងអ្នកភូមិមួយនឹងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាននិងអ្នកដឹកនាំរបស់គេ
- ទំនាស់រវាងអ្នកភូមិនិងអ្នកក្រៅផ្សេងទៀត ដូចជាទាហានបានរំសាយ ប ទាហាន នគរបាល អ្នកជំនួញមានអំណាច បពួកឈ្មួញ

ក្រោមលក្ខខ័ណនៃទ្រទេសកម្ពុជាទំនាស់ភាគច្រើនកើតឡើងរវាងអ្នកភូមិនឹងអ្នកខាងក្រៅ ហើយញឹកញាប់ច្រើនកើតមានជា មួយបុគ្គលមានអំណាចបក្រុមហុនរបស់គេ ។

យន្តការដោះស្រាយទំនាស់សំខាន់គឺ ពិភាក្សាចំពោះមុខជាមួយគណៀកម្មការ សំរបសំរួល សងការខូចខាត បែងចែកផល ប្រយោជន៏ គ្រប់គ្រងរួមគ្នា វិមជ្ឈការ តម្លាភាព សំរុះសំរួលដោយអ្នកសំរបសំរួលអព្យាក្រិត្យ អនុវតន៏តាមច្បាប់ យល់ច្បាស់ ពីស្ថាពភាពច្បាប់ ។ល ។

ក្នុងករណីទី១ និងទី២ យន្តការដោះស្រាយទំនាស់គួរតែត្រូវបានអនុវតន៏នៅក្នុងភូមិដោយខ្លួនឯង ហើយក្នុងករណីទំនាស់ដី បធនធានបនាប់បន្សំ គួរមានការចូលរួមពីគណៀកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានដែលជាប់ឆ្នោត និងទីប្រឹក្សា (ចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ ព្រះសង្ឃ ចៅអធិការវត ។ល ។

ទំនាស់រវាងភូមិ (ករណីទី៣ ក្នុងឃុំតែមួយ គួរតែពិភាក្សានៅចំពោះមុខអនុគណៀកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធនធម្មជាតិឃុំ (ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ហើយស្វែងរកដំណោះស្រាយ ។ ក្នុងករណីទំនាស់ មានការចូលរួមពីអ្នកភូមិខាងក្រៅឃុំ គណៀកម្មការដោះ ស្រាយបាតុភាពដីធ្លីខេត

គួរតែទទួលខុសត្រូវលើការងារនោះ ។

ទំនាស់រវាងអ្នកភូមិមួយនឹងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន បអ្នកខាងក្រៅដែលមានឥទ្ធិពលគួរតែដោះស្រាយជាមួយ គណឿកម្មការដោះ ស្រាយបាតុភាពដីធ្លីខេត ហើយករណីមិនអាចរកដំណោះស្រាយបានគួរបញ្ជូនទៅតុលាការខេត ។

8.1

ឧទាហរណ៍ដំណើរការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ បការបែងចែក ដីធ្លីនៅឡាវ និងវៀតណាម

	NAWACOP/P.D.R. ប្រទេសឡាវ	ផែនការជាតិប្រើប្រស និងបែងចែកដីធ គាំទ្រដោយ LSFP/LAO P.D.R.	គោលការណ6 រៀបចំ ផែនការប្រើប្រសដីធ និងបែងចែកដីព្រៃ	SFDP/វៀតណាម
ជំហាន ទី 1	ដំណើរការរៀបចំ - ការបង្កើតក្រុម ការត្រួតពិនិត្យពតមានដែលមាន ស្រាប់សីពីភូមិ ការជូនដំណឹង និងអញ្ជើញអ្នក ភូមិក្បែរខាងចូលរួម ឧបករណ៍ និង រូបថតពីលើអាកាស	ការរៀបចំអនុវតន6ផែនការ ប្រើប្រស និងសកម្មភា បែងចែកដីធ - ការរៀបចំបុគ្គលិក (ក្រុម ឧបករណ៍ សំភារើ - ការរៀបចំអ្នកភូមិ (ហៅអ្នកភូមិ ជិតខាងចូលរួម ពន្យល់ពីដំណើរ ការ ឡូភ ដល់គណៀកម្មការភូមិ ពន្យល់ពីគោលនយោបាយ អៀល ច្បាប់នានា និងគោលបំណង	ប្រមូលពតមាន និង ទិន្នន7យបនាបបន្ថំ ដែលមានស្រាប	ការរៀបចំ - រៀបចំគណៀកម្មការ ដឹកនាំផល់យោបល់ នៅថ្នាក់ស្រុក - ក្រុមការងារថ្នាក់ឃុំ - ចងក្រងពតមានជា មូលដ្ឋានតាមរយើ ការរៀបចំ ភព និងប្រមូលពតមាន បនាប់បន្សំ
ជំហាន ទី ២	ប្រជុំភូមិលើកទី១ សីអ្វី PLUP/ LA: ការប្រមូលទិន្នន7យសីអ្វី ការប្រើប្រសដីធបច្ចុបន្ន - ទិដ្ឋភាពច្បាប់ (ច្បាប់ដីធ្លី ច្បាប់ ព្រៃឈើ និងទស្សនៀលើការចូល រួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ និង បែងចែកដីធ្លី ការគូសព្រំប្រទល់ ភូមិ ការរៀបចំផែនទីភូមិ ការប្រើ ប្រាស់ដីបច្ចុប្បន្ន និងប្រព័ន្ធកម្មសិទ្ធិ ការកំណត់បទបញ្ញតិ និងលក្ខនិកៀ ដែលមានស្រាប់សីពីការប្រើប្រាស់ ធនធានធម្មជាតិ និង ទិន្នន័យ សេដ្ឋកិច្ចសង្គម	សិក្ខា ការធើផែនទីប្រទល ភូមិ និងតំបនព្រៃឈើ និងដី កសិកម្ម - ព្រំប្រទល់ភូមិ និងការឯកភាព គ្នាលើព្រំប្រទល់ - គូសផែនទីភូមិ - សិក្សាពីព្រំប្រទល់ភូមិ និង ឋានលេខា ដើម្បីបង្កើតចំណុច ធៀបយោង - កំណត់តំបន់ប្រើប្រាស់ដីកសិកម្ម និងដីព្រៃឈើតាមភូមិបច្ចុប្បន្ន	និយមន7យ សានភា នៃការប្រើប្រសដី បច្ឆុបន្ន	ប្រជុំភាគ្គាភូមិ និងន្ទន្លដំណើរ នៃការបែងចែកដីធ (LA)
ជំហាន	ប្រជុំភូមិលើកទី២ សីអ្វី PLUP/	ការប្រមូលទិន្នន7យ និងការវិភាគ	ការវាយតំលៃលើ លទភានៃសានភា	ការរៀបចំផែនទី

ទី ៣	LA: កិច្ចផ្តួចផ្តើម ភាគ្លាការប្រើប្រសដីធ្លីនាពេលអនាគត - បង្ហាញផែនទីប្រើប្រាស់ដីធ្លី បង្កើតគណៈកម្មការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីធ្លី ទស្សនវិស័យពីអនាគតភូមិ ការពន្យល់ពីដំណើរការបែងចែកដីធ្លី វិញ្ញាបនប័ត្រប្រើប្រាស់ដីធ្លីបណោះអាសន្ន	-ពតមានសីពីកម្មសិទ្ធិដីភូមិ ការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងការទាមទារ -លក្ខខណសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច និង បញ្ហា បត់រូវការផ្សេងរបស់ អ្នកភូមិ - សង្ខេប និងវិភាគពតមានរបស់ ភូមិ និងកំណត់លើលក្ខណៈ វិនិច្ឆ័យពីការបែងចែកដីកសិកម្ម	ដីធ្លីបច្ចុប្បន្ន	ការប្រើប្រសដីធ្លីនាពេលបច្ចុប្បន្ន និង ព្រំប្រទលភូមិ ឃុំ - ផែនទីធនធាននៅក្នុងភូមិ ការដើរកាត់ភូមិ គំរូសំណាក ត្រីវិជ្ជមាត្រ
ជំហាន ទី ៤	ប្រជុំភូមិលើកទី៣ ស្ដីការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រស និង បែងចែងដីធ្លី -ការគូសព្រំប្រទល់តំរូវការដីបន្ថែម ការពណនាតំបន់ទាំងនេះ ការរៀបចំពង្រាងលក្ខនិកៈភូមិ	ផែនការប្រើប្រសដីធ្លីភូមិ និងកិច្ចប្រជុំ ស្ដីការបែងចែកដីធ្លី -ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃផែនទីតំបន់ ប្រើប្រាស់ដីធ្លី ធ្វើការពិភាក្សា ការគ្រប់ គ្រង ការប្រើប្រាស់ដីធ្លីមុនពេលចាប់ ផ្ដើមបែងចែកដីកសិកម្ម - ផ្ទៀងផាត់ដីមានម្ចាស់ ពិនិត្យលើសំណើសុំដីធ្លី និងបែងចែក ដីធ្លីតាមរយៈកិច្ចប្រជុំភូមិ	រៀបចំផែនការ ប្រើប្រសដីធ្លី និង ដាកសំណើអ្វី ការធ្វើផែនទី ប្រើប្រសដីធ្លី	រៀបចំផែនការ ប្រើប្រសដីធ្លីក្នុងពេលប្រជុំភូមិ
ជំហាន ទី ៥	កាវិភាគ្លា ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងការវាសវែងដីដែលពនស្នើសុំ -ផែនទីប្រើប្រាស់ដីធ្លីពេលអនាគត វិភាគលើទីតាំងដី ដែលបានស្នើសុំ តាមគ្រួសារ ជាមួយ VLUP/LAP ពិភាក្សាជាមួយ DLUP/LAC សិក្សាស្រាវជ្រាវ និងវាស់វែងដី ដែលបានស្នើសុំ	ការវាសវែងនៅមូលដាន -ការវាស់វែងនៅមូលដ្ឋាន និងចងក្រង ពតមានដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការ ប្រើប្រាស់ដីធ្លី	ការដាកសំណើ ស្ដីការធ្វើផែនទី ប្រើប្រសដីធ្លីជូន ដលឃុំ និងស្រុក PC ដើមីស្នើការ យល្ព្រម	ការបែងចែកដីធ្លី នៅមូលដាន
ជំហានទី ៦	ការរៀបចំ និងប្រគលខ្ញុំកសារ ១វិញាបនប័ត្រ ផេរដីធ្លីបណោះ អាសន្ន -បោះពុម្ពផែនទីប្រើប្រាស់ដីព្រៃ និង ផែនការចែកចាយផែនទីទាំងនេះ វិញ្ញាបនប័ត្រដីធ្លីបណោះអាសន្ន	រៀបចំកិច្ចព្រមព្រៀងព្រៃឈើ និង កសិកម្ម និងការផេរសិទិជូនអ្នកភូមិ -រៀបចំបែបបទផេរដីកសិកម្មបណោះ អាសន្ន និងរៀបចំកិច្ចសន្យាតាមគ្រួសារ នីមួយ -ធ្វើការបញ្ជាក់តំបន់ដីកសិកម្ម និងដីព្រៃឈើដោយប្រើប្រាស់ផែនទីភូមិមាត្រដ្ឋាន ១រឹ១០,០០០	ការបែងចែកដីព្រៃ អនុលោមទៅតាម គោលការណ៍ឆ្នាំ ១៩៩៤ របស ក្រសួងព្រៃឈើ	និតិវិធីរដពល សំរាបផលការ យល្ព្រមលើ លទផលផែនការ ប្រើប្រស និង ផែនការបែងចែកដីធ្លី និងការចេញ LUC

		-រៀបចំការគ្រប់គ្រងដីកសិកម្ម និងដីព្រៃតាមភូមិ -រៀបចំសេចក្តីសង្ខេបជាមួយអ្នកភូមិ		
ជំហានទី ៧	ការងារផ្សព្វផ្សាយ ១កសិកម្ម និងព្រៃឈើជ	ផ្សព្វផ្សាយការគ្រប់គ្រងការប្រើប្រាស់ដី -ផ្សព្វផ្សាយផែនការការងារ -កសិករ និងការជ្រើសរើសទីតាំងសំរាប់កែលំអការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងការធ្វើកសិកម្មបងាញ	ការចេញវិញ្ញាបនប7ត្រប្រើប្រាស់ដីធ(ីសៀវភៅក្រហម (Red Book)	
ជំហានទី ៨	ការតាមដាន និងវាយតំលៃ (សកម្មភាព ផ្អែកតាមលក្ខនិក្ខភូមិក្រោមឥទ្ធិពលនៃលទ្ធផលអនុវត្តការងាររបស់ VLUP/LAC ដោយមានការគាំទ្រពីមន្ទ្រីថ្នាក់ស្រុក	ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតំលៃ -រៀបចំនិតិវិធីនៃការតាមដាន និងវាយ តំលៃការសាកល្បងនៅមូលដ្ឋាន -រៀបចំការតាមដាន និងចងក្រងរបាយការណ៍សីពីលទ្ធផលនៅមូលដ្ឋាន		

8.2

ករណីសិក្សាអំពីសហគមន៍ព្រៃឈើនៅឃុំខ្នារពោធិ

ដោយ PNRM (FAO) ខេត សៀមរាប

១ៈ សេចក្តីផ្តើម

ធនធានព្រៃឈើមានការថយចុះយ៉ាងឆាប់រហ័សក្នុងកំឡុងពេលជាង ២០ឆ្នាំកន្លងមកនេះនៅតំបន់ខ្ពង់រាបនៃប្រទេសកម្ពុជា។ មូលហេតុដែលបណាលអោយមានការថយចុះយ៉ាងរហ័សនេះគឺ បណាលមកពីសង្គ្រាមស៊ីវិលអូសបន្លាយជាច្រើនឆ្នាំ ការធ្វើអាជីវកម្មហួសកំរិតដោយក្រុមហុនព្រៃសម្បទាន សកម្មភាពកាប់ឈើអាណាធិបតេយ្យ ការកាប់ព្រៃឈើដើម្បីយកដីធ្វើ កសិកម្មអចិន្រ្តៃយ៍ និងធ្វើចំការពនេចរ។ ចំណែកឯការប្រមូលអុសដើម្បីលក់ដូរ ការផលិតធ្យូង និងការបរបាញ់សត្វព្រៃកជាចំណែកមួយដែលបណាលអោយធនធានព្រៃឈើនៅក្បែរតំបន់នោះមានការថយចុះផងដែរ។ លទ្ធភាពនៃការផល់ធនធាន និងការទៅរកធនធានកាន់តែមានការលំបាក តែតំរូវការនៃការប្រើប្រាស់កាន់តែកើនឡើង។ ដោយសារតែកង្វះខាតនូវភាពជាម្ចាស់នៃការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិរបស់ប្រជាជនមូលដ្ឋាន ជាលទ្ធផលការបំផ្លាញ និងការបាត់បង់ព្រៃឈើនៅតែបន។ ធនធានព្រៃឈើត្រូវបានបំផ្លិចបំផ្លាញ នាំអោយគុណភាពជីវិតរស់នៅរបស់ប្រជាជនមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំង។ ដើម្បីការពារ ព្រៃឈើអោយបានល្អ សហគមន៍មូលដ្ឋានត្រូវតែចូលរួមក្នុងដំណើរការនៃការរៀបចំផែនការ និងត្រូវប្រគល់សិទ្ធិស្របច្បាប់ ដើម្បីការពារគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើតាមលក្ខណៈប្រពៃណី និងធ្វើការបែងចែកផលប្រយោជន៍។

ប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងឃុំ ខ្នារពោធ3 ស្រុកសូត្រនិគម បានទទួលស្គាល់ពីតំរូវការនៃការការពារ និងគ្រប់គ្រងព្រៃឈើដែល នៅសេសសល់នៅតំបន់នេះ។ ពួកគាត់បានសំណូមពរអោយមានជំនួយលើការរៀបចំការត្រួតពិនិត្យ ការគ្រប់គ្រងព្រៃ និង តំបន់ទឹកជប់ និងដើម្បីប្រមូលនូវផលិតផលព្រៃឈើអោយមាននិរន្តរភាព។

២ៈ គោលបំណង

- ដើម្បីវិភាគលើស្ថានភាពនៃការបំផ្លិចបំផ្លាញនៅមូលដ្ឋាន តាមរយៈការប្រើប្រាស់អនុផលព្រៃឈើ និងគំរូនៃការប្រើប្រាស់ដីដោយសហគមន៍មូលដ្ឋាន
- ដើម្បីស្វែងរកបញ្ហា និងលទ្ធភាពនានាក្នុងការធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើ ដោយ សហគមន៍មូលដ្ឋាន និង
- ដើម្បីវិភាគទិដ្ឋភាពនានាផ្នែកច្បាប់ និងការគ្រប់គ្រងស្ថាប័នសីពីធនធានព្រៃឈើ និងលទ្ធភាពគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ

៣ៈ ទីតាំងភូមិសាស្រ

ឃុំខ្នារពោធ3ស្ថិតនៅក្នុងស្រុក សូទ្រនិគម ខេតសៀមរាប ដែលមានចំងាយ ៣០ គីឡូម៉ែត្រ ពីទីរួមស្រុក។ ភាគខាងជើងនៃ ឃុំ ខ្នារពោធ3

ស្ថិតនៅជាប់នឹងភ្នំគូលែន ភាគត្បូងឈៀងខាងកើតជាប់នឹងឃុំ ចាន់ស និងភាគខាងលិច ជាប់នឹងឃុំបាឡាំង ។ ផៃដីសរុបរបស់ឃុំខ្នារពោធ3គឺ ឃ ហិកតា ។

៤៑ សហគមន៩មូលដ្ឋាន

ឃុំខ្នារពោធ3មានចំនួន ៨ភូមិ គឺភូមិច្បូក ភូមិបស្ស ភូមិដីរឆ្លង ភូមិសម្បត្តិ ភូមិសរ៉ាង ភូមិបស្សធំ ភូមិរដេង និងភូមិជួប ។
ចំនួនប្រជាជនសរុបដែលរស់នៅក្នុងឃុំខ្នារពោធ3មានចំនួន ៤៤១៣នាក់ (ប្រុស ២០៧១ និងស្រី ២៣៤២ នាក់ ក្នុងចំណោម ៨១៩គ្រួសារ ។
កសិកម្មគឺជាមុខរបរដសំខាន់របស់ប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងឃុំខ្នារពោធ3 ប្រជាជនភាគច្រើនអនុវតការធ្វើ កសិកម្មពនេចរ និងដំណាំស្រូវនៅរដូវវស្សា
ប្រជាជនមួយចំនួនទៀតប្រមូលផលអនុផលព្រៃឈើ ដូចជា ឈើសំណង់ អុស វល្លទ និង ផ្តៅ ។ ចំពោះការដាំបន្លែ
កត្រូវបានគេអនុវត្តផងដែរនៅតាមលំនៅដ្ឋានដូចជា ការដាំដូង និងដើម Areca ។

នៅក្នុងឃុំ មានក្រុមសហគមន៍មួយចំនួនដូចជា អាជ្ញាធរភូមិ ឃុំ សមាគមន៍គ្រួសារ មាតា បិតា និងគណៀកម្មការវត ។ អាជ្ញាធរភូមិឃុំ
គឺជាសាខារបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលបង្កើតឡើងដើម្បីសំរបសំរួលផ្នែករដ្ឋបាល និងសំរាប់ផ្សព្វផ្សាយពតមាន ពីអាជ្ញាធរស្រុក
និងសំរាប់គ្រប់គ្រងសកម្មភាពការងារផ្សេងដូចជា ការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងបពោសនិសុខ ។ អភិបាលស្រុក តែងតាំងប្រធានឃុំ និងប្រធានភូមិ
ដោយជ្រើសរើសតាមរយៀការបោះឆ្នោតដោយប្រជាជនមូលដ្ឋាន ។ សមាគមន៍មាតាបិតា និងគណៀកម្មការវតរបស់ឃុំត្រូវបានរៀបចំបង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ
១៩៩៥ ដោយសារតែការផើមគំនិតរបស់ប្រជាជនដែល រស់នៅក្នុងតំបន់នេះ និងដោយមានការព្រមព្រៀងពីអាជ្ញាធរភូមិ ឃុំ ។ គណៀកម្មការនេះ
មានតួនាទីទទួលខុសត្រូវលើការ ស្វែងរកថវិកាពីសប្បុរសធមដើម្បីកសាងសាលា វត និងដើម្បីជួសជុលសំភារៀសាលាវតដែលខូចខាត
និងជួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ក្នុងការជំរុញ និងលើកទឹកចិតដល់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ ។

ចំនួនប្រជាជនក្នុងឃុំខ្នារព្វាធ3

៥៑ ប្រវតិ

យោងតាមសំដីចាស់ទុំដែលរស់នៅក្នុងឃុំនេះអស់រយៀពេលជាយូរមកហើយ បានអោយដឹងពីប្រវតិភូមិ និងពតមានអំពី

ព្រៃឈើនៅជុំវិញភូមិនេះដូចខាងក្រោម ៀ

- ឆ្នាំ ១៩៦៧ ដីរនៅក្នុងភូមិនេះត្រូវបានបាត់បង់យ៉ាងច្រើន
- ឆ្នាំ ១៩៦៨ សកម្មភាពនៃការកាប់ព្រៃឈើសំរាប់ធ្វើកសិកម្ម
- ឆ្នាំ ១៩៧០ ទាហានប៉ុលពតបានអោយប្រជាជនកាប់ព្រៃនៅតំបន់នេះដើម្បីពង្រីកតំបន់កសិកម្ម
- ឆ្នាំ ១៧៧៥ សហគមន៍មូលដ្ឋានបានបង្កើតប្រព័ន្ធធារាសាស្រក្រោមការត្រួតពិនិត្យពីទាហានប៉ុលពត ធារាសាស្រនេះប្រើប្រាស់ដើម្បីរក្សាទឹក
និងបញ្ចេញបញ្ចូលទឹកដើម្បីធ្វើស្រែប្រាំង និងស្រែវស្សា
- ឆ្នាំ ១៩៧៩ ការកាប់ព្រៃយ៉ាងខ្លាំងក្លាដើម្បីធ្វើចំការ កសិកម្មពនេចរបានចាប់ផើមអនុវតនៅក្នុងតំបន់ទឹកជប់
- ឆ្នាំ ១៩៨៥ វតត្រពាំងក្រូច និងភូមិសម្បតិចាប់ផើមកសាងឡើង
- ឆ្នាំ ១៩៨៦ ភូមិបានសាងសង់ឡើងរួចរាល់
- ឆ្នាំ ១៩៩០ ការធ្វើអាជីវកម្មឈើសំណង់បានចាប់ផើមឡើង
- ឆ្នាំ ១៩៩៣ ឈើសំណង់បានរងនូវការធ្វើអាជីវកម្មហួសកំរិត ដោយសារតែប្រជាជនមូលដ្ឋាន និងអ្នកខាងក្រៅបុគ្គលិក ៣នាក់របស់អង្គការ ូណ
និងអ្នកបកប្រែភាសាម្នាក់បានត្រូវចាប់ខ្លួនប៉ុន្តែត្រូវបានដោះ លែងមកវិញនៅរសៀលថ្ងៃដដែល
- ឆ្នាំ ១៩៩៦ ការធ្វើកសិកម្មពនេចរនៅតំបន់ទឹកជប់មានការថយចុះ នៅចុងឆ្នាំដដែលនេះ ឈើសំណង់ជាច្រើនត្រូវបានបាត់បង់ពីព្រៃលោកនេះ

សនិសុខនៅក្នុងមូលដ្ឋានមានភាពប្រសើរឡើង

- ឆ្នាំ ១៩៩៧ មានការប្រើប្រាស់នូវឧបករណ៏ឆក់សំរាប់ការធ្វើនេសាទនៅតាមទន្លេ ជាពិសេសដោយសារទាហាន ការធ្វើស្រែប្រាំងបានចាប់ផើមអនុវត ទឹកជំនន់បានបំផ្លាញនូវប្រព័ន្ធធារាសាស្រ
- ឆ្នាំ ១៩៩៨ អង្គការ ាំជឡខៅ បានបង្កើតកម្មវិធីអោយប្រជាជនខ្ចីថវិកា ព្រៃភាគច្រើននៅតំបន់ទឹកផុសនេះបានត្រូវបំផ្លាញដោយសារតែការធ្វើកសិកម្មពនេចរ

៥ ការប្រើព្រសដី និងប្រ្7នកសិកម្ម

៥១ កសិកម្មអចិន្ត្រៃយ6

តំបន់សំរាប់ធ្វើកសិកម្មអចិន្ត្រៃយ៏ស្ថិតនៅតាមបណោយព្រំប្រទល់ភាគខាងជើងនៃឃុំ ខ្នារពោធ3 (សូមមើលផែនទីដែលមាន ជូនភ្ជាប់ ។ ផៃដីសរុបប្រមាណ ឃ ហិកតាត្រូវបានប្រើប្រាស់សំរាប់ដំណាំស្រូវ សណែក ពោត តាំងពីឆ្នាំ ១៩៧៩ ។

មុនឆ្នាំ ១៩៩៧៩ តំបន់នេះគ្របដណប់ដោយពាក់កណាលស្រោង ក្រោយឆ្នាំ ១៩៧៩ ប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងឃុំខ្នារពោធ3បាន ចាប់ផើមចាប់យកដីនៅតំបន់នេះ ។ កម្មសិទ្ធិដីធ្លីត្រូវបានទទួលស្គាល់ត្រឹម អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន (ប្រធានភូមិ ប្រធានឃុំ ប៉ុនែពុំ ទាន់ទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការលើកម្មសិទ្ធិដីធ្លីនេះទេ ដោយសារតែដីតំបន់នេះគឺជាដីព្រឈើដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ ការិយាល័យរុក្ខា-ប្រមាញ់ខេត ។ ដីតំបន់នេះជាប្រភេទដីក្រហមដែលមានគុណភាពប្រសើរបំផុត ។ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ កសិករដាំ ដំណាំជាច្រើនប្រភេទផ្សេងគ្នាដូចជា ស្រូវ សណែក ពោត និងឈើហូបផ្លែផ្សេង ។ ទោះជាយ៉ាងណាកដោយ ស្រូវ គឺជា ប្រភេទដំណាំចំបងដែលប្រជាជនធ្វើជាប្រចាំ ។ មានកសិករមួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះដែលបានដាំ សណែក ដោយសារតែតំរូវឱ្យ មានការជួលកំលាំងពលកម្ម និងការទិញថ្នាំសំលាប់សត្វល្អិត ។ ការធ្វើស្រូវចាប់ផើមអនុវតពី ខែមិថុនា រហូតដល់ ខែតុលា ដែលអាចទទួលបានផលពី ៧00គីឡូក្រាមទៅ ១៥00 គីឡូក្រាម ក្នុងមួយហិកតា ក្នុង១ឆ្នាំ ។ ការដាំស្រូវនេះ គឺពុំមានការ ភ្ជួររាស់ទេ ។ ចំពោះការដាំសណែកគឺចាប់ផើម ពីខែ កញ្ញា រហូតដល់ខែ ធ្នូ ដែលអាចទទួលផលពី ៦00 ដល់ ៨00គីឡូក្រាម ក្នុងមួយហិកតាក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ដើម្បីបង្កើនទិន្នផលសណែកឱ្យបានខ្ពស់ តំរូវឱ្យភ្ជួរដីឱ្យបានមងមុនពេលដាំដុះ ។

ប្រជាជនក្នុងឃុំបាឡាំង ឃុំរលួស និងមកពីស្រុកប្រាសាទបាគង បានមកដាំស្រូវ និងសណែកក្នុងតំបន់ កសិកម្មអចិន្ត្រៃយ៏នេះ ប៉ុនែពួកគាត់ពុំមានកម្មសិទ្ធិទេ ។ មុនចាប់ផើមដាំដុះនៅតំបន់នេះ ពួកគាត់ត្រូវសុំអនុញ្ញាតិពីម្ចាស់ដីនៅក្នុងឃុំ ខ្នារពោធ3 ជា មុនសិន ។
ភាគច្រើននៃអ្នកដែលមកពីខាងក្រៅឃុំច្រើនតែជាបងប្អូនម្ចាស់ដី ។ គាត់អាចលក់ដីទៅឱ្យអ្នកមកពីខាងក្រៅឃុំក្នុង តំលៃជាមធ្យមពី ៣0 ទៅ ៤0ដុល្លា (ទៅតាមគុណភាពដី ដោយពុំចាំបាច់ពិភាក្សាជា មួយអាជ្ញាធរភូមិ ឃុំឡើយ ។

៥២ កសិកម្មនេចរ

តំបន់នេះស្ថិតនៅចន្លោះតំបន់កសិកម្មអចិន្ត្រៃយ៏ភាគខាងជើង និងតំបន់ព្រៃឈើនៅភាគខាងជើង ប៉ុនែផ្នែកខ្លះស្ថិតក្នុងតំបន់ ទឹកផុស (សូមមើលផែនទីដែលមានជូនភ្ជាប់ ។ ដីសរុបតំបន់នេះមានប្រមាណ ២៥0ហិកតា ។ ប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងតំបន់ នេះយូរហើយបានប្រើប្រាស់ដីនេះសំរាប់ដាំស្រូវ ទិន្នផលទាបជាងនៅតំបន់កសិកម្មអចិន្ត្រៃយ៏ដោយសារតែដីសំបូរខ្សាច់ ។ ទិន្នផលស្រូវដែលទទួលបានគឺប្រមាណពី ៦00-៨00គីឡូក្រាម ក្នុង១ហិកតា ក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ប្រជាជនចាប់ផើមកាប់ឆ្ការព្រៃពី ខែមិនា ដល់ខែមេសា ដុតសំអាតព្រៃនៅខែឧសភា និងដាំដុះពីខែ មិថុនា ដល់ ខែ កក្កដា ។ ពួកគាត់អាចដាំដុះបានតែ ២ឆ្នាំ ប៉ុណ្ណោះ បនាប់មកគាត់បោះបង់ចោលពី ៣ទៅ៥ ឆ្នាំ ទើបវិលមកកាប់ឆ្ការ និងដាំដុះនៅតំបន់នេះវិញ ។ ពេលដែលដីត្រូវបាន បោះបង់ចោល កសិករឯទៀតពុំអាចដាំដុះលើដីនេះបានទេ ព្រោះម្ចាស់ដីនៅមានសិទ្ធិ ។ ប្រសិនបើមានប្រជាជនមកពីខាងក្រៅ (ឃុំបាឡាំង និងរលួស ក្នុងស្រុកប្រាសាទបាគង ចង់ធ្វើស្រូវលើដីនេះ ពួកគាត់ត្រូវតែសុំអនុញ្ញាតិពីម្ចាស់ដីជាមុនសិន ។

មុនឆ្នាំ ១៩៧៩ តំបន់នេះគ្របដណ្តប់ដោយព្រៃក្រាស់ ក្រោយមកព្រៃឈើត្រូវទទួលរងនូវការខូចខាតយ៉ាងខ្លាំង ។ ក្រោយឆ្នាំ ១៩៧៩ ប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងឃុំខ្នារពោធ៌បានចាប់ផ្តើមចាប់យកដីនៅតំបន់នេះ ។ កម្មសិទ្ធិដីធ្លី ត្រូវបានទទួលស្គាល់ត្រឹម អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានប៉ុណ្ណោះ (ប្រធានភូមិ ប្រធានឃុំ ប៉ុន្តែពុំទាន់មានការទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការនៅឡើយទេ ដោយសារតែដី
តំបន់នេះគឺជាដីព្រៃឈើដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ការិយាល័យរុក្ខាប្រមាញ់ខេត ។

ខ៣ ស្រែវស្សា

វាលស្រែនៅក្នុងឃុំខ្នារពោធ៌មានចំនួន ១៧០០ហិកតា ដីទាំងនេះគឺជាកេរ៌ដំណែលពីដូនតារបស់អ្នកភូមិ ។ ដីទាំងនេះត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាច្រើនដោយរដ្ឋាភិបាលជាច្រើនជំនាន់មកហើយ ហើយនៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩១ ពួកគាត់បានទទួលស្គាល់កម្មសិទ្ធិជាផ្លូវ ការដោយមន្ទីរកសិកម្មស្រុកសូត្រនិគម ។ ពួកគាត់បានចាប់ផ្តើមដាំដុះនៅក្នុងខែមិថុនា និងខែកក្កដា និងប្រមូលផលនៅខែធ្នូ និងខែមករា ។ ទិន្នផលស្រូវដែលទទួលបានគឺពី ៥០០ ដល់ ៨០០គីឡូក្រាមក្នុង មួយហិកតាក្នុងមួយឆ្នាំ ។

ខ៤ ដីលំនៅដ្ឋានរបស់កសិករ

ដីសំរាប់សាងសង់លំនៅដ្ឋានក្នុងឃុំខ្នារពោធ៌មានចំនួន ១៨៧ ហិកតា ។ ដីទាំងនេះគឺជាកេរ៌ដំណែលពីដូនតា ហើយកម្មសិទ្ធិដីទាំងនេះត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាល ។ ប្រជាជនបានប្រើប្រាស់ដីទាំងនេះសំរាប់ការដាំដុះដំណាំ និងឈើហូបផ្លែ មួយចំនួនដូចជា ដូង ស្វា ត្រសក់ និងសណ្តែកទ្រើង ការដាំដុះបន្លែទាំងនេះសំរាប់តែបំពេញសេចក្តីត្រូវការក្នុងគ្រួសារប៉ុណ្ណោះ ។

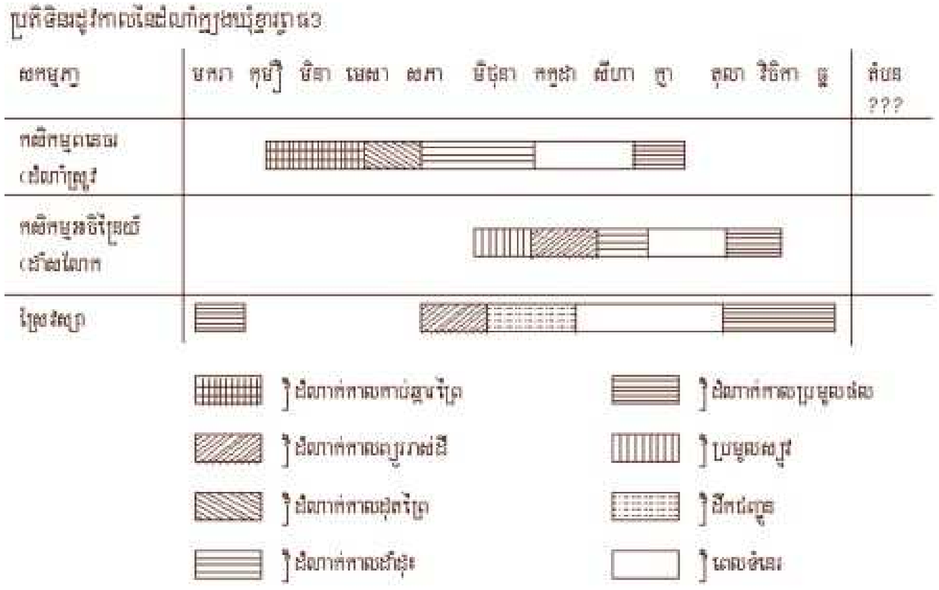

ពី ការប្រើប្រាស់ព្រៃឈើ

នៅក្នុងជំពូកនេះគឺយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការពណនាអំពីតំបន់ព្រៃទឹកជំនន់ដែលត្រូវបានហៅថា ព្រៃល្អក់ ១ឡាំកច។ យោង តាមផែនទីដែលមានពីមុន ការសង្កេតផាល់ និងការសំភាសន៍បានបងាញអោយឃើញយ៉ាងជាក់សែងថា ពីមុនតំបន់ទឹកជំនន់ មានធនធានជាច្រើនដូចជា ឈើសំណង់ និងអនុផលព្រៃឈើជាច្រើន (ឃ្មុំ សត្វព្រៃ ផ្សិត អុស ឈើតូច បង្គោល វល្លិ៍ ផៅ ទឹកជំនន់ និងធនធានត្រី ។

ពី១ ឈើសំណង់

នៅជំនាន់សមេចសីហនុ ប្រភេទឈើសំណង់ធំជាច្រើននៅតំបន់នេះដូចជា ឈើទាល ផ្ចៀក ត្រាច ច្រម៉ាស អង្កត់ខ្មៅ ចំបក់ ដូនចែម ។ ឈើភាគច្រើនដែលត្រូវបានបាត់បង់ពីតំបន់ទាំងនេះគឺដោយសារតែការកាប់បំផ្លាញដោយក្រុមហុនឯកជននៅក្នុង កំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥ ។ ប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងតំបន់នេះកបានចូលមកកាប់ឈើសំណង់ដើម្បីសាងសង់លំនៅដ្ឋានរបស់ពួកគាត់ ប៉ុន្តែប្រភេទឈើទាំងនេះពុំសូវមានគុណភាពល្អដូចកាលពីជំនាន់សមេចសីហនុទេ ។

ជាទូទៅ ប្រភេទឈើដែលនៅសេសសល់ គឺជាប្រភេទឈើដែលស្ថិតនៅក្នុងលំដាប់ថ្នាក់ដែលមានគុណភាពលេខ ៣ ឿ Atocarpus rigidus (ប្រើប្រាស់សំរាប់ធ្វើជា សសរ និងការក្រាល ខឺរ និងសេម៉ៅ ប្រើប្រាស់សំរាប់ធ្វើជាសសរប៉ុណ្ណោះ ប្រជាជនចូលទៅរកកាប់ឈើសំណង់ដោយសេរី ពីតំបន់ទឹកផុសនេះ (ព្រៃល្វក ប៉ុន្តែប្រសិនបើពួកគាត់ចង់ទៅរកកាប់ឈើនៅតំបន់ព្រៃដែលស្ថិតនៅឆ្ងាយពីឃុំ (ជិតភ្នំគូលែន ពួកគាត់ត្រូវតែចំណាយលុយប្រមាណពី ២០០០ ទៅ ៣០០០រៀលទៅអោយទាហានដែលឈរជើងនៅទីនោះ ។

ពី២ អុស និងឈើចឹរង

មកទល់នឹងបច្ចុប្បន្ននេះ ការប្រមូលអុសពុំបណាលអោយមានជាបញ្ហាអ្វីទេ ។ អ្នកភូមិអាចប្រមូលអុសនៅគ្រប់ទីកន្លែងនៅក្នុង ព្រៃជុំវិញភូមិរបស់ពួកគាត់ ។ ពួកគាត់ច្រើនធ្វើការប្រមូលអុសនៅក្នុងកំឡុងរដូវប្រាំងដោយសារតែក្នុងកំឡុងពេលនេះមាន ភាពរាំងស្ងួត ។ នៅក្នុងព្រៃទឹកផុសនេះ ប្រជាជនអាចប្រមូលឈើរស់ និងឈើងាប់តូច និងធ្វើការដឹកជញ្ជូនដោយរទេះគោ ។ ក្រៅពីនេះ តំបន់ទឹកផុសនេះ ប្រជាជនកអាចប្រមូលអុសនៅផ្នែកខាងលើក្បែរភ្នំគូលែន តាមបណោយផ្លូវសំរ៉ែងផងដែរ ។ ជួនកាលកសិករធ្វើការលក់ដូរអុសអោយឈ្មួញកណាលក្នុងតំលៃ ១០០០០រៀល ក្នុងមួយរទេះ ។

ឈើចឹរងកត្រូវបានប្រជាជនធ្វើការដកហូតចេញពីតំបន់ទឹកផុសនេះដែរ ។ ការកាប់ឈើចឹរងនេះបានធ្វើអោយមានផលប៉ះពាល់ យ៉ាងខ្លាំងដល់ការដុះលូតលាស់នៃប្រភេទឈើនៅក្នុងតំបន់ទឹកផុស និងតំបន់ព្រៃខ្ពង់រាប ដោយសារតែ ប្រជាជនកាប់ប្រភេទ ឈើសំណង់ កដូចជាដើមឈើហូបផ្លែ ។ ក្នុងករណីនេះ តំរូវអោយមានការអប់រំលើផ្នែកបរិស្ថាន និងការយល់ដឹងអំពីផល ប្រយោជន៍នៃព្រៃឈើ ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពដល់សហគមន៍មូលដ្ឋានអំពីការងារសហគមន៍ព្រៃឈើ និងពីផលប្រយោជន៍នៃ ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ ។

ពី៣ វល(3 ផៅ

វល្ល3 ផៅ គឺជាអនុផលព្រៃឈើដសំខាន់ដែលបានជួយដល់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការរកចំណូលបន្ថែមក្នុងគ្រួសារ ។ ពួកគាត់អាច ប្រមូលអនុផលទាំងនេះនៅក្នុងតំបន់ទឹកផុស ក្បែរភូមិ និងនៅតាមតំបន់ព្រៃខ្ពង់រាបប្រមាណ ៣ គីឡូម៉ែត្រពីឃុំ ។ មានប្រភេទ វល្ល3 ផៅ ជាច្រើនសំរាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការកែច្នៃជាឧបករណ៍សំរាប់នេសាទ និងសំរាប់ការសាងសង់លំនៅដ្ឋាននៅក្នុងតំបន់ ទឹកផុស ។ ក្នុងចំណោមប្រភេទវល្ល3ទាំងនោះ វល្ល3អនង់គឺជាប្រភេទវល្ល3មួយដែលកំពុងតែឈានទៅរកការបាត់បង់ ។ ដោយសារ តែកំណើននៃការប្រើប្រាស់របស់ប្រជាជនដែលមកពីតំបន់ទំនាប វល្ល3ផៅកកំពុងតែទទួលនូវការបាត់បង់ជាបណើរ ។

ទីផ្សារសំរាប់លក់ វល្ល3ផៅនេះ គឺនៅតំបន់ទំនាប ជាពិសេសប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងឃុំកំពង់ភ្លុក កំពង់ឃ្លាំង បឃុំចុងឃ្នាស ។ បរិមាណ ប្រភេទ ទំហំ និងប្រវែងរបស់វល្ល3ដែលពួកគាត់ប្រមូល គឺអាស្រ័យទៅតាមការបង្គាប់របស់ឈ្មួញកណាល ។ នៅទី ផ្សារវល្ល3ត្រូវបានចងលក់ជាពីរបាច់ផ្សេងគ្នាសំរាប់លក់ ឿ

- បាច់តូច ឿ មានវល្ល3ចំរុះចំនួន ៥០០ដើម ដែលមានតំលៃ៥០០០រៀលក្នុងមួយបាច់
- បាច់ធំ ឿ ចំនួនវល្ល3ដូចគ្នានឹងបាច់តូចដែរ ប៉ុន្តែមានទំហំធំ និងមានប្រវែងវែងជាងបាច់តូច ដែលមានតំលៃ ៧០០០រៀលក្នុងមួយបាច់ ។

នៅពេលអនាគត ប្រសិនបើប្រជាជនអាចធ្វើការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើនៅតំបន់ទឹកផុសនេះបាន ពួកគាត់អាចទទួលបាននូវផល ប្រយោជន៍ប្រកបដោយនិរន្តរភាពពីការប្រមូលវល្លិ៍នេះ ។

ពី៤ ឈើបង្គោលតូច2

កាលពីដើមប្រជាជនអាចប្រមូលឈើបង្គោលពីតំបន់ទឹកផុសនេះសំរាប់ការប្រើប្រាស់ ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្ននេះមានការលំបាកក្នុងការ ប្រមូលប្រភេទឈើទាំងនេះណាស់ដោយសារតែឈើប្រភេទនេះមានការថយចុះ ។ មូលហេតុចំបងដែលបណ្តាលអោយមាន ការបាត់បង់នេះ គឺបណ្តាលមកពីការកាប់ឆ្ការព្រៃដើម្បីយកដីធ្វើកសិកម្ម ។ បច្ចុប្បន្នប្រសិនបើ ប្រជាជនត្រូវការឈើបង្គោល ពួកគាត់ត្រូវធ្វើដំណើរទៅតំបន់ខ្ពង់រាបដែលមានចំងាយប្រមាណ ៥ គីឡូម៉ែត្រពីឃុំ ។ ដើមឈើដែលពួកគាត់ប្រើប្រាស់សំរាប់ ធ្វើជាឈើបង្គោលនេះមានកំពស់យ៉ាងហោចណាស់ ៥ ម៉ែត្រ ។ ពួកគាត់ប្រើប្រាស់ប្រភេទឈើនេះសំរាប់ធ្វើជាបង្គោលសំរាស់ ក្នុងការចាប់ត្រី ។ ទីផ្សារសំរាប់លក់ឈើបង្គោលនេះកដូចជាទីផ្សារសំរាប់ការលក់វល្លិ៍ដែរ ។ ជាទូទៅអង្កត់ផ្ចិតរបស់ឈើបង្គោល គឺពី ៥ ទៅ១០ សង់ទីម៉ែត្រ ហើយតំលៃរបស់វាគឺអាស្រ័យទៅតាមទីកន្លែងដែលពួកគាត់លក់ ដូចជា៖

- លក់នៅឯព្រៃតំលៃពី ២០០ ទៅ ៣០០ រៀល ក្នុងមួយដើម
- លក់នៅក្នុងភូមិតំលៃពី ៣០០ ទៅ ៥០០ រៀល ក្នុងមួយដើម
- លក់នៅផ្សារតំបន់ទំនាបតំលៃពី ៨០០ ទៅ ១០០០ រៀល ក្នុងមួយដើម

យោងតាមយោបល់របស់អ្នកភូមិបានអោយដឹងថា ប្រសិនបើព្រៃឈើនៅតំបន់ទឹកផុសនេះត្រូវបានការពារប្រភេទឈើបង្គោល នឹងដុះលូតលាស់ក្នុងរយៈពេល ២ ទៅ ៣ ឆ្នាំខាងមុខ ។

ពី៥ ការប្រមូលផ្សិត

ជាធម្មតា ផ្សិតត្រូវបានប្រជាជនរកនៅក្នុងរដូវវស្សា ពួកគាត់ចូលទៅក្នុងតំបន់ទឹកផុសរកផ្សិតពីពេលព្រឹក ដោយប្រមូលបាន ផ្សិតជាមធ្យមមួយកន្ត្រកសំរាប់មួយគ្រួសារ ។ ការប្រមូលផ្សិតគឺសំរាប់ប្រើប្រាស់តែក្នុងគ្រួសារប៉ុណ្ណោះ ពុំមានការលក់ដូរនៅ ទីផ្សារទេ ។ កន្លងមកមានប្រជាជនម្នាក់ បានពុលដោយសារតែការបរិភោគផ្សិតដែលគាត់មិនធ្លាប់ស្គាល់ ប៉ុន្តែពុំមានបញ្ហា ធ្ងន់ធ្ងរទេ ។ ដើម្បីដោះស្រាយនូវការហូបប្រភេទផ្សិតពុលនេះ គួរតែមានកម្មវិធីអប់រំអំពីផ្សិតដែលអាចបរិភោគបានអោយដល់ ប្រជាជនដែលរស់នៅទីនោះ ។

ពី៦ ការប្រមូលសរ

កាលពីព្រៃឈើនៅដុះគ្របដណ្តប់ក្នុងតំបន់ទឹកផុសនេះ ប្រជាជនពុំដែលឃើញមានស្បូវដុះលូតលាស់នៅទីនេះទេ ប៉ុន្តែនៅខណៈ ដែលព្រៃឈើចាប់ផ្តើមថយចុះ គុណភាពដីខ្សាច់ដែលគ្របដណ្តប់នៅទីនេះចាប់អន់ថយ ហើយស្បូវកចាប់ដុះលូតលាស់ ។ ស្បូវ ត្រូវបានប្រជាជនក្រង និងប្រើប្រាស់សំរាប់ជាដំបូលប្រក់ផះ ជាទូទៅប្រជាជនប្រមូលស្បូវនៅដើមខែ វិច្ឆិកា រហូតដល់ពាក់ កណ្តាលខែ មករា ។ ក្នុងកំឡុងពេលនេះ ទាំងបុរស ស្រីជាអ្នកទៅប្រមូល ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីប្រមូលបានមកហើយ ស្រីជាអ្នកក្រង ។ ស្បូវដែលបានក្រងហើយគឺសំរាប់ប្រើប្រាស់ និងលក់ដូរនៅក្នុងភូមិតែប៉ុណ្ណោះ តំលៃស្បូវមួយសន្លឹក ១៥០ រៀល ។

ពី៧ ឱសថបូរាណ

នៅក្នុងឃុំខ្នារពោធិ៍មានគ្រូឱសថបូរាណជាច្រើនដែលប្រើប្រាស់ឱសថបូរាណសំរាប់ការព្យាបាលជំងឺ ។ ជាទូទៅគ្រូឱសថបូរាណ

ព្យាបាលជំងឺពិសេសមួយចំនួនដូចជា ជំងឺសើស្បែក ជំងឺស្វាយ កាមរោគ គ្រុនកៅ រលាកស្បូន គ្រូឱសថបូរាណកព្យាបាលជំងឺ
ដែលពុំមែនជាជំនាញរបស់គាត់ដល់អ្នកជំងឺដែលមានការជឿជាក់លើការព្យាបាលរបស់ពួកគាត់ផងដែរ ប៉ុន្តែពុំមានការធានា ចំពោះការព្យាបាលទេ។
ជួនកាលឱសថបូរាណកត្រូវបានប្រើប្រាស់សំរាប់ព្យាបាលឱ្យ សត្វ និងបក្សី ផងដែរ ។ ការលក់ដូរ ឱសថបូរាណពុំត្រឹមតែនៅក្នុងឃុំប៉ុណ្ណោះទេ
ប៉ុន្តែមានការលក់ដូររហូតដល់ខេត្តផ្សេងទៀត ក្រៅពីខេត្តសៀមរាប ដូចជា ខេត្តបាត់ដំបង ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ក្រុងភ្នំពេញ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ
និងខេត្តតាកែវជាដើម ។ ប្រភេទរុក្ខជាតិឱសថមួយចំនួនងាយ ស្រួលក្នុងការរកនៅក្នុងតំបន់ទឹកផុស
ប៉ុន្តែប្រភេទមួយចំនួនទៀតតំរូវឱ្យគ្រូឱសថបូរាណទៅរកបានតែនៅតំបន់ភ្នំប៉ុណ្ណោះ ។

ខាងក្រោមគឺជាតារាងឈ្មោះ ឱសថបូរាណ ៗ

ល.រ	ប្រភេទរុក្ខជាតិ ឱសថ	ឈ្មោះ ឱសថ
១	ជាដើមឈើ	ដើមពុលធំ Dellenia ovata, ដើមខ្មាស់ Diospyros sylvatica, ដើមឈើទាល Dipterocarpus alatus, ដើមផ្ចឹក Anisoptera glabra, ដើមត្រាច Dipterocarpus intricatus, ?? Terminalia cattapa, ដើមក្ទាវ Adina ordfolia, ដើមខ្ញុំ Dalbergia lanceolaria, ដើមក្ទួយ ដើមរលៀក្ស ដើមក្ទាវធំ, ដើមជើងភ្លើង, ដើមភ្លៅនាង, ដើមក្រថៅ, ដើមកាឡាតូ, ដើមជំពុង, ដើមអង្កត់ខ្មៅ, ដើមបាត់ធិល, ដើមពងកកំពុង, ដើមភ្លូតូច និងដើមភ្លូធំ
២	ជាវល្លិ	វល្លិបណ្ដូលពេជ្រ Tinospora crispa, វល្លិមេងមាស Prismatomeris albidiflora, វល្លិដោះគុណ Tetracera sarmantosa, វល្លិត្រី Ichnocarpus frutescens. វល្លិប្រឹង ឪរសិ តរិថ្យលិ្ប វល្លិទន្រោង ស-ក្រហម, វល្លិគុយ, វល្លិរមៀតស-ក្រហម, វល្លិកណោង, វល្លិដោះក្របី, វល្លិដេក Lygodium flexuosum ។
៣	ជាស្មៅ	ស្មៅជើងក្រាស, ស្មៅបង្គ្រាប, ស្មៅសសេត, ស្បូវឃ្លាំង, ស្មៅភ្លុក, ស្មៅអាចម៍សេះ,

ពី៨ សតព្រៃ

ក្នុងទសវត្សមុន តំបន់នេះសំបូរទៅដោយសត្វព្រៃជាច្រើនប្រភេទដូចជា ស្វា ខ្លាឃ្មុំ ខ្លា ជ្រីរ ឈ្លូស កាន់ ទន្សាយ ជ្រូកព្រៃ និង បក្សីព្រៃជាច្រើន ។ល។ រស់នៅក្នុងព្រៃនេះ ។ ពពួកសត្វព្រៃទាំងនោះរស់នៅដោយស្ងៀមស្ងាត់ និងសុខសាន ដោយសារតែពុំ មានអ្នកប្រមាញ់ធ្វើការបរបាញ់ដើម្បីហូប និងលក់ដូរ ។ បច្ចុប្បន្ន សត្វព្រៃភាគច្រើនត្រូវបានបាត់បង់ពីតំបន់នេះ លើកលែងតែប្រភេទសត្វតូចមួយចំនួនប៉ុណ្ណោះ ។ តាមពតមានពី ប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងតំបន់នេះ បានអោយដឹងថាសត្វព្រៃនៅតំបន់នេះសើរតែវិនាសបាត់បង់ ដោយសារតែការធ្វើអាជីវកម្ម ហួសកំរិត សង្គ្រាមស៊ីវិលអូសបន្លាយជាច្រើនឆ្នាំ និងការបរបាញ់ហួសលទ្ធភាពពីសំណាក់ទាហាន ។

ពី៩ ផែ ឈើព្រៃ

ក្នុងកំឡុងពេលប៉ុន្មានឆ្នាំមុន ប្រជាជនបានចូលទៅក្នុងព្រៃដើម្បីបេះផ្លែឈើព្រៃសំរាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រួសារ និងលក់ដូរបន្តិច បន្តួច ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្ននេះ ផ្លែឈើព្រៃទាំងនោះត្រូវបានបំផ្លាញដោយសារតែសកម្មភាពកសិកម្ម បដោយសារតែការកាប់ឈើ ដើម្បីប្រើប្រាស់ជាឈើសំណង់ ។
ផ្លែឈើព្រៃដែលសំបូរនៅក្នុងតំបន់ទឹកផុសនេះមានដូចជា ផ្លែគុយ គួលែន សាម៉ាវព្រៃ ផ្លែសេមាន់ និងផ្លែម៉ាក់ប្រាង ។

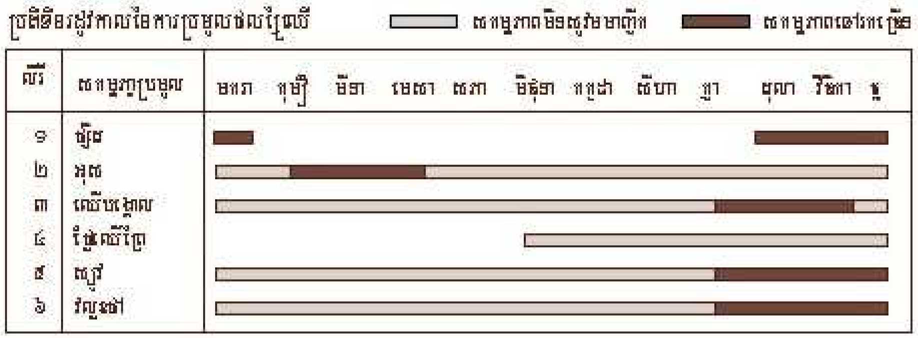

ជី ការប្រើព្រសទឹកផុសធម្មជាតិ

ទឹកផុសធម្មជាតិដែលមាននៅក្នុងតំបន់ព្រៃចិរិលនេះ មានចំនួន ៧ កន្លែង ប៉ុន្តែមានតែ ៣ កន្លែងប៉ុណ្ណោះដែលមានទឹកចេញ ជាប្រចាំ (កន្លែងដែលធំជាងគេស្ថិតនៅជិតវតព្រះបាត ។ នៅជុំវិញតំបន់ទឹកផុសនេះមានភូមិចំនួន ៨ (សូមមើលផែនទីដែល មានជូនភ្ជាប់ ។ ភូមិចំនួន៦ គឺភូមិ (សំរ៉ង ភូមិរំដេង ភូមិសម្បតិ ភូមិបូស ភូមិឈូក និងភូមិជ្ជប ដែលបានប្រើប្រាស់ទឹកផុស ធម្មជាតិសំរាប់ការធ្វើកសិកម្ម ធ្វើស្រែវស្សា ស្រែប្រាំង ដាំបន្លែ និងសំរាប់ការចិញ្ចឹមសត្វ ។

ភូមិចំនួនពីរគឺភូមិ (ដីរឆ្លង និងភូមិបូសធំ មានទីតាំងស្ថិតនៅខ្ពស់ជាងតំបន់ទឹកផុស ។ ទឹកពុំអាចហូរទៅភូមិទាំងពីរនេះបានទេ ដូច្នេះប្រជាជនមានការលំបាកចំពោះប្រព័ន្ធការងារកសិកម្ម (ទិន្នផលមានកំរិតទាប ។ ប្រជាជនពឹងផ្អែកលើប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ពីធារាសាស្រ្តដែលបានសាងសង់ឡើងនៅឆ្នាំ ១៩៧៥ ដោយប្រជាជន ប៉ុន្តែធារាសាស្រនេះបានបំផ្លាញនៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៧ ដោយសារតែទឹកជំនន់ដខ្លាំងក្លា ។ ស្ថានភាពជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនមានការលំបាកកាន់តែខ្លាំងដោយសារតែកង្វះខាត នូវប្រព័ន្ធស្រោចស្រពសំរាប់ការធ្វើស្រែវស្សា និងស្រែប្រាំង ។

យោងតាមការអោយពតមានពីចាស់ទុំក្នុងឃុំខ្នារពោធ៌បានអោយដឹងថា សមត្ថភាពនៃការផល់ទឹកផុសនេះមានការថយចុះ តាំងពីឆ្នាំ ១៩៧៩ ដោយសារតែព្រៃឈើមានការថយចុះ ។ បាតុភូតនេះគឺដោយសារតែសកម្មភាពនៃការធ្វើសម្បទានព្រៃឈើ នៅភាគខាងជើងនៃតំបន់ទឹកផុស (ជិតភ្នំគូលែន ការធ្វើកសិកម្មអចិន្ត្រៃយ៍ កសិកម្មពនេចរ និងការធ្វើអាជីវកម្មព្រៃឈើ ហួសកំរិត ។

៩ី ទនេ(សំរាបការនេសាទ

នៅក្នុងឃុំនេះមានទន្លេតូចមួយ ដែលមានប្រភពទឹកពីភ្នំគូលែន ដែលហូរឆ្លងកាត់តំបន់ទឹកផុស ។ ទីនេះគឺជា បរិវេណសំរាប់ ប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងឃុំខ្នារពោធ៌ និងឃុំចាន់ស ប្រកបរបរនេសាទ ប៉ុន្តែធនធានត្រីនៅតំបន់នេះបានថយចុះដោយសារ តែទាហានធ្វើការនេសាទដោយប្រើប្រាស់ឧបករណ៍នេសាទខុសច្បាប់ដូចជា ឧបករណ៍ឆក់ គ្រាប់បែកដៃ ដាក់ថ្នាំពុល ។ បច្ចុប្បន្ន ដោយសារតែធនធានត្រីនៅតំបន់នេះមានការថយចុះ ធ្វើអោយប្រជាជនមូលដ្ឋាន ត្រូវធ្វើការនាំចូលត្រីពីតំបន់ទំនាប ។

១០ី ការគ្របគ្រងព្រៃឈើ

នៅក្នុងយុគសម័យសមេចនរោតមសីហនុ ធនធានព្រៃឈើស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងដោយមន្ទីរុក្ខា-ប្រមាញ់ថ្នាក់ខេត ។ ក្នុងកំឡុងពេលនេះដែរ ច្បាប់ព្រៃឈើមានភាពតឹងតែងយ៉ាងខ្លាំង ដោយពុំមាននរណាម្នាក់ហានរំលោភបំពានលើច្បាប់ឡើយ ពីព្រោះថា ប្រសិនបើមាននរណាម្នាក់បំពាន ប្រាកដជាត្រូវទទួលការផាកពិន័យ និងត្រូវដាក់គុកជាមិនខាន ។ តាំងពីសម័យ សមេចសីហនុមកទល់នឹងបច្ចុប្បន្ននេះ ដោយសារតែអសនិសុខ ហេតុនេះពុំមានភ្នាក់ងាររុក្ខា-ប្រមាញ់ថ្នាក់ស្រុក បថ្នាក់ខេត គ្រប់គ្រងព្រៃឈើឡើយ ។ មកទល់ពេលនេះ ព្រៃឈើកំពុងតែឈានទៅរកភាពបាត់បង់ តែពុំមានក្រសួង នាយកដ្ឋាន បស្ថាប័ន ណាចាប់អារម្មណ៍ បទទួលខុសត្រូវលើការបាត់បង់នេះឡើយ ។

ចាស់ទុំភាគច្រើនដែលបានរស់នៅក្នុងឃុំនេះអស់រយៈពេលជាយូរមកហើយបានព្យាយាមថែរក្សាការពារព្រៃនៅតំបន់នេះ ដោយបានធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយកម្មវិធីសហគមន៍ព្រៃឈើ របស់អង្គការ ផាវី ។

១១៍ ទំនាស់ក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធានព្រៃឈើ

- ការធ្វើកសិកម្មមានការលំបាកឡើង ដោយសារតែកង្វះខាតទឹកសំរាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការធ្វើស្រែវស្សា និង ស្រែប្រាំង ។ ការបាត់បង់ព្រៃឈើបណ្តាលមកពីការកាប់ឈើដើម្បីយកដីដាំដំណាំកសិកម្មអចិន្ត្រៃយ៍ កសិកម្មពនេចរ ជាពិសេសគឺការកាប់ឈើសំណង់គឺជាមូលហេតុចំបងនៃការបាត់បង់នេះ ។

- ក្រុមហ៊ុនព្រៃសម្បទាននៅភាគខាងជើងនៃតំបន់ទឹកផុសបានគំរាមកំហែងដល់ការផ្គត់ផ្គង់ទឹក ។
- អ្នកខាងក្រៅភូមិដែលមកពីឃុំបាឡាំង ឃុំរលួស នៃស្រុកប្រាសាទបាគងបានទន្ទ្រានយកដីសំរាប់ធ្វើកសិកម្ម ពនេចរ ប៉ុន្តែដីទាំងនេះគឺជាកម្មសិទ្ធិរបស់ប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងឃុំខ្នារពោធ3 ។ ម្ចាស់ដីបានប្តឹងទៅអាជ្ញាធរភូមិ ដើម្បីបញ្ឈប់កុំអោយអ្នកពីខាងក្រៅដែលមកទន្ទ្រានយកដីសំរាប់ការប្រកបរបរកសិកម្មពនេចរនេះ ប៉ុន្តែជួនកាល អាជ្ញាធរបានអនុញ្ញាតអោយអ្នកដែលមកពីខាងក្រៅធ្វើការដាំដុះក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំដោយមានកិច្ចព្រមព្រៀង ជាមួយម្ចាស់ដី ។

- ប្រជាជនប្រមាណ ១០ភាគរយនៃប្រជាជនសរុបនៅក្នុងឃុំខ្នារពោធ3បានទទួលឥណទានពីអង្គការ ACLEDA (ការប្រាក់៥ភាគរយក្នុងមួយខែ ។ គ្រួសារនីមួយទទួលលុយប្រមាណពី ១០០,០០០រៀល - ៣០០,០០០រៀលអាស្រ័យទៅតាមធនធានដែលពួកគាត់មាន (ការសិក្សាពីទ្រព្យសម្បត្តិបានអនុវត្តធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីរបស់អង្គការ ACLEDA ។ បច្ចុប្បន្នប្រជាជនភាគច្រើន កំពុងតែប្រើប្រាស់ថវិកាទាំងនេះដើម្បីជួលកំលាំងពលកម្មដើម្បីកាប់ ឆ្ការព្រៃ និងការអនុវត្តកសិកម្មពនេចរ ។

១២៍ អនុសាសន6

ធនធានព្រៃឈើនៅក្នុងឃុំខ្នារពោធ3ត្រូវបានខូចខាតដោយសារតែក្រុមហ៊ុនព្រៃសម្បទាន កសិកម្មពនេចរ កសិកម្មអចិន្ត្រៃយ៍ និងការធ្វើអាជីវកម្មហួសកំរិត ។ ស្ថានភាពជីវភាពរបស់ប្រជាជនមានការពឹងផ្អែកសើរតែទាំងស្រុងលើការងារកសិកម្ម និងការប្រមូលផលិតផលព្រៃឈើ ។ ត្រូវតែអនុវត្តការគ្រប់គ្រង និងការអភិរក្សធនធានព្រៃឈើរិចរិលដែលនៅសេសសល់ ជាពិសេសព្រៃឈើនៅជុំវិញតំបន់ទឹកផុស ធម្មជាតិ ដោយមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីប្រជាជនមូលដ្ឋាន ដើម្បីបង្កើននូវសកម្មភាព រកប្រាក់ចំណូលដែលអាចទាញយក បានពីធនធានព្រៃឈើនេះ ។ យោងតាមការសំភាសន៍ និងលំហាត់នៃការចូលរួមធ្វើផែនទីប្រើប្រាស់ដីជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងតាមរយៈការសង្កេតនៅតំបន់ព្រៃឈើខាងក្រោម គឺជាអនុសាសន៍មួយចំនួនដែលបានលើកឡើងវ៉ា

១៍ តំបនទឹកផុសធម្មជាតិ ផៃដី ១៨០០ហិកតា (សូមមើលផែនទី ត្រូវតែធ្វើការការពារដើម្បីបង្កើន និងរក្សានូវការដុះ លូតលាស់ឡើងវិញរបស់ព្រៃដែលនៅសេសសល់ និងបង្កើននូវសមត្ថភាពទឹកសំរាប់សកម្មភាពកសិកម្ម ។ ត្រូវតែធ្វើការកំណត់ ព្រំប្រទល់តំបន់ការពារដោយធ្វើពំនុះកាត់ទទឹង និងដាក់ផ្លាកសញ្ញា ដោយមានការចូលរួមពីប្រជាជនមូលដ្ឋាន និងដោយមាន កិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយអាជ្ញាធរ (ភូមិ ឃុំ និងស្រុក ។ នៅមានគ្រួសារមួយចំនួននៅតែបនការធ្វើ កសិកម្មពនេចរនៅក្នុងតំបន់ ការពារ ។ ម្ចាស់ដីបានព្រមព្រៀងបញ្ឈប់សកម្មភាពនេះប្រសិនបើពួគគាត់អាចដាំប្រភេទដើម Anacardium occidentale ហើយដែលផលប្រយោជន៍ពីដើមឈើនេះម្ចាស់ដីនឹងទទួលបាន ។

២៍ តំបនកសិកម្មអចិន្ត្រៃយ6 និងកសិកម្មនេចរវ៉ា ត្រូវធ្វើការណែនាំពីការអនុវត្តកសិ-រុក្ខកម្មនៅក្នុងតំបន់នេះ ។ ត្រូវធ្វើ ការកំណត់ព្រំប្រទល់នៃតំបន់នេះ ដើម្បីជៀសវាងការទន្ទ្រានយកដី ។ ត្រូវធ្វើការជ្រើសរើសឡូត៍សំរាប់ជាគំរូបងាញពីការ អនុវត្តការងារកសិ-រុក្ខកម្ម ។

៣៖ ទស្សនវិស័យនៃការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើ៖ ត្រូវរៀបចំសិក្ខាសាលាអំពីការការពារទឹកជំនន់សធម្មជាតិ ដោយមានការចូលរួមពីតំណាងប្រជាជនតាមភូមិដែលមានការពាក់ព័ន្ធ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន (ប្រធានភូមិ ប្រធានឃុំ និងអភិបាលស្រុក គណៈ៖ កម្មាធិការវត្ត សមាគមន៍មាតាបិតា និងការិយាល័យរុក្ខា-ប្រមាញ់ស្រុក ។ សិក្ខាសាលាត្រូវសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើការបង្កើតគណៈ៖ កម្មាធិការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់គណៈកម្មាធិការ លក្ខន្តិកៈ៖ និងការបែងចែកផលប្រយោជន៍ ។ កិច្ចព្រមព្រៀងលើការការពារតំបន់ទឹកជំនន់សត្រូវតែបង្កើតឡើងទទួលស្គាល់ដោយចុះហត្ថលេខាដោយគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រង ព្រៃឈើ ប្រធានឃុំ អភិបាលស្រុក និងការិយាល័យរុក្ខា-ប្រមាញ់ខេត ។

៤៖ ការផលិតពូជ៖ ត្រូវបង្កើតថ្នាលបណ្ដុះកូនឈើ ដើម្បីបណ្ដុះពូជឈើសំណង់ និងឈើហូបផ្លែតាមតំរូវការរបស់សហគមន៍ ។ គ្រាប់ពូជត្រូវតែធ្វើការជ្រើសរើសពីឃុំខ្នារពោធ3ដើម្បីឱ្យមានប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីដូចគ្នា ។ ត្រូវតែមានកម្មវិធីដាំដុះព្រៃឈើឡើងវិញនៅក្នុងតំបន់ទឹកជំនន់សដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃការចូលរួមដោយស្ម័គ្រចិត ។

៥៖ ការផ្សព្វផ្សាយកម្មវិធីបរិស្ថាន៖ ទាមទារអោយមានកម្មវិធីអប់រំបរិស្ថាន ដើម្បីជំរុញដល់ការប្រើប្រាស់ និងការគ្រប់ គ្រងធនធានព្រៃឈើ ដូចជាកម្មវិធីអប់រំកសិកម្មពនេចរ ការការពារទឹកជំនន់ ការការពារភ្លើងឆេះព្រៃ និងការបរបាញ់ ។

៦៖ ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ៖ ត្រូវតែធ្វើការជួសជុលប្រព័ន្ធធារាសាស្រ្តចាស់ដែលត្រូវខូចខាតក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៧ ដោយទឹកជំនន់ខ្លាំង ដើម្បីអោយមានទឹកគ្រប់គ្រាន់សំរាប់សកម្មភាពកសិកម្ម ជាពិសេសស្រូវវស្សា ស្រូវប្រាំង និងសួនបន្លែ ។ ការបង្កើនទិន្នផលអាចជួយកាត់បន្ថយដល់ការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើជុំវិញតំបន់ទឹកជំនន់សធម្មជាតិ (កសិកម្មពនេចរ និងកសិកម្ម អចិន្ត្រៃយ៍ ។

៧៖ ការកសាងសមត្ថភាពប្រជាជនមូលដ្ឋាន៖ ត្រូវបើកវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលអោយសហគមន៍មូលដ្ឋាន អំពីការជ្រើសរើស គ្រាប់ពូជ ការបង្កើតថ្នាលបណ្ដុះកូនឈើ ការដាំដុះកូនឈើ កសិ-រុក្ខកម្ម និងការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ព្រៃឈើ ។ វគ្គបណ្ដុះ បណ្ដាលគួរតែរៀបចំ និងសំរបសំរួលដោយមន្ត្រីរបស់អង្គការ FAO GCP/CMB/002/BEL ដោយមានការសហការជា មួយការិយាល័យរុក្ខា-ប្រមាញ់ខេត ។

៨៖ សកម្មភាពសំរបសំរួល៖ កម្មវិធីរបស់អង្គការ FAO (GCP/CMB/002/BEL) ត្រូវសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយ អង្គការ ៅជឡខៅ ដើម្បីបង្កើនសកម្មភាពរកបង្កើនប្រាក់ចំណូល ។ ឥណទានត្រូវផ្តោតការយកចិតទុកដាក់លើផលិតភាពនៃ ស្រូវវដូវវស្សា និងស្រូវរដូវប្រាំង (ពុំត្រូវសង្កត់ធ្ងន់លើការងារកសិកម្មពនេចរ និងការធ្វើកសិកម្មអចិន្ត្រៃយ

៩៖ ការតាមដាន និងការវាយតំលៃ៖ ដើម្បីបង្កើនធនធានព្រៃឈើនៅក្នុងតំបន់ទឹកជំនន់សធម្មជាតិនេះ គំរោង FAO GCP/ CMB/002/BEL ត្រូវតែធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋាន ដើម្បីបង្កើតផែនការសកម្មភាព និងត្រួតពិនិត្យរាល់ សកម្មភាព (សកម្មភាពសហគមន៍ព្រៃឈើ ។

** ត្រូវចាំថារាល់សកម្មភាពដែលផ្តោតលើការថែរក្សាប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីទឹកជំនន់សអាស្រ័យលើកត្តាខាងក្រៅដែរ ដូចជាវត្តមាននៃការ កាប់ព្រៃនៅតំបន់សម្បទានផ្នែកខាងលើចរនទឹក (ភ្នំគូលេន ។

8.3

ឧទាហរណ៍ ផែនការគ្រប់គ្រងសំរាប់សហគមន៍ព្រៃឈើឃុំកំពង់ភ្លុក

ដោយ PNRM (FAO) ខេត សៀមរាប

រយះពេលផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ

៥ ឆ្នាំ គិតពី ឆ្នាំ ២០០០ ដល់ ឆ្នាំ ២០០៤

លិខិតអនុញ្ញាតិ

និង

ចុះបញ្ជីសហគមន៍ព្រៃឈើ

រាជរដ្ឋាភិបាល

ក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ

មន្ទីរ រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ខេត សៀមរាម

ការិយាល័យនេសាទ ខេត សៀមរាម

ក្រុមអ្នកប្រើប្រាស់ព្រៃឈើឃុំ កំពង់ភ្លុក

ការពណនាពីសហគមន៍ព្រៃឈើៗ

ឈ្មោះៗ សហគមន៍ព្រៃឈើឃុំ កំពង់ភ្លុក

ព្រំប្រទល់ៗ

ផៃដីៗ ៩៧៩ ហិចតា

កម្មសិទ្ធិដី៖ សហគមន៍ព្រៃឈើ

លិខិតបញ្ជាក់ផ្លូវការ

ស្ថាប័ន៖ ការិយាល័យនេសាទ ខេតសៀមរាម

ហត្ថលេខា៖

កាលបរិច្ឆេទ៖

ផែនការគ្រប់គ្រងសំរាប់សហគមន៍ព្រៃឈើកំពង់ភ្លុក

១៍ សេចកីផើម

សហគមន៍ព្រៃឈើនៃឃុំកំពង់ភ្លុក ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៩៩។ សហគមន៍នោះរួមមាន ភូមិដីក្រហម ត្នោតកំបុត និងកុកកុល។ ទីតាំងសហគមន៍ព្រៃឈើនោះត្រូវបែងចែកជា ៥ ផ្នែក ហើយត្រូវបានចាត់ចែងរួមគ្នាដោយប្រជាជន ក្នុងតំបន់ចំនួន ៣ ភូមិ។

ព្រៃក្នុងឃុំកំពង់ភ្លុកត្រូវទទួលការការពារក្រៅផ្លូវការតាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៥ ដោយប្រជាជនក្នុងតំបន់ប្រពន្ធ័គ្រប់គ្រងព្រៃឈើដែល មានពីមុនមកនោះ គឺពុំសូវមានប្រសិទ្ធភាពឡើយ។ ប៉ុន្តែដោយមានអនរាគមន៍ពីសំណាក់គំរោងកម្មវិធី FAO GCP/CMB/OO2/BEL នៅពាក់កណាលឆ្នាំ ១៩៩៩ ពួកគេនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ កអាចគ្រប់គ្រង និងការពារព្រៃឈើបានយ៉ាងជោគជ័យ ក្នុងនោះ រួមទាំងធនធានធម្មជាតិផ្សេងផង ដូចជា ត្រី ជំរកសត្វ ការគ្រប់គ្រងសកម្មភាពនេសាទ និងប្រមាញ់ខុសច្បាប់នៅ ក្នុងតំបន់ការពារ។

២៍ សហគមន6ក្ងំងភ្យេក

សហគមន៍កំពង់ភ្លុក ស្ថិតនៅប្រមាណ ១២ គ.ម ភាគខាងត្បូងទីរួមស្រុកប្រាសាទបាគង។ ព្រៃ និងតំបន់នោះ លិចទឹកក្នុង រយៈពេល ៦ខែ ពីខែកក្កដា ដល់ចុងខែមករា។

២៍១ ក្រុមអ្នកប្រើព្រសព្រៃឈើ

មានពីរក្រុមដែលទទួលអត្ថប្រយោជន៍ដែលរួមមានចំនួន ២០០គ្រួសារ នៅក្នុងសហគមន៍នោះ៖

- ក្រុមនេសាទ

- ក្រុមព្រៃឈើសំរាប់ធ្វើអុសដុត

កំណតសំគាល៖ *សមាជិកនៃសហគមន៍ព្រៃឈើទាំងអស់បានចុះឈ្មោះជាសមាជិកនៃក្រុមអត្ថប្រយោជន៍ទាំងពីរនេះ។*

២៍២ គណៈកម្មាធិការគ្របគ្រងព្រៃឈើ

សហគមន៍ព្រៃឈើកំពង់ភ្លុកមានសមាជិកចំនួន ៩ រូប ដែលជ្រើសរើសដោយការបោះឆ្នោតនៅក្នុងឃុំទាំងមូល ហើយពួកទាំងនោះត្រូវបានប្រគល់ភារកិច្ចដោយឡែកពីគ្នា (មើលអង្គការលេខ ដើម្បីបង្កើនការគ្រប់គ្រងឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព និងមានស្វ័យទំនុកចិត្តចំពោះប្រជាជនក្នុងតំបន់នោះ ។

អនុគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើចំនួន............កត្រូវបានបង្កើតឡើង តំណាងអោយភូមិនិមួយ ។

រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងរបស់សហគមន៍ព្រៃឈើនៅកំពង់ភ្លុក

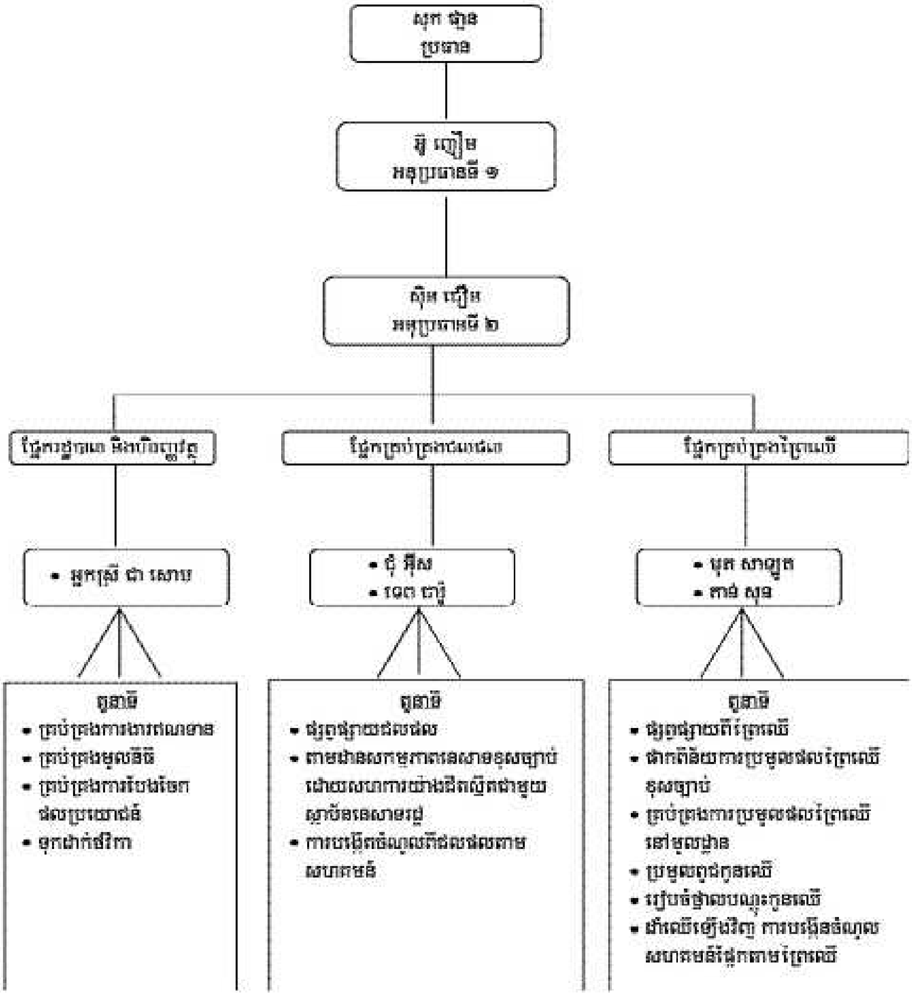

៣ ការណែនាំព្រៃឈើ

៣.១ រឿងរ៉ាវចំពោះប្រវត្តិព្រៃឈើ

១៩៤៥ កសិដ្ឋានដាំឪឡឹកជាតំបន់ព្រៃឈើដែលមានដង់ស៊ីតេខ្ពស់

១៩៤៨ អ្នកស្រុកកំពង់ភ្លុកព្យាយាមជំទាស់ និងរក្សាការពារកសិដ្ឋានដាំឪឡឹក សំរាប់ការបង្កើនព្រៃធម្មជាតិ ។ តាំងពីឆ្នាំនោះមកការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើបែបធម្មជាតិកត្រូវបានផ្តួចផ្តើមគំនិតឡើង ។ នៅពេលនេះ វាក)ានក្លាយទៅជាព្រៃដែលមានដង់ស៊ីតេខ្ពស់នៃសហគមន៍ព្រៃឈើ ។

១៩៩៤ ភ្លើងបានឆេះបំផ្លាញព្រៃឈើលិចទឹករាប់រយហិកតាដែលបណ្តាលមកពីការធ្វេសប្រហែសរបស់ពួកនេសាទ ដែលមកពីតំបន់ទំនាបកណ្តាល

១៩៩៦ ដីកសិកម្មចំនួន ១៥ ហិកតា ត្រូវបានដកហូតហើយដាំដើមឈើឡើងវិញដោយប្រជាជនក្នុងតំបន់ក្រោម ការគាំទ្រពីគំរោងកម្មវិធី អង្គការ ផាវ

១៩៩៧ ផៃដីចំនួន ៤៥ ហិកតា នៃព្រៃឈើដែលបាននេះត្រូវបានដាំដោយប្រជាជនក្នុងតំបន់ក្រោម ការជួយគាំទ្រ ពីគំរោងកម្មវិធី អង្គការ ផាវ

១៩៩៩ សហគមន៍ព្រៃឈើ ត្រូវបានបង្កើតឡើងជាផ្លូវការ ក្រោមការជួយគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសពី គំរោងកម្មវិធី អង្គការ ផាវ ។ នៅចុងឆ្នាំនោះ មានសិក្ខាសាលាថ្នាក់ខេតមួយ ស៊ីពីការដាំសណែកបាយ និងស្រូវប្រាំង ក្នុងតំបន់លិចទឹក ។ លទ្ធផលនៃសិក្ខាសាលានោះ កសិដ្ឋានសណែកបាយនៅក្នុងសហគមន៍ព្រៃឈើ កត្រូវ បានបញ្ចប់ជាស្ថាពរ ។

២000 សិក្ខាសាលាមួយស៊ីពីដំណោះស្រាយជម្លោះរវាង សហគមន៍ព្រៃឈើ និងទាហានអំពីការបំពានផ្នែកនេសាទ នៅកំរិតស្រុកត្រូវបានបើកឡើងដោយទទួលបានលទ្ធផលល្អ

ពី២ ផៃដីវ សហគមន៍ព្រៃឈើ គ្របដណប់លើផៃដីសរុបចំនួន ៩៧៩ ហិចតា (សូមមើលផែនទី ។

ពី៣ ព្រំដែនវ ព្រំដែនសហគមន៍ព្រៃឈើមានព្រំប្រទល់ជាប់នឹងបឹងទន្លេសាបនៅប៉ែកខាងត្បូង ខាងជើងជាប់នឹងព្រៃលិច ទឹក(ឡូត3នេសាទសាធារណវខាងកើត និងខាងលិចជាប់តំបន់ព្រៃលិចទឹក និងកសិដ្ឋានសណែកបាយ (តំបន់នេសាទសាធារណវ ។

ពី៤ លក។ខណព្រៃឈើ

- ពូជឈើវពូជឈើនៅក្នុងតំបន់ការពារមាន Barringtonia acutangula, Diospyros cambodianna, Coccoceras anisopodum, Crataova volisiosa and Charlea, but naturally ពូជឈើ Barringtonia acutangula មានច្រើន នៅក្នុងតំបន់នោះ ។
- ដីវ ជាទូទៅប្រភេទដីនៅទីនេះជាដីល្បាប់គ្រប់ទឹកន្លែង ។

ពី៥ តំបនព្រៃឈើ

តាមបច្ចេកទេស សហគមន៍ព្រៃឈើត្រូវបានបែងចែកជា ៥ តំបន់ ផ្អែកលើការរួមចំណែកបែងចែក ការប្រើប្រាស់ និងរូបភាព ថតពីលើអាកាស និងសកម្មភាពបង្កើនប្រាក់ចំណូល ។ ការបែងចែកតំបន់នោះបានធ្វើឡើងដោយប្រជាជនក្នុងតំបន់ ហើយធ្វើ ឱ្យពួកគេមានភាពងាយស្រួលក្នុងការគ្រប់គ្រង ចាត់ចែង និងប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិបានសមរម្យនៅក្នុងតំបន់ការពារ ទាំងនោះ ។

តំបនទី ១ (ដង់ស៊ីតេខ្ពស់
ផៃដីវ ៨២ ហិចតា
លក។ខណដីវ ដីល្បាប់ (ដីអិដ្ឋ លាយជាមួយស្មៅ និងស្លឹកឈើរលួយ
ូជឈើសំខាន2 មាន Barringtonia acutangula, Terminalia cambodianna, Croton caudatus, Hymenocardia wallichii and Tros.
ដងស៊ីតេព្រៃឈើវ ខ្ពស់
ការបង្កើនឡើងវិញវ ល្អ - ១២៥០ កូនឈើធម្មជាតិក្នុង ១ ហិកតា

តំបនទី ២ (ដង់ស៊ីតេមធ្យម
ផៃដីវ ៤៥៧ ហិកតា
លក។ខណដីវ ជាដីល្បាប់ (ដីអិដ្ឋ លាយជាមួយស្មៅ និងស្លឹកឈើរលួយ
ូជឈើសំខាន2 man Barringtonia acutangula, Terminalia cambodianna, Croton caudatus, and Tros.

ដងស៊ីតេព្រៃឈើ៖ មធ្យម

ការដាំដើមឈើឡើងវិញ៖ ល្អណាស់ - ២០០០ កូនឈើធម្មជាតិក្នុង ១ ហិកតា

តំបន់ទី ៣ ៖ ដង់ស៊ីតេទាប

ផ្ទៃដី៖ ២៣៩ ហិកតា

លក្ខខណ្ឌដី៖ ជាដីល្បាប់ ៖ ដីអិដ្ឋ លាយជាមួយស្មៅ និងស្លឹកឈើរលួយ

ប្រភេទឈើសំខាន់៖ man Barringtonia acutangula ានដ ទវៀស

ដងស៊ីតេព្រៃឈើ៖ មធ្យម

ការដាំដើមឈើឡើងវិញ៖ ល្អ - ៧៥០ កូនឈើធម្មជាតិក្នុង ១ ហិកតា

តំបន់ទី ៤ ៖ ដីចំការ

ផ្ទៃដី៖ ៥៥ ហិកតា

លក្ខខណ្ឌដី៖ ជាដីល្បាប់ ៖ ដីអិដ្ឋ លាយជាមួយស្មៅ និងស្លឹកឈើរលួយ

ប្រភេទឈើសំខាន់៖ man Barringtonia acutangula

ដងស៊ីតេព្រៃឈើ៖ ទាប

ការដាំដើមឈើឡើងវិញ៖ ខ្សត់ខ្សោយ- ៤០០ កូនឈើធម្មជាតិក្នុង ១ ហិកតា

ដីវាលស្មៅ៖ ជាដីវាលស្មៅពេញមួយឆ្នាំ។ ជាកន្លែងសំរាប់ត្រីពងនៅរដូវជំនន់ដែល ៥០% នៃផ្ទៃដីសរុបមាត់ច្រាំងនៃបឹង ព្រែកស្រមោច ជាកន្លែងបំរុងសំរាប់ត្រីពង ដែលបង្កើតឡើង ដោយគំរោងកម្មវិធី អង្គការ ធ៖ ក្នុងពាក់កណាលឆ្នាំ១៩៩៩។

តំបន់ទី ៥ ៖ អតីតកសិដ្ឋានចំការសណែកបាយ

ផ្ទៃដី៖ ៩៧ ហិកតា

លក្ខខណ្ឌដី៖ ដីល្បាប់ ៖ ដីអិដ្ឋ លាយជាមួយស្មៅ និងស្លឹកឈើរលួយ

ការបង្កើនលក្ខខណ្ឌដីតាមធម្មជាតិ៖ ខ្សត់ខ្សោយ

តំបន់ទី ៦ ៖ ការបង្កើនព្រៃឈើឡើងវិញ

ផ្ទៃដី៖ ៤៩ ហិកតា

លក្ខខណ្ឌដី៖ ដីល្បាប់ ៖ ដីអិដ្ឋ លាយជាមួយស្មៅ និងស្លឹកឈើរលួយ

ការបង្កើនលក្ខខណ្ឌដីតាមធម្មជាតិ៖ ល្អណាស់

៥៎ គោលបំណងនៃផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ

គោលបំណងនៃផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ គឺជាផែនការជាក់សែងមួយដែលបានរៀបចំ និងសំរេចដោយអ្នកប្រើប្រាស់របស់ សហគមន៍ ក្រោមការសម្របសម្រួលរបស់អ្នកសម្របសម្រួលអង្គការ ធ៖។ ផែនការនេះផ្ដោតទៅលើ ការគ្រប់គ្រង ការប្រើ ប្រាស់ និងចែករំលែកអត្ថប្រយោជន៍ធនធានធម្មជាតិដែលមាននៅក្នុងតំបន់ការពារ។ គំរោងការនោះត្រូវបានអនុញ្ញាតិដោយ ការិយាល័យនេសាទខេត។ គោលដៅរបស់ផែនការនេះមានដូចតទៅ៖

គោលដៅរយៈពេលវែង៖

- ដើម្បីអភិរក្សជីវសាស្រចំរុះនៅក្នុងតំបន់

- ដើម្បីប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិដោយចីរភាព
- ដើម្បីជួយនាយកដ្ឋាននេសាទ ក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ក្នុងតំបន់ទន្លេសាប

គោលការណ៍រយៈពេលខ្លី

- ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រងព្រៃឈើក្នុងតំបន់ដោយនិរន្តរភាព
- ដើម្បីទទួលបានការអនុញ្ញាតិពីនាយកដ្ឋាននេសាទចំពោះសិទ្ធិលើធនធានធម្មជាតិ ក្នុងតំបន់សហគមន៍ព្រៃឈើ
- ដើម្បីកែលំអជីវភាពនៅជនបទដែលផ្អែកតាមធនធានព្រៃឈើសហគមន៍

៥ សកម្មភាពគ្រប់គ្រង

សមាជិកគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើម្នាក់បានទទួលភារកិច្ចខុសគ្នាក្នុងសហគមន៍ព្រៃឈើ ប៉ុន្តែភារកិច្ចដ៏សំខាន់របស់ពួកគេគឺដើម្បីជួយគ្នាទៅវិញទៅមកក្នុងការគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងតំបន់ទាំង ៥ ក្នុងតំបន់ការពារដោយរួមសហការជាមួយអ្នក ប្រើប្រាស់ព្រៃឈើ និងភ្នាក់ងារនេសាទក្នុងសហគមន៍នោះ ។

៥.១ តំបន់ទី ១

៥.១.១ គោលដៅ

- ដើម្បីកែលំអលក្ខខណ្ឌព្រៃឈើនៅក្នុងតំបន់នោះ ព្រមទាំងធនធានមនុស្ស ដូចជាសត្វទឹក និងសត្វស្លាប
- ដើម្បីបង្កើតរនាំងធម្មជាតិ ការពារគ្រោះមហន្តរាយ (ខ្យល់ ទឹករលក ដែលបំផ្លាញផ្ទះសំបែងជារៀងរាល់ឆ្នាំ និង
- ដើម្បីប្រើប្រាស់តំបន់នោះជាតំបន់នេសាទសាធារណៈ និងជាតំបន់ទេសចរណ៍បរិស្ថាននៅរដូវទឹកឡើង

៥.១.២ ការចែកចាយអត្ថប្រយោជន៍

ជាលក្ខណៈបុគ្គល

- ការនេសាទៈ សមាជិកទាំងអស់របស់សហគមន៍ មានសិទ្ធិនេសាទដោយសេរី (គ្មានបង់ពន្ធនេសាទ នៅក្នុងព្រៃក្នុងរដូវទឹកឡើង និងនៅក្នុងឡូត៍នេសាទនៅរដូវប្រាំង ដោយឧបករណ៍នេសាទខ្នាតតូច សំរាប់បរិភោគក្នុងគ្រួសារ និងលក់ ។ ប៉ុន្តែនៅពេលបិទរដូវនេសាទ ពួកគេត្រូវបានអនុញ្ញាតិឱ្យធ្វើការនេសាទខ្នាតតូចតែប៉ុណ្ណោះ ។ គ្រប់ ឧបករណ៍ខុសច្បាប់ទាំងឡាយ ត្រូវបានហាមឃាត់ជាដាច់ខាតនៅក្នុងតំបន់នេះ ។
- មាន NWFP មួយចំនួនដូចជា អុសដុត វល្លិ៍ រុក្ខជាតិសំរាប់ធ្វើថ្នាំ បន្លែព្រៃ និងរុក្ខជាតិហូបផ្លែត្រូវបានគេអនុញ្ញាត អោយបេះ ប៉ុន្តែប្រភេទរុក្ខជាតិដែលមិនបានរៀបរាប់នៅក្នុងអត្ថបទនេះ នឹងត្រូវបានហាមឃាត់យ៉ាងតឹងរឹង ។

លក្ខណៈសហគមន៍ៈ

មានគំរោងកែលំអតំបន់ទេសចរណ៍បរិស្ថានដើម្បីទាក់ទាញយកប្រាក់ចំណូលពីអ្នកទេសចរណ៍ សំរាប់កែលំអជីវភាព ប្រជាជនក្រីក្រនៅតំបន់នោះ ។ ការបេដ្ជាចិត្តចំពោះការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទកំពង់ភ្លុក នឹងត្រូវធ្វើឡើងនៅរដូវវស្សា ក្រោយ ដោយមានទីភ្នាក់ងារទេសចរណ៍នានាពិនិត្យស្វែងយល់ចំពោះសហគមន៍ ។ វាជាធនធានហិរញ្ញវត្ថុដ៏សំខាន់មួយក្នុងការ ជំរុញ និងដំណើរការការគ្រប់គ្រងការនេសាទ និងរុក្ខាប្រមាញ់ក្នុងលក្ខណៈនិរន្តរភាព ។

ការគ្រប់គ្រងលើការប្រើប្រាស់ធនធានព្រៃឈើ

ប្រភេទធនធានព្រៃ	ឆ្នាំ					ផ្សេងៗ
	២០០០	២០០១	២០០២	២០០៣	២០០៤	
១. ឈើសំណង់តូចតាច	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	
២. ឈើធ្វើអុស ស្ងួត និងសើម	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	
៣. រុក្ខជាតិ ឱសថ	បាន	បាន	បាន	បាន	បាន	
៤. ការនេសាទ	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	នៅរដូវទឹកឡើង
៥. ការប្រមាញ់សត្វព្រៃ	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	

កំណត់សំគាល់ៈ

បានៈ មានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ធនធានព្រៃឈើ
មិនបានៈ ពុំមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ធនធានព្រៃឈើ

៥.២ តំបន់ទី ២

៥.២.១ គោលបំណង

- ដើម្បីកាត់បន្ថយការគំរាមកំហែងពីគ្រោះធម្មជាតិនៅរដូវទឹកជំនន់
- ដើម្បីកែលំអលក្ខខណ្ឌព្រៃឈើ និងធនធានផ្សេងដូចជា សត្វទឹក និងសត្វស្លាប
- ដើម្បីបង្កើនឈើសំរាប់ធ្វើអុសដុតសំរាប់ការប្រើប្រាស់គេហកិច្ច
- ដើម្បីបង្កើតជំរកសត្វត្រី
- ដើម្បីប្រើប្រាស់តំបន់នេះជាឡូតិ៍នេសាទសាធារណៈ

៥.២.២ ការចែកចាយអត្ថប្រយោជន៍

ធនធានធម្មជាតិនៃតំបន់នេះ អាចប្រមូលផលបានស្មើគ្នា ដោយអនុវត្តតាមផែនការគ្រប់គ្រង និងបទបញ្ជាសហគមន៍

- ឈើស្ងួតសំរាប់ធ្វើអុសដុត អាចអនុញ្ញាតឱ្យប្រមូលយកសំរាប់ការប្រើប្រាស់គេហកិច្ច
- សកម្មភាពនេសាទពាណិជ្ជកម្ម អាចអនុញ្ញាតបានចំពោះឧបករណ៍នេសាទខ្នាតតូចស្របច្បាប់ ប៉ុន្តែក្នុងរយៈពេល បិទរដូវនេសាទត្រូវបានហាមឃាត់ លើកលែងតែឧបភោគស្វយ័ត
- ការប្រមូលយករុក្ខជាតិថ្នាំបុរាណ ត្រូវបានបើកចំហពេញមួយឆ្នាំ
- សត្វពាហនៈ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលស៊ីបានតែតំបន់ចំការថ្មីប៉ុណ្ណោះ

ការគ្របគ្រងលើការប្រើព្រសធនធានព្រៃឈើ

ប្រភេទធនធានព្រៃ	ឆ្នាំ					ផ្សេង2
	២000	២00១	២00២	២00៣	២00៤	
១. ឈើសំណង់តូចតាច	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	
២. ឈើធ្វើអុសស្ងួត	បាន	បាន	បាន	បាន	បាន	
៣. ឈើធ្វើអុសសើម (ចំរាកសើង	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	
៤. រុក្ខជាតិ ឱសថ	បាន	បាន	បាន	បាន	បាន	
៥. ការនេសាទ	បាន	បាន	បាន	បាន	បាន	
៦. ការប្រមាញ់សត្វព្រៃ	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	

៥ី៣ តំបនទី ៣

៥-៣-១ គោលដៅ

- ដើម្បីកែលំអលក្ខខណព្រៃឈើ និងធនធានផ្សេងដូចជា សត្វទឹក និងសត្វស្លាប
- ដើម្បីបង្កើតជំរកសត្វត្រី
- ដើម្បីប្រើប្រាស់តំបន់នេះជាឡូត3នេសាទក្នុងរដូវទឹកជំនន់

៥ី-៣ី២ ការទទួលខុសត្រូវ ៀ *តំបន់នេះត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយគណៀកម្មាធិការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ ។*

៥-៣-៣ កាចែកចាយអតប្រយោជន6ៀ *ផលិតផលព្រៃឈើ និងការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងតំបន់នេះ ត្រូវបានផល់ឱ្យស្មើគ្នាដល់សមាជិកនៃក្រុមអ្នកប្រើប្រាស់ទាំងឡាយ ដូចគ្នានឹងករណីនៅក្នុងតំបន់លេខ ២ ដែរ ។*

ការគ្របគ្រងលើការប្រើព្រសធនធានព្រៃឈើ

ប្រភេទធនធានព្រៃ	ឆ្នាំ					ផ្សេង2
	២000	២00១	២00២	២00៣	២00៤	

១. ឈើសំណង់តូចតាច	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	
២. ឈើធ្វើអុសស្ងួត	បាន	បាន	បាន	បាន	បាន	
៣. ឈើធ្វើអុសសើម (ចំរាកសើង	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	
៤. រុក្ខជាតិ ឱសថ	បាន	បាន	បាន	បាន	បាន	
៥. ការនេសាទ	បាន	បាន	បាន	បាន	បាន	
៦. ការប្រមាញ់សត្វព្រៃ	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	
៧. ការច្រូតស្មៅ	បាន	បាន	បាន	បាន	បាន	

៥៎៤ តំបនទី ៤ (ចំការ

តំបន់ទី ៤ ជាផ្នែកនៃព្រៃដែលឆេះ (ប្រវតិ)ានលើកឡើងខាងលើ ហើយត្រូវបានគេដាំឡើងវិញនៅឆ្នាំ១៩៩៦ និង ១៩៩៧ ។

៥៎៥៎១ គោលបំណង

- ដើម្បីកែលំអលក្ខខណព្រៃឈើ និងធនធានផ្សេងដូចជា សត្វទឹក និងសត្វស្លាប
- ដើម្បីបង្កើតជំរកត្រី
- ដើម្បីនេសាទនៅរដូវទឹកឡើង និងរដូវប្រាំង
- ដើម្បីបង្កើនពូជឈើដោយដាំ ពូជឈើដែលមានលក្ខណឿសេដ្ឋកិច្ច

៥៎៥៎២ កាចែកចាយអតប្រយោជន6ឿ

គ្រប់សមាជិកនៃក្រុមអ្នកប្រើប្រាស់ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការនេសាទលក់ដូរបានចំពោះឧបករណ៍ខ្នាតតូចស្របច្បាប់ នៅក្នុងអនុតំបន់ ។ ប៉ុន្តែក្នុងរយឿពេលបិទរដូវនេសាទ ពួកគេអាចធ្វើការ នេសាទសំរាបគ្រួសារតែប៉ុណ្ណោះ ។

ការគ្របគ្រងលើការប្រើប្រាសធនធានព្រៃឈើ

ប្រភេទធនធានព្រៃ	ឆ្នាំ					ផ្សេង2
	២០០០	២០០១	២០០២	២០០៣	២០០៤	

១. ការនេសាទ	បាន	បាន	បាន	បាន	បាន	
២. ការប្រមាញ់សត្វព្រៃ	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	
៣. ការប្រមូលអុស	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	

៥៥ តំបនទី ៥ (កសិដ្ឋានសណែកបាយ

៥-៥-១ គោលបំណង

- ដើម្បីកាត់បន្ថយសកម្មភាពកសិកម្ម ដែលជាផលអវិជ្ជមានប៉ះពាល់ដល់ទិដ្ឋភាពជីវសាស្រ្តនៅក្នុងតំបន់ទន្លេសាប
- ដើម្បីកែលំអលក្ខខណ្ឌព្រៃឈើ និងធនធានផ្សេងទៀត ដូចជា សត្វទឹក និងសត្វស្លាប
- ដើម្បីបង្កើតជំរកត្រី
- ដើម្បីប្រើប្រាស់ជាឡូត៍នេសាទនៅរដូវទឹកឡើង

៥៥២ ការទទួលខុសត្រូវ៉ តំបន់នេះត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ ។

៥៥៣ ការចែកចាយអតប្រយោជន៍ ៉

- ឈើធភ គ្រប់ប្រភេទត្រូវបានហាមឃាត់ លើកលែងតែបន្លែព្រៃ និងរុក្ខជាតិឱសថ
- សមាជិកសហគមន៍ទាំងអស់មានសិទ្ធិប្រើប្រាស់តំបន់នេះ សំរាប់តែការនេសាទចំពោះមុខរបរតូចតាច

ការគ្រប់គ្រងលើការប្រើប្រាស់ធនធានព្រៃឈើ

ប្រភេទធនធានព្រៃ	ឆ្នាំ					ផ្សេង2
	២០០០	២០០១	២០០២	២០០៣	២០០៤	

១. សំណង់ឈើតូចតាច	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	
២. ឈើធ្វើអុសស្ងួត	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	
៣. ឈើធ្វើអុសសើម (ចំរាកសើង	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	
៤. រុក្ខជាតិ ឱសថ	បាន	បាន	បាន	បាន	បាន	
៥. ការនេសាទ	បាន	បាន	បាន	បាន	បាន	
៦. ការប្រមាញ់សត្វព្រៃ	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	
៧. ការច្រូតស្មៅ	បាន	បាន	បាន	បាន	បាន	
៨. បន្លែព្រៃ	បាន	បាន	បាន	បាន	បាន	

ឌី៦ តំបនទី ៦ (តំបន់បង្កើតតាមបែបធម្មជាតិ

តំបន់ទី ៦ ស្ថិតនៅតាមបណោយច្រាំងមាត់បឹង ហើយនៅតំបន់នោះមានកូនឈើពូជ ពារវិនងត្សនិា ។ចុតសនមុលា ល្អជាច្រើនដែលអាចក្លាយជាព្រៃឈើដក្រាស់នាពេលអនាគតដខ្លីនេះ ។ មុននឹងការបង្កើតសហគមន៍ព្រៃឈើ កូនឈើទាំងឡាយស្ថិតនៅក្រោមការគំរាមកំហែងពីសំណាក់ការកាប់ឈើខុសច្បាប់សំរាប់ធ្វើផលិតកម្មនេសាទ ។

៥-៦-១ គោលបំណង

- ជារនាំងធម្មជាតិដើម្បីការពារខ្យល់ បរលកពីបឹងទន្លេសាបក្នុងរដូវទឹកឡើង
- ដើម្បីបង្កើនកន្លែងទេសចរណ៍បរិស្ថាននៅក្នុងសហគមន៍

ឌី៦ី២ ការទទួលខុសត្រូវ ឿ

តំបន់នេះត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយគណឿកម្មាធិការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ និងប្រជាជនក្នុងតំបន់

ឌី៦ី៣ ការបែងចែកអតប្រយោជន6

- ប្រជាជនមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់តំបន់នេះសំរាប់ការនេសាទជាលក្ខណឿគ្រួសារតែប៉ុណ្ណោះ ក្នុងអំឡុងពេលរដូវទឹកឡើង
- គ្រប់ ណើធក ត្រូវបានហាមឃាត់នៅក្នុងតំបន់នេះ

ការគ្របគ្រងលើការប្រើព្រសធនធានព្រៃឈើ

ប្រភេទធនធានព្រៃ	ឆ្នាំ	ផ្សេង2

	២000	២00១	២00២	២00៣	២00៤	
ការប្រមូលអនុផលឈើព្រៃ	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	
ការនេសាទលក្ខណៈគ្រួសារ	បាន	បាន	បាន	បាន	បាន	
ការប្រមាញ់សត្វព្រៃ	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	មិនបាន	
តំបន់ទេសចរណ៍បរិស្ថាន	បាន	បាន	បាន	បាន	បាន	

១៍ តួនាទីរបសគណៈកម្មការគ្របគ្រងព្រៃឈើ

តួនាទីរបស់គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ មានដូចតទៅ៖

- រកឱ្យឃើញបញ្ហានៅក្នុងសហគមន៍ ហើយដោះស្រាយរួមគ្នាដោយសហការជាមួយអាជ្ញាធរដែនដីដែលពាក់ព័ន្ធ
- ការពង្រីកព្រៃឈើសហគមន៍
- កំនត់ព្រំដែនតំបន់ការពារ
- ដាក់សញ្ញាសំគាល់ជុំវិញតំបន់ការពាររង
- រៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្តផែនការដែលបានព្រមព្រៀងគ្នានៅក្នុងបទបញ្ជាព្រៃឈើ និងផែនការគ្រប់គ្រង
- សម្របសម្រួលជាមួយមន្ទីរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័ននានាដែលពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍
- ទាក់ទងអង្គការជាតិ និងអនរជាតិដើម្បីស្វែងរកការគាំទ្រចំពោះការងារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទនៅក្នុងសហគមន៍

៣៍ អាណតិ និងការផ(ាសបរផែនការគ្របគ្រងរុកៗប្រមាញ និងនេសាទ

អាណតិនៃផែនការគ្រប់គ្រងនេះមានរយៈពេលប្រាំឆ្នាំ ។ នៅក្នុងកំឡុងពេលអនុវត្តផែនការនេះអត្ថបទខ្លះនៃផែនការនេះអាច មានការផ្លាស់ប្តូរអាស្រ័យដោយស្ថានភាពជាក់សែង និងការព្រមព្រៀងគ្នាក្នុងចំណោមអ្នកប្រើប្រាស់ព្រៃឈើ ។ ផែនការគ្រប់ គ្រងកែប្រែថ្មី នឹងត្រូវបានអង្កេត និងគាំទ្រដោយអ្នកសម្របសម្រួលគំរោងកម្មវិធី ហើយបញ្ជូនទៅការិយាល័យនេសាទដើម្បី ទទួលការអនុញ្ញាត ។

8.4

ឧទាហរណ៍ ផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ព្រៃឈើភូមិបូសធំ ១៩៩៩-២០០៣

ដោយ PNRM (FAO) ខេត្ត សៀមរាប

១. ការពណ៌នាព្រៃឈើ

១.១ ទីតាំង

សហគមន៍ព្រៃឈើភូមិបូសធំមានទីតាំងស្ថិតនៅភាគខាងជើងឃុំខ្នារពោធ3 ស្រុកសូទ្រនិគម ។ ព្រំប្រទល់រូបសាស្រ្ត និងព្រំប្រទល់ធម្មជាតិរបស់ឃុំខ្នារពោធ3ស្ថិតនៅជាប់នឹងភាគខាងជើងនៃតំបន់ទីជំរាលភ្នំគូលែន ភាគខាងកើតជាប់នឹងឃុំ ចាន់ស និង ឃុំពពេល ភាគខាងត្បូងជាប់នឹងឃុំប្រាសាទបាគង និងជាប់នឹងឃុំបាឡាំងនៅភាគខាងលិច ។

១.២ តំបន

សហគមន៍ព្រៃឈើក្នុងភូមិបូសធំគ្របដណប់លើផៃដីចំនួន ៤៧០ ហិកតា ។

១.៣ ព្រំប្រទល

សហគមន៍ព្រៃឈើបានបែងចែកចេញជា ៤ ប្លុក ដោយផ្អែកទៅលើផលិតភាពព្រៃឈើ និងគោលបំណងរបស់សហគមន៍ (សូមអានផែនទីដែលមានភ្ជាប់នៅក្នុងតារាង ឧបសម្ព័ន្ធទី ១ ។ ព្រំប្រទល់ពីខាងក្រៅនៃព្រៃឈើស្ថិតនៅជាប់នឹងឧទ្យានជាតិ ភ្នំគូលែនផ្អែកខាងជើង តំបន់ព្រៃឈើនៃឃុំខ្នារពោធ3ភាគខាងត្បូង ឃុំពពេលភាគខាងកើត និងភូមិបូសធំនៅភាគខាងលិច ដោយត្រូវថែរក្សាមិនអោយមានការចូលរំខាននៅក្នុងតំបន់នេះឡើយ ។

១.៤ ប្រភេទសានភាព្រៃ

សហគមន៍ព្រៃឈើនៅក្នុងឃុំបូសធំគឺជាប្រភេទព្រៃឈើចំរុះ ដែលសំបូរដោយប្រភេទឈើផ្ចឿក ឈើទាល ត្រាច ច្រមាស់ អង្កត់ខ្មៅ ចំបក់ និងឈើដូនចែម ។ ប្រភេទដីនៅក្នុងព្រៃគ្របដណប់ដោយដីក្រហមនៅភាគខាងជើង និងដីខ្សាច់ នៅភាគខាង ត្បូង ។ លក្ខណពិសេសនៃតំបន់នេះគឺមានប្រភពទឹកជប់សំរាប់ប្រើប្រាស់បំរើអោយវិស័យកសិកម្ម និងសំរាប់សកម្មភាពដាំ ដុះដំណាំមួយចំនួនទៀត ។ គំរបព្រៃមានលក្ខណពិសេសសមស្រប ដែលមានកំពស់ជាមធ្យម ២០ម ។ ការដុះលូតលាស់ដោយ ធម្មជាតិមានកំរិតខ្ពស់ ដោយសារតែនៅសំបូរប្រភេទដើមឈើមេនៅដុះរាយប៉ាយ ។

មុនឆ្នាំ ១៩៧៩ តំបន់នេះគ្របដណប់ដោយប្រភេទព្រៃក្រាស់ (ចំរុះដោយព្រៃបៃតងជានិច្ច និងព្រៃស្រោង ។ ក្នុងកំឡុងពេល ២០ ឆ្នាំមុន ព្រៃឈើតំបន់នេះត្រូវបានថយចុះ និងរិចរិលដោយសារតែការកាប់ឈើអានាធិបតេយ្យ និងសកម្មភាពនៃការធ្វើ កសិកម្មពនេចរ

ប៉ុន្តែការកាប់ព្រៃឈើតំបន់នេះកដើម្បីការពារសនិសុខ និងដើម្បីការពារភ្លើងឆេះព្រៃផងដែរ ។

ប្រវត្តិព្រៃឈើ

១៩៥៥ៗ ជាប្រភេទព្រៃស្រោងក្រាស់ ដែលសំបូរដោយទឹកជប់សំរាប់ការងារកសិកម្ម និងសំបូរដោយ សត្វព្រៃ ជា ច្រើនប្រភេទរស់នៅក្នុងព្រៃនេះ

១៩៧០ៗ ព្រៃតំបន់នេះទទួលរងការខូចខាតបនិចបន្ទួចដោយសារតែការរានយកដីសំរាប់ការធ្វើចំការ

១៩៧៥ៗ ប្រព័ន្ធធារាសាស្រខ្នាតតូចបានសាងសង់ឡើងនៅក្នុងតំបន់ព្រៃឈើដើម្បីបំរើការងារកសិកម្ម ប៉ុន្តែប្រព័ន្ធ
ធារាសាស្រនេះបានត្រូវទទួលរងនូវការបំផ្លាញដោយសារសង្គ្រាមដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងប្រទេស ។

១៩៧៩ៗ មានការចាប់ផើមកាប់ឆ្ការព្រៃឈើដើម្បីធ្វើចំការ

១៩៩២ៗ ពួកឧទាមខ្មែរក្រហមបានបង្កើតមូលដ្ឋានទ័ពនៅក្នុងព្រៃនេះ

១៩៩៥ៗ ព្រៃឈើតំបន់នេះបានបាត់បង់ដោយសារតែការកាប់ព្រៃខុសច្បាប់ និងដោយសារការរានផៃដីព្រៃសំរាប់ ធ្វើចំការ

១៩៩៨ៗ សហគមន៏ព្រៃឈើបានរៀបចំបង្កើតឡើងក្រោមការសំរបសំរួលពីគំរោងអង្គការ ធៀ ដោយមានការ ឯកភាពពីអភិបាលស្រុក
និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានឃុំ

មុនឆ្នាំ ១៩៩៧ ការការពារព្រៃឈើដោយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានមិនមែនជាបញ្ហាអាទិភាពនោះទេព្រៃឈើបានបាត់បង់អស់ ។ ក្រោយឆ្នាំ ១៩៩៧
ដោយកត់សំគាល់ឃើញថាបរិមាណទឹកផុសធម្មជាតិនៅក្នុងតំបន់មានការថយចុះគួរអោយកត់សំគាល់នោះ
អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានបានចាត់វិធានការណ៏ដើម្បីការពារព្រៃតំបន់នេះ ដោយអំពាវនាវដល់បណាប្រធានភូមិទាំងអស់អោយជួយ
ផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាជនតាមភូមិដើម្បីការពារព្រៃឈើនៅតំបន់ទឹកផុស និងដាក់ផ្លាកសញ្ញាសំគាល់ព្រំប្រទល់តំបន់ដែលត្រូវ ការពារ ។
ក្រោមការការពារក្នុងអំឡុងឆ្នាំនោះ ប្រជាជននៅតាមមូលដ្ឋាននៅតែអាចចូលទៅក្នុងព្រៃដើម្បីធ្វើអាជីវកម្ម ផល-អនុផលព្រៃឈើ និងធ្វើកសិកម្មពនេចរ ។

ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៨ ដោយមើលឃើញថាការការពារមិនមានផលប្រយោជន៏ដោយសារតែកង្វះខាតច្បាប់សំរាប់ការពារ អាស្រ័យ ហេតុនេះ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានភូមិ
ឃុំបានសហការគ្នាបង្កើតជាសហគមន៏ព្រៃឈើឡើង ក្រោមការសំរបសំរួលពីអង្គការ ធៀ ប្រចាំខេតសៀមរាប ។ មកដល់ឆ្នាំ ២០០០នេះ
ដោយសារតែមានការការពារព្រៃឈើបានល្អ កបណាលអោយមានទឹកផុស គ្រប់រដូវប្រាំង និងវស្សា ។

២៊ ការបែងចែកតំបន

សហគមន៏ព្រៃឈើភូមិបូសធំត្រូវបានធ្វើការបែងចែកចេញជា ៤ តំបន់ដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ដោយផ្អែកទៅលើផលិតភាពរបស់ ព្រៃឈើ
និងគោលបំណងរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ ។

២៊១ តំបនទី ១ៗ តំបន់ឈើសំណង់ និងឈើចំរីង

- ផៃដីសរុបៗ

- ប្រភេទដី៖ ជាប្រភេទដីក្រហម និងដីល្បាយខ្សាច់

- ប្រភេទឈើសំខាន់ៗ៖ ឈើទាល ត្រាច ត្រសេក ស្រឡៅ ដូនចែម ខ្នុរព្រៃ ។ល។

- ស្ថានភាពព្រៃ៖ មធ្យម

- ការលូតលាស់របស់ព្រៃឈើ៖ ល្អ

- មុខរបររបស់ប្រជាជន៖ ជាទូទៅប្រជាជនដែលរស់នៅតំបន់នេះតែងចូលទៅក្នុងព្រៃដើម្បីប្រមូលវល្លិ៍ អុស ដំឡូង ផ្លែឈើព្រៃ កាប់ឈើចំរឹង បង្គោលរបង កាប់ទ្រើងត្រសក់ ។ល។

៥.១.១ គោលបំណង

- ធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវស្ថានភាពព្រៃក្នុងគោលបំណងដើម្បីថែរក្សាបរិមាណប្រភពទឹកជប់ពីតំបន់ទឹកផុសធម្មជាតិ សំរាប់សកម្មភាពកសិកម្មពនេចរ និងសកម្មភាពបង្កបង្កើនផលផ្សេងទៀត
- ផលិតផលឈើសំណង់ ឈើចំរឹង និងផលិតផលព្រៃឈើផ្សេងទៀតដូចជា អុស រុក្ខជាតិឱសថ ។ល។
- បង្កើនសកម្មភាពរកប្រាក់ចំណូលតាមរយៈការប្រើប្រាស់ផល និងអនុផលព្រៃឈើ
- ងាយស្រួលក្នុងការការពារ

៥.១.២ ការទទួលខុសត្រូវ៖

តំបន់នេះទទួលការគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍ព្រៃឈើភូមិបូសធំ នៅក្នុងក្រុមទី៣ ។

៥.១.៣ ការបែងចែកផលប្រយោជន៍៖

ផលប្រយោជន៍ដែលបានមកពីផលិតផលព្រៃឈើត្រូវគ្រប់គ្រងដោយ គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិបូសធំ ដោយយោងទៅតាមលក្ខន្តិកៈ។

ការប្រើប្រាស់ និងការគ្រប់គ្រងផលិតផលព្រៃឈើ (ប្រើប្រាស់បានតែសមាជិកសហគមន៍តែប៉ុណ្ណោះ)

ប្រភេទឈើ	១៩៩៩	២000	២00១	២00២	២00៣
ឈើសំណង់	0	0	0	0	0
ឈើចំរឹង	0	0	0	0	0
វល្លិ	ក	ក	ក	ក	ក
អុសងាប	ក	ក	ក	ក	ក
អុសរស់	0	0	0	0	0
ផ្សិត បន្លែព្រៃ	ក	ក	ក	ក	ក
ផ្លែឈើព្រៃ	ក	ក	ក	ក	ក
រុក្ខជាតិឱសថបូរាណ	ក	ក	ក	ក	ក
បង្គោលរបង	0	0	0	0	0
សត្វព្រៃ	0	0	0	0	0

កំណត់សំគាល់៖

- 0៖ មិនអនុញ្ញាតិអោយកាប់
- ក៖ អនុញ្ញាតិអោយកាប់

៣.២ តំបនទី ២៖ ឈើចំរឹង

- ផៃដីសរុប៖
- ប្រភេទដី៖ ដីកណេងល្បាយខ្សាច់
- ប្រភេទឈើសំខាន់៖ សេមាន់ ពភ្លា ផ្ចាំរំដួល លាង ខ្ទាស់ ច្រមាស់ អង្កត់ខ្មៅ ក្រាយ ព្រីង ។ល។
- ស្ថានភាពព្រៃ៖ មធ្យម
- ដំណុះព្រៃឈើ៖ ដុះលូតលាស់ដោយខ្មែង និងគ្រាប់
- មុខរបររបស់ប្រជាជន៖ រកអុស វល្លិ ផ្លែឈើព្រៃ និងដំឡូងព្រៃ ។ល។

៧៧១ គោលបំណង

- ធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវស្ថានភាពព្រៃឈើដែលរិចរិល និងដើម្បីរក្សាប្រភពទឹកផុសសំរាប់ការងារកសិកម្ម និង សកម្មភាពការងារផ្សេងទៀត
- ផលិតជាឈើចំរឹង ឈើសំណង់ និងអនុផលព្រៃឈើផ្សេងទៀតដូចជា អុស វល្ល3 និងឱសថបូរាណ សំរាប់បំពេញ សេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាជន
- បង្កើនសកម្មភាពរកប្រាក់ចំណូលដល់សហគមន៍

៧៧២ ការទទួលខុសត្រូវ ៗ តំបន់នេះត្រូវគ្រប់គ្រងដោយគណៀកម្មាធិការសហគមន៍ក្រុមទី ១ និងក្រុមទី២។

៧៧៣ ការបែងចែកផលប្រយោជន6ៗ ផលប្រយោជន៏ដែលទទួលបានពីផលិតផលព្រៃឈើនឹងធ្វើការគ្រប់គ្រង
និងការពារដោយសហគមន៏ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជារួមនៅក្នុងឃុំដោយយោងទៅតាមលក្ខនិក្ស៊ៀសហគមន៏ព្រៃឈើ ។

ការប្រើប្រាស និងការគ្របគ្រងផលិតផលព្រៃឈើ ១ប្រើប្រាសពនតែសមាជិកសហគមន6តែបុណោះឌ

ប្រភេទឈើ	១៩៩៩	២000	២00១	២00២	២00៣
ឈើសំណង់	0	0	0	0	0
ឈើចំរឹង	0	៥000	៦000	៨000	៨000
អុសងាប់	0	0	0	0	0
អុសរស់	ក	ក	ក	ក	ក
អុសរស់	ឃ	ឃ	ឃ	ឃ	ឃ
ឱសថបូរាណ	ក	ក	ក	ក	ក
ផ្លែឈើព្រៃ បន្លែ ផ្សិត	ក	ក	ក	ក	ក
វល្ល3	ក	ក	ក	ក	ក
ស្បូវ	ក	ក	ក	ក	ក
ឈើធ្វើរបង	ឃ	ឃ	ឃ	ឃ	ឃ
សត្វព្រៃ	0	0	0	0	0

កំណត់សំគាល់ៗ

- ៗមិនអនុញ្ញាតិអោយកាប់

- កៗអនុញ្ញាតអោយកាប់

- ឃៗអនុញ្ញាតិអោយកាប់ ប៉ុន្តែត្រូវសុំការអនុញ្ញាតពីគណៀកម្មាធិការ

៥.៣ តំបនទី ៣ ៖ ព្រៃកោងកាង

- ផៃដីសរុប ៖
- លក្ខណៈដី ៖ ប្រភេទដីល្បាយខ្សាច់ជាំទឹក
- ប្រភេទឈើសំខាន់ ៖ ត្រាច ព្រីង ដើមកោងកាង ដើមស្មាច់ ។ល។
- ស្ថានភាពព្រៃ ៖ មធ្យម
- ដំណុះព្រៃឈើ ៖ ល្អ (ដុះលូតលាស់ពីខ្ទែង និងគ្រាប់
- មុខរបររបស់ប្រជាជន ៖ វល្លិ រកអុស ផ្លែឈើព្រៃ និងជីកដំឡូងព្រៃ ។ល។

៥.៣.១ គោលបំណង

- ធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវស្ថានភាពព្រៃឈើ ក្នុងគោលបំណងការពារប្រភពទឹក និងបរិស្ថាន
- ផលិតឈើបង្គោល ឈើសំណង់ និងផលិតផលព្រៃឈើផ្សេងទៀតសំរាប់ប្រើប្រាស់ និងជាទីជំរករបស់សត្វព្រៃ
- បង្កើនការរកប្រាក់ចំណូលសំរាប់សហគមន៍ តាមរយៈការប្រើប្រាស់ផល-អនុផលព្រៃឈើ

៥.៣.២ ការទទួលខុសត្រូវ ៖ *តំបន់នេះគ្រប់គ្រងដោយគណៈកម្មការសហគមន៍ និងអនុគណៈកម្មាការកណ្តាល ក្រុមទី ១ និងក្រុមទី ២។*

៥.៣.៣ ការបែងចែកផលប្រយោជន៍ ៖ *ផលប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីផលិតផលព្រៃឈើនឹងត្រូវប្រើប្រាស់ និង គ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍ ដែលអាចប្រើប្រាស់ជារួមក្នុងសហគមន៍ដោយយោងទៅតាមលក្ខន្តិកៈសហគមន៍ព្រៃឈើ ។*

ការប្រើប្រាស និងការគ្រប់គ្រងផលិតផលព្រៃឈើ 9ប្រើប្រាសពនតែសមាជិកសហគមន6តែប៉ុណោះ8

ប្រភេទឈើ	១៩៩៩	២០០០	២០០១	២០០២	២០០៣
ឈើសំណង់	0	0	0	0	0
ឈើចំរឹង	0	៥000	៦000	៨000	៨000
អុសងាប់	ក	ក	ក	ក	ក
ឱសថបូរាណ	ក	ក	ក	ក	ក
ផ្លែឈើព្រៃ បន្លែ ផ្សិត	ក	ក	ក	ក	ក
វល្លិ3	ក	ក	ក	ក	ក
ដំបូង	ក	ក	ក	ក	ក
អុសរស់	ក	ក	ក	ក	ក
ឈើរបង	ឃ	ឃ	ឃ	ឃ	ឃ
សត្វព្រៃ	0	0	0	0	0
កោងកាង	ឃ	ឃ	ឃ	ឃ	ឃ

កំណត់សំគាល់ៗ

- ៗមិនអនុញ្ញាតិអោយកាប់
- 1ៗអនុញ្ញាតិអោយកាប់ដោយសេរី
- ឃៗអនុញ្ញាតិអោយកាប់ ប៉ុនែត្រូវសុំការអនុញ្ញាតពីគណៗកម្មការសហគមន៏ព្រៃឈើ

៣៉៤ តំបនទី ៤ៗ វាលស្បូវ

- ផៃដីសរុបៗ
- លក្ខណៗដីៗ ជាប្រភេទដីឥដ្ឋល្បាយខ្សាច់
- ប្រភេទឈើសំខាន់ៗ ព្រីង សេមាន់ ល្បៀង ពភ្លា ។ល។
- ស្ថានភាពព្រៃៗ ជាលក្ខណៗព្រៃរិចរិលខ្លាំង ដោយមានវតមានស្បូវដុះច្រើន
- ដំណុះព្រៃឈើៗ ល្អ (ដុះលូតលាស់ដោយខ្មែង និងគ្រាប់

- មុខរបររបស់ប្រជាជន៖ រកអុស បោចវល្ល3 ជីកដំឡូង ដកកណប ទ្រើងសណែក ច្រូតស្បូវ ។ល។

២៥១ គោលបំណង

- ធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវស្ថានភាពព្រៃឈើ ដើម្បីរក្សានូវបរិស្ថាន
- ផលិតឈើសំណង់ ឈើចំរឹង និងផលិតផលព្រៃឈើផ្សេងទៀត ដូចជា អុស រុក្ខជាតិឱសថ
- បង្កើនសកម្មភាពប្រាក់ចំណូល តាមរយៈការប្រើប្រាស់ផល-អនុផលព្រៃឈើ
- ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការការពារព្រៃឈើ

២៥២ ការទទួលខុសត្រូវ៖ *តំបន់នេះត្រូវគ្រប់គ្រងដោយគណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើក្នុងភូមិបូសធំ និង អនុគណកម្មការកណាលក្រុមទី ១ និងក្រុមទី ២ ។*

២៥៣ ការបែងចែកផលប្រយោជន6៖ *ផលប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីផលិតផលព្រៃឈើនឹងធ្វើការគ្រប់គ្រង ដោយគណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើភូមិបូសធំដោយយោងទៅតាមលក្ខនិក្ខសហគមន៍ព្រៃឈើ ។*

ការប្រើប្រាស និងការគ្របគ្រងផលិតផលព្រៃឈើ 9ប្រើប្រាសពនតែសមាជិកសហគមន6តែប៉ុណោះឩ

ប្រភេទឈើ	១៩៩៩	២000	២00១	២00២	២00៣
ឈើសំណង់	0	0	0	0	0
ឈើចំរឹង	0	0	0	0	0
អុសងាប់	ក	ក	ក	ក	ក
ផ្លែឈើព្រៃ បន្លែ ផ្សិត	ក	ក	ក	ក	ក
ឱសថបូរាណ	ក	ក	ក	ក	ក
វល្ល3	ក	ក	ក	ក	ក
ស្បូវ	ក	ក	ក	ក	ក
ឈើរបង	0	0	0	0	0
អុសរស់	0	0	0	0	0
សត្វព្រៃ	0	0	0	0	0

កំណតសំគាល៖

- ឿមិនអនុញ្ញាតិអោយកាប់

- ា ឿអនុញ្ញាតិអោយកាប់ដោយសេរី

- ឃ ឿអនុញ្ញាតិអោយកាប់ ប៉ុនែត្រូវសុំការអនុញ្ញាតិពីគណឿកម្មាការ

៣៏ ការវណនាអ្វីសហគមន6

៣៏១ ក្រុមអ្នកប្រើព្រស

មានតែភូមិបូសធំមួយប៉ុណ្ណោះ ដែលបានឯកភាពគ្នាបង្កើតសហគមន៏ព្រៃឈើនេះឡើង ដែលរួមមានប្រជាជនចំនួន ៧២ គ្រួសារ ត្រូវបានបង្កើតជាក្រុមអ្នកប្រើប្រាស់ និងទទួលខុសត្រូវថែរក្សា និងការពារសហគមន៏ព្រៃឈើទាំងមូល ។

៣៏២ គណឿកម្មការគ្របគ្រងព្រៃឈើ

រចនាសម្ព័ន្ធសហគមន៏ព្រៃឈើនៅក្នុងភូមិបូសធំត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយឈរលើគោលការណ៏ស្ម័គ្រចិតចូលរួម និងតាមរយឿ ការឯកភាពព្រមព្រៀងពីអាជ្ញាធរភូមិឃុំ និងសហគមន៏មូលដ្ឋាន ។ រចនាសម្ព័ន្ធសហគមន៏ព្រៃឈីនេះបានចែកចេញជាគណឿ

កម្មាធិការកណាល និងអនុគណឿកម្មាធិការ ។

- គណឿកម្មការកណាលឿ គណឿកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើបានបង្កើតឡើងតាមរយឿការបោះឆ្នោត ដោយមានការ ចូលរួមពីប្រធានភូមិ ប្រធានក្រុមប្រជាជន និងមេឃុំជាទីប្រឹក្សា និងបង្កើតជាគណឿកម្មការ អនុប្រធាន គណឿកម្មការ ហិរញ្ញិក លេខាធិការ និងសមាជិក ។
- អនុគណឿកម្មការ ឿ ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងក្រុមនីមួយ ដែលក្នុងនោះរួមមានប្រធានម្នាក់ និងសមាជិក ២ នាក់ ដែលមកពីបណាក្រុមនីមួយតាមរយឿការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងពីគណឿកម្មការកណាល និងដោយមានការឯកភាព ពីប្រធានឃុំ ។

អនុគណឿកម្មការ

អនុគណឿកម្មការនេះ បង្កើតឡើងដើម្បីគ្រប់គ្រងដីព្រៃឈើនៅតាមក្រុមនីមួយ ដែលបែងចែកដោយគណឿកម្មការកណាល គ្រប់គ្រងព្រៃឈើអាស្រ័យតាមការប្រើប្រាស់ និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងតាមលក្ខណឿប្រពៃណី ។ ឈ្មោះរបស់គណឿកម្មការកណាល និងអនុគណឿកម្មការនឹងមានរៀបរាប់នៅក្នុងតារាងឧបសម្ព័ន្ធ ។

៤៏ ចាប និងលក៌និកឿ

តួនាទីរបស់គណឿកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើរួមមានឿ

- ផ្សព្វផ្សាយ និងណែនាំអំពីលក្ខនិកឿសីពីការគ្រប់គ្រងសហគមន៏ព្រៃឈើ

- កំណត់ទំហំ និងព្រំប្រទល់នៃតំបន់ព្រៃឈើដែលត្រូវការពារ

- ដាក់ផ្លាកសញ្ញាជុំវិញតំបន់ដែលត្រូវការពារ

- យាមល្បាតការពារតំបន់ព្រៃឈើ

- បែងចែកតំបន់ដែលត្រូវការពារ ដើម្បីគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់

- រៀបចំដាំដុះព្រៃឈើឡើងវិញតាមព្រំប្រទល់តំបន់ការពារ និងដាំដើមឈើលើដីព្រៃដែលរិចរិល

- ត្រួតពិនិត្យ និងអនុវត្តលក្ខន្តិកៈ ផែនការគ្រប់គ្រង និងកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់សហគមន៍ព្រៃឈើ

- សំរបសំរួលជាមួយស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតដែលទាក់ទងនឹងការងារសហគមន៍

៥៍ សមាជិកភាពនៃគណៈកម្មាធិការ

៥៍១ គណៈកម្មាធិការកណ្តាល

១. លោក សឿង អូន ប្រធាន

២. លោក យឿម ស៊ី អនុប្រធានទី១

៣. លោក មិន ណាំ អនុប្រធានទី២

៤. លោក ផម ហាម សមាជិកទទួលបន្ទុកលេខាធិការ

៥. លោក ចាប ជន សមាជិក

៦. លោក ឆាយ ចី សមាជិក

៧. លោក លង់ សេង សមាជិក

៨. លោក ប្រម ប្រាង សមាជិក

៩. លោក មាន់ សារ៉ូ សមាជិក

១០. អ្នកស្រី តោះ ហុច សមាជិកទទួលបន្ទុកហិរញ្ញិក

១១. អ្នកស្រី តិល ម៉ុ សមាជិក

១២. អ្នកស្រី វ៉ាន់ នឿន សមាជិក

៦៏ លកៗនិក្បឹរបសសហគមន6

លក្ខនិក្បឹរបស់សហគមន៍ព្រៃឈើត្រូវបានបង្កើតឡើងចាប់តាំងពីខែ មីនា ឆ្នាំ ១៩៩៩ ដោយមានការចូលរួមពីក្រុមអ្នកប្រើប្រាស់ ព្រៃឈើ គណៀកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ និងប្រធានឃុំ ក្រោមការសំរបសំរួលពីអង្គការ ធាប្បឹ ។ លក្ខនិក្បឹនេះបានចុះ ហត្ថលេខាដោយគណៀកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ ប្រធានឃុំ និងអភិបាលស្រុក ការិយាល័យរុក្ខា-ប្រមាញ់ខេត មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខា-ប្រមាញ់ និងនេសាទខេត និងអភិបាលខេត ។

8.5

ករណីសិក្សាការចូលរួមត្រួតពិនិត្យ និងវាយតំលៃហេតុប៉ះពាល់សង្គម

គំរោងការចូលរួមគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិបឹងទន្លេសាបនៃអង្គការ ធវ្ស៊ី ខេតសៀមរាប ដោយលោក Renand Bailleux

ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដោយមានការចូលរួម និងសហគមន៍ព្រៃឈើ គឺជាសកម្មភាពស្នូលរបស់គំរោង ។ បច្ចុប្បន្ននេះ គំរោងបានដំណើរការយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងតំបន់ចំនួនជាង ២០ កន្លែងផ្សេងគ្នា ។ តំបន់មួយចំនួនបានរៀបចំឡើងអស់រយះពេល ជាង ២ ឆ្នាំកន្លងមកហើយ ។ គំរោងបានសំរេចធ្វើការវាយតំលៃពីលទ្ធផលនៃការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដោយមានការ ចូលរួមតាមរយះជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នកភូមិនៅតំបន់អនុវត្តគំរោងចំនួន ៤ កន្លែង ។ ដោយពុំមានប្រព័ន្ធតាមដាន និង វាយតំលៃដោយមានការចូលរួមដែលនឹងត្រូវរៀបចំឡើង យើងបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវពីរបៀបដែលសហគមន៍មូលដ្ឋាន ខ្លួនឯងបានតាមដានការវិវត្តន៍ និងប្រព្រឹត្តទៅនៅតាមតំបន់នីមួយដែលពួកគាត់កំពុងធ្វើកិច្ចការពារថែរក្សា ។

១ វិធីសាស្រ

ការវាយតំលៃហេតុប៉ះពាល់សង្គមបានរៀបចំឡើងដោយអនុវត្តនូវឧបករណ៍នៃការចូលរួមមួយចំនួន ។ និតិវិធីនៃការសិក្សា វាយតំលៃនេះមានដូចខាងក្រោម ៗ

- រៀបចំកិច្ចប្រជុំនៅតាមភូមិដោយមានតំណាងប្រជាពលរដ្ឋក្នុងភូមិចូលរួម
- តាមភូមិនិមួយមានរៀបចំគូផែនទីភូមិ រៀបចំបញ្ជីបងាញពីនិទស្សន៍ទ្រព្យសម្បតិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដោយដាក់ សញ្ញាតូចសំរាប់និទស្សន៍ទ្រព្យសម្បតិតាមផះនីមួយ
- រៀបចំការពិភាក្សាជាមួយក្រុមគោលដៅ ជាមួយអ្នកភូមិដែលស្ថិតនៅក្នុងប្រភេទនិទស្សន៍ទ្រព្យសម្បតិនិមួយ (គ្រាន់បើ មធ្យម ក្រីក្រ ម៉េម៉ាយ ។ ស្នើសុំក្រុមនិមួយគូផែនទីដោយមានការចូលរួមសីពីព្រៃឈើ និងរៀបចំ តារាងផលនានាដែលអ្នកភូមិបានប្រមូលពីព្រៃមុន និងក្រោយពេលដែលគំរោងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដោយ មានការចូលរួម ។ ការងារនេះអាចរៀបចំធ្វើបានផងដែរជាមួយ ក្រុមបុរស និងស្រី
- ធ្វើការស្វែងយល់ពីឥទ្ធិពលនៃការអនុវត្តគំរោងសហគមន៍ព្រៃឈើលើជីវភាពរស់នៅរបស់អ្នកភូមិ រៀបចំកិច្ច សំភាសន៍នៅតាមភូមិ ដើម្បីបញ្ជាក់ការពិតជាក់សែងនៃលទ្ធផលដែលទទួលបានពីកិច្ចប្រជុំជាមួយ ក្រុមគោលដៅ
- តាមរយះនៃការប្រើប្រាស់វិធីសាស្រនេះ យើងអាចអោយមន្ទ្រីគំរោងកំណត់នូវការខុសគ្នាក្នុងការប្រើប្រាស់ផល ព្រៃឈើទៅតាមកំរិតទ្រព្យសម្បតិ នឹងវាយតំលៃពីឥទ្ធិពលនៃសហគមន៍ព្រៃឈើទៅលើជីវភាពរបស់អ្នកភូមិ ។

២ លទផល

- ឥទ្ធិពលនៃគំរោងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដោយមានការចូលរួមមានភាពច្បាស់លាស់ ។ មុនពេលមានគំរោង អ្នក ភូមិប្រមូលផលព្រៃឈើច្រើន ហើយប្រើប្រាស់តំបន់ព្រៃឈើទាំងនោះសំរាប់ធ្វើ កសិកម្មពនេចរច្រើនជាងពេល ដែលគំរោងចាប់ផើមអនុវតការងាររបស់ខ្លួន ។

លទ្ធផលនេះជាការរំពឹងទុកដូចជាមធ្យោបាយនៃកិច្ចការពារថែរក្សា យ៉ាងម៉ត់ចត់មួយចំពោះការប្រើប្រាស់ធនធានព្រៃឈើ ។

- ជាទូទៅនៅក្នុងឯកសារមានការព្រមព្រៀងគ្នា បយល់ថាប្រជាពលរដ្ឋ បអ្នកភូមិក្រីក្រមានការពឹងអាស្រ័យយ៉ាង ខ្លាំងទៅលើផលព្រៃឈើ ។ និយាយរួមលទ្ធផលនៃការសិក្សានៅមូលដ្ឋានរបស់យើងមិនបានបងាញដូចចំនុចខាង លើទេ ។ ប្រជាពលរដ្ឋមិនថាអ្នកមាន អ្នកក្រ បបុរស-ស្រីនោះទេ គឺពួកគាត់បានទទួលឥទ្ធិពលស្មើគ្នាតាមរយៀនៃ ការចាប់ផើមគំរោងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដោយការចូលរួមព្រោះថា អ្នកភូមិប្រើប្រាស់ផលព្រៃឈើស្មើគ្នា ។

- នៅក្នុងតំបន់ដែលគំរោងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដោយមានការចូលរួមអនុវតមួយចំនួន បានទទួលនូវការប៉ះពាល់ យ៉ាងខ្លាំងទៅលើជីវភាពរស់នៅរបស់អ្នកភូមិដោយសារតែពួកគាត់បាត់បង់នូវការប្រើប្រាស់ដីព្រៃសំរាប់កសិកម្ម ពនេចររបស់ពួកគាត់ បកពួកគាត់ត្រូវធ្វើដំណើរទៅឆ្ងាយជាងពីមុនដើម្បីរកអុស ។ ប៉ុន្តែទោះបីជាយ៉ាងណាកដោយ អ្នកភូមិទាំងអស់ដែលបានចូលរួមផល់ការសំភាសន៍បាននិយាយថា ពួកគាត់មានសេចកីពេញចិតជាមួយនឹងការ អនុវតគំរោងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដោយមានការចូលរួម " ដោយសារតែគំរោងនេះជួយការពារថែរក្សាប្រភព ទឹកធុសធម្មជាតិ ហើយដែលអាចផល់ទឹកច្រើនដល់ពួកគាត់នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះដើម្បីស្រោចស្រពដំណាំស្រូវ" "ដោយសារតែយើងនឹងទទួលផលច្រើនថែមទៀតនាពេលខាងមុខ " "បដោយសារតែក្មេងនឹងស្គាល់ព្រៃឈើ" ។

- អ្នកភូមិនៅក្នុងតំបន់ទាំង ៤ ដែលបានចុះសិក្សាស្រាវជ្រាវបានបងាញពីការចាប់អារម្មណ៍ និងការរៀបចំទាក់ទង ទៅនឹងការតាមដានពិនិត្យស្ថានភាពនៅក្នុងតំបន់ព្រៃឈើដែលពួកគាត់បានការពារថែរក្សា ។ នៅតំបន់ជាច្រើន អ្នកភូមិដែលបានជួបសំភាសន៍ជាមួយបានអោយដឹងថា នៅពេលដែលគាត់បានឃើញសកម្មភាពបទល្មើស ពួកគាត់ ត្រូវតែរាយការណ៍ទៅជូនគណកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ ។ នៅតំបន់ខ្លះទៀត គណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ បានរៀបចំនូវការដើរល្បាតព្រៃជាប្រចាំផង ។ តែទោះបីជាយ៉ាងណាកដោយ ការគាំទ្រសហគមន៍នៅតែត្រូវការ គំរោង ផ្សើ នៅពេលដែលអ្នកមានអំណាចពីខាងក្រៅចូលរំលោភវាទយកដីព្រៃឈើក្នុងសហគមន៍នៅឡើយ ។

៣ អនុសាសន៍

ថ្វីបើចិដ្ឋភាពនៃជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទទួលនូវឥទ្ធិពលតាមរយៀការរៀបចំគំរោង ភណ្ឌុខ្មែរប៉ុន្តែត្រូវកត់សំគាល់ ថាជាសមាមាត្រប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រជាអ្នកទទួលឥទ្ធិពលដោយផ្ទាល់ជាង ។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបានកំណត់ដោយផោតយក ចិតទុកដាក់ទៅលើផលដែលប្រជាពលរដ្ឋបានប្រមូលមុននឹងក្រោយពេលអនុវតគំរោង ភណ្ឌុ គឺមិនបានផោតការយកចិត ទុកដាក់ទៅលើបរិមាណនៃផលដែលបានប្រមូលនោះទេ ។ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីធានាថា ការអនុវតគំរោង ភណ្ឌុ មិនបាន រំខានដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ ទោះចាំបាច់ត្រូវធ្វើការសិក្សាបន្ថែមអោយបានស៊ីជំរៅទៀត ។

ដោយសារតែគណៀកម្មការមិនទាន់មានភាពរឹងមាំនៅឡើយដើម្បីការពារសិទ្ធិដោយខ្លួនឯងនោះ វាជាការសំខាន់ណាស់ដើម្បី រៀបចំបង្កើត "សហព័ន្ធ" នៃគណកម្មការ ភណ្ឌុ នៅថ្នាក់ស្រុកដើម្បី

ក. ពង្រឹងកំលាំងក្នុងការអនុវតផែនការ ភណ្ឌុ

ខ. ដើរតួជាអ្នកសំរបសំរួលនៅថ្នាក់ខេតដើម្បីការពារសិទ្ធិរបស់ខ្លួន

គ. ដើរតួជាអ្នករៀបចំវេទិកាដើម្បីពិភាក្សាលើការងារ ភណ្ឌុ

នៅពេលដែលមានកិច្ចប្រជុំរបស់ "សហពន្ធ័" នោះមន្ត្រីថ្នាក់ស្រុកខេត ប៉ូលីស ទាហាន មន្ទីរុក្ខា-ប្រមាញ់ខេត ត្រូវតែអញ្ជើញ អោយចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំទាំងនោះ ។

តាមរយៈគំរោង ភណរំ គ្រួសារជាច្រើនបានផ្លាស់ប្តូរទីតាំងធ្វើកសិកម្មពនេចររបស់ខ្លួនទៅកាន់តំបន់ឆ្ងាយ ដែលមិនគ្រាន់តែ តំរូវអោយមានការខិតខំប្រឹងប្រែងបន្ថែមទៀតប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុនែបានបង្កើតនូវបញ្ហានៃការរិចរិលធនធានធម្មជាតិនៅតំបន់ របស់ខ្លួនផ្សេងទៀត ។ ដូច្នេះការព្យាយាមគួរអនុញ្ញាតិអោយប្រជាពលរដ្ឋបនអនុវតកសិកម្មពនេចរនៅតំបន់ដែលរិចរិលដែល ស្ថិតក្បែរ បនៅក្នុងតំបន់ព្រៃការពារជាបនទៅទៀត ។

8.6

ឧទាហរណ៍បទបញ្ញាផ្ទៃក្នុង នៅភូមិដូនល្អ

ដោយ គឌក កំពង់ធំ (GTZ)

បទប្បញ្ញាផ្ទៃក្នុងភូមិ
ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ
ភូមិដូនល
ឃុំ សំពោង ស្រុកសោង ខេតកំពង់ធំ

រៀបចំដោយ
គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិដូនល្អ
ឧបត្ថម្ភដោយ
អង្គការ GTZ កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ខេត

ក្រុមគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ
ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០០

ជំពូក ១
ខ្លឹមសារទូទៅនៃលក្ខនិក្យី

នេះគឺជាលក្ខនិក្យីភូមិដូនល្អ ឃុំសំពោង ស្រុកសោង ខេត កំពង់ធំ ។ លក្ខនិក្យីនេះបានរៀបចំដោយក្រុមគណៈកម្មការដែល ជាប់ឆ្នោតមានសមាជិក ៧ រូប និងទីប្រឹក្សា ៣ រូប ។ បនាប់ពីបានរៀបចំលក្ខនិក្យីនេះហើយ គណៈកម្មការបានបងាញលក្ខនិក្យី នេះជូនអ្នកភូមិតាមរយៈកិច្ចប្រជុំថ្នាក់ភូមិមួយដែលមានសិក្ខាកាមចូលរួមចំនួន ៨០ នាក់ ដើម្បីកែសំរួល និងឈានដល់កិច្ច ព្រមព្រៀងពីលក្ខនិក្យីនោះក្នុងចំណោមអ្នកភូមិទាំងអស់ ។ ជំហានបនមកទៀត សមាជិកគណៈកម្មការបានដាក់លក្ខនិក្យីនេះ ជូនដល់សាលាឃុំដើម្បីពិនិត្យសំរេច ។

ជំពូក ២
គោលបំណងនៃលក្ខន្តិកៈ

មាត្រា ១៖ លក្ខន្តិកៈនេះមានគោលបំណងដូចតទៅ៖

- ដើម្បីធានាអោយមានការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាពនៅក្នុងសហគមន៍ភូមិដូនល្អ
- ដើម្បីចូលរួមអនុវត្តគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលស៊ីពីការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ
- ចូលរួមបញ្ឈប់ការធ្វើអាជីវកម្មអាណាធិបតេយ្យនៃធនធានធម្មជាតិ
- ដើម្បីធានាថាប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍ទទួលបានផលប្រយោជន៍ស្មើគ្នាពីធនធានធម្មជាតិ
- ជួយប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍ដើម្បីលើកកំពស់ការយល់ដឹងពីផលប្រយោជន៍នៃធនធានធម្មជាតិ
- ជួយសហគមន៍ដើម្បីបង្កើតប្រាក់ចំណូលដែលទទួលបានពីធនធានធម្មជាតិ

មាត្រា ២៖ សហគមន៍នេះមានឈ្មោះថា "ការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ធនធានធម្មជាតិភូមិដូនល្អ"

ជំពូក ៣
ឫទ្ធិអំណាចនៃលក្ខន្តិកៈ

មាត្រា ៣៖ ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិសហគមន៍ភូមិដូនល្អ គឺជាសហគមន៍ក្រៅរដ្ឋាភិបាលឯករាជ្យមួយ ដែលរៀបចំបង្កើតឡើងដោយមានកិច្ចព្រមព្រៀងពីប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់ក្នុងភូមិដូនល្អ ហើយមិនបំរើអោយបុគ្គលណាម្នាក់ បកគណបក្សនយោបាយណាមួយឡើយ ។ សហគមន៍នេះត្រូវគោរពតាមច្បាប់រដ្ឋាភិបាលនានាដែលពាក់ព័ន្ធទៅ នឹងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងសកម្មភាពការងារបរិស្ថាន ។

មាត្រា ៤៖ សហគមន៍គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិដូនល្អរួមមាន ដីធ្លី ព្រៃឈើ ព្រៃលិចទឹក ដីព្រៃដាំឡើងវិញសត្វព្រៃគ្រប់ ប្រភេទ បឹង ទន្លេតូច ប្រាសាទចាស់ និងព្រះពុទ្ធបដិមាករនៅលើ និងក្រោមដី ដែលស្ថិតនៅក្នុងភូមិដូនល្អ និងជាកម្មសិទ្ធិរបស់សហគមន៍ និងត្រូវគ្រប់គ្រង អភិរក្ស និងការពារដោយសហគមន៍ ។

ប្រការ ៥៖ គ្រប់គោលបំណងទាំងឡាយណាដើម្បីប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងសហគមន៍ត្រូវតែមានតម្លាភាព និងបើកទូលាយក្នុងបំណងអោយគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិមាន លទ្ធភាពធ្វើការត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំ ។

មាត្រា ៦៖ ហាមឃាត់ដាច់ខាតការលក់ ទិញ បជ្ជូលធនធានធម្មជាតិដែលបានចែងក្នុងមាត្រាទី ៤ ទៅឱ្យបុគ្គលណាមួយ

មាត្រា ៧៖ តំបន់ដែលត្រូវធ្វើការដាំឈើឡើងវិញនៅក្នុងតំបន់ព្រៃរិចរិល និងតំបន់ព្រៃការពារអភិរក្សត្រូវតែកំណត់ដោយគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ។

មាត្រា ៨៖ ការកំណត់ព្រំប្រទល់នៃតំបន់ធនធានធម្មជាតិ និងការបែងចែកតំបន់គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិជូនក្រុមនីមួយ

ដើម្បីគ្រប់គ្រងត្រូវកំណត់ដោយគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ។

ជំពូក ៥ (sic: ៤)

ការកំណត់ព្រំប្រទល់

មាត្រា ៩៖ ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិដូនល្អដែលមានព្រំប្រទល់ដូចខាងក្រោម៖

- ខាងកើតរហូតដល់ដីស្រែភូមិពរភ្លុក
- ខាងលិចរហូតដល់ដែនឡូត៍នេសាទ
- ខាងជើងដល់ដីស្រែភូមិពើ និងដែនឡូត៍នេសាទ
- ខាងត្បូងរហូតដល់ដីស្រែភូមិសំពោច

ជំពូក ៥

រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងសហគមន៍ តួនាទី និងសិទ្ធិ

មាត្រា ១០៖ រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងសហគមន៍នៃការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិដូនល្អបានរៀបចំដោយគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដែលមានដូចខាងក្រោម៖

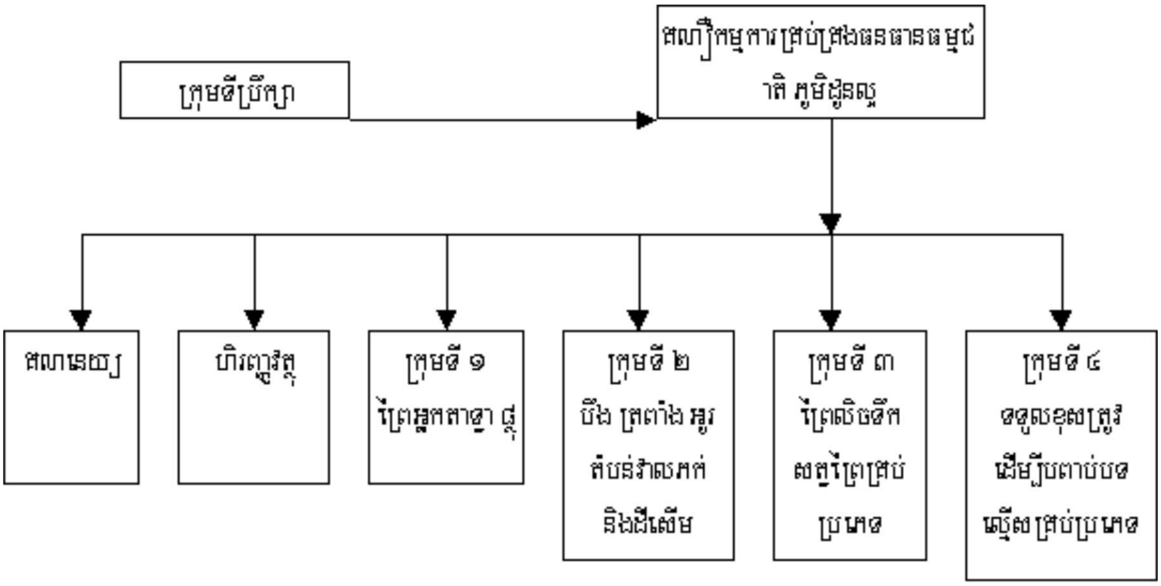

មាត្រា១១៖ សមាជិកចូលរួមក្នុងគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ គឺបើកចំហរជូនបុគ្គលគ្រប់រូប និងមិនមានការកំណត់ ប៉ុន្តែជាក់ស្តែងគ្រប់គ្រួសារទាំងអស់ក្នុងភូមិដូនល្អគឺជាសមាជិក ។

- តំណាងគ្រួសារនៃអ្នកភូមិពីបណាភូមិដទៃទៀតក៏មានសិទ្ធិចូលរួមជាសមាជិកនៃសហគមន៍នេះដែរ តាមរយៈ ប្រធានភូមិ និងការយល់ព្រមពីគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ។

មាត្រា១២ ៗ ការរៀបចំបង្កើតក្រុមសហគមន៍គ្រប់គ្រង និងការពារធនធានធម្មជាតិ ៗ

- សមាជិកដែលមានការចាប់អារម្មណ៍អាចជាអ្នកស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីសហការក្នុងការរៀបចំបង្កើតក្រុមសហគមន៍ការពារគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដែលមានសមាជិកចាប់ពី ១ គ្រួសាររហូតដល់ ១៥ គ្រួសារ ។
- បណាក្រុមសហគមន៍ការពារគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិត្រូវមានអ្នកដឹកនាំមួយរូបដែលត្រូវជ្រើសរើសតាមរយៈ ការបោះឆ្នោតពីសមាជិកក្រុម ។

មាត្រា១៣ ៗ ការរៀបចំបង្កើតគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ៗ

- ក្រុមទាំងអស់ត្រូវជ្រើសរើសតំណាងមួយរូបដើម្បីចូលជាសមាជិកគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ។ គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិត្រូវជ្រើសរើសប្រធាន បអនុប្រធានតាមរយៈការបោះឆ្នោតអោយដោយសមាជិកនៃគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ហើយត្រូវទទួលបានសំលេងច្រើនជាងពីរភាគបីនៃសន្លឹកឆ្នោតទើបមានការទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការ ។

មាត្រា ១៤ ៗ អ្នកគាំទ្រក្រុមសហគមន៍ការពារ និងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ គឺជាការស្ម័គ្រចិត្តរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល រដ្ឋ អំណាចមូលដ្ឋាន អង្គការជាតិ-អន្តរជាតិ ព្រះសង្ឃ បកសប្បុរសជននានាដែលមានការចាប់អារម្មណ៍លើសកម្ម ភាពកិច្ចការពារ គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិរបស់សហគមន៍ ។

មាត្រា ១៥ ៗ អណត្តិនៃគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ៗ

ក. អណត្តិរបស់គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិនឹងត្រូវរៀបចំជាថ្មីរៀងរាល់ ៣ ឆ្នាំមង តាមរយៈការ ជ្រើសរើសតំណាងក្រុមថ្មី ។ ប្រធាន និងអនុប្រធាននៃគណកម្មការថ្មីនេះ ជ្រើសតាំងតំណាងក្រុមថ្មីត្រូវជ្រើសរើស ជាថ្មីឡើងវិញតាមរយៈការបោះឆ្នោតអោយពីសមាជិកគណកម្មការដែលត្រូវមាន សំលេងពីរភាគបីយ៉ាងតិច ។

ក្នុងករណីដែលប្រធាន បសមាជិកគណៈកម្មការទទួលមរណៈភាព បចាកចេញពីគណៈកម្មការនោះ ក្រុមនៃ គណៈកម្មការត្រូវធ្វើការជ្រើសរើសតំណាងថ្មីបំពេញបន្ថែមបុគ្គលទាំងនោះ ។ ក្នុងករណីមានទំនាស់រវាងសមាជិក គណៈកម្មការ បកមានការមិនទុកចិត្តគ្នាទេវិញទៅមករវាងសមាជិកសហគមន៍នៅក្នុងគណៈកម្មការនោះ ការ បោះឆ្នោតថ្មីត្រូវរៀបចំឡើងមុនពេលផុតអណ្ណត្តិរបស់គណៈកម្មការ (៣ ឆ្នាំ ។

ខ. ប្រធានក្រុម ៗ សមាជិកក្រុមគ្រប់រូបត្រូវជ្រើសរើសប្រធានក្រុមរបស់ខ្លួនរៀងរាល់ ៣ ឆ្នាំមង តាមរយៈការ បោះឆ្នោត និងរាប់សន្លឹកឆ្នោត ។

គ. ការជួបប្រជុំគណៈកម្មការសហគមន៍ ៗ គណៈកម្មការសហគមន៍ត្រូវប្រជុំរៀងរាល់ខែ ។ ប្រសិនជាករណីចាំបាច់ កិច្ចប្រជុំរៀបរាប់បានមុនពេលកំណត់ ។ ប្រធានក្រុម និងអនុប្រធានក្រុមត្រូវរៀបចំ និងអញ្ជើញសមាជិកក្រុម ចូលរួមប្រជុំ ។ នៅពេលដែលប្រធានក្រុមអវត្តមាន នោះអនុប្រធានក្រុមត្រូវទទួលខុសត្រូវ និងដឹកនាំការប្រជុំ ។

ឃ. ការប្រជុំសហគមន៍ការពារគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ៗ ត្រូវមានការចូលរួមរបស់សមាជិកសហគមន៍ទាំងអស់ ហើយត្រូវជួបប្រជុំរៀងរាល់មួយឆ្នាំមង បកក្នុងករណីបន្ទាន់ ។

ង. ការប្រជុំតាមក្រុម ៗ ត្រូវរៀបចំឡើងរៀងរាល់ ៣ ខែមង ហើយត្រូវមានការចូលរួមពីតំណាងក្រុមដែលជា សមាជិកគណៈកម្មការ ។ គោលបំណងនៃកិច្ចប្រជុំនេះ គឺដើម្បីចែករំលែកផ្លាស់ប្តូរពត៌មាន និងតាមដានពិនិត្យ អង្កេតការអនុវត្តន៏លក្ខន្តិកៈរបស់សហគមន៍ ។

ក្នុងករណីចាំបាច់ប្រធានក្រុមមានសិទ្ធកោះប្រជុំមុនពេលកំណត់ ។

មាត្រា ១៦ៈ តួនាទី និងសិទ្ធិ

ក. គ្រប់សមាជិកសហគមន៍ទាំងអស់ត្រូវតែអនុវត្តតាមចំណុចដូចខាងក្រោមៈ

- ត្រូវគោរពតាមច្បាប់ លក្ខនិក្ខិរបស់សហគមន៍
- ចូលរួមគ្រប់សកម្មភាពការងារការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ
- ឈរឈ្មោះអោយគេបោះឆ្នោត និងចូលរួមអោយគេបោះឆ្នោតដើម្បីជ្រើសរើសគណៈកម្មការសហគមន៍
- មានសិទ្ធិចូលរួម និងលាលែងជាសមាជិកសហគមន៍ ប៉ុនែមិនមានសិទ្ធិដើម្បីទាមទារអ្វីលើសពីគោលការណ៍
- លក្ខនិក្ខិសហគមន៍កំណត់នេះទេ
- មានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ា បស្នើសុំប្តូរសមាជិកនៃបុគ្គលណាមួយចេញប្រសិនបើគេមិនគោរពគោលការណ៍សហគមន៍
- ទទួលផលប្រយោជន៍ពីធនធានសហគមន៍យោងទៅតាមគោលការណ៍ និងលក្ខនិក្ខិសហគមន៍
- ចូលរួមផល់វិភាគទានស្មើគ្នាដល់សហគមន៍
- ក្នុងគោលបំណងដើម្បីសំរបសំរួលដំណើរការរបស់សហគមន៍តាមគោលការណ៍ នោះគ្រួសារនីមួយដែលជា សមាជិកត្រូវផល់វិភាគទានចំនួនប្រាក់ ២០០ រៀល ដល់សហគមន៍នាបំណាច់ខែនីមួយ

ខ. ប្រធានក្រុមមានតួនាទីដូចតទៅៈ

- ដឹកនាំការអនុវត្តន៏ការងាររបស់ក្រុម
- តាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតំលៃការអនុវត្តការងារ
- ទំនាក់ទំនង និងដើរតួជាបណ្តាញផល់ពតមានរវាងសមាជិកសហគមន៍ និងសមាជិកគណៈកម្មការ
- ប្រមូលប្រាក់វិភាគទានអោយបានទាន់ពេលវេលាពីសមាជិកសហគមន៍ទាំងអស់
- បង់វិភាគទានដែលប្រមូលបានជូនសមាជិកគណៈកម្មការកដូចជាសមាជិកសហគមន៍ទាំងអស់

គ. គណៈកម្មាការការពារគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិរបស់សហគមន៍ គឺជាអង្គការដែលទទួលខុសត្រូវទៅលើ

ចំណុចមួយចំនួនដូចខាងក្រោមៈ

- រៀបចំគោលការណ៍ បទបញ្ជាផៃក្នុង និងលក្ខនិក្ខិផ្សេងដើម្បីធានាទនូវសមភាព និងយុតិធមក្នុងសហគមន៍
- តាមដានត្រួតពិនិត្យ និងដោះស្រាយរាល់បញ្ហាទាំងឡាយដែលកើតឡើងនៅក្នុងសហគមន៍
- ចងក្រងរបាយការណ៍ផ្ញើរជូនស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់
- ធានាអោយបានក្នុងការរៀបចំផែនការ ការអនុវត្តផែនការ និងការតាមដានត្រួតពិនិត្យ វាយតំលៃការអនុវត្ត ការងារអោយបានល្អប្រសើរ
- ធានាអោយបានការរៀបចំប្រើប្រាស់ថវិកាដែលទទួលបានពីការបង់វិភាគទានរបស់សមាជិក ការផាកពិន័យ និងពីសប្បុរសធមជនទៃទៀតអោយមានភាពត្រឹមត្រូវ

ឃ. ប្រធានគណៈកម្មការសហគមន៍មានភារកិច្ចដូចតទៅៈ

- ដឹកនាំការអនុវត្តការងារគ្រប់គ្រងសហគមន៍ធនធានធម្មជាតិ

- ដោយមានការឯកភាពជាមួយសមាជិកគណកម្មការក្នុងការធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តសីពីការរៀបចំផែនការ សហគមន៍ ដើម្បីធានាអោយមានសមភាព និងយុត្តិធម

- ធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយស្ថាប័ននានា

- បង់វិភាគទានជូនដល់សហគមន៍ដូចសមាជិកសហគន៍ដទៃទៀតដែរ

ង. អនុប្រធានគណៈកម្មការការពារសហគមន៍ធនធានធម្មជាតិ មានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម ៖

- ជួយដល់ប្រធានសហគមន៍
- ដើរតួជាប្រធានពេលដែលប្រធានអវត្តមាន
- រៀបចំ និងគ្រប់គ្រងបញ្ជីចំណូលចំណាយ និងចងក្រងឯកសារនានាដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការការពារសហគមន៍
- បង់វិភាគទានជូនដល់សហគមន៍ដូចសមាជិកសហគន៍ដទៃទៀតដែរ

ច. សមាជិកគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ធនធានធម្មជាតិមានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម ៖

- ចូលរួមក្នុងការប្រជុំយោងតាមការអញ្ជើញរបស់ប្រធាន បអនុប្រធាន
- មានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងការធ្វើសេចក្តីសំរេចលើការងារផ្សេងរបស់សហគមន៍
- ផល់ និងផ្សព្វផ្សាយពតមានពីគណៈកម្មការជូនដល់ក្រុម និងពីក្រុមជូនដល់គណៈកម្មការវិញ
- សំរបសំរួលជាមួយប្រធានក្រុមក្នុងការអនុវត្តការងារអោយមានប្រសិទ្ធិភាព
- ឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត និងចូលរួមបោះឆ្នោតដើម្បីជ្រើសរើសប្រធាន និងអនុប្រធានដើម្បីគ្រប់គ្រងសហគមន៍

- ឆ. ទីប្រឹក្សាការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ធនធានធម្មជាតិ
- ផល់ចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ជូនដល់សហគមន៍
- ជួយសហគមន៍ដើម្បីធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផ្សេង
- ជួយសំរបសំរួលក្នុងការផល់យោបល់ដើម្បីធ្វើសេចក្តីសំរេចលើការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ធនធានធម្មជាតិ
- ចូលរួមក្នុងការធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ធនធានធម្មជាតិ
- ជួយក្នុងការអប់រំ និងលើកទឹកចិត្តសមាជិកសហគមន៍ ដើម្បីក្លាយទៅជាសិក្ខាកាមសកម្ម
- ជួយសំរបសំរួលការងារទាំងអស់ដែលបានលើកឡើងដោយគណៈកម្មការការគ្រប់គ្រងសហគមន៍

ជំពូក ៦
ថវិកាចំណាយ និងចំណូល

មាត្រា ១៧ ៖ ថវិកាចំណូល និងចំណាយក្នុងការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ធនធានធម្មជាតិបានមកពីប្រភពមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

- អ្នកគាំទ្រ

- វិភាគទានរបស់សមាជិកសហគមន៍
- ប្រាក់ពិន័យពីបទល្មើសផ្សេងនៅក្នុងតំបន់ការពាររបស់សហគមន៍

មាត្រា ១៨ ៖ ការចំណាយ

- គ្រប់ការចំណាយទាំងអស់ត្រូវចំណាយតែទៅលើការងារគ្រប់គ្រងសហគមន៍ធនធានធម្មជាតិ
- គ្រប់ការចំណាយទាំងអស់ត្រូវចងក្រងឯកសារមានការឯកភាពគ្នា និងទទួលការយល់ព្រមតាមរយៈការបោះឆ្នោតដែលមានសំលេងពីរភាគបីក្នុងគណៈកម្មាការ

ជំពូក ៧
ការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិ

មាត្រា ១៩ ៖ នៅក្នុងតំបន់ព្រៃអ្នកតាទ្វារប្រាំបី និងព្រៃម្លប់បៃតង ការប្រមូលផលអនុផលព្រៃឈើត្រូវបានអនុញ្ញាតិតែផល និងអនុផលព្រៃឈើមួយចំនួនដូចខាងក្រោមនេះតែប៉ុណ្ណោះ ៖

- មែកឈើងាប់សំរាប់ធ្វើអុស
- សំបកឈើ និងប្រមូលគ្រាប់ឈើសំរាប់ធ្វើថ្នាំបូរាណ
- ប្រមូលបន្លែព្រៃផ្សេងដូចជាស្លឹកឈើ ផ្សិត ។ល។
- ការកាប់ដើមឈើសំរាប់ធ្វើសំណង់សហគមន៍ដូចជា ធ្វើស្ពាន វត្តអារាម សាលារៀន ។ល។ និងអាចធ្វើទៅបានលុះណាតែមានការឯកភាពរវាងគណៈកម្មការ អ្នកភូមិ ព្រះសង្ឃ និង អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានបើមានការចាំបាច់។

មាត្រា ២០ ៖ ការដឹកជញ្ជូនផលិតផលចេញពីតំបន់សហគមន៍ធនធនាធម្មជាតិ ត្រូវធ្វើឡើងដោយសមាជិកក្រុម ដែលនឹង ធានាថាពួកគាត់គោរពគោលការណ៍ និងលក្ខនិក្ខៈរបស់សហគមន៍

មាត្រា ២១ ៖ ក្រុមដែលដឹកជញ្ជូនធនធានធម្មជាតិទាំងនោះត្រូវធ្វើពាក្យស្នើសុំទៅគណកម្មការសហគមន៍ ដោយបញ្ជាក់ពី ទីតាំង ទំហំ ចំនួន និងកាលបរិច្ឆេទ និងកិច្ចព្រមព្រៀងដើម្បីធានាថាពួកគាត់នឹងមិនរំលោភបំពានទៅលើ លក្ខនិក្ខៈសហគមន៍។ គណៈកម្មការត្រូវធ្វើការកោះប្រជុំដើម្បីអោយមានការឯកភាពគ្នា និងផល់ការយល់ ព្រមទៅលើសំណើនោះ។

មាត្រា ២២ ៖ ការដឹកជញ្ជូនធនធានធម្មជាតិទាំងនោះនៅក្នុងសហគមន៍ត្រូវបង់វិភាគទាន ១០ ភាគរយ នៃផលិតផលសរុប ទាំងអស់ជូនដល់ថវិកាសហគមន៍

មាត្រា ២៣ ៖ ការធ្វើអាជីវកម្មទាំងឡាយណាដែលមានចែងនៅក្នុងចំណុចខាងក្រោមនេះ នឹងត្រូវចាត់ទុកជាអាជីវកម្មខុស ច្បាប់ និងត្រូវហាមឃាត់ដាច់ខាតនៅក្នុងសហគមន៍ធនធានធម្មជាតិភូមិដូនល្អ ៖

- ការប្រើអគ្គិសនី ការបំពុល ការដាក់ថ្នាំស្ពុយ ការបូមសំងួតបឹងត្រពាំង ការដាក់សំរាស់ បរិធីផ្សេងដើម្បីចាប់ត្រី
- ការនេសាទដោយប្រើមង អួន ប្រយុង ដែលមានទំហំតូចជាង ២ សម
- ការប្រើព្រួល ដែលមានក្រឡាតូចជាង ១.៥ សម

- ការដាំដំណាំឈូកនៅក្នុងដែននេសាទ
- ការនេសាទក្នុងរដូវត្រីពងពីថ្ងៃទី ១ ខែមិថុនា ដល់ថ្ងៃទី ៣០ ខែកញ្ញា
- ការដាក់អន្ទាក់ បឧបករណ៍ទំនើបផ្សេងទៀតដើម្បីចាប់សត្វគ្រប់ប្រភេទ
- ការកាប់ឆ្ការព្រៃរួមទាំងព្រៃលិចទឹកដើម្បីធ្វើចំការ បអុសដុត ពង្រីកដីកសិកម្ម បដាក់សំរាស់ចាប់ត្រី
- ការដុតព្រៃដើម្បីចាប់សត្វដទៃទៀត និងការកាប់ព្រៃឈើសំរាប់ធ្វើអាជីវកម្មផ្សេង
- ការប្រើកែវឆ្លុះដែលមានឆ្នុក ស្ន បកសាង ដើម្បីចាប់សត្វគ្រប់ប្រភេទ
- ការនេសាទប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ទំនើប បវិធីថ្មីដើម្បីចាប់ត្រី ដែលអ្នកភូមិដូនល្អ មិនដែលប្រើពីមុនមក
- ការសាងសង់ទំនប់កាត់បឹង ទន្លេតូច ព្រែក និងអូរ ត្រូវហាមឃាត់

ជំពូក ៨
ការផាកពិន័យ និងការដាក់ទណ្ឌកម្ម

មាត្រា ២៤ ៖ បុគ្គលណាដែលរំលោភបំពាននឹងគោលការណ៍ និងលក្ខនិក្ខ័សហគមន៍ត្រូវផាកពិន័យជាប្រាក់ បរឹបអូសវត្ថុតាងដោយយោងទៅតាមកំរិតនៃបទល្មើសនេសាទធ្ងន់ បស្រាល ។ ការផាកពិន័យ បរឹបអូសវត្ថុតាងគឺជា ភារកិច្ចរបស់គណកម្មការសហគមន៍ ។ ប្រាក់ដែលទទួលបានពីការផាកពិន័យ និងវត្ថុតាងដែលរឹបអូសបាន ត្រូវចាត់ទុកជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់សហគមន៍ ។

មាត្រា ២៥ ៖ ការផាកពិន័យត្រូវអនុវត្តពី ១ ទៅ ៥ដង នៃតំលៃធនធានធម្មជាតិដែលបានបំផ្លាញដោយគ្មានការអនុញ្ញាត

មាត្រា ២៦ ៖ បុគ្គលណាដែលរំលោភបំពាននឹងគោលការណ៍ និងលក្ខនិក្ខ័របស់សហគមន៍ហើយមិនរាងចាលគណកម្មការសហគមន៍ត្រូវរៀបចំឯកសារដើម្បីផ្ញើ និងបឹងទៅស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីដាក់ ទណ្ឌកម្មយោងទៅតាម ច្បាប់នានារបស់រដ្ឋាភិបាល (ប្រសិនបើជនល្មើសជាសមាជិកសហគមន៍ ជននោះត្រូវតែបណ្តេញចេញ ។

មាត្រា ២៧ ៖ គណៈកម្មការសហគមន៍ត្រូវអនុវត្តគោលការណ៍ និងលក្ខនិក្ខ័សហគមន៍

មាត្រា ២៨ ៖ គោលការណ៍ និងលក្ខនិក្ខ័សហគមន៍អាចធ្វើការកែសំរួលយោងតាមការវិវត្តន៍នៃសហគមន៍នាពេលអនាគត ។

មាត្រា ២៩ ៖ ការកែសំរួលគោលការណ៍ និងលក្ខនិក្ខ័ត្រូវមានការកោះប្រជុំជាមួយគណៈកម្មការសហគមន៍ សមាជិកក្រុម និងប្រធានក្រុមក្នុងសហគមន៍ទាំងមូល តាមរយៈការបោះឆ្នោតដែលមានសំលេងគាំទ្រច្រើនជាង ២ ភាគ ៣ ។

មាត្រា ៣០ ៖ គោលការណ៍ និងលក្ខនិក្ខ័សហគមន៍ចូលជាធរមានចាប់ពីថ្ងៃប្រកាស និងចុះហត្ថលេខានេះតទៅ

មាត្រា ៣១ ៖ សំរាប់ភូមិក្បែរខាងដែលមានការពាក់ព័ន្ធដែលទទួលផលប្រយោជន៍ពីធនធានធម្មជាតិទាំងនេះ ត្រូវគោរព គោលការណ៍ និងលក្ខនិក្ខ័សហគមន៍នេះ ។ ប្រសិនបើមានការរំលោភបំពានទៅលើគោលការណ៍ និងលក្ខនិក្ខ័ សហគមន៍នេះ ពួកគាត់នឹងទទួលការផាកពិន័យ បទណ្ឌកម្មដូចសមាជិកសហគមន៍ភូមិដូនល្អដែរ ។

បានឃើញ និងយល់ព្រម

ប្រកាស និងផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងសហគមន៍ភូមិដូនល្អនា ភូមិដូនល្អ ថ្ងៃទី ១២ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០០០

ថ្ងៃទី ១៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០០០

ប្រធានភូមិដូនល្អ

យែម យ៉ាត

ប្រធានគណៈកម្មការសហគមន៍ធនធានធម្មជាតិ

ភូមិដូនល្អ

បានឃើញ និងឯកភាព

ឃុំសំពោច, ថ្ងៃទី ១៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០០

ប្រធានឃុំសំពោច

ចំលងជូន

- ការិយាល័យជលផលខេត
- ការិយាល័យរុក្ខា-ប្រមាញ់ខេត
- មន្ទីរកសិកម្មខេត
- មន្ទីរបរិស្ថានខេត
- កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍នៃអង្គការ GTZ

បានឃើញ និងឯកភាព

ថ្ងៃទី ១៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០០

អភិបាលស្រុក

8.7

ឧទាហរណ៍នៃលក្ខន្តិកៈសហគមន៍ព្រៃឈើក្នុងចំការភ្នំឃ្លីភូមិព្រះរាមរង្សី (Concern Worldwide)

លក្ខន្តិកៈ
នៃសហគមន៍ព្រៃឈើចំការភ្នំឃ្លី ភូមិព្រះរាមរង្សី

ផៃដីព្រៃប្រហែល ៣៧៨ ហ.ត ដែលឋិតនៅក្រោយភូមិត្រូវបានកាប់ខេចដោយប្រជាជន ទាំងអ្នកនៅក្នុងភូមិ និងអ្នកនៅ ក្រៅភូមិ ។ ហេតុដូច្នេះ ជាប្រការសមហេតុផល អ្នកភូមិព្រះរាមរង្សី បានផ្តួចផ្តើមគំនិតក្នុងការបង្កើតសហគមន៍ព្រៃឈើឡើង ។ គោលបំណងក្នុងការបង្កើតនេះគឺដើម្បីអភិរក្ស និងការពារធនធានធម្មជាតិ សំរាប់ក្មេងជំនាន់ក្រោយទៀត ។ អ្នកសំរបសំរួល Concern ប្រចាំមូលដ្ឋាននេះ និងការិយាល័យព្រៃឈើនៅក្នុង ខេត កំពង់ឆ្នាំង បានគាំទ្រដល់គំនិតផ្តួចផ្តើមនេះ ។

លក្ខនិក្យនេះត្រូវបានរៀបចំឡើង តាមរយៈការចូលរួមពីសំណាក់អ្នកភូមិ ប្រធាន និងអនុប្រធានភូមិ គ្រូបង្រៀន ចាស់ទុំក្នុង ភូមិ និងគណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ។ លក្ខនិកនេះ មានតួនាទីដូចជាច្បាប់សំរាប់ការពារ និងដូចជាមគ្គុទេសន៍ប្រចាំថ្ងៃរបស់ សហគមន៍ និងអាចត្រូវបានគេប្រើប្រាស់សំរាប់បញ្ឈប់ការកាប់ និងការរំលោភយកដោយខុសច្បាប់ពីសំណាក់ប្រជាជនទាំងក្នុង ភូមិ និងក្រៅភូមិ ។

ដូច្នេះវាអាចមានទំនាក់ទំនងល្អរវាងអ្នកភូមិ មន្ត្រីរាជការនៅនាយកដ្ឋានរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងគំរោងសហគមន៍ព្រៃ ឈើរបស់ Concern Worldwide នៅក្នុង ខេត កំពង់ឆ្នាំង ដើម្បីធ្វើឲ្យមានការអនុវតន៍លក្ខនិក្យនេះឲ្យមានប្រសិទ្ធិភាព និងអនុវតស្របច្បាប់តាមវិធាន និងគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសរបស់រាជរដាភិបាលកម្ពុជា ។

ជំពូក ១
គោលបំណង

មាត្រា ១ ៖

- បង្កើនការដាំព្រៃឈើឡើងវិញ ការអភិរក្ស និងការការពារសត្វព្រៃដោយនិរនរភាព
- ទទួលយកនូវគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសីអំពីការការពារ និងអភិរក្សព្រៃឈើ
- ការពារផលប្រយោជន៍ព្រៃឈើតាមគ្រួសារ

មាត្រា ២ ៖ ឈ្មោះសហគមន៍ព្រៃឈើគឺ "សហគមន៍ព្រៃឈើចំការភ្នំឃ្លី ភូមិព្រះរាមរង្សី"

ជំពូក ២
បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៣ ៖

- សហគមន៍ព្រៃឈើ ចំការភ្នំឃ្លី ភូមិព្រះរាមរង្សី គឺជាស្ថាប័នឯករាជ្យ និងមិនមែនជាសមាជិក បសាខារបស់ អង្គការ បស្ថាប័នណាមួយឡើយ ។ សហគមន៍នេះត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយមានការចូលរួមឯកភាពពី សមាជិកសហគមន៍
- សហគមន៍នេះត្រូវអនុវត្តតាមនីតិកម្មព្រៃឈើដែលចេញផ្សាយដោយរាជរដ្ឋាភិបាល

មាត្រា ៤ៗ ធនធាននៅក្នុងសហគមន៍ព្រៃឈើដែលគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍មានៗ

- ព្រៃដាំថ្មី
- ព្រៃធម្មជាតិ
- សត្វព្រៃ
- រ៉ែ (ដីឥដ្ឋសំរាប់ធ្វើគ្រឿងភាជន៍
- អនុផលព្រៃឈើ

មាត្រា ៥ៗ ការកាប់រានដីព្រៃក្នុងសហគមន៍ ព្រៃឈើត្រូវហាមឃាត់

មាត្រា ៦ៗ ការដាំដើមឈើក្នុងតំបន់ព្រៃរិចរិលត្រូវកំណត់ដោយគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិ (គ.គ្រ.ព្រ.ភ

មាត្រា ៧ៗ សហគមន៍ព្រៃឈើត្រូវស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិ (គ.គ្រ.ព្រ.ភ

មាត្រា ៨ៗ ការលក់ បជួលសហមគន៍ព្រៃឈើទៅឱ្យអ្នកដទៃក្នុងគោលបំណងណាកដោយត្រូវហាមឃាត់

ជំពូក ៣
រចនាសម្ព័ន្ធនាទី និងសិទ្ធិ

មាត្រា ៩ៗ រចនាសម្ព័ន្ធរបស់ (គ.គ្រ.ព្រ.ភ

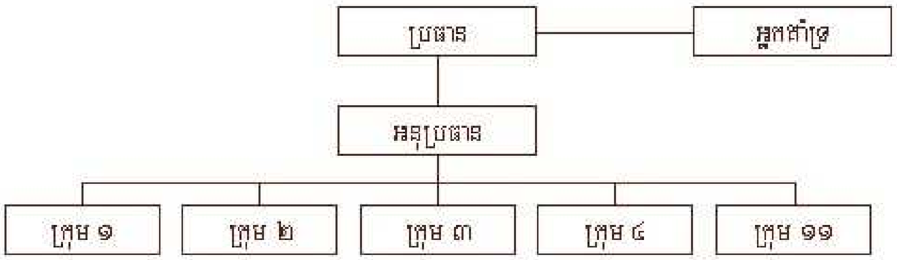

មាត្រា ១០ៗ តំណាងគ្រួសារនិមួយនៅក្នុងភូមិមានសិទ្ធិក្នុងការដាក់ពាក្យសុំធ្វើជាសមាជិកសហគមន៍ព្រៃឈើដោយបំពេញពាក្យស្នើសុំតាមរយៈប្រធានក្រុមអ្នកប្រើប្រាស់ និងការឯកភាពពីគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិ ។

មាត្រា ១១ៗ ក្រុមអ្នកប្រើប្រាស់ព្រៃឈើមានសមាជិកពី ១០-១៥ គ្រួសារ ។ ប្រធានក្រុមអ្នកប្រើប្រាស់ព្រៃឈើត្រូវបាន ជ្រើសរើសដោយការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ១២ៗ សមាជិកសហគមន៍ត្រូវបោះឆ្នោតជ្រើសរើសគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិ ហើយតំរូវឱ្យមានសម្លេង ច្រើនជាង ៥០% ។ សមាសភាពគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិមានៗ

១. ប្រធាន គ្រប់គ្រងទូទៅ

២. អនុប្រធាន ជំនួយការប្រធាន

៣. សមាជិកទី ១ លេខាធិការ

៤. សមាជិកទី ២ ជំនួយការ

៥. សមាជិកទី ៣ ជំនួយការ

៦. សមាជិកទី ៤ ជំនួយការ

៧. សមាជិកទី ៥ ជំនួយការ

មាត្រា ១៣ ៗ តំណាងប្រធានសហគមន៍ចាំបាច់ និងត្រូវបានអញ្ជើញអោយចូលរួមពិភាក្សាទៅលើដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ ព្រៃឈើជារួមមាន ៗ

- ប្រធានភូមិ
- តំណាងក្រុមចំណាប់អារម្មណ៍ផ្សេង
- គណៈកម្មការវត និងសហគមន៍ផ្សេង

មាត្រា ១៤ ៗ អ្នកគាំទ្រសហគមន៍ជារួមមាន ៗ

- រដ្ឋាភិបាល
- អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន
- អង្គការជាតិ និងអនរជាតិ
- បុគ្គលឯកជនដែលចាប់អារម្មណ៍ពីសហគមន៍ព្រៃឈើចំការភ្នំឃ្លី ភូមិព្រះរាមរង្សី

មាត្រា ១៥ ៗ អាណតិ

ក. សមាជិកត្រូវធ្វើការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសប្រធានក្រុមអ្នកប្រើប្រាស់ព្រៃឈើរៀងរាល់ ២ ឆ្នាំមង

ខ. គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិ ត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសរើសដោយប្រធានក្រុមអ្នកប្រើប្រាសព្រៃឈើ រៀងរាល់៥ឆ្នាំមង។ ក្នុងករណីដែលសមាជិកណាម្នាក់របស់គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិ សុំលាលែង ឈប់បំរើការ គាត់ត្រូវដាក់ពាក្យជូនដំណឹងជាផ្លូវការជាមុនអោយបាន ១ ខែ។ សមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការ គ្រប់គ្រងព្រៃឈើ និងប្រធានក្រុមប្រើប្រាស់ព្រៃឈើត្រូវធ្វើការជ្រើសរើសអ្នកជំនួស។

គ. ការប្រជុំរបស់គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ

- ការប្រជុំត្រូវធ្វើនៅរៀងរាល់៣ខែមង
- ក្នុងករណីពិសេសប្រធាន បអនុប្រធានអាចធ្វើការប្រជុំមុនពេលកំណត់ ៣ ខែ

ឃ. ក្រុមអ្នកប្រើប្រាស់ព្រៃឈើ

- ការប្រជុំត្រូវធ្វើឡើងរៀងរាល់ ៣ ខែម្តង
- ក្នុងករណីពិសេសការប្រជុំអាចធ្វើឡើងមុនពេលកំណត់ ៣ ខែម្តង

ង. ការប្រជុំសហគមន៍ប្រចាំឆ្នាំ ការប្រជុំរបស់សហគមន៍ត្រូវធ្វើជារៀងរាល់ឆ្នាំ ហើយអ្នកចូលរួមគឺជា ៖

- គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិ
- ក្រុមអ្នកប្រើប្រាស់ព្រៃឈើ
- សមាជិក

មាត្រា ១៦ ៖ តួនាទី និងសិទ្ធិ

ក. សមាជិក

- ត្រូវអនុវត្តតាមលក្ខន្តិកៈ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ក្នុងសហគមន៍ និងនីតិកម្ម និងគោលនយោបាយរាជរដ្ឋាភិបាល
- ចូលរួមក្នុងសកម្មភាពសហគមន៍ព្រៃឈើយ៉ាងសកម្ម
- ទទួលខុសត្រូវក្នុងការអភិរក្សព្រៃឈើ
- សមាជិកមានសិទ្ធិឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិ និងបោះឆ្នោតប្រធានក្រុម
- មានសិទ្ធិក្នុងការសុំលាលែងចេញពីសមាជិកសហគមន៍ព្រៃឈើដោយមានលិខិតជាផ្លូវការ
- មានសិទ្ធិក្នុងការប្តឹង និងបញ្ចេញយោបល់ដល់សមាជិកទាំងឡាយណាដែលរំលោភលក្ខន្តិកៈ

ខ. ប្រធានក្រុមអ្នកប្រើប្រាស់ព្រៃឈើ

- ដឹកនាំនិងអនុវត្តការងារក្នុងក្រុម
- ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃព្យាករណ៍
- ទំនាក់ទំនងជាមួយគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិ
- ផ្សព្វផ្សាយពតមាន និងឆ្លើយតបពីគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិចំពោះសមាជិកក្រុម

គ. ប្រធានក្រុមគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិ

- កែប្រែលក្ខន្តិកៈបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង និងបរិធានច្បាប់ផ្សេងនៅក្នុងសហគមន៍
- ធ្វើអោយបានច្បាស់នូវសមភាពនិងយុត្តិធម៌សំរាប់សហគមន៍
- ទទួលខុសត្រូវដោះស្រាយវិវាទក្នុងសហគមន៍
- ទំនាក់ទំនងល្អជាមួយស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលផ្សេង និងមន្ត្រីទាំងនោះ
- អភិវឌ្ឍន៍ការធ្វើផែនការ ការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតំលៃព្យាករណ៍
- ដឹកនាំការងារក្នុងសហគមន៍
- គាំទ្រដល់ការសំរេចចិត្តរបស់គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិសីពីសមភាព និងយុត្តិធម៌

- ដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមមុខក្នុងសហគមន៍

ឃ. អនុប្រធានគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិ

- ជួយដល់ប្រធាន
- ជំនួសប្រធាននៅពេលដែលនាង បគាត់អវតមាន
- កត់ត្រាទុករាល់ចំណូល និងចំណាយ និងចងក្រងជាឯកសារសំរាប់គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ

ង. សមាជិកគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិ

- ចូលរួមក្នុងអង្គប្រជុំ
- ជួយដល់ប្រធាននិងអនុប្រធាន
- ចូលរួមក្នុងការសំរេចចិតដែលមានសមភាព និងយុតិធម
- ផ្សព្វផ្សាយពតមានទៅដល់សហគមន៍
- បងាញវតមានរបស់ខ្លួនដូចជាបេក្ខជនសំរាប់ការបោះឆ្នោត

ច. អ្នកគាំទ្រ

- ផល់ចំណេះដឹង បច្ចេកទេស សំភារៈ និងពតមាន
- ជួយធ្វើការទំនាក់ទំនងរវាងសហគមន៍ និងស្ថាប័នពាក់ពន្ធ័ផ្សេង
- មិនចូលពាក់ពន្ធ័ក្នុងការធ្វើសេចកីសំរេចចិត
- ជួយសំរួលដល់សកម្មភាពសហគមន៍

ជំពូក ៤
ហិរញ្ញវត្ថុ ចំណូល និងចំណាយ

មាត្រា ១៧៖ ហិរញ្ញវត្ថុដែលទទួលបានពីក្នុង និងពីក្រៅសហគមន៍ត្រូវរក្សាទុកជាធនធានរបស់សហគមន៍

មាត្រា ១៨៖ ហិរញ្ញវត្ថុត្រូវតែប្រើប្រាស់សំរាប់សកម្មភាពសហគមន៍ព្រៃឈើ និងរាល់ការចំណាយត្រូវតែមានការយល់ព្រម ពីគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ

ជំពូក ៥
ឈើព្រៃ និងការប្រមូលអនុផលឈើ

មាត្រា ១៩៖

- ការប្រមូលផលឈើព្រៃត្រូវតែមានការអនុញ្ញាតិពីគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិ
- ការប្រមូលអនុផលឈើព្រៃក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំ ត្រូវមានការអនុញ្ញាតិពីគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិ

មាត្រា ២០ ៖ ការប្រមូលផលឈើ និងអនុផលឈើត្រូវតែមានការត្រួតពិនិត្យពីស្ថាប័នបច្ចេកទេស និងត្រូវស្របទៅតាមគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសផ្សេង ។

មាត្រា ២១ ៖ សមាជិកសហគមន៍ព្រៃឈើ ត្រូវសុំការអនុញ្ញាតិមួយសបាហ៍ជាមុន មុនពេលធ្វើប្រតិបតិការណ៍ ដោយកំណត់ ទីតាំងច្បាស់លាស់ប្រភេទ និងបរិមាណ ។

មាត្រា ២២ ៖ ការប្រមូលផលឈើ និងអនុផលឈើ ត្រូវអនុវតទៅតាមគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេស

មាត្រា ២៣ ៖ ការប្រមូលផលឈើត្រូវបង់ប្រាក់ចំនួន ៥% នៃតម្លៃប្រមូលផលរបស់ផលិតផលព្រៃឈើ ហើយការបង់វិភាគ ទាននេះអាចគិតជាឈើ បជាសាច់ប្រាក់ឱ្យទៅសហគមន៍ដោយតម្លៃស្មើ ។

ជំពូក ៦
ការពិន័យ និងទណ្ឌកម្ម

មាត្រា ២៤ ៖ បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលរស់នៅក្នុង និងក្រៅសហគមន៍ហើយបានរំលោភលើលក្ខនិក្ខ័ ត្រូវតែទទួលនូវការ បង់ផាកពិន័យ បត្រូវរឹបអូសទ្រព្យសម្បតិដោយយោងទៅតាមកំរិតធ្ងន់នៃការរំលោភនោះ ។

មាត្រា ២៥ ៖ ប្រាក់ពិន័យត្រូវកើនឡើងពី ១-៣ ដង នៃតម្លៃបំផ្លិចបំផ្លាញក្នុងការកាប់ឈើខុសច្បាប់ ឆ្ការដីព្រៃ និងដុតព្រៃ ។

មាត្រា ២៦ ៖ គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិត្រូវបឹងទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចសំរាប់ការដាក់ទោសដល់ជនល្មើស ដែលតែងតែរំលោភបទបញ្ញតិក្រោយពីមានការព្រមានជាញឹកញយ ។

ជំពូក ៧
អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា២៧ ៖ គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើភូមិប្រចាំសហគមន៍ព្រៃឈើ ចំការភ្នំឃ្លី ភូមិព្រះរាមរង្សីត្រូវទទួលខុសត្រូវ អនុវតលក្ខនិក្ខ័ឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាព ។

មាត្រា ២៨ ៖ លក្ខនិក្ខ័នេះមានប្រសិទ្ធិភាពចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខា និងប្រកាសដល់សហគមន៍ព្រៃឈើចំការភ្នំឃ្លីតទៅ ។

កាលបរិច្ឆេទ ១៩,០៩,០០
ប្រធានភូមិ

កាលបរិច្ឆេទ ១៩,០៩,០០
ប្រធាន គ.គ្រ.ព្រ.ភ

បានឃើញ និងយល់ព្រម
កាលបរិច្ឆេទ ១៩,០៩,០០
មេឃុំ

បានឃើញ និងយល់ព្រម
កាលបរិច្ឆេទ ១៥,១១,០០
អភិបាលស្រុក

បានឃើញ និងយល់ព្រម
កាលបរិច្ឆេទ ២២,១១,០០
ប្រធានការិយាល័យរុក្ខាខេត

បានឃើញ និងយល់ព្រម
កាលបរិច្ឆេទ ២២,១១,០០

ប្រធាននាយកដ្ឋានកសិកម្ម
រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

8.8

ឧទាហរណ៍នៃ លក្ខន្តិកៈសហគមន៍ព្រៃឈើភូមិថ្មី

CARERE ខេត្តបាត់ដំបង

លក្ខន្តិកៈ
សហគមន៍ព្រៃឈើភូម
ិថ្មី
(ចំនួន ៣ ភូមិ ៨០០ហ.ត)

ជំពូក ១
គោលបំណង

មាត្រា ១៖ ទទួលយកនូវគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលស្តីពីការគ្រប់គ្រង ការអភិរក្ស និងការការពារព្រៃឈើ

- ផល់ចំណេះដឹងអំពីផលប្រយោជន៍ព្រៃឈើដល់សហគមន៍
- ធានានូវផលប្រយោជន៍ស្មើគ្នាសំរាប់សមាជិកសហគមន៍
- បង្កើនចំណូលដែលបានមកអំពីឈើ និងអនុផលឈើដល់សមាជិកសហគមន៍
- ប្រើប្រាស់ធនធានព្រៃឈើដោយនិរន្តរភាព

ជំពូក ២
បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ២៖ សហគមន៍ព្រៃឈើមានឈ្មោះជាផ្លូវការថា "សហគមន៍ព្រៃឈើថ្មី"

មាត្រា ៣៖ សហគមន៍ព្រៃឈើថ្មី គឺជាអង្គការឯករាជ្យបង្កើតឡើងដោយមានការឯកភាពពីអ្នកភូមិ ប៉ុន្តែរាល់សកម្មភាព

របស់សហគមន៏ត្រូវតែអនុវតទៅតាមច្បាប់ និងគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

មាត្រា ៤៖ ធនធានព្រៃឈើរបស់សហគមន៏ព្រៃឈើថ្មីដែលត្រូវបានអភិរក្ស និងគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៏ជារួមមាន ដី ព្រៃរិចរិល ដីភ្នំ ព្រៃដាំ ព្រៃធម្មជាតិ សត្វព្រៃ និងអនុផលព្រៃឈើ ។

មាត្រា ៥៖ គណៈកម្មការសហគមន៏ព្រៃឈើ (គ.ស.ព្រ. ជាអ្នកគូសព្រំប្រទល់និងបែងចែកផៃដីសហគមន៏ព្រៃឈើទៅ ដល់ក្រុមនិមួយ ។

មាត្រា ៦៖ ការកាប់ឆ្ការដីព្រៃនៅក្នុងតំបន់សហគមន៏ព្រៃឈើក្នុងគោលបំណងណាមួយនោះត្រូវហាមឃាត់ ។

មាត្រា ៧៖ ការលក់ បជួលសហគមន៏ព្រៃឈើទៅអោយភាគីណាផ្សេងទៀតក្នុងបំណងណាកដោយត្រូវហាមឃាត់ ។

មាត្រា ៨៖ គណៈកម្មការសហគមន៏ព្រៃឈើជាអ្នកសំរេចក្នុងការដាំដើមឈើនៅលើដីព្រៃដែលរិចរិល ។

ជំពូក ៣
ការគូសព្រំប្រទល

មាត្រា ៩៖ ព្រំប្រទល់សហគមន៏ព្រៃឈើថ្មីជាប់ជាមួយនឹង៖

- ខាងកើតជាប់នឹង ភូមិថ្មី
- ខាងលិចជាប់នឹង ភូមិឧតុង្គព្រាង
- ខាងជើងជាប់នឹង ភូមិគីរីជុំ
- ខាងត្បូងជាប់នឹង ភ្នំអានសៃ

ជំពូក ៤
រចនាសម្ព័ន្ធ សហគមន៍

មាត្រា ១០៖ រចនាសម្ព័ន្ធគណៈកម្មការសហគមន៏ព្រៃឈើ

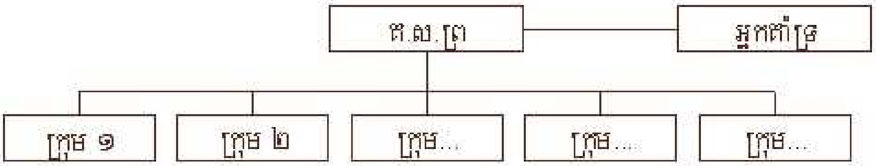

មាត្រា ១១៖ សមាជិកសហគមន៍ព្រៃឈើ

- តំណាងគ្រួសារនៅក្នុងភូមិថ្មីមានសិទ្ធិដាក់ពាក្យចូលជាសមាជិកសហគមន៏ព្រៃឈើតាមរយៈប្រធានក្រុម និង ដោយមានការយល់ព្រមឯកភាពពីគណៈកម្មការសហគមន៏ព្រៃឈើ

មាត្រា ១២៖ ការបង្កើតក្រុមសហគមន៍

- សមាជិកសហគមន៍ ស្ម័គ្រចិតបង្កើតក្រុមសហគមន៍ ដែលមានគ្នាពី ១០-១៥ គ្រួសារ

- ក្រុមសហគមន៍ត្រូវគ្រប់គ្រងដោយប្រធានដែលត្រូវបានជ្រើសរើសឡើងដោយសមាជិកក្រុម

មាត្រា ១៣ៗ ការបង្កើតគណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ

- គ្រប់ក្រុមទាំងអស់ត្រូវធ្វើការជ្រើសរើសតំណាងសំរាប់គណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ

- គណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើត្រូវបានបោះឆ្នោតឱ្យដោយសមាជិកគណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ ដោយសម្លេង ២,៣ ដើម្បីជាប់។ សមាសភាពនេះជារួមមាន ប្រធាន អនុប្រធាន ហិរញ្ញឹក

មាត្រា ១៤ៗ អ្នកគាំទ្រសហគមន៍

អ្នកគាំទ្រសហគមន៍ គឺជាអ្នកស្មគ្រចិតចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ព្រៃឈើរួមបញ្ចូលទាំងស្ថាប័ន រដ្ឋាភិបាល អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន អង្គការជាតិនិងអនរជាតិ ព្រះសង្ឃ និងបុគ្គលដែលចាប់អារម្មណ៍លើការងារនេះ

មាត្រា ១៥ៗ អាណតិ

ក៏ គណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ

- គណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ ត្រូវបញ្ចប់អាណតិរបស់ខ្លួន និងបង្កើតឡើងវិញទៀតរៀងរាល់ ៣ ឆ្នាំ មង ប្រធាន អនុប្រធាន និងហិរញ្ញឹកត្រូវជ្រើសរើសឡើងដោយសមាជិកគណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ។
- បើសិនជាសមាជិកគណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើណាម្នាក់ត្រូវបណេញ បស្លាប់គណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើត្រូវធ្វើការជ្រើសរើសសមាជិកថ្មីជំនួសគាត់ បនាង។

ខ៏ ប្រធានក្រុម សមាជិកសហគមន៍ត្រូវធ្វើការជ្រើសរើសប្រធានក្រុមរៀងរាល់៣ឆ្នាំមង។

មាត្រា ១៦ៗ ការប្រជុំ

ក៏ កិច្ចប្រជុំគណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ

- ការប្រជុំគណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើត្រូវប្រព្រឹតទៅរៀងរាល់ដើមខែនីមួយ

- ក្នុងករណីពិសេស ប្រធាន និងអនុប្រធានក្រុម នឹងត្រូវ្រានស្នើឡើង ហើយអញ្ជើញសមាជិកសហគមន៍ ហើយបើកអង្គប្រជុំវិសាមញ្ញមុនពេលកំណត់។

ខ៏ ក្រុម

ការប្រជុំត្រូវធ្វើឡើងរៀងរាល់ ២ ខែមង (ក្នុងករណីពិសេសប្រធានក្រុមអាចប្រជុំមុនពេលកំណត់បាន។

គ៏ សមាជិកសហគមន៍

សមាជិកសហគមន៍ត្រូវចូលរួមប្រជុំរៀងរាល់ឆ្នាំ ។

ជំពូក ៥
តួនាទី និងសិទ្ធិ

មាត្រា ១៧ៗ តួនាទី និងសិទ្ធិរបស់សហគមន៍ព្រៃឈើថ្មី

ក៏ សមាជិក

- ត្រូវទទួលយកលក្ខន្តិកៈ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់សហគមន៍
- ចូលរួមក្នុងសកម្មភាពព្រៃឈើនេះយ៉ាងសកម្ម
- មានសិទ្ធិឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន និងបោះឆ្នោតជ្រើសរើសប្រធាន និងសមាជិក គ.ស.ព្រ
- មានសិទ្ធិឈរឈ្មោះ និងលាលែងពីសហគមន៍ព្រៃឈើ ប៉ុន្តែមិនបឹងទាមទារអ្វីឡើយ
- ទទួលខុសត្រូវចំពោះការអភិរក្សព្រៃឈើ
- មានសិទ្ធិបឹង បបណេញនរណាម្នាក់ដែលរំលោភលើលក្ខន្តិកៈ បបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង
- មានសិទ្ធិក្នុងការប្រមូល បទាញយកផលប្រយោជន៍សហគមន៍ព្រៃឈើទៅតាមលក្ខន្តិកៈ បបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង
- ត្រូវចូលរួមប្រជុំតាមការអញ្ជើញរបស់ប្រធានសហគមន៍

ខ៏ ប្រធានក្រុម

- ដឹកនាំនិងអនុវត្តការងារក្នុងក្រុម

- ទំនាក់ទំនងជាមួយគណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ និងស្ថាប័នផ្សេងទៀត
- ធ្វើការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃព្យាករណ៍នូវសកម្មភាព

គ៏ គណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ

- រៀបចំលក្ខន្តិកៈបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង និងបរិធានច្បាប់ផ្សេងសំរាប់សហគមន៍
- ធ្វើអោយបានច្បាស់នូវសមភាព និងយុត្តិធមសំរាប់សហគមន៍
- ដោះស្រាយបញ្ហាដែលប្រឈមមុខនៅក្នុងសហគមន៍
- អភិវឌ្ឍផែនការការងារសំរាប់អនុវត្តក្នុងសហគមន៍
- ធ្វើការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃព្យាករណ៍សកម្មភាព

ឃ៏ ប្រធានគណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ

- ដឹកនាំសកម្មភាពសហគមន៍ព្រៃឈើ

- ធ្វើការសហការណ៍ជាមួយគណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ផែនការការងារ

- ទំនាក់ទំនងជាមួយស្ថាប័នពាក់ពន្ធ័

ឃ៑ អនុប្រធានគណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ

- ជំនួយការប្រធាន

- ជំនួសប្រធាននៅពេលគាត់ បនាងអវតមាន

- ផល់គំនិត បបញោពាក់ពន្ធ័នានានៅក្នុងដំណោះស្រាយបញោប្រឈមមុខក្នុងសហគមន៍

ច៑ ហិរ្ញិក

- គ្រប់គ្រងមូលនិធិសហគមន៍អោយបានត្រឹមត្រូវ

- ធ្វើរបាយការណ៍ចំណូល និងចំណាយអោយបានទាន់ពេល

- គ្រប់ចំណាយត្រូវមានការយល់ព្រមពីគណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើដោយមានសម្លេងច្រើនជាង ២,៣

ឆ៑ សមាជិកគណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ

- ចូលរួមប្រជុំដែលអញ្ជើញដោយប្រធាន និងអនុប្រធាន

- មានសិទ្ធិស្មើគ្នាពាក់ពន្ធ័នឹងការធ្វើសេចក៏សំរេចចិតអំពីសហគមន៍

- ទំនាក់ទំនងល្អរវាងសហគមន៍ និងគណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ

- អាចឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើស គ.ស.ព្រ បអាចបោះឆ្នោតឱ្យ គ.ស.ព្រ

ជ៑ អ្នកគាំទ្រ

- ផល់ចំណេះដឹងបច្ចេកទេស បទពិសោធន៍ និងមូលនិធិសំរាប់សហគមន៍

- ជួយទំនាក់ទនងរវាងសហគមន៍ និងស្ថាប័នពាក់ពន្ធ័

- សំរបសំរួលក្នុងការធ្វើសេចក៏សំរេចអំពីសហគមន៍

- មិនមានសិទ្ធិក្នុងការធ្វើសេចក៏សំរេច បដឹកនាំសកម្មភាពណាមួយរបស់សហគមន៍

- ជួយសំរួលរាល់ការងារដែលស្នើឡើងដោយ គណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ

ជំពូក ៦
មូលនិធិ ចំណូល និងចំណាយ

មាត្រា ១៨ ចំណូល

- អ្នកគាំទ្រសហគមន៍
- លក់ឈើ និងអនុផលឈើ
- តម្លៃបរិច្ចាគពីសហគមន៍
- ការផាកពិន័យពីការរំលោភសហគមន៍ព្រៃឈើ
- ចំណូលផ្សេងពីសហគមន៍

មាត្រា ១៩ ចំណាយ

- ការចំណាយទៅលើការងារបញ្ជាក់អំពីថវិកាលៃទុក
- ការចំណាយដែលត្រូវបញ្ជាក់អំពីគណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ
- សរសេររបាយការណ៍សីអំពីការចំណាយ និងផ្សព្វផ្សាយប្រាប់សហគមន៍អោយបានទាន់ពេល

ជំពូក ៧
ការប្រមូលផលឈើ និងអនុផលឈើ

មាត្រា ២០ ការប្រមូលផលឈើ និងអនុផលឈើត្រូវតែមានការអនុញ្ញាតិពីគ.ស.ព្រ និងទៅតាមច្បាប់ព្រៃឈើ ។

មាត្រា ២១ សមាជិកសហគមន៍ព្រៃឈើត្រូវសុំសិទ្ធិបញ្ជាក់ជាផ្លូវការនូវទីតាំងប្រភេទទំហំ និងបរិមាណព្រៃឈើ និងកាល បរិច្ឆេទប្រតិបតិការណ៍ ។ គ.ស.ព្រ. ត្រូវតែបើកអង្គប្រជុំដើម្បីធ្វើសេចកីសំរេច ។

មាត្រា ២២ ការប្រមូលផលឈើ និងអនុផលឈើត្រូវតែបង់កំរៃ ២០% នៃផលិតផលព្រៃឈើ (ផលិតផលព្រៃឈើ បតម្លៃ ផលិតផលព្រៃឈើ

- រក្សា ១០% សំរាប់ក្រុម
- រក្សា ១០% ទៀតសំរាប់សហគមន៍

ជំពូក ៨

ការផាកពិន័យ និងការដាក់ទណ្ឌកម្ម

មាត្រា ២៣ ៖ បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលរំលោភលើលក្ខន្តិកៈ ត្រូវទទួលរងនូវការផាកពិន័យ បត្រូវរឹបអូសយកសម្បតិទ្រព្យ ដោយអាស្រ័យទៅនឹងកំរិតនៃការរំលោភ បបទល្មើសនោះ ។ ការផាកពិន័យ បការរឹបអូសយកសម្បតិទ្រព្យ គឺជាភារកិច្ចរបស់គណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ ។ ការផាកពិន័យ បការរឹបអូសសម្បតិ ជាភស្តុតាងនេះត្រូវ ទុកជាកំរៃចំណូលប្រចាំសហគមន៍ ។

មាត្រា ២៤ ៖ បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលបានប្រព្រឹតបទល្មើស ត្រូវទទួលការផាកពិន័យពី ១-៥ ដងនៃតម្លៃខូចខាតព្រៃឈើ ដែលបណាលមកពីការកាប់ បការដុតបំផ្លាញ ។

មាត្រា ២៥ ៖ បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលរំលោភលើលក្ខន្តិកៈនេះ គណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើត្រូវដាក់ពាក្យបណ្ដឹងទៅ ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចអោយដាក់ទណ្ឌកម្មទៅតាមច្បាប់ ។ សំរាប់សហគមន៍វិញបុគ្គលនោះនឹងត្រូវបានបណ្ដេញ ពីសមាជិកសហគមន៍ផងដែរ ។

ជំពូក ៩
អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ២៦ ៖ គណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើត្រូវអនុវត្តនូវលក្ខន្តិកៈនេះអោយមានប្រសិទ្ធិភាព

មាត្រា ២៧ ៖ លក្ខន្តិកៈនេះអាចកែប្រែបានអាស្រ័យទៅតាមភាពជឿនលឿនរបស់ច្បាប់ និងសហគមន៍

មាត្រា ២៨ ៖ លក្ខន្តិកៈនេះចាប់ផ្ដើមមានប្រសិទ្ធិភាពចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខា និងប្រកាសទូទៅក្នុងសហគមន៍

កាលបរិច្ឆេទ ១០,០៩,៩៩
បានប្រកាសក្នុងភូមិ
ប្រធានភូមិ

កាលបរិច្ឆេទ ១០,០៩,៩៩
ប្រធាន គ.ស.ព្រ

បានប្រកាសនៅក្នុងឃុំ
កាលបរិច្ឆេទ ១៣,០៩,៩៩
មេឃុំ

បានឃើញ និងយល់ព្រម
កាលបរិច្ឆេទ ១៥,០៩,៩៩
អភិបាលស្រុក

បានឃើញ និងយល់ព្រម
កាលបរិច្ឆេទ ២៣,០៩,៩៩
ប្រធានមន្ទីរបរិស្ថាន

បានឃើញ និងយល់ព្រម
កាលបរិច្ឆេទ ២៣,០៩,៩៩
ប្រធានមន្ទីរកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

8.9

ឧទាហរណ៍នៃលក្ខន្តិកៈសហគមន៍ព្រៃឈើ

ឃុំសោមធំ ស្រុកអូរយ៉ាដាវ ខេត្ត រតនគិរី ដោយ CBNRM (IDRC/CARERE)

អនុសាសន៍ និងមាត្រាផ្សេងៗរបស់
សហគមន៍ព្រៃឈើ

ឃុំសោមធំ ស្រុកអូរយ៉ាដាវ
ខេត រតនគិរី

ឧបត្ថម្ភថវិកាដោយ ៀ

ិឧជ្រ,ជាប្រ៉ែ្រ តាមរយៀកម្មវិធីសិលា ក្នុងកិច្ចសហការជាមួយមទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត មទីរបរិស្ថាន មទីរអភិវឌ្ឍន៍ជនបទខេត
មទីរកិច្ចការនារី មទីរវប្បធម និងមទីររៀបចំដែនដី នគូរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី
ផែនទី សហគមន៍ព្រៃឈើ ឃុំសោមធំ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សំណើស្តីការជំរុញរៀបចំគ្រប់គ្រងសហគមន៍ព្រៃឈើនៅឃុំសោមធំ

សូមគោរពជូន ៖ ឯកឧត្តមអភិបាលខេត និងលោកនាយក អភិវឌ្ឍន៍ជនបទខេត រតនគីរី

ពី ៖ ប្រជាជនរស់នៅភូមិសោមកានិញ ឃុំសោមធំ ស្រុកអូរយ៉ាដាវ ខេត រតនគីរី

តាមរយៈ

- លោកប្រធានឃុំសោមធំ
- លោកប្រធានរដ្ឋបាលស្រុកអូរយ៉ាដាវ
- ប្រធានការិយាល័យរុក្ខា-ប្រមាញ់ ខេត រតនគីរី
- លោកប្រធានមន្ទីរបរិស្ថាន ខេត រតនគីរី
- លោកប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដី នគររូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី ខេត រតនគីរី
- លោកប្រធានមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ខេត រតនគីរី

យោង ៖

- លិខិតស្នើសុំរបស់ប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងឃុំសោមធំ
- ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំរយៈពេលវែង ឆ្នាំ ១៩៩៩-២០០០
- លទ្ធផលសិក្ខាសាលាកែសំរួលពង្រាងលក្ខន្តិកៈសហគមន៍ព្រៃឈើថ្នាក់ខេតថ្ងៃទី ១៨-១៩ ខែវិច្ឆិកា ១៩៩៩

កម្មវត្ថុ ៖ សំណើសុំរៀបចំបង្កើតការចូលរួមគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិនៅឃុំសោមធំ

យោងតាមកម្មវត្ថុ និងឯកសារយោងខាងលើ ខ្ញុំមានកិតិយសសូមជំរាបជូនឯកឧត្តមអភិបាលខេត និងជាប្រធាន ភគ្រុជ មេតា ជ្រាបថា សហគមន៍យើងខ្ញុំត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជា "ការចូលរួមគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិផ្អែកតាមសហគមន៍" នៅក្នុងដែន ព្រៃឈើនៃឃុំ សោមធំ ។ គំរោងសហគមន៍ ព្រៃឈើរបស់យើងខ្ញុំបានចាប់ផ្តើមដំណើរការងាររបស់ខ្លួនតាំងពី ខែមិនា ឆ្នាំ ១៩៩៧ មកម្ល៉េះ ដោយមានការជួយឧបត្ថម្ភថវិកាពីអង្គការ ឧជ្រ និង ជាប្រ៉ុ តាមរយៈកម្មវិធីសិលាក្នុងគោលបំណង ដើម្បីយកចិតទុកដាក់ថែរក្សា ការពារ និងតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងការដុះលូតលាត់នៃព្រៃធម្មជាតិជា ប្រភេទព្រៃរបោះ ដែលដុះនៅលើដីល្បាយខ្សាច់ ដីគ្រួស និងថ្ម ដែលមានផៃដីព្រៃសរុបចំនួន ៣៦៨៤ហិកតា ដោយបែងចែកជាបីតំបន់ដូច ខាងក្រោម ៖

- តំបន់ប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាង មានផៃដីចំនួន ២៨៤៤ ហិកតា
- តំបន់ដែនជំរកសត្វព្រៃ មានផៃដីចំនួន ២៧០ ហិកតា
- តំបន់ព្រៃការពារ ៥៧០ ហិកតា

តំបន់ខាងលើត្រូវមានការតាមដានត្រួតពិនិត្យតាមមធ្យោបាយផ្សេង ។ សូមអានកិច្ចព្រមព្រៀងដែលមានភ្ជាប់ជាមួយ ។

ដោយសេចក្តីគោរព ស្រឡាញ់ រាប់អានដខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតពីយើងខ្ញុំ

បានឃើញ និង..

បានឃើញ និង..

ថ្ងៃទី.......ខែ............ឆ្នាំ ២០០០

ប្រធានឃុំសោមធំ

បានឃើញ និង.....................................

ថ្ងៃទី.......ខែ............ឆ្នាំ ២០០០

ប្រធានការិយាល័យរុក្ខា-ប្រមាញ់ខេត

បានឃើញ និង................................

ថ្ងៃទី.......ខែ............ឆ្នាំ២០០០

ប្រធានមន្ទីរកសិកម្មរុក្ខា-ប្រមាញ់ និងនេសាទខេត

ថ្ងៃទី.......ខែ............ឆ្នាំ ២០០០

ប្រធានសហគមន៍ព្រៃឈើឃុំសោមធំ

បានឃើញ និង.....................................

ថ្ងៃទី.......ខែ............ឆ្នាំ ២០០០

អភិបាលស្រុកអូរយ៉ាដាវ

បានឃើញ និង................................

ថ្ងៃទី.......ខែ............ឆ្នាំ២០០០

ប្រធានមន្ទីរបរិស្ថាន ខេត រតនគីរ

បានឃើញ និង................................

....

ថ្ងៃទី.......ខែ............ឆ្នាំ ២០០០

ឯកឧតមអភិបាលខេត និងជាប្រធានគណៈកម្មាធិការ
អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ខេត រតនគីរី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

....

ផ្ទៃងលក្ខនិក្ខ័សហគមន៍ព្រៃឈើឃុំសោមធំ

សហគមន៍ព្រៃឈើឃុំសោមធំ ជាសហគមន៍ព្រៃឈើដែលបានបង្កើតឡើងតាមសំណើរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ដែលក្នុងនោះ មានភូមិចំនួន ៣ គឺ៖

១. ភូមិសោមកានិញ

២. ភូមិសោមគុល

៣. និងភូមិសោមត្រក (ចាស់ - ថ្មី

សហគមន៏ព្រៃឈើនេះបង្កើតឡើងនៅលើដំណុះព្រៃធម្មជាតិជាប្រភេទព្រៃរបោះ ដែលដុះនៅលើល្បាយដីខ្សាច់ ដីគ្រួស និងថ្ម ដែលមានផៃដីព្រៃសរុបចំនួន ៣.៦៨៤ ហ.ត ដោយបែងចែកជា ៣ តំបន់រួមមានៈ

- តំបន់ប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាងចំនួន ២.៨៤៤ ហិកតា
- តំបន់ព្រៃការពារចំនួន ៥៧០ ហិកតា មានទីតាំងលើតំបន់កូនភ្នំ (ភ្នំហ្គោ ភ្នំចាក់ក្វា ភ្នំហា ភ្នំបុកបាល់ និងភ្នំបាង
- តំបន់ការពារដែនជំរកសត្វព្រៃខាំឃ្លួងចំនួន ២៧០ ហិកតា

ព្រៃទាំងនេះបានទទួលរងនូវការបំផ្លិចបំផ្លាញយ៉ាងខ្លាំង ដោយការធ្វើអាជីវកម្មគ្មានច្បាប់អនុញ្ញាតិ ពីឆ្នាំ ១៩៩៣ ដល់ ១៩៩៨។ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហគមន៏ អាជ្ញាធរខេតបានបង្កើតក្រុមការងារនៅថ្នាក់ខេតដែលមាន មន្ទីរបរិស្ថានខេត មន្ទីររៀបចំដែនដី នគររូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី ខេតរតនគីរី ការិយាល័យរុក្ខាប្រមាញ់ខេត មន្ទីរអភិវឌ្ឍន៏ជនបទ មន្ទីរ កិច្ចការនារី និងមន្ទីរវប្បធមខេត ដើម្បីជួយដល់សហគមន៏ក្នុងការសំរបសំរួល និងរៀបចំដំណើរការ តាំងពីខែ មិនា ឆ្នាំ១៩៩៨។

សហគមន៏ព្រៃឈើ ឃុំសោមធំ បានចាប់ផ្តើមដំណើរការរៀបចំឡើងដោយមានជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រពីអង្គការ ឪជ្រ.ជាំព្រៃ តាមរយៈកម្មវិធីសិលា។

ដូចនេះដើម្បីអោយការគ្រប់គ្រងសហគម៏ព្រៃឈើមានប្រសិទ្ធភាពទៅបាន សហគមន៏ចាំបាច់ត្រូវតែរៀបចំលក្ខនិកៈមួយច្បាស់ លាស់ដោយមានការទទួលស្គាល់ពីស្ថាបន័ជំនាញ និងអាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់។

ជំពូកទី ១
គោលបំណង

ប្រការ ១ៈ

- ចូលរួមការពារ ថែរក្សា ដាំដុះព្រៃឈើ ជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រើប្រាស់ធនធានព្រៃឈើ ប្រចាំថ្ងៃ និងធានាបាននូវនិរនរភាពយូរអង្វែង
- ថែរក្សាប្រពៃណី វប្បធមរបស់បងប្អូនជនជាតិភាគតិចដែលរស់នៅតំបន់ព្រៃភ្នំតាំងពីដូនតាមក
- អោយកូនចៅជំនាន់ក្រោយយល់អំពីសារៈប្រយោជន៏ព្រៃឈើ ដើម្បីអោយយល់ពីវិធីសាស្រក្នុងការគ្រប់គ្រង ប្រើប្រាស់ ថែរក្សា ការពារ និងដាំដុះតាមលក្ខណៈសមស្រប
- ធានាបាននូវនិរនរភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៏ ដើម្បីលើកកំពស់ការិតជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន

ជំពូក ២
មូលហេតុ

ប្រការ ២៖

- កំណើនប្រជាជនចេះតែកើនឡើងជាលំដាប់
- ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចកាន់តែកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងក្លា
- តំរូវការប្រើប្រាស់ធនធានព្រៃឈើសំរាប់ទ្រទ្រង់ជីវភាពរស់នៅមានការកើនឡើង
- មើលឃើញការបាត់បង់ធនធានធម្មជាតិពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ និងគ្រោះធម្មជាតិជារៀងរាល់ឆ្នាំ
- ការចូលរួមពីបណាស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងអាជ្ញាធរដែនដីក្នុងការធ្វើផែនការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិនៅមានកំរិត

ព្រមទាំងពុំទាន់មានការចូលរួមការពារព្រៃអោយបានពេញលេញពីសហគមន៍មូលដ្ឋាន

- យោងតាមច្បាប់របស់រដ្ឋាភិបាល

ជំពូក ៣
របៀបនៃការគ្រប់គ្រងនិងគ្រប់គ្រង

ប្រការ ៣៖

- សហគមន៍នេះមានឈ្មោះថា៖ សហគមន៍ព្រៃឈើឃុំសោមធំ

ប្រការ ៤៖

- សហគមន៍ព្រៃឈើឃុំសោមធំជាសហគមន៍ដែលធ្វើការសហការគ្រប់គ្រង ថែរក្សាជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលដើម្បីបំពេញសេចក្តីត្រូវការរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងឆ្លើយតបការអភិវឌ្ឍន៍តាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសសមស្រប ។

ប្រការ ៥៖

- ធនធានធនធម្មជាតិទាំងអស់ ដែលមានក្នុងដែនសហគមន៍ព្រៃឈើស្ថិតក្រោមការចូលរួមពិនិត្យ ការពារថែរក្សា ធ្វើការដាំដុះព្រៃឡើងវិញដោយសហគមន៍ផាល់ និងដោយមានការជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រពីស្ថាប័នជំនាញពាក់ពន្ធ័ និង អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ។

ប្រការ ៦៖

- សហគមន៍ព្រៃឈើឃុំសោមធំស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងផាល់របស់គណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើឃុំ អ្នកភូមិ ដោយមានការជួយជ្រោមជ្រែងពីអាជ្ញាធរដែនដី និងស្ថាប័នជំនាញពាក់ពន្ធ័តាមលក្ខណៈច្បាប់ ។

ប្រការ ៧៖

- ការកំណត់ដែនព្រៃការពារ ព្រៃអភិរក្ស ព្រៃដែលមានសារៈសំខាន់សំរាប់ប្រពន្ធ័អេកូឡូស៊ី ត្រូវធ្វើការកំណត់ដោយ គណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ ភូមិ ឃុំ ដោយមានការឯកភាពពីអាជ្ញាធរដែនដី និងស្ថាប័នជំនាញពាក់ព័ន្ធ ។

ប្រការ ៨ៈ

- ការធ្វើអាជីវកម្មធនធានធម្មជាតិគ្រប់ប្រភេទក្នុងដែនសហគមន៍ព្រៃឈើដោយគ្មានច្បាប់អនុញ្ញាតិ ការរានដីព្រៃដើម្បីធ្វើកសិកម្មត្រូវហាមឃាត់ជាដាច់ខាត ។

ប្រការ ៩ៈ

- តំបន់ព្រៃអារក្សដែលមានសារៈសំខាន់ខាងវប្បធម តំបន់ដីព្រៃដែលមានសារៈសំខាន់ខាងប្រពន្ធ័អេកូឡូស៊ី និងជាកន្លែងសត្វបនពូជត្រូវហាមឃាត់ជាដាច់ខាតរាល់ការធ្វើអាជីវកម្មផ្សេង និងប្រើប្រាស់ជាតិផុះ បតីមី ។

ប្រការ ១០ៈ

- តំបន់ប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាងអាចធ្វើអាជីវកម្មតាមលក្ខណៈស្របច្បាប់ និងដោយមានការពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់ ពីសហគមន៍មូលដ្ឋាន ។

ជំពូក ៤
រចនាសម7ន តួនាទី និងសិទ្ធិ

ប្រការ ១១ៈ រចនាសមវ7ន

ការជ្រើសរើសគណៈកម្មការៈ

- ការជ្រើសរើសគណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើភូមិ គឺធ្វើឡើងជាលក្ខណៈបើកទូលាយតាមការបោះឆ្នោតដែលមាន ចំនួនសំលេងភាគច្រើន (លើសពី ០១ សំលេងឡើងទៅ ។
- ការជ្រើសរើសគណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើឃុំ ធ្វើឡើងតាមរយៈការបោះឆ្នោតពីគណៈកម្មការភូមិទាំង ៣ ក្នុងឃុំដែលមានចំនួនសំលេងគាំទ្រភាគច្រើន (លើសពី ០១ សំលេងឡើងទៅ ។ សមាជិកគណៈកម្មាការឃុំដែលជ្រើសរើសជាសមាជិកមកពីតំណាងគណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើតាមបណាភូមិនិមួយ ។

រចនាសមវ7នគណៈកម្មការសហគមន6ព្រៃឈើថ្នាកភូមិៈ

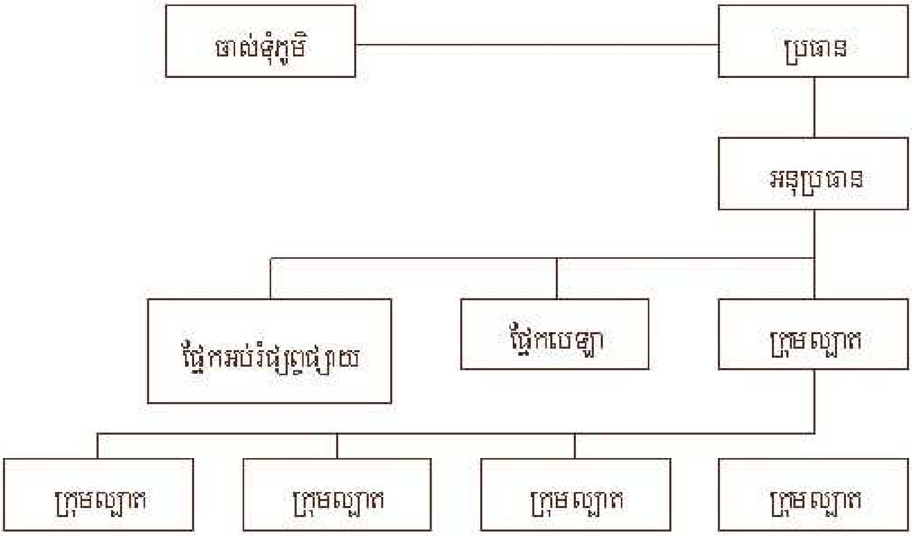

- គណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើថ្នាក់ភូមិសរុបមាន ៦រូប (ស្រី ២រូប ចាស់ទុំ ១រូប ប្រធាន ១រូប អនុប្រធាន ១រូប ផ្នែកអប់រំផ្សព្វផ្សាយ ១រូប បេឡា ១រូប ល្បាត ១រូប និងតំណាងក្រុមល្បាតនៅតាមតំបន់ប្រើប្រាស់តាមភូមិ និមួយ ដូចជាៀ សោមកានិញ (ខ្លូ និងបាង ភូមិសោមគុល (អេស ពៅរ៍ និងល្បៀង សោមត្រកចាស់ និងសោម ត្រកថ្មី (ល្បៀង លាល ហានីង ប៉ាន់ក្លាក់ ចាក់ក្វា ម្លូ ។

រចនាសម៖7នគណៀកម្មការសហគមន6ព្រៃឈើថ្នាកឃុំៀ

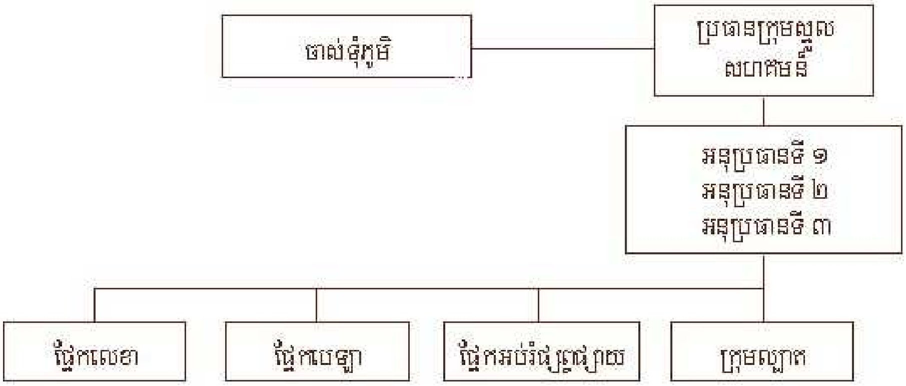

- គណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃថ្នាក់ឃុំរួមមាន ១៤រូប ចាស់ទុំឃុំ ៤រូប (ស្រី១រូប ប្រធានគណៀកម្មការសហគមន៍ ព្រៃឈើឃុំ ១រូប ក្រុមស្នូលសហគមន៍ ២រូប អនុប្រធាន ៣រូប លេខា ១រូប បេឡា ១រូប អប់រំផ្សព្វផ្សាយ ១រូប និងក្រុមល្បាត ១រូប ។

តួនាទី និងសិទិ

ប្រការ ១២ៀ ការចូលជាសមាជិកសហគមន6

- ប្រជាពលរដ្ឋដែលមានលំនៅជាអចិន្ត្រៃយ៍ និងស្របច្បាប់ក្នុងភូមិ ឃុំ ទាំងប្រុស ទាំងស្រី ចាប់ពីអាយុ ១៨ឆ្នាំ ឡើង ទៅមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត និងបញ្ចេញមតិជ្រើសរើសតំណាងរបស់ខ្លួន ។
- ប្រជាពលរដ្ឋទាំងប្រុស ទាំងស្រី ដែលបានចូលរួមក្នុងការងារសហគមន៍មានសិទ្ធិទទួលផលប្រយោជន៍ពីសហគមន៍ ព្រៃឈើ ។

ប្រការ ១៣ៀ សិទិឈរឈ្មោះជាគណៀកម្មការសហគមន6ព្រៃឈើ

- សមាជិកគណៀកម្មការការសហគមន៍ព្រៃឈើដែលនឹងត្រូវបានជ្រើសរើសជាគណៀកម្មការសហគមន៍ភូមិ ឃុំ ត្រូវ មានអាយុចាប់ពី ២៥ ឆ្នាំ

ឡើងទៅ ។

ប្រការ ១៤ៗ អណេតិគណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ

- អណេតិ គ.ស.ព្រ មានរយៀពេល២ឆ្នាំ ដោយធ្វើការបោះឆ្នោតរាល់ខែកុម្ភៀ ត្រូវនឹងខែ នាងនង ២ (ខែចារាយ ។
- សមាជិកគណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើអាចធ្វើការផ្លាស់ប្តូរមុនពេលកំណត់ ប្រសិនបើមានករណីចាំបាច់ដែល មានការស្នើសុំពីសហគមន៍ បគណៀកម្មការ និងមានមូលហេតុច្បាស់លាស់ ។

បការ ១៥ៗ តួនាទីគណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើភូមិ

ចាសទុំភូមិៗ

- ជាទីប្រឹក្សារបស់គណៀកម្មការភូមិដែលមានការជួយអប់រំ ផល់គំនិតយោបល់ ការណែនាំដល់គណៀកម្មការភូមិ និង ប្រជាជនលើការងារគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិនៅថ្នាក់ភូមិ
- ជួយសំរួលក្នុងការដោះស្រាយបញោផ្សេងនៅក្នុងសហគមន៍

ប្រធានៗ

- ជាអ្នកដឹកនាំមើលការខុសត្រូវក្នុងសហគមន៍ព្រៃឈើភូមិ
- ផ្សព្វផ្សាយអប់រំការងារ ដែលទាក់ទិនទៅនឹងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ដល់អ្នកភូមិ
- ជាអ្នករៀបចំការប្រជុំធ្វើផែនការការងារជាមួយអ្នកភូមិ និងត្រួតពិនិត្យតាមដានរាយការណ៍រាល់បញោដែលកើត មានឡើងនៅក្នុងដែនសហគមន៍ព្រៃឈើ
- ជាអ្នកសំរបសំរួលដោះស្រាយរាល់បញោ ដែលកើតមានឡើងជាមួយប្រជាជនក្នុងសហគមន៍ភូមិ
- រាល់ធ្វើការសំរេចចិតផ្សេងត្រូវមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសមាជិកគណៀកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ភូមិ ចាស់ទុំភូមិ និងប្រជាជនក្នុងភូមិជាមុនសិន

អនុប្រធានៗ

- បំពេញតួនាទីជួសមុខអោយប្រធាននៅពេលប្រធានអវតមាន
- ជួយការងារប្រធាន

ផ្នែកអបរំផ្ព្ផ្ទាយៗ

- ជាអ្នកធ្វើការអប់រំផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាជនខ្លួន និងប្រជាជនជិតខាង
- រៀបចំឯកសារ ផ្លាកសញ្ញា រូបភាពអប់រំផ្សព្វផ្សាយ

ផ្នែកក្រុមលាតៗ

- ជាអ្នកមើលការខុសត្រូវផាល់នៅតាមតំបន់ប្រើប្រាស់និមួយ

- ធ្វើរបាយការណ៍ និងរាយការណ៍ជូនគណៈកម្មការភូមិ
- ទប់ស្កាត់សកម្មភាពបទល្មើសព្រៃឈើ ករណីចាំបាច់ត្រូវរាយការណ៍ជូនគណៈកម្មការភូមិ
- ជាអ្នករៀបចំការប្រជុំតាមតំបន់របស់ខ្លួនដោយធ្វើការអប់រំផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាជន
- តាមដានត្រួតពិនិត្យ ឃ្លាំមើល រាល់សកម្មភាពអាណាធិបតេយ្យ

ប្រការ ១៦ៈ តួនាទីគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិឃុំ

ចាសទុំឃុំ

- ជាតំណាងចាស់ទុំមកពីបណ្ដាភូមិទាំង៣ក្នុងឃុំ
- ជាអ្នកអប់រំផ្សព្វផ្សាយការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ដែលពាក់ព័ន្ធលើផ្នែកប្រពៃណី
- ជាអ្នកផល់គំនិត ពិគ្រោះយោបល់ និងជួយដោះស្រាយរាល់បញ្ហាផ្សេងជាមួយគណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ
- រាល់ការដោះស្រាយបញ្ហាផ្សេង ត្រូវមានការប្រជុំពិភាក្សា ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសមាជិកគណៈកម្មការឃុំជា មុនសិនមុននឹងធ្វើការសំរេចចិត
- ធ្វើរបាយការណ៍ប្រចាំខែរាល់សកម្មភាពការងារ ដែលកើតមានក្នុងដែនសហគមន៍ព្រៃឈើជូនទៅអាជ្ញាធរដែនដី និងស្ថាប័នជំនាញពាក់ព័ន្ធ
- ជាអ្នករៀបចំដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសគណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ ភូមិ និងឃុំ ១ខែ មុនពេលអណតិ គណៈកម្មការត្រូវបានបញ្ចប់

ក្រុមស្នូលសហគមន៍ៈ

- ជាទីប្រឹក្សាគណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើឃុំដូចជា ការផល់បទពិសោធន៍ និងការពិគ្រោះយោបល់បការងារ
  ផ្សេងដែលទាក់ទិនទៅនឹងការងារសហគមន៍ព្រៃឈើ

អនុប្រធានៈ

- ជួសមុខអោយប្រធាននៅពេលប្រធានអវត្តមាន
- ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវផ្ទាល់នៅតាមបណ្ដាភូមិនិមួយ

លេខាៈ

- ជាអ្នកធ្វើរបាយការណ៍ ជូនប្រធានគណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ
- ជាអ្នករៀបចំឯកសារ និងជាសេនាធិការផ្ទាល់របស់ប្រធាន អនុប្រធាន

ផ្នែកអបរំផ្សព្វផ្សាយៈ

- ផ្សព្វផ្សាយការងារ ដែលទាក់ទិនសហគមន៍ព្រៃឈើដល់គណៈកម្មការភូមិ និងប្រជាជនជិតខាងអំពីការការពារ ថែរក្សាការគ្រប់គ្រង
  និងសារប្រយោជន៍នៃការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ ។

ផ្នែកបេឡាៈ

- ជាអ្នកគ្រប់គ្រងរាល់ថវិកាចំណូលចំណាយផ្សេង

ផ្នែកលាតៗ

- មើលការខុសត្រូវរួមនៅការការពារ ថែរក្សា រាយការណ៍ និងហាមឃាត់ បចាប់ខ្លួនជនល្មើស

ប្រការ ១៧ៗ ភារកិច្ចអ្នកភូមិ

- យកចិតទុកដាក់ ចេះស្រឡាញ់ថែរក្សាការពារព្រៃឈើដូចជាសម្បតិរបស់ខ្លួន
- ចេះប្រើប្រាស់ផល-អនុផលព្រៃឈើអោយមាននិរនរភាព
- រាយការណ៍រាល់សកម្មភាពបទល្មើសដែលខ្លួនបានជួបប្រទះនៅក្នុងសហគមន៍ព្រៃឈើទៅក្រុមល្បាត បគណៀកម្មការ ភូមិ បឃុំ
- ចូលរួមជាកំលាំងពលកម្មក្នុងការការពារ ថែរក្សាព្រៃឈើរបស់ខ្លួនដោយស្មគ្រ័ចិតនៅពេលគណៀកម្មការស្នើសុំ ដូចជាៗ ការការពារ ថែរក្សា បង្កាព្រៃ ពន្លត់ភ្លើង ដាំដុះព្រៃ ។ល។ និង ។ល។
- ចូលរួមប្រជុំ រៀបចំផែនការក្នុងដំណើរការការងារសហគមន៍ព្រៃឈើតាមការកោះអញ្ជើញរបស់គណៀកម្មការ
- ផ្សព្វផ្សាយបនន្ទូវសារៀប្រយោជន៍សហគមន៍ព្រៃឈើ ការថែរក្សា ការពារព្រៃ ទៅដល់សហគមន៍របស់ខ្លួន និងសហគមន៍ជិតខាង
- មានសិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការតវ៉ា បកធ្វើការស្នើសុំផ្លាស់ប្ដូរ និងជ្រើសរើសតំណាងជាថ្មីចំពោះគណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើណាដែលបានប្រព្រឹតខុសពីលក្ខនិកៀព្រៃសហគមន៍
- ចូលរួមគោរពលក្ខនិកៀសហគមន៍ព្រៃឈើ

ប្រការ ១៨ៗ ការដោះស្រាយទំនាស

- គណៀកម្មការភូមិប្រជុំពិភាក្សាជាមួយអ្នកភូមិ ដើម្បីពិគ្រោះយោបល់ និងដោះស្រាយដោយផ្អែកលើលក្ខនិកៀ
- ក្នុងករណីចាំបាច់ពុំអាចដោះស្រាយបាន គ.ស.ព្រភូមិ ត្រូវរាយការណ៍ទៅ គ.ស.ព្រ ឃុំ ឱ្យជួយដោះស្រាយ
- គណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើថ្នាក់ឃុំធ្វើការដោះស្រាយ ដោយផ្អែកលើលក្ខនិកៀសហគមន៍ព្រៃឈើតែប្រសិនបើមានករណីចាំបាច់ពុំអាចដោះស្រាយបាន គណៀកម្មការឃុំត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុអង្គប្រជុំរាយការណ៍មកអាជ្ញាធរ ដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ (ឃុំ ស្រុក ខេត និងស្ថាប័នជំនាញថ្នាក់ខេតដើម្បីជួយធ្វើអនរាគមន៍ ។

ការគ្របគ្រងហិរូវត្ស

ប្រការ ១៩ៗ ថវិកាចំណូល

- ថវិកាទាំងអស់ដែលបានពីរដ្ឋាភិបាល អង្គការនានា សប្បុរសជន ការផាកពិន័យ ការដកហូតផលព្រៃឈើ បធនធានផ្សេងនៅក្នុងដែនសហគមន៍ព្រៃឈើ ត្រូវបានទុកសំរាប់ដំណើរការ ការពារ ថែរក្សា និងធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ឃុំ

ប្រការ ២០ៗ ថវិកាចំណាយ

- ថវិកាចំណាយទាំងអស់សំរាប់តែក្នុងដំណើរការការងារសហគមន៍ព្រៃឈើ បការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិឃុំតែប៉ុណ្ណោះ
- រាល់ការចំណាយត្រូវមានការពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់ឯកភាពពីអ្នកផល់ជំនួយដូចជា រដ្ឋាភិបាល អង្គការនានា សប្បុរសជន គណៀកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើភូមិ ឃុំ និងប្រជាជនជាមុនសិន

ជំពូក ៥
ការគ្រប់គ្រង និងការដកហូតធនធាន

ប្រវត្តិសង្ខេបប្រពៃណីព្រៃអារក្ខ និងដែនជំរកសត្វព្រៃ

ជនជាតិចារាយមានប្រពៃណី និងការគោរពបូជាទាំងស្រុងទៅលើអារក្សអ្នកតា ព្រៃភ្នំ ថ្ម ច្រប់ ។ តំបន់ព្រៃអារក្សដែល សហគមន៍គោរពបូជា ជាតំបន់ភ្នំដែលមានប្រភេទដីក្រួស ថ្ម និងតំបន់ទីជំរាលខ្លាំង ក្នុងនោះមានព្រៃអារក្ស ភ្នំហ្គោ ចាក់ក្វា ហានីង ប្រហែល១៥០ ហិកតា ។ ភ្នំបុក-ភ្នំបាល់-ភ្នំឃី ១៥០ ហិកតា ភ្នំបាង ២៧០ ហិកតា ។ តាមជំនឿរបស់ជនជាតិចារាយ គឺជាទីសក្ការៈរបស់ពួកគេ និងជាតំបន់ដែលមានលក្ខណៈពិសេសខាងផ្នែកជីវសាស្រ្តចំរុះសំបូរបែបទៅដោយអនុផលព្រៃឈើ សំរាប់ការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ និងមានសារៈសំខាន់សំរាប់ការពារតំបន់ទីជំរាល ។

តំបន់ព្រៃអារក្សទាំងនេះមានឥទ្ធិពលខ្លាំងក្លាទៅលើការគោរពបូជាសំរាប់អ្នកភូមិ តាំងពីដើមរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន ដូចជាៈ មិនអាចកាប់ចំការ ឡូឡា កាប់ឈើធំ រមៀលដុំថ្មធ្លាក់លើតំបន់ទាំងនោះ បបរបាញ់សត្វនៅតំបន់នេះច្រើនលើកច្រើនសារ ហើយប្រសិនបើអ្នកភូមិ បអ្នកខាងក្រៅបានប្រព្រឹត្តខុសអារក្សនៅតំបន់ទាំងនេះនឹងខឹងទៅដល់អ្នកភូមិ ដែលតាមជំនឿធ្វើ អោយអ្នកភូមិជួបប្រទះនូវពាធាច្រើនដូចជា ជួបប្រទះនៅជម្ងឺ គ្រោះរាំងស្ងួត សត្វបំផ្លាញ មិនសូវបានផលក្នុងការធ្វើកសិកម្ម និងធ្វើអោយប្រជាជនឈឺស្លាប់ច្រើន ។ ប៉ុន្តែតំបន់ទាំងនេះសហគមន៍អាចប្រមូលអនុផលព្រៃឈើជាលក្ខណៈប្រពៃណីបាន ដូចជា ផ្លែឈើព្រៃ គ្រឿងសំណង់បន្ទាប់បន្សំ បន្លែបង្កា ។ ប៉ុន្តែពួកគេត្រូវបន់ស្រន់ដល់អារក្សព្រៃភ្នំដែលថែរក្សាលើតំបន់ ទាំងនោះ ដើម្បីសុំការអនុញ្ញាតិជាមុនសិន មុនពេលប្រមូលអនុផលព្រៃឈើ បបរបាញ់ ។

ប្រធាន

- ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវលើការងារសហគមន៍ព្រៃឈើក្នុងឃុំទាំងមូល
- ជាអ្នកដឹកនាំ រៀបចំផែនការ និងសំរបសំរួលដោះស្រាយរាល់បញ្ហាដែលកើតមាននៅក្នុងដែនសហគមន៍ព្រៃឈើ
- ជាអ្នកទំនាក់ទំនងការងារទាក់ទិនទៅនឹងសហគមន៍ព្រៃឈើ ជាមួយសហគមន៍ជិតខាង ស្ថាប័នជំនាញពាក់ព័ន្ធ និង អាជ្ញាធរដែនដី

ប្រវត្តិតំបន់ការពារដែនជំរកសត្វព្រៃ

ចំពោះតំបន់ព្រៃខាំឃ្លងចំនួន ២៧០ហិកតា សហគមន៍បានធ្វើការគ្រប់គ្រងរួមគ្នាជាមួយភូមិ ២ ទៀត ដូចជាៈ ភូមិឡៅ និង ចាក់គ្រៀង ។ តំបន់ទាំងនេះមានលក្ខណៈពិសេសខាងផ្នែកជីវសាស្រ្តចំរុះសំរាប់ជំរកសត្វព្រៃ (មានប្រភពទឹកខួបប្រាំង វស្សា សំបូរបែបទៅដោយអនុផលព្រៃឈើសំរាប់ការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ និងមានសារៈសំខាន់សំរាប់ការការពារតំបន់ទីជំរាល ។

ប្រការ ២១ៈ ការគ្រប់គ្រងតំបន់ព្រៃអារក្ខ និងជំរកសត្វព្រៃ

- តំបន់ព្រៃខាំឃ្លងដែលមានលក្ខណៈពិសេសសំរាប់ជំរកសត្វ ត្រូវហាមឃាត់ជាដាច់ខាតរាល់ការធ្វើអាជីវកម្មឈើ និងបរបាញ់សត្វគ្រប់ប្រភេទសំរាប់ធ្វើពាណិជ្ជកម្ម
- មិនអនុញ្ញាតិអោយធ្វើអាជីវកម្មគ្រប់ប្រភេទក្នុងដែនព្រៃអារក្ស ដែលសហគមន៍គោរពបូជា
- ធនធានមួយចំនួនដូចជាៈ ប្រភេទឈើដែលកំរមាន ក្រវាញ មើមដើងក្រងោកផៅ ។ល។ សហគមន៍នឹងធ្វើការ សិក្សា បដាំដុះបន្ថែមទៀត
- ហាមកាប់ឈើដើម្បីបេះយកផ្លែ ដុតភ្លើងដើម្បីចាប់សត្វ និងកាប់ឈើចាប់សត្វ
- ការប្រើអាវុធ ជាតិផ្ទុះ និងបំពងសំលេងនៅក្នុងតំបន់នេះត្រូវហាមឃាត់

ប្រការ ២២ៗ ការគ្រប់គ្រងតំបនប្រើព្រសច្រើនយាង

- មិនអនុញ្ញាតិអោយកាប់ចំការក្នុងតំបន់សហគមន៍ព្រៃឈើ
- ហាមកាប់ឈើអាណាធិបតេយ្យគ្រប់ប្រភេទក្នុងតំបន់សហគមន៍ព្រៃឈើ
- មិនអនុញ្ញាតិអោយតាំងរោងចក្រសហគ្រាសក្នុងតំបន់សហគមន៍ព្រៃឈើ
- ចំពោះសហគមន៍ ដែលមានចំការចាស់នៅក្បែរតំបន់សហគមន៍ព្រៃឈើ សហគមន៍អាចថែរក្សា ធ្វើការដាំដុះជា បនបានតែត្រូវធានានូវសុវត្ថិភាពភ្លើង និងពុំអនុញ្ញាតិអោយពង្រីកចំការបន
- មិនអនុញ្ញាតិអោយចោះយកជ័រពីដើមឈើមួយដើមលើសពី ២ រន្ធ បប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនត្រង់ស៊ីទ័រដើម្បីចោះយកជ័រ ឡើយ រាល់ការដុតយកជ័រត្រូវធានាអោយបាននូវសុវត្ថិភាពភ្លើងក្នុងដែនសហគមន៍ព្រៃឈើ
- ហាមចាប់ត្រីដោយប្រើឧបករណ៍ទំនើបដូចជា ឆក់ត្រី ថ្នាំពុល អាវុធ ជាតិផ្ទុះ ជាតិគីមី ម៉ាស៊ីនបូម ។ល។ ចំពោះ សហគមន៍អាចចាប់ត្រីបានតាមលក្ខណៀប្រពៃណី ដោយប្រើឧបករណ៍ ដូចជាៗ ទ្រូ មង លាយ តុំ ជញ្ជាត់ បាច និងសនូចដែលមិនមានលក្ខណៀបំផ្លាញ
- ហាមបរបាញ់សត្វគ្រប់ប្រភេទដោយប្រើ អាវុធជាតិផ្ទុះ ជ័រឆក់ អន្ទាក់ធំ ខ្នា និងខ្សែអាត់ចាក់សំលេងក្នុងតំបន់ សហគមន៍ព្រៃឈើ
- ហាមកាប់ឈើដើម្បីបេះយកផ្លែ ដុតភ្លើងដើម្បីចាប់សត្វ និងកាប់ឈើចាប់សត្វ
- ការប្រើអាវុធជាតិផ្ទុះ និងជាតិគីមីគ្រប់ប្រភេទត្រូវហាមឃាត់ជាដាច់ខាត

ប្រការ ២៣ៗ ការប្រើព្រស និងការដកហូត

- សហគមន៍អាចប្រើប្រាស់អនុផលព្រៃឈើតាមលក្ខណៀប្រពៃណីដូចជាៗ គ្រឿងសំណង់ ម្សួសខ្មោច(ប៉ង វល្លិ៍ ផៅ ផ្លែឈើព្រៃ បន្លែបង្កា បរបាញ់សត្វតូចដូចជា កង្ហែន កំប្រុក កណ្តុរ លលក សេក ជ្រូកព្រៃ ខ្យង មាន់ព្រៃ និងធ្វើការនេសាទ បកប្រមូលអនុផលព្រៃឈើផ្សេង សំរាប់ផ្គត់ផ្គង់ក្នុងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃដោយគោរពទៅ តាមលក្ខនិក្បីសហគមន៍ព្រៃឈើ
- សហគមន៍ជិតខាងអាចប្រើប្រាស់អនុផលព្រៃឈើក្នុងដែនសហគមន៍ព្រៃឈើ ដោយមានការអនុញ្ញាតិពីគណៀកម្ម ការសហគមន៍ព្រៃឈើភូមិ ឃុំជាមុនសិន ហើយត្រូវគោរពទៅតាមលក្ខនិក្បីសហគមន៍ព្រៃឈើ
- សហគមន៍ជិតខាងអាចប្រើប្រាស់ផលព្រៃឈើ សំរាប់គ្រឿងសំណង់ផ្សេងដោយមានការអនុញ្ញាតិពីគណៀកម្មការ សហគមន៍ព្រៃឈើភូមិ ឃុំ និងអាជ្ញាធរដែនដីជាមុនសិន
- រាល់ការធ្វើអាជីវកម្មលើធនធានធម្មជាតិគ្រប់ប្រភេទក្នុងតំបន់សហគមន៍ព្រៃឈើ ត្រូវការត្រួតពិនិត្យអោយបាន ត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៀបច្ចេកទេសពីស្ថាប័នជំនាញ
- រាល់ការធ្វើអាជីវកម្មលើធនធានធម្មជាតិគ្រប់ប្រភេទក្នុងតំបន់ សហគមន៍ព្រៃឈើត្រូវតែពិគ្រោះយោបល់ជាមួយ សហគមន៍ គណៀកម្មការភូមិ ឃុំ ជាមុនសិន និងត្រូវមានច្បាប់អនុញ្ញាតិត្រឹមត្រូវ ដែលចេញដោយស្ថាប័នជំនាញ និងអាជ្ញាធរដែនដី
- រាល់ការចេញច្បាប់អនុញ្ញាតិធ្វើអាជីវកម្មគ្រប់ប្រភេទក្នុងតំបន់សហគមន៍ព្រៃឈើ ត្រូវតែមានការជូនដំណឹង ការ សិក្សាពិគ្រោះយោបល់ជាមុនពីសហគមន៍ស្ថាប័នជំនាញ និងអាជ្ញាធរដែនដី
- រាល់ការធ្វើអាជីវកម្មគ្រប់ប្រភេទក្នុងតំបន់សហគមន៍ព្រៃឈើត្រូវមានតំណាងសហគមន៍ចូលរួមក្នុងការតាមដាន និងឃ្លាំមើល
- ការដកហូតផលព្រៃឈើ បធនធានធម្មជាតិគ្រប់ប្រភេទក្នុងតំបន់សហគមន៍ព្រៃឈើត្រូវមានផលកំរៃដល់សហគមន៍ សំរាប់ធ្វើការថែរក្សា ការពារព្រៃ និងធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍

ជំពូក ៦
ការវិន7យ និងទណ្ឌកម្ម

ប្រការ ២៤ៗ

- ជនណាប្រព្រឹត្តបទល្មើសនឹងប្រការ ២១-២២-២៣ នៃលក្ខន្តិកៈខាងលើគណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើឃុំមាន សិទ្ធិផាកពិន័យចាប់ពី ១០.០០០៛ ទៅ ៥០០.០០០៛ (មួយម៉ឺនរៀល ទៅ ហាសិបម៉ឺនរៀល
- ករណីជនល្មើសមិនបានបង់ថវិកាតាមលក្ខខណ្ឌខាងលើ គណៈកម្មការសហគមន៍កសាងសំណុំរឿងបញ្ជូនទៅស្ថាប័ន មានសមត្ថកិច្ច

ប្រការ ២៥ៈ

- ក្នុងករណីដែលការផាកពិន័យលើសពី ១០០០០៛ ៥០០.០០០៛ (ហាសិបម៉ឺនរៀល ឡើងទៅ គ.ស.ព្រ ត្រូវកសាង សំណុំរឿងបញ្ជូនទៅស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីធ្វើការដោះស្រាយ
- ប្រាក់ដែលទទួលបានពីការផាកពិន័យនេះចំនួន ៤០ ភាគរយ ត្រូវផល់ជូនភាគីដែលចូលរួមដោយចំណែកស្មើគ្នា

ជំពូក ៧

ប្រការ ២៦ៈ

- គណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើឃុំសោមធំត្រូវតែអនុវត្ត និងផ្សព្វផ្សាយអនុសាសន៍ និងមាត្រាខាងលើនេះ

ប្រការ ២៧ៈ

- អនុសាសន៍ និងមាត្រាខាងលើនេះចាប់អនុវត្ត និងមានប្រសិទ្ធិភាពចាប់ពីថ្ងៃប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការក្នុងដែន សហគមន៍ព្រៃឈើឃុំសោមធំតាមកិច្ចសន្យា ។

ប្រការ ២៨ៈ

- អនុសាសន៍ និងមាត្រាខាងលើនេះមានអនុភាពទៅលើគ្រប់ប្រជាពលរដ្ឋដែលចូលទៅក្នុងដែនសហគមន៍ព្រៃឈើ ឃុំសោមធំមិនត្រឹមតែទៅលើប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅក្នុងមូលដ្ឋានឃុំសោមធំប៉ុណ្ណោះទេ។

ប្រការ ២៩ៈ

- សេចក្តីព្រាងអនុសាសន៍ និងមាត្រាសហគមន៍ព្រៃឈើខាងលើនេះ អាចធ្វើការកែសំរួលបានប្រសិនបើមានករណី ចាំបាច់ និងមានការស្នើសុំពីសហគមន៍ឃុំសោមធំ ។ រាល់ការកែសំរួលនេះត្រូវមានការពិគ្រោះយោបល់ ពិភាក្សា ឯកភាពពីសហគមន៍ គណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ និងស្ថាប័នជំនាញ ។

សំណូមពរៈ

- ស្ថាប័នជំនាញពាក់ព័ន្ធនានា និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានគ្រប់កំរិតសូមចូលរួមសហការជួយធ្វើអនុរាគមន៍ទៅតាមសំណើ របស់គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ។

8.10

ឧទាហរណ៍នៃ PLUP នៅក្នុងតំបន់ជនជាតិភាគតិចភាគឥសានកម្ពុជា និងបទពិសោធនក្នុងភូមិក្រុង

ដោយលោក ឃ្លុំរដុន ផេចុំរសុន គំរោងអនុផលព្រៃឈើ រតនគិរី

សេចកីផើមៀ

ភាគឥសាននៃប្រទេសកម្ពុជា ជារួមមានខេតមណលគីរី រតនគីរី សឹងត្រែង និងផ្នែកខ្លះនៃខេតក្រចេះ និងព្រះវិហារ ។ តំបន់នេះមានចារិកលក្ខណឿជាតំបន់ខ្ពង់រាប ដែលទាក់ទងទៅនឹងគំរបព្រៃឈើខ្ពស់ បើប្រៀបធៀបទៅនឹងខេតនៅតំបន់ទាប ខាងក្រោម ។ ការធ្វើជំនួញផ្នែកដីធ្លី និងការធ្វើសម្បទាន (ដីនិងព្រៃ អំពីកំរិតថ្នាក់ជាតិ គឺជាការគំរាមកំហែងដធ្ងន់ធ្ងរដល់ គំរបព្រៃឈើ និងការប្រើប្រាស់ដីដោយនិរនរភាពនៅក្នុងតំបន់ផៃរងទឹកភ្លៀងផ្នែកឥសាន ។ ដីបនុះភ្នំភ្លើងក្រហមនៅតំបន់ ខ្ពង់រាបកណាល បានក្លាយទៅជាតំបន់គួរឱ្យចាប់អារម្មណ៏ខ្លាំង ក្រោយពេលដែលមានជនចំណូលស្រុក មកតាំងលំនៅ និងមាន សម្បទានិក ជំនួញផ្នែកកសិកម្មសំរាប់រុក្ខជាតិ និងដំណាំដែលលក់បានប្រាក់បានមកដល់ ។ ជាង ១៥០ គ.ម តាមបណោយ ផ្លូវជាតិលេខ ៩ ក្នុងខេត រតនគីរី ត្រូវបានកាប់ព្រៃបំផ្លាញដោយជំនួសមកវិញនូវដំណាំចិញ្ចឹមជីវិត និងរុក្ខជាតិចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៨ ។ ទាំងនេះគឺជាវិបាកយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរសំរាប់សហគមន៏ជនបទ ដែលពឹងផ្អែកលើវតមាននៃព្រៃឈើសុទ្ធសាធ ដែលជាផ្នែក មួយនៃប្រព័ន្ធកសិកម្មពនេចរទ្យេងទាត់របស់ពួកគាត់ ។ ការបាត់បង់នូវដីកសិកម្មទំនេររបស់គាត់ឱ្យទៅឈ្មួញ និងអ្នកអភិវឌ្ឍន៏ ផ្សេងទៀត គឺជាការបង្កើតនូវសម្ពាធដធ្ងន់ធ្ងរលើដំណុះព្រៃចាស់បន្ថែមទៀត ។

ការសិក្សាអំពីការចិញ្ចឹមជីវិតបែបប្រពៃណី និងសុវត្ថិភាពដីធ្លី បានបងាញឱ្យឃើញថាការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិប្រកប ដោយនិរនរភាពនៅក្នុងខេត រតនគីរី គឺទាមទារឱ្យសហគមន៏ដើមទទួលបាននូវការធានាផ្នែកសិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លី បសិទ្ធិអ្នក ប្រើប្រាស់ចំពោះដីកសិកម្មរបស់ខ្លួន ។ នៅពេលដែលមានការចាប់អារម្មណ៏ច្រើនអំពីសហគមន៏ដើម នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៏ ប្រព័ន្ធកសិកម្មគ្រប់រដូវ ប៉ុនែប្រព័ន្ធនេះមិនបានធានាចំពោះតំបន់ខ្ពង់រាបនោះឡើយ ។ សុវត្ថិភាពស្បៀងសំរាប់ការប្រមើល មើលថ្ងៃអនាគត គឺឋិតនៅក្នុងកសិកម្មពលករទ្យេងទាត់ ដែលពួកគេធ្លាប់បានអនុវតន៏ពីមួយជំនាន់ទៅមួយជំនាន់ ។ ក្នុងន័យ នេះវាមានសារៀសំខាន់ណាស់ ចំពោះលទ្ធភាពជំរើសផ្សេងសំរាប់សុវត្ថិភាពដីធ្លីដើម្បីរុករក ឱ្យសមស្របទៅនឹងស្ថានភាព បច្ចុប្បន្នរបស់ប្រជាជនទីនោះ ។

ជំរើសសំរាប់សុវត្ថិភាពដីធ្លីក្រោមវតមានរបស់ច្បាប់ដែលមានក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៧ ។ ពង្រាងច្បាប់ដីថ្មី ផល់នូវលទ្ធភាពខ្ពស់ដល់ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងតាមបែបបុរាណ និងមានម្ចាស់រួមពង្រាងនេះ បច្ចុប្បន្ននៅសីការគណៀរដ្ឋមន្រីពុំទាន់អនុម័តរួចនៅឡើយទេ ។ ជាក់សែងបរិបទសំរាប់ម្ចាស់ដីសហគមន៍នៅភូមិភាគឥសាន នៅបន្សល់បពោនៅឡើយក្នុងដំណាក់កាលបច្ចុប្បន្ន ។

- ច្បាប់បានផល់នូវបទបញ្ញតិមួយចំនួនសំរាប់ទទួលបាននូវកម្មសិទ្ធិដីធ្លី ប៉ុនែពលរដ្ឋភាគច្រើនខ្វះនៅការយល់ដឹង និង មិនមានលទ្ធភាពចំពោះតម្លៃខ្ពាតគំរូនេះសំរាប់ទទួលបាននៅសិទ្ធិ
- បែបបទស្នុំគ្រស្នាញកំពុងត្រូវបានហាមឃាត់ ហើយដែលតាំងពី ខែមករា ១៩៩៥ រាល់ពាក្យស្នើសុំចាំបាច់ត្រូវតែ មានការយល់ព្រមពីការិយាល័យកណាលក្រុងភ្នំពេញ
- ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិដីឯកជន គឺមិនមែនដូចជាគោលគំនិតចំពោះសហគមន៍ដើមនោះទេ គឺជាប្រភេទនៃម្ចាស់ដែលភាគ

ច្រើនងាយនឹងទទួលបានក្រោមច្បាប់ដីធ្លី

- ភាពឯកកោដាច់ស្រយាលរបស់សហគមន៍ជនជាតិភាគតិចរវាង បានលុង និងភ្នំពេញ និងការពិតដែលថាជនជាតិដើមភាគច្រើនមិនសូវចេះភាសាខ្មែរនោះ គឺជាឧបសគ្គសំរាប់ផល់លទ្ធភាពផ្នែករចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាល
- កង្វះខាតនូវចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់ដីធ្លី និងមិនមានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបឹងតុលាការនៅ បានលុង និងភ្នំពេញ បានធ្វើអោយសហគមន៍ជនជាតិដើមកាន់តែជួបភាពលំបាកខ្លាំងឡើងចំពោះរដ្ឋបាលពុករលួយ បអំពើរំលោភ របស់ពួកឈ្មួញ បក្រុមហុនដែលបានរឹបអូសដីរបស់ខ្លួន
- ទម្រង់បែបបទដស្មុគ្រស្មាញសំរាប់ការទទួលបាននូវកម្មសិទ្ធិ ដូចជាការតំរូវអោយមានការយល់ព្រមពីឋានានុក្រម ផ្នែករដ្ឋបាលយ៉ាងតិចណាស់ ៨ នោះ វាបង្កើតឡើងនូវឧបសគ្គ ដល់បេក្ខជនក្នុងការស្វែងរកកម្មសិទ្ធិស្របច្បាប់ ។
- កង្វះខាតភាពច្បាស់លាស់ក្នុងតម្លៃ ទទួលកម្មសិទ្ធិកាន់កាប់ និងពេលវេលាសំរាប់បំពេញដំណើរការងារធ្វើអោយមានភាពលំបាកដល់បេក្ខជនក្នុងការរៀបចំគំរោងថវិកាសំរាប់សុំកម្មសិទ្ធិដីធ្លី ។
- កង្វះខាតជំនាញបច្ចេកទេសឧបករណ៍ និងមូលនិធិដើម្បីសំរួលដល់ដំណើរការកម្មសិទ្ធិដីធ្លីក្នុងការិយាល័យខេត និង ការិយាល័យសុរិយោដីកណាលបកការរាំងសះរាល់ដំណើរការទាំងអស់ ។

ប្រូ7ននៃការចិ្ចមជីវិតបែបបុរាណ ករណីផ្លេង2សំរាបគោលនយោពយរៀបចំផែនការប្រើព្រសដីធ(ក្រុមជន ជាតិក្បួងខេត រតនគីរី

មានទំនាក់ទំនងយ៉ាងខ្លាំងនឹងធម្មជាតិដែលនៅជុំវិញគេ ។ វាបានឆ្លុះបញ្ចាំង និងរក្សាយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួនតាមរយឿជំនឿស្មារតី ។ ជំនឿលើព្រលឹងព្រៃព្រឹក្សា ដីបអង្គជលធារ បាននាំមកនូវកិច្ចការពារដសំខាន់ដល់តំបន់ផៃរងទឹកភ្លៀង និងដើរតួនាទីពិសេស

ផងដែរក្នុងដំណើរការផាច់ការក្នុងការអនុវតន៍កសិកម្មឆ្លាស់ ។

> បំរាមដាច់ខាតមានន័យជាសកម្មភាពពិតប្រាកដ ដូចជាការកាប់ដើមឈើ និងការប្រើប្រាស់អាវុធ (កាំភ្លើង សំរាប់បរបាញ់សត្វព្រៃមិនអាចអនុវតបាននៅក្នុងតំបន់នេះបានទេ ព្រោះព្រលឹង បរិញ្ញាណអាចនឹងខឹងសម្បារ ។ បើសិនជាវិញ្ញាណទាំងនោះខឹងសម្បារអ្នកភូមិអាចនឹងស្លាប់ បមានជំងឺថ្កាត់ហើយដែលតំរូវអោយសហគមន៍ត្រូវរៀបចំពិធីបុណ្យដោយមានការបូជាក្របី (បសត្វចិញ្ចឹម និងផឹកស្រាអង្ករដើម្បីសូមខមាទោសពួកគេ ។

ការគ្របគ្រងធនធានធម្មជាតិទៅតាមទំនៀមទំលាប

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវក្នុងអតីតកាលបងាញឱ្យឃើញថា មានសហគមន៍ជនជាតិដើមប្រហែល ៩៥% ដែលអាចផ្គត់ផ្គង់ជីវភាព ខ្លួនឯងគ្រប់គ្រាន់ពីការដាំដុះនិងប្រមូលភោគផលធម្មជាតិ ។

ប្រព័ន្ធការចិញ្ចឹមជីវភាពរបស់ ខ្លួននោះអាចចែកចេញជា៣ផ្នែកៀ

- ដី (កសិកម្មពនេចរ កាប់ឆ្ការ និងដុត
- ព្រៃ (ព្រៃសក្ការៀការប្រមូលអនុផលព្រៃឈើ និងឆ្នៃធ្វើជាសម្ភារៀផ្សេង
- មច្ឆាធម្មជាតិ និងធនធានទឹក

ការគ្របគ្រងដីធ(

កសិកម្មពនេចរ គឺជាសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចដ៏សំខាន់បំផុតរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើម ។ នេះគឺជាទំរង់នៃកសិកម្មឆ្លាស់លើព្រៃ ធម្មជាតិដែលពុំធ្លាប់មានដាំដុះអ្វីតាំងពីមួយជំនាន់ដល់មួយជំនាន់ ដើម្បីសារលទ្ធភាពដីអោយមានជីវជាតិ ។ នៅខ្ពង់រាបកណ្តាល ដែលមានដីក្រហមនោះ គ្រួសារនីមួយអាចមានដីពី ៣-៥ ឡូត3ដែលពួកគេធ្វើដំណាំឆ្លាស់ ។ គេសង្កេតឃើញថាអស់រយៀពេល ពី ១០-១៥ ឆ្នាំ ដែលពួកគាត់ទុកដីអោយនៅទំនេរចោលក្រោយពីកាប់ឆ្ការ និងដុតរហូតដល់ព្រៃដុះលូតលាស់ឡើងវិញ ។ នៅពេលដែលមានការកាប់បំផ្លាញរបៀបនេះកើតឡើង គេសង្កេតឃើញថាមានចំនួនគ្រួសារតែបនិចបនួចប៉ុណ្ណោះ ដែលអាច មានតុល្យភាព និងនិរនរភាពស្បៀងអាហារក្នុងគ្រួសារបានគ្រប់គ្រាន់ ។

កសិកម្មពនេចរធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រំដែនដែលមានការទទួលស្គាល់រវាងសហគមន៍ ។ គឺបពោនេះត្រូវបានធ្វើឡើងដោយចាស់ ក្នុងអតីតកាល និងដោយមានផ្លូវទឹកដើមឈើ បផ្លូវលំជាសំគាល់ព្រំ ។ អ្នកភូមិអាចធ្វើកសិកម្មនៅគ្រប់ទីកន្លែងនៅក្នុងព្រំប្រទល់ ភូមិរបស់ខ្លួន ប៉ុន្នែមិនកាត់តាមភូមិរបស់អ្នកជិតខាងនោះឡើយ គឺពួកគេភ័យខ្លាចនឹងកម្មពារដែលអាចកើតមានដោយសារ វត្ថុសកិសិទ្ធិ ។ សមាជិកភាពនៅក្នុងសហគមន៍ គឺជាអ្វីដែលគេត្រូវការជាបឋមសំរាប់សិទ្ធិធ្វើកសិកម្មនៅក្នុងព្រំប្រទល់រួម ។

លោក Dr Jefferson Fox នៅមជ្ឈមណល East West Center នៅក្នុងឃុំ ប៉ូយ (១៩៩៦ បានអោយដឹងថា ទំនាក់ ទំទងរវាងប្រជាជនទៅនឹងផៃដី (នៅក្នុងព្រំប្រទល់ជាប្រពៃណី គឺវាមិនសូវផ្លាស់ប្ដូ បប្រែប្រួលអ្វីឡើយ (ប្រហែលជា ៣0នាក់ គ.ម គឺ វាមិនទាក់ទងទៅនឹងទំហំរបស់ភូមិឡើយ ។

ទាំងអស់នេះ គឺវាបងាញនូវកំរិតនៃសមធមទៅតាមប្រព័ន្ធប្រើប្រាស់ដីរួមគ្នាបែបបុរាណរវាងសមាគមន៍ ។ នៅក្នុងព្រំប្រទល់ របស់ភូមិប្រហែលជា ៨% នៃផៃដីអាចឋិតនៅក្រោមរបបកសិកម្មនៅពេលណាមួយនោះ ។ ផ្នែកដែលនៅសល់ជាដីធម្មជាតិ គ្មានដាំអ្វីបន្ថែម វាជាតំបន់ព្រៃដំណុះថ្មីនៅគ្រប់ជំនាន់ ។ ការវិភាគរូបភាពផ្កាយរណបរបស់ឃុំ ប៉ូយ បានបងាញឱ្យដឹងថាអត្រា ព្រៃចាស់ បាននៅសល់ប្រហែល ៥0% ព្រៃថ្មីប្រហែល ៤0% និងដីគ្មានព្រៃ (បច្ចុប្បន្នធ្វើកសិកម្ម ប្រហែល ៥% នៃផៃដី សរុប ។ (នៅសល់ប៉ុន្មានគឺជាផ្លូវ តំបន់លំនៅដ្ឋាន ព្រៃក សឹង ។ល ។ និរនរភាពនៃប្រព័ន្ធនេះអាស្រ័យទៅនឹងដង់ស៊ុតេ ប្រជាជនដែលទាប និងប្រព័ន្ធសិទ្ធិកាន់កាប់ជាប្រពៃណី (រួម ។ ដើម្បីតម្រូវទៅតាមការកើនឡើងនៃប្រជាជន ប្រព័ន្ធសិទ្ធិ កាន់កាប់តាមប្រពៃណីនេះ គួរតែប្រើជាគោលការណ៍គ្រឹះសំរាប់ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម ។

ការកាភ្ញារតំបនផៃរងទឹកភេ្លង

កសិកម្មតាមបែបប្រពៃណី គឺជាប្រភេទកសិកម្មដែលគ្មាន បមានការកាប់គាស់ភ្ជួររាស់តិចតួចបំផុតដែលអាចការពារដល់ សំណឹកច្រោះដី ។ លំហូរ កត្រូវបានការពារផងដែរដោយព្រៃក្រាស់ ដំណុះថ្មី ដែលនៅជុំវិញឡូត3កាប់ឆ្ការសំរាប់កសិកម្ម ។ ការបិទរាំងខប់ជុំវិញព្រៃសំរាប់កាប់ឆ្ការដី ផល់គ្រាប់ពូជដល់ទីទំនេរ ។ ការបង្កើតជាថ្មីយ៉ាងរហ័សនេះ អាចជួយធានាដីពីការ ហូរច្រោះ ។ ទោះបីជាប្រព័ន្ធពនេចរប្រើប្រាស់កម្លាំងពលកម្មដោយបង្ខំកដោយ កផលិតកម្មនេះមិនតំរូវអោយមានជំនួយពីខាង ក្រៅបន្ថែមទៀតដែរដូចជា ថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិត បជីគីមី ។ តាមលំនាំនេះតំបន់ផៃរងទឹកភ្លៀងត្រូវបានជៀសផុតពីការបំពុល ពីសារធាតុគីមី ។

ការកាភ្ញារព្រៃស្យេក

ដូចដែលករណីសិក្សាខាងក្រោមបានបងាញតំបន់តូចចំនួន ៦ ដែលជាប្រភេទព្រៃការពារក្នុងចំណោមតំបន់តូច ចំនួន ១២ ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយសហគមន៍ ។ ព្រៃឈើ គឺជាតំលៃដខ្ពង់ខ្ពស់សំរាប់ចិញ្ចឹមជីវិត និងជាទីសក្ការៀរបស់សហគមន៍ ដែល បងាញអំពីសេចកីត្រូវការសំរាប់ការគ្រប់គ្រងព្រៃប្រកបដោយនិរនរភាព ។

ប្រព័ន្ធប្រពៃណីការពារព្រៃស្មុកមានវ្យី

- ព្រៃសក្ដិសិទ្ធិ គឺជាតំបន់ព្រៃការពារដោយមានជំនឿថាមានអំណាចអរូបីយ៍ម្យ៉ាងរស់នៅទីនោះ មានរឿងរ៉ាវជា ច្រើនអំពីជំងឺ និងការស្លាប់ដែលទាក់ទងទៅនឹងជំនឿផ្នែកស្មារតីនេះ ហើយក្នុងន័យនេះព្រៃសក្ដិសិទ្ធិនេះត្រូវបាន ការពារយ៉ាងខ្លាំងក្លាពីការធ្វើកសិកម្ម ដោយសារថាពួកគេភ័យខ្លាចវត្ថុសក្ដិសិទ្ធិទាំងនោះខឹងសម្បារ ។
- តំបន់ធំនៃព្រៃចាស់ក្រាស់នៅក្រៅព្រំប្រទល់កសិកម្មភូមិ (ប្រហែល ៥០% នៃផៃដីសរុបក្នុងឃុំ ប៉ូយ ត្រូវបាន រក្សាទុកសំរាប់ប្រមូលផលិតផលព្រៃឈើ ។

ការប្រមូលផលិតផលព្រៃឈើត្រូវដើរចម្ងាយពី ១-២ ថ្ងៃពីភូមិ ពីព្រោះថាផលិតផលទាំងនោះមានសារឹសំខាន់ដល់ការផ្គត់ ផ្គង់ផ្នែកសំភារឹសំណង់ ថ្នាំព្យាបាល ផ្លែឈើ សត្វ និងបន្លែបង្កាផ្សេងទៀតផង ។

ការដឹកនាំផ្ទៃក្នុង និងរចនាសម7រនសង្គម

ប្រវតិសាស្រ និងទំនាក់ទំនងស្វ័យភាពរបស់ក្រុមជនជាតិដើម នៅតំបន់ខ្ពង់រាបតម្រូវអោយមានថ្នាក់ដឹកនាំផៃក្នុងចំណាន និងធ្វើឱ្យមានការរីកចំរើនក្នុងសហគមន៏រាល់ពេល ដើម្បីធ្វើឱ្យសមស្របទៅនឹងស្ថានភាពរបស់ពួកគេ ក្នុងការដឹកនាំសហគមន៏ ។ ជាទម្លាប់ប្រធានភូមិ គឺជាអ្នកដឹកនាំសហគមន៏តំបន់ខ្ពង់រាប ហើយក្រុមចាស់ទុំ បង្កើតជាក្រុមក្នុងសហគមន៏ក្នុងការធ្វើសេចក

សំរេចផ្សេង ។ លើសពីនេះទៀតសហគមន៏និមួយមានថ្នាក់ដឹកនាំផ្នែកស្មារតី ដែលមានប្រយោជន៏ខ្លាំងដល់សហគមន៏ក្នុង ការទំនាក់ទំនងជាមួយដួងព្រលឹងអរូបីយ៏នៅពេលធ្វើបុណ្យទាន បរពេលមានសុបិនផ្សេង ។ នៅពេលដែលប្រព័ន្ធ និងតួនាទី ខុសប្លែកគ្នារវាងក្រុមនីមួយ រចនាសម្ព័ន្ធនៃការធ្វើសេចកីសំរេចផ្សេងត្រូវបានដឹកនាំសំរបសំរួលទៅតាមប្រពៃណី (ភាគ ច្រើននៃភូមិគ្រឿងនៅតំបន់ភ្នំ និងភូមិតាពុន និងអ្នកដឹកនាំត្រូវបានជ្រើសរើសដោយផ្អែកទៅតាមសមត្ថភាពក្នុងការដឹកនាំ

តួនាទីដធ្ងន់ធ្ងរនេះ ។ តួនាទីជាអ្នកដឹកនាំនេះតម្រូវឱ្យមានចំណេះដឹងសីពីសហគមន៏របស់ខ្លួន មានគំនិតច្នៃប្រឌិតក្នុងការ ដោះស្រាយបញោ និងមានសមត្ថភាពដើរតួជាអាជ្ញាលនៅក្នុងសហគមន៏ ។ ប្រព័ន្ធភាពជាអ្នកដឹកនាំ គឺជាបណ្ដុំនៃវប្បធម ប្រពៃណីដូចជាដំណើរការធ្វើសេចកីសំរេចចិត និងដោះស្រាយទំនាស់តាមរយៀការពិភាក្សា និងវែកញែក ។ រាល់ប្រព័ន្ធដឹកនាំ ទាំងអស់ ត្រូវធ្វើឱ្យសហគមន៏មានភាពរឹងមាំ និងសមស្របតាមតម្រូវការសំរាប់ការគ្រប់គ្រង និងការការពារ ធនធានរួម ។

អ្នកភូមិយល់ដឹងនូវការរៀបចំចាត់ចែងផះសំបែងភូមិកររបស់ខ្លួនទៅតាមប្រពៃណី ដោយមានការប្រជុំនៅកណាលភូមិ ដើម្បី ជួយលើកដំកើងដល់ជីវភាព និងសាមគ្គីភាពរបស់សហគមន៏ ។ ផុយទៅវិញបើពួកគេទទួលយកអ្វីដែលជាលក្ខណៀឯកជនវិញ នោះ ពួកគេត្រូវរៀបចំចាត់ចែងជាថ្មីឡើងវិញនូវទំរង់ភូមិកររបស់ខ្លួន ។ សង្គមវិទូ និង នរកវិទូបានធ្វើរបាយការណ៏អំពីផល ប៉ះពាល់ចំរាស់ សីពីអតសញ្ញាណវប្បធម និងទំនាក់ទំនងគ្នារបស់ជនជាតិដើម ក្រោយពីការកែប្រែទំរង់បែបប្រពៃណី ដើម្បី សំរបទៅតាមមាគាជោគជ័យនៃតំលៃសីលធម (ថ្រៃ្យ ៖ ។ របាយការណ៏កំណត់សំគាល់ ឆ្នាំ ២០០០ ។

សហគមន៏ជនជាតិដើម បច្ចុប្បន្នត្រូវបានវាស់ទៅតាមក៏រិតអប់រំភាសាខ្មែរក្នុងប្រព័ន្ធថាមានការយល់ដឹងទាប បកគ្មានសោះ (ទាំងអក្សរ និងលេខ ។ នេះជាចំណុចសំខាន់សំរាប់ពិចារណា និងជាល្បិចក្នុងការទិញដីពីជនជាតិដើម ដោយអ្នកនៅខាងក្រៅ ដោយសារថាសហគមន៏មិនបានយល់ដឹងនូវអ្វីដែលខ្លួនបានចុះហត្ថលេខានោះ ។ ការសន្យាក្នុងការជួយទៅដល់សហគមន៏ ដោយទីភ្នាក់ងាររបស់រដ្ឋាភិបាល បអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ក្នុងករណីដែលពួកគេបាត់បង់ដីនោះហាក់ដូចជាគ្មានប្រសិទ្ធភាព ប គ្មានន័យ ។ ស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៏ទាំងនេះទទួលខុសត្រូវក្នុងការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ ហើយឯកសារដែលបានសរសេរកមិន បានគិតដល់ការយល់ដឹងរបស់សហគមន៏នោះដែរ ។ សហគមន៏ដែលបានដឹកនាំធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីតាមរយៀការអនុ វតជាក់សែង និងវិធីសាស្រសាប់កិច្ចសននាអាចបង្កើនសមត្ថភាព និងការពាក់ព័ន្ធរបស់សហគមន៏ទៅក្នុងការគ្រប់គ្រង និង ការប្រើប្រាស់ដីរបស់ពួកគេនៅពេលអនាគតបាន ។

ការសង្កេតលើការគ្រប់គ្រងធនធាន ទៅតាមប្រពៃណី និងការរៀបចំសហគមន៍ វាឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញនូវទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិត ស្និតរវាងបញ្ហាទាំងពីរនេះ ។ សាមគ្គីភាពរបស់សហគមន៍ គឺជាការបង្រួបបង្រួមផ្នែកមួយនៃប្រព័ន្ធសិទ្ធិកាន់កាប់រួម ដែល សម្តាធពីមុនមកទល់បច្ចុប្បន្នបង្ហាញយ៉ាងគ្រប់គ្រាន់នូវមធ្យោបាយរស់នៅតាមលក្ខណៈជីវភាពគ្រប់ល្មមក្នុងគ្រួសារ ។

មានកតាជាច្រើន ដែលនាំមកនូវផលប៉ះពាល់ទៅលើសហគមន៍មួយចំនួនដែលទីណាមានការបាក់បែកសាមគ្គីដោយការអុចអាល ពីសំណាក់អ្នកមកពីក្រៅ ។ គំនិតជាទ្រឹសីបុគ្គលនិយមក្នុងចំណោមយុវជនជំនាន់ថ្មី ដែលជាអ្នកមានបទពិសោធន៍ពីខាងក្រៅ សហគមន៍ កបង្ហាញផងដែរនូវការប្រឆាំងជំទាស់ការដឹកនាំតាមបែបប្រពៃណី ដោយពួកគេបានបង្ហាញចេញមកនូវការគោរព តិចតួចលើការសំរេចចិតរបស់ចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ ។ បច្ចុប្បន្នភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍រចនាសម្ព័ន្ធ កជាការនាំមកនូវភាពរំខានក្នុងការ ដឹកនាំតាមបែបប្រពៃណីដែរ ជួនកាលបណាលមកពីទំនាស់ផាល់ខ្លួន បការដឹកនាំសំដៅបំបែកបំបាក់សាមគ្គីភាព ដើម្បីការពារ ដីគ្រប់គ្រាន់ដែលធ្លាប់មានមកសំរាប់ការរស់នៅ និងថែរក្សា ។ ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីបំរុងទុកដទៃទៀតសំរាប់ទ្រទ្រង់នូវផល ប្រយោជន៍ចំពោះសហគមន៍ទាំងមូលកដូចជាក្រុម ប៉ុន្តែត្រូវជ្រើសរវាងផលប្រយោជន៍ដែលជាតម្លៃវប្បធម សុច្ចរិតភាពរបស់ សហគមន៍ ដោយចាំបាច់យកចិតទុកដាក់ជាមួយនឹងការទទួលយក និងកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់សហគមន៍ទាំងមូលផងដែរ ។ ប្រសិទ្ធិភាពនៃការរៀបចំឱ្យមានគណៈកម្មាធិការសហគមន៍ជាថ្មីនេះ ត្រូវបានអនុវតទៅតាមរយៈការបោះឆ្នោតសកល និង កំណត់តួនាទី របស់ពួកគេនៅក្នុងគណៈកម្មាធិការនេះ និងស្ថាប័នសំរេចចិត ។

ការយកចិតទុកដាក់លើការរីកចំរើនរបស់សង្គម វប្បធម ជំនឿ និងភាសា មានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងធនធាន ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងនៅតាមបណាសហគមន៍ ដែលជាដំណាក់កាលដំបូងធ្វើឱ្យមានការអភិវឌ្ឍន៍ទៅលើនយោបាយដីធ្លី ។ គោល នយោបាយ គឺជាគន្លឹះក្នុងការបង្អាក់នូវបន្លាស់ប្តូរការប្រើប្រាស់ដីដោយគ្មាននិរនរភាព និងបញ្ចៀសគ្រោះមហានរាយដល់ប្រព័ន្ធ អេកូឡូស៊ីដោយសកម្មភាពទាំងនោះ កដូចជាផ្នែកខាងក្រោមនៃសឹងតំបន់ជំរាលនេះនៃភាគឥសានកម្ពុជា ។

ការទទួលពនកម្មសិទដីផាលខ្លួន

តើកម្មសិទប្រភេទណាដែលប្រជាជនមូលដានអាចស្នើសុំពន?

គណៈកម្មាធិការស្រាវជ្រាវដែលរៀបចំឡើងដោយទីសីការគណៈរដ្ឋមន្រីនាខែ មិនា ឆ្នាំ ១៩៩៩ សីពីប្រភេទដីកម្មសិទ្ធិ នៃ សហគមន៍ជនជាតិភាគតិចបានបង្ហាញនូវការគាំទ្រពីសហគមន៍យ៉ាងខ្លាំង ។ មូលហេតុសំខាន់នោះ គឺកម្មសិទ្ធដីសហគមន៍អាច ការពារសកានុភាព សុវត្ថិភាពស្បៀង ភូមិស្រុកសំរាប់បច្ចុប្បន្ន និងអនាគតជំនាន់ក្រោយទៀត ដូចជាដីណាដែលចាំបាច់អាច លក់បាន គឺតម្រូវឱ្យមានឯកភាពដោយ (យ៉ាងហោច ២ ភាគ ៣ នៃសមាជិកចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ ។ ផលចំណេញដែលបានមក ពីការលក់ គឺត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍ ។ អ្នកភូមិកបានយល់ព្រមដែរថា ប្រព័ន្ធគោលការណ៍នេះ អាចនឹងការពារទ្រព្យសម្បតិសហគមន៍ពីការប៉ុនប៉ងយកធ្វើជាសម្បតិផាល់ខ្លួន ។ កម្មសិទ្ធិសហគមន៍ដែលមកដល់ពេលនេះ កជាការយល់ឃើញពីយនការមួយដែលទទួលយកបានដោយសហគមន៍ជនជាតិភាគតិច ក្នុងការទប់ទល់ និងការទាញយក

ចំណេញលើសលប់ពីទីផ្សារដី ។

សារវៀប្រយោជន៍វិជ្ជមាន និងអវិជ្ជមាននៃកម្មសិទសហគមន៍ ១សិទិអាស្រ7យកានកាបធ តាមរយៈការធើផែនការ ប្រើប្រសដីធ(

សារវៀប្រយោជន៍នៃកម្មសិទសហគមន៍

- ប្រជាជនមូលដ្ឋានអាចងាយស្រួលក្នុងការយកលំនាំតាមការសំរេចចិតនេះ

- អាចធ្វើផែនទីជាបនាន់មួយ បើអាចធ្វើបាន (ទូទាំងសហគមន៍នៅពេលណាមួយ ដោយធ្វើការប្រៀបធៀបជាមួយ នឹងការចុះអង្កេតលើកម្មសិទ្ធិឯកជន ដូច្នេះការកំណត់នូវការការពារអាចត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយដឹងពសំរាប់ប្រជាជន មូលដ្ឋានទាំងអស់
- ដំណើរការនៃការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី បានអធិប្បាយកម្មសិទ្ធិពីមុនមក (កំពុងប្រើប្រាស់ និងកាន់កាប់ ដោយមានការទទួលស្គាល់ថាមានកម្មសិទ្ធិធ្វើជាម្ចាស់ក្រោមការត្រួតពិនិត្យច្បាប់ដីធ្លី ឆ្នាំ ១៩៩២ ។ មាត្រា ៧០ បានទទួលស្គាល់កន្លែងដែលមិនដាំដំណាំ ដើម្បីរក្សាដីឱ្យមានជីជាតិ គឺជាដីដែលអាចប្រើប្រាស់ទៅតាមច្បាប់ ។ ដូចនេះរាល់សកម្មភាពលើតំបន់ធ្វើស្រែ-ស្រូវដំណាំពនេចរ អាចចាត់ទុកជាចំណែកមួយដែលជារបស់សហគមន៍ ។
- ការចូលរួមពីសំណាក់អ្នកទទួលខុសត្រូវទាំងអស់ គឺមានប្រសិទ្ធិភាពណាស់ក្នុងការបញ្ចៀសទំនាស់ទាំងឡាយ អ្នក ភូមិផងរបងជាមួយអាជ្ញាធរដែនដី គឺជាអ្នកដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងដំណើរការនេះ ។ ការកាត់បន្ថយជំលោះរដ្ឋប្ប វេណី គឺជាអទិភាពចំបងរបស់ក្រសួងមហាផៃ ។ ការចូលរួមរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី កនឹងជួយផងដែរក្នុងការ កាត់បន្ថយពេលវេលាដែលអាជ្ញាធរដែនដីត្រូវចំណាយលើការដោះស្រាយជំលោះ ។
- ផលិតផលដែលមានសកានុពលភាព (សុវត្ថិភាពស្បៀង នៃភូមិ ត្រូវបានយកចិតទុកដាក់ការពារសំរាប់បច្ចុប្បន្ន និងអនាគតសំរាប់ជំនាន់ក្រោយទៀត ។
- លើកទឹកចិតដល់ការធ្វើកសិកម្មពនេចរដែលផល់នូវផលច្រើនយ៉ាងដូចជា ឈើហូបផ្លែ ដំណាំប្រចាំឆ្នាំ ជាលក្ខណឿ គ្រួសារនាំមកនូវភាពស្ថិតស្ថេរ កដូចជាអាទិភាពរបស់រដ្ឋាភិបាល ។ ការបរូមកធ្វើជាកសិកម្មនៅមួយកន្លែង គឺជាវិធី មួយដប្រសើរដែលសហគមន៍អាចមានវិធានការណ៍ដោះស្រាយបាន (អាចចំណាយរយឿពេល ១៥ ឆ្នាំ ។
- ការប្រើប្រាស់កំលាំងពលកម្មដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ បាននឹងកំពុងធ្វើនៅក្នុងសហគមន៍ ។ សហគមន៍មូលដ្ឋានមិនឥត ប្រយោជន៍ក្នុងការចូលរួមជាមួយសកម្មភាពគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ (ឧទាហរណ៍ឿ ចំការដូងប្រេង បើពួកគាត់ចូលរួម គាត់នឹងបានទទួលនូវផលចំណេញ ។
- អនុញ្ញាតិលើការវិនិយោគឯកជន ដោយមានការចូលរួមយល់ព្រមជាមួយនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងពីសហគមន៍មូលដ្ឋាន ។
- ព្រៃឈើសំខាន់ គឺត្រូវបានអភិរក្ស និងតំបន់ទីជំរាលត្រូវបានការពារ

បសគ្គ និងអីដែលមិនមែនជាផលប្រយោជន6 នៃកម្មសិទិសហគមន6

- នាយកដ្ឋានសុរិយោដី (អាជ្ញាធរដែនដីមួយចំនួន ដែលស្ថិតនៅជាទំលាប់ជាមួយនឹងការរៀបចំកម្មសិទ្ធិដី សហគមន៍បានប្រើប្រាស់នូវប្រសិទ្ធិភាពរបស់ខ្លួនក្នុងការអនុញ្ញាតិឱ្យអ្នករកស៊ីគួកជេរ (ឈ្មួញកណាល ពង្រីក ផៃដីកម្មសិទ្ធ ការផេរកម្មសិទ្ធិដីពីមួយទៅមួយ ។
- នៅមិនទាន់មានគោលនយោបាយច្បាស់លាស់នៅឡើយទេឿ នយោបាយសីពីការអភិវឌ្ឍន៍លើតំបន់ ប្រជាជន ខ្ពង់រាបមិនអាចធ្វើទៅបានអស់រយឿពេល ៣ ឆ្នាំ ទៅហើយ ។ ជំពូកមួយសីអំពីសិទ្ធិកាន់កាប់ដី សហគមន៍ជនជាតិ ភាគតិច មកទល់បច្ចុប្បន្នស្ថិតនៅជាពង្រាង ព្រោះនៅក្នុងច្បាប់ដីធ្លីគឺមិនទាន់បានទទួលការសំរេចជាផ្លូវការទេ ។
- រាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ដែលផល់ដោយផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី កនៅមិនទាន់មានភាពច្បាស់លាស់ថា តើសិទ្ធិអាស្រ័យ នៅក៏រិតណា ? តើនេះជាការជួលរយឿពេលវែងបទេ ? ការកាន់កាប់រហូត ? នេះគឺជាតំបន់ពិសេសទុកបំរុងដោយ ជនជាតិភាគតិចដើម្បីបំរើផ្នែកទំនៀមទំលាប់របស់គេប ?
- ដោយសារតែមិនទាន់មានគោលនយោបាយដូចនេះហើយ រាល់ការស្នើសុំបង្កើតឱ្យមានផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ចាំបាច់ត្រូវប្រើប្រាស់ពេលវេលាច្រើនលើកិច្ចពិគ្រោះពិភាក្សាសិក្ខាសាលានៅគ្រប់ក៏រិត ។

ការវិនិយោគផ្នែកកសិកម្ម នៅលើដីសហគមន6គួរត្រូវពនលើកទឹកចិត

- ជីវចំរុះ (ជីវសាស្រ ខ្ពស់ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃប្រព័ន្ធកសិកម្មដែលមានស្រាប់ និងការចូលរួមជាភាគហុនជាមួយ ជនជាតិដើមជាច្រើនទៀត ។ លើមធ្យោបាយនេះ អត្ថប្រយោជន៍នៃតំបន់ទីជំរាល ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី បរិស្ថាននៃ ប្រពៃណីជនជាតិដើមអាចត្រូវបានថៃរក្សាដូចដើម ។

- ដំណាំប្រចាំឆ្នាំនឹងក្លាយជាសមាសភាគចំបងមួយ (នាំមកនូវស្ថេរភាពប្រព័ន្ធ និងជំនួសមកវិញនូវតួនាទី អេកូឡូស៊ី នៃព្រៃជុះទី ២ ។
- ផលិតផលអាហារគ្រួសារ គឺជាអាទិភាពទីមួយ ។ ផលិតផលដែលលើសពីតម្រូវការ (ផលិតផលផ្សេងទៀត គឺជាអាទិភាពទីពីរ ។
- គួរប្រើប្រាស់កំលាំងពលកម្មរបស់ពលករ ជំនួសការប្រើប្រាស់ដើមទុនលើគ្រឿងចក្រកសិកម្ម ។ កំលាំងពលកម្ម គឺជាកត្តាកំណត់សំរាប់គ្រួសារតំបន់ខ្ពង់រាបក្នុងការធ្វើការអនុវត្តន៍ ការកែប្រែកសិកម្ម ។ ដូច្នេះការទទួលយកនូវ កំលាំងពលកម្ម កជាការជួយរំដោះការខ្វះការងាររបស់ជនជាតិផងដែរ ។

ទាហរណ៍ៀ ការអនុវត្តន៍ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ ៊ នៅភូមិក្រឡូ ១គណៀកម្មាធិការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ ៊ និង ផលបទ្វាល ៣ ឆ្នាំ ក្រោយមកជ

តម (ាក្ា និងការទទួលខុសត្រូវរបសគណៀកម្មាធិការរៀបចំផនការប្រើប្រាស់ដីធ ៊ ភូមិ

គណៀកម្មាធិការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី មានតួនាទីជាគន្លឹះក្នុងការធ្វើការចរចារលើបញ្ហាព្រំប្រទល់ រៀបចំកែប្រែច្បាប់ ការសំរបសំរួលជាមួយនឹងមតិជនជាតិភាគតិចលើការសំរេចចិតទាក់ទងដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ដីសហគមន៍ ។ ទៅអនាគតតួនាទីនេះ ត្រូវយកមកប្រើក្នុងការចរចារព្រមព្រៀងលើសកានុពលភាពរបស់វិនិយោគិន ។ ជាក់ស្តែងនៅពេលដែលមានបញ្ហាកើតឡើង ត្រូវចូលរួម និងប្រើប្រាស់តួនាទីរបស់ខ្លួនក្នុងកិច្ចការពារផលប្រយោជន៍របស់សហគមន៍ ។ តាមបទពិសោធន៍របស់ពួកគេ រយៀពេល៣ ឆ្នាំកន្លងមក សមាជិកភូមិ ក្រឡូ បានផល់នូវការប្រឹក្សាណែនាំពីទំនាក់ទំនងការងាររវាងគណៀកម្មការ និងដំណើរការបោះឆ្នោតរបស់ពួកគេ ។

- សមាជិកនៃគណៀកម្មាធិការគួរតែជាអ្នកដែលប្រជាជនមានទំនុកចិត ។ ពួកគេចាំបាច់ត្រូវជ្រើសរើសដោយប្រជាជន នៅក្នុងភូមិ ។
- គណៀកម្មាធិការត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ពីកិច្ចការរបស់ខ្លួនក្នុងអង្គប្រជុំ ចំពោះមុខសមាជិកទាំងអស់ យ៉ាងហោច ណាស់ឱ្យបានមងក្នុង ១ ខែ ។
- ស្ថាប័នប្រតិបតិ និងផែនការរបស់គណៀកម្មាធិការត្រូវមានការចូលរួមពីសំណាក់សមាជិកផ្សេងទៀត បក សហគមន៍ ។
- គណៀកម្មាធិការត្រូវពាំនាំនូវពតមានពីមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅ ដូចជា អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងរដ្ឋាភិបាល ។ គណៀ កម្មាធិការត្រូវព្យាយាមធ្វើការផ្សព្វផ្សាយរាល់ពតមានទាំងនោះទៅដល់គ្រប់ស្រទាប់ប្រជាជនក្នុងភូមិ ពួកគេក ត្រូវមានភារៀផងដែរ ក្នុងការធ្វើរបាយការណ៍ដោយទៀងទាត់ទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។
- គណៀកម្មាធិការ កត្រូវមានជំនឿជឿជាក់ថា ពួកគេអាចបំរើនូវរាល់ពតមានដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសមាជិកទាំងអស់ នៃសហគមន៍ ។ ឧបមាថា ប្រសិនបើមាននរណាម្នាក់នៅក្នុងភូមិចង់លក់ដីនៅក្នុងភូមិមួយចំនួន ។ វាមានសារៀសំខាន់ ណាស់សំរាប់គណៀកម្មាធិការក្នុងការថែរក្សាទំនាក់ទំនងល្អ និងការចូលរួមធ្វើការពិភាក្សាជាមួយសមាជិកសហគមន៍ ទាំងអស់ដើម្បីធ្វើឱ្យអ្នកភូមិមានអារម្មណ៍កក់ក្តៅក្នុងការបញ្ជូនពតមាន និងពិគ្រោះពិភាក្សាគំនិតរបស់ពួកគេ ។
- វាមានសារៀសំខាន់ណាស់ ដែលប្រជាជនក្រីក្រនៅក្នុងសហគមន៍ ដូចជាគ្រួសារទោល (មេម៉ាយ កមានសិទ្ធិស្មើគ្នា ក្នុងការផល់គំនិតដែលទាក់ទងនឹងផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ដូចជាអ្នកដែលមានប្រជាប្រិយភាព និងអនុភាពដែរ ។
- សមាជិកភាពគណៀកម្មាធិការគួរតែជាអ្នកដែលមានលក្ខណៀរស់នៅសមរម្យ ។ បើពួកគេមានស្ថានភាពក្រីក្រពេក ពួកគេមិនអាចបំពេញកិច្ចការដោយស្ម័គ្រចិតហើយអាចនឹងយកតួនាទីមកប្រើក្នុងការរកផលចំណេញផាល់ខ្លួន ។
- ប្រសិនបើគណៀកម្មាធិការឃើញថាមានអំពើពុករលួយ សហគមន៍ត្រូវកោះប្រជុំ និងដកពួកគេចេញជាបនាន់ ។

សំណងតបវិញសំរាបគណៀកម្មាធិការ

គណៀកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ និងគណៀកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ បានចំណាយពេលយ៉ាងច្រើនដោយស្ម័គ្រចិត ធ្វើការបំរើផលប្រយោជន៍សហគមន៍របស់គេ ។ គណៀកម្មាធិការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ភូមិ ក្រឡូ កមិនមានអ្វីដែល ប្លែកពីគេដែរ ។ អ្នកស្រាវជ្រាវប្រចាំអង្គការ ក្រៅរដ្ឋាភិបាល បានរកឃើញជាមួយនឹងអ្នកភូមិ នូវសញ្ញាណដែលសំដៅដល់ការ លើកកំពស់ដល់គណៀកម្មាធិការ (សំរាប់គ្រប់គ្នា និងនូវអ្វីដែលគណៀកម្មាធិការ គួរតែទទួលបាននូវរង្វាន់លើកទឹកចិតដែល ផល់ដោយសហគមន៍ ។

"សមាជិកភូមិទាំងអស់សូមសំដែងនូវអំណរគុណជាអនេកចំពោះការងារដែលបំពេញដោយស្ម័គ្រចិតរបស់គណៀកម្មាធិការ គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងគណៀកម្មាធិការដទៃទៀត ។ ប្រជាជនទាំងអស់បានចាត់ទុកពួកគេទាំងអស់នោះជាវិរៀបុរស មូលដ្ឋាន និងផល់នូវការលើកទឹកចិតដល់ពួកគេវិញ គាំទ្រសីលធម និងការគោរពប្រតិបតិ " ។

ជារួមមានគណៀកម្មាធិការជាច្រើននៅភូមិ ក្រឡ ដូចជា គណៀកម្មាធិការធនាគារស្រូវ អណ្ដូងទឹក រោងម៉ាស៊ីនកិនស្រូវ និង គណៀកម្មាធិការសុខភាពជាដើម ។ ប្រជាជនភូមិប្រមាណពាក់កណាលដែលមានការទទួលខុសត្រូវនៅក្នុងគណៀកម្មាធិការ ទោះក្នុងរយៀពេលខ្លីយ៉ាងណាកដោយ ។ អ្នកភូមិទាំងអស់កបានបងាញនូវចំណាប់អារម្មណ៍ថា គឺវាពិតជាមិនអាចធ្វើទៅរួចទេ ក្នុងការឧបត្ថម្ភដល់សមាជិកភាពគណៀកម្មាធិការស្ម័គ្រចិត បកផល់នូវការបំពេញបង្គ្រប់ជីវភាពសំរាប់ពួកគេបានឡើយ ។

"អ្នកភូមិទាំងអស់ គឺជាអ្នកក្រីក្រ ។ យើងជាកសិករដែលប្រកបរបរគ្រាន់តែចិញ្ចឹមជីវិត និងមិនទាន់មានភាពប៉ិនប្រសព្វក្នុង ការស្វែងរកប្រាក់ចំណូលពីសកម្មភាពផ្សេងទៀត ។ ដូចនេះ វាគឺជាការលំបាក់ណាស់ ក្នុងការស្វែងរកនូវកិច្ចបរិច្ចាគសំរាប់ សមាជិកទាំងអស់នៃគណៀកម្មាធិការ" ។

វាគឺជាការបងាញឱ្យឃើញថា សមាជិកគណៀកម្មាធិការទាំងអស់រីករាយ និងធ្វើការដោយស្ម័គ្រចិតបំរើសហគមន៍ ។ ទិដ្ឋភាព សំខាន់នៃការងារបានបងាញថា គឺពួកគេបានរៀបចំខ្លួន និងកំណត់ពេលវេលាដែលត្រូវចូលរួមចំណែកលើការងារ ភឡ្សភ បការ គ្រប់គ្រងធនធាននៅដំណាក់កាលចាប់ផើម កដូចជាទុកពេលវេលាមិនជ្រៀតជ្រែកការប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិតរបស់ពួកគេ ។

ផលចំណេញនៃការរៀបចំធើផែនការប្រើព្រសដីធ្លី

បីឆ្នាំបនាប់ពីការអនុវតន៍ សហគមន៍ភូមិ ក្រឡ ទទួលស្គាល់ថាសមាជិកម្នាក់ ផល់ផលចំណេញក្នុងការដោះស្រាយផែនការ ប្រើប្រាស់ដីធ្លី

១. ភូមិអាចនឹងថែរក្សាបាននូវប្រពៃណី ទំនៀមទំលាប់របស់ពួកគេបាន ។ នេះគឺនាំមកនូវសារៀសំខាន់ណាស់ក្នុងកិច្ច ថែរក្សាសាមគ្គីភាពបននូវការអនុវតន៍ទៅតាមវប្បធម ទំនៀមទំលាប់របស់សហគមន៍ ។

២. ដីភូមិសហគមន៍ត្រូវទទួលបានធានាសុវត្ថិភាព ។ ដីមិនអាចលក់ដោយសមាជិកណាម្នាក់បានឡើយបើគ្មានការ យល់ព្រមពីសមាជិកក្នុងសហគមន៍ ។ នៅលើវិធីនេះអ្នកភូមិទទួលបាននូវអារម្មណ៍ជឿជាក់ថាសុវត្ថិភាពស្បៀង តទៅអនាគតសំរាប់ជំនាន់ក្រោយត្រូវបានថែរក្សា ។ ដំណើរក្នុងការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីមានការទទួល ខុសត្រូវដោយអាជ្ញាធរដែនដីផល់នូវកិច្ចការពារដីពួកគេដែលចាប់ផើមឡើងដោយមានការផ្លាស់ប្ដូរកម្មសិទ្ធិ ។

៣. ដំណើរការផែនការនេះ នាំមកនូវចំណាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងពីសំណាក់អ្នកភូមិក្នុងការដាំដំណាំប្រចាំឆ្នាំ ។ ច្បាប់ប្រើ ប្រាស់ដីធ្លីអនុញ្ញាតិឱ្យសមាជិកភូមិធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍លើផែដីចំនួន ៥ ហិកតា (ក្នុងគ្រួសារទោលមួយ សំរាប់ប្រើ ប្រាស់ជាប្រចាំ ។ ដំណាំ និងផលិតផលដែលប្រមូលបាន គឺជាកម្មសិទ្ធិជារៀងរហូតសំរាប់គ្រួសារទាំងនោះ ទោះបីដី កំពុងប្រើប្រាស់មិនអាចយកទៅលក់ ឱ្យអ្នកមកពីក្រៅដោយគ្មានការយល់ព្រមពីសហគមន៍ក៏ដោយ ។ ការរៀបចំ នេះ ផល់នូវការលើទឹកចិតដល់សមាជិកភូមិទាំងអស់ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ដីលើកសិកម្មអតិផល ឆ្លើយតបនឹង គោល នយោបាយអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចរបស់រដ្ឋាភិបាល ។ ការផ្លាស់ប្ដូរពីការធ្វើកសិកម្មពនេចរមកធ្វើជាលក្ខណៀអចិន្ត្រៃយ៍ អាចយកមកអនុវតន៍ជាបណើរតាមភាពដែលអាចធ្វើទៅបាននៅលើផែដីដាំដុះប្រចាំឆ្នាំរបស់គ្រួសារនិមួយ ។

៤ ។ ត្រូវមានការបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់លាស់ពីព្រំប្រទល់ដីភូមិដែលមានការទទួលស្គាល់ដោយអ្នកភូមិជិតខាង ពីអាជ្ញាធរ ដែនដី ។

ដោយសារកិច្ចប្រឹងប្រែងពិភាក្សារបស់ស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវលើដំណើរការប្រព្រឹត្តិទៅនៃការរៀបចំផែន ការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ការប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិតទៅអនាគត ទំនាស់ជាមួយអ្នកភូមិជិតខាងនឹងត្រូវបានកាត់បន្ថយ ។

សន្និដ្ឋាន

កំណើនប្រជាជនកជាសម្ពាធមួយលើការប្រើប្រាស់ដីធ្លីដែរ ។ សហគមន៍មូលដ្ឋាននៅរតនគិរី ត្រូវធ្វើការដោយកំលាំង ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ដោយម៉ត់ចត់លើទំរង់ការដាំដុះ ។ នេះគឺជាប្រព័ន្ធទទួលខុសត្រូវដែលនាំមកនូវនិរនរភាពអេកូឡូស៊ីនិងការសំរបតាមមូលដ្ឋានសង្គមលក្ខខណបរិស្ថានវប្បធម ។ ព្រមពេលជាមួយដែលសហគមន៍ជនជាតិភាគតិចនៅរតនគិរី មានភាពសស្រាក់ សស្រាំចាប់អារម្មណ៍ក្នុងដំណាំចំការ ពួកគេកព្រមទទួលស្គាល់ថា ពួកគាត់មិនទាន់ត្រៀមលក្ខណឿ ក្នុងការផ្លាស់ប្តូរទៅតាមប្រព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍ដែលមានស្ថេរភាពនៅឡើយ ។ តួយ៉ាងការធ្វើស្រែនៅឃុំកុកឡាក់ (ខេត រតនគិរី ស្រុកសៀមប៉ាង (ខេត សឹងត្រែងនិងប្រជាជនជិតខាងខេតអូតាពៅ ប្រទេសឡាវ បានរាយការពីសុវត្ថិភាពស្បៀងអាហារដោយធ្វើការប្រៀបធៀបជាមួយសមភាគីរបស់ខ្លួនដែលបានបនការដាំដុះតាមរបៀបពនេចរតាមទំនៀមទំលាប់ដើម ។ កសិករដែលបានដាក់ទុនក្នុងការ ដាំកាហ្វេ និងស្វាយចន្ទីបច្ចុប្បន្នរកទីផ្សារបានតែមិនអាចឱ្យគេបានចំណេញពីការវិនិយោគបានទេ ។ ជាការពិតណាស់ បំលាស់ប្តូរទៅរកការអភិវឌ្ឍន៍ឱ្យមានស្ថេរភាពទៅតាមប្រព័ន្ធត្រឹមត្រូវនោះចាំបាច់ត្រូវមានការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ។ ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីដែលលើកយកមកពិភាក្សាក្នុងអត្ថបទនេះគួរតែយកមកធ្វើការពិចារណាជាមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងការជំរុញសន្នះលើកទឹកចិតដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាននានា ដើម្បីដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីរបស់ខ្លួន ទៅតាមបែបបទ ពិសោធន៍ថ្មីនេះ កដូចជារបត់ទៅតាមប្រព័ន្ធដែលកំពុងអនុវតស្រាប់របស់ពួកគេផងដែរ ។